J.E. VAN DEN BRINK

DE EERSTE BRIEF AAN DE CORINTHIËRS

gezag en orde in de gemeente

J. E. VAN DEN BRINK

DE EERSTE BRIEF AAN DE CORINTHIËRS

gezag en orde in de gemeente

WWW.RHEMAPRINT .NL
ISBN 90 62615104

INTRODUCTIE

Deze tekst-voor-tekstverklaring beoogt een doorlopende uitleg te geven van de eerste Corinthebrief. Zij werd samengesteld uit studiemateriaal voor de wekelijkse bijbelbesprekingen in een volle-evangeliegemeente. Uiteraard werden hierbij ook verscheidene handboeken geraadpleegd, maar bij het doornemen van deze verklaring zal onmiddellijk opvallen, dat Van den Brink dit bijbelboek vanuit een bepaalde visie benadert.

Volgens zijn eigen getuigenis reisde Paulus rond 'met de prediking van het Koninkrijk' of 'met het evangelie van Christus', dus met de boodschap die Jezus zelf overal verkondigde. Zijn brieven zijn daarom niet los te maken van de vernieuwing van denken, welke haar oorsprong vindt in het bewust aanvaarden en beleven van het hemelse burgerschap door de christen. De schrijver heeft zich jaren lang intensief beziggehouden met deze leer over de geestelijke wereld. Zijn inzichten hierover publiceerde hij in het blad 'Kracht van Omhoog'.

In deze verklaring wordt stilgestaan bij verscheidene vragen die het natuurlijk leven van de gemeenteleden raken. De apostel beantwoordt ze vanuit zijn kennis van de onzienlijke wereld Zijn gedachten verheffen zich evenwel nog hoger, wanneer het gaat over een uiteenzetting van de geestelijke begaafdheden, of wanneer de leer over de opstanding van het geestelijk lichaam ter sprake komt.

De noodzakelijkheid van het gebruik der charismatische gaven wordt in deze tekstverklaring helder uiteengezet. Vele doorgaans genegeerde bijbelgedeelten krijgen hier de aandacht die ze verdienen.

Deze uitvoerige behandeling van de achtergronden van de brief aan de Corinthiërs zal het blikveld van de lezers verruimen. Deze uitgave vormt een naslagwerk. waarop men zich kan oriënteren. Het stimuleert de lezer niet alleen te lezen wat er staat', maar bovenal te 'verstaan wat men leest'.

WOORD VOORAF

De zendingsreizen door de heidenlanden waartoe de apostel Paulus speciaal geroepen was, hadden als hoogtepunt de stichting van de plaatselijke gemeenten. Zij waren de egelstellingen van het Koninkrijk Gods, die achterbleven wanneer de apostel met zijn helpers verder trok. Deze gemeenten moesten de apostolische overleveringen bewaren, beleven en verbreiden. Zij droegen dus grote verantwoordelijkheid, niet alleen voor de opbouw van eigen leden maar ook voor de verbreiding van het evangelie in hun omgeving. Men zou Jezus Christus als redder en verlosser der wereld kunnen aanvaarden naarmate de gemeente Gods het licht des levens uitstraalde.

Is het een wonder dat Paulus, wanneer hij doorreisde 'met de prediking van het Koninkrijk', zich nog altijd betrokken gevoelde bij het wel en wee van hen die hij had achtergelaten? Hoe verkeerde hij in zorg wanneer ongunstige informaties hem bereikten. Gelukkig was er de mogelijkheid van een intensieve communicatie, omdat zijn trouwe metgezellen koeriersdiensten verrichtten. Door hen kon de apostel schriftelijk zijn vaderlijke raadgevingen en vermaningen maar ook zijn blijdschap wanneer alles goed ging, overbrengen. Op deze wijze hielden de gemeenteleden contact met de fundamentlegger van hun geloof en konden zij hem vragen stellen over de leer en over de praktijk van het christelijk leven.

Ook voor onze gemeenten is in deze eerste Corinthebrief een schat van informatie bewaard gebleven, waardoor ook onze leden bij hun bijbelstudie worden opgebouwd. Juist de beantwoording door Paulus van moeilijke vragen geeft ook nu inzicht in de wil des Heren en in diens bedoelingen met de gemeenten. Wat zouden wij nog weten van het avondmaal, van het spreken in tongen, van de geestelijke begaafdheden, van het wezen der opstanding, wanneer in Corinthe hierover geen problemen waren gerezen, die de apostel tot een duidelijke behandeling ervan noopten. Indien wij de geestelijke kennis en wijsheid waardoor Paulus werd geleid, ook bezitten, zullen wij op

dezelfde wijze de oplossingen vinden voor onze eigentijdse vraagstukken. Menige gemeente komt in onrust omdat zij geen antwoord heeft op de praktijk van het moderne leven, waarmee ze door haar leden wordt geconfronteerd. De problemen blijven liggen, als de voorgaande broeders geen vaste koers bepalen, maar worden opgelost wanneer de wijze van denken van Paulus is overgenomen , want hij bepaal de vanuit de geestelijke realiteit zijn opstelling in allerlei zaken.

Ik zal het als een rijke beloning ervaren, wanneer de lezer door de eenvoudige verklaring van deze praktische brief, ook de oplossing zou ontvangen voor de gevarieerde en eigentijdse moeilijkheden in zijn leven. Ik heb mij zo goed mogelijk op de hoogte gesteld van wat andere uitleggers over deze brief schreven en er zo nodig gebruik van gemaakt, maar bovenal heb ik mij georiënteerd op de leer van Jezus Christus, namelijk op die van het Koninkrijk der hemelen.

De ondertitel van deze brief is: 'Gezag en orde in de gemeente'. Daarom geen partijschappen, want Christus is niet gedeeld. Er is slechts één bouwwijze op het fundament mogelijk. Er moet tucht zijn in de gemeente. Men regelt geschillen bij onderlinge rechtspraak. In het huwelijk eerbiedigen de partners de gezagsverhoudingen. De christelijke vrijheid geeft geen aanstoot. Ambtsdragers hebben bevoegdheden. In de gemeente erkent men het emancipatieproces van de vrouw. Er mag geen wanorde zijn bij liefdemaaltijden en evenmin bij het gebruik van de geestelijke begaafdheden. Streef naar eenheid van leer. Er moet regelmaat zijn in het geven van bijdragen voor gemeente en armen. Gezag en orde functioneren alleen in een sfeer van onderlinge liefde.

Gorinchem, oktober 1985

J.E. van den Brink

INLEIDING

Op zijn tweede zendingsreis stichtte Paulus de gemeente te Corinthe (Hand. 18:1-18). Deze plaats was de mooiste havenstad van Griekenland, en was gelegen op de landengte tussen Centraal Griekenland en de Peloponnesos tussen de Egeïsche Zee en de Ionische Zee. Deze strategische ligging maakte haar tot een handelscentrum voor de scheepvaart. De schepen uit Italië, Sicilië en Spanje kwamen aan in de havenvan Lechaeum aan de westkant en de schepen uit Egypte, Palestina, Fenicië en Klein Azië meerden in Kenchreae, aan de oostzijde (Hand. 18:18).

Corinthe dankte haar rijkdom aan het transitoverkeer tussen deze beide voorhavens. Men transporteerde de goederen over land over een afstand van acht kilometer van de ene haven naar de andere. De straten van Corinthe waren daarom in Paulus' dagen vol Romeinse, Griekse, Joodse, Syrische en Egyptische kooplieden en industriëlen, die maar één hartstocht hadden: geld verdienen.

Corinthe was wellicht zo groot als Amsterdam, met evenveel slaven als Rotterdam inwoners telt. De slaven vormden dus de grootste bevolkingsgroep. Het aantal Joden dat daar woonde schat men op vijftienduizend. De stad werd in 146 v. Chr. bij de verovering van Griekenland door de Romeinen verwoest, maar honderd jaar later bij besluit van Julius Caesar als Romeinse kolonie herbouwd. Romeinse vrijgelatenen vormden de kern van de nieuwe bevolking der herbouwde stad. Vele inwoners droegen nog echte Romeinse namen zoals Lucius, Gajus, Tertius, Quartus (zie Romeinen 16:21; de Romeinenbrief werd nl. te Corinthe geschreven) en Fortunatus (1 Cor.16:17).

De Romeinse kolonisten werden evenwel al spoedig overwoekerd door een mengelmoes van mensen uit het gehele Midden-Oosten: kooplieden, havenwerkers en vooral dus slaven. De sociale tegenstellingen waren groot: weelde naast diepe armoede. Bovendien was Corinthe een zedeloze stad met tempels voor Isis, Serapis, de

Magna Mater, maar vooral voor Aphrodite, de godin der liefde, bij de Romeinen Venus en bij de Kanaämeten Astarte genoemd. Uit deze briefvalt wel af te leiden dat voor de jonge gemeente de verleiding tot zonde groot was, en dat het oude leven vaak nog heel erg trok. De haat van de Joden drong Paulus uit Corinthe naar Efeze te gaan. Hij werd vergezeld door Priscilla en Aquila (Hand.18:18). Vanuit Efeze bleef de apostel schriftelijk met Corinthe in contact. Zo schreef hij voor deze brief reeds een vroegere (5:9). De eerste brief aan de Corinthiërs is dus eigenlijk de tweede. Deze brief werd geschreven naar aanleiding van allerlei kwesties, waarop Paulus inging.

De brief aan de Romeinen is dogmatisch, maar de twee brieven aan de Corinthiërs zijn praktisch. Zij regelen de huiselijke, de burgerlijke en de gemeentelijke betrekkingen en zijn in dit opzicht ook nog leerrijk voor onze tijd. Wij worden geconfronteerd met de vraagstukken en de problemen van een jonge gemeente in haar ontstaan. Wij zien de onbeweeglijkheid van de apostel als het zijn geloof betreft, maar ook zijn liefde jegens de mens. Ook ontvouwt deze eerste brief het plan van God met de mens. De zonde kan dit wel vertragen, maar niet beletten. Het zal eindigen met de vervulling, dat God alles in allen zal zijn (15:28).

De indeling van de brief is ongeveer als volgt:
a. Inleiding
b. Berisping vanwege onderlinge verdeeldheid
c. Het sexuele vraagstuk
d. Het wel of niet eten van offervlees
e. De openbare eredienst
f. De leer van de opstanding
g. Verdere praktische raadgevingen

HOOFDSTUK 1

1. Paulus, een geroepen apostel van Christus Jezus door de wil van God, en Sósthenes, de broeder,

Paulus accentueert sterk zijn apostolaat. Hij is geen indringer en zijn gezag berust niet op mensen. In Galaten 1:1 schrijft hij 'Paulus, een apostel, niet vanwege mensen, noch door een mens; maar door Jezus Christus, en God, de Vader'.

Het ambt van apostel is niet zo gemakkelijk te definiëren. Het woord 'apostel' betekent letterlijk 'afgezant' of 'gezondene'. In deze betekenis wordt het gebruikt in Johannes 13:16, waar staat: 'Noch staat een gezant (apostel) boven zijn zender'. In deze betekenis was Jezus de gezondene van de Vader. Hij wordt daarom de apostel en hogepriester van onze belijdenis genoemd (Hebr. 3:1).

Jezus was dus door de Vader rechtstreeks gezonden. Zo waren de discipelen als apostelen rechtstreeks door Jezus uitgezonden. Paulus stelt zich met hen op één lijn, want hij was op de weg naar Damascus ook direct en van buitenaf door de Meester geroepen. Daar sprak de Heer tot hem: 'Want hiertoe ben Ik u verschenen om u aan te wijzen als dienaar en getuige daarvan, dat gij Mij gezien hebt en dat Ik aan u verschijnen zal, u verkiezende uit dit volk en de heidenen, waarheen Ik u zend, om hun ogen te openen ter bekering uit de duisternis tot het licht en van de macht van de satan tot God, opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen door het geloof in Mij' (Hand. 26:16-18).

De apostelen waren dus zelf door de Heer geroepen en geïnstrueerd. Ze hadden de opdracht het evangelie te verkondigen en op hun uitspraken zou iedere gemeente gefundeerd worden (Matth.16:18). Paulus was wel een grote steen in dit fundament, want hoe zou het christendom er zonder zijn brieven hebben uitgezien?

Ook is er sprake van, dat een geméénte apostelen uitzendt. In 2 Corinthiërs 8:23 horen we van 'broeders afgevaardigden der gemeenten', letterlijk 'apostelen'. In Filippenzen 2:25 wordt Epaphroditus zo'n afgevaardigde of apostel van de gemeente genoemd. In onze tijd zouden wij aan 'zendelingen', dat zijn 'uitgezondenen', of aan 'missionarissen', dat zijn broeders belast met een missie of een opdracht, kunnen denken. Zij moeten de boodschap die in de gemeenten wordt verkondigd, elders gaan brengen, dikwijls in een nieuw gebied. Zij stichten dan nieuwe gemeenten naar het model van de moedergemeente. Deze evangeliedienaren hebben dan evenals de oorspronkelijke apostelen een bepaalde vrijheid van handelen. Zij nemen zelfstandig beslissingen en zij doen hun werk in opdracht van de gemeente of gemeenten, die hen heeft of hebben uitgezonden.

Men hoort wel eens van personen die zichzelf apostel noemen, bijvoorbeeld 'apostel van Nederland'. Zij denken dan een soort 'supervisors' of 'opzieners' te zijn. We denken daarbij ook aan het woord 'bisschop', dat letterlijk 'opziener' betekent. In het Nieuwe Testament zijn evenwel de opzieners vereenzelvigd met de presbyters of oudsten en deze bezitten geen overheersend ambt (vergelijk Hand. 20:28). De bijbel kent geen enkel ambt dat boven dat van de voorganger of van de oudsten staat, want dezen alleen zijn voor een gemeente de verantwoordelijke personen.

Paulus wist zich een geroepen apostel door de wil van God, dus vanuit het raadsplan van de Allerhoogste. In diens eeuwige gedachten was Paulus als medearbeider inbegrepen, uitverkoren en geroepen tot een bepaald doel. Uitverkiezing en roeping zijn nooit tot behoud, maar tot een bijzondere taak of opdracht. Zo werd ook Abraham 'geroepen' en zo roept de Heer nog steeds zijn 'apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars'. Er is wel een algemene roeping tot behoud, maar deze gaat uit tot alle mensen. In de evangelie verkondiging gaat de roeping uit tot de ganse wereld.

Wij weten niet of alle apostelen gemeenten hebben gesticht. Wel was hun boodschap fundamenteel voor iedere gemeente. Paulus had wél gemeenten gegrondvest, vandaar zijn groot gezag in Corinthe. In zijn

brief aan de Romeinen stelde hij zich veel bescheidener op, daar hij de gemeente in Rome niet had gebouwd. De positie van Paulus was dus uitsluitend door de wil van God. Hij had er niet om gevraagd, want hij schrijft: 'Ik ben ertoe genoodzaakt. Want wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig!' (9:16). Waarom God juist hem uitverkoren had, lag verborgen in diens eeuwige gedachten en genade, want in de natuurlijke wereld was Paulus 'een godslasteraar en een vervolger en een geweldenaar'. Daarom schreef hij: 'Maar hiertoe is mij ontferming bewezen, dat Jezus Christus in de eerste plaats in mij zijn ganse lankmoedigheid zou bewijzen tot een voorbeeld voor hen, die later op Hem zouden vertrouwen ten eeuwigen leven' (1 Tim. 1:13,16). Natuurlijk was zijn vijandschap jegens de gemeente geen reden bij God om hem te verkiezen, want er waren vele tegenstanders. Was het misschien zijn honger en dorst naar de gerechtigheid en naar de waarheid, waarvan de kenner des harten afwist?

Sósthenes was in Corinthe een bekend persoon, wellicht de vroegere overste van de synagoge, die na zijn bekering met Paulus naar Efeze was gegaan. Paulus had destijds in het huis naast de synagoge gepredikt. Het opschrift boven de deur van deze sjoel, 'synagoge der Hebreeën', is later gevonden. Vermoedelijk stond deze inscriptie reeds in Paulus' dagen boven de deur, zodat hij deze dan meermalen moet hebben gezien. Ook Crispus was een overste van de synagoge. Deze kwam ook tot geloof. Geen wonder dat de Joden ook vanwege deze bekeerlingen Paulus haatten: de apostel werkte als 'concurrent' vlak naast hun deur en twee oversten kwamen tot verandering.

Paulus schreef: 'En Sósthenes, de broeder', want hij richtte zich gaarne mede namens zijn teamgenoten tot de geadresseerden. Een bijzondere taak in het zendingswerk heeft deze broeder blijkbaar niet gehad, want de apostel spreekt verder niet over hem. De naam Sósthenes was in ieder geval een goede introductie onder de Corinthiërs. De benaming 'broeder' heeft hier ongetwijfeld een zwaarder accent en diepere betekenis dan bij het gewone gebruik onder de christenen. Zo geeft de apostel in 2 1 Corinthiërs 1:1 en in Colossenzen 1:1 aan Timotheüs, in 1 1 Corinthiërs 16:12 aan Apollos, en in Romeinen l6:23 aan Quartus de naam 'broeder'.

2. aan de gemeente Gods te Corinthe, de geheiligden in Christus Jezus, de geroepen heiligen met allen, die allerwegen de naam van onze Here Jezus Christus aanroepen, hun en onze Here:

Paulus schreef 'aan de gemeente Gods', een mooie en duidelijke naamgeving voor het lichaam van Christus, want de ware God is de Vader van Jezus Christus en dus ook de voortbrenger van de gemeente. Deze naam is bovendien niet verbonden aan die van een mens, zoals Paulus, Céfas of Apollos (vers 12). Paulus protesteerde hiermee tegen de partijgeest, schreef een kerkvader. We vinden de uitdrukking 'gemeente Gods' in de Corinthebrieven nog enkele malen terug en ook in de andere brieven van de apostel.

Het Griekse woord voor 'gemeente' , 'ekklesia' , is afgeleid van het werkwoord 'ekkalein', dat uitroepen betekent; ek wil zeggen: uit en kaleo: roepen. Het woord 'ekklesia' wordt gebruikt voor een volksvergadering die samengeroepen was voor een publieke zaak. In Handelingen 19:3 wordt dit woord gebruikt voor een volksoploop. Israël was door God uit Egypte geroepen en daarom is er sprake van de 'ekklesia' of de 'vergadering' in de woestijn (Hand. 7:38). Paulus wil hiermee als het ware zeggen dat de gemeente op de plaats is gekomen van de kerk in het oude verbond. Zoals Israël door God eenmaal als volk uit Egypte was geroepen, zo werd nu de gemeente uit de wereld geroepen als een afgezonderde, geheiligde en aparte natie. Deze geringen, deze armen, deze minder bedeelden naar de wereld, mochten weten dat zij hier wel vreemdelingen waren, maar in de hemelse gewesten een bijzondere schare van uitverkorenen en heiligen vormden.

De apostel spreekt over de 'geheiligden' en de 'heiligen', dat zijn zij die in Christus Jezus heilig waren geworden, dat wil zeggen afgezonderd van de duivel, geheeld, bevrijd en toegewijd aan God. Het Griekse woord 'hagiazo' betekent apart gezet of toegewijd (vergelijk Joh. 17:17 en Rom. 15: 16). De gemeente Gods bestaat uit 'geroepen heiligen', want haar leden kwamen op Gods roep en Hij maakte hen heilig. God riep door zijn heerlijkheid en macht (2 Petr. 1:3).

'Allerwegen' is hier: door geheel Achaje, de provincie waarvan Corinthe de hoofdstad was. Maar deze brief is ook tot ons gekomen, in onze woonplaats en in onze gemeente. Ook wij roepen de naam des Heren aan en 'wie de Heer aanroept, zal behouden worden' (Joël 2:32). Behouden worden betekent: schuldvergeving, verlossing, doop in de Heilige Geest en opwassen tot volkomenheid.

'Hun en onze Here', want Jezus is de behouder van de gelovigen uit alle volken en niet die uit een exclusieve groep of die van een bepaald volk. De eenheid van de christenen ligt in het aanroepen in waarachtigheid van de naam van onze Heer, dus in het geloof wat deze naam voor hen betekent. Jezus heeft Zich voor ons overgegeven 'om ons vrij te maken van alle ongerechtigheid, en voor Zich te reinigen een eigen volk, volijverig in goede werken' (Tit.2:14). Wie dit beaamt, zal zich daarom voegen bij de gemeente Gods, die waar ook op de wereld, dit doel nastreeft.

Omdat 'Here' tussen haakjes staat en dus ingevoegd is, kan men met de Conybeare-bijbel ook lezen: 'Tezamen met allen die de naam van Jezus Christus onze Heer aanroepen, in iedere plaats waar hun woning is - en ook onze woning'. Dit voegde de apostel erbij om de christenen in Achaje, die niet in Corinthe zelf woonden, maar in de naburige plaatsen, erbij te betrekken. Hij beschouwde de huizen van zijn bekeerlingen als zijn eigen woning. Vergelijk hiervoor Romeinen 16:13, waar hij schrijft: 'Groet Rufus, de uitverkorene in de Here, met zijn moeder, die ook voor mij een moeder is'.

3. genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Here Jezus Christus.

De apostolische zegengroet die Paulus hier uitspreekt, vinden we in al zijn brieven, uitgezonderd in die aan Timotheüs en Titus. De genade houdt de schulddelging in, en verder alles wat ons door God geschonken wordt, zoals de geestelijke begaafdheden, en zij reikt verder tot de volkomenheid. Na de verzoening en de rechtvaardiging hebben wij de vrede met God. In Romeinen 5:1 staat: 'Wij dan,

gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede met God door onze Here Jezus Christus'. De herkomst van de vrede is bij God en wij ontvangen hem door bemiddeling van zijn Zoon: 'De genade is door Jezus Christus geworden' Joh. 1:17 St.Vert.).

De apostel is een boodschapper van onze Heer, die de 'vredevorst' wordt genoemd en daarom is Paulus een bedienaarvan de vrede. Het evangelie dat hij predikt, bergt genade en vrede in zich en zij die het brengen, verlangen dat het heil het deel wordt van allen die het horen. In het oude verbond sprak de hogepriester tot de Israëlieten: 'De Here zegene u en behoede u; de Here doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de Here verheffe z1Jn aangezicht over u en geve u vrede' (Num. 6:24-26).

Op deze wijze legden de zonen van Aäron Gods heerlijke naam op het volk. In het nieuwe verbond is er geen genade of enig heil buiten de naam van Jezus, die ons de Vader heeft geopenbaard. Door zijn lijden en sterven zijn de genade en de vrede voor ons verworven, 'want Hij is onze vrede' (Ef. 2 :14).

4-6. Ik dank God te allen tijde over u, vanwege de genade Gods, die u in Christus Jezus geschonken is; want in elk opzicht zijt gij rijk geworden in Hem: in alle woord en alle kennis, gelijk het getuigenis aangaande Christus onder u bevestigd is,

De genade Gods is in Christus Jezus. Als wij in Hem zijn, dat is in zijn lichaam of in de gemeente, ontvangen wij genade. Dat is dan ook voor ons een reden om God hiervoor te allen tijde te danken . Zo had den de Corinthiërs ondermeer de genadegift van de doop in de Heilige Geest. Let erop hoe dikwijls, en met welke blijdschap en kracht, in deze verzen de woorden Here, Christus en Jezus worden genoemd. Paulus had deze namen lief en sprak ze steeds met grote eerbied uit. Hij kende ook de rijkdom van de gemeenschap der heiligen, want vele malen bad en dankte hij zijn God voor de vele vrienden die hij had en voor de rijkdommen die hun ten deel waren gevallen. De apostel weet zich dan één met hen en identificeert zich met zijn broeders in Christus.

Met 'te allen tijde' worden misschien de (drie) vaste gebedstijden bedoeld. Hij spreekt in zijn brieven meer dan tien malen over dit 'altijd bidden'. Het kan natuurlijk ook betekenen dat Paulus in zijn bidden bezig zijnde in de hemelse gewesten, daar ook voortdurend aan de gemeenten dacht en voor hen dankte.

In Corinthe waren de leden rijk aan geestelijk inzicht 'in Hem', dat wil zeggen 'in Christus' zijnde, of in zijn woorden blijvende. Zij hadden de woorden van Jezus vernomen van Paulus, want deze had meer dan achttien maanden onder hen gepredikt. Nu bezaten zij zelf woord en kennis. Zij hadden dus veel inzicht in de leer van de hemelse gewesten en waren ook in staat hierover op de juiste wijze te spreken. Er was dus een belangrijke bundeling van geestelijke gaven: woord en inzicht. 'In elk opzicht' vond de schoonste ontplooiing in 'alle woord en alle kennis'. Wij denken daarbij ook aan de charismatische gaven van het woord, namelijk die van kennis en wijsheid, en die van profetie, waardoor de gemeente werd vertroost, vermaand en opgebouwd. Ook aan dle van het spreken m tongen, waardoor men zich rechtstreeks tot God kon richten en daardoor zichzelf opbouwen. Woord en kennis, logos en gnosis, stonden bij de Grieken in hoog aanzien, maar voor de apostel zijn deze begrippen geen cultuurwaarden, niet met uiterlijke ontwikkeling verbonden, maar met alles wat de onzichtbare geestenwereld betrof.

Wat Paulus aangaande Jezus Christus meegedeeld had, werd bevestigd in de gelovigen door bekering, verlossing, doop in de Heilige Geest en door de weg des heils of die van de heiligmaking. Bij het woordje 'getuigenis' denken we ook aan Hebreeën 2:4, waar staat, dat God getuigenis gaf aan het gepredikte woord door tekenen en wonderen en velerlei krachten en door de Heilige Geest toe te delen naar zijn wil.

7. Zodat gij ten aanzien van geen enkele genadegave te kort komt, terwijl gij uitziet naar de openbaring van onze Here Jezus Christus.

Het ontbrak de Corinthiërs aan geen enkele charismatische gave. In deze snel groeiende gemeente waren dus de verschillende begaafdheden van de Heilige Geest, die absoluut nodig zijn tot opbouw van het lichaam des Heren. Deze talenten moeten zich ontwikkelen in de gemeente, zo als een blad, een bloem en een vrucht aan een plant. Allereerst hadden de Corinthiërs natuurlijk de gave van de schuldvergeving aanvaard met de verlossing door het bloed van Jezus Christus (Openb. 1:5).

Allen waren gedoopt met de Heilige Geest, en zoals de natuurlijke talenten van de mens zich ontwikkelen door ijver, werkzaamheid en oefening, zo hadden in korte tijd de geschiktheden van de Geest zich in de leden van de Corinthische gemeente ontplooid. 'De krachten der toekomende eeuw' zullen door de gemeente eenmaal gebruikt moeten worden tot herstel van de zuchtende schepping in het duizendjarig rijk. Nu behoren zij reeds bij de opbouw en de vertroosting van de leden der gemeente, als een onderpand van de toekomende eeuw.

Wij noemen er enkele die de apostel in Romeinen 12:6-8 en in 1 1 Corinthiërs 12-8-10 opsomt: de gave van profetie; het dienstbetoon of de bekwaamheid om te helpen; de gave om te onderwijzen, dus die van leraar, de bekwaamheid om iemand die afgeweken was, door vermaning de ogen te openen en hem weer op te bouwen; de roeping om van zijn goederen mild uit te delen; de gave om leiding te geven; de geschiktheid om barmhartigheid te bewijzen, dus een specifieke roeping omwél te doen. We lezen dan verder in de Corinthebrief over een verscheidenheid van gaven, zoals die van wijsheid en kennis. In de twee vorige door ons behandelde verzen had Paulus er al op gewezen hoe rijkelijk deze gaven aanwezig waren. Verder volgen die van geloof; gaven van genezingen; werkingen van krachten; onderscheiding van geesten; het spreken in nieuwe tongen en het vertolken ervan.

De Corinthiërs waren dus in de geestelijke wereld rijk begiftigd. De Statenvertaling luidt: 'Alzo het u aan geen gave ontbreekt'. Het bruiste dus van leven en activiteiten van de Heilige Geest. Men stond wat de genadegaven betrof bij geen enkele gemeente achter.

Ieder van de jong bekeerden zag ook uit naarde 'apokalupsis' of de openbaring van Jezus Christus. Men wilde dus aan het beeld van Jezus gelijkvormig worden en wist ook, dat zonder de uitingen van de Heilige Geest deze manifestatie van de Heer niet kon worden bereikt. Zijn openbaring in en door ons heen hangt toch ten nauwste samen met het geestelijke rijpingsproces van de christenheid. Hoemeer de Heer in het leven van zijn volk wordt ontsluierd, hoe groter de mogelijkheid is tot de openbaring en het tevoorschijn treden van de stralende gemeente zonder vlek en rimpel, die de Heer zoekt.
Het werkwoord 'uitzien' drukt een sterk verlangen uit. We treffen dit woord onder andere aan in Romeinen 8:19, waar gezegd wordt, dat de schepping met reikhalzend verlangen 'wacht op', of 'uitziet naar' het openbaar worden van de zonen Gods.

Het is opmerkelijk dat het woordje 'maranatha', dit wil zeggen: de Heer komt, juist in deze brief voorkomt. Dit Aramese woord werd ongetwijfeld dikwijls door de Corinthiërs gebruikt. Ieder van hen zag uit naar de openbaring van de Heer in eigen leven en daarmee dus ook uit naar zijn wederkomst met al de zijnen. Zij maakten evenwel hierbij een grote fout. Zij waren in deze verwachting individualisten en misten het juiste gemeentebesef.

De houding van deze jong bekeerden doet ons denken aan de woorden in een lied: 'Trots verschil van kerk en richting, zijn wij één in Jezus' naam. 't Maranatha doet vergeten, al wat hier verdeelt en scheidt.' Deze opvatting maakt de gemeente tot een quantité négligeable, iets dat men gerust mag verwaarlozen. Paulus schreef evenwel: 'Opdat thans door middel van de gemeente (onder leiding van apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars) aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid Gods bekend zou worden, naar het eeuwige voornemen, dat Hij in Christus Jezus, onze Here, heeft uitgevoerd' (Ef.3:10,11).

Men meent één te kunnen zijn door een overkoepelingsgedachte en let daarbij niet op het fundament van ons geloof. Zo ook meent de charismatische beweging de christenheid uit verschillende kerken tot eenheid te kunnen brengen door middel van de doop in de Heilige

Geest en door de werking van de geestelijke gaven, uitgezonderd dan die van wijsheid, kennis en onderscheiding van geesten, die namelijk de geloofsrichting bepalen. In de Corinthebrief wordt deze drogreden door de apostel ontzenuwd. Om de openbaring van Jezus in zijn volk met goed gevolg te kunnen verwachten, zijn de volgende voorwaarden noodzakelijk: de eenheid van denken in het huisgezin van God, de ontplooiing van de geestelijke begaafdheden, en de band der liefde onder de leden van de gemeente.

8,9. Hij zal u ook bevestigen ten einde toe, zodat gij onberispelijk zult zijn op de dag van onze Here Jezus Christus. God is getrouw, door wie gij zijt geroepen tot gemeenschap met zijn Zoon Jezus Christus. onze Here.

Paulus had een groot vertrouwen in de toekomst van de gemeente. Zijn brief is toch gericht aan de geroepen heiligen die allerwegen, maar ook in alle tijden de naam van de Heer aanroepen. Onze Heer doet ons 'vast staan ten einde toe', dit wil zeggen totdat wij de volmaaktheid hebben bereikt en de heerlijkheid van het rijk van God in ons is geopenbaard. Wanneer het getuigenis van Christus, waarover vers 6 sprak, onder ons is bevestigd, dan zal Hij door zijn Geest ook ons bevestigen, zodat wij onberispelijk zullen zijn, dit wil zeggen de volkomenheid bereiken naar lichaam, ziel en geest. Het jagen hiernaar is geen hersenschim, ook niet bedoeld als een verandering na ons sterven, maar als een bereikbare mogelijkheid van het volk Gods door de kracht van de Heilige Geest. De openbaring van Jezus Christus in ons is daarom tevens de openbaring van de zonen Gods in deze wereld. Er is dan sprake van 'de dag van onze Here Jezus Christus'. Het is 'zijn dag', namelijk het tijdperk waarin Hij verheerlijkt wordt in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd wordt in allen, die tot geloof zijn gekomen (2 Thess. 1:10).

Dit is dan de parousie of de glorieuze tegenwoordigheid van onze Heer, waarin Hij Zich met grote kracht en heerlijkheid in zijn volk openbaart. Tegelijkertijd wordt dan gesproken over de openbaring van de antichrist als mens der wetteloosheid en als zoon des verderfs. De openbaring van Jezus Christus en die van de antichrist lopen parallel.

Reeds Jesaja voorzegde: 'Want zie, duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de natiën, maar over u zal de Here opgaan en zijn heerlijkheid zal over u gezien worden Jes. 60:2).

Let op de doelstelling van ons leven: de gemeente Gods zal onberispelijk worden. Zij zal 'onstraffelijk' zijn, zoals de Statenvertaling luidt, dus van iedere aanklacht vrij. Dan is vervuld: 'Nu is verschenen het heil en de kracht en het koningschap van onze God en de macht van zijn gezalfde; want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is nedergeworpen' (Openb. 12:10).

Het heil, de kracht en het koningschap verschijnen in de 'gezalfde', de zonen Gods. In hen wordt de triumf van het Woord van God openbaar. Gods zonen wreken zich op al hun vijanden. Zij binden de machten, drijven ze uit en zetten hun voeten op schorpioenen en slangen: de gehele legermacht van de vijand is hun onderworpen. 'Een dag der wrake van onze God; om alle treurenden te troosten, om over de treurenden van Sion te beschikken, dat men hun geve hoofdsieraad in plaats van as, vreugdeolie in plaats van rouw, een lofgewaad in plaats van een kwijnende geest. En men zal hen noemen: Terebinten der gerechtigheid, een planting des Heren, tot zijn verheerlijking. Zij zullen de overoude puinhopen herbouwen, het verwoeste uit vroeger tijd doen herrijzen' Jes. 61:2-4).

Paulus gebruikt de favoriete uitdrukking van de Joden in verband met de integriteit of onkreukbaarheid van de hemelse Vader: 'God is getrouw'. Wordt iemand die het doel van het geloof wil bereiken, door de boze hierop verzocht, dan klinkt het: 'God is getrouw, die niet zal gedogen, dat gij boven vermogen verzocht wordt, want Hij zal met de verzoeking ook voor de uitkomst zorgen, zodat gij ertegen bestand zijt' (10:13).

Wanneer men de apostel verwijt dat hij als natuurlijk mens ook wel eens zijn afspraken niet kan nakomen en moet wijzigen, is zijn blijmoedig antwoord: 'Doch God is getrouw', dat het woord dat wij bij u hebben verkondigd, niet 'ja' en 'neen' tegelijkertijd was (2 Cor. 1:18 St. Vert.). Wanneer er toezeggingen zijn gedaan, dat de gemeente bij

de wederkomst van Jezus Christus de volmaaktheid zal hebben bereikt, volgt ogenblikkelijk de bevestiging ervan met de woorden: 'Die u roept, is getrouw; Hij zal het ook doen!' (1 Thess. 5:24).

Onze God is een waarmaker van zijn woord en dit keert niet ledig tot Hem terug. Hij is getrouw en erin gespecialiseerd om het menselijk onmogelijke tot stand te brengen.

Tenslotte 'is de Here wél getrouw'. Hij zal ons sterken en bewaren voor de boze (2 Thess. 3:3). Het eeuwige en onveranderlijke voornemen van de Allerhoogste om Zich een volk te vergaderen waarmee Hij regeren zal, vindt door de hand van Jezus Christus voortgang des. 53:10).

Voor de negende maal en onmiddellijk daarop in vers 10 voor de tiende maal, gebruikt Paulus de naam van de Here Jezus Christus. Wanneer we even stil staan bij deze namen, dan is er sprake van:
1. Here, omdat Hem gegeven is alle macht in hemel en op aarde. God heeft Hem uitermate verhoogd en Hem de naam boven alle naam geschonken, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen van hen, die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden: Jezus Christus is Here (Filip. 2:10,11).

Hij is de Heer der heren en de Koning der koningen. Hij is de rechter die allen zal oordelen en die heerschappij heeft over doden en levenden. Hij is in het bijzonder het hoofd der gemeente, want zij is zijn absoluut eigendom. Daarom geldt voor de christen dat hij in leven en sterven Hem toebehoort. Mogen er al vele goden en heren zijn, voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, en één Here, Jezus Christus.

2. Jezus, de naam van de Zoon des mensen, die Hem bij zijn geboorte werd gegeven en die betekent: redder of hersteller.

3. Jezus Christus, ook een naam persoonlijk voor onze Heer, waarbij benadrukt wordt, dat Hij gezalfd was met de Heilige Geest om Zich een gemeente te vergaderen, waarover Hij koning en hogepriester zou zijn.

4. Christus Jezus is de naam voor de met de Heilige Geest gedoopte gemeente, wier hoofd de mens Jezus is.

5. Christus, dit is gezalfde, waarmee Jezus wordt aangeduid en ook soms de gemeente, die toch ook uit gezalfden bestaat. Wij zien deze naamsoverdracht meer in de Heilige Schrift. Zo wordt de naam Israël gebruikt voor een aartsvader, maar ook voor het volk dat tot zijn nageslacht behoort. David is de naam van een koning, maar ook de naam van een legermacht die hij aanvoerde: 'David trok uit' en 'David legerde zich'.

Jezus Christus is de gezondene des Vaders en door Hem komt het gehele heilsplan tot stand. De trouwvan God die alles voorzag en doorzag, schonk ons deze Zoon. Jezus schonk ons vergiffenis van zonden en gerechtigheid door het geloof in Hem. Hij doopte ons met de Heilige Geest en bracht ons zo op de weg van de overwinning. Met Hem hebben wij gemeenschap, omdat wij delen in zijn lijden en in zijn verheerlijking. Wij mogen de geestelijke gaven gebruiken die Hij ons schonk. Met Hem zijn wij begraven door de doop in de dood en met Hem zijn wij samengegroeid met hetgeen gelijk is aan zijn opstanding. Hij is de weg waarop wij wandelen, onze raadsman en ons voorbeeld. Hij voert ons naar het heerlijke doel van het koningschap in zijn rijk. Hij is onze Heer en onze Koning en het is een grote vreugde om tot zijn lichaam te mogen behoren.

Wij zijn geroepen en bestemd om gemeenschap te hebben met onze Heer Jezus Christus. Zijn Geest en onze geest moeten tezamen verbonden zijn in onverbrekelijk fellowship. Dan kunnen wij zijn gedachten overnemen en zijn werken gaan doen.

Deze verbinding is het geheim van het ware christendom, zoals de apostel het formuleerde: 'Christus in ons, de hoop der heerlijkheid' (Col. 1:27 Engelse Vert.). Wij zijn daarom geen 'bruids'gemeente, maar worden 'de vrouw' des Lams genoemd.

10. Doch ik vermaan u, broeders, bij de naam van onze Here Jezus Christus: weest allen eenstemmig en laten er geen scheuringen onder u zijn; weest vast aaneengesloten, één van zin en één van gevoelen.

Nadat Paulus eerst de gemeente heeft beschouwd, zoals zij in Christus Jezus was, richt hij zich nu tot haar in verband met de wijze waarop zij de gegeven genade gebruikte. Er volgt een berisping over onenigheden in de gemeente. Paulus vermaant de Corinthiërs bij de naam van onze Here Jezus Christus, dus bij de naam van het hoofd en de hoogste autoriteitvan het geestelijke lichaam. Jezus heeft immers de naam boven alle naam en zijn naam moet de vermaning ingang verschaffen en nadruk verlenen.

Er volgen dan drie waarschuwingen:
a. Dat men hetzelfde moet spreken. b. Dat er geen scheuringen mogen zijn. c. Dat men in alle dingen een vast gesloten geheel moet vormen, doordat men dezelfde gezindheid, dezelfde overtuiging heeft, of dezelfde opinie of mening is toegedaan. Men behoort dus over belangrijke kwesties en gewichtige zaken hetzelfde te denken. Iedere gemeente moet een eenheid vormen waar eenstemmigheid heerst over de leer. Hiervoor zijn voorganger en oudsten verantwoordelijk.

De Statenvertaling heeft: 'Dat gij allen hetzelfde spreekt'. Dit kan alleen als men allen hetzelfde denkt, dus allen één in het geloof zijn. In de natuurlijke wereld is er een grote verscheidenheid in de gemeente. Ze bestaat uit mannen en vrouwen, rijken en armen, gestudeerden en minder ontwikkelden, uit verschillende rassen. Haar eenheid ligt ook niet in de zichtbare wereld, namelijk dat men op dezelfde plaats onder hetzelfde dak vergadert, of dat men dezelfde kleding draagt, of dezelfde zeden of gewoonten heeft. De saamhorigheid ligt in het denken, in de visie die men heeft over het Koninkrijk der hemelen. Scheuringen maken de gemeente stuk en tasten het lichaam van Christus aan. Laat daarom geen vreemde leringen toe, maar durf tucht uit te oefenen. Haal niet het paard van Troje binnen, door buitenstaanders te laten voorgaan, die zich niet bekommeren over de leer van het Koninkrijk der hemelen, maar die met talrijke variaties in aards gerichte leringen, het uitzicht naar boven verduisteren.

Het Griekse woord voor scheuring is schisma. Wie een nieuwe, niet gekrompen lap op een oud kleed wil zetten, veroorzaakt een scheur of schisma (Matth.9:16). Zo veroorzaakt iemand die een nieuwe leer in een gemeente brengt ook een scheur. Soms is dit nodig, 'want scheuringen moeten er wel onder u zijn, zal het blijken, wie onder u de toets kunnen doorstaan' (11:19) Zo veroorzaakte Jezus met zijn nieuwe leer een schisma of 'verdeeldheid onder de schare, die naar zijn woorden had geluisterd' (Joh.7 :40-44).

Men spreekt van schismatieke kerken, indien deze ontstaan zijn vanwege verdeeldheden. De roomsen beschouwen als schisma alle verbreking van de gemeenschap met de paus en diens te Rome gevestigde zetel. Zo voltrok zich in 1054 het grote schisma tussen de rooms-katholieke kerk en de oosters-orthodoxe kerk, toen de paus van Rome de patriarch van Constantinopel excommuniceerde. Begon het grote schisma eigenlijk niet reeds in de hemel bij de val van de satan?
Wanneer in een gemeente geen eenheid van denken is, dus van leer, is zij krachteloos in de geestelijke wereld. Is zij wel één, dan kan ook van haargezegd worden: 'Nu zal niets van wat zij denken te doen, voor hen onuitvoerbaar zijn' (Gen.11:6).

Paulus schreef aan de Filippenzen: 'Maakt dan mijn blijdschap volkomen door eensgezind te zijn'. Deze gelijkgerichte denkwijze is alleen juist en vindt alleen haar doel, wanneer beleden wordt: 'Vergetende hetgeen achter mij ligt en mij uitstrekkende naar hetgeen voor mij ligt, jaag ik naar het doel (van de volkomenheid), om de prijs der roeping Gods, die van boven is, in Christus Jezus. Laten wij dan allen, die volmaakt zijn, aldus gezind zijn' (Filip.2:2 en 3:14,15).

Eerst moet de christen 'volmaakt' zijn in zijn denken, dit wil zeggen dat hij de woorden van Jezus, en daarmee diens gedachten 'volkomen' heeft overgenomen. En als er nog iets is waarover verschil van inzicht bestaat, zo vervolgt de apostel, dan zal God het juiste wel openbaren.
De eenheid van de ware leer zal altijd resulteren in de onberispelijkheid van de gemeente van Jezus Christus. Deze zal ook de innerlijke houding van onze Heer hebben: 'Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was', namelijk zachtmoedigheid,

nederigheid en bereid zijn om te dienen. Het zieleleven van haar leden zal geheel op Hem zijn afgestemd. Ook zal het gevoel niet dooromstandigheden heen en weer worden bewogen, maar de rust van God zal meefunctioneren door geloof en in heilsverwachting.

11,12. Mij is namelijk omtrent u, mijn broeders, medegedeeld door de huisgenoten van Chloë, dat er twisten onder u zijn. Ik bedoel dit, dat ieder uwer zijn leus heeft: Ik ben van Paulus! En ik van Apollos! En ik van Céfas! En ik van Christus!

Paulus spreekt opnieuw de broeders aan, waarbij hij zijn warme liefde tot hen accentueert met het bezittelijke voornaamwoord 'mijn' broeders. In dit geestelijke huisgezin, waar de apostel zo nauw bij betrokken is, heerst evenwel verdeeldheid. Die van Chloë hebben hem dit verteld. Chloë (dat is blonde of bloeiende, misschien ook de naam van een grassoort) was, evenals Lydia de purperverkoopster, vermoedelijk een vrouw die een groothandel dreef, en wel tussen Corinthe en Efeze . Haar 'huisgenoten' waren misschien haar slaven of vrijgelatenen. Daar dit woord evenwel bij de vertaling ertussen is gevoegd, zou ook sprake kunnen zijn van de zonen van Chloë. Sommige uitleggers denken dan zelfs aan Stéfanus, Fortunatus en Achäïcus, genoemd in hoofdstuk 16:17.

De Corinthiërs hadden in hun brieven met vragen hier toch blijkbaar niet over geschreven. Natuurlijk zal de apostel wel eerst toestemming hebben gekregen om de naam van Chloë te noemen, want dit gaf de zekerheid dat hij niet op losse geruchten was afgegaan, of ook wel overdreef. Hoe dan ook, het was 'aan het licht gekomen' of duidelijk 'kenbaar geworden' dat er felle tegenstellingen in de gemeente te Corinthe waren. Nog was men niet tot een uitwendige scheiding overgegaan en kon de apostel in hoofdstuk 14:23 schrijven: 'Indien dan de gehele gemeente bijeen gekomen is'. De twisten waren ontstaan ten gevolge van bijzondere voorliefde voor leidende broeders, die onderscheiden gaven bezaten, hoewel zij toch één waren in hun belijdenis. Er worden dan vier partijen genoemd, waarbij 'ieder' van de leden der gemeente zich had gevoegd of gerekend moest worden:

a. De volgelingen van Paulus, omdat deze de gemeente had 'verwekt' en hij de speciale apostel der heidenen was (Rom.11:13).

b. De aanhangers van Apollos, die in Handelingen 18:24-28 vermeld wordt. Deze was een Joodse leraar, die in de diaspora, dus overal onder de verstrooide Joden buiten Palestina, de synagogen afreisde om overal 'een woord van opwekking te spreken' (vergelijk Hand.13:15).

Deze Apollos of Apollonius was een Alexandrijn, afkomstig uit Alexandrië in Egypte. Deze plaats was een centrum van Joodse wijsbegeerte, die doordrenkt was met Griekse filosofieën. Apollos had dus nooit de strenge, bekrompen en wettische opvoeding gehad zoals Paulus in Jeruzalem, waar men gewend was neer te zien op iedere niet-Jood. Hij was een 'welsprekend' of 'geleerd' man en 'ervaren in de Schriften'. In de tentenmakerswoning van Aquila en Priscilla werd hem de weg Gods duidelijker uiteengezet. Hij kreeg daar beter inzicht in de leer van Jezus aangaande het Koninkrijk der hemelen en ook werden zij n inzichten in de waterdoop, die nog aan Johannes de Doper ontleend waren, volkomen gewijzigd. Deze schitterende redenaar, die nu tot het volle evangelie dat Paulus predikte, was overgegaan, werd voor een deel van het vergriekste publiek in Corinthe, de geliefde evangelist, die de buitenstaanders in een openbaar debat kon aantonen, dat Jezus de Christus was (Hand. 18:28).

Onder zijn aanhangers waren waarschijnlijk dus vele nieuwelingen, die vanwege hun bekering persoonlijke banden met hem hadden. Maar evenmin als Paulus partijhoofd wilde zijn, net zomin lag dit in de bedoeling van Apollos. Dit is hieruit op te maken, dat hij zelfs op aandringen van Paulus weigerde naar Corinthe te gaan, teneinde geen voedsel te geven aan de opkomende partijschappen (vergelijk 4:6 en 16:12).

c. De derde partij was die van Céfas, een Aramees woord voor rots of steen, dat door Jezus zelf als bijnaam aan Simon was gegeven (Joh. 1:43). Voor de vele Joodse christenen in de drukke havenstad Corinthe was Céfas de apostel, omdat zij er belang bij hadden

tegenover de partij van Paulus en die van Apollos een meer wettisch gericht christendom te stellen. Wanneer zij nieuwe leden wierven, wezen zij allereerst op de grote apostel, die bij het ontstaan van de gemeente zo'n belangrijke figuur was. Had de Heer hem niet de naam Céfas gegeven en was hij niet de belangrijkste persoon op de Pinksterdag? Het is daarom wel merkwaardig dat Petrus in zijn brieven zichzelf nooit Céfas noemt.

d. Dan was er nog de groep die het gevaar van een splitsing onderkende. Daarom begonnen zij het accent te leggen op Jezus zelf. Zij waren dus van Christus, maar met deze belijdenis sloten zij niet de andere groepen in, maar juist buiten. Hiermee brachten zij dus ook de eenheid van de gemeente in gevaar. Voor hen was Jezus niet het hoofd van de gehele gemeente, maar die van een exclusieve groep.

13. Is Christus gedeeld? Is Paulus dan voor u gekruisigd, of zijt gij in de naam van Paulus gedoopt?

In Corinthe waren er dus partijschappen om bepaalde personen heen ontstaan. Men hechtte immers nog veel waarde aan uitwendigheden. Natuurlijk brachten Apollos en Petrus geen andere geloofswaarheden dan Paulus, maar er was wel verschil in hun optreden. De leden van de Corinthische gemeente behoorden over het algemeen tot de lagere volksklasse, die weinig invloed had en geen aanzien in de wereld bezat.

Zij meenden nu temidden van de vele religies zich te kunnen handhaven, indien ze zich konden beroepen op grote leiders, die door hun kennis, welsprekendheid of geestelijke standing ook representatief waren bij buitenstaanders. Hun verdeeldheid werd dus veroorzaakt door accentverschillen in de natuurlijke wereld. Deze werden des te duidelijker gemarkeerd, doordat de Corinthiërs geen familiekerk vormden met traditionele gebruiken en opvattingen. Zij waren immers samengeraapt uit verschillende bevolkingsgroepen, die in de natuurlijke wereld ver uit elkaar lagen.

Uit zijn brief blijkt duidelijk dat Paulus deze structuurverschillen kende, maar ook dat zijn evangelieprediking erop gericht was deze zo gedifferentieerde mannen en vrouwen samen te voegen tot een geestelijke eenheid. Vandaar zijn retorische vraag: 'Is de Christus dan in stukken verdeeld?' Wanneer zij met elkaar de hoge weg in het Koninkrijk der hemelen zouden bewandelen, vielen de verschillen weg, want deze vonden hun oorzaak in het natuurlijke of vleselijke denken. In hoofdstuk 7:33 merkt de apostel op, dat een gehuwd christen 'verdeeld' is, omdat hij zijn aandacht en zorg ook moet schenken aan zijn gezin. Er zijn dan twee faktoren die zijn leven beheersen. Zo is het evenwel niet met Jezus Christus. Hij toch sprak van Zichzelf, dat Hij één was . Hij behoort enkel tot de geestelijke wereld, want zijn Koninkrijk is niet van deze aarde. Daarom is er ook in zijn lichaam geen verschil tussen man en vrouw, rijke of arme, maar ook niet tussen Paulus, Apollos en Céfas, omdat zij geestelijk één waren. Daarmee wijst Paulus ook zijn eigen partij af. Hij stelt de vraag: 'Is Paulus soms voor u gekruisigd?'

Natuurlijk had de apostel dit ook van Petrus en Apollos kunnen schrijven. Hij kiest echter met opzet zij n eigen naam, om duidelijk te laten uitkomen dat hij daarbij zijn eigen volgelingen niet spaart. Aan het begin van de weg naar de volkomenheid staat het kruis van Jezus Christus. Daar hadden allen vergeving van zonden ontvangen en daar waren zij rechtvaardig geworden door zijn bloed. Er is geen kerk die verbonden is aan Paulus, Apollos of Petrus, maar wel aan de verhoogde Heer en Meester. Deze behoort niet tot de zichtbare wereld, maar tot de onzichtbare. De gemeente is een geestelijk lichaam en functioneert in de hemelse gewesten. Daarom is men niet gedoopt in de naam van een of andere prediker, maar wel in die van Jezus Christus. Door de doop heeft men immers beleden dat men Hem toebehoort en dat men met Hem het oude, natuurlijke leven heeft afgelegd.

Hier ligt ook een waarschuwing in voor ons, dat wij als gemeente ons niet zullen groeperen om een geestelijke leider, hoe bekwaam en integer ook. De gemeente moet blijven staan onder de leiding van voorganger en oudsten, en in de broederraad geeft zij uitdrukking aan de eenheid van de gemeente onder haar hoofd Jezus Christus.

14-17. Ik ben dankbaar, dat ik niemand uwer gedoopt heb dan Crispus en Gajus; zodat niemand kan zeggen, dat gij in mijn naam gedoopt zijt. Ook heb ik nog het gezin van Stéfanus gedoopt; verder weet ik niet, dat ik nog iemand gedoopt heb. Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het evangelie te verkondigen, en dat niet met wijsheid van woorden, om niet het kruis van Christus tot een holle klank te maken.

Crispus (kroeskop) was volgens Handelingen 18:8 de overste van de synagoge, dus een belangrijk persoon. Wij zouden het misschien een eer vinden om een predikant of een bisschop te dopen. Ook Gajus (meester, heer) was een aanzienlijk persoon, want de gemeente vergaderde in zijn huis en Paulus vond er gastvrijheid (Rom. 16:23).

Stéfanus (een afkorting van Stéfaneforus, kransdragend) was de eerste bekeerling van de apostel in Achaje (16:15). Paulus toont hier aan dat de doop belangrijker is dan de doper. Bij de kinderbesprenging gaat het om degene die doopt: is deze bevoegd of in het ambt? De bijbelse doop is evenwel een getuigenis van de christen, dat hij de weg van zijn Heer heeft gekozen. Hij beeldt door zijn doop in de zienlijke wereld uit, wat in de onzienlijke wereld bij hem is geschied. Hij belijdt voor God, de mensen en de engelen dat hij de oude mens, dat is het natuurlijke of het vleselijke denken, heeft afgelegd, en dat hij voortaan zijn wandel heeft in de hemelse gewesten waar Jezus is.

Bij de doop is het als bij een begrafenis. Men wordt ter aarde besteld, maar wie dit doet, is van secundair belang. Dat kunnen vrienden of dorpsgenoten zijn, maar ook vreemden. Natuurlijk is het van groot belang dat wanneer in de doop de oude mens begraven wordt en daarbij de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest gebruikt wordt, ook de doper de Heer volkomen toebehoort. Er staat, dat men zich niet overijld de handen moet laten opleggen, maar men moet zich ook slechts laten dopen door een betrouwbaar christen, met wie men eens geestes is. Paulus is dankbaar dat hij in Corinthe nooit het zwaartepunt op de doper had gelegd , want niemand kon zeggen dat hij in de naam van Paulus gedoopt was. De dopelingen werden niet

verbonden met de naam van de grote apostel, maar met de naam en het wezen van Jezus Christus in wiens Koninkrijk zij overgeplaatst waren.

Uit de uitlating: verder weet ik niet, dat ik iemand heb gedoopt, blijkt dat de apostel geen boek hield van zijn dopelingen. Bij zijn zendings- en evangelisatiewerk bracht hij het evangelie der behoudenis, maar het dopen liet hij over aan de leiders in de plaatselijke gemeenten. Hij minachtte de doop niet, maar achtte hem zo belangrijk dat hij deze niet aan zijn persoon wilde verbinden. Ook Jezus vermeed het om te dopen, zodat men zich er nooit op voor zou kunnen laten staan, dat men door Hemzelf was ondergedompeld.

Petrus predikte in het huis van Cornelius. Toen de Heilige Geest daar over het gezin werd uitgestort, beval Petrus 'hen te dopen in de naam van Jezus Christus' (Hand. 10:48). De doop moet op het onderricht volgen. Er staat: predik het evangelie en doop daarna. Onderwijst alle volken en laat de doop erop volgen. De taak van Paulus was om allereerst het evangelie te verkondigen. Hij bracht de blijde boodschap waar niemand was geweest. Wij zien daarbij een groot verschil met de doop van Johannes, wiens naam aan zijn doop was verbonden. Deze van God geroepen dienstknecht behoorde echter tot het oude verbond, dat een schaduw van de werkelijkheid was. Daar speelde het ambt in de natuurlijke wereld nog een grote rol. Johannes was gezonden om te dopen, maar zijn doop der bekering bracht niemand in het Koninkrijk Gods. Vandaar dat zijn doop maar tijdelijk was en aan zijn bediening verbonden.Paulus doopte daarom de volgelingen van Johannes opnieuw (Hand. 19: 1-7).

Tenslotte merkt de apostel nog op dat zijn evangelieverkondiging niet geschiedde met wijsheid van woorden. Natuurlijk bedoelt hij niet dat iemand zijn natuurlijk spreektalent niet zou mogen gebruiken. Deze uitlating was allerminst een steek onder water in de richting van Apollos. Paulus stelde zich evenwel op tegen het denksysteem van de natuurlijke mens, die onmachtig is met zijn verstand de gedachten Gods te bedenken. Deze menselijke wijsheid stelt hij daarom in dit en in het volgende hoofdstuk aan de kaak. De prediking van het kruis met haar vergeving der zonden, en de rechtvaardiging door het geloof

zonder enige prestatie van de mens zijnerzijds, is voor de verstandigen van deze wereld moeilijk te aanvaarden. Zou de apostel zich maar enigszins aanpassen aan het wijsgerig denken van zijn tijd, dan zou het evangelie van zijn kracht beroofd worden en 'leeg' worden, zodat het niet meer in staat zou zijn het reddende en herstellende werk van Jezus Christus als een kracht van God tot behoud te openbaren.

18. Want het woord des kruises is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods.

Het kruis dat Paulus predikte, wees op het lijden en sterven van Jezus Christus. De Vader betaalde met het leven van de Zoon van zijn welbehagen de losprijs aan hem, die de gehele mensheid in slavernij had gebracht. Door deze transactie verloor de boze ieder recht op de mens. Er staat dat Jezus ons voor God kocht met zijn bloed (Openb. 5:9). De Vader die mildelijk vergeeft en niet verwijt, wil Zich verzoenen met ieder die tot Hem komt op basis van dit offervan zijn Zoon. In genade neemt de Vader dan zo'n vrijgekochte als kind aan en geeft hem 'in Christus Jezus' zijnde, een plaats in de hemelse gewesten. Dit aanvaarden van de mens openbaart de gedachten van God, die nooit laat varen het werk zijner handen, maar die dit tot zijn bestemming wil voeren, en het openbaart ook de rijkdom van diens genade, liefde en ontferming .

Het 'woord (logos) van het kruis' betekent dus de prediking over een aan het kruis gestorven Zoon van God. Het gehele reddingsplan is hierop gebaseerd. In de havenwijken van Corinthe had de apostel de vergeving van de zonden onder meer gebracht aan: ontuchtigen, afgod en dienaars , overspelers , wellustelingen , knapen schenders, dieven, hebzuchtigen, dronkaards, lasteraars en rovers (6:10). Zij die onder hen hongerden en dorstten naar de gerechtigheid, werden langs deze weg tot rechtvaardigen, tot verlosten en tot 'geheiligden in Christus Jezus'.

Het woord 'kruis' zoeken wij tevergeefs in de Romeinenbrief, want de apostel had niemand in Rome tot bekering gebracht In Athene had

Paulus met een filosofisch ingesteld publiek te doen en had op hun niveau gediscussieerd. Het had daar weinig uitgehaald , want van een gemeente te Athene lezen we niet. In Corinthe was hij evenwel met de primitieve boodschap gekomen van redding en verlossing. Velen hadden haar als dwaasheid bestempeld en van de hand gewezen. Het Griekse woord 'moria', dwaasheid, komt alleen in de 1e Corinthebrief voor, in hoofdstuk 1:21,23; 2:14; 3:19. Men vond de prediking van Paulus uitgesproken 'onnozel' of 'absurd'. De heidenen zien immers aan wat voor ogen is. Ze zeggen: als een onschuldig man is gekruisigd, hoe kan dit voor de ganse mensheid van alle tijden betekenis hebben? Dit is in de zienlijke wereld ook dwaasheid, zo goed als het eten van de vrucht een gehele mensheid in zonde, ziekte en ellende dompelde. Alleen wie kennis bezit van de geestelijke dingen, gaat hier iets van begrijpen.

Het vereiste grote zedelijke moed om toch voor de waarheid van het Koninkrijk der hemelen onder zoveel verzet te blijven opkomen. De Heer zelf moest zijn medearbeider in een visioen een hart onder de riem steken. Hij sprak tot hem in de nacht: 'Wees niet bevreesd, maar spreek en zwijg niet; want Ik ben met u en niemand zal het op u toeleggen om u kwaad te doen, want Ik heb veel volk in deze stad' (Hand. 18: 10).

Paulus verkondigde Jezus niet als een culturele, politieke of sociaal ingestelde figuur, niet als een wijsgeer of als een imposante, religieuze leider, maar als een die als een gevloekte aan het kruishout hing, en die zijn leven gaf als een rantsoen voor allen. Tegen déze achtergrond moesten de Corinthiërs ook maar hun twisten in de gemeente zien over Paulus, Céfas en Apollos. Dit evangelie kent geen grote leiders die verheerlijkt worden, maar men schaart zich om een gedachtenwereld die verheven en uniek is. Met elkaar treedt men dan in de voetsporen van de Meester, die eenmaal sprak: 'Leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart' (Matth. 11:29).

Zij die 'verloren gaan', zijn mensen in wie geen nieuw leven is. Ze zijn ondeugdelijk of 'onnut' geworden, en gaan 'ten verderve in de hel'. Het Griekse woord 'apollum' dat hier door 'verloren' wordt vertaald, vinden we in Matthëus 10:28 weergegeven door 'verderven'.

Uiteindelijk zijn allen die geen eeuwig leven hebben, een prooi van Apollyon, de koning des doods, de verderver geheten (Openb.9:11).

Wij zouden deze tekst dus ook zo kunnen lezen: 'Het woord van het kruis is onzinnig voor hen die op de weg van het verderf zijn, voor ons die evenwel op de weg van het behoud zijn, is het de kracht van God' (vergelijk Rom. 1: 16).

Allereerst vormen hier dwaasheid en kracht de tegenstellingen en niet bijvoorbeeld dwaasheid en wijsheid, zoals we dit in de volgende verzen lezen. Het evangelie van een lijdende Christus is voor velen een zinloze boodschap, maar voor anderen heeft het zo'n grote kracht, dat het de oorzaak wordt dat een mens wordt overgeplaatst uit de duisternis in het Koninkrijk Gods, en dat het hem in staat stelt het doel van God te bereiken, namelijk de volmaakte mens tot alle goed werk volmaakt toegerust.

19. Want er staat geschreven: Verderven zal Ik de zaligheid der wijzen, en het verstand der verstandigen zal Ik verdoen.

Mensen zouden een ander plan tot redding hebben gemaakt teneinde uit de impasse te komen. Dit kan evenwel niets goeds opleveren, daar hun gedachten op de zichtbare wereld zijn gericht. Of indien zij buiten Christus om, hulp in de onzienlijke wereld zoeken, zal blijken dat ze niet bestand zijn tegen de ontbindende werking van de wetteloze geesten. Paulus vestigt nu de aandacht op een profetie uit Jesaja 29:14, waar voorspeld wordt dat God wonderlijk en wonderbaar met zijn volk gaat handelen: de wijsheid van zijn wijzen zou teniet gaan en het vernuft van zijn verstandigen zou verduisterd worden.

De apostel weet dat deze godsspraak door de prediking over het Koninkrijk der hemelen in vervulling is gegaan. Immers zijn volgens dezelfde profeet Gods wegen hoger dan die van de natuurlijke mens en zijn gedachten zijn van een andere en hogere dimensie. Daarom zal de Here de wijsheid van hen, die op het pad des verderfs dolen, 'verderven'. Hun natuurlijk verstand, hoe scherp en intelligent, zal hun niet baten. In verband met deze uitspraak denken we ook aan wat

Paulus later citeert uit Jesaja 28:11,12, dat God door lieden van een andere taal en lippen van vreemden tot zijn volk zou spreken. Het spreken in tongen zou dan een teken zijn voor de ongelovigen, dat de Here in het nieuwe verbond een bovennatuurlijke en geestelijke weg gaat (14:21,22).

Teneinde op politiek terrein succes te hebben, zochten de leiders van Jeruzalem tegen de grote en dreigende wereldrijken, steun bij de hen omringende mogendheden als Egypte of soms Syrië . Deze verbintenissen brachten echter alle onheil. Zo tracht de religieuze mens zich sterk te maken door zijn menselijke vermogens te ontwikkelen, en zich te handhaven met hulp van de wetenschap, de kunst, de cultuur, de techniek, de politiek en de economie van zijn tijd. Het evangelie wijst evenwel al bij zijn aanvang, namelijk bij de verzoening door het bloed des kruises, elke steun van kennen en kunnen in de natuurlijke wereld, van de hand, want, 'uit genade zijt gij zalig geworden, ...niet door werken, opdat niemand roeme' (Ef. 2:8).

Menselijke kracht en natuurlijke wijsheid ontnemen aan het evangelie zijn wezen, want het is niet van de aarde. Waar zij de boventoon voeren, maken zij de prediking van de hemelse boodschap tot dwaasheid.

20. Waar blijft de wijze? Waar de schriftgeleerde? Waar de redetwister van deze tijd? Heeft God niet de wijsheid van deze wereld tot dwaasheid gemaakt?

Op echt Joodse wijze stelt Paulus hier zijn lezers enkele retorische vragen waarop dus geen antwoord wordt verwacht. Ze dienen slechts om de mededeling te bevestigen en te versterken. (Denk eens aan uitdrukkingen als: ben je weer te laat? Heb ik het je niet gezegd?)

De vragen die nu door de apostel gesteld worden, verwijzen evenals het vorige vers, ook nu meer of minder naar verschillende schriftplaatsen in Jesaja. Wanneer de godsgerichten over Egypte komen, zijn de vorsten van Zoan, die beroemd waren om hun kennis, machteloos. Zij kunnen Farao de loop der gebeurtenissen niet bekend

maken. Daarom klinken de woorden van de profeet uitdagend: 'Waar zijn ze dan, uw wijzen?' (Jes. 19:11,12). Ze zijn nergens meer en het spoor totaal bijster. In Jesaja 33:18,19 denkt het verloste volk terug aan de bezetting door de Assyriërs. Na de bevrijding zijn de ambtenaren, die Juda uitbuitten, verdwenen. 'Waar is de schrijver?' die de opgelegde schattingen noteerde. 'Waar de weger?' die het gewicht van de tribuut aan goud en zilver controleerde. 'Waar de teller der torens?', dus de militaire administrateur, die voor de belegering de vestingwerken verkende. Door Gods ingrijpen zijn ze allen weggedaan en kan de stad Gods nu feestvieren. Israël werd niet gered door een bondgenootschap met Egypte, want dit land ging zelf onder. God redde zijn volk, 'want de Here, onze Rechter, de Here, onze Wetgever, de Here onze Koning, Hij zal ons verlossen' (Jes. 33:22).

Paulus neemt de gedachtengang van de oudtestamentische profeet over. Hij schrijft: 'Waar is de wijze?' Waar is de filosoof die de oplossing kan schenken aan de zondaar, de gebondene of de zieke? Zo'n geleerde houdt toch alleen maar rekening met de situatie in de zichtbare wereld en daarom zijn zijn adviezen waardeloos. Daarom kunnen ook de staatkundige systemen de wereld niet redden, omdat de wijsgerige stelsels die erachter staan, geen rekening houden met de geestelijke wereld. 'Waar de schriftgeleerde?' Deze is de Joodse rabbijn die de gewijde geschriften bestudeert.

Zowel hij, als ook de theoloog in het heden, houden geen rekening met het Koninkrijk der hemelen, met de machten die verstorend werken, of ook met de engelen Gods die de gelovigen dienen. Zij lezen nauwkeurig wat er staat en menen dat de profetieën in de natuurlijke wereld hun vervulling vinden. Zij kunnen ze niet transponeren naar de hemelse gewesten , want zij miss en de sleutels van h et Koninkrijk. Ook zij allen komen met hun aards gerichte verwachtingen bedrogen uit. Denk bijvoorbeeld maar aan de eindtijdverwachtingen en de Israël-leer in onze dagen. Wij weten dat de woorden die Paulus schreef, bewaarheid zijn geworden aan de kerk van het oude verbond, die onder leiding stond van Farizeeën en schriftgeleerden die de sleutels der kennis hadden weggenomen. Zij is ondergegaan vanwege hun inzichten.

'Waar de redetwister van deze tijd?' Hij is de debater, de man die discussieert en alles disputabel stelt. Hij kan de Joodse mysticus zijn, die zich bezighoudt met geheimzinnige en raadselachtige zaken, of de kabbalist, die met allerlei slechts voor ingewijden begrijpelijke tekens en getallen werkt. Hoe zij zich ook instellen, niemand van hen houdt rekening met de onzienlijke wereld der geesten. Zo had Paulus ook kennis gemaakt met de Griekse redetwisters, met de woordvechters van hun aeon of eeuw. 'Zij hadden voor niets anders tijd over dan om iets nieuws te zeggen of te horen' (Hand. 17:21). De wijzen, de schriftgeleerden en de redetwisters zijn allen gebonden aan 'deze tijd' Zij hebben geen oog voor de toekomende aeon, of voor de onafzienbare tijdruimten die de eeuwigheid inluiden. Over hen zou Paulus in 2 Corinthiërs 4:4 schrijven: 'Ongelovigen, wier overleggingen de god dezer eeuw met blindheid heeft geslagen, zodat zij het schijnsel niet ontwaren van het evangelie der heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is.'

God heeft door het evangelie van Jezus Christus, dus door de leer van het Koninkrijk der hemelen, de overste dezer wereld ten toon gesteld. 'Heeft God niet de wijsheid der wereld tot dwaasheid gemaakt?' Hier zinspeelt de apostel op Jesaja 44:25, waar staat, dat God zelf de wijzen doet terugwijken en hun kennis tot dwaasheid maakt. Dit ondervonden de bestuurders van Babel, die met hun occulte kennis toch niet wisten van Kores 'de knecht des Heren', die hun stad zou verwoesten. Zo zal ook nu blijken dat de wijzen van deze tijd een voortgaande verwording en wetteloosheid niet kunnen keren.

21. Want daar de wereld in de wijsheid Gods door haar wijsheid God niet gekend heeft, heeft het Gode behaagd door de dwaasheid der prediking te redden hen, die geloven.

De wereld kent natuurlijke wijsheid. Deze is niet slecht, maar Zij is onmachtig door te dringen tot het wezen van God die geest is, dus geestelijk. Aardse wijsheid staat bovendien onder beïnvloeding van de overste dezer wereld. Jacobus schrijft daarom hierover: 'Dat is niet de wijsheid, die van boven komt, maar Zll is aards, ongeestelijk, demonisch' (Jac. 3:15). Deze wijsheid heeft geen inzicht in het plan

van God. Slechts het verstand dat door de Heilige Geest verlicht is, kan de diepste gedachten van God doorzoeken. Het heeft God behaagd om zijn herstelplan met de mens en met de zuchtende schepping te realiseren in Jezus Christus, zijn eniggeboren Zoon. Zo heeft Hij het van eeuwigheid gewild en bedoeld, en niet anders. Wij zouden dus kunnen zeggen: de wijsheid van God is 'Christus' (vers 30). Daarom mogen we lezen: 'Want daar de wereld door haar eigen wijsheid God niet heeft herkend in Christus'. Jesaja profeteerde: 'Wie heeft onze prediking geloofd?' Petrus sprak tot de godsdienstige Joden in de tempel, dat zij de Christus door de handen van wetteloze mensen aan het kruis hadden genageld en gedood (Hand. 2:23). Johannes drukte de verwerping van de ware wijsheid, van het vleesgeworden Woord van God zo uit: 'En het leven was het licht der mensen; en het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet gegrepen' (Joh. 1:4).

Zelfs de wijste man zou nooit in Jezus, en zeker niet in de gekruisigde, de gedachte Gods tot redding van de wereld herkend hebben. Aardse wijsheid was hiertoe onbekwaam en daarom moet 'het woord des kruises' gepredikt worden, opdat de mens het heil door het geloof zou grijpen, dat is met zijn geest aanvaarden. Het aanstotelijke van 'de dwaasheid der prediking' is natuurlijk 'het woord des kruises', dus de verkondiging dat onze Heer aan het kruis, in de geestelijke wereld zijn volk redde uit de dood en uit de macht van satan. Deze wijsheid van God staat tegenover de wijsheid van de wereld die geen kennis van het goddelijke plan heeft, als licht staat tot duisternis, als leven staat tot dood, als geest staat tot vlees, als wijsheid staat tot dwaasheid.

Bij de ongelovige wereld ligt een bedekking op het verstand, maar wanneer deze versluiering weggenomen is, leert men God kennen als de enige waarachtige, als de Vader van Jezus Christus, die Hij gezonden heeft (Joh. 17:3). De wereld is dwaas, omdat zij de geestelijke en hoge weg niet begaat, teneinde behouden te worden en het wezen van God in zijn genade, barmhartigheid en liefde te verstaan.

22. Immers, de Joden verlangen tekenen en de Grieken zoeken wijsheid.

De Joden verlangen tekenen. Zij eisen bewijzen van goddelijke kracht, die zich in de natuurlijke wereld openbaren. Zo had Israël dit immers gezien in de woestijn, waar het volk het manna uit de hemel at en het water uit de rotssteen dronk. In deze traditie pasten ook mannen als Mozes en Elia, die zich als dienstknechten van God konden waarmaken door de wonderen die zij verrichtten. De profeet die vuur doet neerdalen uit de hemel, is ook nu nog voor vele christenen attractief. Jezus evenwel bestrafte zijn discipelen voor dit verlangen en sprak 'Gij weet niet van hoedanige geest gij zijt' (Luc.9:55 St.Vert.) Vanuit deze instelling vroegen de schriftgeleerden en Farizeeën aan onze Heer: 'Meester, wij zouden wel een teken van U willen zien' (Matth. 12:38).

De tekenen die het optreden van Jezus vergezelden en die overeenkwamen met het herstelplan van God, werden evenwel door deze leidslieden niet aanvaard. Zij schreven deze zelfs toe aan de openbaring van Beëlzebul, de overste van de duivelen.

Indien Jezus zich als een aardse koning had betoond in de strijd tegen de bezettende macht van de Romeinen, hadden de Joden Hem ongetwijfeld aanvaard. Dan had Hij aanzien in deze wereld gehad. Nu Hij evenwel 'van boven' was en de mensen verloste van hun geestelijke vijanden, verwierpen zij Hem. De profeet sprak: 'Hij had gestalte noch luister, dat wij Hem zouden hebben aangezien, noch gedaante, dat wij Hem zouden hebben begeerd' (Jes. 53 :2).

De Grieken zeggen: 'Verschaf ons iets dat wij met het natuurlijke verstand kunnen accepteren en toepassen'. Zij zoeken telkens naar iets nieuws dat in deze wereld een oplossing voor hun levensproblemen zal brengen. Zij verlangen regeerders die leiding kunnen geven, sterke karakters, die zich met stöïcijnse kalmte kunnen beheersen in de ure des gevaars, wanneer ieder ander in paniek dreigt te raken.

23. Doch wij prediken een gekruisigde Christus, voor Joden een aanstoot voor heidenen een dwaasheid,

De van God gegeven oplossing door een gekruisigde Christus werd noch door Jood noch door Griek aanvaard. De Joden verwachten een rijk Gods op aarde. Zij leggen de profetieën uit in de natuurlijke wereld en projecteren de vervulling ervan op aarde. Zij menen dat het Israël Gods verbonden is aan vlees en bloed, aan natuurlijke afstamming. Daarom geloven zij niet in een lijdende en gekruisigde Christus, die hen verlossen zou uit een geestelijke slavernij. Zij zeiden: 'Wij zijn Abrahams nageslacht en zijn nooit iemands slaven geweest; hoe zegt Gij dan: gij zult vrij worden?' (Joh. 8:33).

Daarom ergerden zij zich aan de woorden van Jezus en 'verwierpen voor zichzelf de raad Gods', die hen tot vrije, geestelijke mensen wilde maken (Luc. 7:30). Om zijn discipelen voor deze fatale inzichten te waarschuwen, sprak Jezus na zijn opstanding tot de Emmaüsgangers: 'O, onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet gelooft alles wat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus dit niet lijden om in zijn heerlijkheid in te gaan?' (Luc. 24:25,26). Ook wel een waarschuwing voor vele christenen, die zo dwepen met de toekomst van een ongelovig, Jezus verwerpend, natuurlijk volk Israël.

Voor de heidenen was de gekruisigde Jezus een gewoon natuurlijk mens, die door zijn vijanden terechtgesteld was, en die verder geen betekenis meer had voor het lot van de mensheid. Ook vele kerkmensen weten niet goed raad met het kruis. Dit gaat uit boven hun denken en ook voor hen is alles irreëel. Daarom komen zij ook niet tot de belijdenis dat zij rechtvaardig zijn. Zij verstaan de betekenis in de hemelse gewesten van het lijden en sterven van Jezus niet. Door velen die zich willen blijven 'vastklemmen' aan 'Golgotha's kruis', wordt de kruisdood in de emotionele sfeer getrokken, teneinde zo nog enige beweging in het zieleleven te bewerken, daar hun geest de hemelse werkelijkheid niet kan aanvaarden.

24,25. maar voor hen, die geroepen zijn, Joden zowel als Grieken, prediken wij Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods. Want het

dwaze van God is wijzer dan de mensen en het zwakke van God is sterker dan de mensen.

'Geroepen zijn' betekent aan een roepstem gehoor hebben gegeven, dus het evangelie beluisterd en in het geloof aanvaard hebben als waarheid en werkelijkheid in de geestelijke wereld. De geroepenen ervaren Christus als een kracht Gods tot behoud. Hoe meer zij Hem leren kennen, hoe meer zij ook de wijsheid van God in Hem ontdekken. De Vader heeft immers in Hem een weg geschonken om van een onderdrukte slaafvan de zondemachten, een vrij en gaaf mens te vormen die tot alle goed werk volmaakt is toegerust, en die met Hem zal heersen over al de werken van zijn handen.

Wanneer Joden en heidenen eenmaal gelovig geworden zijn, veranderen hun inzichten totaal. Zij worden dan vernieuwd in hun denken. Bij de Joden wordt dan het 'skandalon', de steen des 'aanstoots' die hen deed vallen, of de 'ergernis' die hen eenmaal de tanden deed knarsen, weggenomen. De heidenen zien dan in, dat het dwaze van God om mensen te redden, beter is dan de redeneringen van de grootste filosoof. In Hem valt dan de muur des afscheidsels die Jood en heiden eenmaal scheidde, volkomen weg. Zij ontmoeten elkaar nu in de gemeenschap van geroepenen, in de gemeente van Jezus Christus.

Christus betekent 'gezalfde'. Alle geroepenen zien Hem in de onzienlijke wereld gezalfd met de Heilige Geest en met kracht (Hand. 10:38). Voor de natuurlijke mens is dit alles bespottelijk, maar voor de gemeente uit Joden en heidenen is Jezus de kracht en de wijsheid van God. Dan blijkt dat de 'dwaze' weg van God om mensen te redden beter functioneert dan de ijdele gedachtenspinsels van de zogenaamd verstandige mensen. Het zwakke van God is de gekruisigde Christus, want 'Hij is gekruisigd uit zwakheid', als een zwak mens van vlees en bloed (2 Cor. 13 :4).

Toch bracht zijn kruisdood de krachtigste overwinning op de zonde en de dood. Nu leeft Hij als Verlosser 'uit de kracht Gods' en is Hij de sterkere. Hij is zelfs de doper met de Heilige Geest, dus schenkt Hij allen die Hem erom bidden de grootste kracht in de hemelse gewesten.

Hij is daarom wijzer dan alle knappe mensen en Hij is sterker dan alle krachtige mensen.

26. Ziet slechts, broeders, wat gij waart, toen gij geroepen werdt; niet vele wijzen naar het vlees, niet vele invloedrijken, niet vele aanzienlijken.

De Corinthiërs waren een bewijs, dat God anders werkt en een maatstaf hanteert die verschilt met die van de wereld. 'Het woord des kruises' was een dwaasheid voor de ontwikkelde Grieken en een ergernis voor de orthodoxe Joden, maar de gemeente die dit evangelie aangenomen had, was evenmin acceptabel voor hen. Haar leden behoorden voornamelijk tot de lagere volksklassen, zoals slaven en vrijgelatenen. Zelfs wijst de apostel in hoofdstuk 6:10 erop, dat sommigen eenmaal behoorden tot de zelfkant van de maatschappij. Dezen reflecteerden dus ook 'naar het vlees' of in de natuurlijke wereld, de onaanzienlijkheid van het evangelie van Jezus Christus, van 'het dwaze' en van 'het zwakke' Gods.

De apostel spreekt hier over een 'geroepen' worden van de gemeente of van de 'ecclesia', een woord dat afgeleid is van uit- of oproepen. Door de evangelieverkondiging werden de gemeenteleden uit de wereld geroepen 'om de levende en waarachtige God te dienen, en uit de hemelen zijn Zoon te verwachten' (lThess. 1:9,10).

De meerderheid van hen was geroepen uit de sociaal zwakke groepen. Zij bestond niet uit wijsgeren, redenaars, staatslieden of rijke mannen, want de overwinning van het Woord Gods zou in deze pinkstergemeente niet te danken zijn aan de inbreng van machtigen, edelen of wijzen. Merkwaardig hoe juist dit soort geringe mensen zich graag op willen trekken aan de grote leiders, die hun in de natuurlijke wereld enig aanzien moeten verschaffen. Tegen deze achtergrond kan men dan ook de genoemde twisten zien en de leuzen, die iedere groepering in Corinthe had.

Het is alsof de apostel ook in onze dagen aan de pinkstergemeenten schrijft: jullie zijn nog maar weinig ontwikkeld en hebben nog geen

theologen van formaat en er zijn weinig intellectuelen onder jullie. Krijg daar nu geen minderwaardigheidscomplex van. Probeer niet te wedijveren door ook titels en predikaten te gebruiken die niet bij je passen. Waarom zou een eenvoudige voorganger met zijn simpele schoolopleiding zich perse dominee moeten noemen, en waarom moet de ongeletterde zendeling die een paar lessen op de bijbelschool mag geven, geïntroduceerd worden als docent in de missiologie? Hier zien we ook de achtergronden van de adoratie en verering van grote 'godsmannen' door de onontwikkelde pinksterchristenen, terwijl ze weigeren in te zien hoe zij door dezen als koopwaar worden behandeld.

Paulus beroemt zich in 2 1 Corinthiërs 1:12 er juist op, dat hij zich in Corinthe niet met vleselijke of natuurlijke wijsheid had opgesteld, maar in de kracht van de genade Gods. Natuurlijk waren er onder de 'geroepenen' wel enkele aanzienlijken, want God is een behouder van allerlei soort mensen. We denken hierbij aan Erastus, de stadsrentmeester, en aan Gajus, die aan de apostel en zijn team gastvrijheid verleende (Rom. 16:23). Ook Crispus en Sosthenes, de voormalige oversten van de synagoge, zullen ongetwijfeld mannen van standing en aanzien zijn geweest(Hand. 18:8,17en 1 Cor. 1:1).

27-29. Integendeel, wat voor de wereld dwaas is, heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen, en wat voor de wereld zwak is, heeft God uitverkoren om wat sterk is te beschamen, en wat voor de wereld onaanzienlijk en veracht is, heeft God uitwerkoren, dat, wat niets is, om aan hetgeen wél iets is, zijn kracht te ontnemen, opdat geen vlees zou roemen voor God.

Wat voor de natuurlijke mens geen betekenis heeft en door de wereld versmaad wordt, is door God uitverkoren om het krachtige, het aanzienlijke en het wijze, niet alleen in verlegenheid te brengen, maar dit ook te overtreffen. Zo was het onbetekenende Israël eenmaal uit alle volken der aarde uitverkoren om Gods eigen volk te zijn: 'Niet, omdat gij talrijker waart dan enig ander volk, heeft de Here Zich aan u verbonden en u uitverkoren; veeleer zift gij het kleinste van alle volken' (Deut. 7:7).

De moeder des Heren drukte deze onveranderlijke verkiezing uit met de woorden: 'Hij heeft machtigen van de troon gestort en eenvoudigen verhoogd, hongerigen heeft Hij met goederen vervuld en rijken heeft Hij ledig weggezonden' (Luc. 1:52,53). Met voorbijzien van de zeven flinke zonen van Isäï werd de verachte David met zijn twijfelachtige afkomst tot koning over Israël gezalfd. Men verweet Jezus dat deze een vriend was van tollenaren en zondaren. Zijn discipelen waren voornamelijk vissers uit het Galiléa der heidenen. Hij stierf aan het kruis om zelfs de allerslechtste mens met God te verzoenen, hem te verlossen en te verheffen. De eerste die hiervan profiteerde was de moordenaar aan het kruis.

Daarom hebben de rijken, de gestudeerden, de hooggeborenen in de gemeente van Jezus Christus ook geen enkel voorrecht boven de minder bedeelden in de natuurlijke wereld. Ze zijn immers allen broeders en zusters in het geestelijke huisgezin.

De apostel schreef dat hij wel reden had om op zijn vleselijke afkomst te roemen, maar dat hij in de dienst van zijn Meester alle voorrechten of tekenen van aanzien prijsgaf, 'opdat hij Christus zou mogen winnen' (Filip. 3:9). Niet dat onze Heer iets tegen hoge geboorte of tegen een scherp verstand of tegen rijkdom zou hebben, maar in het Koninkrijk der hemelen zijn deze bezitters 'have-nots', dus niets bezittenden. Allen zijn daar gelijk, want ze hebben allen gezondigd en delen de heerlijkheid Gods en worden allen vanuit de erkenning van eigen onmacht en krachteloosheid langs de weg van het geloof om niet gerechtvaardigd door de verlossing in Christus Jezus.

Wij zien in de kerkgeschiedenis duidelijk dat de gemeente Gods niet werd gebouwd door de wijzen van de wereld, ook niet door haar (kerk)vorsten en edelen die misschien machtige kathedralen bouwden. Er waren echter uitverkoren, arme geringe predikers, die het evangelie van het kruis liefhadden. Wanneer sprake is van goddelijke uitverkiezing, betreft dit niet een van eeuwigheid besliste keuze van aanneming of verwerping van een individu, maar de voorkeur van de hemelse Vader voor die groeperingen, die in het maatschappelijke leven onderliggen, die weinig natuurlijke zekerheden en vastigheden

hebben, voor hen die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid en die bevrijding zoeken van de overweldiging van de vijand.

Het gaat hier over scherpe tegenstellingen: ongeleerde mensen beschamen de gestudeerden, mensen van geringe geboorte en stand overtreffen de machtigen. Wat veracht is, overvleugelt het verhevene en het krachteloze verslaat het sterke. De Joodse leiders verachtten de heidenen, omdat dezen 'niets' bezaten en zij minachtten de Joodse 'schare die de wet niet kende'. Toch werden de volken massaal 'geënt op de edele olijf. Aan de religie waarop de Joden zich beroemden, werd de kracht ontnomen en zij werd tot een fossiele eredienst. Het verachte christendom maakte de mystieke godsdiensten van Egypte, de machtige denkwereld van de Grieken en de organisatorische wijsheid der Romeinen tot een 'antieke' cultuur.

Reeds begonnen de tegenstanders binnen twee eeuwen over de christenen te spreken als 'het derde geslacht', naast de heidenen en Joden. Binnen zo korte tijd moest men de gemeente reeds vergelijken met de van oudsher bekende machten. De kerkgeschiedenis leert evenwel, dat het christendom in de waarheid van 'het woord des kruises' niet is staande gebleven. Het was met de Geest begonnen en eindigde spoedig weer in de wereld van het vleselijk denken, zoals ook eenmaal 'de onverstandige Galaten' deden. Waar wij in een tijd leven dat de leer van het Koninkrijk der hemelen opnieuw gepredikt wordt, mogen wij verwachten dat wij niettegenstaande de dwaasheid der prediking in het natuurlijk zwakke de grote daden Gods zullen zien. Wij weten dat God nu zijn Geest als een spade regen zal storten op het gezaaide. Dan breekt de dag aan, dat onze Heer verheerlijkt wordt in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd wordt in ons allen, die tot dit heerlijke geloof gekomen zijn (2Thess. 1:10).

De bedoeling van God met dit alles is, dat de gehele mensheid zich zal moeten onthouden van roemen tegen God. 'Alle roem is uitgesloten!', want de Schepper blijft boven zijn schepping staan als de alleen wijze God, aan wie toekomt de heerlijkheid door Jezus Christus, in alle eeuwigheid (Rom. 16:27). God heeft de wereld geschapen, en Hij alleen redt en herstelt haar teneinde haar tot nog grotere glorie te brengen. Daarom wordt ook nu nog aan de armen het evangelie

gepredikt, aan gevangenen loslating verkondigd, aan blinden het gezicht geschonken, en komen verbrokenen in de vrijheid, teneinde het jubeljaar des Heren in te luiden.

30,31. Maar uit Hem is het, dat gij in Christus Jezus zijt, die ons van God is geworden: wijsheid, rechtvaardigheid, heiligingenverlossing, opdat het zij, gelijk geschreven staat: Wie roemt, roeme in de Here.

Door het plan van God zijn wij een nieuwe schepping, waarvan Jezus het begin is, dit wil zeggen het principe of het beginsel (Openb.3:14). Wij zijn daarom 'in Christus', als wij deel hebben aan de eeuwige gedachten van God, dus als wij vernieuwd zijn in ons denken. Gods gedachten zijn hoger dan de overleggingen van de natuurlijke mens, want Hij houdt rekening met de waarheid van de geestelijke wereld. Wanneer wij de leer aanvaarden van het Koninkrijk der hemelen, bedenken we de dingen die boven zijn, waar Christus is. In deze onzienlijke wereld vormen wij door deze wedergeboorte een apart volk het lichaam van Christus, waardoor Hij Zich kan openbaren.

Jezus is ons van God geworden, omdat de gedachten van de hemelse Vader in Hem vlees werden. Al Gods wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en verlossende genade, werden en worden geopenbaard in het vleesgeworden Woord. De volheid Gods woont in de Zoon. De Vader blijft evenwel de auteur van het heilsplan en de schenker van alle goede gaven.

Wanneer wij in Christus zijn, dus indien wij zijn woord bewaren en in zijn Geest gedoopt zijn, hebben wij zijn wijsheid die 'van boven' is. Deze is dan voor ons geen dwaasheid meer. Aardse wijsheid zien wij dan als ongeestelijk, als natuurlijk en zelfs als demonisch, daar de god dezer eeuw de zinnen met blindheid slaat. De wijsheid 'van boven' is evenwel 'rein, vervolgens vreedzaam, vriendelijk, gezeggelijk, vol van ontferming en goede vruchten, onpartijdig en ongeveinsd' (Jac. 3:17). Deze wijsheid wordt ons bijgebracht door het onderricht van de inwonende Heilige Geest, van wie Paulus schreef: 'De Here nu is de Geest' (2 Cor.3:17).

Zoals Christus Jezus de wijsheid van God is, zo is Hij ook zijn rechtvaardigheid. Hij was zelfrechtvaardig en heeft de gerechtigheid voor ons verworven door het bloed des kruises. Wij zijn daarom geen zondaars meer, maar 'gerechtvaardigd door het geloof'. Vanuit deze zekerheid hebben wij nu vrede met God.

In Christus Jezus verkrijgen wij ook onze heiliging, dit wil zeggen onze heling, onze gaafheid en ongeschondenheid. Hij heeft Zichzelf voor ons geheiligd in deze wereld, opdat ook wij in waarheid, dat is ons bewegende in de gedachten van God, heilig zouden zijn (Joh. 17:19). Door de medewerking van zijn Geest worden wij immers gescheiden van de zonde- en ziektemachten. Heiligen betekent namelijk: apart zetten. Wanneer wij met deze dingen voortdurend bezig zijn, dus 'boven' zijn, zullen we als resultaat 'geheel en al geheiligd' worden, zodat onze geest, ziel en lichaam, blijken in hun geheel ongerept en onberispelijk bewaard te zijn bij de komst van onze Here Jezus Christus (1 Thess.5:23).

Ook is onze Heer de verlosser, die ons 'loskocht' uit de hand van onze vijand en uit de hand van allen die ons haten, want God heeft ons verlost uit de macht der duisternis door middel van zijn Zoon en overgebracht in diens Koninkrijk (Col. 1:13). Tenslotte herhaalt de apostel nogmaals het doel van de keuze der verachten: geen vlees zal roemen voor God (vers 29), met de woorden: 'Wie roemt, roeme in de Here'. Met uitsluiting van eigen roem zal men alleen de Here grootmaken . Paulus citeert hier vrij de profeet Jeremia, die het verdrukte en benauwde volk erop wees, dat het roemen mocht in de Here die goedertieren is, en recht en gerechtigheid op aarde doet (Jer. 9:24).

Ook vinden wij soortgelijke uitspraak in de lofzang van Hanna in 1 Samuël 2:10 (septuagint). Haar lied eindigt met de woorden: 'Laat de wijze niet roemen in zijn wijsheid, noch de machtige in zijn kracht, laat de rijke niet pochen op zijn rijkdom, laat iemand die roemt, erin roemen dat hij inzicht heeft en de Here kent'. Deze lof mogen wij dan ook toebrengen aan Jezus Christus, want door Hem komt iedere gave die goed is en elk geschenk dat volmaakt is, tot ons van de Vader der lichten.

HOOFDSTUK 2

1,2. Ook ben ik, toen ik tot u kwam, broeders niet met schittering van woorden of wijsheid u het getuigenis van God komen brengen. Want ik had niet besloten iets te weten onder u, dan Jezus Christus en die gekruisigd.

De betekenis van het evangelie mag nooit verloren gaan door schitterende redevoeringen. De boodschap kan ook niet worden gesteund door filosofie of aardse wijsheid, want zij bétreft de onzienlijke wereld. 'Het getuigenis van God' is de openbaringvan zijn eeuwig voornemen om de mens te redden en te verheffen 'in Christus'. Daarom schreef de apostel in hoofdstuk 1:6 dat het getuigenis van 'Christus' in de Corinthische gemeente tot zijn kostelijkste ontwikkeling was gekomen door 'alle woord en kennis' en mede door de openbaring van de charismatische gaven. Onze Heer heeft immers een gedachtenwereld bekend gemaakt, die hoger is dan hetgeen de natuurlijke mens, die alleen rekening houdt met de zintuiglijke wereld, ooit kan bedenken. God getuigt van Zichzelf door zijn Zoon. Deze is de afstraling zijner heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen (Hebr. 1:3).

Wij zijn getuigen van God (Jehova), indien Christus in ons woont en werkt. Dan kan gezegd worden dat God door zijn Geest zowel het willen als het werken in ons uitwerkt (Filip. 2:13). Wanneer Jezus zijn apostelen opdraagt om zijn getuigen te zijn, moeten dezen spreken over wat zij van Hem hebben gezien en gehoord, 'over al wat Jezus begonnen was te doen en te leren', maar ook over wat Hij in hen voortzette. Zij deden niet iets uit eigen kracht of godsvrucht (Hand. 3:12).

Het evangelie moet eenvoudig en duidelijk worden gepredikt. Het woordje 'schittering' komt alleen nog voor in 1 Timotheüs 2:2 en is daar weergegeven door 'hooggeplaatsten'. God wil niet dat zijn heilsplan wordt doorgegeven in hoogdravende geheimtaal. Wanneer Hij niet wil dat de diepe en geestelijke betekenis van het gepredikte

woord op de verkeerde plaats zal komen, dus in het natuurlijk hart dat niet hongert en dorst naar de gerechtigheid, maar naar de zienlijke dingen, dan verbergt Hij de boodschap voor zulke mensen in beelden en gelijkenissen. De ongeestelijke mens denkt er immers niet aan om de woorden van God te vergeestelijken.

Toen Paulus in Corinthe aankwam, vond hij spoedig onderdak bij de ambachtsman Aquila en diens vrouw Priscilla. Zelf voorzag hij in zijn levensonderhoud door de uitoefening van het tentenmakersvak. Deze omgeving en die arbeid waren maar een povere introductie voor de grote apostel. Zij vormen ook wel een sterk contrast met de levenspraktijken van de kerkvorsten in de kerkgeschiedenis of de 'jet-set' superevangelisten uit Amerika, die tot de best gesalarieerde kringen in het maatschappelijke leven behoren. Zijn toespraken waren in de oren van de Griekse wijsgeren maar armoedig, en zijn boodschap over de gekruisigde Christus en diens opstanding uit de doden was onaanvaardbaar, terwijl de orthodoxe Joden zich ergerden dat iemand die aan het kruis hangende onder de vloek van God was, hun messias zou kunnen zijn.

Misschien had het dispuut te Athene ertoe bijgedragen dat Paulus nu te Corinthe vastbesloten was om zich voortaan alleen te bepalen bij een fundamentele prediking, dus over een lijdende Christus die voor de zondeschuld van de mensheid was gestorven. Uiteraard zou hij daarop natuurlijk voortbouwen en ook spreken over de opstanding der doden, over het gebruik van de geestelijke begaafdheden, om tenslotte nog te wijzen op een tijdperk, waarin God alles in allen zou zijn, en dit alles zou dan een resultaat zijn van zijn prediking. Het evangelie des kruises verborg een heil dat zo groot was, dat de apostel niet alles ervan mocht ontsluieren, omdat 'het een mens niet geoorloofd is dat uit te spreken'.

De prediking van het kruis schiep de mogelijkheid voor de mens dat alles wat de boze in hem verricht had, zou weggenomen worden, opdat hij 'aan de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zou leven'. Hij zou mogen getuigen: 'Ik ben een rechtvaardige en door zij n striemen ben ik genezen'. De dwalende en misleide schapen zouden de weg der waarheid vinden door de Herder te ontdekken, die zijn leven

voor hen gaf. De predikingvan het kruis was de eerste steen in het fundament en het uitgangspunt. Paulus was vastbesloten geen enkele andere kennis of wijsheid te gebruiken en geen andere doctrine te prediken dan Jezus, en de zegeningen die vanuit diens kruislijden ons toekomen.

3-5. Ook kwam ik in zwakheid, met veel vrezen en beven tot u; mijn spreken en mijn prediking kwam ook niet met meeslepende woorden van wijsheid, maar met betoon van geest en kracht, opdat uw geloof niet zou rusten op wijsheid van mensen, maar op kracht van God.

Paulus was te Corinthe met de Joden in een groot conflict gewikkeld geweest. Ze hadden zich tegen zijn prediking verzet en door hun scheldpartijen de naam van God gelasterd (Hand. 18:5-10). Om hem te vertroosten was de Heer aan zijn dienstknecht verschenen, ook al in verband met de steniging, de geselingen en de stokslagen, of wel de haat en verachting van zijn volksgenoten. De vervolgingen van zijn uitwendige mens, die hierdoor 'tot verval' kwam, en de verdrukkingen naar de inwendige mens, vormden ongetwijfeld de doorn in zijn vlees, die erin gebracht was door een engel van satan (2 Cor. 4:16, 11:24-29 en 12:7).

Het lijden en de tegenslagen hadden ongetwijfeld de zekerheid en het zelfbewustzijn van de apostel aangetast. Hij had daardoor geleerd van ogenblik tot ogenblik alleen uit genade te leven en vanuit de bescherming die hij had in de hemelse gewesten. De glorie van deze apostel was niet zijn sterke persoonlijkheid, maar zijn machtige boodschap. Voor hem gold niet: wie heeft mijn verschijning geaccepteerd, maar 'wie gelooft mijn prediking?'

Voor de vleselijk gezinde Corinthiërs moet het optreden van de apostel menigmaal onzeker hebben geleken, daar zijn toespraken eigenlijk gericht waren op de 'rijpe' of geestelijk ingestelde mens. Paulus voelde zich voortdurend als een deelnemer aan een wedstrijd, die zijn lichaam onder bedwang moet houden of 'tuchtigen', teneinde naar de geest het allerhoogste en het beste tevoorschijn te brengen. Hij overzag ook heel goed de gevolgen van zijn prediking. Er werden

diepe en onoverbrugbare kloven getrokken tussen mensen, die eerst samen naar de synagoge waren opgetrokken, of die eendrachtig in de heidenwereld bepaalde doeleinden hadden nagejaagd of dezelfde leefgewoonten bezaten.

Ook wist de apostel dat hij door zijn evangelieverkondiging een veldslag ontketende tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten (Ef.6:12). Hij stelde zich op tegen 'de god dezer eeuw' die ook in Corinthe de ongelovigen met blindheid had geslagen (2 Cor. 4:4): Niet voor niets bemoedigde de Heer hem op een nacht met te zeggen dat de apostel door moest gaan met de boodschap van het volle evangelie te verkondigen en dat hij juist velen hierdoor tot bekering zou brengen.

Het is niet waarschijnlijk dat Paulus lichamelijk ziek was. Daarvoor reisde hij teveel en predikte hij te overvloedig. Denk ook aan de steniging te Lystra. Zijn vijanden lieten hem daar voor dood liggen, maar temidden van zijn vrienden staat hij dan plotseling op en trekt de volgende morgen naar Derbe, een plaats die ongeveer zeventig km verder gelegen was.

De uitdrukking 'vreze(n) en beven' wordt door de apostel viermaal gebruikt (1 Cor.2:3, 2Cor.7:15, Ef.6:5 en Filip.2:12) en verder door geen enkele schrijver in het Nieuwe Testament. Zij bedoelt niet direct angst voor persoonlijk gevaar, maar is een uitdrukking voor een volledige inzet in verband met het welslagen van zijn taak. Zo vermaant de apostel in Efeziërs 6:5 dat de slaven hun heren gehoorzaam moeten zijn met 'vreze en beven' en dit in tegenstelling met 'ogendienst, als mensenbehagers'.

Naar de mens gesproken stond Paulus voor een hopeloze opdracht. Slechts het standvastig geloof aan zijn roeping deed hem zijn natuurlijke reacties van opkomende frustraties vergeten. Wanneer hij tijdens zijn spreken bezig was met 'de dingen die boven zijn', straalde 'het schijnsel van het evangelie der heerlijkheid van Christus' uit hem. Meeslepende woorden en vlotte spreektechniek waren onvoldoende om bij zijn toehoorders nieuw leven te verwekken. Hun geest werd

aangeraakt, doordat zij geconfronteerd werden met de eeuwige gedachten van de Schepper, die hen met kracht overtuigde van de waarheid en de betekenis van het kruis. Paulus kwam niet tot hen met middelen die de redenaars gebruiken om hun gehoor te boeien, maar hij sprak onder de zalving en de kracht van de Heilige Geest. Hij deed dit zo eenvoudig en duidelijk, dat het geloof bij zijn toehoorders werd opgewekt en zich richtte op de onzienlijke wereld.

In Athene had de apostel tegenover de geleerden van zijn tijd gestaan, maar zijn dispuut had slechts weinigen overtuigd. Een gemeente was daar niet van de grond gekomen. Dit was misschien ook nog een reden geweest om in Corinthe op een andere wijze te beginnen en hij zag daar dat zijn boodschap werd bevestigd door tekenen en wonderen. In 2 Corinthiërs 12:12 schrijft hij: 'De tekenen van een apostel zijn bij u verricht met alle volharding, door tekenen, wonderen en krachten'. Onder de Corinthiërs was de kracht van de Heilige Geest geopenbaard en daarom was hun geloof niet geworteld in wijsheid van mensen. We lezen dat hoereerders, afgodendienaars, overspelers, schandjongens zelfs tot bevrijding kwamen (6:10).

Dit soort mensen wordt niet verlost uit de greep der demonen dooreen interessante toespraak, of door een overrompelende bewijsvoering, of door een vlotte, imponerende spreker. Hiertoe is de kracht van Gods Geest noodzakelijk om te genezen en te heiligen, zoals de apostel schreef in lThessalonicenzen 1:5: 'Omdat onze evangelieprediking niet slechts in woorden tot u gekomen is, maar ook in kracht en in de Heilige Geest en in grote volheid'. Het fundament van het geloof wordt niet gebracht door wijsheid van mensen, maar door de kracht van de levende God, door de Heilige Geest die in ons woont.

6,7. Toch spreken wij wijsheid bij hen, die daarvoor rijp zijn, een wijsheid echter niet van deze eeuw, noch van de beheersers dezer eeuw, wier macht teniet gaat, maar wat wij spreken, als een geheimenis, is de verborgen wijsheid Gods, die God reeds van eeuwigheid voorbeschikt heeft tot onze heerlijkheid.

Er is een wijsheid die hoger reikt dan die van de verstandigen in deze wereld. In Jacobus 3:13-18 wordt het verschil in eigenschappen aangetoond tussen aardse, ongeestelijke wijsheid, en hemelse, geestelijke wijsheid. De apostel wist dat hij met zijn kennis van het Koninkrijk der hemelen slechts hen kon bereiken, die kunnen en willen luisteren, die voor geestelijke zaken een 'antenne' hebben. Het Griekse woord 'teleioi' dat in onze vertaling door 'hen die daarvoor rijp zijn' weergegeven is, betekent: 'vol', 'volledig', 'volkomen', 'onberispelijk', 'volwassen', 'compleet', dus alleszins acceptabel bij God. De Statenvertaling luidt: 'En wij spreken wijsheid onder de volmaakten'.

In Filippenzen 3:15 gebruikt de apostel dit woord in de vermaning: 'Laten wij dan allen, die volmaakt zijn, aldus gezind zijn'. Het gaat dus om een volmaakt of vergevorderd denken, dat niet meer aangetast is door de gedachtenspinsels van 'de god dezer eeuw', of van deze tijdsbedeling. De onvolmaakten zijn dan de onmondigen of ongeestelijken. Zo staat er in 1 Corinthiërs 14:20: 'Broeders, weest geen kinderen in het verstand, maar in de boosheid; wordt in het verstand volwassenen (teleioi)'. De ongeestelijke of onvolwassen mens kan de dingen van Gods Geest niet begrijpen (vers 14).

Vanzelfsprekend geldt dit laatste ook voor de leiders van deze eeuw (aeon), wier macht 'voert tot het niets'. De 'beheersers dezer eeuw' zijn de vertegenwoordigers van de Joodse traditie en die van de Grieks Romeinse cultuur. Achter deze zichtbare oversten staat 'de god dezer eeuw' met 'de wereldbeheersers dezer duisternis', die de 'wereldgeesten', dus de samenwerkende menselijke geesten, beïnvloeden. De macht van deze 'beheersers' berust op traditie, opvoeding, onderwijs, filosofie, wetten, economie en politiek.

Paulus sprak over het Koninkrijk der hemelen, dat alle eeuwen door een verborgen 'terrein' was geweest. Jezus had de waarheden ervan ontsluierd, die 'sinds de grondlegging der wereld verborgen gebleven waren'. Deze bekendmaking van de geheimen van het Koninkrijk der hemelen werd door Hem vergeleken met het ontdekken van een verborgen schat in een akker.

Onze Heer bracht een leer, dus een bepaalde kennis over het Koninkrijk der hemelen. Hij sprak hierover meestal in gelijkenissen. Wie zijn uiteenzettingen leest, ontvangt dus kennis. Wijsheid is dan het vermogen om hetgeen men weet over het Koninkrijk der hemelen, om te zetten in de praktijk door de daad. De orthodoxe wijsheid zweert bij de traditie en kent alleen een natuurlijke schriftuitlegging; de antieke maar ook de moderne cultuur aanvaardt alle en de macht van het goed gepresenteerde rationele woord. Het profetische woord is evenwel een lamp, die in een duistere plaats schijnt om licht te verschaffen, dus leven te schenken. Men krijgt immers inzicht in de diepste gedachten van God, die betrekking hebben op de heerlijkheid die Hij van eeuwigheid ons heeft toegedacht. De rijpen of verstandigen begrijpen dat deze waarheid de volmaakte filosofie of wijsbegeerte is.

'De verborgen wijsheid Gods' is dus het eeuwige voornemen van de Schepper, dat altijd verscholen is geweest, maar nu in Christus Jezus wordt geopenbaard. Dit herstelplan begon bij de aanvang van zijn bed1ening en eindigt op de troon, zoals er staat: 'Van al het lijden, dat over Christus zou komen, en van al de heerlijkheid daarna' (1 Petr. 1:11). De wijsheid van God in ons, zoekt nu dit eeuwige plan door ons heen te realiseren. Dit hangt niet af van het bedenken van de tijdelijke dingen die op de aarde zijn, maar van de dingen die boven zijn en die te maken hebben met de eeuwen der eeuwen. De wijsheid van God vond een weg in de mens Jezus en vindt hem ook in allen die in Christus zijn, want het plan van God is van voor de eeuwen bestemd tot onze glorie.

8. En geen van de beheersers dezer eeuw heeft van haar geweten, want indien zij van haar geweten hadden zouden zij de Here der heerlijkheid niet gekruisigd hebben.

De vraag rijst: wie zijn de beheersers dezer eeuw (aeon)? Zijn zij alleen 'de oversten dezer wereld', zoals de Statenvertaling luidt, dus de regerende personen die onder het regime staan van 'de overste dezer wereld' (kosmos)?Wij geloven niet dat de apostel in de eerste plaats aan de natuurlijke regeerders denkt. Deze machthebbers worden

immers telkens verwisseld en zij verdwijnen. Achter deze leidslieden staan evenwel de onzichtbare geesten: de overheden, de machten, de wereldbeheersers dezer duisternis, de boze geesten in de hemelse gewesten (Ef. 6:12).

Dezen kenden het verborgen plan van God niet. Zij meenden dat zij de inwendige mens van Jezus door de kruisdood in het dodenrijk zouden krijgen. Daar bevindt zich immers de sterkste en machtigste gevangenbewaarder die de duivel heeft, de dood. Deze had nimmer zijn gevangenen voorgoed laten gaan. Toen het stoffelijke lichaam van Jezus door mensen, gedreven door de geestenvan geweld, was gesloopt, wisten 'de wereldbeheersers dezer eeuw' niet dat zijn loskomend geestelijk lichaam op dat ogenblikverbonden werd met de Heilige Geest. Hij sprak immers bij zijn sterven: 'Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest'. De hand Gods is een beeld van de Heilige Geest, want men wordt door zij n hand, dat is zijn Geest, geleid. Het dodenrijk wist niet dat het zijn superieur binnenhaalde, als het paard van Troje. De dood voerde de opdracht van de duivel, die het geweld des doods heeft, uit (Hebr. 2:14).

Maar Jezus was niet meer van God verlaten, maar was naar de inwendige mens levend gemaakt naar de geest (1 Petr. 3:18). De doodsmachten waren niet in staat Hem een plaats aan te wijzen in de hades, zelfs niet in 'de schoot van Abraham'. Onze Heer bracht het dodenrijk in opschudding en daar werd zijn overwinningsboodschap door de geestenwereld beluisterd. De dood verloor zijn superioriteit en moest zijn sleutels afstaan aan de Sterkere. Niemand van de volgelingen van Jezus zou dan ook de dood zien of smaken (Joh. 8:51,52).

Door zijn glorierijke opstanding bewerkte onze Heer dat allen die in Hem zouden geloven, uit de dood verrijzen zouden tot een nieuw leven, waarover de dood geen heerschappij meer zou voeren. Duidelijk schrijft dus de apostel, die de opstanding der doden voor de Corinthiërs in hoofdstuk 15 uitvoerig bespreekt, dat de duivel zich had verrekend. Hij kende de diepste heilsgedachten van God niet, want deze worden alleen bekend door de Geest Gods (vers 11).

De oversten in de zichtbare wereld kenden het heilsplan evenmin. Het herstel van de ganse schepping beweegt zich langs zo'n wonderlijke weg, dat zelfs de verstandigste mens, ook al was hij niet gebonden of gedemoniseerd, iedere voorstelling ervan miste. Denk bijvoorbeeld aan de oprechte Farizeeër Nicodémus! Zo'n 'gemaakt bestek' kan alleen door de hemelse bouwmeester ontworpen zijn.

De wereldse machten worden geïnspireerd door 'de god dezer eeuw'. Hun motivaties of beweegredenen staan in dienst van 'de overste der wereld'. Indien de leidslieden enige notie van 'de verborgen wijsheid Gods' gehad hadden, zouden ze de mens Jezus, die de afstraling en de afdruk was van de hemelse Vader, niet gekruisigd hebben. Dan hadden zij zijn goddelijke eigenschappen opgemerkt, ook toen Hij voor het sanhedrin en voor Pilatus en Herodes stond. Dan zouden ze erkend hebben dat Hij het geestelijke hoofd van de komende wereldregering is, en dat zijn Koninkrijk niet van deze aarde en van de zichtbare wereld was. Dan zouden ze op het laatste ogenblik 'verstaan hebben, wat tot hun vrede diende' (Luc. 19:42).

De oversten van het volk der Joden werden geleid door religieuze, 'vrome' geesten, die hun geestelijke ogen hadden verblind. Dezen waren de machten die hen inspireerden om de Schriften letterlijk uit te leggen en die het volle accent legden op het zichtbare en tijdelijke, en niet op de geestelijke wereld. De uitspraakvan Paulus is wel radicaal, als hij schrijft: 'Niemand van de heersers', hetzij die in de geestelijke regionen hetzij die op de aarde, hebben enige kennis van het plan Gods. Daarom kon ook door de apostelen met eenparige stem gezegd worden: 'Want inderdaad zijn in deze stad vergaderd tegen uw heilige knecht Jezus, die Gij gezalfd hebt, Herodes zowel als Pontius Pilatus met de heidenen, en de volken van Israël' (Hand. 4:27).

De 'Here der heerlijkheid' is Hij, die nu gezeten is aan de rechterhand van God, die met eer en heerlijkheid is gekroond. Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van de ganse schepping, want van eeuwigheid heeft de hemelse Vader zo de ware mens Gods voor Zich gehad. Hij heeft Hem dan ook 'de naam geschonken boven alle naam, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen van hen,

die in de hemel en die op de aarde zijn' (Filip. 2:9,10). Ook de beheersers dezer eeuw zullen zien en erkennen, evenals bij de opstanding de geesten die nu in de gevangenis zijn, dus onder de aarde, dat Jezus de wijsheid Gods is, en dat alles geschapen is door Hem en tot Hem.

9,10. Maar, gelijk geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben. Want ons heeft God het geopenbaard door de Geest. Want de Geest doorzoekt alle dingen, zelfs de diepten Gods.

De apostel deelt nu mee dat, al heeft niemand van de beheersers dezer eeuw het geheimenis van God begrepen, er toch een bepaald soort mensen bestaat, voor wie deze regel niet opgaat. Dezen mogen zich wél dag aan dag verdiepen in de wijsheid van God, die het natuurlijke oog en oor niet zien of horen kunnen. Paulus citeert nu zeer vrij een schriftgedeelte uit het Oude Testament om aan te tonen, dat onze God bijzonder goed is voor allen die Hem liefhebben. De heidenen hebben immers goden aan wie ze moeten offeren of geschenken moeten aanbieden teneinde ze gunstig te stemmen. Denk ook maar eens aan de kinderoffers voor Moloch en het zichzelf verwonden van de Baälspriesters bij het altaar op de Karmel. In de aanhaling uit de profetieën staat: 'Ja, van oudsher heeft men het niet gehoord noch vernomen, geen oog heeft gezien een God buiten U, die optreedt ten behoeve van wie op Hem wacht. Gij komt hem tegemoet, die met vreugde gerechtigheid doet, hun die op uw wegen aan U denken' (Jes. 64 :4,5).

Onze God helpt degenen die op Hem hopen en bereidt vreugde voor allen, die gerechtigheid doen en op zijn wegen wandelen. Tot een ongehoorzaam volk sprak Mozes evenwel: 'Doch de Here heeft u geen hart gegeven om te verstaan of ogen om te zien, of oren om te horen, tot op de huidige dag' (Deut. 29:4).

Heel de prediking van Paulus was erop gericht om 'het evangelie der heerlijkheid van Christus' bekend te maken, opdat de mens Gods die

tot alle goed werk in staat is, tevoorschijn zou komen. Ook hier maakt de apostel duidelijk, dat wij het moeten hebben van het woord of van de leer van Jezus Christus. Zijn onderwijzingen over het Koninkrijk der hemelen kunnen nooit door de mens zelf ontdekt worden, zoals bijvoorbeeld de geheimenissenvan de natuur in onze tijd ontsluierd worden door de uitvinders en wetenschappers van onze tijd.

De heerlijkste toezeggingen zijn door God 'bereid' of 'beschikt' aan de gemeente van Jezus Christus, want zij wordt gevormd door allen die Hem van harte liefhebben en dienen. Zij is verheven boven alle machthebbers op aarde of in de hemel, vanwege haar bijzondere positie en voorrechten. Zij is ook de medeuitvoerster van het herstelplan en zij arbeidt met de krachten van de toekomende eeuw. Zij zal daarom als de witte wolk met de Zoon des mensen, opstijgen boven al wat hoog is in de ganse kosmos, teneinde met God te regeren over alle werken van zijn handen.

Wanneer de apostel schrijft: 'Want ons heeft God het geopenbaard', spreekt hieruit de blijdschap van de uitverkoren christen, die getuigt: 'Maar ik moge ervoor bewaard blijven te roemen anders dan in het kruis van onze Here Jezus Christus, door wie de wereld mij gekruisigd is en ik der wereld' (Gal. 6:1 4). Het woordje 'ons' wijst hier beslist niet op hoogmoed noch op apostolisch exclusivisme (uitsluiting van anderen), maar de rijkdom van genade geldt allen die het volle evangelie hebben aanvaard. Zij betreft de 'geestelijke' of 'volmaakte' mens, die niet 'vleselijk' of 'onmondig' is (vergelijk 3 :1). De ware christen mag toch zeggen: 'Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe (vernieuwde) is gekomen' (2 Cor. 5:17).

In hem woont de Geest van God, dus die van de Schepper van hemel en aarde. Deze vertoeft niet bij of in de beheersers dezer eeuw en daarom zullen deze verderfelijke, inspirerende geesten allen 'welhaast onder zijn voeten vertreden worden' (Rom. 16:20). Deze Geest kent de diepste gedachten van God, dat is zijn eeuwig voornemen met de mens en de schepping, en Hij openbaart ze ons. Eenmaal sprak de Heer tot zijn discipel: 'Zalig zijt gij, Simon Barjona, want vlees en

bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader die in de hemelen is' (Matth. 16-17).
Wanneer wij de Heilige Geest hebben, zal deze ons allereerst leiden bij het ontdekken van de waarheden en de rijkdommen van het Koninkrijk der hemelen. Het gaat er om een denkwereld te bezitten die de Heer had en die voor de kerkelijke leiders en voor het sanhedrin verborgen bleef. De Geest is immers voortdurend actief bezig met het doorvorsen of doorzoeken van de gedachten Gods zoals Jezus deze kende. Het gaat nu niet allereerst om bijzondere tekenen of wonderen, want deze volgen wel, maar om het verzamelen van kennis en wijsheid, om het bedenken van de dingen die boven zijn. De Heilige Geest doorzoekt alle dingen. Hij heeft dus ook kennis van de dingen die op de aarde zijn en van de gedragingen van de machten der duistermis. Vandaar dat Hij ons door zijn grote wijsheid zo feilloos kan leiden op de weg des levens. De ware christen is bezig met de diepste gedachten van God in verband met de redding en de verlossing van de mensen en hij leert daarbij ook de rijkdommen van het wezen Gods kennen, zoals barmhartigheid, goedertierenheid en liefde.

11,12. Wie toch onder de mensen weet, wat in een mens is, dan des mensen eigen geest, die in hem is. Zo weet ook niemand, wat in God is, dan de Geest Gods. Wij nu hebben niet de geest der wereld ontvangen, maar de Geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is.

Wanneer de apostel zijn voorgaande uiteenzettingen aangaande de kennis van de verborgen wijsheid Gods, die de ware christen bezit, door een illustratie wil verduidelijken, neemt hij de mens zelf als voorbeeld.

Er is een uitwendige mens, die zich in de zichtbare wereld manifesteert en zijn plaats in kerk, gezin, staat en maatschappij inneemt. Deze wordt beoordeeld naar zij n woorden en gedragingen. Er is evenwel ook een innerlijke mens, die voor het natuurlijke oogverborgen is. Deze heeftverlangens, motieven, gedachten, ambities, gevoelens van haat en liefde en herinneringen, die hem bezighouden, en waarvan de buitenstaander niets weet of nooit zeker

kan zijn. Deze ziet immers alleen aan wat voor ogen is en houdt daar alleen rekening mee. Zo kan men bijvoorbeeld bij de godsdienstige mens opmerken, dat deze stipt talrijke voorschriften en geboden onderhoudt, en dat hij kennis heeft van de bijbel. Maar wie kan beoordelen of zijn innerlijk wezen de verborgen omgang met God heeft?

Wat Paulus zelf betrof, getuigde hij dat zijn uiterlijke mens in de godsdienstige wereld afgetakeld en vervallen was, maar dat zijn innerlijke mens van dag tot dag werd vernieuwd (2 Cor. 4:16).

Mag een buitenstaander nu iemand oordelen naar wat hij vermoedt dat in diens inwendige mens aanwezig is? Dit is onmogelijk en ongeoorloofd. Men mag bijvoorbeeld een broeder of zuster niet beoordelen of veroordelen naar de mens des harten, naar wat men vermoedt dat hij of zij denkt of begeert. Alleen de geest van de mens zelf is in staat de inwendige mens te oordelen. 'Ieder kent zichzelf het best' luidt het spreekwoord. Daarom schreef de apostel: 'Maar een ieder beproeve zichzelf' en 'onderzoekt uzelf (lCor. 11:28 en 2Cor. 13:5). Wanneer iemand zichzelf beoordeelt, maakt hij scheiding tussen goed en kwaad in de inwendige mens en dan komt hij niet in het oordeel (1 Cor. 11:31).

Ook God kan door de natuurlijke mens herkend worden, want 'zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, worden sedert de schepping der wereld uit zijn werken met het (natuurlijke) verstand doorzien' (Rom. 1:20). Maar zijn eeuwige gedachten en zijn heilsplan kunnen niet in de kosmos worden ontdekt of opgemerkt. Slechts de Heilige Geest kent het innerlijke wezen van God, zoals de geest van de mens diens innerlijk kent. De Heilige Geest behoort bij God zoals een hand bij het lichaam. God is daarmee in staat de menselijke geest vast te grijpen en Zich met deze te verenigen. Dan wordt de mens gedoopt met de Heilige Geest. Deze Geest wekt in de gelovige gedachten op en schenkt hem inzichten in het woord van God, die voor de geest van de natuurlijke mens verborgen blijven.

Paulus spreekt hier van drie verschillende geesten: de geest des mensen, de Geest Gods en de geest der wereld. De laatste wordt ook

genoemd 'de god dezer eeuw' of in ons spraakgebruik 'de geest des tijds'. Deze staat vijandig tegenover Gods Geest. Hij houdt de mens bezig met uitwendigheden, zelfs op religieus terrein, en hij leert de mens om zich in de natuurlijke wereld te handhaven. De geest kanwel de natuurlijke kracht opwekken en verhogen, maar houdt geen rekening met de krachten in de onzienlijke wereld van het Koninkrijk der hemelen.

De geestelijke mens leeft evenwel niet vanuit het natuurlijke denken, dat beïnvloed wordt door 'de god dezer eeuw', maar hij wordt geleid en geïnspireerd door de Heilige Geest. Deze openbaart hem de geheimenissen van God. Hij mag dan de verborgen wijsheid Gods kennen in verband met het herstel van de schepping en van de mens, die medearbeider van God mag zijn, teneinde alles te voltooien. Deze Geest openbaart de toekomende dingen, de voleinding waarnaar de geestelijke mens toeleeft.

Paulus aarzelt geen ogenblik om de scherpe antithese of tegenstelling te noemen tussen de geestelijke en de natuurlijke mens: wij, die het volle evangelie aanvaard hebben, zijn gedoopt met de Geest Gods. Wij hebben niet de geest der wereld ontvangen maar de Heilige Geest. Daarom mogen wij ons verlustigen in onze gerechtigheid, in onze hemelse roeping, in onze toekomst, in het eeuwige en onvergankelijke leven, in onze hemelse erfenis en in onze verheerlijking.

13. Hiervan spreken wij dan ook met woorden, die niet door menselijke wijsheid, maar door de Geest geleerd zijn, zodat wij het geestelijke met het geestelijke vergelijken.

Herhaaldelijk getuigt de apostel dat hij zijn boodschap niet zelf heeft bedacht. Zij is zuiver geestelijk, daar de ons geschonken genade van God zich allereerst op het herstel en de ontwikkeling van de innerlijke mens richt. Natuurlijke overleggingen zijn hierbij van geen enkel belang, maar eerder eenbeletsel om in deze genade te staan. Wij moeten de Geest van God bezitten en deze wijst ons de weg tot de volle waarheid. In lPetrus 4:11 staat: 'Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God', dat is alsof hij de gedachten van God

rechtstreeks overbrengt. De inspiratie van de Heilige Geest gaat niet mechanisch of automatisch, maar organisch, dus gebruik makende van het aanwezige, door studie verkregen apperceptiemateriaal. Er zijn dan voorstellingen in de geest voorhanden waarmee de Heilige Geest nieuwe gedachten kan vormen. 'De Geest leert', onderwijst en brengt in herinnering wat in de Schrift staat, maar ook de gedachten en werken van onze Heer, die niet opgetekend werden (Joh. 21:25). Jezus sprak dat de Heilige Geest het uit het zijne zou nemen en het ons verkondigen. Daarom laten wij ons beslist niet leiden dooropwellingen en plotselinge inspiraties, die niet bijbels gefundeerd zijn en waarbij dan gezegd wordt: 'De Heer openbaart mij', maar wij toetsen alles aan het Woord Gods.

Onze maatstaf is geestelijk, dit wil zeggen dat wij niet meten met wat mensen ons hebben geleerd, maar wat God ons heeft geopenbaard. Wij vergelijken de dingen die wij hebben ontvangen met hetgeen Hijzelf heeft gesproken en hoe Hij het wil hebben. Dit kunnen wij alleen door de Heilige Geest. Men kan bijvoorbeeld nooit natuurlijke wijsheid en hemelse wijsheid verbinden, want deze bestrijken twee verschillende terreinen. De Statenvertaling luidt, dat wij geestelijke dingen met geestelijke samenvoegen. Men kan bijvoorbeeld niet met een kind dat door de boze wordt aangevallen en gebruikt, bidden en de machten verdrijven, en het tegelijkertijd een pak slaag geven. Wij zullen bemerken dat de wijsheid van God: het verdrijven van boze geesten, op den duur effectiever voor de opbouw van het kind werkt dan de wijsheid van de natuurlijke mens: geef het maar een goed pak rammel. Wij vergelijken dan onze geestelijke wijsheid met hetgeen de Heer sprak en deed, want Hij is onze maatstaf, het gouden meetsnoer. Het is ook goed mogelijk te vertalen: 'Wij leggen geestelijke zaken uit aan geestelijke mensen' (Conybeare Bible).

Dit sluit beter aan bij de tegenstelling in het volgende vers, dat een ongeestelijk mens niet aanneemt wat van de Geest Gods komt. De apostel is bezig duidelijk uiteen te zetten dat zijn prediking niet door de verstandigen van deze wereld wordt aanvaard. Zelfs in de gemeente moet hij er rekening mee houden dat men hem niet begrijpt, of zich zelfs tegen hem verzet, omdat men niet geestelijk kan denken, maar

alleen vleselijk (3:1). Paulus kan zijn woorden alleen kwijt aan hen die ook weten wat God geopenbaard heeftvan de onzienlijke wereld.

14. Doch een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is.

De natuurlijke of ongeestelijke mens redeneert vanuit de zichtbare wereld, vanuit hetgeen hij hoort en ziet en met zijn 'gezond' verstand kan beredeneren. De geestelijke mens denkt evenwel vanuit zijn geloof in het Woord van God en vanuit hetgeen de Geest in hem heeft geopenbaard. Er waren in de tijd van Paulus ook in de gemeente vele ongeestelijke mensen, en zo is dit nog in het christendom van vandaag. Daarom kan men bijvoorbeeld de geestelijke betekenissen van de gelijkenissen van Jezus over het Koninkrijk der hemelen niet verstaan. Men tracht ze letterlijk in de natuurlijke wereld uit te leggen en men leert openlijk dat men de bijbel niet vergeestelijken mag.

Daarom begrijpt men ook de Openbaring van Johannes niet, want in de uitlegging ervan past men dezelfde slogan toe. Zo is bijvoorbeeld de wederkomst des Heren geheel in de stoffelijke wereld getrokken. Jezus verschijnt dan op een natuurlijke wolk en de gelovigen gaan in stoffelijke zin tot een bepaalde hoogte Hem in de 'lucht' tegemoet, terwijl ze toch dan al een geestelijk lichaam hebben. In zulk een gedachtenwereld is de hemel geen geestelijke woning, maar hij wordt als een verlengstuk van aardse recreatieoorden geschilderd.

Ook de Israël-leer berust op een ongeestelijke benadering van de Schrift. Niet een geestelijke besnijdenis, 'zonderhanden', maar een letterlijke in de natuurlijke wereld is in deze dwaling belangrijk. Wanneer wij in deze tijd opnieuw het evangelie van het Koninkrijk der hemelen prediken, bemerken wij een fel]e tegenstand in de geestelijke wereld. Daarom worden de kloven die de geestelijke mensen scheiden van de natuurlijke, steeds dieper. Men wijkt van elkaar als de benen van de letter V: oorspronkelijk had men nog wel een gemeenschappelijk fundament, maar de denkwerelden gaan zover uiteen als de aarde verwijderd is van de hemel.

Paulus merkt op dat de natuurlijke mens niet in staat is iets van de geestelijke zaken te begrijpen. Hij mist daartoe het orgaan. Voor hem is de onzienlijke wereld zo ongelooflijk dwaas, dat hij het niet kan vatten. Uit ervaring wist Paulus wat dit betekende. Als 'bijbelgetrouwe' Jood had hij de christenen vervolgd, die de natuurlijke visie van het 'uitverkoren' volk niet deelden. Had Stéfanus niet de smadelijke uitspraak gedaan, dat de Allerhoogste niet in de tempel te Jeruzalem die met handen gemaakt was, woonde, dus dat een aards huis in het eeuwige verbond geen enkele betekenis had? Op de weg naar Damascus had de Heer aan Paulus zelf evenwel de sleutels van het Koninkrijk der hemelen overhandigd. Toen werd de onzienlijke wereld voor hem geopend en zag hij Jezus.

De ongeestelijke mens is letterlijk vertaald de 'zielse' mens, die geen 'geest' heeft, waardoor hij zich boven het aardse niveau verheffen kan. In de brief van Judas is sprake van natuurlijke of 'zinnelijke mensen die geen geest hebben' (Jud. 19 Luth.vert.). Zo spreekt ook de profeet over mensen zonder 'voldoende geest' (Mal. 2:15). De ongeestelijke mens mist het onderscheidingsvermogen om iets in de onzienlijke wereld te beoordelen, want hij is geestelijk onontwikkeld.

15,16. Maar de geestelijke mens beoordeelt alle dingen, zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld. Want wie kent de zin des Heren dat hij Hem zou voorlichten. Maar wij hebben de zin van Christus.

De geestelijke mens onderscheidt alle dingen in de onzienlijke wereld. Hij ziet of iets uit God is of niet. Hij beoordeelt alle dingen naar hun geestelijke waarden. De Heilige Geest in hem 'overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel', dus schenkt hem de wijsheid om de geesten te onderkennen, zodat hij oordelen kan tussen kwaad en goed, tussen 'zonde en gerechtigheid'. Deze onderscheiding der geesten is noodzakelijk om het doel des geloofs: de onberispelijkheid naar ziel, geest en lichaam, te bereiken. De geestelijke mens is in staat alles te toetsen en het goede te behouden (1 Thess. 5:21).

Zelf had Paulus in Corinthe tal van problemen kunnen oplossen vanuit deze zuivere kijk op de geestenwereld. Daarom kon hij ook oordelen

over natuurlijke zaken: over twisten, huwelijksverhoudingen, rechtszaken, slavernij, collecten, verdrukkingen en vervolgingen. Zo komen ook in onze tijd tal van vraagstukken aan de orde, waarop men in de bijbel geen rechtstreeks antwoord kan vinden. In de moeilijke dingen zullen wij ook 'helder inzicht' moeten hebben, 'om te onderscheiden, waarop het aankomt' (Filip. 1:10). Dan gaat het er niet om wat mensenverkeerd of goed noemen, maar wat de Geest, die de wetten van God in onze harten schrijft en die de woorden van onze Heer in herinnering brengt, aanvaardt of afwijst.

Wie door de Geest van God geïnspireerd en geleid wordt en dan tot een oordeel komt, zal dikwijls geheel anders handelen of reageren dan de natuurlijke mens die geen rekening houdt met de geestenwereld. Zo gelooft de ware christen niet in hopeloze situaties, maar stelt zich te allen tijde in de onzienlijke wereld de Heer voor ogen, opdat zijn ziel niet zal wankelen. Door zijn positieve instelling 'gelooft hij alles, hoopt alles en verdraagt alles' (13:7). Wie hem gadeslaat, houdt hem misschien voor een dwaas, een wereldvreemde, en erkent dat hij hem niet volgen kan. Hij is zo innig verbonden met de inwonende Geest, dat hij daardoor van een geheel 'andere geest' is als de natuurlijke mens of de vleselijke christen. Hij denkt anders, spreekt anders, heeft andere ideeën verwacht en verlangt andere dingen, leeft in een andere wereld en is bezig met de toekomende.

Teneinde het geheel andersoortige van de geestelijke mens aan te duiden, citeert Paulus hier Jesaja 40:13 (septuagint). Daar staat: Wie heeft de zin, het verstand, de gedachten of overleggingen van de Here gekend? En wie is zijn raadsman geweest om Hem te onderwijzen ? De profeet stelt deze oratorische vraag, wanneer hij de grootheid en de wijsheid van de Schepper aller dingen noemt. Zo sprak de Heer eenmaal tot Job aangaande zijn almacht: 'Wie is het toch, die het raadsbesluit verduistert met woorden zonder verstand?' (Job 38:1).

Geen mens is ooit in staat het plan van God te doorzien en zijn innerlijke overleggingen te beoordelen of Hem aanwijzingen te geven of te verbeteren. Wanneer hij dit dan toch wil doen, maakt hij het plan Gods verward en Zijn licht tot duisternis. Wat hier van de Here God gesproken wordt, geldt bij de apostel ook van Christus, die het Woord

Gods is, maar ook van allen die geleid worden door de Heilige Geest. Wie door de Geest geleid wordt, kan niet afgaan op adviezen en goed bedoelde raadgevingen van mensen die vanuit hun natuurlijk denken spreken. Met blijdschap constateert Paulus dat zijn denken overeenkomt met dat van Christus. Het voegwoord 'maar' in de laatste zin drukt hiergeen tegenstelling uit met het voorgaande, maar een nadere verklaring. De Canisiusvertaling heeft dan ook: 'Welnu, wij hebben het inzicht van Christus'. Hier is geen sprake van geestelijke hoogmoed, maarvan een scherpe kijk op de verhouding tussen God en de rechtvaardige mens, immers: 'Allen die door de Geest Gods geleid worden, zijn zonen Gods' en komen dus in hun denken, spreken en handelen overeen met de eniggeboren Zoon van God, Jezus Christus.

HOOFDSTUK 3

1,2. En ik, broeders, kon niet tot u spreken als tot geestelijke mensen, maar slechts als tot vleselijke, nog onmondigen in Christus. Melk heb ik u gegeven, geen vast voedsel, want dat kondt gij nog niet verdragen. Ja, dat kunt gij ook nu nog niet, want gij zijt nog vleselijk.

Geestelijke mensen hebben niet alleen kénnis van de onzienlijke wereld, maar zij spreken, handelen en reageren in alle voorkomende situaties vanuit dit inzicht. Zij begrijpen Gods plan met hen en de wijze waarop Hij dit uitvoert. Geestelijke mensen zijn de hoogvliegers , die geen last heb ben van laaghangen de draden en obstakels, en daardoor niet gekwetst of beschadigd worden. Zij bezien de dingen die op hen afkomen vanuit de grote hoogte van het Koninkrijk Gods, en lossen vanuit hun hemelse visie de natuurlijke en geestelijke problemen op.

Wanneer zij zorgen hebben, of door ziektemachten worden aangevallen, wanneer het hun in alles tegenloopt, doen zij als de profeet Habakuk: 'Zij juichen in de Here, jubelen in de God van hun heil, en treden op hun hoogten'. Zij klagen niet, worden niet verbitterd, want met de Heilige Geest werd ook de positieve en schenkende liefde van God in hun hart uitgestort. Zij weten trouwens dat zij ook 'in dit leven' op God kunnen hopen, dat er dan altijd een weg tot ontkoming is en dat zij niet ondergaan. Zij zijn herkenbaar aan hun ontspannen zijn, en dit ondanks de harde werkelijkheid waarin zij leven.

Vleselijke christenen zijn onmondige volgelingen van de Heer. Zij horen en zien niet met de oren en ogen van hun geestelijk lichaam, dus van hun inwendige mens, maar alleen met hun natuurlijke zintuigen. Zij houden er geen rekening mee dat de boze als overste der wereld langs deze kanalen hen misleidt en verleugent. Zij zien daarom alleen maar personen en situaties, die bij hen lust- of onlustgevoelens opwekken, maar de geestelijke achtergronden onderscheiden ze niet. Daarom is er bij hen wel strijd tegen vlees en bloed, maar niet tegen de boze geesten in de hemelse gewesten. Ze zijn 'onmondig' of 'kleine

kinderen' die ook natuurlijke mensjes zijn en daarom in en door hun ouders 'geheiligd' moeten worden, teneinde hen te beschermen tegen de vijandige, onzichtbare wereld die hen bedreigt en tracht te overweldigen.

Paulus was de stichter van de gemeente te Corinthe. Haar leden waren gedoopt in water en in de Heilige Geest. Ze hadden zelfs geen gebrek aan enige genadegave. Ze zagen ook uit naar de openbaring van Jezus Christus in hun leven, en toch konden zij de eigenlijke boodschap van de apostel over de verborgen wijsheid Gods, niet verwerken. Het waren slechts enkelen die zich geestelijk hadden opgesteld en die voortdurend in het Koninkrijk Gods wandelden. De meesten van hen waren nog niet reëel 'deelgenoten der hemelse roeping' geworden (Hebr. 3:1). De scheiding in deze pinkstergemeente was aanwijsbaar: enkelen geestelijk en de meesten vleselijk. Deze tegenstelling vinden wij ook in onze volle-evangeliegemeenten. Om hier verandering ten goede aan te brengen is het nodig om voortdurend te bidden, dat is bezig zijn met de onzienlijke dingen, en dan te vragen om 'verlichte ogen des harten' (Ef. 1:18).

Melk betekent hier: de eerste beginselen die het fundament vormen uit Hebreeën 6:1,2 . Het vaste voedsel dat de apostel nog niet verstrekken kon, was gericht op het functioneren van de christen in het Koninkrijk Gods, op zijn strijd en overwinning in de hemelse gewesten en op zijn ontwikkeling tot volkomenheid. Dat men in Corinthe geen vaste spijs verdragen kon, was te wijten aan de ongeestelijkheid van haar leden. Zij waren nog vleselijk, want zij brachten nog altijd werken des vlezes voort en dit ondanks hun bekering, doop in water en doop in de Heilige Geest. Zij waren dus nog niet geheel vrij van de beïnvloeding der boze machten. In deze gemeente waren dus nog niet de gewone, openlijke zonden overwonnen, zoals deze in Galaten 5:19 opgesomd worden.

De genoemde ongerechtigheden behoren alle tot de categorie zonden, waarmee men moet breken in de aanvang, dus bij zijn bekering, zoals er staat: 'Wie de naam des Heren noemt, breke met de ongerechtigheid' (2 Tim. 2:19). Wie dit niet radicaal doet, blijft een baby in Christus. In plaats van de vruchten van de Heilige Geest op te

leveren, had men te Corinthe onderlinge twisten (1:11), was er hoererij (5:11) en liep men bij geschillen naar de aardse rechter (6:1). Dat deze vleselijk gezinde christenen geen inzicht hadden in de geestelijke wereld, bleek ook uit het feit dat sommigen onder hen 'de opstanding der doden' loochenden, dus het functioneren van het geestelijke lichaam bij de wederkomst des Heren in de zichtbare wereld (15:12). Al dit kwaad bleef scheiding maken tussen God en de mens en belemmerde zijn voortgaan op de hoge weg.

3,4. Want als er onder u nijd en twist is, zijt gij dan niet vleselijk, en leeft gij niet als onveranderde mensen? Want wanneer de een zegt: Ik ben van Paulus; en de ander: Ik van Apollos; zijt gij dan niet onveranderde mensen?

Naijver en twist worden veroorzaakt, doordat men tegen vlees en bloed strijdt en niet tegen de onzienlijke machten. Men is vleselijk gezind, indien men als een natuurlijk mens leeft, die gewend is alleen met de zichtbare dingen rekening te houden en niet met de onzichtbare wereld. Door de prediking van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen wordt de christen veranderd in zijn denken en heeft hij alleen nog maar tegenstanders en vijanden in de hemelse gewesten. Hij beschouwt in dat geval de mensen als geïnspireerden en gebondenen door de boze en scheidt hen in zijn denken van de macht.

Zo zouden de geestelijke christenen in de gemeente te Corinthe ook opgemerkt moeten hebben, dat er tussen Paulus en Apollos geen innerlijke tegenstellingen bestonden. Beiden werden geleid door de Heilige Geest en beiden behoorden tot het Koninkrijk Gods. Op de oratorische vraag: 'Zijt gij niet vleselijk en leeft gij niet als (onveranderde of ongeestelijke) mensen?' verwacht Paulus geen antwoord, want hun gedragingen maakten dit overduidelijk. Dat er verschillen zouden zijn in zijn prediking en leer, met Christus zelf of met Petrus, wier namen ook in het geding waren, wordt door hem zelfs niet ter sprake gebracht of weerlegd. Paulus getuigt toch in de brief aan de Hebreeën dat alle apostelen het evangelie van de Heer hadden gehoord en dat dit door hen op betrouwbare wijze was overgeleverd (Hebr. 2:3).

Met Apollos lagen de zaken iets anders. Deze geleerde Alexandrijn had in het begin alleen een evangelie over Jezus gebracht en niet de leer van onze Heer zelf over het Koninkrijk der hemelen. Zijn doopbeschouwingen kwamen aanvankelijk overeen met die van Johannes de Doper en weken dus af van die van Paulus. Deze apostel had immers in Efeze ongeveer twaalfvolgelingen van Johannes de Doper overgedoopt. Nadat Apollos evenwel in het huis van Aquila en Priscilla de weg Gods nauwkeuriger had horen uitleggen, had hij het meerdere aanvaard.

Twisten die ontstaan uit puur menselijke motieven mogen in de gemeente Gods niet voorkomen. De gemeente is geen zakelijke onderneming, geen politieke arena en geen maatschappelijke instelling, die verbonden zijn met namen van beroemde persoonlijkheden. Zij is het huisgezin Gods waar vrede, blijdschap en gerechtigheid heersen vanuit de onderlinge gemeenschap en de sfeer der liefde. De apostel wil niet dat de gemeente van Jezus Christus op het vlak van het natuurlijke denken komt. In dit vers eindigt hij dan ook letterlijk met de vraag: 'Zijn jullie niet mensen?' Ze mochten niet denken en handelen als louter mensen, maar moesten beseffen dat zij Christus hadden leren kennen en dus 'geheel anders' waren (Ef. 4:20). Het is daarom te betreuren dat zovelen die als christen de hoge weg behoorden te bewandelen, niet boven de maatstaf der gewone, natuurlijke mensen uitkomen, en vleselijk reageren.

5. Wat is dan Apollos? Of wat is Paulus? Dienaren, door wie gij tot geloof gekomen zijt, en wel zoals de Here dit aan een ieder geschonken heeft.

De Corinthiërs zagen op de dienaars, doorwier toedoen zij tot het geloof waren gekomen. Ze letten meer op de image of indruk naar buiten van de boodschappers dan op de boodschap die zij hadden gebracht. Zowel Paulus als Apollos verkondigden het volle evangelie, de kracht Gods tot behoud. Beiden stonden in dienst van God en deze had ieder van hen met bijzondere kwaliteiten toegerust. Het is een contradictio in terminis of een innerlijke tegenstrijdigheid om

vooraanstaanden in het Koninkrijk Gods tot leiders van oppositionele partijen te maken. God is immers de enige bron van alle zegen en Hij werkt door middel van zijn trouwe dienstknechten. Het gaat niet om hen, maar om Hem. Had Jezus niet in verband met deze verhouding tussen heer en knecht gesproken: 'Zo moet ook gij, nadat gij alles gedaan hebt wat u bevolen is, zeggen: Wij zijn onnutte slaven; wij hebben slechts gedaan, wat wij moesten doen' (Luc. 17:10). Wanneer een slaaf stipt uitvoert wat zijn heer beveelt, is hij uiteraard wel van nut voor zijn meesten maar aangezien hij diens eigendom is, komt de vrucht of het nut van zijn arbeid niet hem toe, maar zijn heer. Vandaar de uitspraak: 'Wat toch is Apollos? Wat is Paulus?', opdat ook hier bewaarheid wordt: 'Wie roemt, roeme in de Here' (1:31).

Paulus en Apollos waren niet anders dan 'diakenen' of bedienden van God, door wie de Corinthiërs tot het geloofwaren gekomen, maar de kinderen zouden moeten opgroeien tot volwassen zonen, dit wil zeggen dat de gemeente te Corinthe zelfstandig zou moeten kunnen zijn zonder Paulus, zonder Apollos en zonder Petrus. Een gemeente mag niet om een mens worden heen gebouwd, ook al is deze de stichter ervan of een grote 'godsman'. Zij moet uiteindelijk kunnen functioneren als een lichaam waarvan ieder lid zijn eigen taak heeft en de leden gelijkelijk voor elkaar zorgen (12:25).

Hierin ligt een waarschuwing voor alle gemeenten in onze tijd, die altijd doende zijn om beroemde en 'legendarische' evangelisten uit te nodigen teneinde hun samenkomsten vol te krijgen en op peil te brengen. Wij hebben toe te zien dat we de dienstknechten van God niet verafgoden of hen in de plaats van God stellen, maar we zullen hen erkennen als voorgangers en in gedachtenis houden, hun geloofnavolgende, omdat ze ons het woord van God hebben gebracht (Hebr. 13:7).

6-8. Ik heb geplant, Apollos heeft begoten, maar God gaf de wasdom. Daarom, noch wie plant, noch wie begiet, betekent iets, maar God, die de wasdom geeft. Wie plant en wie begiet, staan gelijk; alleen zal elk zijn eigen loon krijgen naar zijn eigen werk.

De apostel verheldert zijn betoog doorgebruik te maken van een beeld, zoals hij dit zo dikwijls in zijn brieven doet. Hij vergelijkt zich hier met een tuinman die jonge, tere plantjes heel zorgvuldig in een bed uitzet. Het onmisbare besproeien laat hij aan zijn opvolger over, een volgende werknemer. De ontwikkeling en de groei van de planten moeten zij evenwel overlaten aan de onzichtbare levensgeest, die de Schepper aan de plant schonk, en deze werkt van binnen uit.

Paulus en Apollos waren beiden voor de Corinthische gemeente van nut geweest. God had van deze twee talentvolle werktuigen gebruik gemaakt, en wel van ieder van hen naar de genadegaven die hem was geschonken. Paulus had geplant, of met een nieuw beeld: had het fundament gelegd. Apollos had begoten, of: op het fundament gebouwd. Gods Geest maakte evenwel de groei mogelijk. Planten en begieten zijn arbeid in de natuurlijke wereld en noodzakelijk, maar de levensgeest van de plant zorgt, dat deze gedijt en zich ontwikkelt. Dit laatste heeft de mens niet in de hand. Dit proces speelt zich af in de onzichtbare wereld en hierdoor komt de plant tot volle wasdom. Op de vraag waarom God meerder is, luidt het antwoord: omdat Hij alleen leven geeft en dit ook in het gepredikte woord legt, en leven houdt de mogelijkheid in van groeikracht en van wasdom.

'Wie plant en begiet staan gelijk'. Dit houdt in dat planter en begieter aan dezelfde kant werken, namelijk in de natuurlijke wereld, terwijl de Heer zelf door de Geest des levens de innerlijke groei bewerkt. Ze 'zijn één' luidt de Statenvertaling. Ze zijn te vergelijken met de onderwijzeres in de aanvangsklas en de leraar bij het voortgezet onderwijs. Beiden beogen hetzelfde doel met de leerling, namelijk zijn kennis te vermeerderen. Ze zijn beiden onmisbaar, maar de innerlijke verwerking van de leerstof vindt plaats in de inwendige mens van de onderwezene en deze wordt door zijn geest tot stand gebracht. Daarom staat er: 'God alleen geeft de wasdom'. Deze uitspraak mag evenwel nooit ontaarden tot een gebed: 'Heer, schenk nieuw leven en groei', terwijl men nalaat de gemeente op te voeden in de leer en de vermaningen des Heren.

Paulus had de gemeente te Corinthe gesticht en haar de fundamentele begrippen bijgebracht. Hij had 'de gekruisigde Christus' gepredikt.

Met volle vrijmoedigheid had hij de verdere opbouw aan andere arbeiders overgelaten. Hoewel hij minstens anderhalf jaar in Corinthe gearbeid had, moest hij zich toch tot een elementair onderwijs beperken. Apollos had de gemeente verder onderwezen en door zijn prediking was zij ook naar buiten verder uitgebreid. Beide dienstknechten van God waren evenwel niet bij machte geweest om de Corinthiërs tot geestelijke mensen om te vormen. Deze innerlijke wasdom moest door de Geest des Heren tezamen met hun geest worden bewerkt. Paulus had geen moeite met Apollos, ook al verschilde diens optreden met zijn manier van prediken. Later waarschuwt hij echter wel tegen 'de schijnapostelen, bedrieglijke arbeiders, die zich voordeden als apostelen van Christus'. Dezen noemde hij ronduit 'dienaren van satan' (2Cor. 11:13,14).

Tenslotte zullen de planter en de besproeier worden geoordeeld naar de waarde van hun werk ten opzichte van de groei van de innerlijke mens. Daarom beoordeelt God zelf hen, want deze heeft hun uitwendige hulp nodig door de prediking van het evangelie, om het innerlijke leven te doen gedijen. God stelt daarom het loon vast en keert dit uit. Dit hangt niet af van de uiterlijke positie van deze knechten in de gemeente, maarvan de arbeidsresultaten naar de innerlijke mens, zodat de gemeente, zich vasthoudende aan de waarheid van het gepredikte woord, in liefde in elk opzicht naar Hem zou toegroeien, die het hoofd is, namelijk Christus (Ef. 4:15).

9. Want Gods arbeiders zijn wij; Gods akker, Gods bouwwerk zijt gij.

Paulus voelt zich allerminst een 'onnutte dienstknecht' of 'een nederige slaaf'. Deze lage rang wordt maar al te gaarne door 'vrome' geesten ons toebedacht. Er is evenwel loon naar arbeid en bij trouwe dienst ook nog bevordering: 'En de verstandigen zullen stralen als de glans van het uitspansel, en die velen tot gerechtigheid hebben gebracht als de sterren, voor eeuwig en altoos' (Dan. 12:3). Tot de goede, getrouwe en nuttige slaaf wordt gezegd: 'Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen; ga in tot het feest van uw heer' (Matth. 25:23). 'Wij' zijn Gods medearbeiders, indien wij trouw arbeiden in de wijngaard des Heren of op zijn akker. Hier spreekt niet iemand die aan

een geestelijk minderwaardigheidsgevoel leed, maar deze merkwaardige uitdrukking toonde aan, dat Paulus een mens Gods was, die zich tot alle goed werk toegerust wist. Ook in 2 Corinthiërs 6:1 gebruikt de apostel deze verheven aanduiding, terwijl hij haar ook toepast op zijn jonge vriend Timotheus in 1 Thessalonicenzen 3:2. Gods medearbeiders voeren immers zijn werk op aarde uit. Ook Apollos was onder deze noemer te brengen of, om bij het gebruikte beeld te blijven: ook Apollos bewerkte de akker. Dit akkerwerk wijst ook op een groeiproces. Er moet naar een oogst worden toegewerkt. De uitgezette plantjes moeten alle vrucht voortbrengen. Dat dit gebeurt en dat de gemeente ongetwijfeld haar volmaaktheid zal bereiken als 'volheid der aarde' (10:26), is te danken aan deze uitverkoren dienstknechten van God, die het 'Woord Gods volgen op witte paarden, gehuld in wit en smetteloos linnen'.

Dan volgt nog een derde beeld: 'Gods bouwwerk zijt gij'. Ook in deze gelijkenis is een groeiproces te ontdekken. Er is een fundament en een tempel. Dit beeld zal de apostel dan in de volgende perikoop verder uitwerken.

10. Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik als een kundig bouwmeester het fundament gelegd, waarop een ander voortbouwt. Maar ieder zie wel toe, hoe hij daarop bouwt.

De apostel gaat nu het beeld van de gemeente als Gods bouwwerk nader uitleggen. De hemelse opdrachtgever heeft vele werknemers in dienst. Paulus erkent dat Petrus en Apollos en anderen ook door God Zijn aangesteld en met gaven begiftigd. Ieder van hen krijgt in verband met zijn taak bijzondere genade en begaafdheden, die nodig zijn om goed te kunnen arbeiden. Overeenkomstig de uitverkiezende genade van God viel het aan Paulus ten deel om de Corinthische gemeente te stichten, en in deze havenplaats pionierswerk te verrichten, dus om in het beeld van het bouwwerk te blijven: het fundament te leggen. Na eerst erkend te hebben dat hij van God hiertoe bijzondere bekwaamheden ontvangen had, volgt dan de opmerking dat hij een bijzonder goed en wijs meesterbouwer of letterlijk 'architect' was geweest. Paulus lijdt allerminst aan

schoonschijnende nederigheid, wanneer zijn roeping in het geding is. Hij ondertekent zijn brieven niet met 'een geringe dienaar van Jezus Christus, maar vangt ze aan met het epitheton ornans, of de verenende bijnaam 'een geroepen apostel'. Hij weet dat God bekwame vaklui uitzoekt, dat Hij geen beunhazen aanstelt, maar de juiste man op de juiste plaats heeft gezet. Paulus kende het 'gemaakte bestek' van zijn principaal en hij had in een visioen de uiteindelijke bestemming van het tempelcomplex gezien, toen hij opgetrokken was tot in de derde hemel.

In Corinthe lag onder de gemeente een stevig fundament. Paulus was de grondvester van het gebouw en met deze omschrijving stelt hij zich apart ten opzichte van allen die later in de gemeente hun diensten hadden verricht. Dezen waren n1oreel verplicht rekening te houden met de leringen die Paulus had verkondigd. Zij moesten zich naar hem richten en hij zich niet naar hen. Ieder moest toezien dat het fundament dat door Paulus was gelegd, niet door verkeerde leringen zou worden aangetast, want de apostel was een zeer vakbekwaam bouwmeester.

Het fundament kan vergeleken worden met de melkspijs en de opbouw met het vaste voedsel dat de anderen mochten uitreiken. Zij bouwden de tempel op het fundament dat door Zijn constructie en grondlijnen de verhoudingen van de bovenbouw bepaalde. De afwerking was dus aan de zorg van zijn opvolgers toevertrouwd. Paulus waarschuwde ervoor dat men op het goede fundament niet met slecht materiaal zou werken. De grootste omzichtigheid moest in acht genomen worden. Men moest ervoor waken geen valse stelsels op de vaste grondslag te verkondigen, want de apostel wist uit ervaring dat men zich dan kan stoten aan de uiterste hoeksteen, Jezus Christus.

11. Want een ander fundament, dan dat er ligt, namelijk Jezus Christus, kan niemand leggen.

Toen de gemeente te Jeruzalem mede door toedoen van Paulus een zware vervolging onderging, vluchtte Filippus naar de stad Samaria en 'predikte hun de Christus'. Hij legde dus uit wat onze Heer voor een

ziek, zondig en gebonden mens betekent. De evangelieverkondiging van Filippus ging gepaard met opvallende bevrijdingen en met het uitdrijven van boze geesten. Deze fundamentele boodschap zal door alle ware dienstknechten van God doorgegeven moeten worden. Een ander basisonderwijs bestaat er niet en kan niemand geven. De gemeente wordt gebouwd op het fundament van apostelen en profeten. Dezen zijn de grondleggers der leer, terwijl Jezus zelfde hoeksteen is (Ef. 2:20). Bij primitieve bouwwerken werden dikwijls de afmetingen vastgelegd door eerst de zware, behakte natuurstenen hoekblokken te plaatsen; daartussen werd dan, van minder kostbaar materiaal, het eigenlijke muurwerk aangebracht. Op zo'n hoeksteen drukte dan de verbinding tussen twee muren. Een mooi beeld van de betekenis die de Heer in het hemelse tempelwerk inneemt. Niet Petrus is het fundament waarop de gemeente is gebouwd, maar de leer die Jezus aanvankelijk verkondigde en die later door de apostelen op betrouwbare wijze werd doorgegeven.

In Hebreeën 6:1,2 noemt Paulus de onderdelen van het fundament, dus de hoofdsom van geloofswaarheden, die elke catechisant van het volle evangelie kennen moet. Heel deze nieuwe gedachtenwereld staat in verband met het verlossend werk van Jezus Christus en daarom vormt Hij als Woord van God, het fundament. Paulus noemt dan de bekering van dode werken, dat is het breken met elke vorm van ongerechtigheid en het opzeggen van de dienst aan de demonen die men gehoorzaamde. Het geloof in God is gebaseerd op de herstelde gemeenschap met de hemelse Vader door de Zoon. De doop in water is in de naam van Jezus en in zijn opdracht. Ook is Hij de doper in de Heilige Geest. Zijn verrijzenis is de grond van onze opstanding, want indien Hij niet was opgestaan, dan was ons geloof ijdel. Doorzijn Geest overtuigt Hij van zonde en gerechtigheid, en het eeuwig oordeel is de absolute scheiding bij de christen tussen deze beide. Daarom is Jezus in alle dingen het ware fundament van ons geloof.

In Hebreeën 6:1,2 noemt Paulus de onderdelen van het fundament, dus de hoofdsom van geloofswaarheden, die elke catechisant van het volle evangelie kennen moet. Heel deze nieuwe gedachtenwereld staat in verband met het verlossend werk van Jezus Christus en daarom vormt Hij als Woord van God, het fundament. Paulus noemt dan de bekering

van dode werken, dat is het breken met elke vorm van ongerechtigheid en het opzeggen van de dienst aan de demonen die men gehoorzaamde. Het geloof in God is gebaseerd op de herstelde gemeenschap met de hemelse Vader door de Zoon. De doop in water is in de naam van Jezus en in zijn opdracht. Ook is Hij de doper in de Heilige Geest. Zijn verrijzenis is de grond van onze opstanding, want indien Hij niet was opgestaan, dan was ons geloof ijdel. Doorzijn Geest overtuigt Hij van zonde en gerechtigheid, en het eeuwig oordeel is de absolute scheiding bij de christen tussen deze beide. Daarom is Jezus in alle dingen het ware fundament van ons geloof.

Het was de taak van Paulus geweest om in Corinthe het fundament te leggen. Jezus Christus was daar dus in alles het grote voorbeeld dat nagevolgd diende te worden. Zijn messiasschap en verzoening vormden de grondslag van de leer van de apostel, die tot doel had nieuwe schepselen te vormen die geheel anders waren dan de natuurlijke en onwedergeboren mensen.

Was het in Corinthe met het bouwwerk niet in orde, dan lag de oorzaak niet bij Paulus, want deze had op vakkundige wijze het fundament gelegd. Het ganse bestek van God verrijst op de geschriften van de apostelen, en niemand kan er een tweede fundament naast leggen, zoals niemand twee heren kan dienen. Paulus schreef aan de Galaten dat er slechts één evangelie was en 'indien iemand u een evangelie predikt, afwijkend van hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt!'(Gal. 1:9). Het evangelie van het Koninkrijk der hemelen dat Jezus introduceerde, is absoluut noodzakelijk om het doel van God met de mens te bereiken, namelijk de volmaakt geestelijke mens.

12,13. Is er iemand, die op dit fundament bouwt met goud, zilver, kostbaar gesteente, hout, hooi, of stro, ieders werk zal aan het licht komen. Want de dag zal het doen blijken, omdat hij met vuur verschijnt, en hoedanig ieders werk is, dat zal het vuur uitmaken.

In de Corinthische gemeente was het fundament gelegd door de prediking van de apostel Paulus. Het voortbouwen op het fundament

was de arbeid van andere leraars. Deze moesten goed toezien dat de wijsheid Gods, waarmee de leer van Paulus doordrenkt was, niet door hen zou vervangen worden door de inzichten van de natuurlijke mens. Paulus gebruikte een beeld om de twee manieren van verder bouwen te illustreren. Men kan werken met goud of met zilver of met edelstenen. Deze materialen gaan geen fusie aan met het vuur. Zij worden er niet door aangetast. Hout, stro of riet zijn bouwmaterialen die wel door het vuur worden aangetast en er wel een fusie mee aangaan. Zij worden zelfs door het vuur vernietigd . Het vuur is dan het beeld van de machten der duisternis.

'De dag' is de tijd van het maken van het proefwerk of het afleggen van het examen. Johannes de Doper sprak in verband met het optreden van Jezus, dat deze zijn volgelingen zou 'dopen met vuur'. Zij zouden dus in de wereld blootstaan aan de felle aanvallen van de boze geesten. Hoe meer zij de voetstappen van Jezus zouden drukken, des te meer zouden zij hun strijd in de hemelse gewesten hebben te voeren. Ieder van zijn kinderen zou 'met vuur gezouten worden' (Marc. 9:49).

Daarom roept de Heer ons op om in zijn kracht te gaan staan, als wij door de demonen worden aangevallen. Bij het verbrandingsproces voeden hout of riet het vuur. De christen zal in de dag der beproeving moeten constateren dat ongeestelijke leringen, die niet gebaseerd zijn op het evangelievan het Koninkrijk der hemelen, de oorzaak zijn dat hij in tijden van nood en beproevingen onmachtig is de overwinning te behalen. Zo bleek bijvoorbeeld in de dagen van Paulus dat het judaïsme met zijn ceremoniën, spijswetten, wassingen, riten en sabbatten een verkeerde bovenbouw was. Zo zijn dit in onze tijd bijvoorbeeld de Israël-visie of de uitverkiezingsleer. In tijden van ziekte, nood en geestelijke druk kunnen deze doctrines geen bevrijding, genezing of overwinning schenken. Ze zijn niet vuurvast, dat wil zeggen bestand tegen de aanvallen der demonen.

Wanneer goud en zilver in het vuur worden gebracht, smelten deze metalen. Door de verhitting worden het schuim en de slakken afgescheiden en komen deze bovendrijven. In edele metalen vindt het vuur evenwel geen enkel voedsel. Nadat ze gelouterd zijn, worden ze

uit het vuur genomen, want ze zijn niet bestemd om steeds daarin te blijven. Daarom staat er: 'Het vuur zal aanwijzen van wat gehalte het werk van ieder is' (Can. Vert.). De Heer raadt ons aan, bij Hem goud te kopen dat in het vuur gelouterd is opdat wij rijk mogen worden (Openb.3:18). Van de komende Messias die tot zijn tempel komen zou, profeteerde Maleachi: 'Want Hij zal zijn als het vuurvan de smelter en als het loogvan de blekers. Hij zal zitten, het zilver smeltend en reinigend. Hij zal de zonen van Levi reinigen, Hij zal hen louteren als goud en als zilver' (Mal. 3:2,3).

Onze ogen moeten voor de geestelijke strijd geopend worden en wij moeten er met voor opzij gaan. Op deze wijze krijgen wij deel aan het lijden van Christus. De vuurgloed der beproeving hoort bij ons, omdat hij ook bij Christus behoorde. 'Geliefden, laat de vuurgloed, die tot beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwame. Integendeel, verblijdt u naarmate gij deel hebt aan het lijden van Christus' (1Petr. 4:12,13). De vuurgloed wordt steeds sterker, naarmate wij het einde naderen: 'Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken... Maar voor u, die mijn naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder haar vleugelen' (Mal. 4:1,2).

Laat de gemeente van Jezus Christus niet aan struisvogelpolitiek doen! De tijd is gekomen dat het oordeel begint bij het huis Gods (1 Petr. 4:17). Wij moeten de kracht van de Heilige Geest bezitten om de duivelen te weerstaan, ze terug te drijven en te overwinnen. Jezus deed het en wij moeten Hem volgen. Dit betekent dan: zijn voetstappen drukken!

14,15. Indien het werk, dat hij er op gebouwd heeft, standhoudt, zal hij loon ontvangen, maar indien iemands werk verbrandt, zal hij schadelijden, doch hijzelf zal gered worden, maar als door vuur heen.

De getrouwe dienstknecht die op het ware fundament geestelijk bouwt, zal loon ontvangen. Hij zal immers de resultaten van zijn

arbeid kunnen opmerken: zijn bouwwerk doorstaat de vuurproef. Wanneer de machten der duisternis zich als verslindend en verterend vuur openbaren gaan en de christen in verdrukking komt, zal blijken of het werk, opgebouwd in hemzelf of in anderen, bewaard blijft, of in elkaar stort. Dit geldt zowel voor het individu als ook voor de gemeente, dus voor het werk van herders en leraars. Standhouden doet men in verleiding, in verdrukking en tijdens de aanvallen van de vijand. Bij het doorstaan van de vuurproef blijft de vrucht van de Heilige Geest bewaard. Dan verliest men dus zijn blijdschap niet en raakt men zijn vrede niet kwijt.

Ondanks het geweld van de boze kan men zichzelf beheersen en zachtmoedig blijven. Een goede dienstknecht streeft ernaar dat bij het optrekken van de bovenbouw, een blijvende vrucht van de Heilige Geest wordt gezien. Dit blijvende bepaalt later zijn functie in het Koninkrijk Gods. Als een voorgaande broeder bereikt, dat zijn werk standhoudt temidden van de verdrukking, kan God in eeuwigheid ook de hogere en meerdere dingen aan hem toevertrouwen. Dan wordt hij niet gediskwalificeerd, maar geprezen als een nuttige en goede dienstknecht: 'Hij zeide: omdat gij in het minste getrouw geweest zijt, heb gezag over tien steden' (Luc. 19:17).

Wanneer de vrucht van de Heilige Geest bij beproevingen verloren gaat, is er niet goed gebouwd. Dan lijdt zo'n leraar of voorganger schade, dit wil zeggen dat zijn werk wegbrandt, hoewel hij dan persoonlijk nog wel gered is. Paulus schreef aan de Filippenzen, dat zij onberispelijk en onbesmet zouden zijn, 'onbesproken kinderen Gods te middenvan een ontaard en verkeerd geslacht, waaronder gij schijnt als lichtende sterren in de wereld, het woord des levens vasthoudende, mij ten roem tegen de dag van Christus, dat ik niet vruchteloos mijn wedloop gelopen, noch vruchteloos mij ingespannen heb' (Filip. 2 :15,16).

Wie een verkeerde leer brengt wie in de zichtbare wereld iets tracht te bereiken en zich met de gemeente niet richt op het Koninkrijkvan God, ontvangt geen loon, dus geen kleed der gerechtigheid dat zijn eeuwige statuur bepaalt. Hij is vanwege zijn ijdele arbeid, in de onzienlijke wereld beschadigd, omdat hij met verkeerde bouwstoffen

arbeidde. Het loon van een prediker is dus allereerst het bereikte resultaat. Zo spreekt onze Heer: 'Zie, Ik kom spoedig en mijn loon is bij Mij'. Zijn loon is de gemeente, het resultaat van zijn moeitevol lijden. Het loon is het blijven van iemands werk. Het is mogelijk dat een leraar het wel goed bedoelt, maar uit onwetendheid een verkeerde leer brengt. Hij is dan wel geen vijand van God en wordt zelf wel behouden, maar hij lijdt schade vanwege zijn negatief resultaat, namelijk een onvoldoende gegroeide gemeente.

Er is dan van Godswege geen lof en eerbetoon voor hem te verwachten. Hij moet dan genoegen nemen met een lage rang, terwijl hij in de gemeente een vooraanstaande plaats innam. Hij is dan geen zuil in de tempel van God. Ook is het mogelijk dat in houtarme landen het bouwen met hout een kostbare zaak is. Valse leringen kunnen indrukwekkend zijn en de wereld kan zelfs geïmponeerd worden door het uiterlijke vertoon der kerken, maar zulke gemeenschappen zijn niet bestand tegen het vuur dat vanuit de onzienlijke wereld op haar afkomt.

De roomsen brengen het beeld van het bouwwerk dat door vuur op zijn deugdelijkheid beproefd wordt, in verband met het vagevuur. Zij menen dat de loutering na de dood geschiedt voor degenen, wier gedrag niet geheel correct was, maar weer niet zo slecht dat ze daarvoor eeuwig boeten moeten. 'Het vagevuur is een tussenstaat tussen het aardse leven en de hemelse beloning, waarin de rechtvaardigen die niet geheel zonder schuld uit dit leven verscheiden zijn, gezuiverd worden' (Bijbels Woordenboek).

Het betekent dan een tijdelijke afdaling van de gelovigen in het helse vuur. Toch merkt dit roomse woordenboek op: 'Hoewel het hier in de Corinthebrief niet gaat over het vuur van het vagevuur wordt er toch de idee uitgesproken van een loutering na de dood van degenen, wier gedrag niet geheel correct was, maar niet zo slecht dat ze daardoor van het heil afgesloten werden'. De leer van het vagevuur is uitgevonden om de gierigheid en de eerzucht van de 'geestelijkheid' te voeden, en hén te vleien, die voor de zaligheid hunner zielen liever van hun geld dan van hun zondige begeerten afstand deden. Ze heeft met deze teksten in de Corinthebrief niets uit te staan. De dag die het zal doen

blijken, komt niet na het sterven, maar reeds in dit leven zal het verschil in bouwmaterialen openbaar worden in de beproevingen.
Laat men zich niet tevreden stellen met vroom bedrog. Men kan niet ongestraft water in de wijn doen door in de gemeenteverkeerde leringen te tolereren. Het is tegenwoordig een veel voorkomend verschijnsel dat men zelfs het fundament aantast, dat men niet weet van bekering en geloof in God, geen doop in water en geen doop in de Heilige Geest kent. Wat zal in de toekomst het einde zijn van een volk van God, dat de onzienlijke wereld niet kent en zich tevreden heeft gesteld met een voedsel, dat niet uit de hemel - de onzienlijke wereld - kwam ? Van een volk dat niet gewandeld en gestreden heeft in de hemelse gewesten? Van een volk waarvan gezegd kan worden: 'Het gaat te gronde -wordt een prooi der boze geesten- door gebrek aan kennis' (Hos. 4:6)?

Wat ons betreft, willen wij graag de woorden van de apostel eenmaal kunnen overnemen: 'Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden; voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Here, de rechtvaardige rechter, mij zal geven, doch niet alleen mij, maar ook allen, die zijn verschijning hebben liefgehad' (2 Tim. 4:7,8).

16,17. Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont? Zo iemand Gods tempel schendt, God zal hem schenden. Want de tempel Gods, en dat zijt gij, is heilig!

De apostel gebruikt nu een nieuw beeld, namelijk dat van de tempel Gods, die gebouwd wordt op het ware fundament, waarvan de pijlers door hem genoemd werden in Hebreeën6:1-3. Ieder die voortbouwt op het werk van Paulus, zal zich bewust moeten zijn van de betekenis ervan. 'De geméénte Gods' in Corinthe is tegelijkertijd 'témpel Gods'. De allerhoogste, de volmaakte, de heilige, de alleen wijze God, de schepper van hemel en aarde woont in de gemeente, want haar leden zijn met Gods Geest gedoopt. Wonen is een permanent vertoeven en dus geen tijdelijke zaak. De Heilige Geest is niet alleen bij ons, maar in ons (Joh. 14:17). Hij is de eerste gave en het onderpand in het nieuwe verbond dat de zekerheid schenkt van een groeien naar de

volwassenheid en volkomenheid. In een lichaam zorgt de levensgeest voor de juiste opbouw. De Heilige Geest is de levensgeest of 'Geest des levens' (Rom. 8:2) van het lichaam des Heren, de gemeente. Door deze Geest groeit het lichaam en wordt het in stand gehouden.
Met de vraag: 'Weet gij niet?' bedoelt de apostel in verband met hetgeen hij tevoren schreef, dat dit begrip van heilige tempel Gods niet geheel nieuw voor hen was. Altijd zouden ze ermee rekening moeten houden, want wie deze tempel Gods schendt, dat is tot schande maakt, wie hem ten verderve brengt, hem verwoest of ruïneert, wie de opbouw en het heil van de gemeente niet voor ogen houdt en niet naar dat doel toewerkt, God zal hem te schande maken of verderven.

Men mag de tempel Gods niet met zonde of dwalingen in aanraking brengen. De tempel is heilig, dat is afgezonderd van de boze geesten. Ongerechtigheid en valse leringen tasten dit geestelijke gebouw aan. Als men het kwade tolereert, het fundament niet legt, of het verwaarloost, als men dwalingen verkondigt of vasthoudt, wordt het wezen van de gemeente beschadigd. Het kenmerkvan de ware gemeente is, dat haar leden gebroken hebben met iedere ongerechtigheid en dat zij heilig zijn of apart gesteld zijn van het kwade. Zij moeten volkomen zijn en tot ieder goed werk volkomen toegerust. Dit is mogelijk doordat Gods Geest in de gemeente woont. Dit was niet het geval in de kerkvan het oude verbond en daar konden de rechtvaardigen ook met jagen naar de volmaaktheid.

Hoewel Paulus hier niet schrijft wie hij met deze schenders en verwoesters van de tempel Gods bedoelt, blijkt uit andere gedeelten van zijn brieven, dat er in Corinthe valse leraars waren binnengeslopen, die niet alleen losbandigheden tolereerden, maar ook grove dwalingen invoerden. Paulus sprak immers van dienaren van satan, die zich voordeden als dienaren der gerechtigheid (2 Cor. 11:14,15). Voor hen gold niet wat hij in vers 15 schreef: 'Indien iemands werk verbrandt, zal hij schade lijden, doch hijzelf zal gered worden, maar als door vuur heen'. Deze verdervers en gemeenteverwoesters zouden wél het onheil over zichzelf brengen en volkomen in de greep van de demonen geraken. Tot hen behoren ook Zij die partijschappen, twisten en scheuringen in de gemeente

veroorzaken vanwege hun ongeestelijk en vleselijk denken. Wij zien hier dus duidelijk dat de ware christelijke gemeente een woonstede Gods in de geestelijke wereld is (Ef.2:22). Iedere gelovige is evenwel ook zo'n tempel die geheel en al aan God is gewijd en afgezonderd is tot zijn dienst. Daarom kan een christen het zich niet permitteren om te zondigen, of zich over te geven aan allerlei verkeerde begeerten en lusten, of ook aan allerlei verkeerde gedachten en ongeestelijke leringen, want hij schendt daarmee de reinheid en heiligheidvan zijn levenshuis. In het beeld dat de apostel hier gebruikt, is dus iedere gelovige 'een levende steen', een klein tempeltje, dat ingevoegd is m het grote geheel van 'het geestelijke huis', dat verrijst op het ware fundament (1 Petr. 2:5).

18-20. Laat niemand zichzelf misleiden! Indien iemand onder u meent wijs te zijn in deze tijd, hij worde dwaas, om wijs te worden. Want de wijsheid dezer wereld is dwaasheid voor God. Want er staat geschreven: Die de wijzen vangt in hun sluwheid; en elders: De Here weet dat de overleggingen der wijzen vruchteloos zijn.

Niemand moet zichzelf bedriegen, want het gaat om eeuwige realiteiten. Een christen moet een radicale keus doen. Als hij nog rekening houdt met wat voor ogen is, met de dingen in de zichtbare wereld, of misschien om des lieven vredes wil, de zonde en dwaling nog een bepaalde plaats in zijn leven toekent, moet hij breken met iedere vorm van ongerechtigheid (2 Tim. 2:19). De apostel wijst er nogmaals op dat de gelovige dwaas moet durven zijn voor de mensen en zich desnoods moet laten uitlachen en bespotten. Hij moet alles opzij zetten en alleen rekening houden met de geestelijke wereld en het geestelijke niet met het ongeestelijke trachten samen te voegen.

Het is mogelijk dat 'onder u' erop ziet, dat onder de twistgierigen in Corinthe mannen waren, die meenden volgens de gedachten en opvattingen van de wereld en van hun tijd of van hun 'aeon' het gelijk aan hun kant te hebben. Zij voelden zich dan uitblinkers door hun natuurlijke wijze van denken, maar bij God is de wijsheid der wereld sluwheid of arglistigheid. Zij is voor de opbouw van de gemeente funest en van geen enkele waarde. God laat zulke 'wijze' mensen

onherroepelijk vastlopen, want hij vangt ze in hun sluwheid (Job5:12,13 naar de septuagint). Merkwaardig is het, dat de man die deze waarheid uitsprak, zulke onbijbelse en ongeestelijke gedachtengangen had. Elifaz, de vriend van Job, werd immers geïnspireerd door een 'vrome' demon, die beweerde, dat geen sterveling tegenover God ooit rechtvaardig zou zijn, ja, dat de Heer zelfs geen vertrouwen had in zijn heilige engelen en dat bij dezen zelfs dwaling werd gevonden. Wel een aantasting van Gods werk, waarvan de Schepper sprak dat het goed was. Deze demon drukte ook zijn verachting uit jegens de mens, want hij vergeleek deze met een mot, die men even dooddrukt (Job 4 :12-20). Het is geen wonder dat Gods toorn in het bijzonder tegen Elifaz ontbrandde, want hij had niet rechtvan de Allerhoogste gesproken. Op deze manier werd de 'wijze' Elifaz door God gevangen in zijn geraffineerde 'vrome' gedachtengangen.

De overleggingen der 'wijzen' zijn waardeloos en ijdel, of vruchteloos, dat is onmachtig om enige vrucht van de Heilige Geest voort te brengen. Zo citeert dan de apostel min of meer letterlijk Psalm 94:11, waar staat: 'De Here kent de gedachten der mensen, ijdelheid zijn zij'.
In Corinthe en later nog in vele geloofsgemeenschappen keek en kijkt men nog te veel naar de zienlijke dingen, naar leiders met klinkende namen, die het in bepaalde groepen en culturen goed doen. Paulus wist dat deze mensenverheerlijking, dit zoeken van idolen en van geïdealiseerde leiders, in strijd was met de eenvoudige principes van de kruisprediking, waarin alleen de genade Gods centraal staat. Daarom zijn dringend advies om weer in de dwaasheid van God te gaan geloven.

21-23. Daarom, niemand beroeme zich op mensen; alles is immers het uwe: hetzij Paulus, Apollos of Céfas, hetzij wereld, leven of dood hetzij heden of toekomst, het is alles het uwe; doch gij zijt van Christus, en Christus is van God.

Aan het slot van het derde hoofdstuk resumeert Paulus in enkele zinnen de strekking van zijn brieven en de bedoeling der roeping van

alle arbeiders in Gods Koninkrijk onder de woorden: alle dingen behoren u immers toe.

Alles draait om de gemeente Gods. Paulus, Apollos of Céfas zijn geen eigenaren, maar slechts dienaren in de tempel Gods op aarde. A1 willen sommige werkers de gemeente als hun eigen zaak beschouwen, God stelt niet de dienstknecht, maar de gemeente in het centrum. Het gaat niet om de tuinlieden, maar om de tuin 'Gods medearbeiders zijn wij, Gods akker zijt gij'. Het gaat niet om de bouwlieden, maar om de tempel, want 'Gods bouwwerk zijt gij'. Wel zijn de arbeiders onmisbaar, maar dit slechts in verband met hun bijdrage tot de opbouw van de gemeente.

Het wordt hoog tijd dat wij als volle-evangeliechristenen ons bezinnen op wat de bijbel aangaande de gemeente zegt. In de laatste halve eeuw vroegen vele zaken de aandacht en werden bepaalde waarheden herontdekt, maar gezonde en krachtige gemeenten werden spaarzaam gesticht. Men vormde kringen, groepen, samenkomsten, bewegingen en stromingen onder een of andere slogan of om een persoon, maar men durfde niet tot gemeentevorming te gaan. Nog te weinigen realiseren zich dat Jezus Christus onafscheidelijk met de gemeente verbonden is. Waar de Heer is, is zijn lichaam en waar zijn lichaam is, is Hij . Het gaat bij Paulus niet alleen om het onzienlijke, hemelse lichaam, maar ook om de concretisering ervan op aarde. In de gemeente wordt Gods wijsheid geopenbaard. Daar voert Hij zijn plan met de mens uit. Daar kan alleen de band der liefde, dat is de positieve instelling jegens de broeder, zuiver beleefd worden.

Indien wij zeggen dat wij gemeenschap met God hebben en menen in het licht te wandelen, zal dit blijken doordat wij gemeenschap met elkaar hebben. Het ware christendom sluit alle individualisme uit. Het vormt geestelijke huisgezinnen, waar eeuwige en onverbrekelijke banden worden gelegd. Het einddoel des geloofs, de zaligheid der zielen, wordt gemeenschappelijk bereikt. Daartoe geeft God aan de gemeente gaven als: apostelen, profeten, herders, leraars en evangelisten 'tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen de eenheid des geloofs en de volle kennis van de Zoon Gods bereikt hebben' (Ef. 4:11-13). Tot de gelovigen in onze tijd, die overal slechts

stichtelijke samenkomsten willen houden, schrijft Paulus: 'Of minacht gij zozeer de gemeente Gods?' Jullie vluchten in allerlei activiteiten als zending en evangelisatie, maar verzuimen de grootste opdracht die de Heer gegeven heeft, uit te voeren, namelijk om gemeenten te stichten. Alles behoort aan de gemeente, 'hetzij wereld. . .'! Of wij het geloven of niet, de gehele kosmos is er om de gemeente voort te brengen. Al wat geschapen is, de zienlijke en de onzienlijke wereld, is er terwille van de gemeente. Als vertegenwoordiger van het oude verbond sprak Mozes eenmaal tot het volk: 'Toen de Allerhoogste aan de volken hun erfenis toedeelde, toen Hij de mensenkinderen van elkander scheidde, heeft Hij de grenzen der volken vastgesteld naar het aantal der zonen van Israël' (Deut. 32:8).

Jeruzalem werd als de navel der aarde gezien. Welk een heerlijke visie geeft deze schaduw op de werkelijkheid. De gemeente is, om deze valse beeldspraak te gebruiken, de kurk waarop de wereld drijft. Zij is de nieuwe schepping, die uit de oude is voortgekomen. Zij is het blijvende en eeuwige te midden van al het vergankelijke en tijdelijke. Uit haar komen de toekomstige wereldbeheersers voort, want 'zij zullen als koningen - als ware zonen Gods - heersen op de aarde' (Openb. 5:10).

Alles behoort aan de gemeente, 'hetzij leven of dood. . .'! De strijd tussen leven en dood wordt in de gemeente beslecht en de overwinning op de dood wordt door de gemeente behaald. Zij is het bastion des levens te midden van een wereld die in de dood ligt. Alleen de gemeente overwint de dood. In haar functioneren de woorden des eeuwigen levens. De zondaren worden daar gered, verlost en gedoopt met Gods Geest. In haar vindt men genezing en gezondheid. In de gemeente wordt bewaarheid: 'De dood is verzwolgen in de overwinning'. Leven en dood is het uwe, dit wil zeggen dat de gemeente het eeuwige leven en de overwinning op de dood heeft. In haar zijn degenen die opgestaan zijn uit de dood en overgezet zijn in het nieuwe leven. Het oude is voorbijgegaan, zie het nieuwe is gekomen. Het is alles het uwe, 'hetzij heden of toekomst!' Het gaat in het heden en in de toekomst om de gemeente van Jezus Christus. Wij hebben het heden, om ons door onze rechtvaardige daden een kleed der gerechtigheid te weven en om de tempel Gods te

bouwen. Als gemeente van Jezus Christus mogen wij nu tezamen opwassen in de genade en tezamen de opdracht uitvoeren, die Hij gaf. Door de Geest, die in de gemeente uitgestort is, leren wij de gedachten Gods verstaan en zijn plan kennen, en Wij mogen medearbeiders zijn om ze tot in de finesses te realiseren. Voor ons zijn de werken van God geen wirwar van door elkaar lopende draden, zoals de achterkantvan een borduurwerk, maar Hij heeft een gemaakt bestek en wil dit door de Geest openbaren en in de gemeente uitwerken. Daar de gemeente in de hemelse gewesten leeft, ziet zij niet de onder- maar de bovenkant van het machtige borduurwerk van God. In de wereld is het een chaos waar de wetteloze heerschappij heeft.

Voor ons zijn de werken van God geen wirwar van door elkaar lopende draden, zoals de achterkantvan een borduurwerk, maar Hij heeft een gemaakt bestek en wil dit door de Geest openbaren en in de gemeente uitwerken. Daar de gemeente in de hemelse gewesten leeft, ziet zij niet de onder- maar de bovenkant van het machtige borduurwerk van God. In de wereld is het een chaos waar de wetteloze heerschappij heeft.

Aan de gemeente behoort ook de toekomst, of wij deze dichtbij en in de tijd stellen waarin de tempel Gods haarvoltooiing zal bereiken, of in de eeuwen der eeuwen, wanneer de gemeente met Christus in de troon des Vaders zal zijn. Paulus kent in de komende tijden geen periode, dat voor God nog iets belangrijkers zou zijn dan de gemeente. 'Alles is het uwe!' Alle beloften en toezeggingen van apostelen en profeten zijn voor u! Zo wordt van de profeten van het oude verbond gemeld: 'Hun werd geopenbaard dat zij niet zichzelf, maar u dienden met die dingen, welke u thans verkondigd zijn' (1 Petr. 1:12).

Wanneer daarom sprake is van een Christusregering op aarde, van een theocratie, betekent dit tegelijkertijd een regering van de gemeente. Zoals hun Heer dan de heerschappij uitoefent, zo zal de gemeente dit ook doen in zijn naam. 'Doch gij zijt van Christus, en Christus is van God'. De gemeente richt zich op Christus en behoort Hem toe en Christus richt Zich op God de Vader. De gemeente is met Christus verbonden zoals een vrouw met haar man. Zij is één geest met Hem. Als Hij verschijnt, zal zij met Hem worden geopenbaard.

'Het hoofd van iedere man is Christus, het hoofd der vrouw is de man, en het hoofd van Christus is God' (11:3). 'Alles is het uwe, doch gij behoort aan Christus', maar op de bruiloft des Lams. 'zal ook de Zoon Zich aan Hem onderwerpen, die Hem alles onderworp en heeft, opdat God zij alles in allen' (15:28). Dan zal de almachtige Schepper bij zijn volgende altijd durende creaties steeds door middel van deze nieuwe mensheid denken en werken.

HOOFDSTUK 4

1,2. Zo moet men ons beschouwen: als dienaren van Christus, aan wie het beheer van de geheimenissen Gods is toevertrouwd. Voor zulke beheerders is dit tenslotte het vereiste: betrouwbaar te blijken.

Met 'ons' bedoelt de apostel zichzelf met twee andere ambtsdragers over wie het geschil liep. Apollos, Cefas en Paulus staan in dienst van Christus, die het hoofd van de gemeente is. Ze zijn geen heren of eigenaars, maar zij ontlenen hun gezag alleen aan hun Heer. Persoonsverheerlijking is daarbij uitgesloten. Tegenwoordig hebben sommige evangelisten evenals Paulus ook gemeenten gesticht, maar toch vormen deze niet hun zaak en zij mogen zich ook niet verhovaardigen op hun succes. Het gaat hierbij net als in een gezin: wanneer de kinderen volwassen zijn, behoren ze zelfstandig te worden en niet afhankelijk te blijven. De vader houdt dan rekening met de mening van zijn zoons, want dezen moeten hem opvolgen. De gemeente behoort dus nooit aan de dienstknechten van Christus, maar dezen zijn er ter wille van het huisgezin Gods. De dienaars zijn allen door hun Heer aangesteld teneinde de geheimenissen Gods te onderzoeken en voortdurend ermee bezig te zijn ze uit te delen. Hoe moet daarom de gemeente zulke ambtsdragers beschouwen? Zeker niet als knechten die geroepen zijn om aan de wens en de verlangens van de leden te voldoen, maar als vertegenwoordigers van Christus, die in zijn dienst zijn en die zich niet mogen richten naar de af of goedkeuringen der leden.

De geheimenissen of verborgenheden Gods zijn de 'mysteries' van het Koninkrijk der hemelen. Jezus sprak tot zijn discipelen: 'Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen' (Matth. 13:11). Paulus schreef dat hem door openbaring het geheimenis was bekend gemaakt en toevertrouwd. Hij voegde eraan toe, dat zowel Joden als heidenen medegenoten waren 'van de belofte in Christus Jezus door het evangelie, waarvan ik een dienaar geworden ben'. Langs deze weg waren de leden met allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten gezegend (Ef. 3:3-7 en 1:3).

De onzienlijke wereld was alle eeuwen verborgen geweest, zoals er staat: Ik zal verkondigen wat sinds de grondlegging der wereld verborgen gebleven is' (Matth. 13:55). Door Jezus Christus en zijn apostelen en profeten heeft nu de gemeente kennis gekregen van de hemelse gewesten in al haar facetten en ontving zij inzicht op welke wijze God zijn verlossingsplan volvoert, dus kennis van de 'verborgen' wijsheid Gods (2:7).

De apostel schrijft over 'beheerders' van de geheimenissen Gods. De vergelijking is dan: zoals een huishouder of rentmeester als slaaf belast is met het beheer der goederen van zijn meester en het brood aan zijn mededienstknechten moet uitdelen, zo zullen de dienaren van Christus hun kennis van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen aan hun broeders doorgeven. Ook geven zij in woord en daad de zegen van de geestelijke gaven door. Van de beheerders dezer kostelijke boodschap wordt geëist dat zij betrouwbaar worden bevonden, dat zij dus de waarheid niet vervalsen. Zij moeten rechte voren trekken bij het brengen van het woord der waarheid (2 Tim. 2:15). Daaruit blijkt dan hun trouw aan de Heer.

3,4. Nu raakt het mij zeer weinig of ik al door u of door enig menselijk gericht beoordeeld word. Ja, ook mijzelf beoordeel ik niet. Want ik ben mij van niets bewust, maar daardoor ben ik niet gerechtvaardigd; Hij die mij beoordeelt is de Here.

Paulus was door God geroepen en aan Hem alleen verantwoording schuldig. De Heer was zijn zender. Hij had al geschreven dat een echt geestelijk mens niet beoordeeld kan worden vanuit verstandelijke en natuurlijke inzichten (2:13-16). Paulus bewoog zich in de hemelse gewesten waar Christus is. Daar vertoefden zijn gedachten en het betekende voor hem weinig, hoe vleselijk gezinde leden van de Corinthische gemeente verder over hem dachten, want zij hanteerden nog natuurlijke maatstaven. Hun gunstige of ongunstige oordeel raakte hem niet, want zijn heerlijke apostolische opdracht had hij van de Heer ontvangen en deze alleen was tot oordelen bevoegd.

Voor het woord 'gericht' staat letterlijk de vastgestelde gerechtelijke 'dag' . Deze uitdrukking staat in verband met hoofdstuk 3 :18 waar gezegd wordt dat een christen een dwaas moet zijn voor het oordeel van zijn tijd in het wereldlijke gericht. We denken ook aan de uitspraak in 3:13 dat de 'dag' het zal doen blijken. Een wereldlijk tribunaal kan ons tijdelijk moeilijkheden opleveren, maar de apostel waarschuwt de broeders ervoor dat 'die dag' des Heren hen niet als een dief zou overvallen (1 Thess. 5:4). Het is dus duidelijk dat het niet van belang is, wat mensen van ons zeggen, maar hoe God over ons denkt en hoe Hij ons beoordeelt.

Paulus wroet niet in zichzelf of hij het wel goed heeft gedaan. Natuurlijk zal de apostel zichzelf wel menigmaal beproefd hebben, want dit raadt hij ieder aan (11:28). Uiteindelijk zal de Heer evenwel zijn dienaar oordelen of deze zijn opgedragen werk goed gedaan heeft. Het geweten van de apostel beschuldigde hem evenwel niet en hij wist zich 'zonder besef van kwaad' (Hebr. 10:22).

Hij was zich er niet van bewust dat hij de waarheid ergens geweld had aangedaan, of iets had verkondigd dat in strijd was met het ware evangelie. De maatstaf van beoordeling lag niet bij de apostel, maar bij God. Deze kon alleen zijn absoluut fiat aan de boodschapper geven. Hij alleen wist in hoeverre de apostel het woord volkomen had gebracht of waar bij de apostel nog menselijke tekortkomingen waren en hoe het nog 'ten dele' was. Paulus was zich echter bewust dat hij in niets tekort was geschoten en dat hij zijn apostolische roeping getrouw had volvoerd. Hij kon getuigen: 'Hoe ik niets nagelaten heb van hetgeen nuttig was om u te verkondigen en te leren' (Hand. 20:20).

5. Daarom, velt geen oordeel voor de tijd, dat de Here komt, die ook hetgeen in de duisternis verborgen is, aan het licht zal brengen en de raadslagen der harten openbaar maken. En dan zal aan elk zijn lof geworden van God.

Men moet geen scheiding maken tussen de arbeiders in Gods Koninkrijk of de een boven de ander stellen. Dit deden de Corinthiers door hun partijschappen. Zij beoordeelden de dienaars van Gods

geheimenissen voorbarig en in het wilde weg. Hun oordeel rustte slechts op uiterlijke gegevens. Voor het bepalen van het loon werkten zij met de maatstaven van 'een menselijk gericht' (vers 3). In de gerichtsdag des Heren zal evenwel rechtvaardig worden geoordeeld, dus niet alleen naar de uiterlijke en zichtbare dingen, maar ook naar de verborgen gedachten en drijfveren. Onze Heer zal dan alle voor ons onbekende oogmerken bij zijn komst blootleggen, 'want de dag zal het doen blijken, omdat hij met vuur verschijnt' (3:13).

God zelf zal dan oordelen wie eenmaal betrouwbaar en goed arbeidde, en het loon ervoor uitkeren, 'want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder weg drage wat hij in zijn lichaam verricht heeft, naar dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad' (2 Cor. 5:10).

Wanneer de apostel er bijvoegt dat ieder dan zijn verdiende lof ontvangen zal, wijst dit erop dat het hier gaat om de beoordeling van trouwe en waarachtige beheerders der geheimenissen, zoals Paulus, Apollos en Cefas waren, die allen betrokken waren in de twisten der Corinthiers.

Bij de komst van de Heer zullen de diepste motieven en raadslagen van de harten zijner dienstknechten openbaar worden bij het alles ontdekkende licht. Paulus is er zeker van dat ieder der genoemde personen dan van God de lof zou ontvangen, die hem toekwam. Het gaat hier over een komen van de Heer voor de gelovigen, wanneer Hij aan het einde van deze bedeling zijn volk om Zich vergadert voor de grote slagvan Harmagedon. Ieder zal dan in deze hem else legerschare de plaats innemen en de rang ontvangen, die hem toekomen.

Wie groot was en sterk in het Koninkrijk der hemelen, wie standvastig was in de verdrukkingen en beproevingen, zal dan een hoge functie verwerven. Verder wordt dan ook vastgesteld de taak die men tijdens de Christusregering in het duizendjarige rijk zal vervullen, en later in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde. Alsdan zal het zijn: 'Wel gedaan, gij goede en getrouwe slaaf, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen; ga in tot het feest van uw heer' (Matth. 25:21).

Het is ook duidelijk dat de door Paulus later genoemde 'bedrieglijke arbeiders' en 'schijn-apostelen' wel door de gemeente moesten beoordeeld worden vanwege het 'andere evangelie' dat zij brachten.
Deze tekst houdt ook de waarschuwing in, dat men voorzichtig moet zijn bij het beoordelen en veroordelen van een medemens. Wanneer iemand in zonde verstrikt raakt, ergens aan verslaafd is, zelfmoord pleegt, zich te buiten gaat aan driftaanvallen, ondergaat in depressies en wanhoop, kan men de machten die deze dingen veroorzaken, niet zien. Men geeft dan al gauw de mens de schuld en veroordeelt hem. Er staat evenwel dat Jezus gekomen was om te genezen 'allen die door de duivel overweldigd waren' (Hand. 10:38).

Bij het woord 'overweldigen' is er sprake geweest van verzet van de zij de van het slachtoffer. Deze was echter niet bestand tegen de aanvallen der demonen en tegen de druk van de boze. Hij deed toen dingen die hij niet wilde en voelde zich hierdoor een 'ellendig mens' (Rom. 7:24).

De Heer zelf zal eenmaal over de verborgen werken der duistere geestenwereld zijn licht doen schijnen en dan wordt openbaar in hoeverre de mens met de verborgen vijanden heeft geheuld en samengewerkt, of door deze werd verslagen en onder de voet gelopen. Het eeuwige wel of wee hangt ervan af of de mens onvrijwillig of vrijwillig met boze geesten is verbonden. Dan zal het geweten meegetuigen en zullen 'hun gedachten elkander onderling aanklagen of ook verontschuldigen, ten dage, dat God het in de mensen verborgene oordeelt' (Rom.2:16). Wie oordeelt is de Heer zelf en Hij kan absoluut rechtvaardig zijn, doordat Hij de geheimste zaken kent, die zich in de inwendige mens afspelen.

6,7. Dit, broeders, heb ik op mijzelf en Apollos overgebracht om uwentwil, opdat gij uit ons voorbeeld zoudt leren niet te gaan boven hetgeen geschreven staat, opdat niet iemand uwer zich voor de een en tégen de ander opblaze. Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt? En indien gij het dan ontvangen hebt, Wat beroemt gij u, alsof gij het niet ontvangen hadt?

Paulus vervolgt nu: broeders, in mijn argumentatie tegen jullie verdeeldheid heb ik mijn naam en die van Apollos gebruikt. De namen van de schuldigen aan de verdeeldheid werden door mij maar liever verzwegen. Paulus en Apollos hadden beiden te Corinthe gearbeid. Céfas viel erbuiten, want de gemeente was het nauwst bij Paulus en Apollos betrokken. Terwille van het algemene belang was het noodzakelijk dat men in Corinthe wist, dat deze twee 'dienaars' positief ten opzichte van elkaar waren ingesteld. Zij hadden respect voor elkaars roeping en bediening.

Nu moeten de negatief ingestelde broeders maar uit deze liefdevolle verhouding hun les leren. De korte samenvatting van dit onderwijs was dan, dat zij niet zouden uitgaan boven 'hetgeen geschreven' was. Gewoonlijk wordt de uitdrukking 'hetgeen geschreven is', gebruikt in verband met wat in het Oude Testament is opgetekend, maar in dit verband is het beter deze woorden toe te passen op alles , wat de apostel in de voorgaande verzen had geschreven. De hoofdsom was dan, dat Paulus en Apollos geestelijke mensen waren, die de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen openbaarden, en dat de Corinthiërs nog vleselijk dachten en onmondigen waren in Christus.

Wanneer de vleselijk gezinde Corinthiërs zich een oordeel aanmatigden over geestelijk ingestelde dienstknechten van Christus, en de een tegen de ander uitspeelden, vond deze houding haar oorsprong in zelfverheffing. Zij hadden zich 'opgeblazen' en zich zo boven de door God aangestelde dienstknechten geplaatst. Men verhief de een en vernederde de ander, en ging zo op de rechterstoel van Christus zitten. Daarmee greep men vooruit op het eindgericht en matigde men zich een status aan, die niemand van hen toekwam, want men wist niet hoe het oordeel van God eenmaal zou zijn. Deze geestesgesteldheid openbaarde zich niet alleen ten opzichte van hun leraars, maar ook ten opzichte van elkaar.

Paulus stelt de vraag, wie hun eigenlijk deze bevoegdheid had verleend. Wie had hun enige voorrang gegeven boven anderen? Zij waren misschien wel rijk aan allerlei woord en kennis, maar die waren hun geschonken, en zeker niet gegeven om leraars tegen elkaar uit te

spelen. In plaats van zichzelf te verheffen en zich hoogmoedig op te blazen en anderen te veroordelen, moesten zij zichzelf ook als dienstknechten gedragen, want wat ze hadden, hadden ze ook maar ontvangen, en wel om anderen ermee te dienen! In de retorische vraag: 'Wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt?' heeft het werkwoord 'ontvangen' de klemtoon. Ze hadden niets uit zichzelf dan alleen ménselijke wijsheid. Paulus en Apollos daarentegen hadden goddelijke wijsheid en geestelijke inzichten gebracht. Zij mochten daarom God danken voor het ontvangen van zovele genadegaven, maar ze moesten niet denken dat ze nu de volwassenheid reeds bezaten. Uit hun ruzies bleek nog weinig van hun koningschap in de geestelijke wereld. Zij hadden een oordeel geveld over Paulus en Apollos en zich daarmee boven deze mannen Gods verheven. Hun vleselijke hoogmoed was de wortel van het kwaad.

8. Reeds zijt gij verzadigd, reeds zijt gij rijk geworden, zonder ons hebt gij u koning gemaakt. Ja, was het maar zo, dat gij koning geworden waart; dan waren ook wij met u koning geworden.

Paulus gebruikt in de verzen 8-11 lichte spot. In hoofdstuk 3:1,2 schreef hij over het voeden met melk en over de vleselijke gezindheid van de Corinthiërs. De apostel wil nu zeggen, dat naar hun gedachten en uitspraken te oordelen, zij reeds verzadigd waren, dus hun hoogtepunt hadden bereikt door middel van de melkspijze. Zo hoort men wel in sommige volle-evangeliegemeenten verkondigen dat men nu lang genoeg onderwezen is in de leer van het Koninkrijk der hemelen en dat al dat verder studeren in Gods Woord geen nut meer heeft. Eerst moet men dan alles maar eens in de praktijk brengen.

Men wil dan ophouden met 'eten'. Het gevolg van deze redenering is, dat zo'n gemeente niet alleen niet meer groeit, maar zelfs in korte tijd losraakt van de eerste beginselen. Men voelt zich dan al rijk, maar in Openbaring 3:17,18 waarschuwt onze Heer tegen zulke verblinding. Hij spreekt daar: 'Omdat gij zegt: Ik ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek, en gij niet weet, dat gij zijt de ellendige en jammerlijke en arme en blinde en naakte, raad Ik u aan van Mij te kopen goud, dat in het vuur gelouterd is, opdat gij rijk moogt worden'.

Juist door de voortdurende prediking, door het uitdelen van 'de spijze te rechter tijd', is een gemeente in staat de beproevingen met goed gevolg te doorstaan.

Ook voelde men zich in Corinthe als koningen, zonder dat dit koningschap berustte op de prediking die Paulus had verkondigd. De gemeenteleden waren koningen geworden buiten Paulus of Apollos om, want ze hadden deze dienaars van Christus en beheerders der geheimenissen terzijde geschoven, ja zich door hun partijschappen zelfs boven deze broeders verheven. Zij behoorden evenwel koningen in Christus te zijn, dus in de onzienlijke wereld deze hoge plaats in te nemen. Dan waren ze én met Paulus én met Apollos in het Koninkrijk van God autoriteiten geworden. Zij hadden evenwel om heerschappij te voeren, de aandacht naar de aarde verlegd. Zij wilden in de zichtbare wereld iets zijn en daardoor verloren zij hun positie in de hemelse gewesten ondanks de rijkdommen aan geestelijke gaven die zij door de prediking hadden ontvangen. Zij waren koningen zonder Paulus en zonder Apollos, want zij meenden het doel reeds bereikt te hebben in de tegenwoordige wereld en zij zochten niet de weg die door middel van de vaste spijze 'verder omhoog voerde' (12:3l).

9. Want het schijnt mij toe, dat God ons, apostelen, de laagste plaats heeft aangewezen als ten dode gedoemden, want wij zijn een schouwspel geworden voor de wereld, voor engelen en mensen.

Om de tegenstelling goed te doen uitkomen, tekent Paulus nu het leven van de apostelen van Jezus Christus hier op aarde. Het redengevend voegwoord 'want' geeft dan aan, waarom dezen geen koninklijk lot op aarde hadden. Zij moesten strijden, weerstanden overwinnen en kampen tegen de machten der duisternis. Ook voor hen gold: 'Toen gij, na verlicht te zijn, zo menigmaal lijden doorworsteld hebt, hetzij zelf een schouwspel van smaad en verdrukking, hetzij deelnemende aan het lot van hen, die in zulk een toestand verkeerden' (Hebr. 10:32,33).

De discipel staat immers niet boven zijn Meester? 'Na verlicht te zijn geweest', dus na de doop in de Heilige Geest en na het aanvaarden van

het evangelie van het Koninkrijk der hemelen volgt de doop in vuur. 'Want Hij zal zijn als het vuur van de smelter en als het loog van de blekers. Hij zal zitten, het zilver smeltend en reinigend. Hij zal de zonen van Levi reinigen, Hij zal hen louteren als goud en als zilver' (Mal. 3:2,3). Tot zijn apostelen had de Heer gezegd: 'De beker, die Ik drink, zult gij drinken en met de doop, waarmede Ik gedoopt word, zult gij gedoopt worden' (Marc. 10:39).

Zijn volgelingen zouden dus in deze wereld aan de felle aanvallen van de machten der lucht bloot staan. Hoe meer zij de voetstappen van Jezus zouden drukken, des te meer zouden zij hun strijd in de hemelse gewesten te voeren hebben.

Als tegenstelling tot de zelfgenoegzaamheid der Corinthiërs schildert Paulus nu het lot der apostelen. Hij trekt dan eenvergelijking met tot de doodveroordeelde misdadigers, die vaak voor vermaak van het publiek naar de arena werden gevoerd, waar zij gedwongen werden met de wilde dieren te strijden of tegen gladiatoren te vechten. Deze misdadigers werden aan het einde van de voorstelling als laatsten ten toon gesteld. Zij werden daarom 'de laatsten' genoemd. Hun eindstrijd vormde het slottoneel in het 'schouwspel' of 'theatron' (vergelijk Hand.19:29).

'De laagste plaats' is dus letterlijk 'de laatste plaats'. De Statenvertaling heeft 'Want ik acht, dat God ons, die de laatste apostelen zijn, ten toon heeft gesteld als tot de dood verwezen' en de Canisiusvertaling luidt: 'Want waarlijk, ik geloof, dat God ons, apostelen, de laatste plaats heeft toegewezen, als ter dood veroordeelden'.

De apostelen waren 'de laatsten' in de arena, en moesten vechten als ten dode gedoemden, terwijl op de tribune de wereld of kosmos, dus zowel engelen als mensen, onder wie ook de Corinthiërs, toezag. Voor engelen en mensen demonstreerden zij het lijden terwille van Christus. Hoe die toeschouwers reageerden, hetzij genietend, hetzij huiverend, vermeldt de apostel verder niet. Wie denkt hierbij ook niet aan het lijden van Christus zelf, die aan het kruis ook een schouwspel was voor engelen en mensen. Op deze wijze vulden de apostelen in hun

vlees aan, wat ontbrak aan de verdrukkingen van Christus, ten behoeve van zijn lichaam, dat is de gemeente (Col. 1:24).
Ook wij lijden niet als wettelozen, als dieven en moordenaars maar vullen het lijden van Christus aan. Wij zien dit gebeuren, als wij het bevel des Heren uitvoeren: 'Verkondig het evangelie en maak de mensen tot mijn discipelen'. Dan wordt Jezus immers verheerlijkt op het terrein van de overste dezer wereld. Om deze zaak leed ook de Heerverdrukking, want 'tijdens zijn dagen in het vlees heeft Hij gebedenen smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden' (Hebr 5:7) Zo zullen Gods kinderen die het werk van Jezus voortzetten en die zijn evangelie uitdragen, verdrukkingen en tegenstand ondervinden. Inzonderheid gold dit wel de apostelen vanwege hun pionierswerk.

10. Wij zijn dwaas om Christus' wil, maar gij zijt verstandig in Christus; wij zijn zwak, maar gij zijt sterk; gij zijt in aanzien, maar wij zijn niet in ere.

De apostel verscherpt nu zijn ironie door de Corinthiërs schijnbaar te prijzen en zichzelf te vernederen. Hij erkent dat de apostelen alle menselijke wijsheid opzij hebben gezet, maar dat de Corinthiërs hun verstandige overleggingen hadden behouden, en dan nog wel 'in Christus' zijnde, dus als leden van diens lichaam Zij hielden evenwel geen rekening met de grote scheiding die de christenen verdeelt in vleselijke en geestelijke, in zuigelingen en hen die naar de volwassenheid toegroeien. Naar menselijke maatstaven waren mannen als Paulus en Apollos zwak in de natuurlijke wereld. Hun krachtwas alleen in de hemelse gewesten 'in Christus' door het geloof, door de prediking van het Koninkrijk der hemelen en door het bezit van de charismatische gaven. De Corinthiërs waren echter sterk van nature, en daardoor enigszins in aanzien bij de mensen, dus bij Joden of Grieken. Die vonden deze christenen wel ergens interessante mensen.

Het woordje 'endoxos' dat hier vertaald is door 'aanzien' is in Lucas 13:17 weergegeven door 'heerlijke' en in Lucas 7:25 door 'weelderig' en in Efeziërs 5:27 door 'stralend'. De apostelen werden evenwel

veracht vanwege hun consequente prediking van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen, dat niet overeenstemde met de denkwereld der Grieken en met de traditionele opvattingen van de Joden. Later zou Paulus vanwege dit diepe verschil aan de Corinthiërs schrijven: 'Zo werkt dan de dood in ons, doch het leven in u' (2 Cor. 4 :12). Het ware christendom met zijn doop in vuur bewerkt immers verachting, spot en miskenning bij de religieuze machten van deze eeuw. De Corinthiërs zagen echter aan, wat voor ogen was (2 Cor. 10:7). Paulus kon daarom de toets der kritiek bij hen niet doorstaan, want hij was geen indrukwekkende persoonlijkheid (2:3). Dat was dan onder meer zijn 'zwakte'. Hij was niet in ere, want hij was gerangschikt onder het 'uitvaagsel der wereld' (vers 13). Bovendien had de apostel nog een engel des satans, die hem attaqueerde.

Hoewel de Corinthiërs niet vele invloedrijken waren en niet vele aanzienlijken, waren zij toch wel ergens in aanzien bij de godsdienstige wereld. Ze vormden immers een opmerkenswaard verschijnsel, vooral bij hen die erop uit waren 'iets nieuws te zeggen of te horen' (Hand. 17:21).

Zij hadden een ongekende vrijmoedigheid en bezaten charismatische gaven en hadden zekerheid aangaande de toekomende dingen. In onze tijd zien wij bijvoorbeeld hoe de 'armen' in het Leger des Heils een zekere populariteit genieten bij de officiële kerken en hoe bepaalde pinkstergemeenten bij radio en pers worden geaccepteerd als een opvallende variëteit te midden van het dorre en saaie godsdienstige leven. Paulus schreef echter: 'Wij, wij zijn dwazen terwille van Christus', en denkt dan aan de bespotting, het uitjouwen en het uiten van allerlei beledigingen van de zijde der toeschouwers, hetgeen de 'laatsten' in de arena ondergingen.

11. Tot op dit ogenblik verduren wij honger, dorst, naaktheid, vuistslagen en een zwervend leven;

Het is goed voor ons om in deze tijd eens aan de levensomstandigheden van de grote heidenapostel te denken. Zei hij niet tot de Corinthiërs: 'Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus

navolg'? (11:1). Paulus leefde voortdurend in verdrukking vanwege het evangelie dat hij verkondigde. Wel had hij de Heer gebeden dit moeitevolle leven te verzachten of weg te nemen, maar dit gebed werd niet verhoord (2 Cor. 12:8). Paulus onderging al dit lijden terwille van Christus. Tegenwoordig zijn er vele christenen, vooral in de pinksterbeweging, die menen dat men een gemakkelijk leven krijgt, wanneer men de Heer volgt. Ze denken dan gezegend te worden in allerlei natuurlijke zaken, zonder beproevingen en zonder verdrukkingen. Ze hebben dikwijls een scherp oordeel klaar, wanneer ze zien dat een broeder of zuster in lijden verkeert. Ze denken of zeggen dan: 'Die zal wel iets gedaan hebben, of een onbeleden zonde hebben!' De verdrukkingen en vervolgingen komen evenwel over ons, omdat we dienstknechten van God zijn en ons in een samenleving bevinden, die onder toezicht staat van de overste dezer wereld.

Voor de natuurlijke christen is het moeilijk om de man Gods te herkennen in een persoon die voortdurend van alles te kort komt en met wie men eigenlijk medelijden moet hebben. Paulus beroemt zich niet op allerlei wonderbare uitreddingen, die hij ongetwijfeld wel heeft meegemaakt, maar deelt mee dat hij menigmaal in situaties was, waarin hij door honger en dorst werd gekweld. Natuurlijk kende hij ook ogenblikken dat voor hem het getij gekeerd was.

In Filippenzen 4:11-13 schrijft hij: 'Niet dat ik dit zeg, als zou ik gebrek lijden; want ik heb geleerd met de omstandigheden, waarin ik verkeer, genoegen te nemen. Ik weet wat armoede is en ik weet wat overvloed is. In elk opzicht en in alle dingen ben ik ingewijd, zowel in verzadigd worden als in honger lijden, zowel in overvloed als in gebrek. Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft'. Dit schreef hij vanuit de gevangenis. Wanneer hij zijn kleding in aanmerking neemt, is er geen sprake van een imponerend ambtsgewaad, maar hij gebruikt het woord 'naakt', dit wil zeggen schaars gekleed als een bedelaar in lompen. Voortdurend wordt hij ook mishandeld. Van de Joden ontving hij vijfmaal de veertig-min-één slagen en driemaal werd hij met de roede gegeseld.

De vuistslagen herinneren ons aan Mattheus 26:67, waar staat dat men Jezus met vuisten sloeg. Petrus gebruikte dit woord, toen hij schreef:

'Want mag dat roem heten, als gij slagen moet verduren, omdat gij kwaad doet?' (1 Petr. 2:20). Later wees Paulus op de achtergrondvan zijn lijden. Een engel van satan sloeg hem met vuisten (2 Cor. 12:7). Die was de auteur van de kwellingen, zoals deze ook de krijgsknechten inspireerde om Jezus te mishandelen. Hoewel Paulus een Romein was, moest hij dikwijls onrechtmatige vernederingen ondergaan. Zijn arbeid bracht met zich mee dat hij een zwervend leven leidde en dus nergens een vast verblijf had. Hij kon met zijn Meester getuigen, dat de vossen holen hebben en de vogels des hemels nesten, maar dat hij niet wist waar het hoofd neer te leggen. Hoe kon de apostel daarom dankbaar zijn voor broeders en zusters, zoals Gajus, Aquila en Priscilla, de moeder van Rufus, Filippus de evangelist, en voor Publius, die hem gastvrijheid verleenden.

12,13. wij verrichten zware handenarbeid; worden wij gescholden, wij zegenen; worden wij vervolgd, wij verdragen; worden wij gelasterd, wij blijven vriendelijk; wij zijn als het uitvaagsel der wereld geworden, als aller voetveeg, tot op dit ogenblik toe.

Paulus was gewend aan de zware arbeid van het tenten maken waarmee hij in zijn levensonderhoud voorzag. Zo kwam het hem goed van pas dat hij in zijn jeugd, naar de gewoonte der rabbijnen, een ambacht had geleerd. In Griekenland werd het handwerk evenwel door slaven verricht en was het dus niet in ere. Zo was Paulus dus ook in de ogen van de natuurlijk ingestelde Corinthiërs verachtelijk door zijn beroep. Wij denken bij het woord 'tentenmaker' niet aan iemand die tentdoek weeft en het daarna verwerkt tot de benodigde banen, maar aan een lederbewerker, want de tenten waren hoofdzakelijk van dierenhuiden vervaardigd. Iedereen wist dat Paulus dit beroep uitoefende, want de apostel had onderdak gekregen in het huis van Aquila en Priscilla, die hetzelfde handwerk uitoefenden (Hand. 18:1-3).

Paulus heeft dus te Corinthe in zijn eigen onderhoud voorzien, teneinde deze 'wijze', 'sterke' en 'verstandige' christenen niet tot last te zijn. Hij beroemde zich er bij de oudsten van de gemeente in Efeze op, dat hij niemands zilver, goud of kleding had begeerd, maar getuigde

dat zijn handen in zijn behoeften en in die van hen, die bij hem waren, hadden voorzien (Hand. 20:34). In 1 Thessalonicenzen 2:9 herinnert hij de broeders eraan, dat hij dag en nacht had gewerkt, om niemand lastig te vallen (vergelijk ook 2 Thess. 3:8).

Ondanks dit harde en ruwe leven werd de inwendige mens van Paulus niet aangetast. Wat men ook tegen hem zei, hoe men hem ook behandelde, hoe men hem ook verachtte, hij bleef de volgeling van Jezus, 'die, als Hij gescholden werd, niet terugscholden; als Hij leed, niet dreigde' (1 Petr. 2:23). Zo kon Paulus in Romeinen 12:17 en 21 zijn lezers vermanen: 'Vergeldt niemand kwaad met kwaad' en 'laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede'. Ook deze houding maakte de apostel bij de heidenen niet acceptabel, want men minachtte hem hierom, zoals ook de eerste christenen beschimpt en bespot werden omdat zij geen verzet boden. Men meende dat dit gebrek was aan innerlijke kracht, fierheid of zelfrespect. Zo kwam ook Jezus niet in opstand, maar verdroeg geduldig zij n lijden. Hij leerde: 'Hebt uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen' (Matth. 5:44).

Paulus was zich wel bewust van de verhoudingen op aarde. Zijn evangelie zou door de vleselijk ingestelde mens niet worden aanvaard. Integendeel werden hij en allen die zij n gedachten deelden, beschouwd als het uitvaagsel der wereld, of letterlijk 'de weigering der aarde!' De wereld weigert immers datgene wat bij een grondige schoonmaak als vuilnis wordt verwijderd. De Leidse vertaling geeft het woord 'uitvaagsel' weer door 'de zondebokken' der wereld. Dit is dan wel een felle tegenstelling met de mening der Corinthiërs, die voor. zich reeds het koningschap op aarde opeisten.

Het volgende woord 'voetveeg' betekent letterlijk afschrapsel van vuil vaatwerk. Denk aan een pan die aangekoekt is en uitgeschrapt wordt. Dit uitschrapsel dient nergens meer voor. Het is een duidelijk beeld van de situatie. De Corinthiërs wilden een goed leven leiden, zich sterk voelen en koningen zijn op aarde. De apostelen werden veracht en waren zwak naar menselijke maatstaven. Als iemand aangevallen wordt en verdrukkingen lijdt, is dit een gewone zaak voor een volgeling van Jezus Christus. Zijn Koninkrijk is niet van deze wereld,

maar de gesmade volgelingen van Hem zijn koningen in de onzienlijke wereld en zij vertreden de boze geesten onder zijn voeten.

14-16. Dit schrijf ik niet om u beschaamd te maken, maar om u als mijngeliefde kinderen terecht te wijzen. Want al hadt gij duizenden opvoeders in Christus, gij hebt niet vele vaders. Immers, ik heb u in Christus Jezus door het evangelie verwekt. Ik vermaan u dus: volgt mijn voorbeeld.

Paulus laat nu iedere ironie varen en schrijft verder op herderlijke en bovenal vaderlijke toon. Hij kon van harte tot de Corinthiërs zeggen, 'dat gij ons zo na aan het hart ligt, dat wij met u zouden willen sterven en leven' (2 Cor. 7:3). De apostel had als stichter van deze gemeente het recht haar leden te vermanen, maar hij wilde hen daarbij niet te schande maken of beschamen. Zij waren immers zijn 'lieve kinderen', voor wie hij steeds op de bres stond. Zij behoefden zelfs niet in zijn levensonderhoud te voorzien, 'immers, de kinderen behoren niet voor hun ouders te sparen, maar de ouders voor hun kinderen' (2 Cor. 12:14). De verhouding vader-kind wordt ook verder volgehouden, want de apostel schrijft later: 'Ik spreek als tot mijn kinderen (2 Cor. 6:13). Daarom volgen geen felle beschuldigingen en worden geen harde en duidelijke feiten aangevoerd, maar is er van de kant van de apostel alleen een positieve opstelling.

De Corinthiërs moesten goed uitkijken dat ze niet door 'schijnapostelen', of andere ambitieuze leiders misleid werden, terwijl ze dan het gevaar liepen om de door God gegeven mannen aan de kant te schuiven. Al hadden zich dan ook vele 'opvoeders' aangediend, zij hadden slechts één persoon die hen tot bekering had gebracht en die vaderlijke gevoelens jegens hen koesterde. Bij de Joden was dan het woordje 'vader' de titel van de wetsleraar en Paulus kon zich terecht met deze naam sieren, want hij had de Corinthiërs door 'het levende en blijvende woord van God' tot de wedergeboorte gebracht (1 Petr. 1:23).

Het woord 'paidagogos', vertaald door opvoeder, was de naam van de toeziende slaaf, die de kinderen van zijn meester naar school bracht.

Zo schreef de apostel in Galaten 3:24, dat de wet als tuchtmeester, trainer, pedagoog, ons tot Christus, de onderwijzer, had gebracht. Zo'n slaaf kon wel betrouwbaar zijn en nauwgezet, zelfs schrijft de apostel over 'opvoeders in Christus', maar de Corinthiërs hadden slechts één vader 'in Christus', die hen door zij n prediking had verwekt. De uitdrukking 'in Christus' duidt de nauwe betrekking aan met de Heer. Wij zouden kunnen zeggen: in zijn lichaam zijnde, in zijn woord blijvende en in zijn gemeenschap levende.

De gevolgtrekking is dan dezelfde als in hoofdstuk 11:1, namelijk: 'Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg'. Zij moeten dan de apostel als gehoorzame kinderen 'imiteren', zoals ook vertaald wordt. Dit betekent dan dat zij de weg van de smaad en van de verachting kiezen, en dat zij dwaas zijn bij de vleselijk ingestelde christenen, maar hooggeschat in de ogen van de hemelse Vader. Het is geen hoogmoed, geen opgeblazenheid, maar een duidelijke waarheid, wanneer de apostel schrijft: 'Weest allen mijn navolgers, broeders, en ziet op hen, die evenzo wandelen, gelijk gij ons tot voorbeeld hebt' (Fil. 3:17).

Het is wel bedroevend en een veeg teken, dat vele commentators hierbij opmerken, dat niemand van de geestelijke leiders dit in onze dagen durft na te zeggen. Dezen missen dan de kracht, de leiding en de zekerheid van de Heilige Geest die de mens Gods vormt, welke tot alle goed werk volkomen is toegerust (2 Tim. 3:17).

Nergens vinden wij een aanwijzing, dat wij zouden moeten bidden om mannen als Elia en Johannes de Doper. Dit gebeurt menigmaal in de zogenaamde opwekkingsgroepen. Zo'n verlangen is een miskenning van het nieuwe verbond, want onze Heer sprak dat de minste in zijn Koninkrijk meer is dan de grootste onder de oudtestamentische godsmannen. Wij kunnen beter zeggen: Heer, ik wil navolger zijn van Paulus, die uw evangelie op zo'n betrouwbare wijze doorgaf en ook realiseerde. Paulus 'imiteren' betekent de gedachtenwereld en de gezindheid bezitten van Christus, en deze apostel erkennen als voorbeeld van een trouwe dienstknecht en helper, en volkomen de leer aanvaarden die hij verkondigde.

17. Juist hierom heb ik Timotheus tot u gezonden, die mij een geliefd en trouw kind is in de Here. Hij zal u mijn wegen in Christus Jezus indachtig maken, zoals ik die overal in elke gemeente leer.

Timotheus was een geesteskind van Paulus, dat door de prediking van het volle evangelie verwekt was. In Handelingen 16:1 lezen we, hoe Paulus op zijn tweede zendingsreis met deze jongeman in aanraking kwam. Timotheus had het voorrecht dat hij 'van kindsbeen af de heilige schriften' kende. Zijn kennis van het woord van God werd gecompleteerd door een bijzondere geestelijke gave, die hij onder de handoplegging van Paulus had ontvangen. Hij werd een metgezel van de apostel op diens reizen en kende diens gedachten en meningen door en door. Paulus gaf hem de erenaam 'geliefde en trouwe zoon in de Here', en daarom zou hij een goede ambassadeur voor deze apostel zijn, die hem hierin Corinthe kon vervangen.

De brief aan de Corinthiërs werd te Efeze geschreven. In Handelingen 19:22 lezen we, dat Paulus twee van zijn helpers, Timotheus en Erastus, de Corinthische rentmeester (Rom.16:23), naar Macedonië zond om daarna langs deze omweg verder door te reizen naar Corinthe en Achaje. De apostel zond zijn brief evenwel rechtstreeks over zee en daarin deelde hij mee, dat Timotheus op komst was. In zijn persoonlijke mededelingen in het slothoofdstuk schrijft hij dan nog: 'Wanneer Timotheus komt, zorgt er dan voor, dat hij bij u niet afgeschrikt wordt, want hij doet het werk des Heren evenals ik'.

Wij kunnen ons de blijdschap van Paulus voorstellen dat hij een medewerker had gevonden, die zo geheel en al met zijn leer en manier van optreden verweven was. Deze jeugdige 'gezondene' was er niet op uit om met eigen openbaring en inzichten de mensen te verrassen en te verbazen, want de Heer had hem hiertoe niet geroepen. Hij was uitverkoren als medehelper van Paulus en deze taakvervulde hij dan ook om des Heren wil. Timotheus miste het ambitieuze dat vele dienstknechten van God bezitten. Zij willen dan naast hem die God geroepen heeft, nog een eigen werk opbouwen. Zo zien wij dat ook in onze tijd er evangelisten en voorgangers zijn, die iets nieuws willen brengen om de aandacht op zich te vestigen. Zij willen evenwel geen

deel hebben aan de smaad en de verachting die de ware dienstknechten van God ontmoeten. Integendeel zijn ze als de 'duizenden opvoeders' te Corinthe bij de massa populair en vallen zij met hun aards gerichte toespraken in de smaak van hun toehoorders.
Paulus zelf was 'in Christus Jezus', maar ook zijn helper was 'in de Here'. Dan is er goede samenwerkingmogelijk. Waar men niet 'in de Here' is, beginnen de machten hun slag te slaan en komt er verwijdering tussen de dienstknechten van God. Timotheus zou de wegen van Paulus, dus heel diens denkwereld, maar ook zijn handel en wandel onder Gods volk, bij de Corinthiërs in herinnering brengen. Ook zij die het beste onderwijs hebben genoten, zijn geneigd dit te vergeten en hebben nodig dat hun geheugen opgefrist wordt.

De bekende waarheid, hetzelfde evangelie, geeft dan dikwijls nieuw licht en nieuwe impulsen. Timotheus zou geen andere leer brengen, maar dezelfde boodschap verkondigen als Paulus had gebracht en die deze aanduidde met 'mijn evangelie', of 'ons evangelie' of 'het evangelie Gods' (Rom. 16:25, 2 Cor. 4:3 en 1 Thess. 2:8). Voor een variatie op de leer van de apostel was geen ruimte. Wat deze van de Heer zelf ontvangen had, gaf hij door (11:23). Dit evangelie is dan ook voor alle mensen en voor alle tijden en voor alle gemeenten. Wat Paulus in de eerste tijd onderwees, leerde hij ook later; wat hij op de ene plaats bracht, verkondigde hij ook op de andere. Jezus Christus is altijd dezelfde.

18,19. Doch sommigen hebben zich opgeblazen, in de waan, dat ik niet tot u komen zou; maar spoedig zal ik tot u komen, zo de Here wil. Dan zal ik mij vergewissen, niet van het woord dier opgeblazenen maar van hun kracht.

De Corinthische gemeente telde onder haar leden slechts weinig invloedrijke of intellectuele mensen, maar wel vele onaanzienlijken, slaven en armen. Dit maatschappelijk lage niveau belette evenwel niet, dat sommige leden toch hoog van de toren bliezen. Het woordje 'opgeblazen' wordt in deze brief vijfmaal als een onchristelijke eigenschap met de Corinthiërs verbonden, terwijl het verder nog slechts één keer in het Nieuwe Testament voorkomt (4:6,18,19, 5:2,

8:1, 13:4 en Col.2:18). Het oude spreekwoord: als niet komt tot iet, kent iet zichzelven niet, werd in deze broeders wel bewaarheid. De rijkdommen aan 'genade'-gaven had men niet in eenvoud des harten verwerkt. Had men consequent het evangelie van het Koninkrijk der hemelen beleden, dan zoude boze niet zo'n vat op sommigen hebben gekregen. Nu zochten dezen zich in de natuurlijke wereld waar te maken en te handhaven en daarom bliezen zij zich op. zodat ze uiterlijk meer leken dan innerlijk het geval was. Deze arrogantie bracht hen ertoe om de apostel naar hun eigen maatstaven te oordelen. Zo meenden de Corinthiërs dat het zwakheid van Paulus was geweest, dat hij Timotheus tot hen had gezonden als zijn plaatsvervanger. Was Paulus ook niet de eerste maal 'in zwakheid, met veel vrezen en beven' bij hen geweest? Zij kenden evenwel niet de kracht, die boven deze zwakheid uitging.

Wanneer de apostel de stem van zijn Heer zou vernemen, zou hij tot hen komen en niemand zou hem dit kunnen beletten. Indien zijn werk in Efeze beëindigd was, indien de Heer hem aanwijzingen gaf over te steken, zou hij komen. Dan zou er een krachtmeting plaats vinden, want deze verwatenen hadden wel grote woorden, maar bleven daarmee op het natuurlijke terrein. Zij zouden dan tot hun verbazing opmerken, dat de woorden van Paulus een immense kracht ontwikkelden in de geestelijke wereld. Daar had hij autoriteit en zeggenschap.

20,21. Want het Koninkrijk Gods bestaat niet in woorden, maar in kracht. Wat wilt gij? Moet ik met de roede tot u komen, of met liefde en in een geest van zachtmoedigheid?

Tegenover het natuurlijke denken van de Corinthiërs die aanzagen wat voor ogen was, stelt Paulus tenslotte duidelijk het Koninkrijk Gods, een term die hij tien keer in zijn brieven gebruikt. Dit is de onzienlijke wereld die het domein van God is. Daar woont de hemelse Vader en daar bevindt Zich de Zoon, daar zijn ook de heilige engelen en daar bevinden zich ook allen die in Christus mede opgewekt zijn en een plaats ontvingen in de hemelse gewesten (Ef. 2:6). Het evangelie van dit Koninkrijk, de beschrijving ervan en de desbetreffende inzichten,

waren eerst door Jezus bekend gemaakt en nu ook door Paulus. Het aanvaarden van deze bovennatuurlijke wereld vernieuwde het denken van allen die in deze boodschap geloofden. Dit evangelie nu 'is een kracht Gods tot behoud voor een ieder die (het) gelooft' (Rom. 1: 16). Het bestaat niet uit woorden van menselijke wijsheid, maar uit kracht tot vernieuwing en herstel. In dit Koninkrijk is geen plaats voor 'opgeblazen' christenen, want men vindt er slechts waarheid, eenvoud en eerlijkheid. Wanneer de Corinthiërs met deze visie geconfronteerd worden, zullen hun schijnbare zekerheden ineenstorten en zullen ze moeten erkennen, dat ze op een wankel fundament hadden gebouwd, op tijdelijke en zichtbare dingen die geen wezenlijke waarde voor God hebben. Bij zijn komst zal Paulus eens zien, wat al die grote woorden van de hoogmoedige Corinthiërs hadden uitgewerkt in verlossing, bevrijding, genezing en bovenal in heiligmaking.

Wanneer de gemeente zich niet bekeert, zullen er harde woorden vallen. Men heeft wel een grote mond, maar dan zal blijken of al die praatjes kracht tot opbouw en vernieuwing hadden. Paulus verlangt er niet naar de stok te hanteren, evenals een aardse vader deze slechts als een uiterst middel gebruikt. Ook al zou dit uit liefde gebeuren, dan nog blijft het een onaangename zaak en wordt de sfeer van het Koninkrijk Gods er niet mee gediend, want deze is vrede, gerechtigheid en blijdschap. Daarom hoopt de apostel dat men verandert, want dan kan hij in blijdschap bij hen terugkeren, en in grote liefde en zachtmoedigheid onder hen verkeren.

Wel moet men dan ook ophouden allerlei kritiek op de apostelen te hebben en de dienstknechten Gods niet langer tegen elkaar uitspelen. Men moet zijn opgeblazen houding wegdoen en niet langer leven bij allerlei kreten en slogans. Verder moet men dan het oordelen maar aan de Heer zelfoverlaten. Wanneer men zich dan zo opstelt, behoeft de apostel zijn gezag niet te laten gelden en kan hij onder hen verkeren als een medebroeder. Zijn geduld, barmhartigheid en zelfverloochening zullen dan heerlijk onder hen geopenbaard worden.

HOOFDSTUK 5

1. Inderdaad men spreekt van hoererij onder u, en zulk een hoererij, als zelfs onder de heidenen niet voorkomt, dat iemand leeft met de vrouw van zijn vader.

Het onbepaalde voornaamwoord 'men' zal wel zien op de berichtgevers uit het huisgezin van Chloë, die aan Paulus hadden meegedeeld, dat het algemeen bekend was dat er onder de christenen in Corinthe hoererij voorkwam. De gemeente aldaar had dus een bijzonder slechte reputatie onder het brede publiek. Zij stak daarbij wel scherp af bij de andere Griekse gemeente in Saloniki, want de Thessalonicenzen waren een voorbeeld geworden voor alle gelovigen in Macedonië en Achaje (1 Thess. 1:7).

Er is hier sprake van bloedschande op een manier die onder ons haast niet voorkomt, omdat de polygamie onder ons onbekend is. Wanneer een man meerdere vrouwen had, vaak ook nog jonge, was deze zonde meer voorkomend. Denk aan Ruben, die gemeenschap had met Bilha, de bijvrouw van zijn vader (Gen. 35:22) en Absalom, die 'ten aanschouwen van geheel Israël' tot de bijvrouwen van zijn vader ging (2 Sam. 16:22).

Op deze zonde stond in het oude verbond de doodstraf (Lev.20: 11). Dit kwaad was niet alleen in Israël verboden, maar ook onder de heidenen kwam deze ontucht (porneia) weinig voor. Door Paulus wordt dan ook deze onnatuurlijke zonde niet in Romeinen 1 genoemd. Omdat het woord 'voorkomt' ingevoegd is, zou men ook kunnen lezen dat dit kwaad onder de heidenen niet getolereerd werd en dat hun wetten een huwelijk tussen stiefmoeder en stiefzoon niet toestonden. Het gevolg was dan natuurlijk dat die twee in concubinaat leefden. Sommigen denken dat de vader was overleden, maar in 2 Corinthiërs 7:12 wordt gesproken over 'hen, die onrecht begaan' en over 'hem, die onrecht geleden had'. Er kwamen dus in de gemeente te Corinthe sexuele zonden voor die door Jood en heiden werden veroordeeld.

2. En gij zijt opgeblazen in plaats van u veeleer te bedroeven, en dus de bedrijver van die daad uit uw midden te verwijderen.

De Corinthiërs hadden grote woorden en oordeelden de dienstknechten van God. Waren ze maar in hun eigen gemeente begonnen te selecteren. Als er zulke dingen gebeuren, moet men niet pochen. Men zag daar nog niet in dat een heilig en onberispelijk leven tot een van de elementairste zaken van het christendom behoort. Het gebonden zijn aan onreine machten kan heel goed samen gaan met zogenaamd rechtzinnige leergeesten. Het verhaal van de overspelige vrouw illustreert, hoe schriftgeleerden en Farizeeën één voor één weggingen, door hun geweten overtuigd, toen Jezus hun zei dat wie van hen zonder zonde was, maar het eerst de steen moest werpen om deze zondares te stenigen.

Zo maakten wij het eens mee, dat iemand met ons een discussie wilde voeren over het duizendjarige rijk. De Heer openbaarde toen dat de vragensteller omgang had met dieren. Hij erkende dit dan ook. Zo komt het voor dat voorgangers jaren lang in de zonde van overspel leven, terwijl ze naar buiten uit zeer orthodox en zwaar lijken.
De bedrijver van deze schanddaad in Corinthe was wellicht een vooraanstaand persoon, omdat men zoveel consideratie met hem had. Men behoorde zich in de gemeente te bedroeven om deze openlijke zonde. We merken op dat door Paulus de schuld werd gelegd op de man en niet op de vrouw. De man is immers het hoofd der vrouw (11:3) en hij is de meest verantwoordelijke partner. Buiten zijn wil zijn overspel en hoererij niet mogelijk. De schriftgeleerden en Farizeeën brachten eenmaal tot Jezus een vrouw, die in overspel betrapt was (Joh. 8:4).

Zij hadden de man laten gaan, terwijl de wet van Mozes duidelijk de zwaarste verantwoordelijkheid op de man legt: 'En een man, die echtbreuk pleegt met iemands vrouw, echtbreuk pleegt met de vrouw van zijn naaste, zal zeker ter dood gebracht worden; zowel de overspeler als de overspeelster' (Lev.20:10).

'Vrome' geesten leggen de zwaarste schuld op de 'verleidster' in plaats van op de 'verleider'. Duidelijk laat de apostel zien, dat er in de gemeente tucht moet worden uitgeoefend, wanneer er duidelijke aanwijzingen zijn, en de aanklacht niet berust op 'denken' of 'horen zeggen'.

'Verwijderen' is letterlijk 'opnemen', hetzelfde woord als gebruikt wordt in Marcus 16:18, waar sprake is van 'slangen opnemen'. Wanneer iemand zich bekeert van zijn zonde, moet ook de macht nog worden verwijderd, maar bij volharding in het kwaad moet de onreine geest mét de aan hem verbonden mens uit de gemeente weggedaan worden, want de tempel des Heren is heilig.

3. Want mijnerzijds heb ik, hoewel lichamelijk niet, maar naar de geest wel aanwezig, reeds, als aanwezig, vonnis geveld over hem, die op zulk een wijze zo iets heeft begaan.

Voor Paulus staat het vast dat onder geen beding zulk een verschrikkelijke zonde getolereerd mag worden. Deze man had dit kwaad niet voor zijn bekering gedaan zoals zovele Corinthiërs (zie 6:10,11), maar daarna leefde hij nog in ongerechtigheid. De apostel heeft het vonnis al geveld. Hij dacht er anders over dan de leden van de gemeente te Corinthe. Indien zij gehoorzaam waren geweest aan de woorden van Jezus, hadden zij volgens Mattheus 18:15-17 dit gemeentelid eerst onder vier ogen, of in het bijzijn van meerdere gelovigen, moeten bestraffen. Vervolgens hadden zij deze zaak aan de gemeente moeten meedelen. Deze zondaar was vanwege zijn gruwelijke ongerechtigheid als een dorre rank uit de wijnstok weggenomen en daarom was er voor hem ook geen plaats in het onzienlijke Koninkrijk Gods en in de zichtbare gemeente. In het Oude Testament zou zo'n overtreder uit de gemeenschap zijn gestoten en door steniging zijn gedood.

Wanneer de apostel over deze situatie nadenkt, is hij met zijn geest aanwezig, want deze is niet gebonden aan tijd of plaats. In zijn geest is hij bij de broeders ter plaatse en heeft hij het oordeel uitgesproken, dat deze man niet langer als lid van de gemeente mag beschouwd worden.

Hij voegt er nog aan toe, om het schandelijke feit te accentueren: 'Hem die zo iets gedaan heeft', waardoor de naam des Heren onder de heidenen gelasterd wordt.

4,5. Wanneer wij vergaderd zijn, gij en mijn geest met de kracht van onze Here Jezus, leveren wij in de naam van de Here Jezus die man aan de satan over tot verderf van zijn vlees, opdat zijn geest behouden worde in de dag des Heren.

De apostel is dus met zijn geest aanwezig, wanneer de Corinthiërs gezamenlijk hun standpunt bepalen. De gehele gemeente moet deelnemen aan het vellen van het vonnis, want 'wie in zonde léven (niet vallen), moet gij in aller tegenwoordigheid bestraften, opdat ook de overigen ontzag hebben' (1 Tim. 5:20). Dit betekent dan: 'Indien hij naar de getuigen niet luistert, zegt het dan aan de gemeente' (Matth. 18:17).

De concubine van de man was waarschijnlijk geen lid van de gemeente, want zij wordt niet mede gevonnist. Paulus verwacht dat de drager van de wet Gods, de menselijke geest, ondersteund door de kracht van de Heer, dus door de Heilige Geest, nu tot de juiste beslissing zal komen. In de naam van de Here Jezus, dus in diens opdracht en op zijn bevel, wordt dan deze schandvlek van het huis zijns Heren verwijderd (Jes. 22:18).

Hij wordt door de gemeente losgelaten en niemand zal meervoor hem op de bres gaan staan. De man of letterlijk naar de Statenvertaling 'dezulke', of 'zodanige', of 'zo'n persoon', wordt aan de satan overgeleverd. Elke bescherming wordt dan van hem weggenomen. De duivel kan dan met hem doen wat hij wil. Evenals bij Job is dan de omtuining verwijderd. Hij is dan in de macht van de satan (Job 2:6).

Dan gebeurt daar te Corinthe het tegengestelde van hetgeen bij zieken en gebondenen die om hulp kwamen, plaatsvond. Er werden de man geen handen opgelegd; men claimde hem niet voor het Koninkrijk Gods zoals men deed met de zwakken en aangevochtenen. Integendeel werd ieder geestelijk contact met hem verbroken. De gemeente mocht

immers niet langer deel hebben aan het kwaad. Indien zij deze verharde zondaar zou vasthouden, zou ze zelf met de onreine geest die hen ten onderhield, verbonden zijn. Judas schreef: 'Weest jegens anderen barmhartig in vreze, uit afkeer zelfs van het kleed, dat door het vlees bevlekt is' (23). Men moet dus niet hard zijn tegenover hem die in zonde voortleeft, maar zich van hem distantiëren, dus afstand nemen, teneinde ook niet besmet te worden, dat is ook gemeenschap te krijgen met de onreine geesten. Misschien zullen dan zulke zondaars, wanneer ze bemerken, dat zij in de gemeente niet langer geduld worden, en in de geestelijke wereld niet langer beschermd zijn, tot bekering komen.

Wanneer de gemeente de onreine man loslaat, wordt hij tegelijkertijd geheel een prooi van de machten der duisternis. Zijn natuurlijk leven gaat dan onder. Hij leeft nu verder om voorde dood vrucht te dragen (Rom.7:5). Dit alles is zeer reëel in de hemelse gewesten. Het vlees is het oude, natuurlijke leven, dat de man bij zijn doop had begraven. Dit vlees kwam in het verderf, in de destructie of onder de plagen. In 1 Thessalonicenzen 5:3 wordt gezegd, dat over een schijnchristendom in de dag des Heren een plotseling verderf komt.

In 2 Thessalonicenzen 1:9 is sprake van 'een eeuwig verderf; ver van het aangezicht des Heren'. In 1 Timotheus wordt gewaarschuwd, dat degenen die rijk willen worden, in een strik van de satan vallen. Hun dwaze en schadelijke begeerten doen hen wegzinken in verderf en ondergang. In onze tekst is sprake van 'verderf van zijn vlees', want in zijn natuurlijke leven was deze zondaar volkomen een prooi van de onreine machten. Deze man was dus al in 'het verderf, dat door de begeerte in de wereld heerst' (2 Petr. 1:4).

Bij zijn bekering was hij hieraan destijds 'ontkomen', maar nu was hij er weer in gestort en in de gemeente zette men zich niet meer in, hem eruit te trekken. Wanneer de man op deze wijze totaal werd afgezonderd van de gemeente, zou het mogelijk zijn dat hij zich ging gevoelen als de verloren zoon die van honger en ellende dreigde om te komen. Dit zou hem dan tot de erkentenis brengen van zijn zonde, en tot berouw. Hij zou dan ook alsnog kunnen zeggen: 'Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor U'. Hij zou dan veel schade geleden

hebben, doch nog gered worden, maar als door vuur heen. In Openbaring 2:20-22 is sprake van een valse profetes, die de gemeente in Thiatra tot hoererij, zowel in de geestelijke als in de natuurlijke wereld, trachtte te verleiden. Deze hoogstwaarschijnlijk vooraanstaande vrouw had zich ook verhard en de Heer gaf Johannes de opdracht ook haar aan de satan over te leveren. Zij had de tijd gekregen zich te bekeren, maar had dit niet gedaan. Op haar ziektebed zouden ziektemachten vallen, want het bed waarop zij overspel bedreven had, werd haar ziekbed tot de dood. Ook haar misleide medeplichtigen kregen nog gelegenheid tot verandering te komen. Indien zij aan deze oproep geen gehoorgaven en zich niet distantieerden van Izébel, zouden ook zij een prooi worden van de boze geesten met wie ze contact hadden gehad. Over allen zou een grote verdrukking komen, hetzij zuiver geestelijk, hetzij door ziekte of moeilijke omstandigheden.

In onze tijd horen wij wel eens van gemeenten, waar men ongehoorzame leden of zelfs buitenstaanders aan de satan overlevert. Men legt dan een vervloeking op zo'n onwillige en moeite veroorzakende broeder of zuster. Wij wijzen erop dat Jezus zeer duidelijk leerde, dat wij zelfs onze grootste vijanden niet mogen vervloeken, maar hen zullen zegenen. Dit is dus een zeer onchristelijke handeling en komt overeen met het 'bewerken' van personen door middel van voodoo, een conglomeraat van magisch-religieuze riten en handelingen bij de negers van Haïti en het zuiden van de Verenigde Staten.

Wij zagen al dat Judas erover spreekt, dat wij 'barmhartig' zullen zijn 'in vreze, uit afkeer zelfs van het kleed, dat door het vlees bevlekt is'. Onze Heer sprak van zo'n uitgebannene, dat hij voor de gemeenteleden zou zijn 'als de heiden en de tollenaar'. Met hen heeft men geen gemeenschap, maar men vervloekt ze ook niet. Komt men ze in de natuurlijke wereld tegen, dan behoort men ze vriendelijk te behandelen. Te allen tijde zal men het geestelijke en eeuwige welzijn van ieder mens beogen.

6,7. Uw roem deugt niet. Weet gij niet, dat een weinig zuurdeeg het gehele deeg zuur maakt. Doet het oude zuurdeeg weg, opdat gij een vers deeg moogt zijn; gij zijt immers ongezuurd. Want ook ons paaslam is geslacht: Christus.

De Corinthiërs bliezen hoog van de toren en dachten alles te weten, te kunnen en een oordeel te mogen vellen over iedere godsman. Deze zelfverheffing was ongepast en niet uit God. Men moet liever roemen in de Heer (1:31). Ook al waren er vele openbaringen van de Heilige Geest, ook al werd er onder hen geprofeteerd en in tongen gesproken en al hadden zij het ver gebracht in kennis van de geestelijke wereld, dan was er toch nog door het dulden van de zondigende broeder, die met de vrouw van zijn vader leefde, een verschrikkelijke vlek op de gemeente gekomen.

Paulus gebruikt nu een sprekend beeld om duidelijk te maken dat bij het tolereren van ook maar één slechtheid, de gehele zedelijke toestand van de gemeente in gevaar komt. Zo gaat het trouwens bij ieder christen afzonderlijk ook. Laat hij één zonde toe in zijn leven, speelt hij met één vorm van kwaad, dan zal zulk een wetteloosheid een verderfelijke invloed hebben op zijn gehele karakter. Eén enkel geval van 'porneia' infecteert de gehele mens.

Paulus schreef zijn brief volgens hoofdstuk 16:8 voor Pinksteren. De woorden 'zuurdeeg', 'ongezuurd' en 'paaslam', met in vers 8 'feest', geven reden om te veronderstellen dat hij zelfs voor Pasen gedateerd was. Daardoor maakten de vergelijkingen diepe indruk op zijn lezers, want zij drukten een geestelijke gedachte Uit, die in het bijzonder bij het Joodse Paasfeest naar voren kwam namelijk bij het gebruik van ongezuurd brood.

Zuurdeeg of zuurdesem is een product dat ontstaat, wanneer een meeldeeg bij enigszins verhoogde temperatuur bewaard wordt en dan onder invloed van bacteriën tot gisting overgaat. Bij het bakken maakt men van vers meel een deeg en voegt daaraan het zuurdeeg toe. Het gistingsproces zet zich dan voort in het gehele deeg. Het deeg gaat hierdoor rijzen en wordt luchtig. In het oosten gebruikte men zowel gezuurd als ongezuurd brood. Het gezuurde bleef langer goed dan het

ongezuurde. De woestijnbewoners gebruikten geen zuurdeeg, want het werd in water bewaard en op reis voerde men geen pannetje met zuurdeeg mee. Het was veel gemakkelijker het koren mee te voeren en daarom at men iedere dag 'zijn dagelijks brood'. De bedoëïenen goten een dun laagje gerstedeeg op een gloeiende plaat ijzer, keerden het om als een pannekoek en bakten zo hun brood. Bij gebrek aan zo'n plaat gebruikten zij ook wel sterk verhitte stenen, waarop zij ronde, dunne broden bakten.

Bij de uittocht uit Egypte at het volk het specifieke brood van de woestijn, de 'askoeken', evenals de bedoeïenen. Het zuurdeeg stond in verband met het oude, wat achterbleef en met wat voorbij was. Bij de overhaaste uittocht had men geen tijd om nog brood met het oude zuurdeeg te bakken. Egypte met zijn verdrukking en slavernij was voor het nieuw geboren volk alleen nog maar een herinnering en men herdacht de verlossing uit deze verdrukking tijdens het Paasfeest, zoals op bevrijdingsdagen de jaren van overheersing in herinnering worden gebracht.

Het achterlaten van het zuurdeeg wees dus op een radicale breuk met het slechte en donkere verleden. Het oude was voorbij en het nieuwe gekomen. Veertig jaar lang at het volk Israël het manna in de woestijn. Het gebruik van zuurdeegwas al die jaren uitgesloten, doordat het manna toch niet bewaard kon worden. Bij de intocht in Kanaan vierde het volk het Paasfeest in de vlakte van de Jordaan. Het at toen voor het eerst van de opbrengst van het land ongezuurde broden en geroosterd koren (Joz. 5:10-12). Van het nieuwe deeg kon men uiteraard weer zuurdeeg bereiden, maar dit wekte geen enkele herinnering op aan het verleden.

Bij het Paasfeest werd dus het zuurdeeg als iets ongunstigs beschouwd. Het oude zuurdeeg van de vorige oogst moest weggedaan worden en zeven dagen lang moest men ongezuurd brood eten. Het nieuwe zuurdeeg van de nieuwe oogst moest dan de pinksterbroden doortrekken. Het zuurdeeg dat in de pinksterbroden verwerkt werd, was dus nieuw en hield geen verband met het oude zuurdeeg. Doordat alle zuurdeeg voor het Paasfeest binnen alle landpalen van Israël opgeruimd was, was alle brood dat na Pasen gebakken werd, bereid

met zuurdeeg dat uit het meel van de nieuwe oogst was bereid. Dit zuurdeeg was dus geen beeld van het verouderde en wekte geen herinnering op aan slavernij en onderdrukking, maar het had te maken met een nieuwe tijd, met nieuwe gedachten, met de toekomst en niet met het verleden. Het oude zuurdeeg werd dus als verwerpelijk voorgesteld. In Mattheus 16 :6 waarschuwde de Heer voor de zuurdesem der Farizeeën en Sadduceeën. Hij verklaarde dit beeld door te waarschuwen voor de léér van de Farizeeën en Sadduceeën.

De discipelen moesten inzien dat de tijd van het zichtbare voorbij was. De ceremoniën, de offeranden, het geven van tienden, het lange bidden, het vasten, het uiterlijke vertoon, de voorschriften en de instellingen der ouden, deze hele cultus had afgedaan. Jezus bracht geen nieuw ritueel en geen nieuwe voorschriften, die als nieuwe lasten op de schouders van zijn volgelingen zouden rusten. Het Koninkrijk Gods waarover Hij leerde, begint met de inwendige mens en ontwikkelt zich in de onzienlijke wereld.

In Lucas 12:1 waarschuwt de Heer nogmaals voor de zuurdesem en wijst er met nadruk op, dat de liefde tot plechtigheid en ernst, tot het zichtbare, altijd uitloopt op huichelarij . In onze tijd vinden wij deze alles doortrekkende zuurdesem terug, wanneer men de gemeenschap met God gaat verbinden met uitwendigheden en vormen, met kleding, vrome termen, met langzaam zingen, met liturgie, met gebouwen, met organisaties, met geld, met natuurlijke kennis, met cultuur, met politiek en met activiteiten in de zichtbare wereld. Deze vormen de verhindering om het onzichtbare Koninkrijk Gods binnen te gaan en zijn plaats daar in te nemen.

In de apostolische tijd bestond de oude zuurdesem uit het teruggrijpen van de christenen naar de dingen van het oude verbond, naar Joodse inzettingen zoals besnijdenis, het vieren van allerlei sabbatten, het onderscheiden van reine en onreine spijzen, en voor onze tijd het vieren van de zondag als oudtestamentische sabbat en het vasthouden aan het natuurlijke Israël als het uitverkoren volk, voor wie de beloften zouden zijn. In het algemeen dus: het zich stellen onder de slavernij van de wet, hetgeen de terugkeer betekent naar het geestelijke Egypte, naar het diensthuis van de zonde, waar men moet

uitroepen: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen?' Paulus noemde allen die deze oude zuurdesem in de gemeente brachten: 'Schijnapostelen en bedrieglijke arbeiders, die zich voordeden als apostelen van Christus'

Verder tasten iedere zonde en valse leer die in een gemeente getolereerd worden, het lichaam van Christus aan. Het kwaad blijft immers niet op één plaats zitten. Het verspreidt zich zoals zuurdeeg. Het doortrekt het geheel. Het oude zuurdeeg kunnen we vergelijken met de oude schepping en de oude mens; het verse deeg ziet op de nieuwe schepping. Wat ongezuurd is, heeft niets te maken met het oude en zondige. Hoe fel staat dit alles in tegenstelling met de gedachte dat men alles maar met de mantel der liefde bedekken moet. Paulus schreef: 'Een ieder, die de naam des Heren noemt, breke met de ongerechtigheid' (2 Tim.2:19).

Daarom is het zo gevaarlijk om de leer der vaderen traditioneel over te nemen. Ook wij moeten van het zuurdeeg onzer vaderen verlost worden, want: 'Gij zijt vrijgekocht van uw ijdele wandel, die u van de vaderen overgeleverd is' (1 Petr. 1:18).

De apostel herinnert ons aan het Paasfeest, waar men het paaslam met ongezuurd brood at. Christus is ons paaslam en wij zijn het ongezuurde brood. Daarom moeten wij evenals de Joodse huisvrouw, voortdurend zoeken naar restanten van het oude, slechte of traditionele leven, en deze snel verwijderen. Wij behoren een paasgemeente te zijn, waarin het verkeerde van vroeger niet meer voorkomt. Wij moeten er op uit zijn een vers deeg te zijn, dus ongezuurd. Het geslachte paaslam en het ongezuurde brood behoren bij elkaar. Ze zijn eeuwig.

8. Laten wij derhalve feest vieren, niet met oud zuurdeeg, noch met zuurdeeg van slechtheid en boosheid, maar met het ongezuurde brood van reinheid en waarheid.

Oud zuurdeeg is leugen en dwaling, de restanten van het godsdienstige leven in het oude verbond. Dit moet men wegdoen,

maar ook het zuurdeeg van slechtheid en boosheid. Ongezuurd brood is waarheid en reinheid. Tegenover reinheid staat zonde en tegenover waarheid staat dwaling. Wij mogen dus geen zonde en geen dwaling in de gemeente dulden. Beide werken als zuurdeeg in de mens en in de gemeente. Als wij evenwel in waarheid naar het evangelie van Jezus Christus leven en in gerechtigheid, kunnen we ons verblijden. Dat is feest vieren. Dan is het iedere dag weer opnieuw feest!

De twee waarheden waarbij we hier bepaald worden, zijn oorzakelijk met elkaar verbonden. Ons paaslam is geslacht en wij zijn ongezuurd. Het laatste restant van de oude zuurdesem, namelijk onze schuld, werd door Jezus weggedaan. Daarna begon een nieuw tijdperk. Door zijn lijden en sterven werd het contact met het oude verbond verbroken en begon het nieuwe verbond te functioneren. Het voorhangsel in de tempel scheurde, en de weg naar het hemelse heiligdom werd geopend. De gelovigen van het nieuwe verbond waren 'ongezuurd'. Zij waren dus rechtvaardigen die gezuiverd waren van de zondeschuld en die gebroken hadden met het oude verbond en met het oude leven. Met deze rechtvaardigen, met dit ongezuurde deeg, zou God zijn doel kunnen bereiken, namelijk om 'volmaakte' mensen te krijgen.

Wanneer de apostel opwekt het Paasfeest recht te vieren, houdt dit echter niet m dat de gemeente te Corinthe dit op Joodse wijze zou doen met een paaslam en met het gebruik van ongezuurd brood. Uitdrukkelijk wijst immers de apostel op de zinnebeeldige betekenis van het ongehevelde (Staten Vert.) of ongegiste brood. Dit heeft niets te maken met de feestkalender, maar met het feit dat de christen met zijn Heer gestorven is en ook met Hem is opgewekt tot een nieuw leven. Paulus schrijft hier dus met andere woorden wat hij ook de gemeente te Rome voorhield: 'Want wat de dood van Christus betreft, is Hij voor de zonde eens voor altijd gestorven; wat zijn leven betreft, leeft Hij voor God. Zo moet het ook voor u vaststaan, dat gij wél dood zijt voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus. Laat dan de zonde niet langer als koning heersen in uw sterfelijk lichaam' (Rom. 6:10,12).

Wanneer de gemeente in Corinthe de slechtheid en boosheid zou wegdoen, zou ook de man verwijderd worden die in zulk een gruwelijke zonde leefde.

Tenslotte merken wij op dat de gemeente die waarlijk het feest der ongezuurde broden kan vieren, dit mag laten volgen door het feest der gezuurde broden, namelijk het Pinksterfeest. In de Corinthebrief schreef Paulus niet alleen over het weg doen van alle slechtheid en boosheid, maar ook over het gebruik van de geestelijke gaven. Het nieuwe pinksterzuurdeeg is geen beeld van het verouderde en wekt ook geen herinnering op aan slavernij en onderdrukking. Het heeft te maken met een nieuwe tijd, met nieuwe gedachten, met de toekomst en niet met het verleden.

Het nieuwe zuurdeeg wijst op de hervorming van gedachten van hen, die als nieuwgeboren kinderkens overgezet waren in het Koninkrijk Gods. Jezus vergeleek dit Koninkrijk met een zuurdeeg, dat een vrouw nam en in drie maten meel mengde, totdat dit geheel gezuurd was. Deze zuurdesem is beeld van het woord van God, van de leer van het Koninkrijk der hemelen. Wie het evangelie aanvaardt, wordt er zelf mee doortrokken en vormt dan weer een nieuwe hoeveelheid zuurdesem, waarmee verder gewerkt kan worden. Op deze wijze zal de boodschap van het Koninkrijk der hemelen over de gehele aarde worden gepredikt en ontelbare scharen zullen met nieuwe gedachten worden doortrokken.

9,10. Ik schreef u reeds in mijn brief, dat gij niet moest omgaan met hoereerders; niet met de hoereerders uit deze wereld in het algemeen of met de geldgierigen en oplichters of afgodendienaars, want dan zou men wel uit de wereld moeten gaan.

Onze eerste Corinthebrief was voor de Corinthiërs de tweede. De eerste echter is zoekgeraakt en wij kennen deze niet. Er staat letterlijk: 'Ik schreef u in de brief', namelijk de brief die hij eerder zond. Op overeenkomstige wijze vinden we in 2 Corinthiërs 7:8 letterlijk: 'Omdat ik je inderdaad bedroefd heb door de brief', dat wil zeggen

door onze 'eerste' Corinthebrief, die dus eigenlijk de 'tweede' was. De apostel moet wel meerdere brieven hebben geschreven, want zijn tegenstanders in Corinthe zeiden: 'Zijn brieven zijn wel gewichtig' (2 Cor. 10:10).

De apostel had zijn lezers dus al aanwijzingen gegeven, hoe zij zich moesten opstellen ten opzichte van hen die in sexuele zonden leefden. Zij mochten zich niet met zulke ontuchtigen associëren of vriendschappelijke relaties met hen hebben. De Corinthiërs waren evenwel op het vorige epistel niet ingegaan of zij hadden het met goed begrepen. Zij meenden dat de apostel 'in het algemeen' iedere omgang met zulke overtreders van Gods wetten had verboden. Dan werd het wel een moeilijke zaak om in een havenstad als Corinthe te leven. De onzedelijkheid was daar immers algemeen. Immorele lieden komt men ook in onze tijd veelvuldig tegen in de werkplaats, op de fabriek of op het kantoor, of zelfs in de familie. Men is daar wel verplicht met hen om te gaan, want anders zou men uit de wereld moeten gaan. Heeft Jezus dit probleem niet zo bij zijn Vader gebracht: 'Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze' (Joh. 17:15)?

Behalve de reeds eerder genoemde zonde van onreinheid, noemt de apostel dan verder nog enkele voorbeelden van slechtheid , die men overal tegenkomt. Zo is de geldgierigheid de wortel van alle kwaad. De dorst naar geld is trouwens ook een wezenskenmerk van de dwaalleraars en valse profeten, die hun volgelingen 'uit hebzucht met verzonnen redeneringen als koopwaar behandelen' (2 Petr. 2:3). Het woord 'oplichters' wordt ook wel vertaald door 'rovers'. Zij zijn lieden die met sluwheid of met geweld zich de eigendommen van een ander toeëigenen . Trouwens ook een kenmerk van valse, geestelijke leiders, die in wezen tot deze wereld behoren. Afgodendienaars zijn zij 'die de majesteit van de onvergankelijke God vervangen door hetgeen gelijkt op het beeld van een vergankelijk mens, van vogels, van viervoetige en van kruipende dieren'. Deze vorm van godsdienst verlaagt het zedelijke gehalte van de mensen, met het gevolg dat zij 'in hun hartstochten overgegeven zijn aan onreinheid' (Rom. 1:23,24). Hun niveau in de onzienlijke wereld openbaart zich dus op deze wijze in de zichtbare.

Al zulke mensen kan de christen niet ontwijken, want hij komt ze overal tegen, niet alleen in de antieke wereld, maar ook in de moderne waarin wij leven. De raad is: ga rustig met de zondaar in de wereld om. Tracht niet de zedenmeester uit te hangen, maar laten zij door je wandel zonder woorden gewonnen worden, doordat zij je reine en godvrezende wandel opmerken'.

11. Nu evenwel schrijf ik u, dat gij niet moet omgaan met iemand, die, al heet hij een broeder, een hoereerder, geldgierige, afgodendienaar, lasteraar, dronkaard, of oplichter is; met zo iemand moet gij zelfs niet samen eten.

De mening had bij de Corinthiërs post gevat, dat ze absoluut geen omgang mochten hebben met de goddeloze wereld, maar wel (vanwege 'de liefde') met een zondige broeder. Aan de ene kant aanvaardden zij dus een rigoreuze afscheiding met de buitenstaanders en tegelijkertijd tolereerden zij het verkeerde binnen eigen kring. Zo komt het ook voor dat men het kwaad in eigen kerk of kring vergoelijkt, terwijl men dat in andere gemeenschappen nauwkeurig weet te omschrijven. Paulus begint dit vers met het woordje 'nu', dat niet als bijwoord van tijd, maar als redengevend voegwoord is bedoeld. Hij wil zeggen: 'Maar mijn bedoeling was, dat gij de gemeenschap zult vermijden met de broeder die in zonde leeft'.

Christenen behoeven niet uit de wereld te gaan. Zij mogen zaken doen met ongelovigen en zondaars. Zij kunnen ook rustig met zulken eten. Tijdens de maaltijd hebben zij met hen alleen gemeenschap op het natuurlijke vlak. Samen eten betekent dan: contact hebben met mensen met wie je werkt, met wie je een dagje uitgaat vanwege de dagelijkse arbeid. In de gemeente mag je evenwel niet eten met mensen die zich christen noemen en die toch in zonde leven. Je zoekt hun fellowship immers niet krachtens natuurlijke omstandigheden, maar omdat zij 'broeders of zusters' zijn. Daarom mag je met hen ook geen avondmaal vieren, want dan ben je in de geestelijke wereld met onreine geesten verbonden. Waarschuw dus, voordat je met elkaar 'het brood breekt', dat men aan een 'heilig avondmaal' deelneemt. Wie dan

toch met zijn onbeleden zonden aanzit, 'eet en drinkt zichzelf een oordeel'.

Een gelovige man kan evenwel rustig met zijn ongelovige vrouw eten, evenals ouders dit mogen doen met kinderen die in zonde leven. Hier is immers sprake van een natuurlijke band en niet van een geestelijke.
De apostel geeft nu enkele voorbeelden van zonden, die in een gemeente door zogenaamde broeders kunnen bedreven worden. Het Griekse woord 'porneia', vertaald door 'hoereerder', ziet op allerlei soorten ontucht. Zo is pornografie: vuilschrijverij. Een christen behoort geen onzedelijke romans te lezen of slechte films te gaan zien, en zich niet te verdiepen in de creaties van onreine geesten. In de huidige literatuur is tegenwoordig niet veel meer dat door hem gelezen kan worden. Een geldgierige maakt de mammon tot zijn god en hij kan dus nooit oprecht de ware God dienen. Hebzucht is niet anders dan afgoderij (Col. 3:5).

Wanneer men zichzelf onderzoekt hoe men tegenover zijn geld en bezit staat, mag men ook wel eens letten op wat men voor de dienst van de Heer in de zienlijke wereld afzondert. Denk bijvoorbeeld aan het geven van een bepaald percentage van de inkomsten. Een afgodendienaar bedrijft de werken van het vlees. Hij keert dus terug tot het oude, zondige leven (Gal.5:20). Hij valt terug van de hemel op de aarde, want hij verandert God die geest is, in een stoffelijk beeld. Tot de afgodendienaren kan men ook de occultisten rekenen. Zij stellen de werken van de boze geest en boven die van Christus; bijv. waarzeggerij boven profetie, en magnetisme boven goddelijke genezing. Lasteraars zijn mensen die 'liegende allerlei kwaad spreken' (Matth. 5 :11).

Onder hen behoren ook de roddelaars, die tot de 'fatsoenlijke' zondaars gerekend worden. In de gemeente van Jezus Christus werken zij als de slechte zuurdesem, die tenslotte het gehele brood doortrekt. Dronkaards zijn verslaafden, evenals rokers, druggebruikers, of zij die gebonden zijn aan gokken, loterij of hazardspel. Oplichters zijn onbetrouwbare mensen, vooral wat geld betreft. Zij weten op bedrieglijke wijze hun broeders geld of goederen afhandig te maken.

Wanneer iemand een broeder heet en lid is van een gemeente, en het openbaar wordt dat hij zulke zonden bedrijft, moet men alle contact en omgang met hem vermijden, hem ontwijken en schuwen, want hij onteert de naam van Christus. Hij mag zichzelf 'broeder' noemen, maar hij is het niet. Hij is alleen gezelschap voor zijn 'broeders' in de onreinheid en moet aan hen worden overgelaten. In wezen behoort hij niet meer tot de gemeente van Jezus Christus, het paaslam, want het brood dat erbij hoort, moet ongezuurd zijn. De apostel somt hier bepaalde zonden op, die ook door de gewone natuurlijke mens worden veroordeeld. Wie tot de Heer komt, wie de eerste stappen zet in het Koninkrijk Gods, zal 'breken met deze ongerechtigheden'. Ze behoren zelfs in een normale gemeente niet genoemd te worden. Hoe kan een christen ooit verder komen in de geestelijke wereld, indien hij nog gebonden is aan zulke vormen van kwaad?

Ook mogen wij geen broeders in 'ons huis', dat is de gemeente, ontvangen, die dwalingen verkondigen. Wij zullen hen niet welkom heten en hen in ons midden geen boodschap laten brengen, ook al heten zij misschien gerenommeerde evangelisten!

12,13. Staat het soms aan mij, hen te oordelen, die buiten zijn? Oordeelt ook gij niet alleen hen, die in uw kring zijn? Hen, die buiten zijn, zal God oordelen. Doet, wie niet deugt, uit uw midden weg.

Paulus had in zijn eerste brief niet over wereldse zondaars geschreven. Met hen had hij niets te maken. Het misverstand waartoe de brief aanleiding gegeven had, was, dat men meende de buitenstaanders wél te moeten oordelen. Wij behoeven evenwel de relaties met de wereld of met hen die buiten onze gemeente zijn, niet te verbreken. Wij oordelen zulke mensen niet en bemoeien ons niet met hun doen en laten. Indien wij onderscheiding van geesten bezitten, zullen ze ons niet besmetten. Paulus oordeelde alleen hen die tot de gemeente behoorden. Zij vormden het 'huisgezin' of de 'kring'. Deden de Corinthiërs dit nu ook? Of maakten zij alleen maar scheiding tussen hen die van Paulus, van Céfas of van Apollos waren? Waarom dan niet tussen valse en ware broeders? Wij leren hieruit dat wij alleen ons oordeel zullen uitspreken over zondigende gemeenteleden, want zij

zijn van ons. In andere gemeenschap en hebben wij geen zeggenschap. Wij bemoeien ons niet met het handhaven van de tucht bij gereformeerden of hervormden, maar in eigen gemeente zullen wij geen broeders verdragen die dwalingen verkondigen of die in zonde leven. Wij moeten ze uit ons midden wegdoen, uit de gemeente waarvoor God ons verantwoordelijk stelt. Alleen de plaatselijke gemeente bezit het recht zondaars die in hun kwaad volharden te excommuniceren.

In vele vertalingen staat: 'Verwijdert de boze uit uw midden'. Daar gaat het om. Wij doen dit bijvoorbeeld door met mensen die zondigen, te bidden en de machten bij hen uit te drijven. In dit verband sprak onze Heer: 'Voorwaar, Ik zeg u, al wat gij op aarde bindt, zal gebonden zijn in de hemel, en al wat gij op aarde ontbindt, zal ontbonden zijn in de hemel. Wederom, voorwaar Ik zeg u, dat, als twee van u (de zondaar en de broeder die met en voor hem bidt) op de aarde iets eenparig zullen begeren, het hun zal ten deel vallen van mijn Vader, die in de hemelen is' (Matth. 18:18,19).

Wanneer de zondaar niet luistert en weigert voor zich te laten bidden, dan verdrijven we de boze door de zondaar uit de gemeente te verwijderen. In het oude Israël deed men 'de boze uit het midden' door de zondaar te doden. In onze tijd bannen we de overtreder buiten het Israël Gods en leveren we hem over aan de wereld. Dan valt hij in handen van haar overste. In de gemeente wordt niemand gestraft en behoeft niemand boete te doen. Het gebod is: de zonde belijden en laten. Dit doet men dus door de boze geest openlijk ten toon te stellen, hem te weerstaan of uit te drijven. Op deze wijze wordt iemand een vrij mens en kan hij de Heer dienen naar eigen wil en begeerte.

HOOFDSTUK 6

1. Durft iemand uwer, wanneer hij iets heeft met een ander recht zoeken bij de onrechtvaardigen en niet bij de heiligen?

De Joodse religie behoorde in het Romeinse rijk tot de geoorloofde godsdiensten. Dit hield in dat de Joden zich mochten verenigen in godsdienstige groepen en zij overal synagogen bezaten. Daar de Joodse godsdienstige wet tevens het burgerlijke recht regelde, genoten de Joden op dit terrein grote vrijheid. Zij hadden hun eigen rechtspraak. Zo ontving Paulus van de hogepriester volmacht om te Damascus de Joodse christenen gevangen te nemen. De Romeinse overheid liet dit toe, omdat zij het recht van de Joodse instanties erkende. Later werd Paulus vijfmaal door de Joden gegeseld, blijkbaar omdat ze daartoe het recht hadden (2 Cor. 11:24). Gallio vergunde de Joden om zelf overtredingen van hun wet te berechten (Hand. 18:15).

De apostel schrijft hier, dat nu ook de christenen hun eigen zaken moesten regelen, want velen kenden de gewoonte van een eigen rechtspraak nog uit de synagoge. Het verschil met de Joden bestond dan hierin, dat men zonder straffen binnenskamers de problemen in broederlijke zin moest oplossen.

Met het woord 'onrechtvaardigen' bedoelt de apostel natuurlijk niet, dat de burgerlijke gezagsdragers hun ambt niet eerlijk zouden uitoefenen. Die deden evenwel uitspraken naar het Romeinse recht en niet naar de wetten van de Heilige Geest. Zij konden uiteraard geen rekening houden met de christelijke moraal. 'Onrechtvaardigen' staat hier dus in tegenstelling met de leden van de gemeente, die apart waren gezet van het rijk der duisternis, en daarom 'heiligen' werden genoemd.

Na de gruwelijke zonde in het vorige hoofdstuk en na de vermaningen om niet verdeeld te zijn, komt nu dit derde punt aan de orde. De Corinthiërs verloochenden hun eigen gemeenschap door met hun geschillen naar de ongelovige aardse rechter te lopen. De apostel nam

dit hoog op. want hij schrijft: hoe waagt iemand het zo te handelen en zo de naam des Heren te onteren? De kwestie waar het hier om ging, wordt niet meegedeeld. Misschien betrof het een geldzaak, maar hoe het ook zij, de 'onrechtvaardigen' of de buitenstaanders mochten niet bij de onderlinge geschillen betrokken worden.

Wij geloven niet dat wij hier uit de woorden van de apostel mogen opmaken, dat wij nimmer ons tot de aardse rechter mogen wenden. Jezus weigerde eenmaal Zich met een erfeniskwestie tussen twee broeders in te laten. Niemand had Hem tot rechter en scheidsman hiervan aangesteld. Deze familie-aangelegenheid moesten ze zelfmaar uitzoeken. Indien dit niet lukte, konden ze voor een uitspraak bij de burgerlijke rechter terecht. Het is evenwel duidelijk dat die broers dan wel in opspraak kwamen. Ze hadden het koste wat het wil samen uit moeten praten. Zo is het nog meer beschamend als twee broeders in de Heer, die tot dezelfde gemeente behoren, hun onderlinge geschillen door de wereldse rechter laten beslechten.

2,3. Of weet gij niet, dat de heiligen de wereld zullen oordelen? En indien bij u het oordeel over de wereld berust, zijt gij dan onbevoegd voor de meest onbetekenende rechtspraak? Weet gij niet, dat wij over engelen oordelen zullen? Hoeveel te meer dan over alledaagse dingen?

Met de oratorische vraag: 'Weet gij dan niet dat de heiligen de wereld zullen oordelen?' bepaalt de apostel zijn lezers bij het wereldgericht. De zonen Gods voltrekken eenmaal de scheiding tussen goed en kwaad in de wereld of kosmos, ja zelfs ook tussen de engelen. Hun maatstaf is dan het evangelie, dat de apostelen predikten (Rom. 2 16). In Handelingen 17:3 1 staat: 'Omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een man, die Hij aangewezen heeft'. Jezus Christus oordeelt de mensen en de engelen dan evenwel door middel van zijn gemeente, dat is zijn lichaam, dus 'door de geesten der rechtvaardigen, die de voleinding of de volmaaktheid hebben bereikt' (Hebr. 12:23).

De Heer is dan 'tot een geest des gerichts voor wie ten gerichte gezeten is', dat is dus voor ieder die met Hem is gezeten op zijn troon en door zijn Geest wordt onderricht (Jes. 28:6 en Openb. 3 :21). Zo ook komen de engelen met de plagen die het oordeel bewerken, uit de tempel Gods, de gemeente (Openb. 15 :6). Zij brengen dan scheiding aan tussen het licht en de duisternis, tussen de liefde van God en de wetteloosheid van satan. In Daniël 7:22 staat volgens de septuagint, 'dat de Oude van dagen kwam, en Hij het oordeel gaf aan de heiligen van de Allerhoogste'.

Ook in het duizendjarige rijk zullen de overwinnaars met hun Heer als koningen heersen en daarmee ook als rechter hun functie uitoefenen. In de gemeente moet daarom reeds de hemelse wijsheid aanwezig zijn, teneinde ook de natuurlijke geschillen te kunnen oplossen. Wanneer men zich onbevoegd of onwaardig acht om recht te spreken over allerlei kleinigheden, hoe zal men dan later bij het wederherstel aller dingen over de ingewikkeldste vraagstukken kunnen oordelen? De gemeente te Corinthe bewees door haar onmacht, dat ze zich nog op laag niveau bevond, namelijk dat ze alleen de wijsheid van deze aeon gebruikte.

'De meest onbetekenende rechtspraak' betreft alleen de geschillen die in de zichtbare wereld zijn. Ze is daarom niet te vergelijken met Het oordeel dat reeds in de hemelse gewesten plaatsvindt, want daar moeten ook de engelen geoordeeld worden. Men moet de goeden van de kwaden onderscheiden. Wij moeten nu alweten of iets gebeurt door heilige engelen dan wel doordemonen. Bij dit oordelén mogen we de kwade geesten vervloeken, dat is terugwijzen naar hun eigen plaats in het rijk der duisternis.

Wij zullen dus ook aanwezig zijn bij het vonnis over de gevallen engelen, die aan hun oorsprong ontrouw werden en die weigerden getrouw te zijn om de mens te dienen (Hebr. 1:14). Ook de engelen die zich vergrepen aan de mens en in hem binnendrongen, worden door de heiligen geoordeeld (2 Petr. 2:4 en Judas 6).

Met deze uitspraak van de apostel worden wij wel geconfronteerd met onze Hoge roeping. Wij zullen de hemelingen oordelen en hun

eeuwige toestand en staat vaststellen, naar hetgeen ze gedaan hebben: hetzij goed, hetzij kwaad. Men moet dan toch wel behoren tot de geesten der volmaakt rechtvaardigen teneinde de boze het zijn overheden, machten, wereldbeheersers dezer duisternis en demonen, tegen wie wij nu nog krijg voeren, op rechtvaardige wijze te kunnen oordelen.

4,5. Indien gij alledaagse geschillen te berechten hebt, laat gij dan hen zitting nemen, die in de gemeente niet in tel zijn ? Ik zeg het om u te beschamen. Is er dan bij u geen enkel wijs man, die uitspraak zal kunnen doen tussen broeders?

'Alledaagse geschillen' gaan meestal over geldzaken, over koophandel, over erfenissen, over veten tussen families of over roddel, dus over alles wat het gewone, zichtbare leven betreft. Als heiligen werkelijk ook nu reeds engelen zullen oordelen, hoeveel te meer moeten ze dan bekwaam zijn om recht te spreken over de dingen van elke dag. Toch koos men in Corinthe natuurlijke, heidense rechters, die niet tot de gemeente behoorden, teneinde uitspraken te doen tussen broeders.

Paulus vraagt zich af, hoe men hiertoe was gekomen, want zulke mannen, al zijn ze hooggeplaatst, zijn toch in een goede gemeente van Jezus Christus 'niet in tel'. Ze hebben alleen de wijsheid van deze eeuw en van de aarde, maar ze worden niet geleid door de Heilige Geest. Ze zijn wel door God aangesteld in deze wereld, en we zullen ons aan hen moeten onderwerpen volgens Romeinen 13:1, maar dit is heel wat anders dan ze vrijwillig op te zoeken om zaken onder broeders hun voor te leggen. Indien iemand de geestelijke gaven van kennis en wijsheid bezit, zal hij toch zeker ook over de natuurlijke dingen kunnen oordelen. Hij zal dan rekening houden met de gemeenschap van ieder lid met zijn Heer en met de onderlinge band der liefde, en hier dan ook een beroep op kunnen en mogen doen.

Paulus schrijft dit alles, opdat de Corinthiërs zich diep zullen schamen. Er zijn toch wel enkele wijze, verstandige en betrouwbare broeders onder hen te vinden om de kwesties op te lossen. Hier is wel een duidelijke aanwijzing dat de Heer niet wil, dat wij broeders voor

de rechter dagen in verband met het beheer van kerkgebouwen, financiën of bezittingen. Het moet evenwel ook niet voorkomen dat men voor de aardse rechter komt, omdat de financiën en de bezittingen van de gemeente niet juist zijn geregeld en dat er geen normale afspraken werden gemaakt over het beheer der goederen. Wat de natuurlijke zaken betreft, mag het niet zo zijn, dat de kinderen van deze wereld verstandiger zijn dan de kinderen des lichts.

Er is sprake van, dat men wereldse rechters 'zitting laat nemen'. De Griekse en Romeinse wet gaven toestemming, dat men zijn burgerlijke processen regelde door arbiters, die men zelf mocht kiezen. De strijdende partijen mochten dan beslissen wie ze uit een bepaald aantal rechters het liefst hadden. De christenen die zo'n keuze maakten, verklaarden daar evenwel mee, dat ze in bepaalde aanzienlijke mannen uit de wereld meer vertrouwen stelden dan in een van de broeders opzieners, oudsten of medeleden. Deze onverschillige individualisten trokken zich weinig van hun medegelovigen aan. Dit bleek ook wel uit de misbruiken die er bij het avondmaal waren, want de een zat volop te eten, terwijl de ander hongerig was (11:21).

6-8. Zoekt nu de ene broeder recht tegen de andere, en dat bij de ongelovigen? Maar dan is de zaak voor u reeds geheel verloren, dat gij tegen elkander rechtszaken hebt. Waarom lijdt gij niet liever onrecht? Waarom laat gij u niet liever te kort doen? Maar zelf doet gij onrecht en doet gij te kort, en dat aan broeders.

Paulus herhaalt allereerst de vraag uit vers 1 teneinde nog eens goed de ernst van de zaak naar voren te brengen. Hij voegt er dan aan toe: 'Het is op zichzelf al een nederlaag voor u, dat gij rechtszaken onder elkander hebt' (vert. Brouwer). Als iemand met zijn broeder rechten gaat, is dit principieel al fout. Er mogen geen ruzies in de gemeente voorkomen en daarom is het lopen naar een ongelovige vertrouwensman dubbel af te keuren. Niemand behoeft ruzie met een broeder te hebben, want voor een ruzie zijn twee personen nodig, en indien men toegeeft, is er geen oorzaak meer tot spanning. Wie daarentegen naar de rechtergaat, heeft geestelijk al de nederlaag geleden, want in aardse zaken mag de christen niet op zijn recht staan.

Dan geldt het vermaan: 'Wil iemand met u rechten en uw hemd nemen, laat hem ook uw mantel' (Matth. 5 :40). Sta dus niet op je recht, want dan kom je in het klimaat van de boze, die je dagen nacht bezighoudt met negatieve gedachten. De gulden regel is: doe zelf niemand onrecht, maar lijd liever onrecht, en bederf de sfeer in de gemeente niet door te blijven doordrammen om gelijk te krijgen. De apostel dicteert hier geen wet, maar zegt: waarom lijdt gij niet 'liever' onrecht en waarom laat gij u niet 'liever' te kort doen? Hij weet dat dit het beste is voor de rust van iemands zieleleven. Zelfs in de natuurlijke en wereldse kring, waarin men dagelijks verkeren moet, geldt voor de christen het vermaan: 'Want dit is genade, indien iemand, omdat hij met God rekening houdt, leed verdraagt, dat hij ten onrechte lijdt' (1 Petr. 2:19).

In de samenleving spreekt men veel over recht: recht voor de ondernemer, recht voor de werknemer, recht voor de onderdrukte volken, recht voor de vrouw en recht voor het opgroeiende kind. Men strijdt voor de rechten van de mens, en dit is niet altijd af te keuren, maar deze rechten moeten maar al te vaak met geweld worden afgedwongen en door strijd tegen vlees en bloed. Hierdoor dreigt de christen uit het klimaat van het Koninkrijk Gods te geraken. Tot Zijn volk zegt de Heer evenwel: 'Niet door geweld, maar door mijn Geest' zal de overwinning worden behaald. Jezus raadde aan om de broeder te winnen door een liefdevol gesprek onder vier ogen en tot een vergelijk met hem te komen. Hardheid, cynisme, bijtende spot, behoren in het huisgezin van God niet voor te komen, want zij zijn middelen van geweld en verstoren de harmonie en de liefdeband. Vandaar dat we in onze samenkomsten liever de opruiende en boze geesten binden. Daarmee bewijst men dat men alleen geestelijk wil strijden en niet vleselijk.

Onder de ware broeders in de Heer moet het altijd mogelijk zijn geschillen in der minne op te lossen) want ieder van hen moet bereid zijn om de minste te zijn. De regel is: wees in natuurlijke zaken toegevend, maar wees in geestelijke kwesties onbeweeglijk als een rots in de branding.

In de gemeente te Corinthe ontbrak het aan geen enkele genadegave.

Men was 'in elk opzicht rijk geworden in Hem: in alle woord en alle kennis'. Paulus wijst nu op een levensgevaarlijke houding, die velen in de gemeente buiten het Koninkrijk Gods dreigde te voeren. Hij constateerde niet alleen dat zij weigerden schade te lijden ter wille van de harmonie en de goede sfeer in de gemeente maar dat zij vanuit hun verkeerde levenshouding zelfschade toebrachten aan de broeders en daarmee aan de Heer, die Zich immers identificeert met de minste van zijn broeders (Matth. 25:40).

En Hij is een wreker van dit alles (1 Thess. 4:6). Onder de schijn van recht te zoeken deed men onrecht. Men kwam niet te kort, maar beroofde zijn broeder. Men wist dus niet hoe men zich in het huis Gods, dat is in de gemeente van de levende God, moest gedragen. Wie vleselijk strijdt, loopt altijd het gevaar de ware en juiste verhoudingen uit het oog te verliezen. Dan begaat hij onrecht en brengt schade toe. Volgens Romeinen 14:17 resulteert het Koninkrijk Gods 'in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap, door de Heilige Geest'. Daarom moeten elk onrecht, alle vleselijke wapenen, iedere vorm van geweld, iedere liefdeloosheid, iedere hardheid en iedere twist Uit het midden van de gemeente worden gebannen.

9. Of weet gij niet, dat onrechtvaardigen het Koninkrijk Gods niet beërven zullen?

Christendom is onverenigbaar met immoraliteit of onzedelijkheid. Wie zijn zonden vasthoudt, gaat verloren. Opnieuw stelt de apostel een retorische vraag: 'Weet gij dan niet dat onrechtvaardigen Gods Koninkrijk niet zullen binnengaan?' Hij had immers bij zijn eerste onderwijs hier al herhaaldelijk op gewezen. In het begin van dit hoofdstuk lazen we dat sommige leden zich tot onrechtvaardige buitenstaanders wendden om zich recht te verschaffen. Paulus werpt dit soort christenen en de heidenen op één hoop. Hij bedoelt: ook jullie zullen het recht op allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten verspelen door je zondig leven, evenals de heidenen. Onrechtvaardige mensen zijn zij die onrecht doen en het Koninkrijk Gods is immers gerechtigheid. In verband met hun geschillen deden zij hun broeders te kort. Ook de broeder des Heren waarschuwde

tegen deze harde, heidense mentaliteit, toen hij schreef: 'Gij hebt de rechtvaardige veroordeeld, ja vermoord; er is geen verweer tegen u' (Jac. 5:6).

Wij zouden zeggen: door jullie slechte en geraffineerde praktijken hebben jullie je medechristenen kapot gemaakt. Onrecht doen is zo in strijd met de wetten van het Koninkrijk, zo God onterend, dat de mens Gods veel liever onrecht zal lijden. Een kind van God heeft een hemelse Vader en moet aards bezit van ondergeschikt belang achten. Paulus behoorde met de andere apostelen tot hen die konden getuigen: wij hebben alles achtergelaten om Jezus te volgen. Zelfs alle aardse en godsdienstige eer en aanzien had hij schade en drek geacht. Het behoeft ons daarom niet te verwonderen dat hij de Corinthiërs ernstig waarschuwt zichzelf niet te misleiden, zichzelf niet wijs te maken dat zij in bepaalde sectoren van hun leven bondgenoten van het rijk der duisternis konden zijn.

10. Dwaalt niet! Hoereerders, afgodendienaars, overspelers, schandjongens, knapenschenders, dieven, geldgierigen, dronkaards, lasteraars of oplichters, zullen het Koninkrijk Gods niet beërven.

De uitdrukking 'dwaalt niet' wordt meerdere malen door de apostel gebruikt. Laat u niet van de goede weg afbrengen of misleiden, schrijft hij in 1 Corinthiërs 15:33 aan hen, die in de gemeente leerden dat er geen opstanding der doden was. Hij voegt daar dan aan toe, dat sommigen hierdoor blijk gaven geen besef van God te hebben. In onze tekst koesterden sommigen de lichtzinnige mening dat het geloof in een enige God al voldoende was om hen te vrijwaren voor een eeuwig verderf. Ook bij sommige Joden bestond de dwaling, dat reeds het geloof aan één God ook bij een zondig leven, voor toekomstige straffen beveiligde. Jacobus voegde hier ironisch aan toe: 'Gij gelooft, dat God één is? Daaraan doet gij wél, maar dat geloven de boze geesten ook en zij sidderen' (Jac. 2:19).

God is inderdaad één, dat wil zeggen: alleen heilig, alleen rechtvaardig, alleen liefde, alleen wetmatigheid en er is geen

duisternis in Hem. Daarom moeten wij ook één zijn zoals Hij en zijn Zoon, en moet elke ongerechtigheid uit ons leven gebannen worden.
Paulus somt nu tien zonden op die de mens verloren doen gaan. Zij zijn een gevolg van een 'verwerpelijk denken' en staan in scherp contrast met hetgeen de 'vernieuwing van denken' in de christen voortbrengt. De heidenen mogen dan deze zonden veelal normaal achten; de volgelingen van Jezus Christus zijn evenwel 'heiligen', dus afgezonderd van het boze, ook al leven zij tussen de bewoners van een zondige havenstad. Hij onderscheidt dan hier tien soorten zondaren:

1. Hoereerders of onzuivere, gemene mensen, die zich dus allen aan ontucht schuldig maken.

2.Afgodendienaars, dus zij die valse goden aanbidden, maar ook occultisten. Merkwaardig dat dit kwaad in één adem wordt genoemd met vier uitbrekende sexuele zonden. Het overspel in de onzichtbare wereld leidt evenwel tot allerlei vormen van hoererij in de zichtbare wereld.

3. Ook overspelers of ontrouwen in het huwelijk worden genoemd onder hen die geen plaats zullen krijgen in de hemelse woningen. Een ernstige waarschuwing voor velen die menen, dat in onze tijd andere gedragsregels gelden.

4. Schandjongens (malakos) zijn mannen, die hun lichaam overgeven aan onnatuurlijke ontucht. In Joël 3:3 wordt hier misschien ook op gezinspeeld, als gezegd wordt: 'En een jongen gaven voor een hoer'. Het woord 'malakos' wordt in de bijbel verder wel gebruikt om een zachte stof aan te duiden: een mens in 'weelderige' kleding (Matth. 11:8 en Luc.7:25). Hier betekent het dus een man of een jongen met vrouwelijke eigenschappen, dus een mannelijke prostitué.

5. Een knapenschender (arsenokoites) is iemand die schuldig is aan onnatuurlijke vergrijpen, die de zonde van Sodom pleegt, een homosexueel, een pederast, of ook een vrouw met lesbische neigingen. Hoewel men tegenwoordig heel tegemoetkomend en begrijpend over de homofilie spreekt en deze zonde goedkeurt, wijst de apostel haar als een gruwelijk kwaad van de hand.

Dan volgen 6 en 7, namelijk dieven en geldgierigen of hebzuchtigen. Deze laatsten vindt men veelvuldig onder hen, die door 'vrome', religieuze geesten gebonden zijn. Denk maar aan de Farizeeën.

8. Dronkaards behoren tot de verslaafden, evenals gokkers, druggebruikers, rokers en snoepers, die hun lichaam hierdoor meer of minder ontregelen.

9. Lasteraars zijn zij die op leugenachtige wijze kwaad vertellen zonder het bewijs ervoor te kunnen leveren. Aan hen verwant zijn de roddelaars, die er een zeker genoegen in scheppen het slechte dat men van iemand meent te weten, door te vertellen aan derden. Ook zij gaan het Koninkrijk Gods niet binnen, al behoren zij tot de fatsoenlijke en keurige zondaars.

10. Oplichters zijn zij die met mooie voorspiegelingen en sluwheid iemand bedriegen en zij n geld of goederen weten afhandig te maken. Dit woord wordt ook dikwijls weergegeven door 'rovers', dus mens en die zich met geweld iemands bezittingen toeëigenen. Aan het einde herhaalt de apostel de waarschuwing: dezen zullen het Koninkrijk Gods niet beërven, want zij zijn schandvlekken in het huis van hun Heer (Jes. 22:18). Bij zijn doop heeft de christen voor God en de mensen, voor de heilige engelen en de demonen beleden, dat hij het oude leven heeft afgelegd en opgestaan is tot een nieuwe, heilige en reine levenswandel.

11. En sommigen uwer zijn dat geweest. Maar gij hebt u laten afwassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd door de naam van de Here Jezus Christus en door de Geest van onze God.

Op zedelijk gebied behoren de eerste vijf genoemde zonden wel tot de ergste die de mens kan doen. Toch wordt door de apostel verklaard dat sommigen van dit soort mensen volkomen werden gered en nu tot de gemeente behoorden. Het drievoudig herhaalde 'maar' wijst op de eclatante overwinning van Jezus Christus op de zonde, in de harten van diep gezonken zondaars. Onder de onreinen en onrechtvaardigen had het heerlijke licht der genade geschenen en zij hadden het

evangelie der heerlijkheid aanvaard. Zij hadden zich laten afwassen, dus hun zonden geheel laten afwissen. In Handelingen 22:16 werd eenmaal tot Paulus bij zijn bekering gezegd: 'Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen, onder aanroeping van zijn naam'. Natuurlijk wordt de zondeschuld niet afgewassen door de waterdoop, maar door het aanroepen van de naam van Jezus, want 'al wie de naam des Heren aanroept, zal behouden worden' (Hand. 2:21).

Dit aanroepen betekent, dat men zich schaart onder degenen die de verzoening door het bloed hebben aangenomen als betaalmiddel van de schuld. Men is dan ontdaan of gewassen van zijn schuld. In Openbaring 1:5 wordt hetzelfde werkwoord gebruikt, doch zonder het voorvoegsel 'af': 'En van onze zonden gewassen heeft in zijn bloed' (St. Vert.). De mens wordt gereinigd door het bloed van Jezus Christus; dit wil zeggen dat de Heer zijn leven heeft uitgestort in de dood, als betaalmiddel in de onzienlijke wereld, en dat de gelovige dit aanvaard heeft (Jes. 53:12). Hij heeft ons voor God gekocht uit de macht van de satan met zijn bloed.

Paulus vervolgt dan: 'Gij zijt geheiligd'; dat is van de zonde gescheiden, afgezonderd van het kwaad door gebed en bevrijding, geheeld, genezen en hersteld, en toegewijd aan de Heer. Jezus bad: 'Heilig hen in uw waarheid; uw woord is de waarheid' (Joh. 17:17). Zij werden geheiligd, toen zij ontrukt waren aan de verschrikkelijke machten, die hen tot hunbevrijding toe in hun greep hadden gehad. Zij waren voortaan de heiligen van de laatste dagen.

Zij waren gerechtvaardigd, dus niet schuldig verklaard. Zij waren 'rechtens vrij van de zonde' (Rom. 6:7). Men is gerechtvaardigd op het ogenblik dat men het offer van Jezus voor zijn zonden door het geloof aanvaardt. Al dit heil ontvangt men door de naam van Jezus. In zijn naam is er reiniging, in zijn naam worden de machten uitgedreven, want Hij is de Heer of Kurios, en Hij is de Doper in de Heilige Geest. Deze Geest van onze God is de kracht tot verlossing en tot het ganse herstel. Om het anders te zeggen: alle genade en heil waren tot hen gekomen door de gemeenschap met de Here Jezus Christus, wiens naam zij droegen, en door de inwoning van de Heilige Geest, waardoor zij ook 'gezalfden' waren.

12. Alles is mij geoorloofd, maar niet alles is nuttig. Alles is mij geoorloofd, maar ik zal mij door niets laten knechten.

De apostel gaat nu nader in op de blijkbaar in de gemeente te Corinthe veel voorkomende zonde van de onreinheid (porneia). Hij begint evenwel eerst duidelijk te maken dat hij dit kwaad niet verbiedt vanuit het standpunt, dat de christen nu eenmaal onder allerlei wettische voorschriften en verordeningen moet leven evenals de Joden en de heidenen dit moesten. De reden om zich van hoererij te onthouden ligt op een geheel ander vlak dan bijvoorbeeld dle waarom men zich een spijze moet ontzeggen uit religieus oogpunt. Paulus bezigt tweemaal een uitdrukking, die hij ongetwijfeld dikwijls gebruikte in zijn strijd tegen de judaïserende broeders. Hij zegt: 'Alles is mij geoorloofd'. Een geweldige uitspraak voor een man, die ook getuigde: 'Alles is rein voor de reinen' (Titus 1:15).

In hoofdstuk 10:23 herhaalt hij deze spreuk tweemaal in verband met het eten van vlees dat aan de afgoden geofferd was. Paulus begint dus vast te stellen dat hij de Corinthiërs zo maar niet allerlei verordeningen en geboden wil voorhouden. Wat hemzelf betreft, weigert hij zich een slavenjuk te laten opleggen, want 'wij zijn geroepen om vrij te zijn' (Gal. 5:13). Daarom behoeft een christen zich bijvoorbeeld niet te laten besnijden, noch zijn zondag als een Joodse sabbat te vieren. Deze vrijheid in het nieuwe verbond mag evenwel niet misbruikt worden 'als een aanleiding voor het vlees', of 'tot dekmantel van de kwaadwilligheid' (1 Petr. 2:16).

De regel 'alles is mij geoorloofd' diende de christen om duidelijk te maken, dat hij niet gebonden was aan enig Joods of heidens levenspatroon, waarbij men wel moet bedenken dat het gehele maatschappelijke leven bij Jood en heiden onlosmakelijk verbonden was met hun religies. De christen kon dus weten dat hij buiten de maatschappij kwam te staan. Deze spreuk hield natuurlijk niet in, dat de christen de vrijheid zou hebben in te gaan tegen de wetten van God, waarvan de geest van de mens vanaf de schepping de drager is. Het is

juist zo, dat de mens pas vrij is (verlost van de boze), wanneer hij naar de wetten van God leeft.

Een christen mag als natuurlijk mens vrij leven. Hij behoeft zich niets te ontzeggen, zoals bijvoorbeeld de Joden of de vegetariërs. Hij mag alles, maar dan komt wel de keuze: 'Maar niet alles is nuttig'. In Johannes 11:50 en 16:7 staan in plaats van 'nuttig': 'van belang' en 'het is beter'. Wat niet nuttig is, wat niet van belang is, of niet beter is, moet nagelaten worden. Als iets verslaving wekt, is het onnuttig en moet men het gebruik ervan nalaten. Anders wordt de mens een slaaf van zijn voedsel of van de drank. Het is niet nodig om vegetariër te zijn, maar vraatzucht is slecht voor het lichaam. Wij leven niet om te eten, maar eten om te leven. Ook drinken wij niet tot schade van het lichaam.

Als wij ons door de Heilige Geest laten leiden, zijn wij niet onder de wet (Gal. 5:18). Gods wetten zijn dan geschreven in ons hart of geweten. We zijn dan niet gebonden aan spijswetten, die slechts met het natuurlijke leven te maken hebben. Jezus sprak, dat geen enkele spijze de mens kan verontreinigen en daarmee verklaarde Hij alle spijzen rein (Marc.7:19).

Als nieuwe schepping zijn wij geschapen tot goede werken en dan vervullen wij de wet van God. Er waren Corinthiërs, die hun vrijheid misbruikten om te zondigen. Zij leerden waarschijnlijk dat de aanwezigheid van een lust het bewijs was, dat die lust goed was. Sommigen dachten dat de zonde de nieuwe mens die goed is, niet raakte. Zo werden zij tot slaven van het kwaad. De apostel roept nu de Corinthiërs evenwel toe: 'Maar ik zal mij door niets laten knechten', waarbij hij zichzelf dan tot voorbeeld stelt, evenals in hoofdstuk 6:12.

Hij wil niet vanvrije tot onvrij geworden, om dan voortgejaagd te worden door de demonen. Hij wil niet opnieuw in krijgsgevangenschap van de boze komen (Rom.7:23). Hij past wel op zich te laten binden door de onreine geesten en zo zijn vrijheid in Christus, zijn Verlosser, te verliezen. Hij staat niet toe dat iemand buiten zijn Heer enige autoriteit over hem heeft.

13. Het voedsel is voor de maag en de maag voor het voedsel, en God zal zowel het een als het ander tenietdoen. Maar het lichaam is niet voor de hoererij, doch voor de Here, en de Here voor het lichaam.

Alles wat aan het lichaam gedaan wordt, behoort tot het sterfelijke leven. Maar: in de verzorging ervan is hij vrij, als hij het maar geen schade doet. Door voedsel en drank wordt het lichaam onderhouden, want zo heeft God het lichaam geschapen. Hij heeft de begeerte tot voedsel in ons gelegd en het nuttigen van spijze bevredigt deze lust. God zal evenwel zowel de maag als het voedsel aan de destructie prijsgeven, want 'vlees en bloed kunnen het Koninkrijk Gods niet beërven en het vergankelijke beërft de onvergankelijkheid niet' (15:50).

Eten en drinken zijn zaken van de tegenwoordige tijd en hebben geen waarde voor de eeuwigheid. Daarom passen in de leer van het Koninkrijk der hemelen geen spijswetten en allerlei Joodse voorschriften waarop de judaïserende broeders zo gesteld waren en die ze de christenen uit de heidenen trachtten op te leggen. In Romeinen 14 behandelt Paulus deze kwestie uitvoerig en waarschijnlijk was zij in Corinthe ook actueel.

Wellicht was de apostel hier al bezig om de invloed te bestrijden van de 'schijnapostelen' uit 2Corinthiërs 11:13, die Paulus verweten dat hij 'naar het vlees leefde' (2 Cor. 10 .2) en die erop pochten dat zij als goede Hebreeën eigenlijk op een hoger niveau leefden. Het heeft de apostel veel moeite gekost om de christenen zover te krijgen, dat ze erkenden: 'Want alles wat God geschapen heeft, is goed en niets daarvan is verwerpelijk, als het met dankzegging aanvaard wordt, want het wordt geheiligd door het woord Gods en door gebed. Als gij dit de broeders voorhoudt zult gij een goed dienaar van Christus Jezus zijn' (1 Tim. 4:4-6). In de verzorging van zijn lichaam is de mens dus volkomen vrij, indien hij het maar geen schade berokkent. Wij hebben geen religieuze wetten aangaande haardracht, kleding, voedsel en drank. Ons verstand en ons geweten zijn hierbij de maatstaven.

Het lichaam is ter ere van God geschapen die heilig is. Daarom mag

het niet gebruikt worden om slechte verlangens te bevredigen. De Heer moet ons lichaam door middel van zijn Geest kunnen gebruiken. Het is toegewijd aan zijn dienst en wij moeten er goede werken mee verrichten. Daarom is ons lichaam niet voor de hoererij (porneia), voor alles wat vuil, pervers en immoreel is. Ons lichaam is een huis voor de Heer en Hij woont erin en Hij houdt het in stand. Zoals vergif levensgevaarlijk is voor de maag, zo schendt iedere vorm van ontucht het lichaam. Er is dus een parallel: goed voedsel en de maag behoren bij elkaar en zo zij n ook de Heer en ons lichaam op elkaar afgestemd, want Hij woont erin en maakt er gebruik van. Hij is heilig en daarom moeten wij alles wat onheilig is verre van ons houden.

14. God heeft niet alleen de Here opgewekt, maar zal ook ons opwekken door Zijn kracht.

Paulus schreef in Romeinen 8:11 over de opwekkingskracht van de Heilige Geest: 'En indien de Geest van Hem, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, in u woont, dan zal Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door zijn Geest, die in u woont'. Opwekken is dus levend maken. Het ziet dus op genezing en op het goed functioneren van het lichaam door de kracht van de Heilige Geest. Het gaat hier niet over het gestorven lichaam, maar over het sterfelijke dat bloot staat aan de aanvallen van de wetteloze geesten, die het aanranden en beschadigen.

Het lichaam van Jezus werd opgewekt uit de doden. Het was heilig en onberispelijk geweest en had nimmer contact gehad met de zondemachten. Dit lichaam werd bij de opstanding in een ogenblik veranderd in een geestelijk lichaam. Ook hiermee zal de christen rekening moeten houden. Bij de komst van onze Heer zal ons lichaam immers ook 'veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik' en doorons inwendig geestelijk lichaam worden 'verzwolgen in de overwinning' (15:50-58). Het is duidelijk dat onze leden dan wel in dienst van de gerechtigheid moeten staan tot heiliging (Rom. 6:19). De zonde van onreinheid door bepaalde lichamelijke handelingen beschadigen de innerlijke mens met zijn goddelijke natuur en tasten zijn geestelijk lichaam aan.

15. Weet gij niet, dat uw lichamen leden van Christus zijn? Zal ik dan leden van Christus wegnemen om er leden ener hoer van te maken? Volstrekt niet!

Wanneer de Corinthiërs de slagzin van de apostel 'alles is mij geoorloofd' meenden te mogen gebruiken in dienst van de ontucht, volgt hier wel een duidelijk antwoord. Hoererij staat niet op één lijn met het eten van onreine spijzen, want ze verontreinigt de innerlijke mens die 'in Christus' is. Zo schrijft Paulus in hoofdstuk 12:12: 'Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, hoe vele ook, één lichaam vormen, Zo ook Christus'. Hij voegt hier nu aan toe, dat wij ook niet ons aardse lichaam deel zijn van Christus. Zo hebben wij ook lichamelijk en zichtbaar ons lidmaatschap in een plaatselijke gemeente. Lid Zijn van de gemeente van Jezus Christus is daarom geen vaag begrip, maar het heeft zijn gestalte gekregen in het lichaam van Christus hier op aarde. De gemeente is dan de uiterlijke vormgeving van het onzienlijke lichaam van Christus in de hemel. Het onzichtbare lichaam van Christus mag geen enkel contact hebben met de onreine demonen en daarom mag ook geen enkel lid van het zichtbare lichaam eenheid zoeken met een lichaam dat niet bij hen1 hoort.

Tussen het zich onthouden van bepaalde spijzen en het zich onthouden van hoererij ligt een diepgaand verschil. Het eerste was een inzetting voor het Joodse volk, waardoor dit moest leren scheiding te maken tussen rein en onrein, tussen goed en kwaad. Hoererij is evenwel een overtreding van scheppingswetten, een degeneratieverschijnsel van het mens-zijn. God schiep immers de mens als man en vrouw; niet één man met meerdere vrouwen of omgekeerd één vrouw met meerdere mannen. Jezus sprak in dit verband: 'Het is van den beginne zo niet geweest'.

De oratorische vraag wordt dan gesteld: moet ik dan deze verbondenheid met de Heer doen ophouden? Zal ik de leden van zijn lichaam wegnemen om ze met een deerne te verbinden? Wij behoren immers naar lichaam, ziel en geest rechtens Hem alleen toe en wij

verontreinigen zijn heiligheid en heerlijkheid door een ongeoorloofde gemeenschap met een slechte vrouw of met een man die een onreine geest heeft.

Het antwoord dat de apostel laat volgen en waarmee ieder christen van harte moet instemmen, luidt dan: 'Dat nooit en te nimmer!' Jezus sprak dat men God niet kan dienen en de mammon. Deze uitspraak had Judas Iskariot tot nadenken, moeten stemmen. Nu klinkt het: men kan niet in gemeenschap met God leven en tegelijkertijd hoererij plegen. Door deze zonde onttrekt men zich aan het lichaam van Christus en behoort men dan ook niet neer bij de openbaring van dit lichaam op aarde, want allen die ontucht bedrijven, zullen het Koninkrijk Gods niet beërven (Gal. 5:19-21).

Wanneer wij dus het standpunt van de apostel delen, dat wij met onze lichamen ledematen van Christus zijn, zullen wij deze niet verontreinigen. Dan weten wij evenwel ook, dat wij in geval van ziekte kunnen zeggen: 'Heer, uw lichaam wordt aangetast en aangevallen door ziektegeesten. Herstel nu uw lichaam door onze genezing!' Wanneer Hij dan op deze wijze de sterfelijke lichamen der gemeenteleden levend maakt, zal geen inwoner van de stad Gods meer zeggen: 'Ik ben ziek' Jes. 33 :24).

16,17. Of weet gij niet, dat wie zich aan een hoer hecht, één lichaam met haar is? Want, zegt Hij; die twee zullen tot één vlees zijn. Maar die zich aan de Here hecht, is één geest met Hem.

Om de nauwe verbondenheid tussen man en vrouw in hun natuurlijke omgang aan te duiden, sprak God: 'En de twee zullen één vlees zijn' (Gen. 2:24 septuagint). Het 'ene vlees' maakt twee mensen tot echtgenoten. We hebben hier dus te maken met een scheppingswet, die voor alle tijden en alle omstandigheden geldt. Niet door ceremoniën, noch door staatswetten, maar door de geslachtsdaad wordt voor God een huwelijk gesloten. Dit sluit natuurlijk niet uit dat de huwelijkspartners met de wetten van de aardse overheid rekening moeten houden, want 'ieder mens moet zich onderwerpen aan de

overheden, die boven hen staan' (Rom. 13:1). De burgerlijke ceremonie schenkt de erkenning van de overheid aan het huwelijk.
Op de vraag of het een man geoorloofd was zijn vrouw om allerlei redenen weg te zenden, sprak onze Heer: 'Hebt gij niet gelezen, dat de Schepper hen van den beginne als man en vrouw heeft gemaakt? En Hij zeide: Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn. Zo zijn zij niet meer twee, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheide de mens niet' (Matth. 19:4-6). Een jongen en een meisje die zulke intieme relaties met elkaar hebben gehad, moeten zich daarom bewust zijn, dat zij voor God zijn getrouwd; en wat God samengevoegd heeft, mag de mens niet meer scheiden.

Eén vlees zijn betekent: één lichaam ermee vormen. Indien een gemeentelid gemeenschap heeft met 'de vreemde vrouw' voor wie in Spreuken 5 wordt gewaarschuwd, dan onttrekt hij zijn lichaam aan Christus en daarmee ook aan de bescherming van de heilige engelen. Bij volharding in zijn kwaad kunnen de broeders en zusters ook niet meer voor hem op de bres staan en hij is dan 'overgeleverd aan de satan' en zijn demonen (5:5).

Zoals het lichaam van de vrouw verbonden is met dat van haar man, zo is de geest van de christen een eenheid met de Geest van zijn Heer. Dit is een heilige band die gekenmerkt wordt door liefde, vrede, gerechtigheid en blijdschap. Paulus schreef in Efeziërs 5:32 dat de vleselijke verbondenheid in het huwelijk beeld is van de gehechtheid van de Heer aan zijn gemeente. Bij hoererij wordt dit beeld van Christus en zij n gemeente geweld aangedaan, maar zoals Christus trouw blijft aan zijn ene gemeente, zo behoort ook de man trouw te zijn aan zijn ene vrouw.

18. Vliedt de hoererij: Elke andere zonde, die een mens doet, gaat buiten zijn eigen lichaam om. Maar door hoererij bezondigt men zich aan zijn eigen lichaam.

Onder de Corinthiërs waren er die de omgang met prostituées niet zo erg vonden. Ze meenden dat dit voor een man geen ernstige gevolgen

had. De apostel waarschuwt nu verder: 'Ontvliedt de ontucht'. Je overwint de hoererij door je van haar te distantiëren en je niet op plaatsen te begeven, waar je verleid wordt.

Om aan zijn betoog nog een volgend argument toe te voegen, schrijft Paulus nu verder, dat iedere andere zonde die de mens bedrijft, 'zonder' of 'buiten' zijn lichaam is. Zo is het bijvoorbeeld met liegen, lasteren, vloeken, haten of met jaloersheid. Bij moorden, stelen en roven worden derden benadeeld. Het eigen lichaam is er niet rechtstreeks bij betrokken. Bij verslavingen als dronkenschap, roken of het gebruikvan drugs, benadeelt men wel het eigen lichaam, maar men bedrijft zijn kwaad met stoffen die zich buiten het lichaam bevinden: drank, tabak of verdovende middelen. Bij ontucht gebruikt men evenwel het eigen lichaam als object om ermee te zondigen.

Het lichaam lijdt hier schijnbaar niet onder. Men kan niet zeggen dat men door hoererij zijn lichaam schade toebrengt. Sommigen beweren zelfs dat deze onreinheid nuttig kan zijn om de spanningen te ontladen. Een redenering die geïnspireerd is door de duivel voor wie men dan werkt. De apostel stelt: een ontuchtige zondigt wél tegen zijn eigen lichaam, hoewel hij het wellicht niet beschadigt. Hij raakt ermee als christen buiten het lichaam van Christus en daardoor belet hij zijn eigen lichaam zijn doel te bereiken, namelijk om te functioneren naar de wetten van de Schepper. Geen andere zonde heeft zulk een funeste uitwerking op de innerlijke mens. Hoewel de gevolgen in het lichaam niet aanwijsbaar behoeven te zijn, is het toch wel zonde tegen het lichaam.

19,20. Of weet gij niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, die in u woont, die gij van God ontvangen hebt en dat gij niet van uzelf zijt? Want gij zijt gekocht en betaald. Verheerlijkt dan God met uw lichaam.

God geeft de mens een lichaam met de bedoeling dat Hijzelf; verbonden met de menselijke geest, erin zou wonen. 'De geest, die Hij in ons deed wonen, begeert Hij met jaloersheid' (Jac. 4:5). De geest van de christen is door de doop in de Heilige Geest met de Geest van

God gehuwd. Daarom behoort hij niet zichzelf toe. Daarom mag hij ook geen afgoderij bedrijven, want dan wordt deze geestelijke band doorgesneden. De bijbel spreekt in dit verband over 'afhoereren'. Bij overspel schendt men de uitbeelding van dit geestelijke huwelijk tussen God en de mens.

Ieder lichaam van een lid der gemeente dat gedoopt is in de Heilige Geest, is een tempel voor God. Met elkaar vormen 'de levende stenen' de grote tempel, waarover de apostel sprak in hoofdstuk 3:16,17. Een tempel is een heilige en afgezonderde plaats. Hij behoort niet aan de natuurlijke wereld maar aan God. Daarom heeft het lichaam geen eigen bestaan en is het niet 'van uzelf'. In geen enkel epistel van Paulus wordt zoveel geschreven over het ontvangen en het bezitten van de Heilige Geest als in deze eerste Corinthebrief: De Corinthiërs wilden zich verheugen in het bezit van de charismatische begaafdheden, maar zij moesten zich ervoor hoeden, door hun manier van leven de Geest niet te doven. Zij moesten zich bewust zijn dat hun lichaam een tempel van de Heilige Geest was, en die Geest hadden zij eenmaal, nadat zij geloofden, van God ontvangen.

God heeft de gehele mens gekocht door het bloed van zijn Zoon. Door deze transactie verwisselde hij van eigenaar, want hij werd verlost uit de macht van de satan en overgezet in het Koninkrijk van Gods Zoon. Deze migratie gold voor de gehele mens naar lichaam, ziel en geest. Daarom is ook het lichaam voor de Heer en moet het Hem verheerlijken. Dit betekent meer dan alleen het ontvlieden aan de hoererij, want dat is een daad om te ontkomen. De bedoeling is evenwel om als christen zijn lichaam actief in dienst te stellen van de gerechtigheid en van de waarheid. Dit is mogelijk, want het is immers God die door zijn Geest in hem uitwerkt, beide zowel het willen als het handelen (Filip. 2:13).

HOOFDSTUK 7

1,2. Wat nu de punten betreft, waarover gij mij geschreven hebt, het is goed voor een mens niet aan een vrouw verbonden te zijn, maar met het oog op de gevallen van hoererij moet ieder zijn eigen vrouw hebben en iedere vrouw haar eigen man.

De Corinthiërs hadden Paulus om opheldering gevraagd aangaande verschillende leerstellingen en levenspraktijken. Deze brief was hem waarschijnlijk overhandigd door de broeders, die in hoofdstuk 16:17 worden genoemd. Zij hadden hem niet geschreven over de verdeeldheid, de partijzucht, de ontucht en de slechte onderlinge verhoudingen in de gemeente. Deze zaken had de apostel van anderen gehoord en toen het eerst behandeld.
Nu begint Paulus de punten te bespreken, die door de Corinthiërs aan de orde waren gesteld, namelijk: het huwelijk, de besnijdenis, het ongehuwd zijn, het eten van offervlees, zijn apostelschap, Mozaïsche schaduw en Nieuwtestamentische werkelijkheid, de hoofdtooi der vrouw, de geestelijke gaven, de opstanding, de collecten en relsplannen.

Hoewel er velen tot bekering gekomen waren en bevrijdingen ervaren hadden, leefden sommigen nog in zonden. Het sexuele leven was bij hen nog lang niet in orde. Het was sterk overtrokken, zoals men dit in onze dagen ook zo veelvuldig tegenkomt. De eerste kwestie betrof de gehuwde leden van de gemeente of die gehuwd waren geweest. Velen van hen hadden op heidense wijze met meer dan één vrouw geleefd en zich met allerlei zedeloze handelingen ingelaten.

Uiteraard waren er dus vele verworden gezinnen en vanuit christelijk standpunt ook onhoudbare situaties. Natuurlijk stond het antwoord van de apostel in verband met deze ergerlijke toestanden. Zoals hijin Eféziërs 4:28 schreef-'Wie een dief was, stele niet meer, maar spanne zich liever in om met zijn handen goed werkte verrichten, opdat hij iets kan mededelen aan de behoeftige', zo roept hij hier de Corinthiërs op tot een totale vernieuwing van denken en leven. Hij zegt dan: het is

goed voor een man geen vrouw aan te raken, dat is met haar gemeenschap te hebben. Door de heidense zedenwas het sexuele leven zo gedegenereerd, dat het Paulus toeleek dat het beter was zich maar geheel hiervan te distantiëren, zoals het voor een dronkaard noodzakelijk is geen druppel alcohol meer te gebruiken, teneinde geheel los te komen uit de greep van de slavernij.

Ook waren er mannen die vanwege hun overgang tot het christendom door hun vrouwen waren verlaten en vrouwen die door hun mannen waren verstoten (vers 10, 11). Ter vermijding van iedere soort van ontucht moest iedere man zich bij één vrouw bepalen en iedere vrouw zich tot één man beperken. De Statenvertaling spreekt hier terecht over 'hoererijen' in het meervoud. Een ongetrouwde man die de gave van onthouding niet bezat, kon gemakkelijk tot openlijke of verborgen sexuele zonden komen.

Waarom Paulus tot dit rigoureuze besluit komt, blijkt later uit vers 26. Dan bemerken wij dat de apostel niet bedoelt dat een ascetisch leven heiliger zou zijn dan een gehuwd, maar hij adviseert verder ongehuwd te blijven in verband met de korte levenstijd van de mensten opzichte van de eeuwigheid. Dechristen moet zich niet al te zeer hechten aan het tijdelijke en aan het voorbijgaande. Het hebben van schatten in de hemel is belangrijker dan het bezit van vrouw en kinderen, dus van rijkdommen in de natuurlijke wereld.

Paulus geeft hier adviezen, maar geen bevelen. Hij zelf was waarschijnlijk weduwnaar en niet meer getrouwd vanwege het moellijke leven dat hij leidde, waarbij hij geen extra lasten op zich kon nemen. Hij wilde niet dat zijn gezin zou delen in vervolging, honger, gevangenissen en lijden. Ook werd hij dagelijks geheel in beslag genomen door de zorg voor de gemeenten, waardoor hij met zijn speciale roeping niet in staat was op de bres te staan voor zijn gezin. Paulus minachtte zijn medeapostel Petrus niet, omdat deze zijn vrouw meenam op zijn reizen, maar hij kon dit niet, want in hoofdstuk 15:31 belijdt hij: 'Ik sterf iedere dag'.

Ook ten opzichte van het huwelijk wilde de apostel wel, dat men zijn navolgers zou zijn, gelijkerwijs hij' Christus navolgde. Verder kunnen

wij ons voorstellen dat de gelovigen in die tijd bij het zoeken naar een vrouw slechts een zeer beperkte keuze hadden. Men kent dit probleem tegenwoordig ook nog bijde kleine groepen christenen in heidense of rooms-katholieke landen.

In dit hoofdstuk spreekt de apostel niet zoals in Eféziërs 5:22,23 over de hoge betekenis van het huwelijk en over de uitspraak van God zelf, dat het niet goed is dat een mens alleen blijft. Hij brengt hier het huwelijk op het natuurlijke vlak, rekening houdende met de harde realiteit en een komende vervolging. Ook konden die eerste christenen niet leven zoals ze zelf maar wilden. Het waren Grieken die niet alleen te maken hadden met offervlees, maar ook met huwelijksopvattingen van de maatschappij waarin zij leefden.

Veelal moesten de man en de vrouw nog leren elkaar lief te hebben, want deze hechte positieve houding wordt in de oosterse landen en rond de Middellandse Zee maar sporadisch gevonden. Het sexuele leven moest in zijn natuurlijke banen geleid worden door de instelling van het christelijke huwelijk teneinde gevallen van hoererij te vermijden. Dit ging langs een lange en moeizame weg. Paulus wist dat niet ieder de gave van onthouding bezat en was in een moeilijke situatie geplaatst. Hij trekt dan de conclusie dat het beter is te trouwen met alle gevolgen, moeilijkheden en complicaties die het huwelijk met zich zou brengen, dan te ontsporen door ontucht en door gebrek aan zelfbeheersing.

3,4. De man kome jegens de vrouw zijn echtelijke verplichtingen na en evenzo de vrouw jegens haar man. De vrouw heeft niet zelf over baar lichaam te beschikken, doch haar man; en eveneens heeft de man niet zelf over zijn lichaam te beschikken, doch zijn vrouw.

De apostel geeft nu de getrouwde christenen raad. De Corinthiërs leefden vaak ruw, zodat sommigen zelfs 'dronken' avondmaal vierden (11:21). Zulke mensen zijn dan ook in het sexuele leven meestal bruut en ongeremd. Het echtelijke leven moet evenwel geleid worden in de goede banen van harmonie, beheerstheid en zelfverloochenende liefde.

Ook onderscheidt de mens zich in zijn geslachtsleven van de dieren. Deze hebben hun bronsttijd. Het vrouwelijke dier is slechts in die tijd toegankelijk, en deze periode duurt bij vele dieren maar een korte tijd per jaar. Man en vrouw behoren evenwel hun gemeenschap te regelen met hun geest, die de drager is van de wetten Gods, en dan is er sprake van zelfbeheersing.

Beide partijen zijn in het huwelijksleven gelijk en ieder beschikt over het lichaam van zijn partner. Wie echtbreuk pleegt, geeft zijn lichaam dat niet zijn eigendom is, over, en neemt een lichaam dat ook het zijne niet is. Wie naar een prostituée gaat, zoekt alleen eigen bevrediging, want haar persoon en wezen laten hem verder onverschillig en de hoer laat zo'n man zijn gang gaan zonder deelname harerzijds. Het gaat evenwel niet alleen om de bevrediging van de man, maar ook om dievan devrouw. Er is sprake van echtelijke verplichtingen, letterlijk 'cumoia', dat is vriendelijkheid of zoals de Statenvertaling luidt: 'goedwilligheid'.

Nergens is de nood zò groot als juist in het sexuele leven. De ruzies in een gezin gaan meestal om geld, kinderen of sex. Deze zaken moet men immers samen doen of samen hebben. Geld moet de man niet alléén beheren en de opvoeding der kinderen moet niet alléén aan de vrouw worden overgelaten. Het geslachtsleven moet ook met onderling goedvinden worden geregeld en nimmer mag geweld worden gebruikt. Ook mag de ene partij niet weigeren wat de andere bij een normaal gevoelsleven nodig heeft. Ook periodieke onthouding in verband met het plannen van de gezinsuitbreiding moet na onderlinge bespreking en onderling goedvinden geregeld worden.

Ormatuurlijke en perverse daden mogen niet voorkomen om des gewetens wil. Indien men zich niet aan deze regels houdt en zich onttrekt, brengt men zijn levensgezel(lin) in moeilijkheden en is men verantwoordelijk, wanneer deze ontrouw wordt, of ook wel in andere, meer verborgen zonden valt. Paulus verwerpt hier de gedachte die in de geschiedenis heeft postgevat, dat de echtelijke omgang iets minderwaardigs zou zijn. Zo verbood de kerk in de middeleeuwen de echtelijke (sexuele) gemeenschap op zondag, woensdag en vrijdag, en

bovendien veertig dagen voor Pasen en veertig dagen voor Kerstmis en ook drie dagen voor iedere gang ter communie.
Misschien hadden sommige Corinthiërs de echtelijke omgang al nagelaten teneinde de zedelijke volmaaktheid te bereiken. De apostel wijst op deze drogreden, want juist bij de hoogste opvattingen aangaande het huwelijksleven behoren de partners als gelovigen naast hun geestelijke eenheid ook de vleselijke gemeenschap te onderhouden.

5,6. Onthoudt dat elkander niet, tenzij met onderling goedvinden en voor een bepaalde tijd, om u te wijden aan het gebed, maar om daarna weder samen te komen, opdat niet de satan u verzoeke wegens uw gemis aan zelf beheersing. Dit zeg ik om u tegemoet te komen, niet om u te bevelen.

Er zijn evenwel ook tijden dat een gelovig echtpaar zich zo onafgebroken in de geestelijke wereld moet bewegen, dat het geen aandacht meer heeft voor de vleselijke gemeenschap. Er kunnen ziekten zijn of zorgen, er kan een geestelijke strijd zijn, de boze kan zo aanvallen dat de natuurlijke verlangens niet meer aan bod komen.

Er zijn tijden in het huwelijksleven dat men zich wijdt aan vasten en bidden' zoals de Statenvertaling luidt. In de meeste handschriften komt het woord 'vasten' evenwel niet voor. Onthouding is echter een vorm van vasten. Zij is evenwel nooit een doel, maar een middel om beter te kunnen bidden, dat is zich bewegen in de hemelse gewesten, teneinde zijn noden bij God bekend te maken, van Hem kracht tot overwinning te ontvangen of zich te verdiepen in de hemelse realiteiten. Natuurlijk ziet het hier genoemde bidden niet op de normale gemeenschap met God, maar op een bijzondere gemeenschap met Hem, vanwege bepaalde noden en verlangens of wegens andere zaken die een grote geestelijke inzet vragen.

Paulus raadt nu aan om zo'n periode van onthouding niet te lang te rekken. Je kunt geen weken zonder voedsel, wanneer je overdag je normale bezigheden hebt, en je kunt je niet concentreren in het gebed, als de satan komt om je te verzoeken teneinde je zelfbeheersing te

roven. Zo worden sommigen bij het vasten in hun verlangen naar voedsel verschrikkelijk aangevallen. Als ze dan zitten te kijken of de voorgenomen of met de Heer afgesproken tijdsduur nog niet voorbij is, verliest het vasten zijn waarde. Zo spraken wij eens een zoon van een rabbi, die de grote verzoendag stipt in acht nam door niets te eten of te drinken. De jongejood deelde ons mee dat hij menigmaal dacht: wat ga ik hem dadelijk raken als het zes uur is.

Zo kan de satan ook de mens op het sexuele vlak aanvallen. Hij infiltreert hem dan met onreine gedachtenen zijngebedsgemeenschap wordt gehinderd of verbroken. Daarom moet de christen zich slechts voor een bepaalde tijd onthouden. Er zijn in het Nieuwe Testament geen wetten of voorschriften dienaangaande, wat sommige christenen betreuren, want zij zouden graag de tijd in dagen of weken zien uitgedrukt. Dan wisten zij tenminste waaraan zij zich te houden hadden. Maar zijn er ook dan nog vrome geesten in het spel, dan zullen dezen toch niet gemakkelijk zeggen: het is genoeg. Deze geesten zijn toch nooit tevreden, onverschillig de tijdsduur van de onthouding. Het aantal dagen is evenwel voor iedere christen anders en hangt afvan de aanwezige zelfbeheersing, van zijn noden en van zijn behoeften. Merk hierbij op dat de apostel geen oordeel velt of veroordeling uitspreekt over hen die zich niet kunnen onthouden. Hij schrijft: Dit laatste echter bedoel ik als een verlof, of bij wijze van toelating, niet van bevel. Hij sluit hier dan ook elke wettische gedachte of ieder voorschrift over onthouding uit.

De mening dat de huwelijksgemeenschap alleen geoorloofd zou zijn met de bedoeling om kinderen te verwekken, vindt geen steun bij de apostel. Deze spreekt over een onthouding, die niet te lang mag duren. Dat de gemeenschap beter achterwege kan blijven op godsdienstige tijden of op zon- en feestdagen is een oudtestamentische opvatting, want voor ons zijn 'alle dagen gelijk' (Rom.14:5).

Er is hier dus geen sprake van een bevel. De bijbel kent nergens een gedwongen celibaat. Je behoeft van God niet ongetrouwd te blijven en je bent niet verplicht om je op bepaalde tijden te onthouden. Je zult dit slechts doen in grote ontspannenheid, zodat je er geestelijk profijt van hebt. De onthouding moet achterwege blijven, wanneer de partner

ertegen is. Het gaat niet alleen om eigen overwegingen, maar evenzeer om de behoeften van de ander.

7. Ik zou wel willen, dat alle mensen waren, zoals ikzelf. Doch iedereen heeft van God zijn bijzondere gave, de een deze, de ander die.

Paulus trok zonder vrouw de wereld rond, want hij was niet getrouwd (1 Cor. 9:5). Hij bezat genoeg zelfbeheersing en reisde jaar in jaar uit rond zonder enige sexuele spanning. Hij had dus een bijzonder charisma, en hij voegt eraan toe dat niet iedereen deze genadegave bezit: de een heeft deze en de ander die. Waarschijnlijk had de apostel deze gave niet altijd bezeten, want hij was vroeger lid van het sanhedrin geweest.

In Handelingen 22:20 staat, dat Saulus 'met volle instemming' meewerkte aan de dood van Stéfanus. Dit betekent: 'Saulus keurde het mede goed'. Ook in Handelingen 26:10 lezen we dat Paulus zijn stem uitbracht. Een lid van het sanhedrin moest getrouwd zijn. Paulus was verder een joodse rabbijn geweest uit de school van Gamaliël en de regel was dat deze godsdienstleraars als jongemannen van omstreeks twintig jaar huwden. Hieruit volgt dus dat Paulus een weduwnaar was geworden en toen de gave van onthouding had ontvangen, zodat hij zich geheel aan de geestelijke arbeid kon wijden. Hij kende dus de problemen van het huwelijksleven, maar wist ook dat deze gave van onthouding een uitzondering was. Daarom zag hij niet neer op anderen, die wel een vrouw in hun leven nodig hadden.

De gave der onthouding noemt jezus in Mattheüs 19:12, waar Hij zegt: 'Die zichzelf gesneden hebben'. Natuurlijk mag deze uitspraak niet in de letterlijke en natuurlijke zin worden uitgelegd, dus als een ontmanning. Het huwelijk van één man met één vrouw voor een geheel leven was voor de discipelen zo extreem, dat ze verwonderd zeiden: 'Wie kan dan zalig worden?' Dan kun je maar beter niet trouwen, want je houdt het met één vrouw toch niet je hele leven uit.

Paulus behoorde tot hen die ongetwijfeld naar de gave van onthouding hadden geijverd en haar hadden ontvangen (14:1). Hij was er erg blij mee en wenste haar alle gelovigen toe, want zij was ideaal voor allen die terwille van Christus een zwaar leven moesten lijden, want zij bespaarde hun veel zorgen en moeiten.

8.9. Maar tot de ongehuwden en de weduwen zeg ik: Het is goed voor hen, indien zij blijven, zoals ik. Indien zij zich echter niet kunnen beheersen, laten zij dan trouwen. Want het is beter te trouwen dan van begeerte te branden.

Daarom begint hij hier met het voegwoord 'maar', want hij richt zich nu tot de 'ongehuwde' mannen, in tegenstelling dus met hen die als weduwnaar vroeger getrouwd waren geweest. Daarna volgen de 'weduwen'. Aan de 'ongehuwde' meisjes kon hij geen adviezen geven, want dezen werden uitgehuwelijkt (vers 36). Voor jonge dochters had hij geen bevel des Heren (vers 25).

In 1 Timotheüs 5:14 raadt de apostel de 'jonge' weduwen aan om te hertrouwen, zodat ze geen oorzaak zouden zijn voor roddel en lasterpraat, daar ze zich waarschijnlijk niet konden beheersen. Voor oudere weduwen is dit evenwel gemakkelijker en dezen trouwen niet meer zo snel. Die kunnen dus zelfs bij een goede reputatie hun plaats in de gemeente innemen als presbyteressen of oudsten (zie 1 Tim.5:9 en Titus 2:3, waar presbyteressen vertaald is door 'oude vrouwen').

Wie zich niet beheersen kan, kan het beste maar trouwen, want anders krijgt men met dezelfde problemen te maken als zij die door te lange onthouding in spanning komen. Het werkwoord 'branden' vinden we ook in 2 Corinthiërs 11:29; Efeziërs 6:16; 2 Petr. 3:12 en Openbaring 1:15; 3:18. In onze tekst betekent het: moeite hebben om zijn hartstochten onder controle te houden. Wie door het vuur der begeerte verteerd wordt, kan beter trouwen dan voortdurend in spanning verkeren. Branden betekent: overgegeven zijn aan de boze machten. Wanneer een huwelijk niet mogelijk is, moet om de gave van onthouding worden gebeden. Uit de zin: het is beter te trouwen, mag niet worden afgeleid, dat het huwelijk een minder kwaad zou zijn en

dat hier dus twee verkeerdheden met elkaar worden vergeleken. Het gaat hier over een natuurlijke oplossing van het probleem.

10,11. Doch hun, die getrouwd zijn, beveel ik niet, maar de Here, dat een vrouw haar man niet mag verlaten -is dit toch gebeurd, dan moet zij ongehuwd blijven of zich met haar man verzoenenen - en een man moet zijn vrouw niet verstoten.

Nu volgt een duidelijke uitspraak voor gehuwde christenen, waaraan nog wordt toegevoegd, dat het hier een bevel van de Heer zelf betreft: de gehuwde vrouw mag haar man niet verlaten. Het is moeilijk dit gebod rechtstreeks in de evangeliën terug te vinden. Zo zinspeelt de apostel hier ook niet op de enige uitzondering, namelijk dat scheiding bij overspel wel geoorloofd is. Dan is immers de huwelijksband al verbroken en is de bedrogen partner vrij om al dan niet te hertrouwen (vergelijk Matth. 5:32; 19:6-9; Marc. 10:11,12 en Luc. 16:18).

In geval van echtbreuk is de echtbreker vanwege zijn gemeenschap met een andere vrouw al opnieuw getrouwd. Aan de achterblijvende echtgenote kan dan moeilijk de eis worden gesteld om terug te keren, teneinde zich met haar man te verzoenen. Zij behoeft dan verder ook niet ongetrouwd te blijven. Volgens de wet moest de overtreder gedood worden, zodat van hereniging nooit sprake meer kon zijn. Paulus rept hier evenwel niet van overspel. Zijn uitspraak heeft waarschijnlijk te maken met de vraag of een gelovige vrouw haar gelovige man mocht verlaten, omdat zij geestelijk op een hoger vlak wilde leven. Zij wilde dan op het niveau van de apostel leven. Op de achtergrond kan dan ook nog het feit spelen, dat zij door haar vader of broer was uitgehuwelijkt aan Iemand voor wie ze geen natuurlijke liefde had.

Het lijkt ons toe, dat de apostel daarom geen uitspraak uit de evangeliën overneemt, noch een gezegde van de Heer gebruikt die hij 'bij overlevering' had vernomen maar dat hij schreef onder rechtstreekse inspiratie van de Heilige Geest, die dan de uitdrukking bezigde: 'Zo zegt de Here'. De Geest sprak dan 'nadrukkelijk' (1 Tim. 4:1), dat de gehuwde christenen elkaar onder geen beding mochten

verlaten, zelfs niet vanwege het motief een geheiligder en geestelijker leven te willen leiden. Het gaat hier dan over een doorgevoerd geval van onthouding, waarover in vers 5 was geschreven. Er waren dus al gevallen in Corinthe waar de vrouw of de man niet meer 'de echtelijke verplichtingen' nakwamen. Zij hadden zelfs al hun gelovige partner verlaten of stonden op het punt dit te doen, alles 'om Christus' wil'! De apostel schrijft nu tot zulke vrouwen die zo'n fatale stap hadden gedaan: welnu, dan moet je voortaan maar ongehuwd blijven, maar als het mogelijk is, ga dan je man weer opzoeken en belijd dat je verkeerd gehandeld hebt. Of dit laatste advies van ongehuwd te blijven of van terug te keren ook direct door de Heilige Geest was ingegeven, of dat het slechts een conclusie van de apostel was, is niet duidelijk vast te stellen.

Het lijkt ons meer een logische gevolgtrekking van de apostel. Het beste is dan altijd dat de vrouw weer terugkeert en een normaal huwelijksleven met haar man gaat leiden. Zo is er dan ook nergens in het oude noch in het nieuwe verbond sprake van kloosters, waar 'heiligen' zich zouden moeten afzonderen van de wereld. Voor God is het echtelijke leven niet minder-waardig en het is niet beneden de ongehuwde staat. De vrouw moet terugkeren, omdat zij zelf immers niet de beschikking heeft over haar lichaam, maar haar man. Bovendien is zij door haar heengaan mede verantwoordelijk indien haar man een andere vrouw gaat opzoeken. Tenslotte mag de man zijn vrouw ook niet verstoten vanwege hetzelfde principe. Hij mag nooit terwille van de ascese zijn vrouw opofferen.

Het gebeurt ook nu nog wel dat een christen niet een andere gelovige zuster meer geestelijk contact meent te hebben dan met zijn eigen vrouw. Of omgekeerd dat een vrouw met een 'broeder' geestelijk meer omgang heeft dan met haar eigen man. Dit wordt dan dikwijls de aanleiding voor overspel in de natuurlijke wereld. Zo'n nieuwe gemeenschap wordt dan goedgepraat met zogenaamd religieuze motieven. De apostel laat hier evenwel duidelijk de stem van de Heer zeggen, dat HIJ zo'n contact verfoelt. Zo'n man of zo'n vrouw moet dan maar zó geestelijk zijn, dat ze hun leven lang ongehuwd blijven, indien tenminste terugkeer tot de vroegere partner onmogelijk is.

12,13. Maar tot de overigen zeg ik, niet de Here: heeft een broeder een ongelovige vrouw, die erin bewilligt met hem samen te wonen dan moet hij haar niet verstoten. En een vrouw moet als zij een ongelovige man heeft, en deze erin bewilligt met haar samen te wonen, die man niet verstoten.

Hoe moet het nu evenwel met een echtpaar, waarvan de man gelovig is en de vrouw ongelovig, of waarvan de man nog een heiden of jood is, terwijl de vrouw de samenkomsten van de gemeente bezoekt? Van welk principe moet de gelovige partner dan uitgaan? Deze vierde categorie die de apostel nu als punt op de vragenlijst behandelt, betreft het zogenaamde gemengde huwelijk.

Paulus redeneert dan evenals in de vorige twee verzen vanuit de scheppingswet, dat man en vrouw één vlees zijn geworden door hun huwelijksgemeenschap, en dat de mens deze band niet eigenmachtig mag verbreken. Deze eenheid moet dan in de natuurlijke wereld terwille van het geloof in God, in stand worden gehouden. Dit kan dan ook wanneer de ongelovige partner geen behoefte heeft om zijn of haar wederhelft te verlaten of te verstoten. Ondanks diepgaande verschillen in geloofsovertuiging met de daaruit voortvloeiende complicaties moet de christen nooit de huwelijksband verbreken.

Hier vinden we dan een uitspraak waarmee ook vele mannen en vrouwen tegenwoordig te maken hebben. De man komt tot het aanvaarden van het volle evangelie, maarde vrouw blijft bij de traditionele leringen of bij haar kerk. Zo'n echtgenoot moet er dan rekening mee houden, dat zijn vrouw destijds met een man uitdezelfde kerk en van dezelfde richting huwde. Vroeger liet hij bijvoorbeeld zijn kinderen besprengen, maar nu aanvaardt hij alleen de doop door onderdompeling als beeld van een geestelijke weg die hij begonnen is af te leggen. Hij veranderde dus van gedachten, maar zijn vrouw wil de pasgeboren baby wél laten 'dopen'.

De man heeft dan de taak om zo voorzichtig mogelijk met zijn vrouw om te gaan en haar geen rechten te ontnemen, want het kind behoort haar evengoed toe. Hij moet dan zijn vrouw laten begaan, hoewel

hijzelf natuurlijk niet naar de 'doopdienst' gaat. Hij moet in het natuurlijke leven bovendien alles doen om zijn vrouw ter wille te zijn. Zo moet ook de vrouw die het volle heil heeft lief gekregen, alles vermijden wat de huwelijksband zou kunnen schaden, hoewel zij te allen tijde toch God meer moet liefhebben dan haar man.

Wanneer de ongelovige of andersdenkende huwelijkspartner niet aan leergeesten gebonden is, dus niet onder hun pressie staat, zal er altijd wel een modus vivendi of een tijdelijke schikking gevonden kunnen worden. De huiselijke sfeer kan dan positief blijven. Wanneer 'vrome' geesten evenwel geweld gaan uitoefenen, is het zaak voor de gelovige partner om de mens en de macht te kunnen onderscheiden, teneinde zo de man of de vrouw te kunnen blijven liefhebben. Spanningen zijn dan evenwel niet te vermijden, maar om ruzie te maken, zijn er altijd twee partijen nodig, en de verstandige christen zal hieraan niet deelnemen en liever zwijgen en de machten in stilte binden.

Natuurlijk kan de apostel alleen de gelovige man of vrouw adviseren, want over de ongelovige man of vrouw heeft hij geen zeggenschap. Zijn raad is dan: laat het initiatief tot echtscheiding nooit van de christen uitgaan en houd zo lang mogelijk de huwelijksband intact.

Menigmaal zal de vrouw van een ongelovige man gasten moeten ontvangen, feestjes moeten bijwonen, gesprekken moeten aanhoren ter wille van haar echtgenoot. Zij zal dan innerlijk sterk moeten zijn, wetende dat ze wel in de wereld is, maar niet van de wereld. Zij zal er ook rekening mee mogen houden dat vele natuurlijke, ongelovige mensen nog niet altijd gebonden zijn. Dezen hebben dan nog dikwijls de ongeschreven wet van God in hun binnenste. De apostel merkte op, dat zij dan van nature doen wat de wet van God gebiedt (Rom.2:14).

14. Want de ongelovige man is geheiligd in zijn vrouw en de ongelovige vrouw is geheiligd in de broeder. Anders zouden immers uw kinderen onrein zijn, doch nu zijn zij heilig.

De ongelovige huwelijkspartner is geheiligd in de gelovige eega. Daarom kan en mag de christen met zo'n huwelijksgenoot

samenwonen en behoeft hij deze niet te verlaten. Geheiligd betekent hier: afgezonderd van de machten der duisternis, dus apart gezet zoals het vaatwerk in de tempel. Om deze uitdrukking beter te verstaan, willen we haar vergelijken met wat Paulus schrijft in 1 Timótheüs 4:5, namelijk dat alle spijzen 'geheiligd' worden door het woord van God en door gebed. Veronderstel dat iemand offervlees moest eten. Het woord van God geeft hem inzicht in de geestelijke wereld en verklaart alle spijzen rein (Marc. 7:19).

Het gebed is het bezigzijn in de geestelijke wereld en stelt de christen in staat om iedere occulte macht, die door de heidense ceremoniën aan de spijze verbonden was, te verbreken. Zo leert het woord van God dat de mens het beeld is van zijn Schepper. Het zijn de machten derduisternis die hem doen zondigen en onrein maken. Welnu, de gelovige zal in haar man of in zijn vrouw de boze geesten binden. Hiervoor is gebed nodig, dit wil zeggen dat de gelovige zich opstelt in de onzienlijke wereld en daar de strijd aanbindt met de demonen, die op de levensgezel(lin) inwerken. Men kan er dan zeker van zijn dat de duivel met zo'n man of vrouw niet meer kan doen wat hij wil, hoewel er geen vernieuwing in zijn of haar leven is gekomen.

Het is niet zo, dat de christen de zwakste partij is in de strijd, want hoe kan hij de wereld dan eenmaal aan de voeten van zijn Heer brengen? Jezus sprak: 'Ik heb u macht gegeven', en van deze autoriteit moet hij zeker gebruik maken ten behoeve van de allernaaste. De natuurlijke mens zal ongetwijfeld de beïnvloeding en de kracht van Gods Geest ondergaan. De vraag kan nog gesteld worden: wat gebeurt er wanneer iemand met een spiritist of een uitgesproken occult persoon is gehuwd? Het antwoord is, dat ook deze machten moeten worden aangevallen. Wil de betreffende man of vrouw deze boze geesten evenwel niet loslaten, dan zal hij of zij het zo moeilijk krijgen, dat zo'n persoon de band met zijn gelovige partner verbreekt of weggaat. De macht zal uiteindelijk moeten wijken voor de kracht van de Heer, maar zal dan ook in dit geval de onwillige en verharde occulte zondaar meenemen.

Natuurlijk schrijft de apostel deze raad aan hen, die vóór hun bekering al een ongelovige eega hadden. Trouwt iemand evenwel als christen

met een ongelovige, dan gaat hij vrijwillig een 'juk' aan met een boze geest, of met 'de god dezer eeuw'. Door deze vrijwillige verbinding levert de christen dan het bewijs, dat het niet in zijn bedoeling ligt een strijd op leven en dood met de vijand aan te binden. Wanneer een meisje een vriend heeft, of een jongeman een vriendin, dan zullen zij trachten vóór hun huwelijk de geliefde voor de Heerte winnen. Wanneer dit niet lukt, is er geen enkele garantie dat hun pogingen later wel zullen slagen.

Paulus geeft nu nog een merkwaardig bewijs dat een ongelovige man of vrouw geheiligd is in zijn of haar huwelijkspartner: 'Anders zouden immers uw kinderen onrein zijn, doch nu zijn ze heilig'. Wanneer de ongelovige niet door de gelovige geheiligd was, zouden de machten in zo'n gezin vrijspel hebben. Dan zouden de kinderen hiervan het slachtoffer worden, want zij oriënteren zich op hun ouders en staan onder beïnvloeding van de geestenwereld die dezen bij zich hebben. Nu stond het voor de Corinthiërs vast dat hun kinderen niet onrein waren, maar heilig, ook die uit een gemengd huwelijk. Paulus gebruikte deze overtuiging als argument. Hun kleinen waren in dit opzicht niet minder dan de verbondskinderen in de oude bedéling, die tot een heilige natie behoorden. Zo lagen zij nu onder de claim van de gelovige ouder, die het kind apart zette van het rijk der duisternis.

Wij merken in dit verband op, dat wil niet 'bekennen dat onze kinderen in Christus geheiligd zijn', zoals het kerkelijke 'doop' formulier ons wil doen geloven, maar wij volgen de redenering van Paulus, dat zij in hun ouders geheiligd zijn. De gelovige ouders zijn evenwel in Christus geheiligd door de waarheid of het woord, dat Hij eenmaal predikte en in de wereld liet verkondigen (Joh. 17:17-19).

Zij zijn, na van hun zondeschuld door het geloof verlost te zijn, 'geheiligd door de Heilige Geest', 'geheiligd in Christus jezus' en 'geheiligd door de God des vredes' (Rom. 15:16; 1 Cor. 1:2; 6:11 en 1 Thess. 5:23). De kinderen staan dus niet in de bres voor de ouders, maar de ouders voor hun kinderen. Daarom hebben onze kleinen in de eindtijd ook de belofte, dat zij als 'het groene gras' niet zullen verbranden (Openb. 9:4). Zij zijn de bouwstenen voor hét huis van God, die al op het tempelplein gereed liggen en later als 'levende

stenen' zullen worden ingevoegd. Jezus drukte deze claim op de kinderen uit met de woorden: 'Want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen' (Matth. 19:14). Deze verzen geven dus wel een merkwaardige kijk op wat in de hemelse gewesten zich kan afspelen in een gezin, waarvan vader of moeder niet gelovig is.

Natuurlijk geeft dit vers allerminst voet aan de gedachte, dat men nu de kinderen ook maar moet dopen, want dan zou om dezelfde reden ook de ongelovige man of vrouw recht hebben op de doop.

15,16. Maar indien de ongelovige haar verlaat, laat hij haar verlaten. De broeder of zuster is in dit geval niet gebonden; tot vrede heeft God u geroepen. Want hoe kunt gij weten, vrouw dat gij uw man zult redden? Of hoe kunt gij weten, man, dat gij uw vrouw zult redden?

Er waren gelovige vrouwen, die door hun mannen waren verlaten. Deze echtgenoten gehoorzaamden uiteraard de wet van God niet. Sommige vrouwen meenden dat zij hun ongelovige mannen nog konden terugwinnen. Zij bleven hen trouw en waren voortdurend voor hen in gebed. Ze beschouwden dit als een opdracht van de Heer. Paulus adviseert hen dit niet meer te doen. Hij bedoelt: tracht hen niet vast te houden in je gedachten. Deze raad gold natuurlijk ook voor de gelovige man ten opzichte van zijn ongelovige vrouw.

Als je niet weet dat je iemand redden kunt, moet je geen verbintenis met hem aangaan en niet in spanning komen. God heeft je tot vrede geroepen en door dit voortdurend denken aan je ongelovige man of vrouw, verlies je je gemoedsrust. Veronderstel dat zo'n man zijn vrouw tenslotte wil terug hebben, terwijl hij niet veranderd is, dan beginnen de moeilijkheden en de strijd voor de gelovige vrouw opnieuw. Dit wil de Heer niet, want de christen is tot 'vrede' geroepen. Met dit woord is het evangelie onlosmakelijk verbonden. Zei onze Heer niet: 'Mijn vrede geef Ik u'? Men vindt zijn vrede tussen de broeders en zusters in de gemeente en niet door gemeenschap met een ongelovige. Daarom is het advies: laat de verlaten vrouw geen pogingen meer doen om contact op te nemen met haar vroegere man.

Deze vorm van evangelisatie is niet naar de wil van de Heer, want zij wordt de oorzaak van twist en onvrede.

Ook in onze nieuwe volle-evangeliegemeenten maken wij bovengenoemde situaties menigmaal mee, doordat onze bijeenkomsten zijn ontstaan door het 'redden' van onbekeerden. Voor de zusters geldt, zolang zij met hun onbekeerde mannen leven, dat dezen door de wandel hunner vrouwen zonder woorden worden gewonnen, doordat zij hun reine en godvrezende wandel opmerken (1 Petr. 3:1,2). Komt het evenwel tot een scheiding, laten zij dan aan dit Paulinische vermaan denken. Zij zijn dan niet meer aan hun man gebonden, maar zijzijn vrij', dus mogen ze ookweer hertrouwen.
Onze tweede generatie kent deze moeilijkheden zo niet meer, daar de jongemannen over het algemeen in eigen kring hun levenspartners zoeken. Tenslotte de vraag: wanneer mag een christen hertrouwen? Uit de behandelde verzen kunnen wij nu het volgende concluderen:

1. Wanneer een van belde partijen echtbreuk pleegt, want dan is de huwelijksband al verbroken.

2. Na het overlijden van de huwelijkspartner, want dan is men vrij (Rom. 7:3).

3. Wanneer de man de vrouw wegzendt, omdat deze een christin is, of andersom, want de broeder of zuster is in dit geval niet gebonden!

17. Alleen, laat ieder zo leven, als de Here hem toebedeeld heeft, zo als God hem geroepen heeft. Zo schrijf ik het in alle gemeenten voor.

De apostel trekt nu de eindconclusie uit zijn voorgaande raadgevingen: laat ieder een leven leiden zoals de Heer zijn lot toebedeelde en zoals God hem heeft geroepen. Het evangelie eist geen veranderingen in de omstandigheden van het dagelijkse leven, want het verandert de mens van binnenuit. Het brengt geen spanning teweeg maar ontspanning. God roept immers de mens op om in iedere situatie in vrede te leven (vers 15). In de normale omstandigheden waarin de christen leefde toen hij tot bekering kwam, behoeft geen

verandering te worden gebracht terwille van het evangelie: wie getrouwd is, diene God in zijn huwelijk. Wie ongetrouwd is en de gave van de onthouding niet bezit, zoeke een vrouw opdat hij niet in zonde valle. Wie het charisma van het celibaat heeft zoals de apostel zelf, diene de Heer als vrijgezel. Wie een ongelovige man of vrouw heeft die met haar of hem wil samenwonen, zoeke geen scheiding. Wanneer de ongelovige huwelijkspartner evenwel heengaat, laat de gelovige dan deze toestand aanvaarden, want zijn God is ervan op de hoogte. Natuurlijk sluit Paulus zondige toestanden als overspel of homosexualitelt hierbij uit, want die zijn in strijd met de scheppingswetten en met de bevelen van de Heer. Ook kan het zijn dat men een tak van arbeid heeft, die niet bij het christen-zijn past. Wanneer men bijvoorbeeld een sigarenhandel heeft of caféhouder is, ofeen beroep uitoefent dat niet strookt met de waardigheid van een kind van God, zal men om des gewetens wil een andere broodwinning zoeken.

Het gaat bij de christen allereerst om een wandel in de hemel, dus een leven in de gedachtenwereld van God en zijn Zoon. Wat de wandel op aarde betreft, kan hij verzekerd zijn dat de hemelse Vader hem alle dingen die hij nodig heeft, zal toewerpen. Het zoeken naar het Koninkrijk Gods moet dan wel primair zijn. Wat het natuurlijke betreft, moeten Gods gaven wel ontvangen worden in tevredenheid.

De apostel geeft bovengenoemd voorschrift in alle gemeenten, want hij heeft het overeen algemene levensregel voor alle christenen in alle tijden. Het principe ervan is: tracht niet op eigen houtje veranderingen in je leven aan te brengen. Laat de hemelse Vader zorgen en wees tevreden met wat je hebt. Ook de passende baan die je zoekt, ligt niet buiten de leiding van de Heilige Geest, evenmin als de man of de vrouw die je begeert als levensgezel(lin). Handel dus in al deze zaken niet met een koortsachtig initiatief, maar wacht af hoe de Heer ingrijpt, want in stilheid en vertrouwen zal uw sterkte zijn (Jes.30:15).

Ook in onze eschatologische tijd of in deze laatste dagen moet de christen gewoon doorleven en niet tot extravagante of buitensporige daden overgaan. Zo behoeft hij niet zijn huis te verkopen of zijn spaarrekening te plunderen, omdat de dag des Heren nabij is en de

grote godsman hier op aandringt. Luther adviseerde om in die tijd toch nog maar rustig het boompje in zijn hof te planten. Aan de Thessalonicenzen die de komst des Heren in hun dagen verwachtten, schreef de apostel dat zij niet hun bezinning moesten verliezen en dat zij zich niet 'ongeregeld' mochten gedragen, dus in strijd met de instructies die Paulus in alle gemeenten had gegeven. Zo moesten zij bijvoorbeeld hun betrekking niet opzeggen, maar 'rustig bij hun werk blijven en hun eigen brood eten' (2 Thess. 3:12).

Wel een waarschuwing tegen al die groeperingen in onze tijd, die de jeugd van hun studie en regelmatige arbeid af willen houden om zogenaamde geestelijke arbeid te verrichten.

18,19. Is iemand als besnedene geroepen, hij late het niet verhelpen; is iemand als onbesnedene geroepen, hij late zich niet besnijden. Want besneden zijn betekent niets, en onbesneden zijn betekent niets, maar wel het houden van Gods geboden.

De woorden van Paulus zijn geen beeldspraak, alsof hij bedoelde dat men zijn joodse afkomst niet zou mogen verloochenen en zichzelf zou moeten blijven. Hij wees er evenwel op dat men de gevolgen van de besnijdenis niet moest teniet doen. Er waren talloze joden die buiten Palestina woonden. Alleen Rome herbergde tijdens de regering van Tiberius al meer dan twintigduizend joden. De jongeren onder hen wilden ongetwijfeld meedoen met de spelen, de gymnastische oefeningen en baden. Zij werden daarbij evenwel uitgelachen. De spelen werden immers naakt uitgevoerd.

Verder was de joodse gemeenschap onderworpen aan zware belastingen. Om aan de ondraaglijke fiscale druk te ontkomen, moest men kunnen bewijzen geen jood te zijn. Geen wonder dat vele joden zich tot hun arts wendden. Wellicht kon deze helpen de onmiskenbare tekenen van het verbond te verbergen. De wijze waarop dit chirurgisch geschiedde, vindt men in het 'Corpus Medicorum' van de Romeinse arts en schrijver Aurelius Cornelis Celsus, die in het begin van onze jaartelling leefde. Behalve langs operatieve weg, werd het 'herstel' ook langs onbloedige wijze bereikt. In de achttiende eeuw gaven twee

'vrome' kloosterbroeders hiervan het bewijs. Zij lieten zich eerst - met toestemming van hun broeder-superlor - besnijden, en dooreen rekking der huid weer genezen. Dit ongewone experiment werd door de 'christelijke wereld' op de voet gevolgd en per speciale koerier werden de meetgegevens zelfs naar het Vaticaan gebracht. In 1 Makkabeeën 1:11-15 wordt verhaald, hoe afvallige joden in jeruzalem ten tijde van de goddeloze Griekse koning Antiochius Epifanes een atletenschool bouwden, zoals de heidenen hadden. 'Zij lieten bij zich de besnijdenis wegwerken en verzaakten aldus aan het heilig verbond'. Er waren misschien te Corinthe Joodse christenen die zo intensief met het oude systeem hadden gebroken, dat zij dezelfde ingreep begeerden terwille van hun nieuwe inzichten. Paulus maakte het hun evenwel duidelijk dat hij aan deze uiterlijke zaken niet de minste waarde hechtte. Deze operatie loonde dus niet.

Anderzijds waren er heidenen, die er wel iets in zagen om zich te laten besnijden. Zij stonden onder invloed van judaïscerende broeders, die leerden: 'Indien gij u niet besnijden laat naar het gebruik van Mozes, kunt gij niet behouden worden' (Hand. 15: l). Slechts een leven naar Gods geboden en naar de leer van het onzienlijke Koninkrijk Gods is belangrijk. Toen men tot bekering kwam, werd men als besnedene of als onbesnedene door de hemelse Vader als kind aangenomen. Geen mens kan dit kindschap door wettische voorschriften teniet doen.

Het houden van de sabbat en het teken van de besnijdenis waren kentekenen van het volk van God in de natuurlijke wereld geweest. Het Israël Gods viert een geestelijke sabbat, want het is ingegaan in de rust van God, en het kent een geestelijke besnijdenis, de besnijdenis des harten, 'die geen werk is van mensenhanden', maar die ziet op de radicale breuk met het oude, zondige leven (Hebr.4:10 en Col. 2:1 l).

In Galaten 5:6 merkt de apostel op: 'Want in Christus jezus vermag noch besnijdenis iets, noch onbesneden zijn, maar geloof, door liefde werkende'. In 6:15 herhaalt hij dan: 'Want besneden zijn of niet besneden zijn betekent niets, maar of men een nieuwe schepping is'. Het houden van Gods geboden heeft te maken met de liefde tot God en die tot de naaste.

20. Ieder blijve bij die roeping, waarin hij was, toen hij geroepen werd.

Het Griekse woord 'klèsls' wordt vertaald door roeping of staat, dus de toestand waarin de mens door de voorzienigheid van God leeft. Na aanvankelijke aarzeling vertaalde Luther dit woord door 'beroep'. In de betekenis van 'beroep' komt dit woord evenwel nooit voor in de bijbel en is het te begrensd. De apostel heeft het hier over gehuwd en ongehuwd zijn, over besneden en onbesneden zijn en in de volgende verzen over slaaf zijn en vrije zijn. Het christendom accepteert en absorbeert elke levenstoestand waarin de mens bij zijn bekering vertoeft, uitgezonderd zondige toestanden.

Zo verdwijnen de tegenstellingen van het jodendom en het heidendom, van arm en rijk, van slaaf en vrije in het ware christendom. Dit is internationaal en erkent geen verschillen in ras, taal, zeden, gewoonten en cultuur, dit wil zeggen dat deze geen barrières vormen om -christen te worden. Uitwendige en natuurlijke zaken bepalen het christen zijn niet, want het gaat over de innerlijke mens en diens houding ten opzichte van God en de naaste. Wel moet men opletten geen occulte tradities voort te zetten, die in elke maatschappijvorm veelvuldig voorkomen.

21. Zijt gij als slaaf geroepen, bekommer u daarover niet, maar als gij ook vrij kunt worden, maak er dan te meer gebruik van.

Paulus verkondigde een geestelijke vrijlating. Hij loste het slavenprobleem niet op evenmin als Jezus dit had gedaan. Deze sprak wel: 'Een ieder, die de zonde doet, is een slaaf der zonde. En de slaaf blijft niet eeuwig in het huis, de zoon blijft er eeuwig. Wanneer dan de Zoon u vrijgemaakt heeft, zult gij werkelijk vrij zijn' (Joh. 8:34-36). Jezus noch Paulus waren maatschappijhervormers en ook wij hebben hiertoe geen opdracht. De christen heeft geen taak om nationale vrijheidsbewegingen te ondersteunen of arbeidsconflicten op te lossen. Erwaren te Corinthe veel slaven. Zij behoefden zich daarover niet te bekommeren, want in de gemeente waren allen gelijk. De vertaling

Brouwer luidt:'Werdt gij als slaafgeroepen, het dere u niet', want het was in de natuurlijke wereld een uitgesproken vernedering om slaaf te zijn. In de gemeente kon de maatschappelijk minder bedeelde evenwel voorganger, oudste, evangelist of profeet zijn. Als een slaaf zijn vrijheid aangeboden werd of hij deze wist te verwerven, kon hij beter de Heer dienen, want hij was dan zijn eigen baas. De vrijgelaten slaaf was ook in staat beter als christen te wandelen, want hij behoefde zich niet langer te schikken naar de luimen van slechte en zondige meesters. Het is bekend dat de Joden het een ereplicht achtten om hun broeders die in slavernij leefden, vrij te kopen. Het laat zich indenken dat de eerste christenen dit ook menigmaal zullen gedaan hebben. Deze tekst heeft een parallel met vers 15. Indien een christenvrouw door haar ongelovige man verstoten werd, kon ze zich verblijden in haar vrijheid. In de nieuwe situatie kon ze altijd beter haar Heer dienen.

De toestand van de mens als slaaf of als vrije verhindert of bevordert zijn aanneming door God evenwel niet. Slavernij' betekent echter wel altijd: meer geestelijke strijd! We merken op dat Paulus van de toenmalige situatie uitging, terwijl hij een eeuwig evangelie predikte, dat de mens waarlijk geestelijk vrijmaakt. Zulk een vrij mens zal ook maatschappelijk zijn taak beter kunnen vervullen en geschikt zijn om een betere plaats in te nemen.

22. Want de slaaf, die in de Here geroepen werd, is een vrijgelatene des Heren; evenzo is hij, die als vrije geroepen werd, een slaaf van Christus. Gij zijt gekocht en betaald.

De slaaf is een vrije in de Heer. Het is duidelijk dat het voegwoord 'want' waarmee de tekst begint, niet kan slaan op de tweede helft van het vorige vers, want daar is juist sprake van een vrijgelaten slaaf. Nu luidt de Leidse Vertaling-van dit gedeelte in navolging van de kerkvader Chrysostomus en anderen: 'Zelfs al kunt gij vrij' worden, blijf liever slaaf. De oorspronkelijke tekst is namelijk dubbelzinnig en geeft aanleiding tot deze tegengestelde lezingen. Deze vertaling sluit wel beter aan bij onze tekst, maar het lijkt ons toch onwaarschijnlijk dat Paulus een voorstander ervan zou zijn om het dikwijls zo

moeilijke slavenbestaan te continueren. De vertaling Brouwer heeft deze tweede helft tot een tussenzin gemaakt en zo de moeilijkheid opgelost. We lezen daar: 'Werdt gij als slaaf geroepen? het dere u niet. (Maar indien gij vrij kunt worden, maak daarvan liever gebruik). Want de slaaf, die tot des Heren dienst geroepen is, is een vrijgelatene des Heren'.

De slaaf is een vrije in de Heer, wanneer hij diens woord vasthoudt en er naar leeft. De vrije is een slaaf van Christus. Beiden zijn gekocht en betaald door Jezus Christus, zoals een slaaf op de markt werd gekocht door zijn nieuwe meester. Hun eigenaar was de overste dezer wereld. Voor de christenen gold het: 'Gij hebt hen voor God gekocht met uw bloed' (Openb. 5:9). Wij denken eraan, dat Jezus de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen, hoewel Hij in de geestelijke wereld volmaakt vrij was.

We kunnen ons voorstellen dat het evangelie van Jezus Christus een enorme aantrekkingskracht voor de slaven bezat. Zij waren voor God geen minderwaardigen meer en dit vond zijn weerslag bij de broeders en zusters in de gemeente. Hier vonden ze verkwikking en werden ze geaccepteerd als gelijken. Hier konden ze ijveren naar de geestelijke begaafdheden, die hen optrokken en toerustten in de hemelse sferen. Hier maakten zij een voorproef mee van een naderende tijd, waarin zij als overwinnaars alles aan hun hemelse Heer zouden onderwerpen (15:28).

23,24. Weest geen slaven van mensen. Broeders, iedereen blijve voor God in die toestand, waarin hij werd geroepen.

De christenen zijn duur gekocht, want de losprijs voor hen was immers het bloed, dat is het leven van jezus. Daarom zijn ze in de geestelijke wereld alleen slaven van het Koninkrijk Gods. Voor allen geldt dat zij God meer gehoorzamen zullen dan de mensen. Alle angst voor personen moet worden afgelegd, want de liefde van God drijft iedere vrees uit. Niemand kan in de geestelijke wereld twee heren dienen. De christen die zonder enige vrees leeft, bezit een koninklijke houding. Hij drukt hiermee uit, dat hij zelfs als slaaf behoort tot 'een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie,

een volk Gode ten eigendom'. Na zijn bekering staat de christen in de natuurlijke wereld nog op de plaats waar de Heer hem vóór die tijd zette. Hij is dan nog: vader, moeder, kind, heer of knecht. Deze verhoudingen in het maatschappelijke leven zijn vaak geruime tijd blijvend.

God wil niet dat de christen maatschappelijke omwentelingen veroorzaakt door revolutie of door geweld. De prediking van het evangelie bewerkt een omkeer in de harten en dit werkt door in de zichtbare wereld. Een man wordt dan een betere vader, een vrouw een betere moeder, een kind wordt gehoorzamer, een slaaf een betere dienaar en een heer een betere werkgever. Het bekeerde kind blijft in de natuurlijke wereld onderdanig aan zijn ouders, ook al zijn deze ongelovig, tenzij zij iets van hem eisen dat tegen de uitdrukkelijke wil van God ingaat. Dan moet hij Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen. Een gelovige knecht stelt zich niet boven zijn patroon. De bijzondere gunst en tegenwoordigheid van God hangen niet af van uitwendige toestanden, maar leder mens mag in iedere levensomstandigheid ervan genieten.

25. Voor de jonge dochters heb ik geen bevel van de Here. Maar ik geef mijn mening, als iemand, die door de ontferming des Heren trouw is.

Ook over de huwbare meisjes hadden de Corinthiërs vragen gesteld. Was de maagdelijke staat te verkiezen boven de gehuwde? Mocht voortaan de jongedochter zelf uitmaken of ze al dan niet zou trouwen? Kon zij vanwege religieuze bezwaren weigeren om te trouwen? Of moest het zó blijven, dat deze Corinthische meisjes in deze zaak volkomen afhankelijk bleven van de wil van hun vaders? In die tijd was het immers ondenkbaar dat een Grieks of joods meisje zelf haar keuze kon bepalen. Het evangelie dat Paulus predikte, was er ook niet op gericht om de zeden te veranderen. Het christendom sloot zoveel mogelijk aan bij de structuur van de bestaande maatschappij. Onze zendelingen hebben bijvoorbeeld toch ook niet de opdracht om in een dictatoriaal geregeerd land bekend te maken dat deze staatsvorm verwerpelijk is, en dat de democratie alleen moreel goed is. Zij

hebben de taak niet veranderingen aan te brengen in sociale, politieke en maatschappelijke toestanden. Deze zullen zich wel langzaam wijzigen, indien vele mensen christen worden.

Paulus erkent dat hij zich in deze kwestie niet beroepen kan op uitspraken van onze Heer zelf, evenmin als deze aanwijzingen had gegeven, wanneer een gelovige huwelijkspartner de ongelovige man of vrouw mocht verlaten. De apostel geeft daarom-zijn eigen gefundeerd oordeel, dat doordrenkt was met goddelijke wijsheid. Zijn conclusie nemen wij zelfs aan 'als woorden Gods' (1 Petr. 4:1 l). Paulus wist dat hij door de Heer als apostel was geroepen en dat hij de genade had ontvangen betrouwbaar te zijn. Zo schrijft hij later in 1 Timotheüs 1: 12,13, dat Christus Jezus hem trouw had geacht en hem ontferming had bewezen. Zijn opinie berustte dus op degelijke kennis, levenservaring en verlichting door de Heilige Geest, toen hij in het vorige vers schreef, dat ieder voor God maar in die staat moest blijven, waarin hij geroepen was. In dit verband was dit dus voor de jongedochters de ongehuwde staat. Het waarom der zaak behandelt hij dan in de volgende verzen.

In de kanttekeningen van de Canisiusvertaling gaat men ervan uit dat de apostel het hier heeft over de maagdelijke staat van zowel mannen als vrouwen. Dezen zouden besloten zijn om 'maagdelijk' te leven, zonder hiervoor een gelofte afgelegd te hebben. Hoewel het woord 'parthenos' bij ons vertaald is door jongedochter, schijnt het ook gebruikt te kunnen worden voor mannen, die nog geen gemeenschap met een vrouw hadden gehad.

Toch is hier geen enkele aanwijzing dat de apostel het hier over een'geestelijke'stand zou hebben of over een bepaalde klasse van personen die een bijzondere heiligheid zouden bezitten. Hij geeft hier evenwel in een moeilijke situatie adviezen aan vaders, die met aanwijsbare problemen zaten in verband niet hun jongedochters.

26-28. Ik acht dus om de bestaande nood dit goed, dat het voor een mensgoed is, zo te zijn. Zijt gij aan een vrouw verbonden? Zoek geen scheiding. Hebt gij geen vrouw meer? Zoek er geen. Maar ook

wanneer gij trouwt, dan doet gij daarmede geen kwaad, en wanneer een jonge dochter trouwt, dan doet ook zij daarmede geen kwaad. Maar wel staat zulke mensen verdrukking voor het vlees te wachten, die ik u gaarne besparen zou.

De apostel schrijft over 'de bestaande nood'. Het woordje 'bestaande' kan vervangen worden door 'tegenwoordige'. Wij lezen dit bijvoorbeeld in de Lutherse vertaling. In de 'Ncw English Bible' staat: 'In tijden van spanning zoals tegenwoordig'. Ook de 'King James' en de 'Revised Standard' hebben 'tegenwoordig' (present). Het Griekse woord 'enistemi' wijst op een scherp contrast met het verleden en met de toekomst (Hebr. 9:9, Rom. 8:38).

In Corinthe beleefde men zware tijden. In 1 Thessalonicenzen 3:7 spreekt de apostel over 'bij al onze nood en druk' en het staat wel vast, dat deze brief vanuit Corinthe werd geschreven. Ook denken we aan het gezicht dat Paulus in deze stad ontving, toen de Heer hem 's nachts bemoedigde en tot hem zei: 'Wees niet bevreesd'. Ook uit het feit dat de joden Paulus voor de rechterstoel konden slepen en dat Sósthenes door de Grieken daar mishandeld werd, blijkt wel dat de christenen weinig of geen bescherming van de overheid genoten (Hand. 18:9-17).

Het was dus voor de ongetrouwden beter om niet te huwen. Bij vervolgingen zijn gezinnen dubbel kwetsbaar en door zijn raadgevingen bespaarde de apostel hun extra lijden en verdrukkingen.
Het is ook opvallend dat de apostel juist aan de Corinthiërs zoveel meedeelt over zijn eigen lijden: in alles zijn wij in de druk en vervolgd, en voortdurend worden wij aan de dood overgeleverd (2 Cor.4:7-12).

Ook weidt hij in deze tweede brief uitvoerig uit over de aard van zijn verdrukkingen: gevangenschap, slagen, geselingen, gevaar doorvolksgenoten, en om tenslotte nog duidelijk te maken dat de vijandschap uit de onzienlijke wereld kwam: een engel des satans, om mij met vuisten te slaan. Het is of de apostel zijn verdrukte medegelovigen wil zeggen: wordt nu maar mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg (11:l).

In tijden van nood was het voor de gemeenteleden goed 'zó te zijn' als de apostel. De gehuwden mochten hieruit echter niet concluderen dat zij dan maar scheiden moesten, met een beroep op de moeilijke levensomstandigheden. Wie evenwel nog vrij was, deed beter niet te trouwen. Het woordje 'meer' in: 'Hebt gij geen vrouw meer?' is in de Nieuwe Vertaling ingevoegd. Men kan ook vertalen: 'Zijt gij vrij van een vrouw?', dus nog ongehuwd, 'zoek er geen'. Deze regel gold dus voor alle ongehuwden en niet alleen voor gescheiden mannen of weduwnaars. De jongemannen en jongedochters doen evenwel beslist geen kwaad, indien zij op deze apostolische raad niet ingaan. Hij was immers in hun eigen belang gegeven. Letterlijk staat er: je zondigt daardoor niet. Voor God is immers het huwelijk heilig en het staat zedélijk niet lager dan de ongehuwde staat.

Er waren asceten die meenden dat het huwelijk iets minderwaardigs was. De apostel wijst dit nadrukkelijk van de hand. Wie evenwel trouwt, zal in de bestaande situatie ook nog voor zijn gezin moeten zorg dragen. Dan wordt het 'vlees', dat is de natuurlijke mens, bij de meedogenloze vervolgingen wel zwaar onder druk gezet. De gehuwde staat maakt dan de verschrikkingen groter en dit wil de apostel zijn kinderen als een goede herder besparen. Deze zienswijze is dan wel geheel anders dan het juk dat de 'geestelijken' in de roomse kerk te dragen hebben, want hun wordt verbóden te huwen. Er wordt geen rekening mee gehouden of zij dit al of niet kunnen dragen. In de eerste eeuwen bestond er geen kerkelijke wet, die het celibaat voorschreef. Als een gehuwd man tot priester gewijd werd, kon hij het huwelijksleven voortzetten. Wel leefden vele christenen naar het voorbeeld van Christus en Paulus als ongehuwden. Eerst in het jaar 386 werd door de Synode te Rome de ongehuwde staat der priesters verplicht gesteld.

In onze tijd leven velen ook weer in spanning vanwege reeds aanwezige of aanstaande nood, waarin de machten der duisternis vooral op de gezinnen en op de jeugd aanvallen. Bij het oplossen van dit probleem spreken zij niet meer over ongehuwd blijven, maar over gezinsbeperking, dat wil zeggen over het hebben van hoogstens twee kinderen. Sommigen achten ook dit evenwel onverantwoord vanwege de angstige situatie en zij willen helemaal geen kinderen meer. Hoe

zou Paulus zich tegenover zulk een beslissing opstellen? Het gaat dan immers niet meer over 'zich beheersen'of over een volkomen toewijding aan God, maar over het prefereren van een mechanische weg, die geen zelfverloochening of zelfdiscipline eist, maar die de sexuele vrijheid en het materialisme in de hand werkt. Deze oplossing is een andere dan die waarvan de apostel in vers 32 schrijft: 'Wie niet getrouwd is, wijdt zijn zorgen aan de zaak des Heren, hoe hijde Here zal behagen'.

29a. Dit bedoel ik, broeders: de tijd is kort.

Godsdienst was in het Romeinse rijk geen privé-zaak. In het dagelijkse leven moest de christen op straat of op de markt maar al te vaak 'neen' zeggen tegen de leefgewoonten van zijn tijd. De apostel vangt nu aan: dit wil ik u verzekeren dat de tijd kort is, -'want de gedaante dezer wereld gaat voorbij (vers 31). Men stond aan de grenzen van een nieuw tijdperk. Men was in een zo spannende wereldsituatie gekomen, dat het onoverwinnelijke Romeinse rijk met zijn cultuur en godsdienst zou worden weggeveegd door de opkomende macht van het christendom.

In Efeziërs 5:15,16 schrijft de apostel: 'Ziet dus nauwlettend toe, hoe gij wandelt, niet als onwijzen, doch als wijzen, u de gelegenheid ten nutte makende, want de dagen zijn kwaad'. In de geest ziet Paulus reeds de komende bloedige vervolgingen onder de Romeinse keizers, maar ook de triomf van zijn gekruisigde Heer. Een vleselijk christendom zou niet bestand zijn tegen de verdrukkingen en ook niet in staat zijn een nieuwe wereldorde te vestigen. Het is de ure om uit de slaap te ontwaken, want de nacht is vergevorderd, de dag is nabij (Rom. 13:11,12).

De christenen werden omringd door een geestelijke duisternis, die veroorzaakt werd door de satan, de overste dezer wereld. Zo worden wij door deze uitspraak met ónze tijd geconfronteerd: miljarden mensen zijn gebonden aan valse, occulte godsdiensten, aan ongeloof en bijgeloof, aan ziekten, zonde, ongerechtigheid, angst en wetteloosheld. De wetsprediking van het oude verbond was ten tijde

van de apostel niet bij* machte deze duisternis te verdrijven of de mensen te bevrijden uit de hand van hun vijanden. Daarom ging het fossielejodendom ten onder. Zo ook is het christendom van onze tijd onmachtig zijn licht te laten schijnen, maar wij zien daarentegen uit naar de openbaring van de zonen Gods, die het licht helderder dan ooit zullen doen stralen in een demonisch ontwrichte eeuw. Wanneer de apostel profeteert dat de tijd kort is, weet hij ook dat het heil meer nabij is gekomen. Reeds zag hij de overwinning van de christenen op het rijk der duisternis door de openbaring van de zonen Gods. Voor hen die de boodschap van het Koninkrijk der hemelen kennen, wijkt de nacht ook nu reeds en is de dag nabij.

29b-31. Tenslotte, laten zij; die een vrouw hebben, zijn als zonder vrouw; die wenen, als weenden zij niet; die blijde zijn, als waren zij niet blijde; die kopen, als zouden zij er niets van behouden; die van de wereld gebruik maken, als zouden zij haar niet ten einde toe gebruiken. Want het uiterlijk van deze wereld is bezig te verdwijnen.

De Corinthiërs waren nog vleselijk, zoals zovele christenen in onze tijd. Daarom kon de apostel zich bij hen moeilijk bezighouden met geestelijke zaken, zoals in andere gemeenten. hij moest voorschriften, adviezen en aanwijzingen geven in verband met allerlei natuurlijke kwesties, die de ware geestelijke christen probleemloos vanuit zijn hemelse visie kon oplossen. De volgende raadgevingen spreken ook ons aan en wij moeten ze ook ter harte nemen, teneinde onze geestelijke gezindheid eraan te toetsen. De bedoeling is: laten wijtoch allereerst een wandel in de hemelse gewesten hebben, want de tijd is kort, of beter: saamgedrongen, dit betekent dat er vele dingen gaan gebeuren in een kort tijdsbestek.

'Ten slotte', of 'voor de tijd die ons rest', wanneer de onzienlijke wereld in beweging komt, maak dan je huwelijk en je gezin niet tot het hoofdthema. Hecht niet teveel aan de genoegens van deze samenleving, want je weet niet hoe spoedig Je ze gaat verliezen. Ook met de toekomst van je kinderen moet je niet voortdurend bezig zijn, want de Heer zegt: 'Maar zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden' (Matth.

6:3 3). Het leven van de ware gelovige wordt getypeerd door zijn hemelse wandel. Vooral zij die een ongelovige huwelijkspartner hebben, zullen een leven moeten opbouwen dat niet door antichristelijke beïnvloedingen overweldigd wordt. Houd er ook rekening mee, dat er in de geestelijke wereld geen man, vrouw of kind meer is. Ook de martelaren hebben vele malen hun vrouw en kinderen moeten loslaten terwille van hun geloof.

Ook geeft het natuurlijke leven vaak aanleiding tot diepe smart. De zieke vrouw, het moeilijk opvoedbare kind, de strijd om het bestaan kunnen permanent als een duistere wolk boven de christen hangen. De raad is: maak je ervan los. Wie reden heeft om te wenen, moet zich boven de omstandigheden verheffen, alsof hij niet behoefde te wenen. Zo groeit men op tot een sterke christen, die ook anderen weet te helpen. Wie iemand uit de put wil halen, moet er zelf niet eerst inspringen! Leef in de zekerheid dat alle tranen van de ogen worden afgewist. Word door beproevingen niet terneergedrukt, maar behoud de blijdschap die inherent (verbonden) is aan het Koninkrijk Gods. Word echter ook niet meegesleurd door het enthousiasme van de natuurlijke mens voor allerlei wereldse zaken. Zoek de dingen die eeuwige vreugde verschaffen. De apostel waarschuwt in verband met een wandel in de hemelse gewesten, voor het gevaar om in uitersten te vervallen: diepe smart of uitgelaten vreugde. De christen moet onbeweeglijk staan te midden van het beweeglijke. Zijn vervoering moet in de geest zijn en niet op het zielse vlak liggen, zoals men die in bepaalde samenkomsten zoekt, teneinde zich te kunnen uitleven.

Zoals het de christen niet verboden is om te huwen, zijn verdriet te uiten of vreugde te bedrijven, zo mag hij ook handel drijven en zaken doen. Doch ook hier remt de apostel deze dingen op de juiste wijze weer af, want akkers of ossen kopen, een (ongelovige) vrouw huwen, kunnen beletselen zijn om het Koninkrijk Gods binnen te gaan (Luc. 14:15-24). Wie in de geestelijke wereld volmaakt wil worden, moet in de natuurlijke zich in veel dingen beperkingen opleggen en veel loslaten. Ook mag de christengebruik maken van alles wat de wereld (kosmos) aan schoonheid en goede dingen biedt. Hij mag ook profiteren van sociale voorzieningen, van medische kennis, van techniek, van schilderkunst en muziek, evenzo goed als hij zijn brood

bij een wereldse bakker mag kopen. 'Niets ervan is verwerpelijk, als het met dankzegging aanvaard wordt' (1 Tim. 4:4). Maar hij verafgoodt geen enkel ding, want de wereld gaat voorbij met al haar kennis, macht en glorie. Die de wil van God doet, blijft evenwel tot in eeuwigheid! De christen behoeft niet in onthouding te leven, maar mag zich niet al te zeer aan de natuurlijke dingen hechten, want niets is hier blijvend.

Gewoonten, gedragspatroon, kleding, staatsvorm, kunst, macht, eer en rijkdom zijn uiterlijke zaken en behoren bij wat de Statenvertaling noemt, 'de gedaante', of het uiterlijke dat de wereld bedekt. Dit gewaad wisselt voortdurend en zal dan tenslotte geheel verdwijnen, teneinde plaats te maken voor de openbaring van het eeuwige Koninkrijk van God hier op aarde. Naar deze situatie verlangt de zuchtende schepping en wij zien er ook naar uit.

32,33. En ik wilde wel, dat gij zonder zorgen waart. Wie niet getrouwd is, wijdt zijn zorgen aan de zaak des Heren, hoe hij de Here zal behagen. Maar hij, die getrouwd is, wijdt zijn zorgen aan aardse zaken, hoe hij zijn vrouw zal behagen, en hij is verdeeld.

Paulus is een goede herder van zijn kudde. Hij wil dat zijn schapen onbekommerd en zonder zorgen kunnen leven. Jezus had immers geleerd dat zijn juk zacht en zijn last licht is. Een christen mag ontspannen leven. Alleen de duivel brengt de obstakels in zijn leven aan.

De apostel geeft nu zijn advies, dat evenwel niet bindend is, want 'hij zou wel willen' (vert. Brouwer). De ongehuwde man schenkt zonder afleiding zijn aandacht aan de Heer. Natuurlijk bedoelt de apostel met deze uitspraak niet, dat dit dan automatisch het geval zou zijn. hij is hiertoe evenwel in staat, en een waar christen begeert ook niet anders. Daarom stelt de apostel het als een vanzelfsprekende zaak voor. hij gaat er beslist niet vanuit dat de ongetrouwde man door allerlei hobby's, functies in het maatschappelijke of politieke leven of een uitgaansleven zo in beslag wordt genomen, dat zijn aandacht niet meer volkomen op de Heer is gericht.

De ongehuwde man kan zijn vrije tijd besteden aan het lenigen van 'de bestaande nood', aan evangelisatie, aan huisbezoek, aan het opbouwen van de gemeente door bijvoorbeeld het jeugdwerk te leiden, aan voorbede, aan bijbelstudie, aan de arbeid onder hulpbehoevenden, aan ouden van dagen, aan verslaafden of aan afgedwaalden. Hij kan dus ruimschoots 'de Heer behagen'. Dit is alleen mogelijk, indien hij niet in het vlees leeft, want dan kan hij God niet behagen (Rom. 8:8). Wanneer hij vervuld is met de rechte kennis van Gods wil, met alle wijsheid en geestelijk inzicht, kan hij zelfs de Heer in álles behagen (Col. 1: 10).

De echtgenoot moet evenwel ook voor zijn gezin zorg dragen. Zijn aandacht moet hij verdelen tussen de tijdelijke en eeuwige dingen. Hij is verplicht zijn vrouw te behagen, dus gelukkig te maken. Het zou verkeerd zijn, indien hij dit niet deed. De huiselijke situatie kan evenwel door omstandigheden zoals ziekte, financiële zorgen, moeilijkheden met kinderen, zó worden, dat er geen tijd meer overschiet voor de dienst van de Heer, zeker als er nog 'de bestaande nood' bijkomt.

Het is voor Paulus een normale zaak, dat de getrouwde christen voor zijn gezin zorg draagt. Hier vinden we een duidelijke aanwijzing dat de man niet iedere avond er op uit moet trekken om te evangeliseren, en dat hij niet in allerlei commissies mag zitten, die al zijn vrije tijd opeisen. Ook behoeft hij niet allerlei karweitjes in de gemeente op te knappen, die normaal door betaalde krachten zouden moeten worden gedaan. De vrije tijd van een man behoort ook aan zijn gezin en hij mag zijn vrouw en kinderen niet verwaarlozen 'ter wille van de zaak des Heren'. In zijn overwegingen was de ongehuwde apostel nuchterder dan menig leider van een godsdienstige organisatie, die zijn volgelingen prest tot permanente uithuizigheid.

Wel is aan te bevelen dat een christen niet een beroep kiest, dat hem dag en nachtbezighoudt, zodat hij door teveel zorgen wordt afgeleid. De gehuwde staat brengt al genoeg wereldse zorgen mee, zeker wanneer iemand met een ongelovige vrouw getrouwd is.
Ten slotte weten wij dat God het huwelijk heeft ingesteld, maar Paulus constateerde dat in een jonge gemeente, waar het geestelijke leven nog

zo pril en zwak was en die bovendien met veel tegenstand en vervolging te kampen had, de verantwoordelijkheld voor een gezin op menigeen zwaar zou kunnen drukken. Denk ook aan het feit dat men dikwijls in zijn bestaanszekerheid werd getroffen of zijn betrekking kwijtraakte. Paulus vreesde dat de aardse zorgen zoveel aandacht en verantwoordelijk veel van de christen zouden opeisen, dat er geen tijd meer overbleef en de risico's te groot zouden worden, om tot kinderen des lichts op te groeien te midden van een krom en verdraaid geslacht. In verband met de situatie in onze volle-evangeliegemeente zei eens een geestvervuld en in water gedoopte hervormde predikant tegen ons: 'Ik zou wel tot jullie over willen komen, maar ik heb een vrouw die niet mee wil en ook nog twee jongens op de universiteit die nog studeren. Ik durf de stap niet te wagen.' De risico's waren dus voor deze dominee te groot.

34,35. Zowel zij; die geen man meerheeft, als de jonge dochter, wijdt haar zorgen aan de zaak des Heren, om heilig te zijn naar lichaam en geest. Maar zij, die getrouwd is, wijdt haar zorgen aan aardse zaken om haar man te behagen. Dit zeg ik in uw eigen belang, niet om u een strik om te werpen, maar lettende op de betamelijkheid en de onverdeelde toewijding aan de Here.

Met de uitdrukking 'zij, die geen man meer heeft', bedoelt de schrijver waarschijnlijk de gescheiden vrouw en de weduwe. Er staat letterlijk 'de ongehuwde vrouw' en daarnaast de jongedochter of de maagd. Dezen behoeven geen 'dubbel' leven te leiden, maar zij kunnen hun zorgen enkel aan de zaak des Heren wijden. Het doel is dan om heilig te zijn naar lichaam en geest, dus om afgezonderd te zijn van de boze machten en toegewijd te zijn aan God.

Natuurlijk geldt deze afzondering uiteindelijk voor alle gemeenteleden, want de apostel schrijft in 1 Thessalonicenzen 5:23 als levensdoel voor iedere christen: 'En hij, de God des vredes, heilige u geheel en al, en geheel uw geest, ziel en lichaam moge bij de komst van onze Here jezus Christus blijken in allen dele onberispelijk bewaard te zijn'. Het gaat dus hier om het herstel van de gehele mens. De apostel bedoelt: de ongetrouwden wijden hun aandacht vrijwel

alleen aan geesteliike zaken, terwijl de gehuwde vrouw ook haar natuurlijke zaken moet behartigen. De ziel, die hier niet naast 'lichaam en geest' genoemd wordt, verzamelt bij de ongehuwde haar schatten in de hemel, terwijl zij bij de gehuwde ook gericht is op het verkrijgen van tijdelijke en natuurlijke dingen.

In onze tijd en ook speciaal in onze gemeenten zijn ervaak ongehuwde meisjes, die wel graag zouden trouwen en een eigen gezin zouden willen hebben, maar die vanwege hun geloof slechts een beperkte keuze hebben. De woorden van de apostel kunnen hun tot troost zijn, want zij mogen weten dat hun leven niet doelloos voorbijgaat, maar dat het verzamelen van hemelse schatten een eeuwige en blijvende waarde heeft. Deze overtuiging kan ook het leed van de weduwen onder ons, die alleen zijn achtergebleven, verzachten.

In 1 Timotheüs 5:9 wijst Paulus erop, dat bepaalde weduwen in de gemeente in de leiding kunnen meefunctioneren: 'Als weduwe kome in aanmerking iemand niet beneden de zestig jaren, die de vrouw geweest is van één man'. In Romeinen 16:1 wordt Fébe een diakones (dienares) van de gemeente te Kenchreae genoemd. Zij was hiertoe dus aangesteld. Weduwen die een goed getuigenis hadden, werden aangewezen om hulp te verlenen in tijdelijke noden en bij ziekte. Ook de zielszorg aan vrouwen kon wegens de welvoeglijkheid in vele gevallen beter aan zulke vrouwelijke ambtsdragers worden overgelaten. Ook waren er vrouwen, evenals er ook nu bij ons zijn, die behulpzaam waren bij het dopen.

Ook brachten de zusters dikwijls het evangelie aan buitenstaanders van dezelfde sexe. Natuurlijk kunnen ook zusters die altijd ongehuwd zijn geweest, voor bepaalde functies worden aangewezen. Het moet dan wel duidelijk zijn dat ze niet meer zullen huwen, vandaar dat Paulus spreekt over vrouwen boven de zestig. Nogmaals betuigt de apostel dat hij niemand in zijn of haar natuurlijke vrijheden wil belemmeren, niemand als het ware een lasso om de hals wil werpen, zoals men dit bij bepaalde dieren doet om ze te vangen. Wie zich niet beheersen of zich niet onthouden kan, of zich geneigd voelt of zich geroepen weet om te huwen, is vrij om te trouwen, want de ongehuwde staat kan immers ook aanleiding worden om iemand van

God af te trekken vanwege de spanningen die opgeroepen kunnen worden.

Ook let de apostel op de 'betamelijkheid', want een gehuwde behoort zich aan het gezin te wijden. Ongetwijfeld zou de apostel in onze tijd zijn afkeuring over die vrouwen uitspreken, die vanwege de dienst aan de Heer zelden thuis zijn, of die dag aan dag op het pad zijn om langs de huizen te colporteren. hij zou ze voorhouden dat hun taak allereerst hierin bestaat, dat zij man en kinderen behagen en verzorgen.

Aan de andere kant acht de apostel een 'onverdeelde toewijding aan de Heer' het allerbeste. Ook al vanwege 'de bestaande nood'. Het is alsof we jezus tot Martha horen zeggen: 'Gij maakt u bezorgd en druk overvele dingen, maar weinige zijn nodig of slechts één; want Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat van haar niet zal worden weggenomen'(Luc. 10:41,42).

36-38. Vindt nu iemand, dat hij jegens zijn jonge dochter niet betamelijk handelt, indien zij reeds wat ouder wordt, en het zo behoort te geschieden, hij doe, wat hij wil; het is geen zonde, laten zij trouwen. Doch hij, die, in zijn gemoed vast overtuigd, niet genoodzaakt wordt en macht heeft over zijn wil en hiertoe bij zichzelf besloten heeft, zijn jonge dochter ongerept te laten blijven, zal wel doen. Wie dus zijn jonge dochter uithuwelijkt, doet wel, en wie haar niet uithuwelijkt, doet beter.

De problemen in Paulus' dagen lagen natuurlijk geheel anders dan bij ons. Let erop dat de apostel bezig was om vragen te beantwoorden, die op het natuurlijke vlak lagen. Hij moest dus wel rekening houden met de zeden en gewoonten van zijn tijd. Daarom waren zij tot een bepaalde hoogte gebonden aan plaats, tijd en omstandigheden. Zo worden bij ons de meisjes niet uitgehuwelijkt, maar zij kiezen hun eigen man. De meest voorkomende uitleg is, dat de schrijver zich tot de vader of tot de voogd van de jongedochter richt. Deze zou dan als christen bezig zijn met het vraagstuk, of hij, al dan niet na ruggespraak met zijn dochter, haar mocht uithuwelijken, of haar maagd laten.

Wie evenwel de verzen doorleest, stuit bij deze verklaring op bijna onoverkomelijke moeilijkheden. Wat wordt bedoeld met 'laten zij trouwen'? Wie zijn deze 'zij'? Toch zeker een verloofd paar. Wat betekenen de duistere zinnen: 'Doch hij, die, in zijn gemoed vast overtuigd, niet genoodzaakt wordt en macht heeft over zijn wil en hiertoe bij zichzelf besloten heeft'? De Leidse vertaling luidt: 'Maar Indien iemand meent onwelvoeglijk te handelen jegens zijn bruid, indien zijn hartstocht hem te machtig is en het zo moet gebeuren, hij doe wat hij wil, hij zondigt niet, laat hen trouwen. Indien hij daarentegen voor zichzelf vaststaat en er geen noodzakelijkheid is, maar hij doen kan wat hij wil en het bij zichzelf besloten heeft zijn bruid ongerept te bewaren, dan moet hij daarnaar handelen. Dus wie zijn bruid trouwt, doet goed, maar wie haar niet trouwt, doet beter'. De 'Revised Standard'-vertaling en de 'New English Bible' hebben soortgelijke versies.

Deze 'iernand' zou dan de verloofde zijn. De jongedochter of de 'maagd' is zijn aanstaande. Het ging immers om de vraag hoe men met 'maagden' moest handelen (vers 25).

Vandaar dat het accent bij het meisje ligt op haar ongereptheid. Paulus gaat ervan uit, dat het huwbare meisje werkelijk nog een maagd is. Zou het anders zijn, dan wás er reeds voor God een getrouwd echtpaar. 'Indien zij reeds wat ouder wordt', is in dit verband ook vertaald door: 'Indien hij (en niet 'zij') meer dan rijp is om te trouwen', dus als de man gevaar loopt 'van begeerte te branden'(vers 9). 'Het zo behoort te geschieden', betekent dan: als het niet anders kan.

De man die zichzelf evenwel onder controle heeft, die de inzichten van de apostel deelt, mag besluiten om niet te huwen. De apostel laat dan wel in het midden of het paar dan nog als verloofd stel beschouwd kan worden, of de jongedochter het besluit van haar vriend óók nog goed moet keuren, en of men later nog eens van gedachten mag veranderen. Of moet dit alles gezien worden vanwege 'de aanstaande nood' en 'de tijd is kort'? Huwelijksproblemen waren er toen en zijn er ook nu veelvuldig.

39,40. Een vrouw is gebonden, zo lang haar man leeft; maar indien haar man is ontslapen, is zij vrij om te trouwen, met wie zij wil, mits in de Here. Toch is zij naar mijn mening gelukkiger, indien zij blijft zoals zij is; en ik meen ook de Geest Gods te hebben.

De vraag wordt nu beantwoord of een weduwe weer trouwen mocht. Zo'n huwelijk gaf blijkbaar bij sommigen aanstoot. Over weduwnaren werd niet gerept! Was zo'n verbintenis dan ook weer een beeld van het geheimenis tussen Christus en zijn gemeente? (Ef. 5:32).

Het antwoord luidt: 'zij is vrij om te hertrouwen, mits in de Heer'. Zij is immers ontslagen van de wet, die haar aan de eerste man bond (Rom. 7:2). Wel moet dan de nieuwepartnereen kind van God zijn, want 'in de Here' wordt voorafgegaan door 'met wie zij wil'. De regel is dat men een gelovige echtgenoot moet huwen, want men mag geen juk opnemen met een ongelovige. Ook het huwelijk van een christin met bijvoorbeeld een 'gelovige' jood die jezus evenwel verwierp, was niet geoorloofd. Maar ook voor de weduwe gold de Paulinische raad, dat zij beter ongehuwd kon blijven. Naar de mening van de apostel is een tweede huwelijk minder prijzenswaard. Wellicht gaat het hier over oudere vrouwen, want later schrijft de apostel: 'Ik wil daarom, dat de jonge weduwen huwen, kinderen krijgen, haar huis bestieren' (1 Tim. 5:14).

De adviezen van de apostel berusten niet op rechtstreekse inspiratie, maar hij was met zijn denken zo verweven met de bedoelingen van de Heer, dat hij zeker wist hier wel door de Heilige Geest geleid te worden. Hij sprak immers 'woorden als van God'? (1 Petr. 4:11). De Geest houdt bij zijn leiding wel terdege rekening met de tijdsomstandigheden, met de mogelijkheden en de onmogelijkheden, met de geestelijke ontwikkeling, en met de situatie waarin de betreffende personen verkeren.

Niet alle voorschriften van de apostel spreken ons meer aan, want de gedaante der natuurlijke dingen gaat voorbij. Wij hebben andere problemen, waarop wij het antwoord zullen moeten geven. Wij denken aan lange verlovingen bij hen die studeren, aan de vrije omgang vóór het wettige huwelijk, aan de woningnood, aan de

kinderbeperking, aan vrouwenarbeid, allemaal zaken die vroeger anders lagen. We zullen daarom de manier van denken van de apostel moeten overnemen, willen we goed zitten. We moeten leren van boven uit te denken, teneinde het goede van het kwade, het meerdere van het mindere, het wenselijke van het verwerpelijke te onderscheiden.

In de tijd van de apostel was de vraag nog: hoe kan ik mij volledig aan de Heer wijden? Velen brachten hiervoor terecht of ten onrechte, het offervan de huwelijksgemeenschap. In de kerkgeschiedenis leidde dit dikwijls tot excessen. We denken bijvoorbeeld aan Montanus, die omstreeks het jaar 156 een visioen ontving, dat de Heer spoedig zou verschijnen. Men leefde dus toen ook al uit de verwachting: de Heer komt spoedig! Omdat het einde der tijden nabij was, verkochten zijn volgelingen hun bezittingen, verlieten vrouwen hun echtgenoten, want het huwelijk werd verworpen.

Huwelijken worden immers niet in de hemel gesloten, maar op aarde! In de hemel zijn geen man en geen vrouw. Men zonderde zich af van de wereld en bereidde zich door vasten en strenge ascese toe op de wederkomst des Heren. Men zocht het martelaarsschap, omdat men meende dat hieraan zoveel voorrechten verbonden waren: 'De sleutel tot het paradijs is ons bloed!' In onze tijd liggen de problemen geheel anders, maar ze zijn vaak overtrokken naar de andere kant. De vraag bij vele christenen is nu: hoe kan ik zoveel mogelijk van het sexuele leven genieten, zonder verder de natuurlijke consequenties ervan te dragen.

De lichamelijke gemeenschap maakt men los van de bedoeling van God, namelijk van het kinderen krijgen. Wie evenwel doordrenkt is met het Paulinische denken vanuit het Koninkrijk der hemelen, zal voor zichzelf de juiste levenswijze kiezen. Hij zal dan zeker zijn medegelovigen niet streng veroordelen, maar steeds vermanen: wees voor het aangezicht van de Heer ten volle overtuigd in deze zaak goed te handelen, ook ten opzichte van elkaar. Wie vanwege de bestaande nood liever geen kinderen hebben wil, zou ongetwijfeld van de apostel het advies te horen krijgen om dan ook maar niet te huwen, of uiterst beheerst met zijn vrouw te leven, maar dan wel met beider

goedvinden! Vrees en bezorgdheid zullen evenwel altijd slechte raadgeefsters blijken te zijn.

Men zegt wel eens dat de natuur het voorbeeld geeft van verkwisting van zaad, dus van zaad dat verloren gaat en niet tot zijn doel komt. Wij merken op dat in de natuur ondanks deze verspilling toch het doel van de Schepper wordt beoogd, namelijk het voortbrengen van vrucht. Men mag de scheppingswetten niet naar believen terzijde schuiven, ter wille van gemakzucht en genot, noch ter wille van de moeilijke tijden die aanstaande zijn. Een ieder zij evenwel in zijn geweten ten vólle verzekerd!

De uitspraak: 'Ik meen ook de Geest Gods te hebben' wijst erop, dat er toen ook al velen waren, die meenden betere adviezen te kunnen geven. Op een keurige en zachtmoedige wijze gebruikt de apostel hier de stiffiguur van de litotes, waarbij men schijnbaar iets verkleint met het doel de zaak des te beter te doen uitkomen (bijv. dit is nog niet zo dwaas). De apostel is immers ervan overtuigd dat hij krachtig door Gods Geest wordt geleid, meer dan wie ook te Coninthe, niet alleen in geestelijke kwesties, maar ook in zijn oordeel over de natuurlijke zaken.

Verder geldt ook voor ons de vuistregel van de apostel: 'Maar wie twijfelt, is veroordeeld, omdat hij het niet uit geloof doet. En al wat niet uit geloof is, is zonde'(Rom. 14:23). Als chnistenen zullen wij bij het nemen van besluiten altijd ons terug laten voeren naar de oorspronkelijke scheppingsgedachte, ook bij het huwelijk en de huwelijksgemeenschap. Ook hier zullen wij naar een ideaalstoestand jagen, zodat de leden van de gemeente waartoe wij behoren allen een gezond en gaaf gezinsleven zullen hebben, waar de sfeer van het Koninkrijk Gods wordt gevonden in gerechtigheid, vrede en blijdschap. Het gezin is dan een goede illustratie van het waarachtige gemeenteleven.

HOOFDSTUK 8

1. Wat het offervlees aangaat, wij weten, dat wij allen kennis bezitten. De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde sticht.

Corinthe was een stad met veel heidense tempels en met veel afgoden. In de voorhaven Kenchreae (Rom. 16:1) prijkte het beeld van Poseidon, de oppergod van de zee. Verder waren daar nog heiligdommen van Aphrodite (Venus of Astarte), de godin van de liefde, Askleplos, de god der geneeskunde (denk aan het woord esculaap voor geneesheer) en van de Egyptische godin Isis, die met haar magische spreuken de vruchtbaarheid en het leven opriep, maar ook herstel bewerkte.

Midden op het stadsplein te Corinthe stond het bronzen beeld van Pallas Athene, de godin van de wijsheid en beschermster van kunsten, wetenschappen en handwerken. Aan de kanten van deze grote marktruimte waren de beelden van de Efezische Artemis of Diana, de godin van de jacht en van de dood (Hand. 19:34), van de wijngod Dionysus, van Zeus Oupiter), de opperste der goden, van Hermes (Mercunius), de bode der goden en de god der kooplieden (Hand. 14:12). Een antieke reisbeschrijving verhaalt dat Corinthe 23 heiligdommen en tempels bezat. Geen wonder dat de apostel in hoofdstuk 10:14 waarschuwt: 'Daarom dan, mijn geliefden, ontvlucht de afgoderij.

Ongetwijfeld beantwoordt Paulus hier een brandende vraag. De invloed van het heidendom deed zich immers op elk terrein van het leven voelen. Bij iedere gelegenheid werd door de overheid en door het volk op feestdagen geofferd. De christenen uit de heidenen werden ook dikwijls uitgenodigd, want velen hadden nog het contact met hun vrienden en kennissen bewaard. Ook kon een christen op de markt vlees kopen. Hij liep evenwel de kans daar vlees te krijgen, dat de priesters hadden overgehouden van hun diensten en dat zij hadden doorverkocht aan de vleesverkopers. Was het nu toegestaan offervlees te eten? Of moest eerst een nauw onderzoek worden ingesteld naar de

herkomst van het vlees? Werd iemand occult gebonden, indien hij het offervlees nuttigde, of deed het de christen niets meer, omdat deze met de afgoderij had gebroken?

De uitspraak: 'Wij weten dat wij allen kennis hebben' zal wel door de apostel enigszins ironisch zijn overgenomen uit de brief die de Coninthiërs hem geschreven hadden. Dezen wisten allen wat zij deden, wanneer zij offervlees nuttigden, want vlees en afgod stonden met elkaar in verband. Allen hadden zij evenwel met deze heidense gewoonte gebroken en hadden kennis van de ware God gekregen. Ondanks de kennis van het evangelie waren toch de meningen onder hen verdeeld. Onder de christenen uit de heidenen waren er die vrijmoedig het offervlees nuttigden. Zij vereerden hiermee naar hun gedachten niet de heidense goden, maar onderhielden daarmee de vriendschap met hun onbekeerde vrienden. Zij kenden de ware God en loochenden het bestaan van afgoden.

Vooral de bekeerde joden en jodengenoten zagen dit offervlees toch nog als iets wat verbonden was met de boze geesten. Zij weigerden het te eten, en als zij niet zeker waren van de herkomst, aten zij het liever helemaal niet. Zij namen een voorbeeld aan Daniël en zijn vrienden, die weigerden zich te verontreinigen met de koninklijke spijzen of met de (gewijde) wijn die de koning placht te drinken (Dan. 1:6-16). Van de richting die zich naar Petrus noemde, zullen wel velen naar joodse begrippen geweigerd hebben offervlees te eten. De geschiedenis verhaalt, hoe Antiochius Epifaries de Joden eenmaal dwong om offervlees te eten: 'Wie weigeren zou de Griekse gewoonte over te nemen, moest worden gedood' (2 Maccabeeën 6:9).

De apostel bedoelt: jullie beweren allen kennis te bezitten, maar deze is nu juist de oorzaak van jullie verdeeldheid. Wat de een zonder bezwaar doet, vindt de andere een doodzonde. De kennis die jullie hebben, maakt je hoogmoedigen partijdig. De ene groep veroordeelt en veracht de andere. De eters van offervlees zien laatdunkend neer op de bekrompen instelling van de vleesweigeraars, terwijl dezen de eerste groep beschuldigen van onverschilligheid en wereldgelijkvormigheid. Indien belden nu eens de ware goddelijke kennis hadden in verband met het leven in de hemelse gewesten,

zouden zij elkaar positief benaderen. Daarom wekt de apostel hen op de gemeente in liefde op te bouwen en haar niet door deze strijd te verscheuren. De liefde is immers bevreesd om te kwetsen en te veroordelen, maar respecteert in de natuurlijke wereld liever de mening van andersdenkende broeders en zusters.

2,3. Indien iemand zich inbeeldt enige kennis verworven te hebben, dan heeft hij nog niet leren kennen, zoals het behoort; maar heeft iemand God lief, dan is deze door Hem gekend.

Opnieuw moet de apostel zich dus bezighouden met een 'natuurlijk' onderwerp, terwijl hij liever de dingen bedenkt die 'boven' zijn. Het christendom is een wereldgodsdienst en geschikt voor alle volken en voor alle eeuwen. De apostel behandelt hier een netelige kwestie van zijn tijd, namelijk de confrontatie niet een heidense gewoonte, en dit gedeelte wordt slechts belangrijk voor ons, indien wij zijn wijze van redeneren overnemen bij het op lossen van de vraagstukken van ónze tijd.

Natuurlijk had de apostel zich van de moeilijkheid af kunnen maken door te verwijzen naar de uitspraak van het apostelconvent te jeruzalem. Daar werd aan de heidenen meegedeeld: 'Want het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht, u verder geen last op te leggen dan dit noodzakelijke: onthouding van hetgeen de afgoden geofferd is, van bloed, van het verstikte en van hoererij (Hand. 15:28,29).

Hij had dan kunnen schrijven: deze regel is destijds gegeven door een bevoegde instantie en voorschriften zijn er om gehouden te worden. Maar dit besluit te jeruzalem was destijds ook voortgekomen uit een compromis. Aan de ene kant waren er sommigen uit judéa in Antiochië gekomen, die leerden: 'Indien gij u niet besnijden laat naar het gebruik van Mozes (dus jood wordt), kunt gij niet behouden worden'. Aan de andere zijde was dan het fel verzet geweest van hemzelf en Barnabas tégen zulke discriminatie.

Te Jeruzalem was er 'veel verschil van mening' en men kwam tenslotte tot een geven en nemen in de natuurlijke wereld. De heidenen

behoefden niet besneden te worden, maar moesten wel aan de drie genoemde punten gehoorzamen ter wille van de saamhonigheid met de broeders in judéa. De merkwaardige uitdrukking: 'Het heeft de Heilige Geest en óns goed gedacht' wijst hierop en bedoelt: de Heer houdt rekening met de toestanden, zoals deze zich in een bepaalde tijd voordoen.

Hij houdt rekening met de zwakke judaiserende broeders. De heidenen behoeven dus geen jood te worden, maar zij moeten zich wel losmaken van het heidendom. Het niet gebruiken van offervlees is dan het symbool van deze breuk. Paulus heeft evenwel in de door hem gestichte gemeenten vermeden deze voorwaarden als een synodaal besluit door te geven. Hij ging liever de hóge weg in de geestelijke wereld. Zijn antwoord luidt daarom: indien iemand meent op deze wijze God te dienen door allerlei geboden en voorschriften verplichtend te stellen, of indien iemand erover valt dat een ander zulke ceremoniën wel houdt, dan hebben zij beiden nog niet voldoende kennis van het Koninkrijk Gods. Het gaat immers niet om een zonde die de innerlijke mens verontreinigt, maar om uitwendigheden.

De gehele teneur van het antwoord komt neer op hetgeen Paulus in Romeinen 14:13 schreef. 'Laten wij dan niet langer elkander oordelen, maar komt liever tot dit oordeel: uw broeder geen aanstoot of ergernis te geven'. Wie geen offervlees eet, kan moeilijk worden verplicht dit wel te eten. Wie daarentegen wel eet, kan dit ook laten, omdat hij vrij is het zó of ook anders te doen. Kennis bezitten en ook het uitdragen van de wil van God moet van binnenuit gerealiseerd worden.

Tracht daarom iemand met het Woord van God te overtuigen, maar kwets hem niet in zijn gevoelens! God liefhebben betekent Hem liefhebben, die Zich met de mens heeft verbonden. Indien iemand dus God liefheeft, zal hij zich ook positief ten opzichte van zijn broeders opstellen en hem geen aanstoot of ergernis geven. Voor zulk een geldt: hij is door God gekend. Deze onverwachte conclusie doet ons denken aan Mattheüs 7:22,23, waar staat: 'Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Here, Here, hebben wij niet in uw naam geprofeteerd en in uw naam boze geesten uitgedreven en in uw naam vele krachten

gedaan? En dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij werkers der wetteloosheid'. Wie daarentegen de wil des Vaders doet en een positieve instelling jegens zijn broeder heeft, zal van de Heer wél gekend zijn. johannes schreef als een bevel van de Heer: 'Wie God liefheeft, moet ook zijn broeder liefhebben' (1 Joh. 4:2l). Ongetwijfeld rekent de apostel zich als een trouwe dienstknecht van zijn Heer, onder hen die gekenden van God zijn, en die daarom ook verder in staat is dit moeilijke vraagstuk zo op te lossen, dat de gemeente niet gescheurd wordt of schade lijdt. Wat Paulus betrof, hij stond in de vrijheid waarmee Christus hem had vrijgemaakt.

4,5. Wat nu het eten van offervlees betreft, wij weten, dat er geen afgod in de wereld bestaat en dat er geen God is dan Eén. Want al zijn er ook zogenaamde goden, hetzij in de hemel, hetzij op de aarde -en werkelijk zijn er goden in menigte en heren in menigte-

In verband met het eten van offervlees of liever afgodenoffers zoals de christenen deze spijze minachtend noemden, zegt nu de apostel: in de kosmos zij n er geen afgoden. Wel zijn er voorwerpen van hout, steen of metaal, afbeeldingen van mensen, van dieren en van allerlei gedrochten, maar die kunnen niet horen of zien. Verder vereerde men 'heilige' dieren, bomen of vissen, maar ook deze zijn krachteloos en machteloos. In de natuurlijke wereld worden dan ook nog de zon, maan en sterren aangebeden, maar ook deze behoren tot de levenloze schepping. De astrologie, die met de dienst der sterren in verband staat, was voor het volk van God verboden. Zij was voor de heidenen evenwel de hoogste vorm van afgoderij, zoals er staat: 'Dat gij ook uw ogen niet opslaat naar de hemel, en de zon, de maan en de sterren, het gehele heir des hemels, aanziet en u laat verleiden u voor die neer te buigen en hen te dienen, die de Here, uw God, heeft toebedeeld aan alle volken onder de ganse hemel' (Deut. 4:19).

In de Griekse mythologie is 'in de hemel'de woonplaats van de goden, de half-goden en verdere 'heren'. 'Op de aarde' vertoeven zij in de rivieren, bronnen, gebergten en bomen. Als zodanig bestaan in de natuurlijke wereld geen afgoden. Het Griekse woord voor afgod is 'eidolon' dat eigenlijk beeld of afbeelding betekent. Uiteraard

gebruikten de Grieken dit woord niet voor hun goden, maar in de septuagint, dat is de Griekse vertaling van de Hebreeuwse bijbel, wordt dit woord gebezigd. Een idool is een afgodsbeeld of afgod. Een afgod is dus niets, maar hij is een afbeelding van een onzichtbare werkelijkheid en daarmee geassocieerd. Daarom lag het niet zo eenvoudig als sommige christenen in Corinthe dachten, en menig zendeling onderde heidenen misschien ook nu nog denkt. In hoofdstuk 10:20 deelt Paulus mee, dat men door het eten van offervlees gemeenschap met de boze geesten krijgt. Daarom moet men zich hoeden voor afgoderij (1 joh. 5:21).

Achter de afgoden staan de reële demonen. In de zichtbare wereld is een afgod niets, maar er zijn vele goden in de onzichtbare wereld. Daarom was Corinthe met zijn talrijke tempels een zwaar occulte stad met legioenen demonen te midden waarvan de christenen vertoefden. Paulus denkt hierbij niet aan de fantasierijke verhalen der Grieken, wier goden en halfgoden en heren allerlei menselijke eigenschappen waren toegedicht. Dezen huwden, braken menigmaal de echt en hadden kinderen. Hun godenberg was een verlengstuk van de aarde op ongeveer dezelfde wijze als sommige christenen zich de hemel voorstellen.

De apostel is evenwel bezig met dezelfde geestenwereld waarmee ook onze Heer voortdurend in strijd was. Ook voor de Coninthiërs gold de vermaning: 'Voorts, weest krachtig in de Here en in de sterkte zijner macht. Doet de wapenrusting Gods aan, om te kunnen standhouden tegen de verleidingen des duivels; want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten' (Ef. 6:10-12).

Met de komst van het christendom waren de demonen niet verdreven, maar ontbrandde juist de strijd in de hemelse gewesten. Heel het leger van de overste dezer wereld was tot grote krachtsontplooiing gekomen en de apostel zelf moest aan de Corinthiërs bekennen, dat hij voortdurend te doen had met een engel van satan die hem met vuisten sloeg.

'En werkelijk zijn er goden' is allerminst in tegenstelling met de uitspraak, 'dat er geen God is dan Eén'. Wat houdt het woord 'god' eigenlijk in? In de bijbel merken we dat een god steeds een inspirator is van gedachten en een voorwerp is van aanbidding.

Wanneer jahweh Mozes tot leider van zijn volk aanstelt, stribbelt deze bij het aanvaarden van zijn opdracht, eerst tegen, omdat hij niet wel ter tale was. De Here zegt dan tot Mozes, dat deze de god van Aäron zou zijn, dus dat zijn broer de spreekbuis voor hem zou zijn (Ex. 4:13-17). Het kenmerk van een god is dus, dat deze zijn gedachten overbrengt in de mens. Daarom wordt van God gezegd dat Hij een sprekende God is. Zij die zijn gedachten opvangen en doorgeven, zijn profeten.

Ook de boze geesten trachten hun gedachten over te brengen en daarom worden zij 'goden' genoemd. In de onzienlijke wereld zijn de af-goden de slechte inspirators. Afgod betekent letterlijk 'on-god' of 'verkeerde god'. De slechte geesten liggen aan de deur van iemands levenshuis en trachten hun boosheid naar binnen te brengen (Gen. 4:7). Ook kunnen zij in het hart, dat is in de onzienlijke mens, wonen. Zij beheersen dan bepaalde sectoren van iemands denken. De apostel schreef daarom in Efeziërs 2:2 over de geest, die thans in de zonen der ongehoorzaamheid opereert. Als god willen de boze geesten ook erkend en geëerd worden. Zolang als zij zich verschullen, kan men hen niet openlijk als god huldigen. Wij lezen dat de satan zich bijde verzoeking in de woestijn aaniezus manifesteerde. Bij zijn laatste poging om de Heerte verleiden, sprak hij: 'Dit alles zal ik U geven, indien Gij U nederwerpt en mij aanbidt', dus als god erkent (Matth. 4:9).

Wanneer de boze geesten door de zonen Gods eenmaal op grote schaal ontmaskerd en tentoongesteld worden, breekt ook een tijdperk aan, dat zij zich openlijk als een god zullen laten aanbidden door de afvallige kerk. Dan is er dus reëel sprake van afgoderij. Van de antichrist wordt meegedeeld, dat in hem het beest uit de afgrond woont. Door middel van deze 'zoon des verderfs' eist die boze geest de aanbidding der mensen op. Het 'beeld' van hem, dus zijn uitdrukking, is dan niet van

hout of steen, maar het wordt gevormd door de gemeente van de antichrist. Hij maakt dat 'allen, die het beeld van het beest niet aanbidden', gedood worden! (Openb. 13:15).

Paulus beschreef deze aanbidding van de satan met de woorden: 'De zoon des verderfs (de antichrist), de tegenstander (het beest als vertegenwoordiger van de duivel), die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet, zodat hij zich in de tempel Gods (de mens) zet, om aan zich te laten zien, dat hij (een) god is' (2 Thess. 2:4). In de Openbaring is sprake van 'aanbidding van boze geesten' (9:20), aanbidding van de draak en van het beest (13:4) en van het beeld van het beest (13:15 en 19:20).

Het is duidelijk dat de ware christen slechts één inspirator erkent. Hij wil alleen luisteren naar de ingevingen van de Heilige Geest, die ook jezus volmaakt inspireert. Het voorwerp van zijn verering is de enige ware God en diens volmaakte beeld, Jezus Christus. Voor Hen werpen de oudsten zich neer om te aanbidden (Openb. 4: 10 en 5:8). Van alle volk en stam en taal en natie wordt gevraagd: 'Aanbidt Hem, die de hemel en de aarde en de zee en de waterbronnen gemaakt heeft' (Openb. 14:7).

Wanneer tenslotte de overwinning op het rijk der duisternis behaald is, werpen de vertegenwoordigers van de gemeente met die van de ganse schepping zich neer en aanbidden God, die op de troon gezeten is, en zij zeiden: Amen, Halleluja!' (Openb. 19:4). 'En alle schepsel in de hemel en op de aarde en onder de aarde en op de zee en alles wat daarin is, hoorde ik zeggen: Hem, die op de troon gezeten is, en het Lam zij de lof en de eer en de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheden'(Openb. 5:13,14).

6. voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen zijn en tot wie wij zijn, en één Here, Jezus Christus, door wie alle dingen zijn, en wij door Hem.

Er is voor de christen slechts één God, namelijk de Vader die in de hemelen is. Deze is geest en vol creativiteit. Hij heeft alles bedacht en

uit Hem is alles voortgekomen. 'Wie bestuurde de Geest des Heren en onderrichtte Hem als zijn raadsman? Wie raadpleegde Hij, dat deze Hem inzicht zou geven, het rechte pad zou leren, kennis bijbrengen en de weg des verstands doen kennen?' (Jes. 40:13,14).

Uit Hem zijn de delfstoffen, de planten, de dieren, de sterrenhemel, rnaar ook de geestenwereld. Uit Hem was de eerste Adam maar ook werd de laatste Adam door Hem geschapen. Uit Hem is het eeuwige voornemen om geestelijke mensen te vormen in wie Hij kan wonen. Daarom wordt gezegd: in den beginne was de Logos, de gedachte, de rede, het scheppend voornemen, en de Logos was met God en de Logos was God (Joh. 1:1).

Gods gedachten waren niet als los zand, niet onsamenhangend, maar zij hadden allen één doel, één spits, namelijk om de volmaakte mens te creëren. Deze geestelijke mens Gods is tot Hem geschapen, dit wil zeggen teneinde met Hem gemeenschap te hebben. Zo werd in de natuurlijke wereld Eva geschapen ter wille van Adam.

God is van eeuwigheid geest. Hij bezat naast zijn goddelijke eigenschappen zoals liefde, barmhartigheid, rust, vergevingsgezindheld, trouw, rechtvaardigheid en heiligheid, ook alle begaafdheden van de Heilige Geest in uiterste volheid. Hij had onder andere geestkracht, wijsheid, kennis, geloof. De Spreukendichter beschrijft in hoofdstuk 8:12,22,23 hoe de wijsheid van God met zijn kennis speelde. 'Ik, de Wijsheid, woon bij de schranderheid en ik verkrijg kennis door overleggingen'. 'De Here heeft mij tot aanzijn geroepen als het begin van zijn wegen, voor zijn werken van ouds af. Van eeuwigheid aan ben ik geformeerd'. Vanuit zijn kennis kwam door de wijsheid van God het gehele scheppingsplan tot stand. Daarna kwam de gedachtenuiting, het Woord, en toen volgde de realisatie in de werken. De schepping van hemel en aarde was gebaseerd op een weldoordacht plan!

Gods gedachten waren eenmaal op velerlei wijzen in de profeten, en in de volheid des tijds werden ze alle realiteit in de Zoon. Toen werd de Logos vlees. De gedachten-uiting van God werd mens in Jezus Christus. Deze bezat de gestalte van God, dus het lichaam dat God

Zich als zijn woning had begeerd. Wie iemands gestalte ziet, heeft met het hele menselijke wezen te maken. Wie Jezus zag, aanschouwde de gestalte of de vormgeving van de Vader. Er staat niet: Jezus daalde uit de hemel en werd vlees, want Hij kreeg zijn naam pas bij zijn geboorte. Ook staat er niet: Christus daalde uit de hemel, want Hij werd pas tot Gezalfde bij de doop in de Jordaan. Nog minder staat er: de Vader werd vlees, want Jezus sprak tot de Samaritaanse vrouw: 'God is geest en wie Hem aanbidden, moeten aanbidden in geest en in waarheid' (Joh. 4:24). Er staat evenwel: het Wóórd, dat is de uitgesproken gedachten van de Vader, is vlees geworden.

Eenmaal sprak God: 'Er zij licht' en zijn woord bracht het licht voort. Bij de geboorte van de eniggeboren Zoon sprak de Vader dat zijn Woord vlees zou zijn, en het werd tot een mens. Dit in Jezus Christus gerealiseerde Woord van God heeft onder ons gewoond. Toen twee discipelen bij de aanvang vroegen: 'Meester, waar houdt Gij verblijf? was het antwoord: 'Komt en gij zult het zien' (Joh. 1:39). Johannes schrijft aangaande dit vleesgeworden Woord Gods: 'Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid' (Joh. 1:14). Door deze Jezus Christus zijn of existeren voortaan alle dingen. God spreekt nu voortaan alleen door Hem, 'want het getuigenis van Jezus is de geest der profetie' (Openb. 19:10). God spreekt door Hem en handelt door Hem. Door zijn Geest is Jezus onze inspirator en Hij is ook het voorwerp van onze aanbidding; daarom is Hij ook ónze God.

Wij zijn door Hem, want wij zijn zijn lichaam en Hij is het lichaam van de Vader. Door Hem en in Hem zijnde, bereiken wij onze heerlijke bestemming. Zo zal bij de bruiloft des Lams onze Heer Jezus met zijn gemeente (zijn vrouw) de Vader toebehoren. Deze vereniging ziet niet op de gemeenschap van Jezus en zijn gemeente, want deze is nu reeds zijn 'vrouw'. De gemeente breidt zich dan nog verder uit tot de gehele met de Geestvervulde mensheid en dan zal deze het lichaam vormen van de Vader. Dat is in het tijdperk dat God zal zijn alles in allen (1 Cor. 15:28). Dan zal Hij ook in allen en door allen spreken en handelen. In de gemeente die door de Geest Gods wordt geleid, zien wij het begin van deze realisatie. Daarom roepen wij reeds nu door deze Geest: 'Abba, Vader' (Rom. 8:15).

Wie de naam van God losmaakt van de Zoon, tast het wezen van God aan, namelijk zijn eeuwig voornemen. Na de vleeswording van het Woord is het godsbegrip duidelijker geïdentificeerd. Daarom spreken wij niet meer van de God van Israël als onze God, want dit volk heeft de ware God verloochend met de afwijzing van zijn Zoon, die de uitdrukking en de gestalte van zijn wezen is.

De kennis van de enige ware God maakt het de christen mogelijk om onbezorgd te eten. Zolang als hij het offervlees als iets uit de natuurlijke wereld ziet, wanneer hij het niet in verband brengt met het bovennatuurlijke, doet het hem geen schade en is hij vrij het te gebruiken. De gedachten van zijn innerlijke mens zijn immers met God verbonden en met Jezus Christus, zijn Heer.

7,8. Maar niet bij allen is die kennis. Want sommigen, in hun geweten nog niet los van de afgod, eten (dit vlees) als afgodenoffer en hun geweten, dat zwak is, wordt er door besmet. Nu zal wat wij eten, ons niet bij God brengen; eten wij niet, wij zijn er niet minder om; eten wij wel, wij zijn er niet meer om.

Niet allen hadden het scherpe inzicht dat Paulus in de voorgaande verzen beschreef. Sommigen waren in hun geweten nog 'niet los' van de afgoden; dus waren ze nog 'gebonden'. Vanaf hun jeugd waren ze met vlees dat aan de afgoden gewijd was, vertrouwd. Zij beschouwden het brengen van offervlees door de priesters nog als een reële daad van aanbidding. Ze rekenden er dus niet mee, dat er geen afgoden in de wereld, of op aarde, bestaan. Wanneer zulke christenen uit de heidenen dan toch gewoontegetrouw offervlees nuttigden, ging dit tegen hun overtuiging in, en voelden zij zich innerlijk bezoedeld. Zij waren nog'zwak', dus nog kwetsbaar ten opzichte van de demonen met wie de afgod in de onzienlijke wereld door hun geloof was verbonden. Voor hen was het een vanzelfsprekendheid om helemaal geen offervlees te gebruiken.

Wij herinneren ons dat wij ooit bij een Indonesische voorganger aan een rijsttafel zaten. Tijdens het gesprek bleek dat de vrouw van onze

broeder steeds uit traditie de laatste rijstkorrels in de bus liet zitten. Ditwas het bewijs dat deze zuster in Christus nog 'niet los' was van een heidens gebruik om de laatste rijstkorrels aan de goden te wijden. Haar geloof in de ene God kon zij doen blijken door de gehele bus te ledigen. Voor ons was het een onbelangrijke zaak of er al of niet rijstkorrels achterbleven, omdat wij dit restant niet met de onzienlijke wereld in verband brachten. Voor haar was dit overblijfsel een bewijs dat ze nog niet met de adat gebroken had en nog rekening hield met de idolen.

Wie een klok heeft met de tekens van de dierenriem, behoeft beslist niet beangst te zijn om hierdoor occult te worden gebonden. Wie evenwel aan astrologie of sterrenwichelarij gedaan heeft, zal het als christen moeilijk hebben met zo'n uurwerk. Voor ons heeft de zodiak (dierenriem) slechts zijn betekenis voor de astronomie of sterrenkunde. Hij geeft de jaarlijkse baan van de zon aan de hemel aan. De namen van deze sterrenbeelden, zoals: Ram, Stier, Tweelingen, enzovoort, zijn nodig voor de topografie of kaartkennis van het hemelgewelf. Als zodanig werden zij op oude klokken aangebracht en vindt men ze ook nog in onze atlassen. Nu is het zo, gaat de apostel verder, dat het eten van offervlees ons zeker niet tot God brengt. Hij schrijft niet: het zal ons niet van God afvoeren, want dat is juist wel mogelijk. Hij die offervlees eet, moet dus niet denken dat hij dáárdoor dichter bij God komt. Wanneer iemand niet eet, wordt hij niet van God afgevoerd, maar hierdoor komt hij ook niet dichter bijGod. Hij kan evenwel door te eten, de zwakke broeder aanstoot geven, of in verleiding brengen.

Wanneer iemand een dronkaard geweest is, zal het meestal noodzakelijk zijn dat hij zich het gebruik van sterke drank geheel ontzegt. Deze onthouding brengt hem evenwel niet dichterbij God, maar behoedt hem ervoor opnieuw te ontsporen. Indien iemand nooit aan alcohol verslaafd geweest is, zal hij misschien rustig een glas kunnen drinken. Hij moet echter niet denken dat hij daardoor dichter bij God komt, dus een beter christen wordt. Wel kan hij een aanstoot worden voor zijn broeder, die in dit opzicht nog 'zwak' is; hij kan hem zelfs in verleiding of ten val brengen.

In dit verband rijst de vraag: hoe moet men zich opstellen ten opzichte van het bezit van afgodsbeelden die uit de heidenlanden zijn meegebracht. Zo'n houten of stenen beeld is slechts het werk van mensenhanden. Wanneer een christen genoodzaakt is om in de nabijheid van zo'n afgod te vertoeven, zal hij daarvan geen schade ondervinden, want er bestaat immers geen afgod in de zichtbare wereld. Wanneer hij evenwel aan de afgodendienst gebonden geweest is, zal het voor hem beter zijn zich zo ver mogelijk van deze beelden te verwijderen, teneinde niet beïnvloed te worden door de demonen met wie hij vroeger op deze magische wijze gemeenschap had.

We vragen ons evenwel afwaarom een christen zo'n afbeelding in ziln huis haalt en als curiositeit tentoonstelt. Dit brengt hem toch zeker niet dichter bij God. Wanneer hij evenwel de afgod bewondert, kan het wèl zijn dat hij onder beïnvloeding komt en zich openstelt voor de demonen, die via dat beeld werkzaam zijn. Dit beeld zal hem dan uit de gemeenschap met God voeren. Men haalt immers zo'n beeld juist in huis, omdat het een afgod is. Men vindt het interessant vanwege de religieuze achtergrond en associeert zo'n voorwerp met een bepaalde religie of met machten uit de onzienlijke wereld, die inspirators zijn vanuit het rijk der duisternis. Wie een afgod misschien als artistiekvoorwerp bewondert, moet weten dat in de heidenlanden de kunst in dienst staat van de demonen. De apostel bewonderde in Athene niet de prachtige kunstwerken, maar 'zijn geest werd in hem geprikkeld, toen hij zag dat de stad vol afgodsbeelden was' (Hand. 17:16).

Wat voor heidense afgodsbeelden geldt, heeft ook zijn betekenis voor de beelden in de rooms-katholieke kerk die gebruikt worden bij het aanroepen van gestorven 'heiligen', inclusief Maria. Wie via deze beelden de geesten van doden aanroept, komt op occulte wijze in aanraking met de machten uit het dodennijk. Een waarschuwing voor iedere christen om geen spel met afgoden te spelen.

9,10. Maar ziet toe, dat deze bevoegdheid van u niet tot aanstoot voor de zwakken worde. Want indien iemand u, die kennis hebt (aan tafel)

ziet aanliggen in een afgodentempel, zal hij met zijn zwak geweten dan niet gestijfd worden tot het eten van offervlees?

De waarschuwing: pas dan op dat uw vrijheid niet een struikelblok gaat worden, zal ongetwijfeld wel bedoeld zijn voor die groep christenen, die zich naar Paulus hadden genoemd. Zij onderschreven zijn beroemde uitspraak: 'Alles is mijgeoorloofd' (6:12). Zij behoefden geen joodse sabbat meer te vieren, geen besnijdenis te ondergaan, geen spijswetten te onderhouden, en zich ook niet te onthouden van offervlees. De uitspraak van het convent te Jeruzalem zagen zij als van tijdelijke waarde, en alleen geldig voor 'de broeders uit de heidenen in Antiochië, Syrië en Silicië' (Hand. 15:23). Ook Paulus zelf stond in deze vrijheid en hij liet zich geen slavenjuk meer opleggen.

Toch moest de sterke rekening houden met hen die een 'zwak geweten' hadden. Bij het 'ge-weten', dat is het 'samen weten' zijn de geest en de ziel van de mens betrokken. Zij wisselen als het ware van gedachten. De geest is de drager van de ingeschapen wet Gods, en de begeerten van de ziel worden door allerlei machten beïnvloed of 'bevrucht' (Jac. 1:15). Bij een goed geweten is er innerlijke harmonie, maar bij een slecht geweten zijn er botsingen tussen de geest en de ziel. Bij een zwak geweten functioneert de geest niet meer zuiver. Hij is dan een beslagen spiegel van de wet, die de afwijkingen van de ziel onduidelijk weergeeft of registreert.

Allerlei inzettingen, godsdienstige gebruiken, geboden van mensen, belemmeren de geest om de wil van God te openbaren. Wie wedergeboren is, dus vernieuwd is in zijn denken, zal dikwijls geruime tijd nodig hebben deze spiegel schoon te krijgen en zijn geestelijke atavismen, dus zijn gebondenheden aan het verleden, kwijt te raken. Zo zijn er christenen die reeds lang hebben gebroken met een wettische zondagsviering, maar die toch een innerlijke weerstand moeten overwinnen om op 'de dag des Heren' met de trein te reizen. Zo voelen sommige pinksterzusters zich schuldig, wanneer zij zonder hoofdbedekking in een samenkomst profeteren.

De 'zwakken' verbinden hun religie altijd aan een voorwerp, aan een handeling of aan een gebruik in de zichtbare wereld. Zo wees Jezus er

al op, dat het lange bidden een vorm van heidense magie kan zijn, 'want zij menen door hun veelheid van woorden verhoord te zullen worden' (Matth. 6:7). Het geloof baseert zich evenwel alleen op hetgeen men niet ziet (Hebr. 11: l). Hoe zwakker het geweten, hoe zwakker ook het geloof' Vandaar dat de apostel in Romeinen 14:1 nog moest schrijven: 'Aanvaardt de zwakke in het geloof.

De christen die in de vrijheid staat, moet rekening ermee houden, dat hij niet alléén in de gemeente zit. Naast hem leven mensen, die nog niet zoveel inzicht in de geestelijke wereld hebben. Zulke 'zwakken' durven nog niet in de vrijheid te staan. Voor hen zou het eten van offer-vlees een verloochening van de naam van Jezus betekenen. De zwakken te Corinthe meenden dat men zich verre moest houden van alles wat met de afgoden in verband stond. Natuurlijk was dit in een heidense stad als Corinthe moeilijk volte houden. De offermaaltijden vonden plaats in tempels, die open zuilengalerijen hadden.

Vanaf de straat kon men dus zien wie er aanlag aan de maaltijd. De zwakke zag dan hoe een broeder, bijvoorbeeld een lid van de vakvereniging, in de tempel met zijn collega's feestvierde. Het offervlees dat de 'sterke' gebruikte, beschouwde deze als gewoon vlees. De zwakke christen zag dit en werd erdoor aangemoedigd ook deel te nemen. De vertaling Brouwer luidt, dat de zwakke werd 'opgebouwd' tot het eten van afgodenoffers. De sterke had immers het beste met de zwakke voor. Hij wilde deze ook tot de volle vrijheid brengen. De zwakke at dan wel, echter niet uit geloof, maar onder een pressie of door verleiding. Tijdens het nuttigen van het vlees werd hij onrustig, want zijn 'zwak geweten' begon hem aan te klagen. Vanwege zijn twijfel kregen nu de demonen gelegenheid hun slag te slaan.

De apostel geeft hier wel een sterk voorbeeld, want men kan zich moeilijk voorstellen dat hij het bezoeken van heidense tempels zou hebben goedgekeurd. In hoofdstuk 10: 19,20 waarschuwt hij wel degelijk voor de gevaren, die zo'n bezoek met zich bracht. In een afgodstempel eten is ook voor 'sterke' christenen een gevaarlijke bezigheid, omdat zijzich dan vrijwillig op occult terrein begeven, waar de onreine geesten op allerlei manieren iemand trachten te

beïnvloeden. Het is daarom nog maar de vraag of degene die 'kennis' had, wel de juiste kennis van de onzienlijke wereld bezat.

11,12. Dan gaat er immers iemand, die zwak is, tengevolge van uw kennis verloren, een broeder, om wiens wil Christus gestorven is. Door zo tegen de broeders te zondigen, en hun geweten, indien het zwak is, te kwetsen, zondigt gij tegen Christus.

Als de christen offervlees eet, komt hij niet dichter bij God, of 'vóór God' zoals de Canisiusvertaling in vers 8 heeft. Dit is waarschijnlijk een uitdrukking die gebruikt werd bij de vorstelijke hoven: bij de koning staan, betekende een bijzondere positie te bekleden. Zo sprak de aartsengel: 'Ik ben Gabriël, die voor Gods aangezicht sta' (Luc. 1: 19).

Het vrij zijn om offervlees te eten zou volgens sommige Corinthiërs een christen een bijzondere hoge plaats in Gods Koninkrijk verschaffen. Niets was evenwel minder waar, maar men veroorzaakte dan wel dat een broeder voor wie Christus was gestorven, 'verloren' ging. Het werkwoord 'apollumi' betekent: in het verderf storten, vernietigen, te gronde gaan. Denk in dit verband ook aan Apóllyon in Openbaring 9:11, wiens naam verderver betekent.'Verloren gaan' houdt in, dat zo'n zwakke christen een prooi werd van de boze geesten. In plaats van een hoge rang bij de Heer te verwerven, zondigde de sterke broeder tegen Christus, want zijn daden gaven er aanleiding toe, dat de zwakke in zijn geweten gekwetst werd.

Sommige vertalingen hebben 'om wie' Christus gestorven is, maar 'om wiens wil' wijst meer op het offer dat de Heer voor hem bracht. De apostel bedoelt: indien onze Heer zijn bloed voor deze broeder gestort heeft, indien Hij de dood inging, opdat deze broeder niet in het verderf komen zou, behoren wij onszelf ter wille van hem te verloochenen. De Geest van Jezus in ons, zal zo'n zwakke broeder liefhebben en alles vermijden, wat hem kan doen struikelen. Het leed dat hem aangedaan wordt, rekent Christus als aan Zichzelf berokkend. Wie geestelijk zwakken, dus zuigelingen in het geloof, kwetst, beledigt Christus, want Hij zal 'in zijn arm de lammeren vergaderen en ze in zijn schoot

dragen; de zogenden zal Hij zachtkens leiden' (Jes. 40:11). De Heer wil, dat wij handelen als Hij en wat kwetsbaar is, ontzien! Later schrijft de apostel in deze brief. 'De liefde kwetst niemands gevoel'.

13. Daarom, indien wat ik eet, mijn broeder aanstoot geeft, wil ik in eeuwigheid geen vlees meer eten om mijn broeder geen aanstoot te geven.

Paulus zal zich wel de woorden van Jezus herinnerd hebben: 'Maar een ieder, die één dezer kleinen, die in Mij geloven, tot zonde verleidt (aanstoot geeft, ergernis geeft, tot een struikelblok wordt), het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gehangen en hij verzwolgen was in de diepte der zee' (Matth. 18:6).

In Romeinen 14:15 schreef de apostel: 'Want indien uw broeder door iets, dat gij eet, gegriefd wordt, wandelt gij niet meer naar de eis der liefde'. Zelf is de apostel bereid om ter wille van zijn broeder nooit meer (offer)vlees te eten. Hij hechtte zoveel waarde aan de innerlijke mens van de broeder, dat hij afstand deed van zijn vrijheid om wel te eten.

Het onderwerp is voor ons als Nederlandse christenen van weinig belang. Misschien meer voor Indonesische en Surinaamse broeders en zusters. Denk bijvoorbeeld aan de slametan, dat is de dankmaaltijd die vooraf wordt gegaan door het wijden van het voedsel aan de goden. Het gaat hier dus om kennis van de onzienlijke wereld en het gevaar occult te worden gebonden.

Het is niet zo dat we hieruit moeten concluderen dat wijons zouden moeten onderwerpen aan allerlei instellingen, ceremoniën en uitwendigheden van mensen, die ons hierdoor onze vrijheid die we in Jezus Christus hebben, willen ontroven en die ons allerlei wetten willen voorschrijven. Maar nogmaals: op occult terrein moet men de uiterste voorzichtigheid betrachten, want wie ziet alle gevaarlijke klippen in de geestelijke wereld en wie weet van een ander precies de mate van zijn kwetsbaarheid voor deze dingen? Zo zijn er bijvoorbeeld christenen die bezwaar hebben tegen het in huis halen

van een kerstboom, omdat ook onze heidense voorouders hun feesten zouden hebben gevierd rondom bomen (meiboom, paradijsboom, kruisboom en lichtende boom). Toch kunnen we een denneboom die in een van onze bossen omgehakt is, moeilijk occult noemen. Wij mogen een denneboom in onze tuin planten, maar ook in huis hebben, evenals zovele andere planten. Demonenverering komt er niet bij te pas. De boom met zijn lichtjes en versieringen bewerkt een bepaalde, gezellige sfeer, evenals bloemen en muziek die geven. Een ieder is daarom volkomen vrij om zijn feesten te vieren op de wijze als hij dit zelf verkiest, mits hij alles doet ter ere Gods.

Paulus zal nu in de volgende perikopen duidelijk maken op welke wijze hij vrijwillig afstand gedaan had van bepaalde rechten als apostel. Zijn eigen levenswijze is dan een voorbeeld voor de gedragslijn van de sterken ten opzichte van de zwakken. Daarom kan de apostel blijmoedig getuigen: 'Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg'.

HOOFDSTUK 9

1,2. Ben ik niet vrij? Ben ik geen apostel? Heb ik niet Jezus, onze Here, gezien? Zijt gij niet mijn werk in de Here? Indien ik voor anderen geen apostel ben, voor u toch zeker wèl; want het zegel op mijn apostelschap zijt gij in de Here.

Terwille van de broederlijke liefde had de apostel de Corinthiërs verzocht om geen offervlees meer te eten, indien zwakken in het geloof hierdoor in verleiding werden gebracht. Paulus komt nu tot de behandeling van een nieuwe vraag in verband met de vergoeding voor zijn arbeid. Hij toont aan dat hijzelf ook niet op zijn rechten stond, maar terwille van de predikingvan het evangelie zichzelf op velerlei wijzen verloochende. Hij stelt dan vier oratorische vragen, die zijn persoon en arbeid betreffen: 'Ben ik niet vrij?' 'Ben Ik geen apostel?' 'Heb ik niet Jezus, onze Heer, gezien?' 'Zijt gij niet mijn werk in de Heer?'.

Paulus was een vrij man en niet meer gebonden door allerlei godsdienstige en wereldse banden, die een beletsel zijn voor het ware discipelschap. Zijn devies was: 'Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt. Houdt dus stand en laat u niet weder een slavenjuk opleggen' van allerlei inzettingen en voorschriften (Gal.5:l).

Paulus was een apostel, want hij had Jezus gezien. Hij had deze in de geestelijke wereld aanschouwd en zijn stem vernomen. Een van de kenmerken van de apostelen was, dat zij inzicht hadden in het evangelie van het Koninkrijk der hemelen. In Mattheüs 13:11 sprak de Heer tot zijn discipelen: 'Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen'. Paulus kon getuigen dat hem door openbaring dit geheimenis was bekendgemaakt. Hij legde door zijn prediking de grondslagen van de gemeente in de onzienlijke wereld, opdat door haar 'aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid Gods bekend zou worden'(Ef.2:20 en 3:3-10).

Een ander kenmerk van het apostelschap was, dat zij' getuigen waren van de opstanding van Jezus. Paulus kon schrijven -'Maar het allerlaatste is Hij' ook aan mij verschenen'. Op weg naar Darnascus had het God behaagd zijn Zoon in hem te openbaren, opdat hij Hem onder de heidenen zou verkondigen. Hij hoorde daar de opgestane en verheerlijkte Meester spreken en zag diens verschijning in een licht, schitterender dan de glans van de zon. Door de arbeid van Paulus waren de Corinthiërs tot het geloof gekomen, werden zij bevrijd en gedoopt met Gods Geest. Zij waren zijn aanbevelingsbrief, geschreven in zijn hart, kenbaar en leesbaar voor alle mensen (2 Cor. 3:2).

Paulus had een claim op deze gemeente, want hij had haar gegrondvest. Zij was het product van zijn onvermoeide arbeid en het bewijs van zijn apostelschap. Deze bevoegdheid werd betwist door de verdachtmakingen van de valse broeders die in Corinthe werkzaam warenen zijn goede naam benadeelden. Denk maar aan de schijn-apostelen over wie hij schrijft in 2 Corinthiërs 11:13 en aan de judaiserende broeders uit de besnijdenis.

De bekering van de Corinthiërs was een bevestiging en een bewijs van het apostelschap van Paulus. Een zegel is een figuur in een steen gegraveerd. Wanneer het op een document werd gedrukt, diende het als een wettige ondertekening en was de echtheid ervan gewaarborgd. Zo was de gemeente van Corinthe als lichaam des Heren het certificaat van het apostelschap van Paulus.

3. Dit is mijn verdediging tegen hen, die zich een oordeel over mij aanmatigen.

Men had knitiek op de stichter van de gemeente. Sommigen meenden het beter te weten dan de apostel zelf. Juist op de plaats waar God Paulus zo machtig gebruikt had, waren er broeders die hem moeite veroorzaakten. Deze kleine leiders in 'de gemeente Gods' misten het nodige respect voor de grote apostel. Het is immers niet iets vreemds of iets nieuws als trouwe dienarenvan de Heer onwelwillend worden bejegend door hen die zij tot kennis van de waarheid hebben gebracht. Hoewel de apostel ook nog 'veel volk in deze stad' getrokken had, warenzij toch niet tevreden en reageerden zij hun

minderwaardigheidsgevoelens op hem af. Zij bemoedigden Paulus niet bij zijn zware opdracht, maar hij moest hen wel ontzien vanwege hun 'kittelorigheid' of lichtgeraaktheid, een kenmerkende eigenschap van hen die last hebben van vrome geesten.Vanuit deze situatie gaat de apostel zich nu verdedigen tegen de jaloerse broeders die vanuit hun kortzichtigheld meenden zich allerlei aanmerkingen te kunnen veroorloven. Een zendeling bezocht tijdens zijn verlof in het vaderland verschillende bekende 'godsmannen'. Niemand van hen informeerde naar het werk van deze missionaris, maar wel spanden allen zich in om de belangrijkheid van hun eigen werk naar voren te brengen.

Het moet de apostel wel tot droefheid hebben gestemd, toen hij merkte dat de broederlijke sfeer van rust, harmonie en liefde door sommigen werd verstoord. Zijn antwoord richt zich dan tot degenen die meenden iets op zijn gedragingen te kunnen aanmerken. Hij wijst op zijn volstrekte belangeloosheid in alle zaken, op zijn integere of betrouwbare levenswijze, waaruit bleek dat hij met zijn kleine vriendenkring onverschillig stond tegenover de natuurlijke begeerten naar eer, macht en rijkdom, maar alleen leefde voor de uitbreiding van het Koninkrijk Gods. Zijn sobere levenswijze was een getuigenis dat hij in waarheid bezig was zich alleen schatten te verzamelen in het Koninkrijk Gods.

4,5. Hebben wij geen bevoegdheid om te eten en te drinken? Hebben wij geen bevoegdheid om een zuster als vrouw mede te nemen gelijk ook de andere apostelen en de broeders des Heren en Céfas?

Paulus had recht op ondersteuning door de gemeenten die hij had gesticht. De Corinthiërs behoorden zijn eten en drinken, dus zijn levensonderhoud te bekostigen. Indien hij getrouwd geweest was, zouden zij zelfs ook zijn vrouw hebben moeten onderhouden. De andere apostelen namen hun vrouw mee op reis. Deze opmerking stuit natuurlijk de rooms-katholieke exegeten tegen de borst. De Canisiusvertaling tekent hier aan, dat de apostelen bij hun missiereizen vergezeld waren van vrouwen als dienaressen. Paulus had dan beter kunnen schrijven, dat hij ook de bevoegdheid had om

een zuster op reis mee te nemen. Daarom wordt de vertaling 'een vrouwelijke zuster' een pleonasme, een begripsovertolligheid, zoiets als een 'oude grijsaard'. 'Een zuster als vrouw' wil evenwel duidelijk zeggen, dat de wettige echtgenote van een apostel, die tegelijkertijd een gelovig christin was, door haar man werd meegenomen bij zijn bezoeken aan de verschillende gemeenten. Zo vermeldt Eusebius, bisschop van Caesarea, dat de apostel Filippus met zijn dochters in Hiërapolis verbleef. Wanneer deze kerkhistoricus de apostel Filippus niet verwisseld heeft met de gelijknamige diaken en evangelist, volgt hieruit dat de apostel Filippus gehuwd was.

Ook de broers van Jezus, dus de andere zonen van Maria, waren blijkbaar getrouwd. Ook zij hadden de gewoonte om hun vrouwen op hun dienstreizen mee te nemen. Zij heetten jacobus, jozef, Simon en judas (Matth. 13:55). Eerst geloofden zij niet in Jezus, maar later waren ze aanwezig in de opperzaal om daar mee te bidden om de Heilige Geest (Joh. 7:5 en Hand. 1:14). jacobus stond zelfs in hoog aanzien. Hij presideerde het apostelconvent te jeruzalem (Hand. 15:13).

Hij werd tot de steunpilaren van de gemeente gerekend (Gal. 1:19 en 2:9). De apostel jacobus, dus de broeder van johannes, stierf al vroeg als martelaar (Hand. 12:2). Céfas wordt nog speciaalvermeld, misschien terwille van de partij die zich naar hem noemde, of omdat hij ook tot de 'steunpilaren' werd gerekend. Ook hij werd op zijn reizen door zijn vrouw vergezeld en liet zich door de gemeenten waar hijkwam, onderhouden. In Marcus 1:30 is sprake van de schoonmoeder van Simon Petrus.

6,7. Of hebben alleen ik en Barnabas geen bevoegdheid om vrij te blijven van handenarbeid? Wie doet ooit dienst in het leger en betaalt zijn eigen soldij? Wie plant een wijngaard zonder van de vrucht daarvan te eten? Of wie weidt een kudde en geniet niet van de melk der kudde?

Nadat Paulus en Barnabas bij de voorbereiding van de tweede zendingsrels uit elkaar gegaan waren, verdween deze metgezel van de

apostel uit de reisverslagen van de Handelingen. Zover wij weten had Barnabas met de gemeente te Corinthe geen contact. Toch scheen men hem daar wel te kennen, want onverwacht gebruikt de apostel zijn naam, misschien omdat hij door hem de gewoonte had aangenomen om door eigen arbeid zijn brood te verdienen. Verder mogen we hieruit ook nog wel opmaken, dat Barnabas nog steeds zijn roeping trouw was om ook onder de heidenen het evangelie te verkondigen, want ook hij was 'door de Heilige Geest uitgezonden' (Hand. 13:2-4).
In Handelingen 11:24 wordt opgemerkt dat Barnabas bekendstond als een goed man, vol van de Heilige Geest en vol van geloof. Hij wist ook dat de Heergezegd had, dat het zaliger is om te geven dan om te ontvangen. Hij maakte dit waar door de opbrengst van een akker aan de voeten van de apostelen te leggen en door zijn zendingswerk zelf te bekostigen.

Paulus stelt nu de vraag of enkel hij en Barnabas het recht niet hadden zich van handenarbeid ontslagen te achten. Hij is niet onbeleefd door eerst zichzelf te noemen, want dit paste in het Griekse taalgebruik. Ook hier stelt hij weer een oratorische vraag: hebben wij alleen maar het recht niet om vrijgesteld te zijn van normale, natuurlijke arbeid? Het antwoord moest natuurlijk zijn: jullie hebt evenveel recht als de andere apostelen.

Paulus gebruikt nu drie beelden om zijn recht aan te tonen. In de natuurlijke wereld betaalt een soldaat toch ook zijn soldij niet, maar de vorst die hem in dienst heeftgenomen. De apostel vergelijkt hier dus het zware werk van een dienstknecht des Heren en diens strijd in de hemelse gewesten met het voeren van een oorlog. Ook later schreef hij: 'Tijdens de veldtocht wordt geen soldaat gemoeid in de zorg voor zijn onderhoud: hij heeft slechts hem te voldoen, door wie hij aangeworven is' (2 Tim. 2:4). De gemeenten zijn verplicht in gehoorzaamheid aan hun Heer om de geroepen dienstknechten een behoorlijk salaris te garanderen, zodat dezen zonder materiële zorg zich geheel aan de prediking en aan de geestelijke worsteling voor zielen kunnen wijden.

Het tweede beeld is nog duidelijker. Ook hier een oratorische vraag: wie plant een wijngaard en eet niet van zijnvruchten? leder die een

wijnstok plant, verwacht ook van de vrucht te genieten Een vanzelfsprekende zaak voor een eenvoudige landman in het Midden-Oosten. Mocht Paulus aan de gemeente te Corinthe niet schrijven: 'Ik heb geplant'? De apostel had dus recht op het gebruik van de opbrengst.

Tenslotte zal er geen herder of boer zijn, wiens loon niet in verband staat met de opbrengst van zijn kudde. Wanneer een knecht met zijn vee ver van huis was, had hij het recht om de melk onderweg niet alleen te gebruiken, maar ook te verkopen. Het is geen gunst als een full-timer zo'n salaris van de gemeente krijgt, dat hij evenals andere werknemers, gewoon kan leven.

Paulus en Barnabas verrichtten handwerk en konden zichzelf bedruipen, ook in plaatsen waar nog geen gemeenten waren. Paulus vraagt evenwel: waarom zouden wij verplicht zijn voor onze nooddruft te werken en andere dienstknechten des Heren door de broeders en zusters wel ondersteund worden? Paulus toont aan welk recht een arbeider in de wijngaard des Heren bezit.

8-11. Spreek ik hier soms van menselijk standpunt of spreekt ook de wet niet van deze dingen? Want in de wet van Mozes staat geschreven: Gij zult een dorsende os niet muilbanden. Bemoeit God Zich soms met de ossen? Of zegt Hij dit in elk geval om onzentwil? Ja, om onzentwil werd het geschreven, omdat de ploeger moet ploegen in hope, en wie dorst, moet dorsen in de hoop zijn deel te ontvangen. Indien wij het zijn, die voor u het geestelijke gezaaid hebben, is het dan te veel, dat wij van u het stoffelijke zouden oogsten?

De drie voorgaande vergelijkingen berustten op gewoonten in het natuurlijke leven en op het gezonde verstand. Ook de wet van God, die haar oorsprong niet heeft in de zeden der volken, ondersteunt de visie van de apostel, en deze weet dat de Schrift meer gezag in de gemeente heeft dan een menselijke opvatting.

Paulus wijst nu op Deuteronomium 25:4, waar staat dat men de dorsende os niet mocht muilbanden. Het was soms nodig om bij het voortdrijven van beesten te verhinderen datzij op andermans terrein

graasden, maar tijdens het dorsen mochten de dieren vrijelijk zich verzadigen. Dit was een voorschrift dat in barmhartigheid ver uitging boven de gewoonte der heidenen.

De vraag of het God soms om de ossen te doen was, heeft tot antwoord: barmhartigheid voor dieren is noodzakelijk, want God 'hoort zelfs de stem der jonge raven', maar zij is bijzaak als het om de mens gaat. Het mindere moet dan voor het meerdere plaats maken. Wanneer de mens goed moet zijn voor zijn vee, hoeveel te meer zal hij dan niet recht moeten verschaffen aan zijn werknemer. Paulus heeft allereerst een God die voor de mens zorgt, de ossen zijn voor hem slechts een beeld uit de bedeling der schaduwen. Wie een gemeente sticht, moet erop kunnen rekenen dat de broeders en zusters hem op de duur zullen onderhouden, zodat hij zich dan geheel aan de geestelijke arbeid kan wijden.

In 1 Timotheüs 5:17,18 schrijft de apostel in dit verband: 'De oudsten, die goede leiding geven, komt dubbel eerbewijs toe, vooral hun, die zich belasten met prediking en onderricht. Immers, de Schrift zegt: Gij zult een dorsende os niet muilbanden, en: De arbeider is zijn loon waard'. Allereerst geeft men een bekwame oudste eer als men hem niet beschouwt als een leegloper of nietsnut, maar als een geestelijke werker in het Koninkrijk Gods, die voor zijn arbeid ook zijn loon waard is. De tweede eer is, dat men hem dit loon ook volledig en met blijdschap doet toekomen. Het mag niet voorkomen dat men op het traktement van een voorganger, evangelist of zendeling beknibbelt. Verder schijnt het bewijzen van eer, het uitspreken van een woord van erkenning voor sommige broeders een zware zaak. Dezen zijn dikwijls alleen teleurgesteld, als zijzelf niet erkend worden, maar zij vergeten anderen wel op deze wijze te belonen.

Het gebod van God vindt zijn grond in een scheppingsorde. Een ploeger verwacht een rijke oogst en wanneer hij bij het dorsen de laatste bezigheid verricht, weet hij dat zijn levensonderhoud gewaarborgd is. Paulus merkt op: dit werd om ons geschreven. Het is hier niet duidelijk of de apostel nu het beeld van de dorsende os losgelaten heeft voor dat van de ploeger en de dorser. Het is mogelijk

dat hij zijn vergelijking voortzet en dus spreekt over een ploegende en een dorsende os, die verwachten een deel van de opbrengst te ontvangen.

Hoe het ook zij, de apostel bedoelt dat zij, die zoveel te danken hebben aan hun predikers, dezen niet mogen vergeten. Wie van hun diensten gebruik maakt, zal ook tot hun onderhoud royaal en blijmoedig moeten bijdragen, niet onder dwang, maar spontaan terwille van Christus, de Heer van de gemeente.
Het geestelijke is het belangnijkste. Het evangelie is dus niet met geld tevergoeden. De stoffelijke beloning is slechts een bewijs van erkenning, een honorarium dat eershalve wordt geschonken. Paulus heeft meer recht op een tegemoetkoming dan enige andere dienstknecht, want hij had in Corinthe de meeste geestelijke arbeid verricht.

Merk op dat de apostel in Romeinen 15:27 op dezelfde wijze redeneert: de gemeenten in Macedonië en Acháje erkenden hun verplichtingen om stoffelijke goederen naar de armen in jeruzalem te zenden, omdat zijdeel gekregen hadden aan de geestelijke goederen van de joodse broeders. Letterlijk ontbreekt het woord 'goederen'. Er staat evenals in onze tekst alleen 'pneumatika' (geestelijk) tegenover 'sarkikd'(stoffelijk), op dezelfde wijze als in Romeinen 7:14 gezegd wordt: 'De wet is geestelijk (pneumatikos); ik echter ben vlees (sarkikos)'. Vergelijk ook het gebruik van het woord 'Pneumatikos' in hoofdstuk 12:1.

De vergelijking met zaaien en oogsten gaat enigszins mank, want Paulus bedoelt: hij die geestelijk zaalt, mag toch zeker wel een stoffelijke oogst binnenhalen, want deze is toch van minder waardij.

12. Indien anderen deelhebben aan de bevoegdheid over u, wij niet veel meer? Doch wij hebben van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt, maar wij verdragen alles om geen hindernis voor het evangelie van Christus op te werpen.

Paulus blijft zijn recht claimen, dat men hem als arbeider in de wijngaard des Heren, ondersteunen moet. Na hem waren mannen gekomen, die wel van hun bevoegdheid gebruik maakten om op kosten van de gemeente te Corinthe te leven. Dit zou bijvoorbeeld kunnen zien op Apollos, maar ook kan gedacht worden aan de bedrieglijke arbeiders, die zich voordeden als dienaren der gerechtigheid, terwijl ze in wezen dienaren van de satan waren (2 Cor. 11:15). Voortdurend wijst de apostel op het feit dat hij in Corinthe het eerst had gearbeid en het zwaarste werk had gedaan. Wij kunnen de vraag stellen: waarom maakte Paulus geen gebruik van zijn rechten? Allereerst was dit ter wille van de prediking van het evangelie. Voor zijn bekering had hij tot de nauwgezetste partij van de joodse godsdienst behoord, namelijk tot die van de Farizeeën (Hand. 26:5).

Bij deze groep had hij gezien welk een grote rol het geld daar speelde. De Farizeeën eisten zelfs dat de weduwen, die hun lange gebeden niet konden bekostigen, hun huizen verkochten om aan hun eisen te voldoen. Het is een droeve zaak, wanneer dienstknechten van de Heer in de gedachten van de mensen verbonden zijn met het vragen om geld. Paulus had radicaal met deze gewoonte gebroken door iedere ondersteuning van hen af te wijzen. Hijverkoos zelfs in Corinthe liever gebrek te lijden dan iets van de broeders aldaar aan te nemen (2 Cor. 11:8).

Vele groten in de dienst van de Heer hebben evenals deze apostel geweigerd zichzelf te bevoordelen. Mozes sprak: 'Niet één ezel heb ik van hen weggenomen' (Num. 16:15). Samuël getuigde voor Gods aangezicht: 'Wiens rund heb ik genomen? Wiens ezel heb ik genomen? Uit wiens hand heb ik een geschenk genomen?' (1 Sam. 12:3).

Terwille van de prediking had Paulus alles 'verdragen'. Dit werkwoord wijst erop dat hij het in Coninthe niet gemakkelijk had gehad. Hij moest met moeilijke broeders omgaan die hem zijn vrijheid in Christus trachtten te ontroven, maar naast zijn geestelijke arbeid moest hij ook nog tijd vinden om tenten te maken, teneinde in zijn levensonderhoud te voorzien. De nachten zonder slaap en de dagen

zonder eten zullen hiermee wel in verband hebben gestaan (2 Cor. 6:5).

13-15. Weet gij niet dat zij, die in het heiligdom de dienst verrichten, van het heiligdom eten, en zij, die het altaar bedienen' hun deel ontvangen van het altaar? Zo beeft de Here ook voor de verkondigers van het evangelie de regel gesteld, dat zij van het evangelie leven. Ik voor mij heb hiervan echter niet het minste gebruik gemaakt. Dit schrijf ik echter niet, opdat het zo op mij toegepast zou worden, want het ware mij beter te sterven dan - neen, mijn roem zal niemand verijdelen!

Het schrijven van vele gedeelten van de Corinthebrief zal voor de apostel wel niet meegevallen zijn, want hij moest zich voortdurend bezighouden met natuurlijke onderwerpen. De Corinthiërs waren evenwel nog vleselijk en in deze jonge gemeente lagen de kwesties nog veelal op het natuurlijke vlak. De apostel gaat daarom maar weer in alle zachtmoedigheid verder. Hij sluit nu aan bij het eerste gedeelte van vers 12: 'Indien anderen deel hebben aan de bevoegdheid over u, wij niet veel meer?' Het andere gedeelte van dit vers is een tussenzin, die hij in vers 15 vervolgt.

De Corinthiërs moeten wel weten, dat het aanvaarden van het evangelie verplichtingen met zich brengt ten opzichte van de verkondigers ervan. In het Oude Testament had God precies voorgeschreven waar een priester of leviet recht op had. Zoals de dienaren in de tempel voor hun werk werden beloond en de priesters hun deel ontvingen van het altaar, dus van de offeranden, zo is het een wet van Christus dat de verkondigers van het evangelie te allen tijde recht hebben op vergoeding, ook al dringen zij er niet op aan, of al wijzen zij de ondersteuning van de hand.

Had Jezus niet tot zijn discipelen gezegd: 'Voorziet u niet van goud of zilver of koper in uw gordels, van geen reiszak voor onderweg, geen twee hemden, geen sandalen, geen staf, want de arbeider is zijn voedsel waard'? (Matth. 10:9,10). Paulus schreef dit evenwel niet, opdat men hem alsnog een vergoeding zou geven, want hij was er

trots op voor niets gewerkt te hebben. Hij at en dronk niet op kosten van de gemeente. Hij voerde geen vrouw met zich mee en hij betaalde al zijn onkosten uit zijn eigen arbeid. Wel had hij geld aangenomen, maar niet van de Coninthiërs (2 Cor. 11:9). Zo zeer was Paulus ervan overtuigd hierin de juiste keuze te hebben gedaan, dat hij uitroept: ik wil liever sterven van armoede en honger, dan... Hier interrumpeert de apostel zichzelf en maakt verder zijn zin niet af. Het gaat over zijn roem, die hij zich door niemand laat ontroven. Hij was immers gewoon zich te verheffen in de hemelse gewesten. Hij roemde wat het natuurlijke leven betrof bij voorkeur in zijn zwakheden. Zo schreef hij later aan de Corinthiërs: 'Ik heb een welbehagen in zwakheden, smaadheden, noden, vervolgingen, benauwenissen, terwille van Christus, want als ik zwak ben, dan ben ik machtig (2 Cor. 12: 10). Hij wilde roemen in zijn verdrukkingen. Zo achtte hij het ook een reden tot roemen, dat hij moeite en ontbering had aanvaard in Connthe, teneinde het evangelie vrij en onafhankelijk te kunnen verkondigen. Hij behoefde ook bij zijn vermaningen niemand te ontzien ter wille van zijn brood.

Wij herinneren ons ook dat er in Corinthe veel sociaal zwakkeren waren: vele slaven, armen en mensen zonder enige invloed. Als lederbewerker in het huis van Aquila en Priscilla leefde hij op het niveau van een eenvoudig handwerksman. Hij was maatschappelijk één geworden met de onaanzienlijken. In deze nederige staat gaf hij het voorbeeld van de mogelijkheid om toch een burger te zijn in de hemel en daar een koninklijke wandel en taak te hebben. Hij kende de noden van de kleine man en van de onderdrukte massa en leverde het bewijs, in deze situatie 'machtig' te kunnen zijn.

16-18. Want indien ik het evangelie verkondig, heb ik geen stof tot roemen. Immers, ik ben ertoe genoodzaakt. Want wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig! Want doe ik dit gewillig, dan heb ik aanspraak op loon; maar doe ik het niet uit eigen beweging, de taak blijft me toch opgedragen. Wat is dan mij ten loon? Dit: door mijn evangelieprediking het evangelie om niet te mogen brengen, en zo van mijn bevoegdheid als evangelieprediker geen gebruik te maken.

Paulus had het evangelie om niet ontvangen en hij gaf het door om niet. Als voormalig Farizeeër was deze gedachte hem niet vreemd. Deze groep schriftgeleerden werd nooit voor het geven van hun onderwijs en voor hun adviezen beloond. Hiervoor geld vragen was hun verboden. Daarom waren vele Farizeeën kooplieden of handwerkslieden. Zo weten wij van schriftgeleerden die wijnhandelaar, olichandelaar, timmerman, vlasbewerker of spijkersmid waren. Paulus was tentenmaker. Hun belangrijkste bron van inkomen was evenwel gelegen in de ondersteuningen, die zij, hetzij in geld, hetzij in natura, van hun vereerders ontvingen. Dat dit een gewone zaak was, blijkt uit het feit dat onze Heer door vrouwen werd gediend met hun bezittingen (Luc.8:3 en Marc. 15:41). Dat Jezus en zijn discipelen ook geld ontvingen, kunnen we constateren uit johannes 12:6 waar de Statenvertaling zegt, dat Judas de beheerder was van 'hetgeen gegeven werd'. De Heer aanvaardde deze giften als vanzelfsprekend, want 'de arbeider is zijn loon en voedsel waard'. De zonde van de schriftgeleerden was, dat zij meer dan hun loon en voedsel eisten, want zij waren 'geldzuchtig'(Luc. 16:14).

Er was voor Paulus geen enkele reden om te roemen in het feit, dat hij evangeliseerde. Dit was hem door God zelf opgedragen. Wanneer hij dit verzaakte, zou hij even schuldig zijn als zijn vroegere collega's, over wie de Heer menigmaal het 'wee u' uitsprak. Hij zou door zulke nalatigheid dus buiten het Koninkrijk van God geraken. Paulus was geen vrijwilliger, die zich ooit had gemeld met de woorden: 'Heer, gebruik mij geheel in uw dienst'. Hij was een geroepene, die bezig was zijn roeping en verkiezing vast te maken. De andere apostelen waren allen meer of minder vanuit hun eigen overwegingen tot Jezus gekomen. Zij hadden spontaan alles prijsgegeven en waren de Meester gevolgd. Voor dit offer zouden zij hun beloning ontvangen (Matth. 19:27-30).

Paulus vergelijkt zich hier evenwel met een slaaf, die beheerder is van de goederen van zijn meester. Deed hij dit trouw, dan had hij nog maar gedaan wat hij moest doen. Met Jeremia kon Paulus zeggen: 'Gij zijt mij te sterk geweest en hebt overmocht' (Jer. 20:7). Paulus behoefde dus niet in de natuurlijke wereld een beloning van zijn

volgelingen te verwachten. Toch maakte hij aanspraak op vergoeding. Zijn loon bestond uit het weigeren van alle loon, een echte Paulinische paradox of schijnbare tegenstrijdigheid. Hij bedoelde hiermee te zeggen: als ik predik, breng ik het evangelie kosteloos en maak geen enkele aanspraak op mijn rechten, want dit zou het doel van mijn verdiensten weer tenietdoen. Het loon van de apostel was niet om iets te ontvangen, maar iets te bereiken. Iedere nieuwe gemeente was zijn vergoeding. Iedere zondaar die door zijn prediking gereinigd was door het bloed van Christus en die zich ontwikkelde tot een geestelijk mens, was zijn beloning. In dit opzicht was hij weer een volgeling van Jezus, die tot Johannes sprak: 'Zie, Ik kom spoedig en mijn loon (dat is mijn gemeente) is bij Mij. Op deze wijze herinnerde Paulus de sterke broeders in Corinthe er nogmaals aan afstand te doen van hun rechten en vrijheden, opdat de zwakke broeders niet in verleiding zouden worden gebracht door bijvoorbeeld offervlees te eten.

19. Want hoewel ik vrij sta tegenover allen, heb ik mij allen dienstbaar gemaakt, om er zoveel mogelijk te winnen;

Paulus had geen verplichtingen tegenover de gemeente. Hij werd niet gesalarieerd en kon vrij spreken. Ook was hij een vrijgeboren Romein die heel wat voorrechten bezat en ook niemand naar de ogen behoefde te zien. Toch was hij niet vrij, want door zijn roeping had hij de duidelijke opdracht om zielen te winnen en dezen verder op te voeden. Hij beschouwde zich in deze arbeid als slaaf. Bovenal was de apostel vrij in de geestelijke wereld, want hij was waarlijk vrijgemaakt. Zijn religieuze opvoeding had hij in Jeruzalem ontvangen. Daar leefde hij volkomen onder de wet, in onvrijheid. Hij was verplicht daar allerlei voor-vaderlijke inzettingen te onderhouden. Dat Jeruzalem was toen zijn moeder, maar het had God behaagd hem van deze moeder te scheiden en hem een andere te schenken, namelijk het hemelse Jeruzalem. Van deze stad schreef hij: 'Zij is vrij' (Gal. 4:26).

Heel het joodse levens- en denkpatroon had hij losgelaten om dit te verwisselen voor een nieuw, hemels denken. Hij was geen jood meer, geen heiden, maar had 'de nieuwe mens aangedaan' in Christus Jezus. Hij was van Gods geslacht. Ook met de heidense filosofieën had hij

radicaal gebroken. Hij was ook geen cultuurmens, geen politicus, geen sociaal hervormer, en daarom stond hij met zijn evangelie over het Koninkrijk der hemelen geheel apart, gesepareerd van de wereld. Deze had geen enkele invloed meer op zijn denken en in hem was niets waarop zij een beroep kon doen. Zij was dood voor hem. In Christus Jezus was de wereld voor hem als een gekruisigde en hij was een gekruisigde voor de wereld (Gal. 6:14).

Hij was nu een mens Gods, een burger van liet Koninkrijk der hemelen. Deze man nu voelde zich als een slaaf in zijn opdracht om anderen te winnen. Zijn dienstbaarheid was een vrucht van zijn vrijheid. Met de uitdrukking 'om er zoveel mogelijk te winnen' zinspeelt hij hier op zijn loon, want 'die velen tot gerechtigheid gebracht hebben, zullen stralen als de sterren, voor eeuwig en altoos'.

20. en ik ben de joden geworden als een jood om joden te winnen; hun, die onder de wet staan, als onder de wet - hoewel persoonlijk niet onder de wet - om hen, die onder de wet staan, te winnen;

Dank zij de grote vrijheid, de kennis en de wijsheid die Paulus bezat, kon hij zich gemakkelijk aanpassen bij de denkwereld, de zeden en de gewoonten van hen aan wie hij het evangelie predikte. Klaarblijkelijk heeft de apostel hier en in het volgende vers drie categorieën bekeerlingen op het oog: de joden; zij die onder de wet staan; en de heidenen die geen geschreven wet van God bezitten. In zijn 'dienstbaarheid aan allen' werd Paulus voor de joden als een jood. Hij werd wel geen jood, want dan zou hij de klok achteruit hebben moeten zetten, maar hij gedroeg zich in bepaalde omstandigheden precies als zijn volksgenoten dit deden. Als vroegere Farizeeër was het voor hem niet moeilijk zich in de geestesgesteldheid van het oude verbondsvolk te verplaatsen. Hijzelf hechtte bijvoorbeeld ook als Israëliet geen enkele waarde aan zijn besnijdenis. Hij schreef immers: 'Besneden zijn of niet besneden zijn betekent niets'(Gal. 6:15).

Toch besneed hij Timotheüs 'ter wille van de joden' (Hand. 16:3). In Handelingen 18:18 wordt meegedeeld dat Paulus zich in Kenchreae het hoofd had laten scheren in verband met een gelofte. In

Handelingen 21:23 wordt vermeld, dat hij de riten tot ceremoniële heiliging met nog vier andere mannen onderging.

De apostel zag in de joden achtergeblevenen op de weg des heils, zoals hij dit vroeger zelf was geweest. Hij wist zich geroepen hen verder te brengen. Daarom deed hij enkele stappen achteruit, teneinde zich eerst met zijn volksgenoten te identificeren. Hij begon niet met hen over allerlei geschillen te spreken, maar knoopte in zijn toespraken aan bij hetgeen de profeten hadden gesproken over het lijden en sterven van hun messias (Hand. 17:2,3). In hun synagogen begon hij steeds met gemeenschappelijke denkbeelden naar voren te brengen. Op deze wijze wilde hij hen al overredende onder de genade en in de vrijheid brengen.

Als volle-evangellechristenen hebben wij in Paulus een goed voorbeeld, hoe wij ons zullen opstellen ten opzichte van de leden der officiële kerken. Wij moeten ons dan weer een ogenblik in ons eigen verleden verplaatsen en inhaken op het goede dat wij van huis uit leerden. Wij beginnen dan te spreken over zaken die bij hen en bij ons volkomen zekerheid hebben. Het gaat er immers om de oprechten van hart en de hongerigen en dorstigen naar gerechtigheid te overtuigen van het meerdere waarover de bijbel, waarin ook zij belijden te geloven, spreekt. Het doel is om zulke christenen te winnen en niet kopschuw te maken.

De tweede groep waarin Paulus zich bewoog en waaruit hij de meeste bekeerlingen maakte, werd gevormd door hen 'die onder de wet' stonden. Natuurlijk gold deze omschrijving ook voor de joden, maar uit de context mag men hier toch opmaken, dat het een nieuwe categorie betrof. Het voegwoord 'als' wordt in dit verband driemaal gebruikt: Paulus werd de joden als een Jood; hen die onder de wet stonden werd hij als onder de wet; en degenen die zonder wet waren, was hij als zonder wet geworden.

Het gaat hier dus om heidenen die niet tot het jodendom waren overgegaan, maar die toch met het heidense polythéisme (veelgodendom) hadden gebroken en de God van Israël met zijn wetten als de enige ware God hadden aanvaard.

Het Nieuwe Testament onderscheidt twee klassen van bekeerlingen bij de Joden. Allereerst de proselieten of jodengenoten, die door de besnijdenis, de proselietendoop en het opdragen van een offer, geheél tot het jodendom waren overgegaan. Dezen waren verplicht om de gehele wet te onderhouden (Matth. 23:15; Hand. 2:10; 6:5). Dan volgde de categorie van de zogenaamde 'Godvrezenden' of 'vereerders van God'. Hiertoe behoorde bijvoorbeeld Cornelius met zijn gehele huis (Hand. 10:2,22 en zie verder 13:16,26,43). Deze 'vereerders van God' waren niet besneden, maar zij hadden het joodse monothéisme (eengodendom) aangenomen en bezochten de synagogen, terwijl ze ook meestal de sabbat hielden. Zij waren getrokken door het begrip van de ene ware, onzichtbare God, de Schepper van hemel en aarde, door de belofte van het eeuwige leven en door hun verlangen naar verlossing uit zonde en hetgeen de mens aangeboren is . Er waren zoveel 'vereerders van God' dat Flavius Josephus kon schrijven: 'Er is geen stad - noch bij de Grieken, noch bij de barbaren, noch waar ook - en geen volk, waar niet het vieren van de sabbat, zoals wij dit doen, het vasten, het aansteken der lichten en vele van onze spijsverboden, onderhouden worden'.

Het getal der eigenlijke proselieten was niet zo groot, omdat het strenge onderhouden van alle joodse wetten voor de heidenen praktisch onmogelijk was. De grote massa behoorde tot de 'vereerders van God' en onder hen kreeg het christendom zijn grootste aanhang. De echte proselieten waren immers volgens Jezus nog tweemaal erger dan de schriftgeleerden en Farizeeën. Jezus sprak immers tot dezen: 'Want gij trekt zee en land rond, om één bekeerling te maken, en wanneer hij het wordt, maakt gij van hem een kind der hel, tweemaal zo erg als gij het zelf zijt' (Matth. 23:15). Onder degenen die op de Pinksterdag tot bekering kwamen, zullen wel sommigen later behoord hebben tot hen die in conflict kwamen met Paulus en Barnabas over de besnijdenis (Hand. 15:l).

Juist de 'Godvrezenden' waren het meest toegankelijk voor het evangelie dat Paulus verkondigde. Aan hen beloofde zijn prediking de gewenste vrijheid. Zij ondervonden dat het juk dat de Heer hun oplegde, zacht, en zijn last licht was (Matth. 11:30). Paulus kon hen

op zijn vrijheid wijzen, want hij was 'als zonder wet'. Hij was immers in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen' (Ef. 2:10). Hij onderhield de wet zonder enige inspanning en vanzelf, want God was het, die door zijn Geest zowel het willen als het uitwerken van de wet in hem bewerkte (Fil. 2:13). Hij was geen slaaf meer van de zonde en daarom kon ook hij spreken van 'de volmaakte wet, die der vrijheid', of van 'de koninklijke wet', die door koningen en priesters in het rijk Gods kan worden gerealiseerd, want dezen heersen over de ware vijand, de duivel, die alle wetteloosheid veroorzaakt (Jac. 1:25 en 2:8). Is het wonder dat bij het uiteenzetten van deze verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen de 'vereerders van God' met blijdschap de vernieuwing van gedachten overnamen? Voortaan waren zij niet meer gebonden aan de wet van Mozes, maar aan die van Christus, namelijk aan de wet van de Geest des levens, die hen vrijmaakte van de wet der zonde en des doods, dus van de wetteloze en ontbindende machten der duisternis (Rom. 8:2).

Zo ontmoeten ook wij bij de verkondiging van het evangelie mensen die wel in God geloven en ook weleens van Christus hoorden, maar die zich nooit aansloten bij kerkelijke instituten, of zich nooit onderwierpen aan kerkelijke inzettingen. Zij leven wel goed, maar voelen zich niet thuis in een kerkelijke omgeving. Het christendom zoals het zich aan hen openbaart en door velen wettisch beleefd wordt, lokt hen niet aan. Zij staan nochtans wél open voor een evangelie dat spreekt van een goede God, van een Heiland die leven geeft en van een Geest die herstelt, geneest en doet wandelen in het licht.

21. hun, die zonder wet zijn, ben ik geworden als zonder wet -hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus - om hen, die zonder wet zijn, te winnen.

De derde groep bestond uit heidenen, die zonder wet waren. In Romeinen 2:12 schreef de apostel bijvoorbeeld over hen 'die zonder wet hebben gezondigd'. Als heidenapostel richtte Paulus zich tot hen die andere goden dienden 'en vreemd aan de verbonden der belofte, zonder hoop en zonder God in de wereld' waren (Ef. 2:12).

Ook dezen moesten het blijde evangelie horen. Ook voor hen was de mogelijkheid geopend om zonen Gods te worden, dus waarachtige, geestelijke mensen. Paulus ging met zijn prediking ook naast hén staan, als 'zonder wet' zijnde. Zij bemerkten al spoedig dat hij niet kwam om hun een joods keurslijf aan te meten. Waren zij zondaars, de apostel beleed dat ook hij een godslasteraar en een vervolger en een geweldenaar was geweest. Nu predikte hij dat Christus Jezus in de wereld was gekomen om zondaars te behouden, onder wie hij een eerste plaats had ingenomen (1 Tim. 1:12-15). De apostel was door de vergeving van zijn zonden en door de kracht van de Heilige Geest overwinnaar geworden, omdat hij stond onder de wet van Christus, die door de inwonende Geest hem overtuigd had van zonde, gerechtigheid en oordeel. Hij had deel gekregen aan de goddelijke natuur en daardoor functioneerde de wet van God in hem en bezat hijvrede, vreugde en harmonie.

Paulus had de zondaren lief, zoals de Heer hen beminde en zelfs zijn leven voor hen had gegeven. Daarom werd Paulus één met hen, teneinde hen te scheiden van de machten der duisternis, die hen tot heidenen maakten. Wanneer wij in onze tijd het evangelie willen brengen aan mensen die God noch zijn gebod kennen, staan wij voor dezelfde moeilijkheden als Paulus, ja, in onze materialistisch ingestelde wereld zijn de moeilijkheden wellicht nog groter. Paulus kon tot de cultuurmensen van zijn tijd nog zeggen: 'Ik zie voor mijn ogen, dat gij in elk opzicht buitengewoon ontzag voor godheden hebt' (Hand. 17:22).

Tegenwoordig aanvaarden velen alleen wat ze zintuiglijk kunnen waarnemen. Bij zulke mensen moet men teruggaan tot het begin: Romeinen 1:20 zegt, dat God kenbaar is door zijn werken, die met het verstandworden doorzien. Een mens die evenwel leder Godsbegrip afwijst, is niet te bereiken met het evangelie, 'want wie tot God komt, moet geloven, dat Hij bestaat en een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken' (Hebt. 11:6). Het is dan dikwijls een lange en moeizame weg om zulke mensen uit de duisternis tot het licht te brengen. Ook de toenemende wetteloosheid en afvalvan het geloof wijzen erop, dat de grote massa even onbereikbaar wordt als in de dagen toen Noach de prediker der gerechtigheid was.

22,23. Ik ben de zwakken zwak geworden, om de zwakken te winnen; voor allen ben ik alles geweest, om in elk geval enigen te redden. Alles doe ik ter wille van het evangelie, om er zelf ook deel aan te krijgen.

Omdat de apostel in de volle vrijheid van het geloof stond, kon hij in de zichtbare wereld veel toegeven. Het vasten, het vieren van de sabbat, de besnijdenis, de spijswetten en het eten van offervlees behoorden tot de uiterlijke dingen, tot de uitwendige mens. Zij bepaalden bij de wetsonderhouder geenszins zijn positie in de hemelse gewesten en daar ging het bij Paulus om. Indien het nuttig was om met mensen contact te krijgen, ging hij zonder enig gewetensbezwaar op hun niveau staan.

Voor hem was het offervlees bijvoorbeeld een gebruiksartikel, maar ter wille van de zwakken nuttigde hij desnoods alleen vleesloze maaltijden. Zijn doel was om de zwakken te bereiken, teneinde gesprekken met hen te kunnen voeren. Terwille van de zwakke joodse christenen besneed hij zelfs Timótheüs. Het ligt voor de hand dat de judásten hem verweten te huichelen en er een dubbele moraal op na te houden. Zij zagen wel dat deze toegeeflijkheid bedoeld was om de zwakken tenslotte sterk te doen worden. Zijn medestanders zullen daarentegen ook wel eens gedacht hebben: is deze strategie van Paulus wel voor God verantwoord. Heiligt hier het doel niet de middelen?

De apostel was er evenwel van overtuigd dat zijn manier van handelen het juiste middel was om de zwakke en gebonden broeders in vrijheid te brengen, zodat zij ontspannen zouden kunnen leven. Zijn stelling was: het doet er niet toe met wat voor soort mensen ik te maken heb, maar ik zal altijd trachten een gemeenschappelijke basis te vinden. Ik wil dan tot hen afdalen om ze tot mijn hoogte op te trekken.

Paulus deed dit niet om toegeeflijkheid te betrachten, maar om allen te winnen, -dus tot zijn gedachtenwereld over te halen. Paulus sneed de banden met de wettisch ingestelde broeders niet door, maar hij kwam hen in de praktijk tegemoet, terwijl hij in zijn brieven hun leringen bestreed. Deze handelwijze werd de oorzaak dat de joden hem haatten,

want hij was hun gevaarlijkste tegenstander. Hij schreef immers later in 2 Corinthiërs 12:16: 'Ik ben nu eenmaal sluw, met list heb ik u gevangen'. Het is ook begrijpelijk dat de judaïserende 'schijnapostelen' hem buiten wilden sluiten, ondanks zijn toegeeflijkheid. Vanuit een gemeenschappelijk geloof wist Paulus met zijn logische en bijbelse argumenten velen te overtuigen. Hij won ze voor 'zijn evangelie'. Zo verkreeg hij zijn deel aan het evangelie, wanneer hij Joden, 'vereerders van God', en heidenen wist te winnen. Zijn bijdrage aan het evangelie was, om niet ongehoorzaam te worden aan zijn roeping om aller ogen te openen ter bekering uit de duisternis tot het licht en van de macht van de satan tot God, opdat jood en heiden, proseliet en 'Godvereerder' vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen door het geloof in Jezus (Hand. 26:17,18).

Daarom werd hij gelijk aan allen wie hij het evangelie verkondigde. Hij achtte de waarde van een ziel zo groot, dat hij zelf er zware offers voor wilde brengen, op voorwaarde echter dat hij nimmer deel zou hebben aan de zonde.

Paulus was voor allen van alles geworden om met alle geoorloofde middelen enkelen te behouden. Het was zijn oogmerk om ze niet alleen op de weg te brengen, maar om ze ook te behouden, dit wil zeggen dat zij verlost, genezen, en met de Heilige Geest vervuld zouden worden, opdat zij het doel zouden bereiken, namelijk de mens Gods tot alle goed werkvolkomen toegerust. De vraag rijst: hoever moeten wij als volle-evangellechriste-nen meegaan met andersdenkenden om hen te winnen voor de leer van het Koninkrijk der hemelen? Moeten wij dan bijvoorbeeld ook de zaterdag als sabbat vieren om een zevendedag-adventist te winnen?

Moeten onze vrouwen een hoed ophebben in onze samenkomsten, of een doekje op het hoofd leggen tijdens het gebed? Paulus bedoelt niet dat zulke 'zwakheden' In de door hem gestichte gemeenten moeten worden ingevoerd, maar zijn toegeeflijkheid is er alleen op gericht om in de privé-sector iemand te benaderen. Wie in een vreemde omgeving vertoeft, moet wel eens bepaalde gewoonten nalaten terwille van zijn gastheer en zijn nieuwe omgeving.

Paulus wil ook geen eeuwenoude tradities, die slechts betrekking hebben op de natuurlijke wereld, met geweld opruimen. Zo laat hij de getrouwde vrouw in de samenkomst haar sluier dragen. De apostel weet wel dat wanneer zijn leer in ruime kring aanvaard wordt, deze uitwendigheden vanzelf verdwijnen of hun waarde verliezen. Zo maakte hij er ook geen bezwaar tegen dat een jood zich liet besnijden, maar hijwilde beslist niet dat dit joodse teken aan de heidenen werd opgedrongen. In Christus is immers geen man noch vrouw in verband met het gedekte hoofd en ook geen jood of Griek in verband met de besnijdenis. Wie zijn orthodoxe familieleden winnen wil, zal zich sommige vrijheden ontzeggen die hun aanstoot kunnen geven. Wanneer men hen wil bezoeken, zal men dit niet op een zondag moeten doen en dan bijvoorbeeld van trein of auto gebruik maken.

24,25. Weet gij niet, dat zij, die in de renbaan lopen, allen wel lopen, doch dat slechts één de prijs kan ontvangen ?Loopt dan zo, dat gij die behaalt! En al wie aan een wedstrijd deelneemt, beheerst zich in alles; zij om een vergankelijke erekrans te verkrijgen, wij om een onvergankelijke.

De apostel vergelijkt nu het gaan van de christen over de hoge weg door de hemelse gewesten teneinde de volkomenheid te bereiken, met de wedloop in een 'stadion', in de Statenvertaling weergegeven door 'loopbaan', in de Canisiusvertaling door 'renperk' en in de Nieuwe Vertaling door 'renbaan'.

Het woord 'stadion' betekent letterlijk een lengtemaat van 185 m en wordt in deze betekenis gebruikt in Lucas 24:13, waar meegedeeld wordt, dat Emmaüs zestig stadii van Jeruzalem lag verwijderd, dus ruim elf kilometer, of twee uur gaans (vergelijk ook Matth. 14:24; joh. 6:19; 11:18; Openb. 14:20; 21:16).

Omdat in Olympla, het beroemde sport- en wedstrijdcentrum der Grieken, de renbaan een stadion langwas, kreeg dit woord ook de betekenis van renbaan. Het stadion in Eféze dat Paulus ongetwijfeld gekend heeft, had een lengte van bijna 230 m en een breedte van 30

m. Dit stadion moet men niet verwarren met het theater of de schouwburg aldaar, waar tijdens Paulus' verblijf het rumoerige toneel plaatsvond, dat in Handelingen 19:29-40 is beschreven.

Indien mogelijk legde men een renbaan aan in een dal tussen twee heuvels, zodat men de zitplaatsen tegen de helling kon bouwen. In zo'n stadion werden wedlopen gehouden over verschillende afstanden. De gewone loop was die, waarbij men van de beginstreep af tot het einddoel éénmaal de afstand aflegde. Zwaarder was de dubbelloop, dus heen en terug, en nog moeilijker de duurloop, waarbij men verschillende malen het stadion afliep. De deelnemers liepen meestal met twee of vier tegelijk. De overwinnaars der verschillende ploegen streden daarna weer met elkaar, want er was slechts één prijs.

Bij de aanvang werd ieder van de deelnemers een plaats op de beginstreep aangewezen, die aangebracht was op een stenen drempel. Zij zetten zich dan in een houding, die hen in staat stelde, zo vlug mogelijk voorwaarts te schieten. Voorovergebogen, soms op één knie rustend, met de hand licht op de bodem steunend, wachtten zij het sein af. Dit bestond hierin, dat een touw, dat vóór de deelnemers gespannen was, werd neergelaten. Geschiedde dit, dan stormden zij, zich met één voet tegen de drempel afzettend, voorwaarts. Om in de termen van Paulus te spreken: vergetende hetgeen achter was, en zich uitstrekkende tot hetgeen vóór was, joegen zij naar het einddoel tot de prijs (Filip. 3:14). Wanneer zij dan de goede wedstrijd gestreden hadden en de loop beëindigd, werd aan de overwinnaar door de kamprechter de prijs uitgereikt (2 Tim. 4:7,8).

De prijs was een krans. Overal waar in onze vertaling van het Nieuwe Testament sprake is van een kroon, wordt eigenlijk krans bedoeld. In de Griekse wereld werden de overwinnaarskransen gevlochten van twijgen en bladeren, het liefst van zulke die lang groen bleven. Vooral de bladerenvan de olijfboom, de mirte-, pijn- en laurierboom kwamen daarvoor in aanmerking. Maar al houden deze kransen lange tijd hun frisheid, toch verwelken ze en zijn ze vergankelijk.

Daarom wijzen Paulus en Petrus (1 Petr. 5:4) erop, dat alleen de kransen die de gelovigen zullen ontvangen, onvergankelijk en

onverwelkelijk zullen zijn. In het algemeen tooide men in de oude wereld het hoofd meer met kransen dan wij zouden denken. Bij een feestelijke maaltijd droegen de gastenkransen op het hoofd; wanneer in de Atheense volksvergadering een politicus het woord voerde, was hij bekranst. Langzamerhand werd de krans wel het teken van een bepaald ambt of van een beklede waardigheid. Hij was dan soms zelfs van goud gemaakt. Zo is het begrip krans overgegaan in het begrip kroon, zoals wij dat kennen. (Ontleend aan dr. A. Sizoo: De antieke wereld en het Nieuwe Testament). Het Griekse woord voor krans is 'stéphanos'. Stefanus was wel een merkwaardige naam voor de eerste martelaar in de christelijke kerk. Voor hem gold: 'Wees getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des Ievens'(Openb. 2:10).

De apostel spoort de gemeenteleden in Corinthe aan, dat zij zich meer dan vroeger zouden inspannen om hem na te volgen door ook 'zoveel mogelijk zielen te winnen'. Hiervoor moeten zij zich dan offers getroosten en zich 'in alles beheersen' om ook als overwinnaars uit de strijd te komen of 'om er zelfook deel aan te verkrijgen'. Zij zullen zich dan ook veel dingen vrijwillig ontzeggen om meer te kunnen verrichten in de dienst van hun Heer. Zij zouden zich zelfs dikwijls moeten verloochenen, om niet de zwakken onder hen aanstoot te geven of te doen zondigen en hen zo te verliezen. Voor allen geldt de opdracht om zich geheel en al aan het evangelie te wijden, want de dienst van God is geen bijzaak, maar een alles beheersende opdracht. Natuurlijk bedoelde de apostel niet, dat er slechts één prijs te winnen was, want hij is voor een ieder, maar dit komt overeen met wat Luther eens zei: indien er slechts één mens zou behouden worden, zou ik deze man willen zijn.

Paulus wijst met het werkwoord 'zich beheersen', dat is zich matigen, zich trainen of oefènen, het feit dat men in de sportwereld vaak grote offers brengt en zich zo nodig ook aan een streng dieet onderwerpt, teneinde maar in topconditie te blijven. Zo zal iedere Christen terwille van de uitbreiding van liet evangelie er niet op uit moeten zijn een gezapig en gerieflijk leven te leiden. Niet zijn lekker eten en drinken, zijn mooie behuizing, zijn hobby's en zijn welvaart hebben eeuwigheidswaarde, maar hij verzamelt zich schatten in de hemel door die werken te doen die Jezus deed.

De kampvechter ontvangt de krans alleen, als hij volgens de regels van de kamp heeft gestreden (2 Tim. 2:5). Zo mogen de kinderen van de wereld de christenen niet beschamen, omdat zijwel voor hun liefhebberijen en doeleinden zich grote offers getroosten, ja zelfs in de sport hun leven soms op het spel zetten ten einde een tijdelijke trofee te verwerven, of de toejuichingen van een woeste menigte.

Wij geloven niet dat wij ons moeten bezighouden met wie in dit beeld de mederenners zouden kunnen zijn. Met medegelovigen behoeven wij niet te wedijveren en ook zij mogen de prijs behalen. Wat de boze betreft: wij jagen met hem niet naar één doel, maar hij tracht wel ons de voortgang te beletten en de overwinning te doen missen.

26,27. Ik loop dan ook niet maar in de blinde en ik ben geen vuistvechter, die zo maar in de lucht slaat. Neen, ik tuchtig mijn lichaam en houd het in bedwang, om niet, na anderen gepredikt te hebben wellicht zelf afgewezen te worden.

Paulus stelt zichzelf nu tot voorbeeld. Hij weet uit ervaring wat het betekent om zich in een geestelijk strijdperk te bevinden. Hij is daar niet een racer die zich doelloos voortbeweegt, maar iedere stap die hij daar zet, is welbewust gericht. Hij weet waarom het gaat en dan loopt hij zo hard hij kan zonder op vermoeidheid of inspanning te letten. Hij spaart zichzelf-daarbij niet, teneinde liet voorgestelde doel te bereiken.

De apostel ziet evenwel in het stadion van de antieke wereld nog een andere en betere illustratie van zijn leven. Behalve de snelle sprint was er ook de vijfkamp, een combinatie van vèrspringen, wedlopen, speerwerpen, discuswerpen en worstelen. Dit laatste werd dan weer gecombineerd met boksen. In zo'n wedstrijd moest men zijn tegenstander eerst al worstelende op de grond werpen om hem daarna met vuistslagen buiten gevecht te stellen. Dit worstelen en boksen is een duidelijk beeld van de dagelijkse strijd, die Paulus te voeren had, evenals zijn Meester, die sprak: 'Zie, Ik drijf boze geesten uit en volbreng genezingen, heden en morgen' (Luc. 13:32).

In Efeziërs 6:12 schreef de apostel: 'Wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten'. Denk aan de strijd van Paulus tegen een engel van satan die hem met vuisten sloeg. Is de vijand dan al worstelende tegen de aarde geworpen, dan kan de overwinnaar nog niet op zijn lauweren rusten, maar volgt er nog een vuistgevecht. Mag men daarbij dan zijn verslagen tegenstander in de natuurlijke wereld edelmoedig behandelen, door deze demonstratief enkele stoten 'in de lucht' te geven, in de geestelijke wereld zal dit gebaar funeste gevolgen hebben. Denk hierbij maar aan koning Saul die Agag spaarde, of aan Achab die Benhadad grootmoedig de vrijheid gaf. Paulus zal evenwel niet rusten, voordat hij de vijand knock out heeft geslagen. In de kamp die hij voert, is iedere sportiviteit dwaasheid en een poging tot zelfmoord. Het gaat erom te zegevieren en zijn tegenstander te vernietigen.

Om zich in de allerbeste conditie te bevinden, 'tuchtigde' de apostel zijn lichaam. Hij vertroetelde heet niet, maar sloeg het 'bont en blauw' of' bracht het een klap toe onder het oog'. Ditzelfde werkwoord vindt men in Lucas 18:5, waar de onrechtvaardige rechter verzucht: 'Ik zal deze weduwe recht verschaffen; anders komt zij mij ten slotte nog in het gezicht slaan'. Ook dit beuken van eigen lichaam is beeld van een geestelijke training. Het doelt op zelfbeheersing, opoffeningsgezindheid en zelfverloochening, waardoor de vleselijke begeerten bedwongen worden. Paulus was geen asceet, geen flagellant (geselmonnik), die zich in de natuurlijke wereld aftuigde, maar hij werkte hier het beeld uit van de bokser in de antiekewereld, die dit alles als een oefening onderging om later de hoogste prestaties te kunnen leveren. Paulus bracht zijn lichaam onder tucht, zodat liet deed wat de Heilige Geest verlangde, want het was immers de tempel van God.

Ook voor ons zal het vaak nodig zijn om ons lichaam te beheersen. Het zal ons dikwijls inspanning en opofferingen kosten om een strijd tegen liet rijk der duisternis vol te houden. Het is dan misschien minder zwaar om de dingen maar op huil beloop te laten en zich van

de strijd te distantiëren. Dan leven we natuurlijk veel gemakkelijker, maar we missen dan wel de overwinning en daarmee de erekrans. We behouden dan geen zielen, maar verliezen ze, omdat we voor hen niet op de bres willen blijven staan. Het zwakke wordt dan niet meer door ons gesterkt. De onthoudingen die Paulus zich oplegde, waren niet in de eerste plaats van belang voor hemzelf maar voor zijn broeders en zusters.

Zo is het misschien gemakkelijker om van een huwelijkspartner te scheiden dan zichzelfte verloochenen en zijn kruis op te nemen, teneinde de man of de vrouw te blijven claimen voor het Koninkrijk Gods en zo te winnen. Zo kan men ook zijn kind de deur wijzen en zich aan hem onttrekken. Dan heeft men zelf wel een gemakkelijker leven en men behoeft zich niet te trainen voor de strijd om het behoud van zijn kind, maar door het los te laten geeft men het wel over aan de vijand!

Paulus had een hoge roeping en daarom een grote verantwoordelijkheid. Wanneer hij anderen predikt of oproept om in de renbaan mee te lopen, verlangt hij zélf het voorbeeld te geven van uiterste strijdvaardigheid. Hij wilde de kans niet lopen om tenslotte nog door de hemelse kamprechter gediskwalificeerd te worden. Hij kende de opdracht die hij uit de hemel had ontvangen en wanneer hij deze speciale roeping ontrouw werd, zou hij afgewezen worden of 'verwerpelijk' zijn, zoals het werkwoord 'adoklmos' in Romeinen 1:28 vertaald is. Het kan ook weergegeven worden door 'ondeugdelijk' (Hebr. 6:8), of 'de toets niet kunnen doorstaan' (2 Tim. 3:8).

Het is dus mogelijk 'afgewezen' te worden, want er is een afval van heiligen. Wanneer wij levensproblemen hebben, kunnen wij ons er niet zo maar van losmaken en de weg van de minste weerstand kiezen, want dan raken wij uit de gemeenschap met God. Wanneer iemand aan een bepaalde goddelijke roeping ontrouw wordt, behaalt hij de eindstreep niet. Denk aan Saul, aan Salomo, aan de rijke Jongeling, maar ook aan liet volk Israël met zijn leidslieden. Paulus wekt zijn lezers niet op om toe te zien of anderen het doel wel bereiken, maar wil er zelf zeker van zijn dat hij deel heeft aan de overwinning.

HOOFDSTUK 10

1,2. Want ik stel er prijs op broeders, dat gij weet, dat onze vaderen allen onder de wolk waren, allen door de zee heen gingen, allen zich in Mozes lieten dopen in de wolk en in de zee,

In verband met de mogelijkheid om er eerst bij te behoren en dan nog afgewezen te worden, geeft de apostel nu geen voorbeeld uit de hellenistische wereld, maar uit de geschiedenis van het volk Israël (Hellenen zijn bewoners van het oude Griekenland). Het voegwoord 'want' is dan de verbinding met het slot van het voorafgaande hoofdstuk.

Paulus spreekt over 'onze vaderen', niet alleen omdat er veel bekeerde Joden in de Corinthische gemeente waren, maar bovenal zag hij op de geestelijke lijn die de christelijke kerk met het oude bondsvolk verbindt. Door de dubbele ontkenning die oorspronkelijk wordt gebruikt: ik wil niet dat je niet weet, bedoelt de apostel de belangrijkheid van zijn waarschuwing te accentueren. Het nieuwtestamentische volk Israël moet de geschiedenis van zijn 'voorvaderen' goed bestuderen, want anders zou het wel eens kunnen gebeuren, dat het'geestelljke' Israël dezelfde kant opging als het 'vleselijke' volk. In Hebreeën 4:2 schreef Paulus aan de Joodse christenen de vermaning: 'Want ook ons is het evangelie verkondigd evenals hun, maar het woord der prediking was hun niet van nut, omdat liet niet met geloof gepaard ging bij' hen, die het hoorden'.

Vele Corinthiërs waren wel zeker van hun redding, want zij hadden zich bekeerd, waren gedoopt in water en in de Heilige Geest, en onderhielden de geboden vanJezus Christus. Nu meenden zij' die zich 'sterk' waanden, dat hun niets meer van Christus kon schei den. Zij' dachten vrijelijk heidense fèesten te kunnen bijwonen, in afgodstempels te kunnen aanliggen en offervlees te mogen nuttigen, zonder daarbij' enig risico te lopen. In hoofdstuk 12:2 wijst de apostel erop, dat velen van hen zich vroeger 'blindelings naar de stomme afgoden hadden laten drijven'. Het moet dan wel duidelijk zijn, dat

deze vroeger zo occulte leden der gemeente bijzonder voorzichtig moesten wandelen en iedere vorm van afgoderij vermijden: 'Daarom, mijn geliefden, ontvlucht de afgoderij!' (vers 14). Wie aan alcohol verslaafd geweest is, moet geen feesten meer bijwonen waar sterke drank wordt geschonken. Hij' moet trachten in de nieuw verworven vrijheid te blijven staan. Paulus zelf liep geen gevaar bij het eten van offervlees, want hij was Joods en wettisch opgevoed, maar wat voor hem onschadelijk was, kon een gevaar zijn voor de gewezen heldense christenen.

In verband met het voorafgaande begrijpen wij nu welke richting de apostel wijst, wanneer hijde geschiedenis aanhaalt van het volk Israël dat honderden Jaren te midden van de afgodendienaars in Egypte had gewoond. HIJ toont daarbij zulke treffende overeenkomsten tussen de Corinthiërs en Israël aan, dat zelfs de meest vleselijken in deze gemeente ze moesten begrijpen.

De vaders waren allen onder de wolk, werden allen gedoopt, aten allen hetzelfde voedsel en dronken allen dezelfde drank, nadat zij uit het diensthuis in Egypte waren bevrijd. Zij bezaten grote voorrechten. Zo schreef Paulus in Romeinen 9:4: 'Hunner is de aanneming tot zonen en de heerlijkheid en de verbonden en de wetgeving en de eredienst en de beloften; hunner zijn de vaderen en uit hen is, wat het vlees betreft, de Christus'. Maar toch moest Jezus van dit volk zeggen, dat het Koninkrijk Gods van hen zou worden weggenomen en het gegeven zou worden aan een ander volk, dat de vruchten ervan zou opleveren (Matth. 21:43).

Tot dit andere volk zouden ook de Corinthiërs behoren, indien zij wel de vruchten der bekering zouden voortbrengen. Zoals de gemeente zich met de gelovige Abraham mag identificeren, zo mag zij dit in de geestelijke wereld ook met hen, die verlost waren uit de slavernij van de Farao, die een beeld is van de boze.

Allen waren de Israëlieten onder de wolk. Zo staat in Exodus 13:2 1: 'De Here ging voor heil uit, des daags in een wolkkolom om heil te leiden op de weg, en des nachts in een vuurkolom om hen voor te lichten, zodat zij dag en nacht konden voortgaan'. De uitgebreide wolk

was voor hen tevens een beschutting tegen de felle woestijnzon:'De wolk overschaduwde hun legerplaats'(Wijsheid van Salomo 19:7). Wanneer de wolk de tabernakel en later de tempel vervult, blijkt zij het teken te zijn van de aanwezigheid van God en zijn heerlijkheid (Ex. 40:34, 35 en 1 Kon. 8: 10).

We kunnen begrijpen dat de rabbijnen de Sjechinah, dat is het neerdalen, het rusten en het vertoeven, dus de aanwezigheid van God, verbonden met de wolkkolom. Voor de Corinthiërs was deze wolkkolom een teken van de aanwezigheid van Gods Geest. Zij waren onder zijn beslag. De overschaduwing en de goddelijke aanwezigheid was voor heil liet beeld van de doop in de Heilige Geest. Het oude verbond was immers de schaduw van liet nieuwe. Het voorzetsel 'onder' geeft te kennen dat de Israëlieten zich aan de onderzijde van de wolk bevonden. Deze hing als het ware over hen heen. Ze waren erin ondergedompeld of gedoopt.

Het andere beeld is, dat allen zonder uitzondering door de Rode Zee heentrokken. Het gaat hier niet over het pad dat God voor zijn volk toen 'door de woeste baren en brede stromen' baande, maar over het feit dat allen geheel omringd waren door het water, dus ondergedompeld werden. Voor de Corinthiërs was ook dit beeld zeer duidelijk. Zo waren ook zij gedoopt in water. Let erop dat er sprake is van: zij lieten zich dopen. Jezus kwam tot johannes om Zich te láten dopen. Op de Pinksterdag sprak Petrus tot de schare: 'En een leder van u láte zich dopen'. Van de Samaritanen wordt gezegd: 'Zij lieten zich dopen, zowel mannen als vrouwen'. Een kind kan zich niet láten dopen, maar ondergaat de besprenkeling passief.

Niet alleen zijn de wolkkolom en het trekken door de Rode Zee beelden van de doop in de Heilige Geest en die in water, maar ook Mozes is hier type van Christus. 'In Mozes' is een parallelle uitdrukking voor 'in Christus'. In Mozes zijnde, betekende: door hem geleid worden, bij' hem behorend en op hein vertrouwend. In Mozes werd aan Israël het heil van God geopenbaard, want hij was de middelaar van het verbond der schaduwen. Zo is de nieuwtestamentische gemeente 'in Christus'. Deze leidt door zijn Geest en al Gods toezeggingen zijn in Hem: ja daarom is ook door Hem het:

Amen (2 Cor. 1:20). Door de doop in water getuigt de christen dat hij met Christus is gestorven en opgestaan, en door de doop in de Heilige Geest getuigt hij dat hij met Christus is bekleed (Gal. 3:27). Wanneer Israël Mozes volgde, zou liet volk goed terecht komen. De christen stelt zijn vertrouwen op de betere Mozes, namelijk op Jezus Christus, de overste leidsman van zijn geloof. Wie gedoopt was in Mozes, kwam onder diens wetten en geboden te staan. Zo komt de christen door zijn doop in water en die in de Heilige Geest onder de wet des Geestes, die van de vrijheld.

3,4. allen die hetzelfde geestelijke voedsel aten, en allen dezelfde geestelijke drank dronken, want zij dronken uit een geestelijke rots, welke met hen medeging, en die rots was de Christus.

Allen aten in de woestijn hetzelfde voedsel, namelijk het manna dat uit de hemel neerdaalde. Voor Israël was dit een bewijs dat God met hen was. Alleen aan een uitverkoren volk viel zo'n teken van Gods gunst ten deel. Het nuttigen van het manna veranderde evenwel het volk niet. Het was een spijze die slechts het natuurlijke leven in stand hield. Jezus sprak later: 'Uw vaderen hebben in de woestijn het manna gegeten en zij zijn (in ongehoorzaamheid) gestorven: dit is het brood, dat uit de hemel nederdaalt, opdat wie ervan eet, niet sterve. Ik ben het levende brood, dat uit de hemel neergedaald is. Indien iemand van dit brood eet, hij zal in eeuwigheid leven' (Joh. 6:49-5l).

Wij zien dat het manna dus een beeld was van een geestelijk voedsel en hierover spreekt Paulus. Zoals het vieren van de sabbat het volk Israël moest bepalen bij de hemelse realiteit van de rust die God schenkt aan hen die tot het geloof in Hem zijn gekomen, zo had het jaren lange gebruik van het manna hun geloof in een liefdevolle hemelse Vader moeten versterken. Het had hen moeten brengen tot een onvoorwaardelijk geioof in het Woord Gods,'het geestelijke voedsel'. Aan het manna tot versterking van de innerlijke mens kwam men niet toe.

In Psalm 78:24 is in verband met het manna sprake van 'hemelkoren' en 'brood der engelen'. Nu eten de engelen geen natuurlijk brood, want

zij zijn geesten, maar er staat: 'Looft de Here, gij zijne engelen, gij krachtige helden, die zijn woord volvoert, luisterend naar de klank van zijn woord'(Ps. 103:20).

Ook een heilige engel kan getuigen: 'Mijn spijze is de wil te doen desgenen, die mij gezonden heeft, en zijn werk te volbrengen' (Joh. 4:34). Daarom symboliseert de apostel hier het manna op dezelfde wijze als Jezus dit deed. Wijkunnen opmerken dat God in het oude verbond zijn volk zowel in de natuurlijke als in de geestelijke wereld tij dens de woestijnreis in het leven hield. Het manna was voor hen de natuurlijke spijze, maar hun geestelijk leven onderhield God en bouwde Hij op door het volk zijn 'woorden' te geven, dus zijn wetten en inzettingen. Wie zich daaraan hield, zou 'leven' in gerechtigheid, het hoogste wat in het oude verbond bereikbaar was. Ook het wonderbare water uit de rotssteen wordt hier door de apostel gesymboliseerd. Het kwam overeen met het water, dat Jezus de Samaritaanse vrouw aanbood, toen Hij' sprak: 'Maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden tot een fontein van water, dat springt ten eeuwigen leven' (Joh. 4:14).

Dit water is beeld van de Heilige Geest,'welke zij', die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden' (Joh. 7:39). Het water dat uit de rots vloeide, was tot onderhoud van het natuurlijke leven, maar de levenskracht van het volk Israël werd behouden en ondersteund doorde Heilige Geest, waarvan het bruisende en stromende water het beeld was.

Het manna, het water en de steenrots zijn de representatie van geestelijke werkelijkheden. In de 1 gebeurtenissen'(vers 6) van het oude verbond gaat het tenslotte ook om een geestelijk voedsel, een geestelijke drank en een geestelijke rots. Deze 'gebeurtenissen zijn opgetekend voor de gemeente van Jezus Christus. Ook de profeet Mozes heeft bij het te boek stellen ervan over de voor ons bestemde genade geprofeteerd, terwijl hij naspeurde op welke of hoedanige tijd de Geest van Christus, die hem inspireerde en tot schrijven bewoog, in hem doelde (1 Petr. 1:10, 1l).

De Schrift gaat erin voor om hetgeen in het Oude Testament is opgetekend, te vergeestelijken. Denk bijvoorbeeld aan de geestelijke betekenissen van: Israël, de tabernakel, de tempel, de hogepriester en priesters Jeruzalem en de berg Sion, maar ook aan de uittocht Uit Egypte, het gaan door de Rode Zee en het zich laten dopen in Mozes.
Wat is nu de betekenis van 'een geestelijke rots, welke met hen meeging'? Er bestaan hierover vele uitleggingen, die wel bewijzen dat ook hier 'een en ander moeilijk te verstaan is'(2 Petr. 3:16). De verklaringen houden zich veelal bezig met de geschiedenis in Exodus 17:6, waar Mozes bij Rafidim op de rots moest slaan teneinde water te voorschijn te brengen. Ook wordt gedacht aan Numeri 20:11, waar Mozes bij Kades in ongehoorzaamheid op de rots sloeg in plaats van ertegen te spreken. Toen kwam er zelfs veel water uit te voorschijn, zodat de vergadering volop kon drinken en ook het vee.

De grote moeilijkheid voor de verklaarders die zich bepalen tot een natuurlijke rots, is de vermelding dat deze met het volk meeging. We geven hier enkele uitleggingen door, die wel blijk geven dat men er met een natuurlijke verklaring niet uitkomt.

1. In het Oude Testament wordt tweemaal vermeld dat Mozes het volk van watervoorzag door op de rots te slaan. De Joodse traditie heeft hiervan gemaakt, dat de rots dus met liet volk meeging, 'over bergen, door dalen, op elke plaats waar Israël vertoefde, bevond zij zich tegenover de ingang van de tabernakel'. Paulus zou dan zijn vermaning illustreren met een Joodse legende. Deze zich verplaatsende rots zou dan een 'vooraf-bestaan' uitbeelden van de Christus in het oude verbond.

2. Het water dat uit de rots stroomde, zou (als rivier) het volk gevolgd zijn. Psalm 105:41 zou deze opvatting ondersteunen met de uitspraak:'HIJ opende de rots, en wateren vloeiden, zij stroomden door de dorre streken als een rivier'. Het probleem is dan dat het volk later toch weer gebrek aan water heeft. De rivier zou dan ongeveer 320 km lang zijn geweest: vanaf Horeb tot Kades Barnea! Deze uitleg gaat dan uit van de metonymla, een stijlfiguur, waarbij verwisseling van naam plaatsvindt. De zich verplaatsende rots wordt dan verwisseld met het

stromende water. (Zo zegt men bijvoorbeeld: ik lees Vondel, dus een gedicht door Vondel geschreven of voortgebracht).

3. Er staat niet: de rots welke met hen meeging, want 'met hen' komt in de oorspronkelijke tekst niet voor. De Statenvertaling heeft bijvoorbeeld: 'De rots, die volgde'. Het wonder met de rots volgde op het wonder van het manna (Ex. 16,17).

4. De rotssteen in Rafidim werd door Mozes geslagen om op wonderdadige wijze water te leveren. De rots 'volgde' of gehoorzaamde Mozes, zodat er een stroom van water uit voortkwam.
Wij merken opnieuw op, dat Paulus hier niet schrijft over natuurlijke zaken, maar over geestelijke, dus over onzichtbare dingen. Hij heeft het over geestelijk voedsel, namelijk het Woord van God; over een geestelijke drank, namelijk de Heilige Geest, en over een geestelijke steenrots die overal het volk vergezelde. In het oude verbond was dit God. David sprak: 'Mijn Here, mijn steenrots, mijn vesting en mijn bevrijder, mijn God, mijn Rots, bij wie ik schull'(Ps. 18:3).

Uit Hem komt de kracht en de wijsheid om het volk te leiden naar het voorgestelde doel en Hij begeeft het nimmer. Zo is in het nieuwe verbond Christus de steenrots waaruit de Heilige Geest als water des levens ontspringt. Christus is met ons 'al de dagen, tot aan de voleinding van de eeuw' (Matth. 28:20).

Samenvattend kunnen we dus naast elkaar stellen: het volk Israël en de gemeente van Christus. Het volk Israël was verlost uit Egypte en daarna in geloof gedoopt in de wolk en in de zee. Zo is het geestelijke Israël verlost uit de macht der duisternis, gedoopt in water en in de Heilige Geest. Voor beide zorgde en zorgt de Heer ook verder, zodat ze leven konden en kunnen teneinde het voorgestelde doel te bereiken. Aan het vleselijke Israël gaf Hij, behalve het natuurlijke voedsel, ook zijn wetten en de leiding van zijn Geest.

Zo schenkt Hij aan het Israël Gods het evangelie van Jezus Christus als een herstellende boodschap en de Heilige Geest als een levenverwekkende kracht. Door zich nauwkeurig aan Woord en Geest te houden, had Israël in de kortst mogelijke tijd het beloofde Kanaän

als een rechtvaardig volk kunnen bereiken. Zo kan de gemeente de troon van God bereiken als een geestelijk volk. Het volgende vers vangt helaas aan met de woorden:'En toch...'.

5. En toch heeft God in het merendeel van hen geen wel gevallen gehad, want zij werden neergeveld in de woestijn.

Het 'welgevallen' van God was, dat Israël Kanaän binnen zou trekken. Zijn'welgevallen' voor het geestelijke Israël van nu is, dat het in de hemelse gewesten zijn plaats inneemt. In het oude verbond kwam het overgrote deel van het volk, onder wie zelfs Aäron en Mozes, niet in het beloofde land. Alleen zij die onder de twintig waren toen het volk uit Egypte trok, dus de nieuwe generatie, en ook jozua en Kaleb, gingen in. Paulus wijst op de gebeurtenissen in het verleden en accentueert zijn toespraak met de woorden:'Ik wil niet, broeders! dat gij onwetende zijt'(vers 1 Statenvert.). In het nieuwe verbond moet men strijden om zijn plaats in te nemen in het hemelse Kanaän, het Koninkrijk der hemelen. Duidelijk toont de apostel aan dat een overvloed van genade niet voldoende is om binnen te gaan om de hemelse erfenis in bezit te nemen. Men moet volharden om te verkrijgen hetgeen beloofd is (Hebr. 10:36).

In Hebreeën4:2 merkt de apostel op, dat het woord der prediking het volk van Israël niet van nut was, omdat het niet met geloof gepaard ging. Toen verdrukkingen en beproevingen hun deel werden terwille van het woord der belofte, kwam men terstond ten val (Matth. 13:2l). Bij de uittocht had God het volk als een onwillig kind bij de hand moeten nemen en het allerlei wetten en verordeningen moeten opleggen (Hebr. 8:9).

Het wilde niet dat jahweh hun God of hun inspirator was, maar het luisterde voortdurend naar de ingeving van boze geesten. Ongehoorzaamheid of weerspannigheid is immers de zonde van toverij en ongezeggelijkheid die van afgoderij en het dienen van terafim of huisgoden (1 Sam. 15:23).

Het rebellerende kindervolk rukte zich telkens los uit de hand van Hem die het leidde: zij bedroefden Zijn Heilige Geest (Jes. 63:10). Daarom werden zij neergeveld in de woestijn door de machten met wie ze een verhouding waren aangegaan: 'Zij versmaadden het kostelijke land, zij' geloofden zijn woord niet; zij, morden in hun tenten, zij luisterden niet naar de stem des Heren. Toen zwoer Hij hun met opgeheven hand, dat Hij hen zou neervellen in de woestijn, ook hun nakroost zou neervellen onder de volken, en hen verstrooien over de landen'(Ps. 106:24-27).

Het is dus niet beslissend of een volk van God genade heeft ontvangen, maar of het daarin blijft leven. In Corinthe moest men uit de geschiedenissen der vaderen leren, dat de zichtbare gemeente hoewel in het bezit van menigerlei genadegaven, van doop en van het gebruik van het avondmaal, het doel nog niet bereikt, maar dat zij behouden wordt in de individuen, die in gehoorzaamheid en geloof blijven wandelen. Van de ouderen werden jozua en Kaleb niet neergeslagen, omdat zij het onveranderlijke woord van God vasthielden. De voorwaarde tot behoud of het bereiken van het einddoel, is: in zijn woorden blijven (Joh. 15:7).

Het volk in de woestijn bleek 'verwerpelijk' of 'ondeugdelijk' (vergelijk 9:27). God heeft een afkeer van allen die weigeren Hem volledig te vertrouwen, en die Hem ervan verdenken dat Hij hen op een of andere dag nog eens in de handen van hun vijanden zal laten vallen en doen omkomen (Hebr.3:17).

6,7. Deze gebeurtenissen zijn ons ten voorbeeld geschied opdat wij geen lust tot bet kwade zouden hebben, zoals zij die hadden. Wordt ook geen afgodendienaars zoals sommigen van hen, gelijk geschreven staat: Het volk zette zich neder om te eten en te drinken, en zij stonden op om te dansen.

De dingen die in de natuurlijke wereld bij de 'vaderen' gebeurden, dienen ons bij onze wandel in de hemel tot voorbeelden. De apostel gebruikt hier het meervoud van 'tupos', dat indruk -bijvoorbeeld een spoor van een voetstap - of letter- of zegelafdruk kan betekenen. Denk

ook aan een stempel of aan een type. Zo sprak Thomas over het 'teken' der nagels in de handen van Jezus. Petrus vermaant de oudsten om 'tupol' of 'voorbeelden' te zijn van de kudde. De leden der gemeente die geestelijk volwassen willen worden, moeten een afdruk kunnen zijn van hun oudsten!

In de doortocht door de zee, in de doop in de wolk, in het manna uit de hemel, in het water uit de rots en in de rotssteen zelf, kunnen we onze eigen doop in water, onze eigen doop in de Heilige Geest, onze geestelijke spijze en drank, en tenslotte onze eigen Heer Jezus Christus herkennen. Israël is, om een ander beeld te gebruiken, de schaduw van een geestelijk volk. Uit zijn geschiedenissen zullen we onze lessen moeten trekken. De reden waarom dit volk door God terzijde gesteld werd, kan voor ons een waarschuwing zijn om niet in hun voetsporen tg wandelen. Ook voor ons geldt dat het Koninkrijk Gods van ons zal weggenomen worden en dat het zal gegeven worden aan een ander volk, indien wij de vruchten ervan niet opbrengen (Matth.21:43).

Het is alsof de apostel wil zeggen: identificeer je met dit uitverkoren volk. Hun zegeningen in de natuurlijke wereld komen overeen met de onze in de geestelijke gewesten. Indien ook wij evenwel ongehoorzaam zijn, indien wij lust tot het kwade hebben, zal God Zich ook van ons afkeren. L'histoire se repète, dat wil zeggen de geschiedenis herhaalt zich, maar op een ander vlak.

De apostel diept nu een illustratie op uit de woestijnreis, met het onderschrift: de dans om het gouden kalf. Wie het museum te Versailles bezoekt, kan nog zo'n stierkalf zien. Het symboliseert vitaliteit en kracht. Zonder twijfel hadden de Israëlieten menigmaal de aanbidding van de stier Apis in Egypte gezien, evenals later ierobeam deze cultus kon opmerken, toen hij in Egypte aan het hof van Sisak vertoefde (1 Kon. 11:40).

Israël in de woestijn en ierobeam te Dan en te Bethel trachtten hiermee de onzienlijke God van Israël gestalte te geven en Hem op deze wijze tot voorwerp van aanbidding te maken. De geestes gesteldheid en de zinnelust van het volk worden door Paulus met een

enkele aanhaling uit Exodus 32:6 gekenschetst: 'Het volk zette zich neer om te eten en te drinken: daarna stonden ze op om vreugde te bedrijven'. In Handelingen 7:43 is er bovendien nog sprake van het dragen van de tent van Moloch en van de ster van de god Rompha. Er was dus een tabernakel gemaakt, die door de Israëlieten aan de god der Ammonieten was toegewijd en die door de woestijn werd meegevoerd. De ster van de god Rompha duidt blijkbaar op een sterrenbeeld dat astrologische betekenis had.

Duidelijk springt hier naar voren hoe zwaar Israël gebonden was. Wie had het volk ooit bevrijd, toen het uit Egypte trok? De Corinthiërs moesten voorzichtig zijn, wanneer ze op het voorbeeld der 'vaderen' letten. Zij waren wèl bevrijd en 'geheiligd' of afgezonderd van de afgoden en van de machten der duisternis (6:1l), maar toch zouden ze niet overmoedig moeten zijn bij het bezoeken van de afgodstempels, ook al meenden ze dan 'sterk' te zijn. De zuigkracht van het drinkende, dansende en feestvierende heidendom kon deze vleselijk ingestelde christenen wel eens te machtig worden. Paulus legt hier niet in de eerste plaats de nadruk op het occultisme, maar op het eten, drinken en dansen. Het zingenot zou de invalspoort der demonen kunnen zijn. De 'sterken' zouden dan wel niet direct voor de afgoden buigen, maar zij zouden wel deelnemen aan de maaltijden in de afgodstempels. Dan zouden de geesten van wie ze bevrijd waren, weer toeslaan, evenals dit bij de vaderen in de woestijn was gebeurd.

Verder zien we hier wel een duidelijke waarschuwing in, dat we voorzichtig moeten zijn in verband met het deelnemen aan de festiviteiten van deze wereld. De personeelsreizen, de toneelvoorstellingen van de buurtvereniging, de famillereünie, het lidmaatschap van de sportclub of van de gezelligheidsvereniging zijn dikwijls invalspoorten van het rijk der duisternis. Tot de christen wordt gezegd: wees heilig, want Ik de Here uw God, ben heilig.

8. En laten wij geen hoererij plegen, zoals sommigen van hen deden, en er vielen op één dag drie en twintig duizend.

De eerste waarschuwing was dat men in het algemeen niet terug moest verlangen naar alles wat tot het heidense leven behoorde. De tweede vermaning ging over het deelnemen aan de genietingen, die verbonden waren met de afgodendienst. En nu onderhoudt de apostel de gemeente over een zonde, die in het bijzonder tot het heidense leven behoorde, zoals hijin 1 Thessalonicenzen 4:3-5 schreef- 'Want dit wil God: uw heiliging, dat gij' u onthoudt van de hoererij', dat ieder uwer in heiliging en eerbaarheid zijn vat wete te verwerven, niet in hartstochtelijke begeerlijkheld, zoals ook de heidenen, die van God niet weten'.

Hoererij en afgodendienst gaan altijd samen, want overspel in de geestelijke wereld voert tot overspel in de natuurlijke wereld. Het zichtbare is dan beeld van het onzichtbare. Zo was het ook met het volk Israël, dat zich aan Baäl-Peor 'koppelde' en 'ontucht begon te plegen met de dochters van Moab' (Num. 25:1-9). Op één dag nam de plaag zelfs drie en twintig duizend mensen weg, waarbij dan nog duizend kwamen, die terecht werden gesteld (Num. 25:4). Er worden immers twee getallen genoemd: drie en twintig duizend en vier en twintig duizend. Dit alles was een ernstige waarschuwing voor de Corinthiërs, want ook hun 'vaderen' hadden deelgenomen aan de offerfeesten, die eindigden met een massale schending van het zevende gebod. Zo liepen ook de Corinthiërs gevaar van het ene kwaad in het andere te vallen. Hoezeer de ontucht de gemeente bedreigde, blijkt wel uit de hoofdstukken 5:l; 6:13 en 7:2,9 en 37.

Met de uitdrukking 'laten we' bleek duidelijk dat alle partijen moesten oppassen, zowel de 'sterken' als de 'zwakken'. De 'porneia' was een kwaad, dat algemeen was, een 'zonde die ons lichtelijk omringt' (Hebr. 12:1 St. Vert.). Men had in Corinthe immers een tempel gewijd aan Venus, dus aan de godin der wellust, waar meer dan duizend tempelprostituées hun diensten verrichtten. De meeste goden der heidenen werden trouwens voorgesteld als toonbeelden van ontucht, en de zedeloosheid nam in de eredienst van velen een voorname plaats in. Dit was ook het geval bij de vereringvan Baäl-Peor, waar de ontucht met de dochters der Moabieten ter ere van deze afgod bedreven werd.

9,10. En laten wij de Here niet verzoeken, zoals sommigen van hen deden, en zij kwamen om door de slangen. En mort niet, zoals sommigen van hen deden, en zij kwamen om door de verderfengel.

Paulus bepaalt de gemeente in Corinthe nu bij een volgende zonde der 'vaderen', die opgetekend is in Numeri 21:4-9. Het volk werd ongeduldig, omdat het om Edom heen moest trekken om Kanaän binnen te gaan. 'Het sprak tegen God en tegen Mozes: Waarom hebt gij ons uit Egypte gevoerd? om te sterven in de woestijn? Want er is geen brood en geen wateren van deze flauwe spijs walgen wij. Toen zond de Here vurige slangen onder liet volk; die beten het volk, zodat er velen van Israël stierven'. De apostel gebruikt hier de uitdrukking: God verzoeken. Wat is dit eigenlijk? In jacobus 1:13,14 staat: 'Laat niemand, als hij ver zocht wordt, zeggen: Ik word van Gods wege verzocht. Want God kan door het kwade niet verzocht worden en Hijzelf brengt ook niemand in verzoeking. Maar zo vaak iemand verzocht wordt, komt dit voort uit de zuiging en verlokking zijner eigen begeerte. Daarna, als die begeerte bevrucht is, baart zij zonde'.

Een mens wordt verzocht, indien zijn verlangens door de boze geesten worden bevrucht. De natuurlijke driften worden dan omgebogen, omdat het denken geïnspireerd wordt door de demonen. Men meent dan zijn doel te kunnen bereiken buiten de gedachte of het woord van God om. Zo kan ook de verdrukking een middel van de boze zijn, om de mens ertoe te verleiden het woord van God los te laten en een andere weg te kiezen, die schijnbaar gemakkelijker is en sneller tot een oplossing voert. Zo werd Jezus in de woestijn door de boze verzocht om los van het woord van God, zijn roeping waar te maken.

Wanneer de satan Jezus aanraadt om Zichzelf van de tinnen van de tempel te werpen, opdat de engelen opdracht zouden krijgen Hem te bewaren, wijst de Heer erop, dat dit bovendien God verzoeken was. Het wonder zou dan niet verbonden zijn met geloof in de Schriften maar het zou het geloof bij het volk moeten opwekken. Er staat evenwel niet: 'Wie ge looft mijn wonderen?', maar: 'Wie gelooft mijn prediking?' Bij Massa en Meriba stelde Israël God op de proef met de woorden: 'Is de Here in ons midden of niet?' (Ex. 17:7). In Deuteronomium 6:16 wordt meegedeeld dat dit de Here verzoeken

was. Wij kennen deze manier van spreken wel bij hen die zeggen: 'Indien er een God bestaat, dan moet Hij dit maar bewijzen door een wonder te bewerken'. De apostel spreekt hier over het verzoeken van God, door Hem te dwingen wonder tekenen te verrichten en Hem te bewegen tot grote daden, terwijl men niet staat in het diepe geloofsvertrouwen, dat men met Hem nooit omkomt en met Hem nooit in de handen van de vijand valt.

Ook zien we dat men door zogenaamde geloofsexplosies God tracht te dwingen in te grijpen. Toen Israël vernam dat het weer terug moest naar de woestijn, omdat het geen geloof had en niet rijp was voor Kanaän, gingen velen er toch op uit om de vijand aan te vallen en Kanaän te veroveren. Deze ongehoorzamen werden totaal verslagen door de Amalekieten en Kanaänieten (Num. 14:39-45).

Denk ook aan Israël, toen in de dagen van Eh de ark des verbonds meegevoerd werd in de strijd tegen de Filistijnen, terwijl het volk toch in ongehoorzaamheid leefde. God verzoeken betekent: Hem een weg opdringen tot redding en verlossing, die de Zijne niet is. God redt alleen vanuit zijn eeuwig voornemen en Hij bepaalt zelf de weg. Hij alleen overziet immers liet geheel en Hij houdt rekening met factoren, die wij niet kennen. Wie zijn woord evenwel te allen tijde en in alle omstandigheden vasthoudt en de Heer verwacht, zal nooit beschaamd uitkomen, want de tijden en de gelegenheden zijn in zijn hand. Zo ook heeft God in onze tijd alle redding en alle herstel verbonden aan het geloof in Jezus Christus. Geen goede bedoelingen en geen inspanningen van de zijde van de mens kunnen Hem vervangen of terzijde stellen.

In Numeri 14:22 spreekt de Heer tot Mozes, dat niemand van de mannen die in Egypte en in de woestijn de tekenen hadden gezien, het land zou binnentrekken, want zij hadden Hem 'reeds tien malen verzocht'. Heel het gedrag van Israël in de woestijn getuigde van ongeduld, ontevredenheid en arrogantie. De veelvuldige verzoekingen wezen wel op de gesteldheid des harten van het volk. Het was onwillig om te gehoorzamen en te geloven. De slangen door welke ze omkwamen, waren beeld van de machten der duisternis aan wier verwerpelijk denken zij zich hadden overgegeven, waardoor God hen

losliet. Zo openbaarde de toorn van God zich van de hemel over de goddeloosheid en ongerechtigheid van Israël, dat de waarheid, dat is het plan van God met zijn volk, in ongerechtigheid ten onder hield (Rom. 1:18).

Nog extra wordt op de negatieve levenshouding van vele Israëlieten gewezen. Er is sprake van murmureren, morren of mopperen. Men spreekt dan uit een geest die meent dat de door God ingestelde leiding hem onrecht aandoet. Men krijgt dan uitbarstingenvan toorn en 'vervloekt zijn koning en zijn God' (Jes.8:21). De Here kon zo'n volk niet Kanaän binnenleiden. Ernstig wordt de gemeente in Corinthe voor zo'n negatieve levenshouding gewaarschuwd. Wij lezen van onderlinge ruzies, van partijschappen, van wangedrag bij het avondmaal en van het verkeerde gebruik der geestelijke gaven. In liet volgende hoofdstuk vermaant de apostel hen niet de woorden: 'Daarom zijn er onder u velen zwak en ziekelijk en er ontslapen niet weinigen'.

Ook de Cofinthiërs liepen gevaar om te komen door de verderfengel. Deze openbaarde zich bij het sterven van de eerstgeborenen in Egypte, maar hij was volgens Paulus ook aanwezig toen Gods toorn ontstak, 'waarop het vuur des Heren onder hen ontbrandde en aan de rand van de legerplaats woedde'(Num. 11:l).

We denken ook aan de lustgraven van Kibroth-Taäva, toen het gulzige volk stierf, terwijl het vlees van de kwakkelen nog tussen hun tanden was (Num. 11:32-37). Ook Korach, Dathan en Abiram stierven een ongewone dood, toen de aarde haar mond opende en hen verzwolg met hun huisgenoten en met alle mensen die bij Korach behoorden. Zij daalden allen 'levend in het dodenrijk', waar de verderver heerschappij uitoefent. Paulus waarschuwt de heiligen te Corinthe om zich verre te houden van de zonden der 'vaderen'. Ook onder hen waren er die de apostel geringschatten en die de schijnapostelen volgden. Niet zonder reden schreef de apostel in zware druk en beklemdheid des harten deze zogenaamde 'tranenbrief' (2 Cor. 2:4).

Ongetwijfeld had deze brief te maken met de penetratie door een gemeentelid van het judaïsme.

11. Dit is hun overkomen tot een voorbeeld voor ons en het is opgetekend ter waarschuwing voor ons, over wie het einde der eeuwen gekomen is.

Paulus was geen dweper met de 'vaderen', dus met het 'Israël naar het vlees' (vers 18). Ook de apostel Petrus sprak over de 'ijdele wandel der vaderen', waarvan de gemeente van Jezus Christus was vrijgekocht. Door hun doelloze levenswijze, door al het kwade dat zij deden, en door de straffen die over hen kwamen, waren zij type of vóórafbeelding geworden. Hun zonden en hun afdwalingen waren afschaduwing van tegenwoordige dingen. Hun uitsluiting buiten Kanaän was een voorbeeld van de verhindering die menig christen ervaart, wanneer hij zonder geloof het hemelse Kanaän wil binnengaan.

Er zijn vele volken op de wereld geweest die in ergerlijke zonden leefden, maar hun kwaad werd niet opgetekend door de géinspireerde schrijvers. 'God heeft de tijden der onwetendheid voorbijgezien', sprak Paulus tot de Atheners. Hij bezit geen boeken des doods, maar wel een boek des levens. De gebeurtenissen die zich evenwel in Israël afspeelden, waren geen incidentele of bijkomstige verschijnselen, maar ze stonden in verband met het ontwikkelingsproces van het volk Gods in het nieuwe verbond, want, dit mocht geen pendant of tegenhanger van het oude worden. Aan de auteurs die de 'gebeurtenissen' optekenden, werd tijden tevoren geopenbaard dat zij de gemeente dienden, dus de mensen die aan liet einde der eeuwen zouden leven. Het, heidendom zal ondergaan en ook het, schaduwachtige Israël, maar de gemeente zal het einde van alle aeonen bereiken.

De gemeente is geen afbeelding van wat nog komen gaat, maar zij is de werkelijkheid en de vervulling. Israël was het voorbijgaande, maar de gemeente is het blijvende. De eeuwen zijn voor de gemeente, en niet voor de Joden. Na het tijdperk der gemeente komt geen ander. De

gemeente is het laatste wat God schenkt. De voorbereidende eeuwen zijn nu voorbij'. Het tijdperk van de eerste, natuurlijke Adam moet plaats maken voor dat van de laatste Adam, de geestelijke mens. Wij zijn uiteindelijk de erfgenamen van alle eeuwen en tijdperken, want wij zijn de vervulling van het plan Gods met de mens.
In hoofdstuk 3:22 had de apostel geschreven: 'Hetzij heden of toekomst, het is alles het uwe'. Er komt geen periode in het herstelplan van God voor, die nog belangrijker zou zijn dan die van de gemeente. Alle beloften en alle toezeggingen van apostelen en profeten zijn voor haar.

12,13. Daarom, wie meent te staan, zie toe, dat hij niet valle. Gij hebt geen bovenmenselijke verzoeking te doorstaan. En God is getrouw, die niet zal gedogen, dat gij boven vermogen verzocht wordt, want Hij zal met de verzoeking ook voor de uitkomst zorgen, zodat gij ertegen bestand zijt.

Wie meent tot het volk van God te behoren en denkt recht te heb ben op de beloften, zal voorzichtig moeten leven. Wie zich vandaag sterk en zeker waant, moet erop letten morgen niet te struikelen. Vallen betekent: door murmureren, door klagen, door een negatieve levenshouding, of door overmoed, zóndigen. De Corinthiërs liepen gevaar door een onvoorzichtige levenswijze opnieuw in de afgoderij verstrikt te raken. Zij moesten niet denken: ons kan niets meer gebeuren nu we Christus hebben aangedaan. Hun christelijke vrijheid was geen dekmantel om opnieuw verbindingen aan te gaan met het heidendom, want dan zouden ze evenals het natuurlijke Israël in de woestijn, hun voorrechten verliezen, en ze zouden zelfs buiten de genade van Jezus Christus komen. Vooral de zogenaamde sterken moesten zich eens spiegelen aan de 'vaderen' in de woestijn en zich hun droevig einde voor ogen houden.

Het is alsof de apostel wil zeggen: christen, wees voortdurend op je hoede, ga niet op je lauweren rusten, want de boze wil je weer in zijn greep krijgen en hij tast af, waar de bressen uit het oude, zondige leven zijn. Wees daarom waakzaam en vertrouw niet op eigen kracht en natuurlijke wijsheid. God heeft niet beloofd iemand voor struikelen

te bewaren, indien hijzelf met nauwkeurig oplet. Het water uit de geestelijke steenrots moet voortdurend stromen, anders droogt de beek uit.

De apostel wijst erop, dat de Corinthiërs wel blootstonden aan allerlei verleidingen, maar dat deze toch de gewone menselijke draagkracht niet te boven gingen. Natuurlijk leefden ze in vele conflictsituaties in verband met hun heidense omgeving of met het traditionele Jodendom. Dit vormde evenwel hetzelfde lijden, dat aan de broederschap overal in de wereld werd toegemeten (1 Petr. 5:9). Wie een volgeling van Jezus Christus is, zal voortdurend de verzoekingen van de overste dezer wereld moeten weerstaan.

Paulus wijst er voor de tweede maal op, dat God getrouw is (l:9). De christen mag er zeker van zijn dat hij het doel van God met zijn leven, de volmaaktheid, bereiken kan. De eeuwige God is hierin ook onveranderlijk en Hij helpt overal doorheen. De satan daarentegen is een leugenaar en bedrieger, maar indien de christen in zijn trouwe God blijft geloven, zal hij niet omkomen. De Heer laat niet toe dat de duivel ons zo onder druk zet, dat wij het niet meer verdragen kunnen. Wij behoeven dus niet te vallen. Jezus schenkt ons de Heilige Geest en met Hem ook het vermogen of de kracht om bestand te zijn tegen iedere verzoeking en pressie van de vijand.

De ware christen heeft daarom een groot incasserings 'vermogen'. Slaat men hem op de rechterwang, dan kan hij de tegenstander ook rustig de linker toekeren. Het slaan op de rechterwang, met de rug van de hand, betekende een belediging. Hierop stond een bepaalde straf. De volgeling van Jezus is evenwel niet te beledigen, want hij blikt in de onzienlijke wereld en herkent de machten der duisternis en verheft zich ver boven hen. In het Koninkrijk der hemelen is hij niet te kwetsen, want hij weet zich onaantastbaar voor de boze geesten. Vanuit deze overwinning kan God hem dan in de zichtbare wereld de verlossing schenken. De ware christen dankt God voor diens trouw, eert Hem, en baant zo de weg dat God hem zijn heil kan doen zien (Ps. 50:23).

Dit levensprincipe kon ook de Corinthiërs de overwinning schenken op het kwaad, dat de apostel in de verzen 7-10 had genoemd: de wereldsgezindheid, de afgoderij', de vleselijke lusten, de ontucht en de negatieve opstelling. Zij die in de geestelijke wereld met hen waren, zouden sterker blijken te zijn dan zij die tegen hen waren. God zal niet toelaten dat de ware christen in de verzoeking, die altijd van de vijand komt, óndergaat. Hij is in staat de zonde, de leugen en de ziekte te overwinnen door zijn geloof. Het lijden bestaat dan hierin, dat zijn geloof in het woord van God achteraf beproefd wordt, zodat hij des te sterker uit de strijd te voorschijn treedt. We behoeven ons niet te laten neerslaan door de moeilijkheden, want de psalmist zegt:'Zelfs al ga ik dooreen dal van diepe duisternis, ik vrees geen kwaad, want GIJ zijt bij mij uw stok en uw staf, die vertroosten mij. Gij richt voor mij een dis aan voor de ogen van wie mij benauwen' (Ps. 23:4,5).

14,15. Daarom dan, mijn geliefden, ontvlucht de afgoderij! Ik spreek immers tot verstandige mensen; beoordeelt dan zelf wat ik zeg.

Er volgt nu een ernstige waarschuwing voor de 'geliefde' broeders en zusters te Corinthe. Te midden van allerlei grove zonden die door de apostel genoemd waren, is die van afgoderij wel de gevaarlijkste, omdat ze louter en alleen in de geestelijke wereld plaatsvindt. In de wet van Mozes werd Israël reeds in het eerste en tweede gebod voor deze boosheid gewaarschuwd. Er werd zelfs aan toegevoegd dat de trieste gevolgen ervan in de geslachten merkbaar zouden zijn.

De afgoderij is zo gevaarlijk, omdat een mens door middel van een zichtbaar voorwerp, in de onzienlijke wereld rechtstreeks met de boze geesten wordt verbonden. Door afgoderij komt men aan de verkeerde kant van het Koninkrijk der hemelen, dus in het rijk der duisternis. Paulus roept het daarom uit: geliefden, houdt u er verre van. johannes schreef: 'Kinderkens, wacht u voor de afgoden'(1 Joh. 5:2 l).

Kom dus niet in heidense tempels, ook niet uit nieuWsgierigheid. Doe je schoenen daar niet van je voeten, teneinde zo het 'heiligdom' binnen te mogen treden. je speelt dan met vuur. Maar ban ook uit uw huis de beelden, die in enigerlei vorm voorwerpen zijn geweest van devotie of

aanbidding. Heb niets te doen met het occultisme in welke vorm dan ook. Dit gebruikt veelal iets zichtbaars als blikvanger om de mens in gemeenschap met de boze geesten te krijgen. Ontvlucht de kruidendokter met zijn 'besproken' planten, de paranormale genezer met zijn strijkende bewegingen, de loper met de wichelroede, de waarzegster met de speelkaarten, de spiritist met zijn planchet, een tafeltje waarop de geesten een boodschap kunnen schrijven, de astroloog die de loop van de sterren verbindt met iemands toekomst. Heb ook niets te doen met fetisjen, amuletten, toverringen enmascottes. En waarom draagt zo menig christen een davidster? Denk ook aan de mantra, het tot in het oneindige herhalen van enkele woorden, waardoor men in de geestelijke wereld komt.

De afgodendienst is de zwaarste belediging van de ware God, want die richt zich in aanbiddingen verering tot de demonen, of richt het geloof op hen voor genezing of kennis van de toekomst. Daarom moet men vaak ingaan tegen de geest van zijn tijd en ook zelfs tegen de gewoonten van hen die zich christenen noemen. Word daarom niet schuldig aan enige inschikkelijkheid jegens de onzichtbare vijand.

Palus doet hier een beroep op het inzicht en op de kennis van de christenen te Conrithe. Misschien zat hier wel een beetje ironie bij waaruit zij meenden een zo'n grote kennis te bezitten (1 Cor. 4:10 en 2 Cor. 11:19), Hij decreteert evenwel niet, maar adviseert zijn lezers. Hoewel hij een geïnspireerde apostel was, laat hij het beoordelen van zijn vermaningen over aan het gezonde verstand van de christenen te Corinthe. Hij eist geen blinde geloofs gehoorzaamheid maar tracht hen door overreding en argumenten te overtuigen dat het eten van offervlees niet maar een onschuldige zaak was van sociale gemeenschapszin en goede omgangsvormen, die verder niets met de godsdienst te maken zou hebben.

Men moest zelf tot de conclusie komen dat men hiermee op occult terrein zat. De geliefde zwakken moesten de afgodstempels, waar ook offervlees werd gegeten, ontvlieden, omdat ze gevaar liepen opnieuw met demonen te worden verbonden. De geliefde sterken moesten zich onthouden vanwege de zwakken, want de liefde zoekt zichzelf niet, maar het heil van de naaste.

16,17. Is niet de beker der dankzegging waarover wij de dankzegging uitspreken, een gemeenschap met het bloed van Christus? Is niet het brood, dat wij breken, een gemeenschap met het lichaam van Christus? Omdat het één brood is, zijn wij, hoe velen ook, één lichaam; wij hebben immers allen deel aan het ene brood.

Aan de hand van de geestelijke betekenis van de avondmaalsviering en die van het eten van het offervlees in de tempel te jeruzalem (vers 18), gaat Paulus nu duidelijk maken, hoe gevaarlijk het voor de christen is om deel te nemen aan heidense offerfeesten en gebruiken. De apostel begint met de retorische vraag:'De beker der dankzegging die wij zegenen, is hij niet een gemeenschappelijk delen in het bloed van Christus? Het brood dat wij breken, is het niet een participatie in het lichaam van Christus?' Het gaat hier dus niet over de volgorde bij het avondmaal, want dan gaat het eten van het brood vooraf aan het drinken van de wijn (11:24,25).

De apostel is evenwel bezig de diepe geestelijke betekenis van het avondmaal te verklaren. De chronologische volgorde is dan eerst: de verzoening van schuld, die door de beker wordt uitgebeeld, en daarna pas het vonnen van de gemeente, die door het ene brood wordt gesymboliseerd.

Het woord 'beker' staat op de plaats van de inhoud er van. We hebben hier te maken met metonymla of verwisseling van naam. Zo zegt men: ik drink nog een kopje, en bedoelt natuurlijk de vloeistof die zich erin bevindt. Er is een betrekking tussen de beker en de wijn, die beeld is van het bloed van Christus. Er wordt hier niet gesproken over het bloed van de mens Jezus, maar over het bloed van Christus, de Gezalfde, in wie wij zijn en in wie wij het eeuwige leven hebben. Dit vergoten bloed is de grond van het nieuwe verbond (Matth. 26:28). Wie uit de beker drinkt, getuigt hiermee dat in de onzienlijke wereld zijn schuld is weggenomen en dat hij een levensgemeenschap met Christus heeft.

Bij de heidenen is het zo, dat de mens een gave offert aan de goden. Hij moet iets aan hen wijden, teneinde hen gunstig te stemmen. Bij het avondmaal dankt de christen voor alles wat God in Christus hém

geschonken heeft. Hij heeft daarbij deel aan de offerandevan Christus. In 2 Corinthiërs 5:19 schrijft Paulus,'dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was'. Geen wonder dat hij hier spreekt over de beker der dankzegging, waarover de zegen wordt uitgesproken. Men brengt dus een lofprijzing, terwijl men de beker opheft, en eert en dankt daarbij God. Omdat wij 'in Christus' zijn, vormen wij zijn mystiek lichaam: 'Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, hoevele ook, één lichaam vormen, zo ookChristus' (12:12).

Bij het gebruik van het avondmaal getuigt de gemeente niet alleen dat zij gemeenschap heeft met haar hoofd Christus, maar ook dat haar leden in Hem onderling verbonden zijn. De disgenoten vormen een gezegende broederschap van aanbidders, die als vele tarwekorrels samen één broodvormen. Bij het avondmaal belijden zij een eenheid te zijn, zoals een lichaam een eenheid is. Wel een duidelijke vermaningvoorde Con*nthiërs om geen partijschappen te vormen.

De uitdrukking 'brood breken' wijst op de viering van het avondmaal (Hand. 2:42,46; 20:7,11; vergelijk ook Luc. 9:16; 24:30,35). Men heeft daarbij niet deel aan het lichaam van de mens Jezus, maar aan dat van Christus, dat is aan zijn gemeente, waarvan Jezus het hoofd is. Christus betekent 'gezalfde' en met dit woord wordt dus niet alleen Jezus aangeduid, maar ook zijn gemeente, die uit 'gezalfden' bestaat. Zo'n naam-overdracht komt meer voor. Zo wordt de naam van Israël gebruikt voor een aartsvader, maar ook voor het volk dat tot zijn nageslacht behoort. Zo staat in Openbaring 11:15, dat het koningschap over de wereld is gekomen aan onze Heer en aan zijn gezalfde, dus aan zijn gemeente.

De beker en het brood zijn dus tekenen in de zichtbare wereld, die realiteiten uit de onzichtbare wereld symboliseren. Ze zijn van geweldig belang in het Koninkrijk der hemelen. Men behoort niet aan Christus doordat men avondmaal viert, en hierdoor vormt men ook geen eenheid, maar het 'breken van het brood' is evenals de doop een belijdenis voor God, de mensen en de geestenwereld, van gerechtvaardigden door het geloof, dat zij in Christus een eenheid vormen.

De conclusie kan dus zijn: wie aan de heidense offermaaltijden deelneemt, zal iets overeenkomstigs meemaken als wie avondmaal viert. Hij zal gemeenschap hebben met de machten en krachten die de heidenen tot afgodendienaars maken. Zoals de deelgenoten van brood en beker samen een gezalfde gemeente vormen, zo zijn ook de afgodendienaars bij het gebruik van de offermaaltijd met hun goden en met elkaar verbonden in de geestelijke wereld.

18,19. Ziet, hoe het gaat bij 'het Israël naar het vlees: hebben niet zij, die de offers eten, gemeenschap met het altaar? Wat wil ik hiermede dan zeggen? Dat een afgodenoffer iets is, of dat een afgod iets is?

Paulus spreekt hier over 'Israël naar het vlees'. Een merkwaardige uitdrukking, die wel een tegenstelling oproept met het Israël naar de geest, waartoe de gemeente te Coninthe en Paulus behoorden. Tussen deze belde was een diepe kloof, want 'wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de geest geboren is, is geest' (Joh. 3:6). Zo schreef de apostel in Romeinen 9:3 over 'zijn verwanten naar het vlees', daarbij uitdrukking gevende aan het feit, dat ermet hen geen enkel geestelijk contact meer bestond. Voor de volgelingen van Jezus geldt zijn uitspraak: 'Want al wie doet de wil mijns Vaders, die in de hemelen is, die is mijn broederen zusteren moeder'(Matth. 12:50).

Zoals de apostel Johannes zich van zijn volk distantieerde met de woorden: 'De Joden dan', zo doet Paulus dit hier van het 'Israël naar het vlees', dat in de volheid des tijds nog bezig was met zinloos geworden offers op het altaar te brengen. Het eten van het offervlees bracht hen in aanraking met het altaar, waardoor de gave was gewijd (Matth. 23:19,20). Zo zochten menigmaal hele gezinnen door het gebruik van offerspijzen te zamen gemeenschap met het altaar, waarop hun schuldoffer was gebracht (1 Sam. 1:4,5).

Het altaar maakte het geslachte dier tot een offer, want men zocht langs die weg immers verzoening van schuld en het was een uitdrukking van gehoorzaamheid aan de Allerhoogste. Deze woonde evenwel niet meer in de tempel en de offers hadden geen enkele

waarde meer voor God. Integendeel, ze kwamen overeen met wat de heidenen deden. Voor 'het Israël naar het vlees' was de profetie vervuld: 'Velen zullen trachten in te gaan, doch het niet (meer) kunnen. Van het ogenblik af, dat de heer des huizes is opgestaan en de deur gesloten heeft, zult gij beginnen buiten te staan en aan de deur te kloppen, zeggende: Here, doe ons open, en Hij zal antwoorden en tot u zeggen: Ik weet niet, vanwaar gij zijt' (Luc. 13:25).

De Joodse eredienst stond dus na het offer van Christus op één lijn met het heidendom. In dit verband schreef Paulus aan de Hebreeën, dus aanJoodse christenen: 'Wij hebben een altaar, waarvan zij, die de dienst voor de tabernakel verrichten, niet mogen eten' (Hebr. 13:10). De Joden die nog aan de oude ceremoniën vasthielden, hadden dus geen deel aan het offer van Christus!Jezus Christus heeft met zijn offer het nieuwe verbond ingewijd. Van dit offer mogen wij eten, dat wil zeggen: er profijt van hebben. In Johannes 6:53-55 staat: 'Ik zeg u, tenzij gij het vlees van de Zoon des mensen eet en zijn bloed drinkt, hebt gij geen leven in uzelf. Wie mijn vlees eet en mijn bloed dninkt, heeft eeuwig leven en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage. Want mijn vlees is ware spijs en mijn bloed is ware drank'. Deze spijs en drank schenken ons dus eeuwig leven, want de woorden van Jezus zijn 'geest en leven'.

Wanneer de Joden hun offers nog in de tempel brachten en deelnamen aan de ceremoniën en riten van het oude verbond, bleven zij uitgesloten van de zegeningen van het nieuwe verbond. Het is onmogelijk in twee verbonden tegelijkertijd te leven. Wie in het oude verbond blijft, heeft geen deel aan het nieuwe. Of men zoekt verzoening in de tempel, of men zoekt verzoening buiten het aardse heiligdom bij Jezus Christus.

Degenen die offers in de afgodentempels brachten, hadden gemeenschap met hün altaar. Het Joodse offer had als schaduw nog betekenis gehad, maar het offervlees dat de heidenen brachten, had geen enkel geestelijk nut. Het was slechts een gave die ze aan hun afgoden brachten, maar zo'n idool van hout, steen of edel metaal was ook niets. De afgod was niet in staat enig ding voor de offeraar te doen, noch in de natuurlijke, noch in de geestelijke wereld.

20. Integendeel, dat hun offeren een offeren is aan boze geesten en niet aan God en ik wil niet, dat gij in gemeenschap komt met de boze geesten.

Wat bedoelde Paulus nu met dit alles? Door het gebruik van het brood en de wijn bij het avondmaal belijdt de christen zijn gemeenschap met zijn onzienlijke Heer en met zijn geestelijke broeders en zusters. Hij getuigt erdoor dat hij in de geestelijke wereld deel heeft aan de schulddelging en aan het Koninkrijk Gods.

Het offervlees en het eten ervan in de tempel tejeruzalem gaf het natuurlijke Israël ook een mystieke band met de onzienlijke wereld. Deze was na de kruisdood van Jezus evenwel niet meer met God, maar met de 'vrome', religieuze, traditionele geesten. De conclusie kon dus zijn: wie als christen uit de Joden aan de offerdiensten in de tempel tejeruzalem deelneemt, wordt occult gebonden. Hetzelfde geldt voor de filosemieten in onze tijd, die als christen met de godsdienstigeJoden mee trachten te bidden bij de klaagmuur. Het zich voorover en achterover buigen wijst op een occulte handeling en wie voor dit spel der demonen nog eerbied heeft, krijgt ook gemeenschap met die boze, religieuze geesten.

Wie als christen aan de heidense praktijken deelneemt, komt evenzo in aanraking met de demonen. Ook de 'vaderen' hadden hierin zwaar gezondigd. In het lied van Mozes wordt bijvoorbeeld meegedeeld hoe Israël offerde aan de boze geesten (Deut. 32:17).

In Kanaän gekomen zijnde 'offerden zij' hun zonen en dochters aan de boze geesten' (Ps. 106:37). Men droeg de afgoden in het hart, oftewel steeds in de gedachten. De beker en het brood bij het avondmaal, de gave op het altaar, het altaar zelf, de houten en stenen afgoden, betekenen op zichzelf niets. Ze behoren tot de stoffelijke wereld, maar ze zijn middelen om de mensen in de geestelijke wereld binnen te voeren, hetzij in het Koninkrijk Gods, hetzij in het koninkrijk van de satan. De demonen ontwrichten en beschadigen de mens naar lichaam, ziel en geest. Zij werken destructief en men moet ze uitdrijven en ze

weerstaan, in plaats van er gemeenschap mee te hebben. Heel het heidendom is demonendienst en daarom mag de christen niet tolerant zijn ten opzichte van de valse godsdiensten. Men moet haar vertegenwoordigers niet als gelijkwaardige partners in de geestelijke wereld beschouwen met wie men wel een gesprek op voet van gelijkheid kan houden, want 'welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial, of welk deel heeft een gelovige samen met een ongelovige?' (2 Cor. 6:14,15). Het heidendom dient de ongerechtigheid en de leugen. Heb er niets mee te doen. Haal de boze geesten niet naar je toe door op enigerlei wijze deel te hebben aan allerlei magische praktijken.

21,22. Gij kunt niet de beker des Heren drinken én de beker der boze geesten, gij kunt niet aan de tafel des Heren deel hebben én aan de tafel der boze geesten. Of willen wij de Here tot naijver wekken? Zijn wij soms sterker dan Hij?

Iedere gewijde handeling die buiten Jezus Christus omgaat, geeft verbinding met de boze geesten of met 'de duivelen', zoals de Statenvertaling luidt. Het christendom is exclusief. Jezus sprak immers: 'Niemand kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, òf zich aan de ene hechten en de andere minachten'(Matth. 6:24).

Let op de scherpe tegenstelling tussen 'beker des Heren 'en' beker der boze geesten'. Bij het heilig avondmaal is de Heer of de Kurios aanwezig als gastheer. Hij heeft daar de heerschappij in de onzienlijke wereld. Bij de heidenen meende men dat de afgoden mee aanzaten, doch er zijn in werkelijkheid geen afgoden, maar bij zo'n féestmaaltijd concentreren zich de onreine geesten. Zo'n offermaaltijd was 'een woonplaats van duivelen, een schuilplaats van alle onreine geesten' (Openb. 18:2).

Zo zien we dat de heidense godsdiensten niet ontstaan zijn uit een waarachtig zoeken van het menselijk hart naar God, maar dat ze een vrucht zijn van een verderfelijk denken en van demonische inspiraties, een gevolg van afval van de levende God.

Paulus zegt hier duidelijk dat het deelnemen aan het avondmaal en het deelnemen aan feesten ter erevan de heidense afgoden, volkomen tegenstrijdige begrippen zijn en in geen enkel geval kunnen samengaan. Men kan geen gemeenschap met Christus hebben en tegelijkertijd met de duivelen. Wie aan de tafel der demonen deelgenoot is, verloochent metterdaad Christus.

Tenslotte waarschuwt de apostel zijn lezers tegen de afgoderij, door hen eraan te herinneren dat onze Heer een jaloerse God is. Hij duidt niet dat wij met andere goden gemeenschap hebben. Paulus citeert de uitspraak van Mozes over de ongehoorzame 'vaderen': 'Zij verwekten Hem tot naijver door vreemde goden, met gruwelen krenkten zij Hem'(Deut. 32:16,2l). Zij die menen dat occultisme niet zo erg is en dat het hun geen kwaad zal doen, vergissen zich schromelijk.

De Heer Jezus duldt niet dat zijn volgelingen geestelijk overspel plegen. Hij is jaloers of naijverig, want zijn gemeente behoort Hem alleen toe. Dit moet wel ter harte worden genomen door allen, die voortgaan te zondigen, terwijl ze tegelijkertijd belijden deel te hebben aan Christus. Aan de goddeloze profétes Izébel, die de gemeenteleden te Thyatira verleidde om te hoereren en afgodenoffers te eten', openbaarde de Heer de toorn, want Hij gaf deze vrouw over aan de ziekte- en doodsmachten: 'Zie, Ik werp haar op het ziekbed en hen, die met haar overspel bedrijven, breng Ik in grote verdrukking, indien zij zich niet van haar werken bekeren. En haar kinderen zal Ik de dood doen sterven'(Openb. 2:20-23).

Zelfs de 'sterken' te Corinthe moesten niet menen dat zij hun Heer tot toegeeflijkheid zouden kunnen bewegen, dus tot enige zwakheid in deze zaak. Hij zou deze zonde niet door de vingers zien. Hij kent ook geen verdraagzaamheid ten opzichte van het occultisme in onze dagen. Wie zich eraan schuldig maakt, komt buiten zijn genade te staan, want hij kan God niet ongestraft trotseren en beledigen.
Hoe weinig weten de christenen in onze tijd van de boze geesten. De rechtzinnigen ontkennen hun bestaan wel niet, maar ze houden niet in het minst rekening met hun inwerkingen op de mens.

De gedachte alleen al dat zij een demon in zich zouden hebben, die hen tot wetteloze daden drijft, of die hun de weg afsluit tot verdere geestelijke ontplooiing, werpen ze gechoqueerd of wrevelig ver van zich. Maar daarom is de macht nog niet van hen geweken. Ook meent men dat het geloof aan boze geesten iemand zou verlagen tot het niveau der christenen in de duistere middeleeuwen. In die tijd had men evenwel niet de minste onderscheiding, want de kerk werd vijand van de mens die slachtoffer van de demonen was. De mens werd gekweld, gefolterd en gedood. De duivelse geesten die daarbij de inquisiteurs inspireerden, hadden vrij spel, en die zag men niet.

Onze Heer gaf het voorbeeld hoe wij moeten optreden tegen de boze geesten. Wie werkelijk van zonde vrij wil zijn, zal daarom het evangelie van Jezus Christus en dat van Paulus moeten aanvaarden. Hijzal zich dan ook in onze tijd wapenen tegen de béinvloeding van de demonen via allerlei occulte praktijken. leder die de waarheid liefheeft, zal erkennen dat de Schrift de demonen een enorme invloed op de mensheid toekent.

Denk maar aan Eféziërs 2:2, waar gesproken wordt over de overste van de macht der 'lucht' (onzienlijke wereld) en van de geest die werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid. Daarom zullen wij de wapenrusting Gods aandoen om te kunnen standhouden tegen de verleidingen en de pressie des duivels en zijn trawanten, de demonen. Onder demonen verstaan wij gevallen engelen, die hun hemelse woonstede hebben verlaten en de mens zijn binnengedrongen. De uitdrukking 'boze geesten' in onze tekst is een vertaling van het Griekse woord 'daimonia'. De satan is 'de overste der demonen'(Matth. 9:34; 12:24; Marc. 3:22; Luc. 11:15).

In Handelingen 17:18 zeggen de Griekse wijsgeren te Athene minachtend, dat Paulus een verkondiger was van vreemde goden, of letterlijk vreemde demonen. De leer van deze apostel was evenwel, dat de demonen in wezen de goden der heidenen waren.

23,24. Alles is geoorloofd, maar niet alles is nuttig. Alles is geoorloofd, maar niet alles bouwt op. Niemand zoeke hetzijne, maar wat des anderen is.

Paulus herhaalt nu de gevleugelde uitdrukking die hij' in hoofdstuk 6:12 ook gebruikte; daar schreef hij: 'Alles is mij geoorloofd'. Hij citeert hier waarschijnlijk ook een uitspraak van de 'sterke' broeders uit de brief die hij ontving. Deze kostelijke vrijheid wordt evenwel begrensd door de wet der liefde. Reeds in hoofdstuk 8:1 merkte hij in dit verband op, dat bepaalde kennis van dingen de mens arrogant kan maken, en dat de positieve houding jegens de medemens noodzakelijk is om hem tot volle statuur te brengen. Alles wat de christen doet, moet gericht zijn op het heil van zijn naaste.

In hoofdstuk 6:12 was de beperking enigszins negatief: 'Maar ik zal mij door niets laten knechten', dat wil zeggen dat ik mij in geen enkel opzicht erdoor in slavernij wil laten brengen. Hier volgt nu evenwel de positieve opmerking: zoek altijd het welzijn van anderen, ook bij de toepassing inzake het eten van offervlees. Zo tekende de apostel in Filippenzen 2:3-5 aan:'Doch in ootmoedigheid achte de een de ander uitnemender dan zichzelf, en ieder lette niet slechts op zijn eigen belang, maar ieder lette ook op dat van anderen. Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was'.

Een christen moet zich dus niet alleen afvragen of iets geoorloofd is, maar ook of het oorbaar of stichtelijk is. Hij moet zorgen dat hij zijn medechristen niet kwetst, maar juist bedenken wat hij doen moet om hem te helpen in zijn geestelijk ontwikkelingsproces. Opbouwen betekent: sterken in het geloof en verder brengen op de hoge weg. Er kunnen redenen zijn waarom men dingen moet nalaten, die op zichzelf niet verkeerd zijn.

Denk aan het zich ontzeggen van alcoholische dranken, het niet bezoeken van allerlei amusementen, het zich onthouden van gewoonten die anderen tot zonde kunnen verleiden of tot een ongeregelde levenswijze voeren. Denk aan het voorbeeld dat ouders aan kinderen behoren te geven. Vanwege hun disciplinaire en zelfverloochenende levenshouding kunnen zij dan ook zeggen:'Wordt

navolgers van je vader en moeder, gelijk ook zij Christus navolgen'. Er is nu geen sprake meer van het bijwonen van offermaaltijden. Van nu af aan behandelt Paulus het nuttigen van offervlees dat gebruikt werd buiten de afgodische plechtigheden. Hoe moet men dan handelen? Het principe is dan: alles mag, maar houd rekening met de ander. In onbelangrijke en belangrijke zaken kan men beter de overdrijving ter harte nemen: zoek nooit je eigen voordeel, maar zoek altijd het goede voor je naaste. Zou deze stelling altijd in de gemeente worden toegepast, dan zou het Koninkrijk Gods in ruime mate worden geopenbaard.

25,26. Al wat in de vleeshal te koop is, moogt gij eten, zonder navraag te doen uit gewetens bezwaar, want de aarde en haar volheid is des Heren.

Men mocht in de vleeshal alles kopen, ook al was het vlees eerst in de tempel aan de afgoden gewijd. De vleeshal die in Pompeji opgegraven werd, bevatte onder andere een vlees- en visbank. Men kon er vlees kopen dat al dan niet van offeranden afkomstig was. De Joden mochten daar ook wel kopen, mits het dier ritueel was geslacht en het niet met de heidense cultus in aanraking was geweest. Ook mocht zich in diezelfde hal geen vlees van onreine dieren, zoals varkensvlees, bevinden. Zij moesten duswel terdege navraag doen.

In zo'n vleeshal werd ook het eigenlijke offervlees verkocht. Dit kwam dan uit de tempel van de priesters, die het hun toegewezen deel niet altijd gebruikten en het op de markt lieten verkopen. Paulus adviseert nu om, in tegenstelling met het Joodse standpunt, in de vrijheid te gaan staan en geen inforinaties in te winnen omtrent de herkomst van het vlees. Men mag zonder scrupules te maken ofzonder enig gewetensbezwaar te hebben, alles eten. Het navraag doen wijst al op een verkeerde Instelling. Men gaat dan opnieuw, evenals de heidenen dit doen, verbanden leggen tussen de natuurlijke wereld en de geestelijke.

Paulus citeert Psalm 24:1, waar staat: 'Des Heren is de aarde en haar volheid, de wereld en die daarop wonen'. De gemeente van de Kurlos

of Heer moet dus het standpunt huldigen, dat in wezen de aarde aan haar, als het lichaam van de Heer, is onderworpen. Zij heerst met Hem. Ook de dieren die aan de afgoden geofferd werden, behoren God toe.

Zo wordt in Ezechiël 16:15-22 erop gewezen, dat de kinderen Israëls de sieraden, het goud, het zilver, de olie, het reukwerk, de kinderen, dus alleswat God toebehoort, aan de afgoden hadden geofferd. Het vlees dat aan de afgoden gewijd wordt, blijft evenwel het eigendom des Heren. De afgodendienaars nemen het vlees om het wederrechtelijk aan de demonen te wijden. De christen mag het volgens recht onder bidden en dankzegging terugnemen en gebruiken. Hetvlees dat op de markt verkocht werd, had voor de christen geen relatie meer met het offer, maar was zuiver voor de consumptie. De demonen kunnen alleen door spijzen en dranken werken indien men ze door het geloof ermee verbindt. Dat deden ook de zwakken, want dezen meenden dat het offervlees op zichzelf occult was.

Het Griekse woord voor 'volheid' is 'pleroma', hetgeen 'wat geheel vervuld is' betekent. Men vindt dit woord bijvoorbeeld in Romeinen 11:12,25, waar het gaat over de volheid der Joden en die der heidenen. De ware gemeente bezit deze volheid, ja, zij is zelf de volheid. Zij is 'de volheid van Hem, die alles in allen vervult' (Ef. 1:23 vert. Brouwer). De aarde behoort aan de Heer, in het bijzonder alles wat tot de volle maat of de volle wasdom is gekomen, dus de volkomenheid heeft bereikt. De volle vrucht der mensheid die de aarde opbrengt, is de gemeente. Zij behoort in het bijzonder aan God toe.

27. Indien een der ongelovigen u uit nodigt en gij wenst te gaan, eet dan alles, wat u wordt voor gezet, zonder dat gij navraag doet uit gewetensbezwaar.

Indien een heiden een gelovige uitnodigt voor een gewone maalijd, is deze vrij om te gaan. Indien er evenwel sprake is van een feest of een ceremonie ter ere van afgoden, is hij niet vrij om daaraan deel te nemen (18-28 en 8:4-13). Men behoeft dus een invitatie van een ongelovige niet altijd af te slaan. Dit dan wel in tegenstelling met

deJoden in Palestina, die weigerden het huis van een onbesnedene binnen te gaan (Hand. 11:3, Matth. 8:8). De Joden in de verstrooling konden uiteraard hier niet altijd buiten, maar zij voelden zich wel verontreinigd door zulk een daad. Vergelijk dit met de Joden die vanwege het Paasfeest beangst waren verontrelnigd te worden en daarom weigerden het gerechtsgebouw van Pilatus binnen te gaan (Joh. 18:28).

Natuurlijk was het wel zaak voor de christen zich op zo'n bezoek te bezinnen, want hij kon zich door zijn daad onnodig in gevaar brengen. Daarom staan er de woorden: je wilt erheen gaan, of je stemt ermee in. De christen behoeft zich in zo'n situatie niet bezorgd te maken over de herkomst van het vlees dat hij nuttigt. Bij het eten ervan zal hij zichzelf daardoor bij God niet in moellijkheden brengen. Paulus sluit de christen niet op in een religieus getto en zegt niet tot hem: in ons isolement ligt onze kracht (een uitdrukking van Abraham Kuyper). De christen mag bij ongelovige familieleden eten, verjaarspartijen bijwonen, aanwezig zijn bij huwelijksplechtigheden of bij begrafenissen en ook aan de daaraan verbonden maaltijden deelnemen. De apostel laat het aan het geweten van de christen over om te beslissen. Hij schreef immers in vers 15: 'Beoordeelt dus zelf, wat ik zeggen ga'.

Het christendom brengt niet met zich mee dat zijn aanhangers zich aan de gewone verplichtingen in de samenleving onttrekken, of ook onbeleefd moeten zijn jegens familieleden, buren en kennissen, die hun inzichten niet delen. Men moet evenwel geen onnodige vragen stellen, die de gemoederen verontrusten en die de scheidingen markeren. Men behoeft niet angstvallig alles wat er gedaan wordt te onderzoeken en achtergronden na te speuren. Alleen mag men nooit deel hebben aan occulte verrichtingen. Wanneer op het avondje van de zaak als attractie een hypnotiseur optreedt, verlaat de christen het gezelschap.

28-30. Doch indien iemand tot u zegt: Dat is gewijd vlees, eet het dan niet, om hem, die u dat te kennen gaf, én om het geweten. Ik bedoel niet uw eigen geweten, maar dat van die ander. Want waartoe zou

mijn vrijheid beoordeeld worden door eens anders geweten? Indien ik onder dankzegging van iets gebruik maak, hoe kan men kwaad van mij spreken over iets, waarvoor ik dankzeg?

Het geval kan zich evenwel voordoen dat een christen door iemand erop geattendeerd wordt, dat hij 'heilig vlees' nuttigt. Die 'iemand' kan een heiden zijn, een medegast, die opmerkt: 'Ik dacht dat jullie christenen geen offervlees mochten eten?' Wat moet de christen dan in zo'n geval doen? Het antwoord is: eet dan niet; en wel terwille van hem die je hierop meende opmerkzaam te moeten maken. Die man heeft daar natuurlijk een bedoeling mee gehad. Hij wil dat je goed zult weten dat je indirect deel hebt aan een heidens offer. Hij neemt je nu waar, zoals de Farizeeën dit Jezus deden. Ter wille van deze persoon, vanwege diens geweten of gedachtengangen, distantieer je je van de afgoden, door niet te eten. Misschien waarschuwt deze heiden je wel met de beste bedoelingen. Welnu,'alle dingen zijn geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig en stichtelijk'.

De heiden ging van het standpunt uit dat de christen tijdens de maaltijd gemeenschap heeft met zijn goden. Deze mening mag je verder rustig naast je neerleggen. Je hebt met zijn overtuiging of met zijn geweten niets te maken.Je behoeft je niet te laten intimideren. Je hebt zelfs de zedelijke moed gehad om openlijk een zegen over de spijze uit te spreken in de naam van de ware God, de Vader van onze Here Jezus Christus. je hebt je dus niet geschaamd in het bijzijn van vreemden, Gods naam te belijden en je hebt jouw spijze geclaimd voor de Heer. Houd daarom het woord van de apostel vast: 'Want alles wat God geschapen heeft, is goed en niets daarvan is verwerpelijk, als het met dankzegging aanvaard wordt: want het wordt geheiligd door het woord Gods en door gebed'(1 Tim. 4:4,5).

Wat de christen betreft, hij mag rustig de misschien smalende en lasterlijke opmerkingen naast zich neerleggen, alsof hij door het eten op zo'n feestje zijn geloof zou hebben verloochend door gewijd vlees te eten. 'Voor de reinen is immers alles rein' (Titus 1:15). Door zijn dankzegging gaf hij duidelijk blijk van zijn overtuiging. Terwille van de inzichten der heidenen weigert hij evenwel te eten. Op grond van enkele handschriften herhaalt de Statenvertaling hier dan nog de

zin:'Want de aarde is des Heren, en de volheid derzelve'. Aan de God van de christen behoort alles toe, maar de gelovige eet of weigert te eten, omdat hij rekening wil houden met andermans inzichten. Hijzelf wordt er niet meer of minder van.

Het is ook mogelijk dat die 'Iemand' een zwakke broeder is, een christen uit de Joden of een vreesachtige gelovige uit de heidenen. Dan staan de gewetens van de sterken en die van de zwakken tegenover elkaar. De zwakke eet niet, maar door zijn waarschuwing laat hij blijken deze onthouding ook van de sterke te verwachten.

Paulus had zo'n soortgelijk geval reeds in hoofdstuk 8:13 besproken en toen de raad gegeven om de zwakke broeder tegemoet te komen. Toen ging het evenwel om het eten van offervlees in de heidense tempels. Nu moet de sterke dit standpunt ook innemen, al gaat het om een minder geprononceerde kwestie. Men behoort dan niet te eten terwille van de ander, die hierdoor nog de gemeenschap met de demonen aanvaardt. Natuurlijk kan de sterke de vraagstellen: waarom wordt mijn vrijheid beoordeeld door het geweten van de ander? Zijn geweten is toch geen maatstaf voor mijn gedrag. Het antwoord is: jouw vrijheid wordt niet beknot, want je mag eten en je mag het laten, maar je eet niet vanwege de liefde tot je broeder, want je wilt hem helpen om zijn geweten rein te houden.

Aan de andere kant past het de zwakke natuurlijk niet zich smalend overzijn sterke broeder uit te laten, alsof deze iets 'godslasterlijks' of letterlijk 'blasfemisch' zou doen. Deze prijst en looft immers zijn Heer te midden van de ongelovigen.

31-11:1. Of gij dus eet of drinkt, of wat ook doet, doet het alles ter ere Gods. Geeft noch aan Joden, noch aan Grieken, noch aan de gemeente Gods aanstoot; zoals ook ik allen in alles terwille ben, niet om mijn eigen belang te zoeken, maar dat van zeer velen, opdat zij behouden worden. Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg.

In het bijzonder geldt voor de sterken, aan wier kant Paulus zich schaart:'Het zij gij' eet of dat gij drinkt, of iets anders doet, doet het al ter ere Gods'. Dit is de grondwet van de ware godsdienst en wij zullen haar in het bijzonder in werking stellen, wanneer wij niet precies weten welk gedragspatroon wij moeten volgen.

Als iets ter ere Gods is, zal het welzijn van de naaste ermee gebaat zijn. Er bestaat geen ere Gods buiten de mens. Het is de roem van een autofabrikant, dat in zijn fabrikaat geen rammeltje zit. Het is de eer van God, dat de mens vrij is van de machten der wetteloosheid en dat hijin vrijheid leeft. Je mag niet zeggen: ik heb met de inzichten van mijn medemens niets te maken, want je bent geroepen om de schepping mee te herstellen. Wij moeten rekening houden met hen 'die buiten zijn', zoals toentertijd Joden en Grieken, want dezen moeten gered worden. De Joden moet men niet nodeloos grieven. Dit deed de apostel ook niet, maar hij verdroeg alles om geen hindernis voorhet evangelie op te werpen (9:12). Hij maakte zich dienstbaar voor de 'zeer velen', dat is voor het heil van de ganse mensheid, zoals hierletterlijk wordt bedoeld.

Hoe moeilijk moet het bijvoorbeeld voor de apostel zijn geweest om het advies van Jacobus te volgen, dat hij de kosten van vier bekeerde Joden, die een gelofte van tijdelijk nazireaat hadden afgelegd, op zich zou nemen. Deze mannen bezaten de middelen niet om de voorgeschreven offers te brengen teneinde daarmee hun nazireeërschap te beëindigen. Paulus kon hen niet bevrijden van deze oudtestamentische gedachte, maar betaalde de kosten van het offer, waarna zij zich het hoofd konden scheren. Door zichzelf met hen op deze wijze te heiligen, had hij in zekere zin deel aan hun gelofte. Deze tegemoetkoming van Paulus aan de 'ijveraars voor de wet' moest dan een compensatie betekenen voor hun toeschietelijkheid, die zij de gelovigen uit de heidenen op het punt van de besnijdenis en van het brengen van offers, hadden betoond (Hand. 21:23,24).

Wat de Grieken betrof, vermaande Paulus bijvoorbeeld de Thessalonicenzen om niet extreem te worden en hun volksgenoten niet te irriteren, maar er een eer in te stellen rustig te blijven en eigen zaken te behartigen, zodat de christenen zich behoorlijk zouden

gedragen ten aanzien van hen die buiten stonden, zonder iets nodig te hebben (1 Thess. 4:11,12). Tot de Colossenzen klonk het vermaan: 'Gedraagt u als wijzen ten opzichte van hen die buiten staan' (Col. 4:5). Zij mochten dus aan de ongelovige heidenen geen aanstoot geven. Het geen aanstoot geven gold natuurlijk ook voor de leden van de gemeente Gods (zie voor deze uitdrukking 1:2) onderling. Joden en heidenen moesten behouden worden, maar de broeders en zusters in de gemeente moesten behouden blijven. Om hen bijeen te houden werd veel onderlinge zelfverloochening en liefde gevraagd.

Paulus gaf in alles zelf het voorbeeld. Hij zocht geen eigen profijt, maar drukte de voetstappen van zijn Meester, en deze was als één die dient. De apostel kon metgezag en stoutmoedigheid spreken, omdat hij op zijn onbaatzuchtige levenswandel kon wijzen.

Kleinzielige en zelfzuchtige voorgaande broeders verwekken partijschappen en zij hebben niet het welzijn van alle broeders en zusters in de gemeente op het oog, maar alleen die van eigen kleine kring of clan.

Paulus bracht niet alleen een evangelie dat geloofd moest worden, maar hij leidde ook een leven dat navolging verdiende. Hij kon zeggen: denk als ik, spreek als ik en handel als ik, want ik volg het smetteloze exempel van Jezus na. Deze navolging van Christus houdt in, dat de ware christen afstand doet van bepaalde voorrechten. Hij legt geen wetten en geboden op hen die hem omringen, maar zijn voorbeeld werkt aanstekelijk op allen die de waarheid liefhebben en zoeken. In Paulus was de gezindheid van ChristusJezus (Filip. 2:5). Zijn leer en leven brachten de toehoorders op hoog niveau, zodat ook zij navolgers werden van hem en van de Heer. Zij werden een voorbeeld voor alle gelovigen in Macedonië en Acháje (1 Thess. 1:7).
Voor ons is belangrijk hoe wiij nu deze Paulinische regel, om allen terwille te zijn, moeten doortrekken. Bij een blind en konsekwent volgen van deze gedragslijn zouden we terwille van allerlei wettisch ingestelde broeders misschien op zondag niet meer mogen fietsen, laat staan zwemmen of arbeid verrichten. Onze klederdracht zou afhangen van de voorschriften van traditionele christenen. Voor de vrouw zou het broekpak verboden zijn en zij zou verplicht worden tijdens de

dienst een doekje op het hoofd te hebben. Ook de baard en de haren van de man zouden het moeten ontgelden. Hoever reikt het dus dat men aan de zwakken geen aanstoot mag geven? Moet de gemeente gebukt gaan onder bekrompen visies? Dan dreigt zij onder een juk te komen van wettische voorschriften. Dan zouden eigenzinnige lieden en kleinen van verstand en hart, een gemeente kunnen terroriseren. Aanstoot geven betekent hier: een ander in het verderf storten, zoals men bijvoorbeeld een voormalige verslaafde buiten het Koninkrijk Gods voert door hem op een feestje te verleiden tot het drinken van een glas alcohol met de andere broeders en zusters.

Wij wijzen erop dat de apostel het hier heeft over de gevolgen, die bepaalde handelingen kunnen hebben in de onzienlijke wereld. Hier vallen niet onder het dragen van een broekpak, het hebben van lang of kort haar en het dragen van een hoofdbedekking.

Deze wekken hoogstens de geest van ergernis op bij het traditionele volk. Het geweten is er evenwel niet bij betrokken.

Met de zichtbare zaken komt men onder de wet, indien men naar gebonden christenen gaat luisteren. Dan wordt het: 'Raak niet, smaak niet, roer niet aan' (Col. 2:2 l). Wij behoeven evenwel de vrijheid die wij in Christus hebben, niet te laten roven. Onze Heer gaf een voorbeeld, toen Hij zijn discipelen op sabbat rustig aren liet plukken en zelf zieken genas, ondanks het protest van de 'vrome' leidslieden.
Zo kunnen wij ook, wat de occulte wereld betreft, de vuistregel stellen, dat wij alles uitbannen moeten, wat onder inspiratie van boze geesten door mensen is vervaardigd.

Daarom willen wij geen afgodsbeelden in onze huizen hebben, ook niet vanwege hun artistieke schoonheid of als overwinningstrofee van de zendeling. Ook willen wij niets te maken hebben met amuletten, mascottes of talismans. Maar alle dingen die God zelf geschapen heeft, mogen wij te allen tijde accepteren, ook al heeft een verderfelijk denken ze tot voorwerp van afgoderij gemaakt. Wij sluiten de zon niet buiten op 'zon'-dag, omdat er ergens zonaanbidders zijn. Wij hebben geen moeite met een versierde denneboom die onze kleinen op het Kerstfeest gezelligheid schenkt, ook al misbruikten onze verre

voorvaderen bepaalde bomen op dezelfde wijze als het afvallige Israël zijn heilige bossen en gewijde palen vereerde. In dit opzicht zou de apostel kunnen zeggen: maak er maar gebruik van zonder navraag te doen bij allerlei historici.

De tekens van de dierenriem vindt men terug bij de astronomie of sterrenkunde. Ze worden afgebeeld in vele atlassen. Maar wij houden ons wel verre van die afbeeldingen, die vervaardigd en gebruikt worden om astrologie te plegen en van dag tot dag de toekomst te voorspellen. Om aan te tonen hoe actueel de raadgevingen van Paulus waren, nemen wij een gedeelte over uit de briefwisselingvan Augustinus (354-430) met Publicola, een rijke landeigenaar in Noord-Afrika. Wij ontlenen aan Dr. A. Sizoo:'Augustinus, leven en werken' het volgende: 'Op zijn grondgebied maakt Publicola gebruik van de diensten der heidense barbaren. Die bewaken en transporteren de veldvruchten en doen dienst als gidsen. Daartoe zijn ze door de Romeinse commandant beëdigd. Maar hun eden leggen zij af bij hun eigen goden. Nu vraagt Publicola: worden door die eed de vruchten, die bewaakt of getransporteerd worden, niet bezoedeld? Worden degenen, die de vruchten eten of het geld, dat ze opbrengen, gebruiken, niet bezoedeld?

Verder: wanneer een Christen weet, dat van de opbrengst van een dorsvloer of een wijnpers iets aan de afgoden geofferd is, mag hij dan van de rest eten of drinken? Mag een Christen van een aan de goden gewijd bos hout gebruiken? Een Christen gaat naar de vleeshal en koopt vlees, dat geen offervlees is. Maar dat weet hij niet. Nu denkt hij bij zichzelf, dat het offervlees kan zijn ofdat het geen offervlees is. Hij houdt zich aan de laatste gedachte en eet van het vlees. Zondigt hij nu? Een ander geval: Een Christen wordt op reis dagen lang door honger gekweld, zodat hij de dood nabij is. Nu vindt hij spijs, neergelegd bij een afgodsbeeld. Moet hij nu sterven van honger of mag hij eten? Mag men uit een bron of regenbak drinken, waarin iets van een offer geworpen is, en mag men uit een regenbak van een verlaten tempel drinken? Mag een Christen baden in een badinrichting waarin aan beelden geofferd wordt, of waarin de heidenen op één hunner feestdagen baden? Mag een Christen groenten of vruchten kopen en eten, afkomstig uit een tuin, die tot de bezittingen van

afgoden of hun priesters behoort? En zo gaat de consciëntieuze vragensteller voort.

Augustinus antwoordt hem even zakelijk en uitermate practisch. Een eed, die bij een afgod gezworen wordt en gehouden wordt, is beter dan een eed, die bij de ware God gezworen wordt, maar vals blijkt te zijn. Trouwens in alle provinciën zijn vrede en rust gebaseerd op de eden der heidenen. Daardoor is toch niet alles besmet, dat door die vrede beveiligd wordt? De rest van offers mag de Christen gerust gebruiken en uit de bronnen mag hij drinken. Wij aarzelen toch ook niet te ademen in de lucht, waarin ook de rook van de heidense altaren opstijgt? Als we geen groenten mochten eten, die in de tuin van een afgod gegroeid zijn, dan zou, zo merkt Augustinus met een zekere humor op, Paulus in Athene in 't geheel niet hebben mogen eten; want die gehele stad was gewijd aan Minerva.

Als er in een bron of regenbak iets geworpen wordt, om daardoor aan het water te offeren, dan moeten we bedenken, dat we toch ook het licht der zon durven gebruiken, hoewel aan de zon geofferd wordt. En eindelijk het geval van de hongerige reiziger. Drie mogelijkheden moeten we daarbij onderscheiden, zegt Augustinus. De eerste is, dat het absoluut zeker is, dat de bij het beeld neergelegde spijs afgodenoffer is. Dan moet de Christen het niet gebruiken. In de tweede plaats kan het zeker zijn, dat het geen offergave is: dan mag hij het wel gebruiken. Maar meestal zal het onzeker zijn: het is mogelijk, dat anderen, die daar hebben gegeten, de spijs bij vergissing of met opzet hebben laten liggen. In geval van onzekerheid is er geen enkel bezwaar tegen het gebruiken van de spijs'.

Wij merken op, dat Augustinus een strenger voorschrift geeft dan Paulus, wiens uitspraak was: 'Alles is mij geoorloofd'. Indien iemand zeker weet met afgodenvlees te doen te hebben, mag hij' zeggen: eet ik niet, ik ben er niet minder om; eet ik wèl, ik ben er niet meer om, maar ik let erwel op dat deze bevoegdheid voor niemand een aanstoot wordt (8:8,9).

Tenslotte is het nuttig om te weten dat Paulus terwille van zijn compromis niet het Jodendom, waarvan we in Handelingen 21:17-26

zo'n duidelijk voorbeeld hebben, meer dan vier jaren in Caesaréa en in Rome gevangen zat. In die tijd kwam hij tot het inzicht dat hij elke overeenkomst met het judaïsme moest afwijzen.

Hij kon niet langer voor de Joden een jood zijn, want in Christus bestaat deze scheiding niet meer. In zijn gevangenschapsbrieven missen we dan ook elke vorm van een Joods zuurdesem. Zo schrijft hij in Filippenzen 3:2 zonder enige toegeeflijkheld zijnerzijds:'Let op de honden, let op de slechte arbeiders, let op de versnijding! Want wij zijn de besnijdenis, die door de Geest Gods Hem dienen, die in Christus roemen en niet op het vlees vertrouwen'. Ook al was hij er al op teruggekomen om de Grieken een Griek te zijn en hun betoogtrant over te nemen, zoals hij dit in Athene had gedaan. In Corinthe had hij besloten om bij het brengen van het evangelie van niets anders uit te gaan dan van de gekruisigde Christus.

HOOFDSTUK 11

2. Ik prijs het in u, dat gij in alles aan mij gedachtig blijft en aan de overleveringen zo vasthoudt, als ik ze u overgegeven heb.

Met de perikoop 'de hoofdtooi der vrouw' begint Paulus een nieuwe vraag uit de gemeente van Corinthe te behandelen. Het lag zeker niet in de bedoeling van de apostel om een bepaalde haardracht van de vrouw te introduceren en deze voor alle eeuwen bindend voor te schrijven. Reeds bij de bespreking van de voorafgaande kwesties bleek het hoe voorzichtig de apostel zich met zijn antwoorden opstelde. In zijn ruimheid van opvattingen was hij afkerig om de christenen in de natuurlijke wereld verplichtingen op te leggen.

In verband met de gemeenschap in het huwelijksleven merkte hij bijvoorbeeld probleemloos op: 'Dit zeg ik u, om u tegemoet te komen, niet om u te bevelen'. Bij zijn overwegingen of de gelovigen in zware tijden al of niet zouden huwen, was zijn uitspraak: 'En ik wilde wel, dat gij zonder zorgen waart'. Bij het nuttigen van het offervlees moest de sterke opletten om zijn zwakke broeder geen aanstoot te geven. Ook moest men geen enkele categorie van zijn medeburgers in zijn gevoelens kwetsen: 'Geeft noch aan joden, noch aan Grieken, noch aan de gemeente Gods aanstoot; zoals ik ook allen in alles ter wille ben'.

Bij zoveel verdraagzaamheid komt het opschrift van de vertaling van het bijbelgenootschap 'de hoofdtooi der vrouw' enigszins rigoureus en aanmatigend over, alsof de apostel een bepaalde haardracht voor alle komende eeuwen wilde vastleggen. Het gaat hier evenwel over het optreden van de gehuwde vrouw die profeteert en bidt tijdens de samenkomst. Zij moet bij haar spreken rekening houden met de mening van haar man. Het is waar dat er in Christus geen man of vrouw is, maar in het natuurlijke leven bestaat dit verschil wel. Daarom is het bijvoorbeeld voor een getrouwde vrouw niet geoorloofd tijdens het profeteren of bidden zaken aan te roeren, die op een conflict met haar man konden wijzen. Ongetwijfeld leerde de apostel

de gelijkheid van de vrouw ten opzichte van haar man in de gemeente. Ook voor haar gold: 'Gij zijt allen zonen van God'. Paulus was de prediker van de geestelijke emancipatie (gelijkstelling) der vrouw.
In de gemeente te Corinthe was de gedachte van absolute gelijkheld van man en vrouw in de hemelse gewesten volkomen aanvaard. Men wilde evenwel deze gelijkstelling ook in de natuurlijke wereld doortrekken.

De apostel had dikwijls te strijden tegen dit 'doorvloeien'. Zo gold bijvoorbeeld voor de slaven dat zij vrijgekochten des Heren waren, maar verder moesten zij hun heren naar liet vlees gehoorzamen. De gelovige kinderen van heidense ouders behoorden tot een koninklijke priesterklasse. In de geestelijke wereld waren zij dus boven hun vader en moeder verheven, maar toch werd tot hen gezegd: 'Eer uw vader en uw moeder'. Ondanks zijn koningschap moest ieder christen zich onderwerpen aan de overheden, die boven hem stonden, 'want er is geen overheid dan door God en die er zijn, zijn door God ingesteld' (Ef. 6:1-9; Rom. 13:1-7).

Zoals er in de engelenwereld overheden en heersers zijn, zo heeft God dit ook ingesteld voor de mensen. Daarom leert de Schrift dat men zich behoort te onderwerpen aan het gezag: een kind aan zijn ouders, een werknemer aan zijn werkgever, een onderdaan aan de overheid, en de vrouw aan haar man. Wat dit laatste betrof, schreef de apostel: 'Vrouwen, weest aan uw man onderdanig als aan de Here, want de man is het hoofd van zijn vrouw, evenals Christus het hoofd is zijner gemeente, (Ef. 5:22).

Paulus herinnert de Corinthiërs eraan, dat hij uit kracht van zijn apostelschap verschillende leringen, leefregels en inzettingen voor alle gemeenten had gegeven (7:17). Denk aan de verhoudingen tussen sterken en zwakken, besnedenen en onbesnedenen, voorgaande broeders en overige leden van de gemeenten, gehuwden en ongehuwden. Soms had hij deze overleveringen weer van anderen ontvangen (11:23), maar menigmaal ook sprak hij rechtstreeks namens de Heer (7:10; 14:3 7).

De apostel gebruikt hier het woord 'overlevering', omdat er nog zeer weinig op schrift was gesteld. Hij prees hierin de Corinthiërs, omdat zij steeds bezig waren over zijn toespraken na te denken en Zijn voorbeeld te volgen. Ook kunnen wij bij dit woord nog denken aan een vroegere brief die hij aan deze gemeente had geschreven (5:9). De gemeente te Coninthe scheen dus de voorschriften van Paulus, dus indirect die van Christus, voortdurend gevolgd te hebben, ofschoon een deel ze in enkele opzichten had losgelaten of ze had bedorven door partijschappen en zonden, zodat ze in sommige gevallen om opheldering moesten vragen. Over het algemeen was men in Corinthe Paulus evenwel niet vergeten en hield men in alle zaken rekening met de uitspraken van de grote apostel. Zijn opmerking toont ons, dat het goed is niet alleen de fouten te corrigeren, maar ook het goede naar voren te brengen en te prijzen, want hierdoor wordt de mens aangemoedigd verder te gaan op de heilsweg.

Paulus wist zeker dat door zijn inzichten, door 'zijn evangelie' de christenen de diepten leerden verstaan van het evangelie van Jezus Christus aangaande het Koninkrijk der hemelen. Daarom schreef hij zeer vrijmoedig: 'Zo dan, broeders, staat vast en houdt u aan de overleveringen, die u door ons, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, geleerd zijn' en even later: 'Onttrekt u aan elke broeder, die zich ongeregeld gedraagt, in strijd met de overlevering, die gij van ons ontvangen hebt'(2 Thess. 2:15; 3:6).

3. Ik wil echter dat gij dit weet: het hoofd van iedere man is Christus, het hoofd der vrouw is de man, en het hoofd van Christus is God.

Ondanks de vele voorschriften die de apostel gegeven had, bleven er nog altijd vragen van praktische aard over. Reeds had hij er een paar behandeld in zake enkele huwelijkskwesties. Zo had hij de vraag beantwoord in welke situatie man of vrouw mochten scheiden. Ook had hij zijn mening uitgesproken over het voordeel van het ongehuwd zijn. Nu wordt de vraag beantwoord: mag de gehuwde vrouw als onafhankelijk persoon in de gemeente haar plaats innemen en behoeft zij zich daar niet meer te onderwerpen aan het gezag van de man, omdat allen gelijk zijn voor God? In het Midden-Oosten en in het

gezinsleven zoals het Oude Testament ons beschrijft, was de vrouw duidelijk ondergeschikt aan haar man. Zij noemde hem haar heer! (1 Petr. 3:6). Nu had de apostel evenwel belde partners 'in de Here' gelijkwaardig gesteld. Mocht nu de gehuwde vrouw in de gemeente als gelijkgestelde met haar man functioneren, ook al zouden dan in bepaalde gevallen botsingen kunnen plaatsvinden met haar echtgenoot, aan wie zij in de natuurlijke wereld gehoorzaamheid verschuldigd was?

Mocht zij daarom tijdens haar bidden of haar profeteren voor God verschijnen als de gelijke van haar man? De apostel wil dat de Corinthiërs goed zullen begrijpen, dat het christendom de natuurlijke gezagsverhoudingen niet aantast. Hij wil ook niet dat de gemeente in opspraak zou komen bij Joden en Grieken door tegen alle gewoonten en zeden van de tijd in te gaan. Waarschijnlijk kregen de vrouwen in de gemeente voor het eerst in de geschiedenis deel aan de geestelijke voorrechten van de man. In het bijzonder als gevolg van de prediking van Paulus was het hun vergund de samenkomsten bij te wonen. Rekening houdende met de traditie deden ze dit dangesluierd en vaakzittend in een afzonderlijk deel van de vergaderruimte. Zo kunnen ouderen onder ons zich nog herinneren, dat in rechtzinnige kerken tijdens de dienst de vrouwen gescheiden zaten van de mannen.

De apostel begint nu in zijn uiteenzetting de Corinthiërs erop te wijzen, dat ze goed moesten begrijpen hoe de verhoudingen lagen. Zijn verklaring valt dan in drie delen uiteen, terwijl hij het trefwoord 'hoofd' telkens herhaalt en accentueert. Dit woord heeft dan de betekenis bij hem van degene die regeert, bestuurt en gezag uitoefent. Deze autoriteit berust dan op het feit, dat de gezagsdrager: het begin, het voorbeeld of de eerstgeborene is. De laatste is in de bijbel steeds een bevoorrechte en wordt soms met 'hoofd' aangeduid.

De gezagsverhoudingen zijn dus natuurlijk en vanzelfsprekend. Zo wordt ook het hele lichaam geregeerd door het hoofd, dat er een wezenlijk deel van is. Wij willen trachten nu een en ander te verduidelijken van deze tekst, die aan de exegeten altijd veel moeilijkheden heeft opgeleverd. Wij keren dan de volgorde der onderdelen om en beginnen met het voornaamste: God is het hoofd

van Christus, maar deze dan gezien in verbondenheid met zijn lichaam, de gemeente, dus met allen die 'In Hem' zijn. In dit beeld is de Vader de man en de gemeente van Jezus Christus met haar Heer, de bruid, die de vrouwvan God zal zijn, wanneer Christus alles aan de Vader overgeeft en God zal zijn alles in allen. Johannes moest immers schrijven: 'Ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams'(Openb. 21:9). Van de Vader is alles uitgegaan en Hij heeft het allerhoogste gezag. In dit opzicht kon Jezus zeggen: 'De Vader is meer dan Ik' (Joh. 14:28). Ook was Hij onderworpen aan het eeuwige raadsplan, dat in de Vader was en dat Hij moest uitvoeren als Woord Gods.

Vervolgens is Christus het hoofd van de'gelovlge' man in verbondenheid met haar, die in de man begrepen is, de gehuwde vrouw. Vandaar in vers 8 de opmerking, dat de vrouw uit de man werd genomen. Het gaat hier immers om de positie van de gehuwde vrouw In het midden van de gemeente en niet over de ongetrouwde 'jongedochters' over wie de apostel 'geen bevel des Heren' had (7:25).

Tenslotte is de man het hoofd van de vrouw met inbegrip van zijn gezin. Het huwelijk met zijn gezagsverhoudingen tussen man en vrouw Is een beeld van de betrekking tussen Christus en zijn gemeente. Het huwelijk is een natuurlijke zaak en waar de gemeente op aarde samenkomt, zal ze rekening moeten houden met dit beeld. In de geestelijke wereld is er evenwel geen verschil tussen man en vrouw en kan gezegd worden: Christus is het hoofd van iedere man en van iedere vrouw, gehuwd of ongehuwd. Zij zijn in de geestelijke wereld allen broeders en zusters. Zij vormen met elkaar een geestelijke eenheid. Waar het in dit verband uitdrukke lijk gaat om de positie van de gehuwde vrouw ten opzichte van haar man, lijkt het ons gekunsteld om uit deze tekst af te leiden dat in de gemeente de man boven de vrouw is geplaatst. De gemeente zou dan alleen door mannen mogen geregeerd worden. Een vrouw is evenwel alleen ondergeschikt aan haar eigen man en niet aan andere mannen, zoals ook een kind alleen gehoorzaamheid verschuldigd is aan zijn eigen ouders.

4. Iedere man, die bidt of profeteert met gedeklen hoofde, doet zijn hoofd schande aan.

Hoewel de plaats waar men bad en profeteerde niet vermeld wordt, ligt het voor de hand hier te denken aan de samenkomst van de gemeente in haar geheel en niet aan bijvoorbeeld een kleine huiskring, die misschien van de een of andere partijschap uitging.

Bidden is met zijn geest bezig zijn in de hemelse gewesten en zich daar richten op de Vader en de Zoon. Profeteren betekent geïspireerde woorden Gods uitspreken, die op dat tijdstip aan de gemeente leiding geven, haar vertroosten, bemoedigen of vermanen. Een ruimere omschrijving van de profetie houdt in, dat de christen oorspronkelijke gedachten Gods overneemt door de Heilige Geest die in hem woont. De goddelijke Geest is zo nauw met de menselijke geest verbonden, dat de profeet deze inspiraties optekent of uitspreekt alsof ze van hemzelf waren. Hier gaat het evenwel om de eerste vorm van profetie, die ook later in de hoofdstukken 12,13 en 14 aan de orde komt. Het facet van inspiratie moet bij de profetie altijd duidelijk naarvoren treden.

Wie in de gemeente bidt of profeteert, weet dat hijin de onmiddellijke nabij held van God vertoeft en diens heerlijkheid op hem rust. Als man zal hij zich dan met ontbloot hoofd opstellen, want 'het hoofd van iedere man is Christus'. Een gehuwde vrouw behoeft haar hoofd ook niet te sluieren in de nabijheid van haar eigen man en zo behoeft de man zijn hoofd niet te bedekkenvoor Christus. Deze versluiering symboliseert immers de bedekking van het hart en tussen God en de mens mag geen scheiding zijn. Zo naderde Mozes met ongedekt aangezicht tot de Heer en deze sprak met hem als een man tot zijn vriend. Waarom deed Mozes evenwel een bedekking voor zijn aangezicht als hij met het volk Israël sprak? Het antwoord van de apostel luidt: 'Opdat de kinderen Israëls geen blik zouden slaan op het einde van hetgeen moest verdwijnen'(2 Cor. 3:13).

Het einde of het allerhoogste van het oude verbond was het gelaat van Mozes, dat de heerlijkheid van Godafstraalde of weerkaatste. De reden dat Israël geen blik mocht slaan op de hemelse heerlijkheid van zijn leider, was, dat het volk vleselijk en niet geestelijk was. Hadden zij het einde kunnen zien, dus de afstraling van Gods heerlijkheid, dan

zouden ze ook het begin van het nieuw verbond hebben aangenomen. Dan zouden ze geloofd hebben in Jezus Christus, die de ware afstraling van Gods heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen is (Hebr. 1:3). 'Maar hun gedachten waren verhard'.

Wanneer in de gemeente een man zich voor Gods aangezicht stelt met een bedekking op het hoofd, beeldt hij hiermee uit dat de geestelijke bedekking niet van hem 'in Christus' is weggenomen (2 Cor. 3:16).

Door het hoofd te ontbloten, getuigt hij evenwel dat het oude voorbij is en het nieuwe gekomen. Het oude is dan de schaduwachtige bedéling met haar ceremoniën en uitwendigheden, en voorjood en heiden de overheersing van de machten der duisternis. Het nieuwe betekent dan zijn ingang in het Koninkrijk Gods met de daaraan verbonden vrede, blijdschap en gerechtigheid. De christen profeteert in geest en waarheid, want hij bezit de vrijheid van de kinderen Gods. De bedekking op het hoofd van de man, de bedekking van het aangezicht, maakt zijn 'hoofd' te schande.

Het vorige vers zegt duidelijk wie met dit 'hoofd' wordt bedoeld, namelijk Christus. Deze wordt beschaamd gemaakt, want over het hart van hem die een wandel in de hemel moest hebben en die daar ook moest strijden tegen de boze geesten, is een voorhang, die de gemeenschap niet Christus waartoe de man geroepen is, verhindert. Het verlossingswerk heeft bij zo'n christen niet doorgewerkt. Natuurlijk zijn er vele uitleggingen van dit moeilijke vers, maar wij hebben getracht ons aan te sluiten bij het Paulinische denken zoals dit in 2 Corinthiërs 3:12-18 tot ons komt.

Verder is het bekend dat de Grieken bij hun religieuze riten het hoofd onbedekt lieten, dus de voorgeschreven regel gaf hun geen aanstoot. Het is onzeker of de joden in die tijd onder het gebed of bij andere godsdienstige handelingen het hoofd bedekten. Deze gewoonte schijnt pas in de vierde eeuw in zwang te zijn gekomen. Wel is er in de bijbel sprake van de tallith of de gebedsmantel (mantelkwasten in Matth. 23:5, vert. Brouwer en Camslus), een vierkante omslagdoek die tegenwoordig de vorm heeft van een sjaal. De joden legden deze bij het binnentreden van de synagoge op het hoofd,maar namen haar weer

weg tijdens de deelname aan de openbare eredienst. Anders had de apostel die ook geen aanstoot aan de joden wilde geven, niet aan de gemeente te Corinthe waar zoveel joodse christenen waren, geschreven dat het een duidelijke schande voor een man was om met gedekte hoofde de dienst waar te nemen. Het gaat hier evenwel niet om het feit dat er mannen waren die het hoofd bedekten, maar dat er vrouwen waren die zich met ongedekte hoofde evenals de mannen, voor God opstelden.

5. Maar iedere vrouw die blootshoofds bidt of profeteert, doet haar hoofd schande aan, want zij staat gelijk met ene, die kaalgeschoren is.

Allereerst kan worden opgemerkt, dat in de samenkomsten van de gemeente in Corinthe ook de vrouwen hardop baden en proféteerden. De Heer schenkt hun de geestelijke gaven waar ook zij naar ijveren moeten, niet om ze in een zweetdoek verborgen te houden, maar wel om ze in het midden van de gemeente te gebruiken. Hij discrimineert de vrouwen niet en daarom mag dit ook in het huis Gods niet gebeuren. De vrouwen krijgen geestelijke gaven om ze ten bate van het lichaam des Heren in werking te stellen.

De vier dochters van Filippus waren profétessen (Hand. 21:9). Dit wordt niet vermeld, omdat het zo'n bijzonder held was, dat zij de gaven der profetie hadden, maar vanwege het feit dat het vier meisjes waren uit één gezin. De pinksterbelofte spreekt over zonen en dochters die profeteren, dus die de hoogste gave bezitten. Ook verhaalt Paulus hoe enkele vrouwen samen met hem hadden gestreden in de prediking van het evangelie (Fil. 4:3).

Vanaf het begin waren de vrouwen deelgenoten van de belofte en de opdracht van Jezus, want ze waren ook in de opperzaal aanwezig, toen de Heilige Geest werd uitgestort. In de geestelijke wereld is dus de vrouw ook een mede-arbeidster van God en ook een mede-erfgename van Christus. Er zijn kerken waar het grootste deel van de gelovigen wordt uitgeschakeld, omdat men onderscheid maakt tussen 'geestelijken' en 'leken'. De laatsten worden niet voor 'vol' aangezien. Men verkondigt wel: 'Gij zijt allen broeders', maar in de praktijk

worden de 'leken' niet als gelijkwaardig met de 'geestelijkheid' beschouwd. Men spreekt zelfs van een geestelijke stand om een bevoorrechte groep aan te duiden.

In vele kerken en groepen heeft de boze een andere slag geslagen. Al valt daar het verschil tussen 'geestelijken' en 'leken' vrijwel weg, dan wordt toch het allergrootste deel van de gelovigen geëlimineerd. De vrouwen die daar dikwijls de meerderheid uitmaken, worden immers tijdens de dienst in de gemeente grotendeels uitgeschakeld. Toch bezitten de vrouwen dezelfde geestelijke wapenrusting en ontvangen zij dezelfde geestelijke kracht door de Heilige Geest als de mannen. Jezus sprak niet:'De broeders zullen deze tekenen volgen', maar 'de gelovigen zullen duivelen uitdrijven, in nieuwe tongen spreken en op zieken de handen leggen'. Wanneer daarom in de gemeente aangevochtenen naar voren komen in verband met ziekte, gebondenheid of andere nood, of wel voor de doop in de Heilige Geest, mogen zij zeer zeker geholpen en 'bediend' worden door zusters die Gods Geest bezitten.

Eenmaal hoorde Petrus een stem uit de hemel: 'Wat God rein verklaard heeft, moogt gij niet onheilig houden'. Met deze uitspraak werd voor de apostel het verschil tussen jood en heiden opgeheven. Wanneer nu God in het nieuwe verbond mannen en vrouwen, zonen en dochters, dienstknechten en dienstmaagden gelijkschakelt, zullen wij in de gemeente des Heren geen verschil meer maken. Wanneer vrouwen door God in staat gesteld worden de hoogste geestelijke gaven te gebruiken, mogen zij toch zéker wel de andere geestelijke uitingen openbaren. Als zij volgens hoofdstuk 14:3 de gemeente mogen stichten, vermanen en bemoedigen, is het wel vreemd, wanneer zij dan verder in de gerneente zouden moeten zwijgen.

De tekst die wij bespreken is belangrijk geworden, omdat de vrouwen op grond van de uitspraken in deze perikoop in vele kerken en kringen verplicht worden in de samenkomsten een hoed te dragen. In praktisch alle pinksterkringen stelt men de eis dat zij tijdens het gebed en het profeteren, het hoofd bedekken. Het gaat er hier dus niet om of vrouwen al dan niet in de samenkomst mochten profeteren, maar het onderwerp van de discussie was, of zij daarbij het hoofd mochten

ontbloten zoals de mannen dit moesten doen. Wanneer de apostel zich hier over de hoofdbedekking van de getrouwde vrouw uitlaat, denkt hij allerminst aan een hoofdsjaal of hoed, zoals wij deze in onze moderne tijd kennen. Paulus richt zich tot de vrouwen, die rondom het oostelijke bekken van de Middellandse Zee leefden. Daar was maar één hoofdtooi, namelijk de sluier. Deze was van doorzichtige stof, die het gelaat, behalve de ogen, bedekte. Deze hoofdbedekking was in de gehele Oriënt in zwang en gebaseerd op sociaal-religieuze gronden. Met de modernisering van het vrouwenleven in de oosterse landen vermindert het dragen van de sluier.

In de westerse landen had men vroeger nog de weduwensluier, die van zwarte crepe was. Ook kennen wij nog de vrij gebruikelijke bruidssluier. Deze zijn maar rudimentaire overblijfselen van een voorbijgegane tijd. Wij vinden zo'n restant ook nog in de volle, die de mode van de 19e en 20e eeuw voorschreef. De tonsuur of kruinschering bij de geestelijken in de rooms-katholieke kerk is afgeleid van onze tekst, waar gesproken wordt over kaalscheren en het hoofd ontbloten. De sluier aannemen betekent daarvoor de vrouwen, als kloosterlinge worden opgenomen. Hier worden dus uitwendige vormen gebruikt om uitdrukking te geven aan iets, wat alleen langs geestelijke weg door het geloof kan verkregen worden. Het Koninkrijk Gods heeft immers niets te maken met een bepaalde haardracht, kap, sluier, hoed of hoofddoekje, maar het is binnen in ons.

In de bijbel merken we dat alleen gehuwde vrouwen zich met een sluier bedekten, dat wil zeggen dat zij daarmee het gelaat verborgen. In Corinthe waren de geavanceerde getrouwde vrouwen in de gemeente begonnen de sluier weg te schuiven. Voor de Heer was immers geen onderscheid tussen man en vrouw, en zij stelden zich bijhet bidden en profeteren voor Hem op. De apostel wilde evenwel geen onnodige aanstoot geven en handhaafde in de gemeente de sluier voor de getrouwde vrouw met een beroep op haar positie ten opzichte van haar eigen man.

Wanneer de gehuwde vrouwen in de gemeente hun sluier weg schoven om te profeteren of om te bidden, laat staan om een toespraak te houden, was dit een publieke schande. Zo iets kon niet getolereerd

worden. Men moest niet beginnen om een geordende samenleving overhoop te werpen met zulke diep ingrijpende daden, temeer waar men er geestelijk niet rijp voorwas. Daarom gaf Paulus enkele geboden en richtlijnen, die alleen voor zijn tijdsbeeld bedoeld waren. Wanneer de vrouw haar sluier aflegde, gaf zij uitdrukking aan de gedachte dat man en vrouw die voor de Heer gelijk waren, ook in het natuurlijke leven gelijk zouden zijn en onafhankelijk van elkaar. Maar haar man was haar hoofd en zij onteerde hem ermee door zich het hoofd te ontbloten. Paulus bedoelde: voor God behoeft zij geen sluier te dragen, evenmin als de man voor zijn hoofd, Christus, maar in het natuurlijke leven wel.

6. Want indien een vrouw zich het hoofd niet dekt moet zij zich ook maar het haar laten afknippen. Doch indien het schande is voor een vrouw, als zij zich het haar laat afknippen of zich kaal laat scheren, dan moet zij zich bedekken.

Het is bekend dat in de oudheid de mannen zich niet zoveel schoren als in onze tijd. De Griekse mannen en de oosterlingen droegen een baard. De Romeinen zijn evenwel vele eeuwen lang glad geschoren geweest. Zij schoren zich uiteraard zonder scheerzeep. De barbier bevochtigde het gelaat met water en sneed dan met een halve-maanvormig mes de haren af. Iedere man begrijpt dat deze methode allesbehalve aangenaam moet zijn geweest. Soms ook liet men de haren met een tangetje uittrekken, een nog pijnlijker operatie. Hoewel men wel scharen had, zij het dan van een ander model als die wij hebben, sneed men ook het hoofdhaar meestal met het scheermes af. Zo had Paulus zelf eens het hoofdhaar laten knippen, omdat hij onder een gelofte stond (Hand. 18:18 en zie ook 21:24).

Voor een vrouw was dit afknippen van het haar, of het zich laten kaalscheren, een schande. Het is 'lelijk' (St. Vert.) of 'misstaat'(Lutherse vert.). In hoofdstuk 14:35 gebruikt de apostel hetzelfde woord voor iets dat niet paste. Daar wordt gezegd dat het voor een vrouw lelijk staat om in de gemeente te spreken. Een gehuwde vrouw die zich in het bij zijn van andere mannen ontsluierde, maakte haar hoofd of haar man te schande. Wat zouden wij denken

van een vrouw, die in het bijzijn van haar echtgenoot en van andere mannen haar trouwring afdeed? Hoewel deze ring niet voorgeschreven is, zou het afleggen ervan toch heel wat kwade tongen in beweging brengen! Men heeft ook gedacht dat het een kenmerk van prostituées was om kaalgeschoren te zijn en daaraan verbond men de conclusie, dat de vrouwen die de sluier wegschoven, met zulke vrouwen op één lijn werden gesteld. Deze opvatting mist evenwel goede historische grond. Geen enkele vrouw, hoe laag ook gezonken, denkt eraan met een kaalgeschoren hoofd rond te lopen, zoals de vernederde, vrouwelijke krijgsgevangenen waar jesaia 3:24 over spreekt.

In zijn boek 'Zo leefden de Babyloniërs en Assyriërs' merkt Georges Contenau op: 'De huwelijksceremonie bestaat in de 'overdracht' van het meisje aan haar echtgenoot. De bruigom, een vrije, voorziet zijn bruid in tegenwoordigheid van getuigen van een sluier en verklaart: 'Zij is mijn vrouw'. De betekenis van de sluier is door verschillende geleerden onderzocht; de Assyrische wet werpt enig licht op het vraagstuk door te stipuleren (vast te leggen) dat de sluier het onderscheidingsteken is van vrije vrouwen en dat ieder die een gesluierde dienstmaagd of vrouw van lichte zeden ontmoet, haar dient te ontmaskeren...

De echtgenote behoefde echter niet de enige vrouw in het gezin te zijn. De heer des huizes kon een bijvrouw nemen. Deze mocht alleen een sluier dragen, wanneer zij de echtgenote buitenshuis vergezelde; een bepaling die al in de Codex Hammurabi was opgenomen en tot in de eerste helft van het eerste millennium van kracht bleef. Niemand kon er twee 'echtgenotes' op na houden; die hoedanigheid kreeg alleen de eerste vrouw bij het aandoen van een sluier'.

Dr Edersheim schrijft in 'Sketches of jewish Social Life': 'Het was de gewoonte dat bij een vrouw die van overspel beschuldigd was, het haar werd afgeschoren. Men gebruikte de formule: 'Omdat je de zeden van de dochters van Israël hebt verlaten, die hun hoofd bedekken, daarom overkomt je wat jezelf hebt gekozen'. Een ongesluierde vrouw zou dus van overspel kunnen beschuldigd worden en als zodanig bij de joden ook kunnen worden kaal geschoren.

Paulus bedoelt dus wellicht enigszins spottend, dat een vrouw, die haar sluier aflegt, nog wel een stapje verder kon gaan en zich als een mannelijke Romein ook maar kaal moest laten scheren met al de gevolgen die haar eerbaarheid en goede naam zouden aantasten. Indien zij dit niet wilde en zij zichzelf als vrouw respecteerde, moest ze zich ook aan de zeden en gewoonten van haar tijd onderwerpen.

Wanneer een vrouw dus bij het profeteren en het bidden het hoofd niet dekte, was dit niet een schande voor God, maar voor de mensen, niet in de onzienlijke wereld, maar in de zienlijke. Het spreekt vanzelf dat buiten de gemeente het probleem van het hoofd ontbloten bij de christenvrouwen niet voorkwam. Daar was de natuurlijke wereld en was er vanzelfsprekend geen gelijkheid tussen man en vrouw. Het is daarom wel verbijsterend, dat men juist dit bijbelgedeelte misbruikt om in de gemeente de vrouw achter te stellen bij de man, ja zelfs meer dan men dit in de natuurlijke wereld doet.

7-9. Want een man moet het hoofd niet dekken:bl)Jis het beeld en de heerlijkheid Gods, maar de vrouw is de heerlijkheid van de man. Want de man is niet uit de vrouw, maar de vrouw uit de man. De man is immers niet geschapen om de vrouw, maar de vrouw om de man.

De apostel noemt nu nog een ander motief waarom de man het hoofd evenals het aangezicht niet mag bedekken. De man is de eerste mens die geschapen is naar Gods beeld. Op hem rust de heerlijkheid Gods. De natuurlijke mens kreeg heerschappij in de zienlijke wereld en de geestelijke mens heeft bovendien ook autoriteit in de hemelse gewesten. De laatste loopt voorop teneinde de ganse schepping te leiden. In hem woont God door zijn Geest. Paulus stelt dus de man die het eerst werd geschapen en die in Christus is, voor, als representant van de nieuve mensheid. God is van deze niet gescheiden door een voorhang of sluier, maar Hij heeft gemeenschap met de herschapen mens. De sluier die alle natiën omsluiert is bij hem vernietigd en de bedekking waarmee alle volken bedekt waren, is van hem weggenomen (Jes. 25:7).

De gemeente weerspiegelt nu reeds de macht, de autoriteit, de wijsheid, de kennis, de goedheid, de barmhartigheid, de gerechtigheid, de trouw en de waarheid van God. Zij weerkaatst zijn heerlijkheid als een lichtglans, waarin geen duisternis wordt gevonden. De heerlijkheid van God komt in de geestelijke mens tot openbaring. De man die in geest en in waarheid bidt en profeteert, staat in beginsel aan het hoofd van de hersteld wordende schepping. Zo schreef de apostel dat de man Gods in elk opzicht naar zijn Hoofd toegroeit. In hem wordt al opwassende bewaarheid, dat God alles in allen zal zijn, dat Hijdoor deze mens zal denken, spreken en handelen.

In Hebreeën 2:8 merkt Paulus op, dat alle dingen onder de voeten van de geestelijke mens zijn onderworpen. God is niet meer buiten hem, maar in hem. Hij die geest is, heeft zijnwoningalreeds in hem gemaakt, waar Hijvoor eeuwig in zal vertoeven. De christen moet deze hoge roeping steeds voor ogen houden en in geloof nadert hij daarom zonder enig schuldbesef tot zijn Schepper, bewust van zijn koninklijke waardigheid. Hij is immers naar Gods raadsbesluit als geestelijk mens voortgebracht door het woord der waarheid, om in zekere zin als leider, eersteling of nijpe vrucht der aarde, onder Gods schepselen te verkeren Oac. 1: 18).

De vrouw is uit de man genomen. Zij is in de natuurlijke wereld niet de vertegenwoordiger en het hoofd van de schepping, maar zij is de heerlijkheid en glorie van haar man, zoals deze die is van Christus, zijn Hoofd. Zij heeft daarom geen gezag over haar man, maar moet hem onderdanig zijn, dat is: zich op hem richten. Hoewel de vrouw door verleiding het eerst in overtreding viel, komt toch de volle verantwoordelijkheid op de man te liggen. 'Want gelijk door de ongehoorzaamheid van één mens (Adam) zeer velen zondaars zijn geworden, zo zullen ook door de gehoorzaamheid van één (de laatste Adam) zeer velen rechtvaardigen worden (1 Tim. 2:11-15 en Rom. 5:18).

Paulus zegt niet dat de vrouw het beeld is van de man, want dat is zij niet. Zij is evenals deze ook beelddrager van God. Zij is uit kracht van haar schepping de heerlijkheid van de man. Zij ontleent haar eer en glorie aan hem, uit wie ze genomen werd. De vrouw zal dus in haar

huwelijk, de heerlijkheid, de eer, de rijkdom van haar man dragen en tevens zijn gezag over haar erkennen en manifesteren. Dit deed ze dan in de antieke wereld door zich het hoofd te bedekken, dit wil zeggen zich te sluieren. Niet de vrouw is eerst geschapen, maar de man. Zij werd geformeerd, opdat hij niet alleen zou zijn en zij was een hulp die bij hem paste.

In Genesis 1:27 staat dat Godde mens schiep naarzijn beela, naar Gods beeld schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen. Klaarblijkelijk denkt de apostel tevens in zijn motivering aan Genesis 2:21, waar staat, dat de vrouw uit Adam werd genomen. Let erop, dat al deze voorschriften dus gelden voor de gehuwde vrouw, wier natuurlijk bestaan aan dat van haar man is verbonden. Eva is het voorbeeld van een getrouwde vrouw.

10. Daarom moet de vrouw een macht op het hoofd hebben vanwege de engelen.

In verband met het voorgaande vers, waarin meegedeeld werd dat de vrouw tot een hulp voor haar man geschapen was, vervolgt nu de apostel dat de vrouw deze verhouding te allen tijde moet erkennen, dus niet alleen buiten de gemeente, maar ook erbinnen. Zij mag zich niet tussen de broeders en zusters gedragen alsof zij ongetrouwd is. De gehuwde vrouw 'moet' of 'is verplicht' het teken van het gezag van haar man over haar, op het hoofd te hebben. Ondanks de geestelijke werkelijkheid dat de vrouw de gelijke van haar man is, moesten de geavanceerde vrouwen in Corinthe zich dan ook in het midden der gemeente sluieren.

De apostel gebruikt nu deze oosterse zede voor de gehuwde vrouw om haar te troosten en op te beuren. Bij het dragen van haar sluier behoeft zij geen minderwaardigheidsgevoel te hebben, want hij is juist beeld van een heerlijke en schone realiteit in de geestelijke wereld. Dit teken van haar huwelijksverhouding moet zij hebben ter wille van de engelen. De apostel gebruikt hier het woord 'macht', dat ook te vinden is in Lucas 7:8 in de oude vertaling, waar de hoofdman te Kapernaüm zegt: 'Ik ben ook een mens onder de macht van anderen gesteld'.

Zoals de vrouw door haar sluier onttrokken was aan de blikken van vreemde mannen en zij haar schoonheid alleen voor haar eigen man bewaarde, omdat deze de autoriteit in haar leven had, zo heeft de gemeente collectief en ieder lid afzonderlijk een bedekking die haar afsluit van de gemeenschap met andere geesten. Door deze sluier mogen de engelen de vrouw van Christus niet benaderen, want deze bedekking verbergt het geheimenis van haar omgang met Hem. Christus is alleen haar Heer en voor Hem is haar schoonheid.

Wat is nu de betekenis van de sluier die de vrouw van Christus omhult? Hij is het voorhangsel of het vlees, waarachter de innerlijke mens is verborgen. Zo werd ook het vlees vanJezus het voorhangsel genoemd (Hebr. 10:20). Achter dit gordijn woont de Geest van Christus en is de geest van de mens met Hem verbonden. 'Wie de Here aanhangt, is één geest met Hem'. Geen engel van God zal ooit de tempel binnenkomen, die Christus Zich tot woning heeft verkoren. Jezus is de hogepriester, die alleen het recht heeft om de voorhangweg te schuiven teneinde het binnenste heiligdom in te gaan. Slechts boze engelen trachten in hun overmoed en in het begeren naar het Gode gelijk zijn, wederrechtelijk dezevoorhang weg te schuiven om met de geest van de mens gemeenschap te zoeken (geestelijk overspel).

Zij trachten de verborgen omgang van God met de mens te verhinderen of deze te ontluisteren. Is het wonder dat de Heer aan de gelovigen als eerste opdracht gaf. 'Drijf duivelen uit'? Hij wil een rein huis hebben en de geest, die Hij in ons deed wonen, begeert Hij met jaloersheid (Jac. 4:5).

Ten opzichte van de boze en de goede engelen zijn dus zowel de man als zijn vrouw gesluierd. Man en vrouw vormen in Christus een geestelijke eenheid. Hun huwelijk beeldt de gemeenschap uit tussen Christus en zijn gemeente, zoals de apostel schreef in Eféziërs 5:32: 'Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en op de gemeente'. Vandaar dat een christen niet met een ongelovige partner mag huwen. Onderlinge ruzies tasten ook het beeld aan en brengen tevens een scheur in het lichaam van Christus. Is één van beiden geen gelovige, dan is er ook een breuk in deze uitbeelding.

Paulus spreekt voortdurend overgehuwde mensen. Wat de ongehuwden betreft, zijn dezen zowel in de natuurlijke als in de geestelijke wereld allen gelijk. Hoewel er ook in het natuurlijke geen gradueel verschil bestaat, is er wel verschil in sekse, maar dit laatste valt in de geestelijke wereld geheel weg.

De gedachte dat de boze geesten het speciaal opvrouwen gemunt zouden hebben en zelfs sexueel verkeer met hen zoeken, mist iedere bijbelse grond. Dat Genesis 6:1-4 tot deze absurde veronderstelling aanleiding geven zou, is eveneens fantasie. Engelen kunnen geen leven verwekken en geen leven doorgeven. Alleen de mens is hierin beelddrager van God. Kinderen des duivels in deze vleselijke en natuurlijke zin bestaan niet.

Nergens wordt verder in de Schrift de gedachte geopperd, dat bij het wederstaan van de duivel de vrouwen een bijzonder zichtbaar wapen ter beschikking zouden hebben. De demonen worden niet afgeweerd door een hoed of een hoofddoekje en zelfs niet door een sluier, maar ook de christenvrouw wordt alleen beveiligd door de wapenrusting van God. De goede engelen zijn bovendien allen gedienstige geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen die het heil beërven. Deze dienaren hebben zeker geen taak om toe te zien op de onderlinge verhoudingen en rangorden tussen de mensen, zoals wel beweerd wordt. De engelen oordelen de gelovigen niet, maar dezen zullen de engelen oordelen (6:3).

11,12. En toch, in de Here is evenmin de vrouw zonder man iets, als de man zonder vrouw. Want gelijk de vrouw uit de man is, zo is ook de man door de vrouw; alles is echter uit God.

Duidelijk laat de apostel uitkomen dat man en vrouw voor God gelijk zijn, want bij Hem is geen aanneming des persoons. Dit geldt niet alleen voor jood en heiden, maar ook voor man, vrouw, zoon en dochter (Hand. 10:34). De woorden 'en toch' wijzen erop, dat in de gemeente geen twee partijen functioneren, want mannen en vrouwen zijn één in Christus Jezus (Gal. 3:28). Daarom mag een vrouw nooit

als een minderwaardige worden gediscrimineerd, want zij vormt één geheel met haar man. De vertaling Brouwer luidt: 'In Christus evenwel behoort de vrouw bij de man, gelijk de man bij de vrouw'. Het woordje 'iets' in de nieuwe vertaling komt in het Grieks niet voor en werkt verwarrend. 'In Christus' betekent 'in Christus zijnde', dus tot zijn gemeente behorende. 'In Christus' komen de werkelijke verhoudingen tot hun recht en zien we ondanks de verscheidenheid, de juiste samenhang tussen man en vrouw. De reden die de apostel dan aanvoert voor deze eenheid is: de man wordt door de vrouw op de wereldgebracht, maar de eerste vrouw werd uit de man genomen en deze werd door God geschapen. Adam wordt immers de zoon van God genoemd (Luc. 3:38). Man en vrouw zijn dus beiden van Gods geslacht (Hand. 17:29).

Het is misschien mogelijk dat Paulus eraan denkt dat de vrouw uit de man is, omdat ook de vrouw haar bestaan te danken heeft aan het mannelijke sperma. Hoe het ook zij: in Christus zijnde vormt de mensheid een onverbrekelijke eenheid, ja zij wordt in Hem zelfs geestelijk één. De gelovige man en de gelovige vrouw behoren bij elkaar, want samen beelden ze de eenheid uit, die er is tussen Christus en zijn gemeente. Man en vrouw zijn bestemd om elkaar tot troost en zegen te zijn en de een mag geen dwingeland zijn en de andere een slavin. Ze zijn belden één vlees (Gen. 2:24). De gedachte uit Genesis 3:16, dat de man over de vrouw heersen zal, werd pas na de val uitgesproken en staat in verband met de inwerking van de zonde evenals het met smart kinderen baren.

13-15. Oordeelt zelf, is het voegzaam, dat een vrouw met ongedekten hoofde tot God bidt? Leert de natuur zelf u niet, dat, indien een man lang haar draagt, dit een schande voor hem is, doch dat, indien een vrouw lang haar draagt, dit een eer voor haar is? Immers, het haar is haar tot een sluier gegeven.

De apostel doet evenals in hoofdstuk 10:15 ook hier een beroep op het gezonde verstand van zijn lezers. In die tijd lieten de joodse, Griekse en Romeinse mannen zich dikwijls het haar afknippen of zich

kaalscheren, terwijl de vrouwen daarentegen lang haar droegen en zich sluierden. De vraag van Paulus is dus: vinden jullie het in verband met de heersende zede ook niet onfatsoenlijk als een getrouwde vrouw zich voordoet als een man en in het openbaar bidt met ongedekt hoofd? Zij mag dan door haar gebed in de hemelse gewesten komen, waar geen onderscheid is tussen man en vrouw, maar in de zichtbare wereld bestaat dit verschil wel en daarom geeft ze aanstoot in de gemeente.

De geavanceerde vrouwen zouden natuurlijk kunnen beweren, dat de sluier er niet van de schepping af aan was geweest. De apostel gaat daarom over op een in de antieke wereld vanzelfsprekende zede. De natuur (phusis) leert dat het dragen van lang haar een schande voor de man is, terwijl het voor de vrouw een eer is. Paulus schrijft dus niet dat een man van nature korter haar heeft dan de vrouw, want dat is 'natuurlijk' niet zo. Het gaat er hier evenwel over of het dragen van lang haar als een schande of een eer wordt gerekend. Dit wordt dan niet uitgemaakt door de natuur, maar door de zeden en gewoonten die er onder de mensen in een bepaalde tijd heersen. Het woordje 'phusis'(natuur) behoeft niet beslist te zien op de oorsprong, op wat krachtens de geboorte aanwezig is, maar het kan ook doelen op het resultaat van een gewoonteproces. Wij spreken dan wel dat iets tot een tweede natuur is geworden. Wanneer de man geen schaar of scheermes gebruikt, heeft hij ook lang haar, maar dit laatste was in Paulus' dagen niet de 'natuur' of de traditie. De vrouw daarentegen knipt het haar niet af en scheert zich niet en daarom was het lange haar bij de vrouw de 'natuur' of de zede.

Het lange haar en de sluier hebben dezelfde functie, namelijk om het hoofd te dekken. Ze zijn er om de positie van de vrouw ten opzichte van demanuitte beelden. Bedekt door een sluier of door lang haar vormde de vrouw de eer van haar man.

Met het woordje 'gegeven' wijst de apostel erop dat het lange haar een natuurlijk bezit der vrouw is en bij gebrek aan een sluier altijd gebruikt kan worden als bedekking van het gelaat. Wanneer men de woorden van Paulus in onze tijd naar de letter zou nemen, is de vrouw er niet klaar mee zich het hoofd met een hoedje of doekje te bedekken,

maar zou ze werkelijk de sluier moeten dragen, maar dat is weer in onze tijd geen zede of 'natuur'. Zou men de getrouwde vrouw verplichten lang haar te dragen, dan zou men haar ook moeten voorschnijven dit als een sluier te gebruiken en niet als vlecht of als knoet op het hoofd te hebben, want daarmee verliest het haar de functie van bedekking. Men zou echter de verzen 12-15 volgens twee bekende studies over dit onderwerp: 'Neither male nor female' door Q.M.Adams en 'God's Word to Women' door Katherine C. Bushnell, ook zo kunnen lezen: 'Want zoals de vrouw uit de man is, zo is de man (door zijn geboorte in de wereld) door de vrouw en alle mensen zijn (in deze betekenis) uit God voortgekomen. Beoordeel deze zaak onder uzelf. Het is (In ieder geval) voegzaam voor een vrouw ongesluierd tot God te bidden. Ook is er niets in de natuur van het haar zelf, dat u leert dat indien een man lang haar draagt, het een schande voor hem is, terwijl indien een vrouw lang haar heeft, dit een eer voor haar is, want haar haar werd haar tot sluier gegeven'. De natuur leert dat de man wél en de vrouw géén baard of snor heeft.

Alle mannelijke Chinezen toonden destijds in hun haardracht aan dat de natuur ook de man lang haar heeft geschonken. De meeste schilders portretteren Jezus met lang haar. Is dit lange haar een schande voor Hem? We denken ook aan de tijd van onze stadhouders, toen de mannen bij gebrek aan eigen lang haar of uit modezucht, een pruik droegen. Ook vele oude schrijvers worden met lang haar afgebeeld. Men moet voorzichtig zijn om christenen de zeden en gewoonten van vroegere geslachten op te dringen. Wie de emancipatie van de vrouw op deze wijze wil tegenhouden, komt tenslotte op het niveau te staan van de Islamieten of brahmanen. In het cosmopolitische Corinthe gold de regel: 'Geeft noch aan joden, noch aan Grieken, noch aan de gemeente Gods aanstoot; zoals ook ik allen in alles ter wille ben, niet om mijn eiger, belang te zoeken, maar datvan zeer velen, opdat zij behouden worden'(10:32,33). Men moest in Corinthe de kwestie over de sluier maar zelf oplossen: oordeel maar onder elkaar!

16. Maar, indien het er iemand om te doen is gelijk te hebben, wij hebben zulk een gewoonte niet, en evenmin de gemeenten Gods.

Al deze dingen in aanmerking nemende, geloven wij niet dat Paulus in 1 Corinthiërs 11:2-16 bezig was een nieuw sacrament in te stellen, dat speciaal voor de getrouwde vrouwen zou zijn. Een sacrament verbindt immers aan het uitwendige teken de onzienlijke, wezenlijke zaak. Augustinus zei eens: 'Als het Woord Gods bij het uiterlijke ding komt, wordt het een sacrament'. Om het scherp te stellen: indien wij aan de hoofdbedekking der vrouw in onze samenkomsten een bovennatuurlijke waarde toekennen, hebben wij met een sacrament te maken, dat zelfs uitgaat boven de betekenis die wij aan doop en avondmaal hechten. Het hoedje of hoofddoekje kan dan een vorm van 'vroom' occultisme zijn, dat even gevaarlijk is als het dragen van een amulet of het hebben van een mascotte. De bedekking op het hoofd betekent dan een bedekking op het hart! Wij merken op dat het grootste deel van het christendom nog altijd doordrenkt is van de gedachte, dat er geestelijk rangverschil zou zijn tussen man en vrouw. Dit ook vanwege het feit dat een foutieve verklaring over de hoofdbedekking der vrouw tot ongezonde praktijken in de christelijke gemeenschappen geleid heeft. Wij zagen vrouwen in paniek raken, omdat tijdens een samenkomst onverwacht werd gebeden en zij hun hoofddoekje niet snel genoeg konden vinden. Ook hoorden wij allerlei spitsvondige uitleggingen over de vraag in wat voor samenkomsten een hoofddoekje al of niet vereist is.

Op verschillende wijzen wordt op onze zusters in Christus pressie uitgeoefend en maar al te vaak worden zij van hun vrijheid en onbevangenheid beroofd. Paulus kende de betrekkelijkheid van de dingen waarover hij schreef. Aangaande de hoofdtooi van de vrouw had hij geen bevel des Heren en hij liet de mogelijkheid voor een andere gewoonte open. Hij eindigde daarom met de woorden: 'Maar, indien het er iemand om te doen is gelijk te hebben, wil' hebben zulk een gewoonte niet, en evenmin de gemeenten Gods'. Hij bedoelde: als iemand nog niet overtuigd is en erover wil gaan discussiëren, dan heb ik mijn mening gezegd en ook in andere gemeenten denken ze er zo over. Mochten er evenwel vrouwen in de gemeente te Corinthe zijn, die ondanks dit apostolisch advies toch doorgingen zich te ontsluieren, Paulus liet hen verder vrij. Zij moesten het zelf dan maar weten. Bij hem ging het niet om gelijk te krijgen. Natuurlijk zou dit aanleiding

geven tot kwaad gerucht, maar de apostel had gewaarschuwd. Welnu, de christenvrouwen zijn doorgegaan en zij hebben de raad van de apostel in de komende eeuwen niet opgevolgd. De sluier verdween en de emancipatie der vrouw ging door. Indien daarom een zuster meent een hoofd- of liever een haarbedekking nodig te hebben, wij zullen haar niet verachten. Wie meent deze te moeten weglaten, staat evenwel in de vrijheid waarmee Christus ook de vrouw vrijmaakte. Want het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat, maar het is binnen in ons en resulteert in blijdschap, vrede en gerechtigheid.

17,18. Nu ik dit voorschrijf, moet ik er (tevens mijn) afkeuring over uitspreken, dat uw samenkomsten niet tot zegen, maar tot schade zijn. Want vooreerst is er naar ik hoor wanneer gij als gemeente samenkomt, verdeeldheid onder u, en ten dele geloof ik dit.

Na zijn voorschriften voor de gehuwde vrouwen over het dragen van de sluier komt de apostel nu tot een ander moeilijk punt. Hij schrijft: bij de volgende vermaning of instructies kan ik jullie niet prijzen. Er doen zich nog andere misstanden voor die de samenkomsten van de gemeente in Corinthe dreigen te verstoren. Het gaat hier niet om leringen, regels en verordeningen die de apostel hun had overgeleverd en die niet nagekomen zouden zijn, want dat was niet het geval, zoals uit vers 2 bleek. Het probleem was, dat van de gemeenschappelijke bijeenkomsten geen zegen uitging. Men kwam niet samen voor het betere, maar voor het mindere of 'slechtere', zoals er letterlijk staat. De mensen werden niet gesticht, want de broederlijke eensgezindheid ontbrak.

Misschien waren bij de wanordelijkheden ook de geavanceerde vrouwen betrokken, wat het ingevoegde woord 'tevens' in de nieuwe vertaling doet veronderstellen. De onderlinge twisten waarover het eerste hoofdstuk handelde, de grove zonde in de gemeente, het recht zoeken bij ongelovigen, de huwelijksproblematiek, de strijd over de emancipatie der vrouwen, getuigden alle van een mentaliteit die niet deugde. Men leed schade aan de ziel en werd niet opgebouwd in het geloof. Paulus wil nu een opsomming geven van nieuwe wantoestanden, maar het blijft bij hem bij het woordje 'vooreerst' of

'ten eerste', wat niet zeggen wil dat hij geen tweede onderwerp zou behandelen. De onderlinge verdeeldheid openbaarde zich vooral, wanneer de 'ekklèsla', de gehele gemeente als broederschap, of als geroepenen uit de wereld, bijeenkwam. Het woordje 'ekklèsia' is afgeleid van een werkwoord dat 'oproepen' betekent. Het wordt gebruikt voor een volksvergadering die samengeroepen was om een publieke zaak te behandelen. In Handelingen 19:32 wordt dit woord gebruikt voor een volksoploop. Het is mogelijk dat men te Corinthe ook met kleine groepen in particullere huizen bijeenkwam. Wij denken hierbij aan het huis van Titius Justus, een jodengenoot, waar Paulus met de gemeente bijeenkwam, nadat hij zijn besprekingen in de synagoge had moeten beëindigen (Hand. 18:7).

In Romeinen 16:23 brengt Paulus vanuit Corinthe de groeten over van Gajus, die aangeduid wordt als de gastheer van de apostel en die van de gehele gemeente. De gedachte dat Titius Justus en Gajus een en dezelfde persoon waren, lijkt ons niet waarschijnlijk. Het is dan niet zo vreemd te denken, dat gelijkgezinden aparte huisgemeenten vormden. Hier is evenwel sprake van een gezamenlijk bijeenkomen, waarbij het avondmaal met de liefdemaaltijd het eigenlijke doel was. Het bijeenzijn in 'ekklèsia' was dus in wezen een uiting van het één-zijn, het opgaan in de gemeente Gods, in het vormen van het ene lichaam (12:12).

In zulke samenkomsten was de slaaf gelijk aan zijn heer, de vrouw de gelijke van de man, de heiden had evenveel rechten als de jood. Het woord 'broeder' moest hen allen verbinden tot een hechte eenheid in Christus. Van deze bijeenkomsten had Paulus vernomen, dat er 'schismata', verdeeldheden of scheuringen waren. Niet alleen waren er de partijschappen van Céfas, Apollos, Paulus en Christus, maar bovenal wordt nu de vinger gelegd op de maatschappelijke verschillen. De apostel had hiervan vernomen en hij twijfelde niet aan de waarheid van zijn verkregen informaties, hoewel hij deze misstanden toch weer niet aan allen toeschreef, want hij geloofde slechts aan schuld van een deel der gemeente.

19. Want scheuringen moeten er wel onder u zijn, zal het blijken, wie onder u de toets kunnen doorstaan.

Nog was de vaas niet gebroken, maar zij zat wel vol barsten. Nog was men niet uit elkaar gegaan, maar de verdeeldheden voorspelden het ergste. Natuurlijk bedoelt de apostel hier niet, dat de kliekgeest in iedere gemeente noodzakelijk moet voorkomen en dat deze perse de leden uit elkaar moet drijven. Bij aanwezigheid van verschillen zou evenwel blijken, welke christenen vleselijk en welke geestelijk waren georiënteerd. De Heer zou dan de onderlinge geschillen gebruiken om de hemels gezinde gemeenteleden te openbaren.

Het woord voor 'scheuringen' is hier 'hairesis', dat ook wel vertaald wordt door sekten of ketterijen. Er zou dan sprake kunnen zijn van een tweede onderwerp. Eerst de verdeeldheden, de partijtjes, de clanvorming, en dan de dwalingen of valse leringen. Het is mogelijk dat deze voorkomen, en de gemeenteleden toch nog bij elkaar blijven terwille van het instituut der kerk. Een schisma is dus eigenlijk een proces van vervreemding, waar culturele en polltieke factoren naast theologische van invloed zijn. In de kerkgeschiedenis voltrok zich het grote of oosterse schisma, toen de rooms-katholieke kerk en de oosterse orthodoxe kerk in 1054 uit elkaar gingen. Voornaamste factor was toen de al of niet erkenning van het primaat van de paus te Rome.
Achter de onverschilligheid, de verruwing en liefdeloosheid ten opzichte van de medegelovigen in de gemeente te Corinthe zat een valse leer, die indruiste tegen 'de gezonde leer' die Paulus overal predikte (1 Tim. 1:10). De gezonde leer maakt de christen gezond naar geest, ziel en lichaam. Zij brengt de mens Gods te voorschijn, de ware geestelijke mens. Ketterijen nemen het zondaarzijn niet weg en ontroven de mens zijn geestelijke gezondheid.

In het proces van vervreemding viert men nog wel met elkaar het avondmaal, treedt nog naarbuiten op als een eenheid, als een bepaalde kerk of gemeente, maar innerlijk is de scheiding al begonnen en zijn de onderlinge genegenheid en liefde verdwenen. Men denkt niet meer overeenkomstig het plan van God met de mens tot diens volmaking, maar redeneert vanuit vleselijke gezindheid en aardse gerichtheid. God laat dit dan toe, zoals Hij in het persoonlijke leven van de

christen vaak moeiten, zorgen of ziekten hun gang laat gaan. Hij kan dan constateren wie in het geloof volhardt en wie trouw blijft aan zijn hemelse roeping. Zo kunnen de dwalingen, de scheuringen, de goddeloosheden van sommigen, door Hem gebruikt worden om de godsvrucht en de oprechtheid van de ware heiligen des te sterker te doen uitkomen. Langs deze weg worden dan de afvallige kerken gevormd, die eenmaal in antichristelijke saamhorigheid zich zullen stellen tegenover de ware gemeente, zoals de duisternis de vijand is van het licht, en het rijk van satan zich verzet tegen het Koninkrijk van God. Johannes schreef reeds in zijn tijd: 'Zij zijn van ons uitgegaan, maar Zij waren uit ons niet; want indien zij uit ons geweest waren, zouden zij bij ons gebleven zijn' (1 joh. 2:19).

20. Wanneer gij dan bijeenkomt, is dat niet het eten van de maaltijd des Heren;

De apostel wijst nu de scheurmakers erop, dat ze zelfs bij het gebruik van de maaltijd des Heren duidelijk blijk gaven geen eenheid te vormen. Bij de uitdrukking 'maaltijd des Heren' kan opgemerkt worden, dat 'des Heren' hier geen zelfstandig naamwoord, maar een bijvoeglijk naamwoord is. Men vindt dit woord ook bijvoeglijk gebruikt in Openbaring 1:10, waar gesproken wordt over 'de dag des Heren'. Wij zouden bijvoorbeeld wel kunnen spreken van een koninklijk maal, maar onze taal laat het bijvoeglijk gebruik van heer niet toe. De betekenis ervan kan dan ongeveer zijn: een maaltijd waarvan de aanzittenden beantwoorden aan het niveau van hun Heer en waarvan Hijzelf de gastheer is. Wat de Corinthiërs ervan maakten, beantwoordde dus niet aan de hoge bedoeling van hun Heer en aan het geestelijke klimaat, dat zijn aanwezigheid met zich brengt. 'Des Heren maaltijd' ziet hier niet alleen op het gebruik van het heilig avondmaal, maar het begrip ervan is veel ruimer. Het gaat hier over een gezamenlijk eten met een religieus karakter.

Vanaf oude tijden zijn erin allerlei godsdiensten cultusmaaltijden gehouden. De Romeinen kenden de offermaaltijden, waarbij de goden zelf aanzaten, op rustbedden gevlijd in de schaduwvan een baldakijn. Ook de Egyptenaren hadden op deze wijze gemeenschap met hun

goden. Het gebeurde zelfs dat men tijdens het eten van offervlees ter ere van Bacchus, opgezweept werd tot 'heilige' waanzin. Paulus noemde dit in hoofdstuk 10:21 'deel hebben aan de tafel der demonen'. Ook het jodendom kende zijn godsdienstige maaltijden. Allereerst begon men elke gewone maaltijd met dankzegging en lofprijzing. Een goede gewoonte, die jammer genoeg in onze moderne tijd ook door ons moeilijk meer te realiseren is. Dan had men het jaarlijks terugkerende Paasmaal. Men gebruikte rauwkost, ingedoopt in bouillon als voorgerecht, en begon daarna aan de eigenlijke maaltijd, het paaslam en de ongezuurdebroden. Tijdens de maaltijd werd er viermaal uit een bekerwijn gedronken. De derde beker was die 'der dankzegging'. Met de vierde beker werd het samenzijn besloten.

Te Corinthe was men ook gewoon een gemeenschappelijke maaltijd te gebruiken, waarmee de avondmaalsviering in verband stond. Het avondmaal was bij de Grieken de gewone hoofdmaaltijd, zoals wij wel spreken van het middagmaal. Deze gezamenlijke maaltijd werd aangeduid met het Griekse woord 'agape', dat 'liefde' betekent. In de catacomben in Rome zijn afbeeldingen van dergelijke maaltijden bewaard gebleven.

Vaak werden ze gehouden in de huizen derwelgestelde christenen. In Judas 12 lezen we van mensen, die 'schandvlekken waren bij de liefdemaaltijden'. In Corinthe was de avondmaal5viering, eucharistia of dankzegging genoemd, verbonden met zo'n liefdemaal. De juiste volgorde is ons niet bekend, maar in Handelingen 2:46 is eerst sprake van 'brood breken' en daarna van het gebruiken van de maaltijden. Deze volgorde ligt ook psychologisch voor de hand, omdat men na het vieren van het avondmaal nog ongedwongen met elkaar kon samenzijn. Wij zouden kunnen zeggen dat het koffiedrinken na de dienst de gezelligheid verhoogt en meewerkt aan het behouden van het onderlinge contact.

21,22. want bij het eten neemt ieder vooraf zijn eigen deel zodat de een hongerig is en de ander dronken. Hebt gij dan geen huizen om te eten en te drinken? Of minacht gij (zozeer) de gemeente Gods, dat gij

de behoeftigen beschaamd maakt? Wat zal ik tot u zeggen? Zal ik prijzen? Op dil punt prijs ik niet.

Het samen eten is een teken van gemeenschap. In het natuurlijke leven wijst deze gewoonte op een gezins- of familleverband; er is sprake van een vriendenkring, van een zakenrelatie, of van een personeelsvergadering. De feestmaaltijd is een teken van menselijke saamhorigheid. Dieren kennen geen gemeenschappelijke maaltijden. Zij gaan met hun buit liefst apart zitten. Het is ook opvallend hoe juist de harmonie in een gezin bij de maaltijd liet gemakkelijkst verstoord wordt. Dan sluipt de boze binnen en brengt disharmonie en verdeeldheid, zodat het gezamenlijk eten aan zijn doel voorbijschiet. Het lastige kind wordt misschien zelfs van tafel weggestuurd om alleen in de keuken te eten. Het ervaart daar zijn isolement en het behoort op dat ogenblik niet meer bij het gezin.

Bij het gebruik van het heilig avondmaal beleed dus de gemeente te Corinthe dat haar leden een eenheid vormden. Men had niet alleen gemeenschap met het bloed van Christus, maar ook met elkaar. Men getuigde bij het eten en drinken tot één lichaam te behoren en één van geest te zijn. Wanneer de leden evenwel verdeeld waren, was het alsof In het lichaam een snee werd gebracht. Dan moest de Geest des levens zo bezig zij n met het herstel van de wonde, dat de zieke plaats alle aandacht opeiste. De levenskracht werd dan onttrokken aan de omliggende cellen en zo werd bewaarheid: als één lid lijdt, dan lijden allen.

De liefdemaaltijd die op het brood breken volgde, openbaarde in Corinthe evenwel de verdeeldheid van het lichaam van Christus. De agape diende ook als armenverzorging, doordat leder naarvermogen zij n gave in natura meebracht. Hoe gemakkelijk hierdoor verdeeldheid kon ontstaan, leert ons Handelingen 6, waar meegedeeld wordt dat de hellenistische (Griekse) weduwen in de dagelijkse bedéling achtergesteld werden. Hier neemt de apostel het maken van onderscheid de Corinthiërs zeer kwalijk en hij vraagt hun, wat er dan nog van het avondmaal des Heren bij hen terechtkwam. Dit soort misbruik is ook de oorzaak geweest, dat de agape allengs van het avondmaal werd losgemaakt en in latere jaren geheel verdween. Zo

staat er in 2 Petrus 2:13 in de Canisiusvertaling, van sommige gemeenteleden: 'Als ze met u de gemeenschappelijke maaltijd houden, brassen ze van hun bedriegerijen'. De misstanden te Corinthe zijn duidelijk aangegeven. Waarschijnlijk zaten de deelnemers in groepjes aan verschillende tafèls in liet huis van de gastheer, een gewone manier om met veel mensen een maaltijd te houden. Het treurige gevolg ervan was evenwel, dat rijken bij rijken gingen zitten en de armen dus vanzelfsprekend bij elkaar kwamen. Het schisma was dus aanwijsbaar tussen welgestelden en minder bedeelden. Het is duidelijk waarom nu de een hongerig bleef en de ander dronken was. Men had zijn eigen gemeenschappelijke tafel en wel iedere groep afzonderlijk.

Ook konden de rijken het zich permitteren vroeger te komen om dan alvast maar te beginnen met eten. De armen moesten vaak laat werken en kwamen met weinig of geen voedsel bij zich naar de gemeentesamenkomst. Vandaar dat in vers 33 opgemerkt wordt, dat ze op elkaar moesten wachten. Het was dus onjuist het standverschil op deze wijze te laten uitkomen, zodat bepaalde tafels niets hadden of men daar een tekort aan voedsel en drinken had, terwijl de gesitueerden 'ieder vooraf hun eigen deel namen'. Dit 'eigen deel' of letterlijk 'het eigen maal' staat dan in fel contrast met 'des Heren maal', of het heilig avondmaal, dat voor 'allen' was bestemd.

Het woordje 'dronken' komt wel iets te sterk over en daarom luidt de Canislusvertaling: 'Zo is de een hongerig, de ander over-verzadigd'. Van een liefdemaal bleefzodoende niet veel meer over. Het woordje voor 'dronken' komt in deze zwakkere vorm voor in Johannes 2:10, waar letterlijk staat: 'Wanneer zij goed gedronken hebben', schenkt men wijn van mindere kwaliteit.

Nu volgt de felle reactie van de apostel: kunnen jullie dan niet thuis eten of drinken? Als jullie zo'n honger hebben, eet dan thuis uit de goed gevulde provisiekast en steek de armen hiermee niet de ogen uit. Hebben jullie nu geen enkel respect voor het huisgezin van de hemelse Vader? Zien jullie niet in, dat de Heer deze discriminatie niet wil? jullie behoren als gemeente Gods een hechte eenheid te vormen, maar jullie tonen een verschrikkelijke minachting jegens andere leden van het lichaam van Christus. Jullie ontheiligen de heilige instelling

van het avondmaal door slechts aan egoistische lusten te voldoen. Het is een groot kwaad, indien christenen hun medechristenen verachten en negeren, maar wanneer zij deze houding aan de tafel des Heren aannemen, verachten zij ook de Heer die op een bijzondere wijze door zijn Geest aanwezig wil zijn. Paulus had in vers 2 de gemeente geprezen, omdat zij zijn voorschriften opvolgde. Hij deelt nu eerlijk mee dat hier geen sprake kan zijn van enige loftuiting, maar dat de leden integendeel de Heilige Geest bedroefden.

Uit het voorafgaande blijkt dat het avondmaal een zaak is van de gehele gemeente. Er staat: 'Wanneer gij als gemeente samenkomt'. Het wijst wel op een verwordingsverschijnsel, wanneer bijvoorbeeld een paar zusters of broeders bij elkaar op visite zijn, om dan te eindigen met een 'heerlijk heilig' avondmaal. Deze gewoonte die in bepaalde kringen voorkomt, is evenzeer een minachting van de gemeente Gods, van de broederschap der gelovigen in het verband van de plaatselijke gemeente.

23,24. Want zelf heb ik bij overlevering van de Here ontvangen, wal ik u weder overgegeven heb, dat de Here Jezus in de nacht, waarin Hij werd overgeleverd een brood nam, de dankzegging uitsprak, het braken zeide: Dit is mijn lichaam voor u, doet dit tot mijn gedachtenis.

In verband met zijn kritiek op de wantoestanden bij de liefdemalen in de gemeente te Connthe, en met de bedoeling deze weg te nemen, wijst de apostel nu op de belangrijkheid en de diep geestelijke betekenis van het avondmaal. Men zou dan moeten inzien hoe de misbruiken bij het avondmaal een grote tegenstelling vormden met de oorspronkelijke heiligheid en zuiverheid van deze instelling. Maar dank zij deze terechtwijzingen van Paulus weten wij nu zeker dat wij avondmaal moeten vieren, zoals wij dank zij de verwarring bij het gebruik van de geestelijke gaven, in de volgende hoofdstukken inzicht hebben gekregen in de werkingen van de Heilige Geest.

De maaltijd des Heren is geen profane zaak en niet te vergelijken met een restaurant, maar zij is uitdrukking van het verlossingsplan van de hemelse Vader tot redding van zijn schepping. Paulus was bij het

laatste avondmaal wel geen aanzittende geweest, maar hij had de juiste kennis ervan gekregen door het geen men hem erover had verteld. Na zijn bekering was hij door de andere apostelen op de hoogte gebracht van alles wat de Heer bij het laatste avondmaal had gesproken. Hij was tenslotte ook nog vijftien dagen bij de apostel Petrus geweest na zijn verblijf in Arabië (Gal.1: 18). Denk ook aan zijn metgezel Lucas, want door deze kon hij alles van het laatste avondmaal weten. Lucas zou immers in hoofdstuk 22 van zijn evangelie blijk geven, dat hij ook de gebeurtenissen bij het Paasmaal nauwkeurig had nagegaan. De woorden 'van de Heer' geven te kennen dat de 'overlevering' bij de Heer was begonnen. Ze bedoelen niet mee te delen dat de woorden door Hemzelf zouden zijn meegedeeld aan Paulus. Toch blijft de mogelijkheid wel open om te denken dat Paulus door een openbaring op de hoogte was gekomen. De vertaling Brouwer luidt: 'Want ik heb van de Heer vernomen, wat ik u ook heb overgeleverd'. De Moffatvertaling heeft: 'Ik gaf jullie door, wat ik van de Heer zelf ontving'. Toch vragen wij 'ons af of de Heer door zijn Geest deze apostel historische gegevens zou meedelen, waar nog zoveel getuigen van het laatste avondmaal in leven waren. Paulus had immers ook het verhaal van de opstanding op betrouwbare wijze ontvangen en doorgegeven (15:3).

In gedachten verplaatst de apostel zich naar die gedenkwaardige avond, toen de Heer zijn discipelen rond Zich had vergaderd en het uitsprak: 'Ik heb vurig begeerd dit Pascha met u te eten, eer Ik lijd' (Luc. 22:15). In die nacht werd door de symbolen van het avondmaal duidelijk gemaakt, dat het oude verbond had afgedaan en dat het plaats moest maken voor het nieuwe. Het tijdstip was gekomen dat de Heer overgeleverd zou worden in handen van zondaars of zoals de Statenvertaling heeft: 'verraden' zou worden door Judas. In de geestelijke wereld werd Jezus naar zijn inwendige mens overgeleverd aan de demonische machten, die Hem het loon of de strafop de zonde, uitkeerden. Dit overgeven geschiedde door de Vader, wiens wil voor Jezus wet was.

Paulus vervolgt dan: de Heer nam toen een brood en sprak onder dankzegging uit: 'Dit is mijn lichaam dat voor u wordt overgeleverd' (Can.Vert.). Zijn natuurlijk lichaam werd geofferd, opdat in de

geestelijke wereld een nieuw lichaam, de gemeente, zou worden gevormd. Toen Jezus 'een brood nam en de zegen uitsprak' was dit brood nog heel (Matth. 26:26). Het was beeld van zijn lichaam dat zijn volgelingen ten goede kwam. Zo werd in de hemelse gewesten het ene lichaam gevormd, waarvan het hele en niet het gebroken brood symbool is. Door de Herschepper werd een nieuw lichaam geformeerd, dat van Christus en zijn gemeente. In de gemeente te Corinthe had men de opdracht om dit ongebroken lichaam des Heren te openbaren en dit niet door onderlinge twisten tot een bespotting te maken.

Het brood is tevens beeld van het Woord Gods. De Heer had immers in Johannes 6:51 gezegd: 'Ik ben het levende brood, dat uit de hemel nedergedaald is. Indien iemand van dit brood eet, hij* zal in eeuwigheid leven; en het brood dat Ik geven zal, is mijn vlees, voorhet leven derwereld'. Wie het Woord van God eet, heeft deel aan de Vader en de Zoon. Hij is daarmee 'in' Christus, dat is in de gemeente, en Christus is daarmee in hem.

Om in het 'breken' van het brood weer een beeld te zien, is minder juist, want er staat immers dat geen been van Hem zal verbrijzeld worden (Joh. 19:36). Het breken van het brood is nodig, opdat leder lid van de gemeente deel zal hebben aan het ene brood. De zin: 'Dit is mijn lichaam voor u' wijst op het grote geheim in het Koninkrijk Gods. Christus en de zijnen vormen daar een onverbrekelijke eenheid. Dit lichaam is er voor ons, zoals ook ons lichaam er is voor de Heer (6:13).

De apostel maakt het zeer duidelijk, dat wij de instelling van het avondmaal van groot belang moeten achten en haar altijd in 'gedachten' moeten houden. Natuurlijk kan een gevestigde gemeente niet altijd stilstaan bij de basis waarheden van het kruis. Bij het avondmaal evenwel ziet zij achterom. De leden herinneren zich dan de schuldvergeving en het feit, dat zij door de enge poort het Koninkrijk Gods binnengingen. Deze verkondiging van de dood des Heren wijst op het fundament, waarop de gemeente rust. Zij mag roemen in de heilbrengende genade en heeft in zichzelf niets om zich op te verheffen. Het lichaam van Jezus was wel niet gebroken, maar wel

beschadigd en uiteengereten. De Vader had Hem ook rechtstreeks de dood kunnen laten zien, maar door zijn striemen en kwetsuren is ons de genezing toegekomen. Wij hebben daarom recht om deel te hebben aan de genezing.
Ook kan het ene lid der gemeente zich niet hoogmoedig van de andere distantiëren, 'want wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt?' (4:7). Alle broeders en zusters aan de avondmaalsdis zijn gelijk en gelijkwaardig, zowel rijken als armen, ouden als jongen, mannen als vrouwen, blanken als kleurlingen. Wie zich boven de ander verheft, minacht de gemeente Gods, het lichaam van Christus. Het breken van het brood en het verdelen ervan moet voortgang hebben. Jezus sprak immers: 'Doet dit tot mijn gedachtenis'. Herdenkt dus mijn lijden en sterven, zoals Israël in het oude verbond vele dingen moest gedenken. Zo moest het de sabbat gedenken en de grote historische hoogtepunten uit zijn verleden.

De pas bekeerden spreken graag over hun ervaringen met de Heer. Zij zijn veelal nog met zichzelf bezig, met wat de Heer aan hen persoonlijk deed en met wat zij van Hem ontvingen. Een meer gevorderde categorie spreekt maar al te graag over de universele gemeente die boven is en waartoe leder christen behoort. Beide groepen kennen weinig of geen verantwoordelijkheid ten opzichte van de andere broeders en zusters. Zij zijn in de plaatselijke gemeenten vaak de logés in het huisgezin Gods. De gefundeerde christenen vormen evenwel in iedere plaats een eenheid als een grote en hechte familie, in verbondenheid met haar Hoofd.

25,26. Evenzo ook de beker, nadat de maaltijd afgelopen was, en Hij zeide: Deze beker is het nieuwe verbond en mijn bloed, doet dit, zo dikwijls gij die drinkt, tot mijn gedachtenis. Want zo dikwijls gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij komt.

Oorspronkelijk werd het avondmaal door Jezus tijdens de Paasmaaltijd gebruikt: 'Terwijl ze aten, nam Jezus een brood'(Matth. 26:26). Aan het nuttigen van het brood ging het drinken van de beker der dankzegging vooraf en na de maaltijd volgde de beker, die het

nieuwe verbond in zijn bloed uitbeeldde (Luc. 22:17,20). Zoals het brood beeld is van het lichaam des Heren, zo is de beker met wijn symbool van zijn bloed dat werd vergoten 'tot vergeving der zonden' (Matth. 26:28). Het bloed in de natuurlijke wereld is de uitdrukking van het leven in de geestelijke wereld, dat uitgestort werd in de dood Oes. 53:12). Brood en beker zijn de grondslag van het nieuwe verbond. Wij letten hier nog op de betekenis van het woord 'vergeving' (aphesis). Het is een normaal verschijnsel dat iemand vergiffenis ontvangt op belijdenis van schuld. Hiervoor is evenwel voor belde partijen geen offer nodig. Wanneer de verloren zoon tot de vader weerkeert en zegt: 'Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u', vergeeft de vader hem zondermeer. Vergeven is namelijk voorbijzien en iets niet toerekenen. Dit doet ook onze Vader in de hemel, want Hij gedenkt onze zonden niet meer en vergeeft menigvuldiglijk.

Waarom was de bloedstorting dan nodig? Het woord voor 'vergeving' kan ook loslating of vrijstelling betekenen. Zo staat er 'om aan gevangenen loslating te verkondigen' (Luc. 4:19). De mens is als zondaar een gevangene van de boze. Met zijn leven betaalde Jezus de losprijs in de onzienlijke wereld. Daarom is het mogelijk uit de duisternis tot het licht te komen, uit de macht van de satan tot God, opdat de mens vergeving of loslating van zondemachten ontvangt door het geloof in Jezus (Hand. 26:18). Bij het avondmaal gaat het om vrijkoping, zoals er staat:'Gij hebt hen voor God gekocht met uw bloed' (Openb. 5:9). God is rechtvaardig. Hij pakt ons niet zomaar weg uit de klauwen van de duivel, maar Hij kocht ons vrij met het bloed van zijn Zoon, 'die is overgeleverd om onze overtredingen en opgewekt om onze rechtvaardiging' (Rom. 4:25).

Het woord 'verzoening' heeft de betekenis van een wederkerige handeling, een ruil of verwisseling. Zo betaalde David de dorsvloer van Arauna voor de volle prijs (2 Sam.24:24). Het leven dat Jezus bij zijn sterven gaf, was heerlijk en eeuwig, en een betaalmiddel of eenvervangingswaardevoorhetloonvan dezonde der gehele mensheid. Zo was bijvoorbeeld de verwerping van Israël de prijs ofvervangingswaarde, die betaald moest worden om het heil tot de heidenen te doen komen (Rom. 11: 15).

Paulus spreekt hier over de beker van het nieuwe verbond. Dit verbond is de 'verbinding' met de Heilige Geest van het volk Gods. De profetie uit Jeremia 31:31 werd immers vervuld: 'Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik met het huis van Israël en het huis van Juda een nieuw verbond zal sluiten' (vergelijk ook Hebr. 10:15,16). De nieuwe relatie tussen God en zijn volk rust op de vergeving van zonden en op het werk van de Heilige Geest in de harten van het Israël Gods. Zoals het oude verbond met bloed bezegeld werd, zo ook werd het nieuwe rechtsgeldig door het offer van het Lam van God.

Er is niet alleen bij het avondmaal sprake van vergeving der zonden, maar er is ook een belofte: 'Ik beschik u het Koninkrijk, gelijk mijn Vader het Mij beschikt heeft, opdat gij aan mijn tafel eet en drinkt in mijn Koninkrijk' (Luc. 22:29,30). Na de verzoening en na de vrijkoping uit het rijk van de satan, volgt de doop met de Heilige Geest, teneinde in het Koninknijk Gods te eten en te drinken. De boze geesten worden uitgedreven om plaats te maken voor de Heilige Geest. Jezus beloofde: Ik beschik u het Koninkrijk Gods, daarom blijf te jeruzalem, totdat gij zult zijn aangedaan met de kracht uit de hoogte. Aan de tafel des Heren zit dan een koninklijk priestergeslacht, een tempelvolk in het nieuwe Jeruzalem.

Bij het rondgaan van de beker sprak de Heer: 'Ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, dat Ik haar met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk mijns Vaders' (Matth. 26:29). Let erop dat niet gezegd wordt: Ik zal ze opnieuw drinken, maar 'nieuw'. Het woord 'nieuw' betekent hier: in geestelijke zin. Zo is hier ook sprake van een nieuw verbond. Denk ook aan een nieuw Jeruzalem. 'Nieuw' drinken, is geestelijk drinken. De ranken van de wijnstok Jezus Christus, dragen immers vrucht! Onze Heer neemt deze vrucht, die door zijn Geest is bewerkt, aan. Op deze wijze wil Hij Zich aan ons verzadigen, opdat wij zullen delen in zijn verhoging.

Hoe vaak zullen wij avondmaal vieren? 'Zo dikwijls als in Handelingen 2:46 'elke dag', in Handelingen 20:7 'op de eerste dag der week en hier zo uitgedrukt, dat een vastvoorschrift hierover geen

enkele bijbelse autoriteit heeft. Het Nieuwe Testament kent immers geen boeken Leviticus, Numeri of Deuteronomium, waar men nauwkeurige voorschriften vindt voor de mens onder de wet. Er is alleen een gebod om het avondmaal te blijven vieren, en op gezette tijden terug te zien op het lijden en sterven van Jezus, 'totdat HIJ komt'. 'De dood des Heren verkondigen'betekent het hoogtepunt van zijn strijd tegen het rijk van de satan herdenken. Bij zijn tocht door het dodenrijk ontnam de Heer immers de duivel de sleutels van dood en dodenrijk. Het betekent de vrijkoping van onze zondeschuld. Wij moeten deze verzoening nog altijd verkondigen aan mensen, heilige engelen en duivelen, want zij is de grondslag van ons leven en ons herstel. Dit blijft zo,'totdat HIJ komt'in heerlijkheld en wij met Hem worden verheerlijkt.

Dan is de overwinning zichtbaar en de verkondiging overbodig. Dan komt er een andere maaltijd, namelijk die van de bruiloft des Lams en de grote maaltijd Gods, waarbij alle tegenstand verbroken is. Het avondmaal is niet alleen een herinnering aan het aardse lijden en sterven van onze Heer, maar het trekt ons ook uit de zichtbare wereld en voert ons in de gemeenschap met de opgestane Meester. Het avondmaal gaat dus om een gemeenschap met elkaar en te zamen met de verhoogde Heer.

27. Wie dus op onwaardige wijze het brood eet of de beker des Heren drinkt, zal zich bezondigen aan het lichaam en het bloed des Heren.

Het is mogelijk om op onwaardige wijze het avondmaal te gebruiken. Hiertegen waarschuwt de apostel. Hij geeft daarbij wel geen voorbeelden, maar de wantoestanden bij de liefdemalen vormden ongetwijfeld de directe aanleiding tot deze in het algemeen bedoelde uitspraak, want de onderlinge liefde en de eenheid werden in de Corinthische gemeente geschonden en aangetast. Onwaardig is zondig, ongepast, ongereinigd en bovenal ongelovig.

De Heer heeft zijn lichaam en zijn bloed gegeven, opdat zijn volk vrij zou zijn van zondeschuld. Zij die dit geloven, zijn rechtvaardigen. Wie van zichzelf en ook van zijn mede-aanzittende broeders en

zusters niet gelooft, dat men allen rechtvaardig is, maar integendeel zondaars blijft tot de dood, maakt zich bij het gebruik van het avondmaal schuldig aan het lichaam en aan het bloed van de Heer. Wie evenwel gelooft dat hij een rechtvaardige is, wordt ook in staat gesteld waardig te wandelen. Zo wordt de ware christen in de dag des Heren 'waardig geacht te ontvlieden al deze dingen, die geschieden zullen'(Luc. 21:36 St. Vert.). Hij is dit dan op grond van de vergeving der zonden en van zijn rechtvaardige levenswandel.

Als men onwaardig wandelt en onwaardig eet en drinkt, handelt men niet overeenkomstig het geestelijke niveau en de heiligheid van de avondmaalsdis. Men leeft dan uit een verkeerde geest. Men doet dan deze heilige instelling geweld aan en veracht het lichaam en het bloed des Heren. Men handelt dan alsof men het bloed des verbonds, waardoor men geheiligd was, onrein acht. In plaats van gereinigd te worden, is men dan schuldig aan zijn bloed! (Hebr. 10:29).

De christen moet aanzitten overeenkomstig het gedragspatroon in Efeziërs 4:1-6, waar staat: 'Als gevangene in de Here, vermaan ik u dan te wandelen waardig der roeping, waarmede gij geroepen zijt, met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheld, en elkander in liefde te verdragen, en u te beijveren de eenheid des Geestes te bewaren doorde band des vredes: één lichaam en één Geest, gelijk gljook geroepen zijt in de ene hoop uwer roeping, één Here, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen'.

Het nieuwe verbond kan nooit gepaard gaan met zonde, omdat het eeuwig is. Zonde ontbindt en breekt af en daarom behoort zij tot het tijdelijke en voorbijgaande. Bij het avondmaal getuigt men, dat zijn zonde is vergeven en dat men door het bloed des Lams van alle zonden gereinigd is. Door zich te bezondigen maakt men het vergoten bloed voor eigen leven krachteloos, zodat het niet meer werkt.

Ongelovig deelnemen betekent ook, dat men zich niet concentreert op de geestelijke betekenis van het lichaam des Heren, dus op de eenheid en zuiverheid van de gemeente vaniezus Christus. Het gaat er bij het avondmaal niet om aan de natuurlijke begeerten te voldoen, maar om

aan het geestelijke brood des levens, aan Jezus Christus, deel te hebben. Wij wijzen er nog op, dat het voegwoordJe 'of' niet zo uitgelegd mag worden, dat men het avondmaal in één gestalte gaat gebruiken, dus òf in brood, òf in wijn. De avondmaalsbediening moet onder bejde 'gestalten' plaats vinden. Kelkonthouding zoals deze in de roomse kerk gebruikelijk is, is in flagrante strijd met het bevel des Heren: 'Drinkt allen daaruit' (Matth. 26:27). Wie waardig is om het brood tot zich te nemen, is ook waardig uit de beker te drinken. Paulus bedoelt niet 'of-of', maar 'en-en', want dit blijkt uit liet hele verband.

28,29. Maar ieder beproeve zichzelf en ete dan van het brood en drinke uit de beker. Want wie eet en drinkt eet en drinkt tot zijn eigen oordeel, als hij het lichaam niet onderscheidt.

Ieder die aan het avondmaal deelneemt, moet zichzelf beproeven of onderzoeken. Het gaat er immers om, in de juiste geestesgesteldheid aan de tafel des Heren te zitten. In 2 Corinthiërs 13:5 schrijft de apostel: 'Stelt uzelf op de proef, of gij wel in het geloof zijt, onderzoekt uzelf. Of zijt gij niet zo zeker van uzelf, dat Christus in u is? Want anders zijt gijverwerpelijk'. Wanneer men zich liet lijden en sterven van Jezus in gedachtenis brengt, zal men zich moeten afvragen, of men in het geloof staat, dat zijn schuld is verzoend en men een rechtvaardige is. Ook komt dan de vraag naarboven of men ook in de gerechtigheid lééft. Bij de ware gelovige zal het antwoord leiden tot een vrijmoedig aangaan, want er staat: na het zelfonderzoek zal hij eten en drinken. De apostel stelt zich dus positief 'op ten opzichte van zijn medegelovigen.

Wie evenwel, zoals de Statenvertaling heeft, 'onwaardig' eet en drinkt, wie dus in ongerechtigheid leeft en deze maaltijd als een natuurlijke zaak beschouwt, mist de vrede, de blijdschap en de gerechtigheid van het Koninkrijk Gods. Hij heeft ook geen enkele zekerheid dat Christus door het geloof in zijn hart woont. Hij voelt zich dan ook niet thuis bij het ware volk van God en vermijdt hun gezelschap, dus kan hij ook niet met zijn broeders en zusters bijhet avondmaal gemeenschap met hen hebben.

Ook is het bijbels ondenkbaar dat er gemeenschappen zijn, waarvan slechts enkele leden naar het avondmaal gaan. Wij denken aan die kerken, waar in de praktijk het avondmaal is afgeschaft, omdat de leden niet dürven aangaan. Men is daar niet zeker van zichzelf, omdat men in twijfel en vrees is opgevoed. Men stelt zelfs de vraag: hoe kan men eigenlijk weten dat men de Heer toebehoort? Men meent dan door bepaalde gevoelservaringen, kenmerken van het christendom te kunnen vinden. De opvatting dat een onwaardige avondmaalsviering een eeuwig verderf met zich zou brengen, of dat een blij en vrijmoedig aangaan een zonde tegen de Heilige Geest zou zijn, heeft een juist gebruik veel schade aangedaan, terwijl het vieren toch een middel is om het geloof te versterken en de mens erbij te bepalen, dat zijn zonde vergeven is en het oordeel weggenomen. Het oordeel ter verwerping treft evenwel zeker hen, die in groten getale traditioneel naar het avondmaal gaan op grond van het feit, dat zij een kerkelijke belijdenis aflegden, hoewel deze niet gepaard ging met een waarachtige bekering en wedergeboorte. Zij missen dus het geloof dat een bewijs is van de onzienlijke dingen, maar menen een verbondsmatig recht te bezitten om deel te hebben aan de maaltijd des Heren.

Ieder gemeentelid is geroepen tot zelfonderzoek. Dit beproeven moet dus geen broeder of zuster, geen oudste of voorganger verrichten, maar de christen zelf. Wij zijn geen keurmeesters van elkaar. De ware christen is bescheiden en ootmoedig, en wacht ervoor zich een ongunstig oordeel aan te matigen over zijn broeder en zuster. Hij zal hen integendeel met respect behandelen. De ware christen is niet zogenaamd eerlijk in zijn spreken over anderen, maar wel ten opzichte van zichzelf. Hij weigert de aandacht te vestigen op de splinter in het oog van zijn medegelovige. Meestal zijn de broeder en zuster die zo openlijk de tekorten van eenander moeten meedelen, zelf gebonden mensen. Zij bederven met hun kritische opmerkingen de sfeer van het Koninkrijk Gods in de vergaderingen van de gemeente, van kerkeraad en van broederraad. Het is immers zo dat niemand weet, wat in een mens is, dan des mensen eigen geestdie in hem is (2:1 l).

Paulus schrijft hierover de zélf-kennis, over de keuring van zichzelf, die altijd het goede bewerkt en dat naarboven brengt. De christen

hoede zich voor de roddelgeest, die in schoonschijnende nederigheid het omlaag halen van anderen voorschrijft, en het zelfverheffen niet verbiedt! Bij het gebruik van het avondmaal geeft de christen ook uitdrukking aan zijn houding, die hij ten opzichte van de andere leden van het lichaam des Heren heeft. Paulus brengt ons hier niet in het klimaat van de tuchtoefening, zoals hij dit deed bij de aanwijsbare en onbeleden zonde van een gemeentelid in het vijfde hoofdstuk. Hij wijst er evenwel op, dat men zichzélf moet leren kennen en oordelen, opdat men niet zal vallen onder het oordeel van de Heer.

De bepaling 'van de Heer' zouden wij ook willen voegen achter het woord 'lichaam'. Hoewel de oorspronkelijke manuscripten 'des Heren'weglaten, zijn er ook handschriften die deze bepaling wel hebben. Zo luidt de Statenvertaling: 'Niet onderscheidende het lichaam des Heren'. Het gaat hier dus zeker niet om het eigen fysische lichaam van de avondmaalsvierder, zoals sommigen menen, maar wel over het mystieke lichaam des Heren, de gemeente. Er wordt gezegd dat de onwaardige christen 'hét' lichaam niet onderscheidt. De gemeente wordt als lichaam ook aangeduid in hoofdstuk 10:17 en 12:12.

Natuurlijk is er verband tussen het lichaam van Jezus als Zoon des mensen en zijn lichaam als gemeente. Zo was er in het oude verbond een persoon Israël, maar ook een volk Israël. In het nieuwe verbond is er een persoon Christus en een volk van Christus, van 5 gezalfden'. Het gebruik van het brood bij de avondmaalsviering duidt op de gemeenschap met dit mystieke lichaam van Christus.

30,31. Daarom zijn er onder u velen zwak en ziekelijk en er ontslapen niet weinigen. Indien wij echter ons zelf beoordeelden, zouden wij niet onder het oordeel komen.

Het oordeel is de scheiding tussen goed en kwaad. Wie zich geen rechtvaardige weet en wie in ongerechtigheid deelneemt aan de tafel des Heren of er ongelovig aanzit, is er niet zeker van dat Jezus Christus in hem is (2 Cor. 13:5). Wie niet gelooft dat hij door het

bloed van Jezus van zijn zonden gereinigd is, kan ook niet geloven dat hij door zijn striemen is genezen (1 Petr. 2:24).

Natuurlijk had onze Heer ook door een plotselinge dood kunnen sterven, nadat Hem de Heilige Geest verliet, dat is dus toen God in Hem Zich terugtrok. Zijn lijden, zijn doodsangsten, zijn striemen, staan echter in verband met onze genezing. Niet alleen werd de dood overwonnen, maar ook de genezing van de mens kreeg een vaste basis, hoewel deze hoofdzakelijk het tijdelijk heil beoogt. Verder wordt in Romeinen 8:11 door de apostel verzekerd: 'Indien de Geest van Hem, die Jezus uit de dood heeft opgewekt, in uwoont, dan zal Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door zijn Geest, die in u woont'.

De avondmaalganger die niet weet, dat de Heilige Geest in hem woont, heeft ook geen verweer tegen de ziektemachten die zijn sterfelijk lichaam slopen. Er zijn dus voor de christen twee dingen te doen: hij moet geloven in de genezing vanwege het Schriftwoord: 'Hij heeft onze zwakheden op Zich genomen en onze ziekten heeft Hij gedragen'(Ma(th. 8:17), en hijmoet zijn geestelijke wapenrusting aantrekken om in grote weerbaarheid de destructieve machten te kunnen onderscheiden, te weerstaan en uit te drijven. Er is evenwel nog iets anders. Wanneer een kind van God aangevallen wordt en hij geen overwinning boeken kan, zal hij geestelijke bijstand in de gemeente zoeken. Hijkan bijvoorbeeld de oudsten roepen teneinde volgens Jacobus 5:14 met hem te bidden en hem met olie te zalven in de naam des Heren. De oudsten zullen dan eerst moeten onderzoeken of in de zieke geen verdeeldheid van denken en geen zondige begeerten aanwezig zijn, waardoor zij met de zieke dus niet eens geestes zouden zijn.

Wie fundamenteel niet hetzelfde denkt, moet geen hulp vragen. Het één van geest zijn blijkt ook uit het feit, dat men het door God gegeven gezag in de gemeente erkent. De leden rebelleren dan niet tegen de oudsten en dezen weer niet tegen de voorganger. Dit gezag berust immers niet op natuurlijke kwaliteiten en behoort niet aan hen, die menen godsmannen te zijn en menen leiding te moeten geven, maar aan leiders wier geestelijk gezag door de gehele gemeente als

vanzelfsprekend en als door God gegeven wordt aanvaard. Ze zijn immers voor God verantwoording schuldig en zullen bovendien als voorbeelden der kudde nauwkeuriger en zwaarder geoordeeld worden.

De apostel schrijft hier de ziekte toe aan de scheiding, die de Heer door zijn woord in de gemeente aanbrengt. Als wij evenwel in eigen leven deze scheiding maken tussen waarheid en leugen, tussen gerechtigheid en ongerechtigheid, kan de Heilige Geest ook in het lichaam doorwerken. Opnieuw vestigen wij er de aandacht op, dat wij onszelf nauwkeurig en eerlijk moeten onderzoeken. Wij mogen anderen niet oordelen, opdat wij zelf niet geoordeeld worden (Matth. 7: l). Het gaat erom streng te zijn voor onszelf en mild voor een ander.
Paulus legt het accent van herstel niet op een geforceerd bidden, op grotere geestelijke inspanning, ook niet op het gemis aan geestesgaven, want deze waren in Corinthe wel aanwezig, maar hij wijst op het gebrek aan eenheid in de geestelijke wereld van leder afzonderlijk en allen tezamen. Paulus herleidt de kwade verschijnselen in de gemeente te Corinthe tot een oordeel des Heren, waarmee niet gezegd is dat nu alle ziekte en leder sterfgeval hiervan een teken zouden zijn.

Zo herinnert de apostel de Galaten aan het feit, dat toen hij de eerste maal naar Antiochië ging, het niet in zijn bedoeling had gelegen om in die omgeving te prediken, maar om naar een andere plaats te gaan. Een plotselinge ziekte drong hem evenwel onder de Galaten te blijven. Daarom lezen wij in Galaten 4:13: 'Gij' weet, dat ik aan u de eerste maal, omdat ik ziek geworden was, het evangelie verkondigd heb'. In vers 15 merkt hij dan op, dat de Galaten in hun dankbaarheid en erkentelijkheid hun ogen zouden uitgerukt hebben om ze aan hem te geven. Dit gezegde maakt wel duidelijkdat Paulus een paar gezonde ogen nodig had, evenals de opmerking in Galaten 6:11, waar staat: 'Ziet met hoe grote letters ik u eigenhandig schrijf'. Zo kwam er bijvoorbeeld in al zijn beproevingen nog bij, dat hij in 2 Timotheüs 4:20 erkennen moest:'Trófimus heb ik ziek achtergelaten te Miléte'. Wij denken ook aan zijn advies aan Timotheüs om een weinig wijn te gebruiken voor zijn maag en voor zijn gedurige ongesteldheden 1 Tim. 5:23).

Het woordje 'ontslapen' of 'slapen' wordt meestal in het Nieuwe Testament gebruikt voor het sterven van een christen. Zoals een slapende onttrokken is aan de zichtbarewereld, maar voortleeft in de onzichtbare, zo is dit ook met de gestorven gelovige. Voor ons is zo'n geliefde dood, maar voor God leeft hij voort naar de inwendige mens (Luc. 20:38).
Zoals wij jagen naar de overwinning op de zonden, strekken wij ons ook uit naar de volkomen genezing van het lichaam, ja,wij geloven zelfs, dat wij niet allen zullen ontslapen, maar allen zullen veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik' (15:5l). Wanneer wij dit bereikt hebben, zijn wij als zonen Gods geopenbaard.

32. Maar onder het oordeel des Heren worden wij getuchtigd, opdat wij niet met de wereld zouden veroordeeld worden.

Er zijn mensen die zo met de zondemachten zijn verbonden, dat de Heer hen moet loslaten. Dan kan geconstateerd worden dat God hen aan hun hartstochten, hun onreinheid of een verwerpelijk denken heeft overgegeven (Rom. :24,28).

Zo lag het evenwel bij de Corinthiërs niet. Immers, met het woordje 'wij' sluit Paulus zichzelf immers enigermate hierbij in. De christenen worden door de Heer getuchtigd, opdat zij niet met de wereld zouden veroordeeld worden en óndergaan. Zo verdroeg God wel de afgoderij bij de volken, maar Hij was onverdraagzaam ten opzichte van dit kwaad bij zijn eigen volk. Het woord 'tuchtigen' (paideuoo) doet ons denken aan de maatregelen die een pedagoog of onderwijzer neemt. Deze behandelt zijn ongehoorzame leerlingen anders dan de aardse rechter de wetsovertreder bejegent.

Wanneer zijn pupil de verkeerde kant opgaat, laat de pedagoog hem wel eens een ogenblik zijn gang gaan, opdat zijn ogen zullen opengaan. Zo zijn er christenen, die door ervaring moeten leren wat het loon der zonde inhoudt, namelijk ellende, moeite en een doodssituatie ten opzichte van God. Ook hier geldt dan dat zo'n ongehoorzaam kind van God aan de satan is overgeleverd tot verderf van zijn vlees, opdat zijn geest zou behouden worden (5:5).

Dan kunnen alle dingen voor zo'n afgedwaalde nog ten goedewerken, zodat hij zich weer geestelijk kan opnichten. Terwille van zijn behoud zal de Heer daarom eerder een gelovige de gevolgen van zijn afdwaling laten ervaren dan een ongelovige. Onze vaderen hadden de uitdrukking: een kind van God zondigt niet goedkoop. In een goede gemeente grijpt God daarom sneller in dan in een reeds diep gevallen gemeenschap. Denk bijvoorbeeld aan de geschiedenis van Ananias en Saffira, wier hart door de satan was vervuld om de Heilige Geest te bedriegen. Zij werden beiden een prooi van de doodsmachten, opdat zij wellicht bewaard zouden worden voor een eeuwige ondergang, zoals judas de verrader, van wie gezegd moest worden dat hijeen duivel was. Deze ging bij zijn dood ook heen naar zijn eigen plaats (Hand. 1:25).

Hoe scherper de christen zichzelf onderzoekt en zich afvraagt of hij werkelijk uit de waarheid is, des te beter zal hij zijn plaats in de gemeente kunnen innemen en de zwakken kunnen helpen.

33,34. Daarom, mijn broeders, als gij samenkomt om te eten, wacht op elkander. Heeft iemand honger, laat bij thuis eten, opdat gij niet tot uw oordeel bijeenkomt. Het overige zal ik regelen, wanneer ik kom.

Paulus keert nu weer terug naar de misstanden der Coninthiërs bij het eten van de maaltijd des Heren. Ondanks alle problemen blijft hij ze toch broeders noemen, want ze zijn evenals hij, kinderen van dezelfde hemelse Vader. Hij waarschuwt nogmaals tegen de ongeregeldheden waaraan zij zich schuldig maakten. Zij moesten leren gedisciplineerd te leven. Zij hadden juist tegen de gewone regels van de normale samenleving gezondigd.Een christen die met de Heilige Geest gedoopt is, behoort een voorbeeld te zijn van innerlijke beschaving. Lompheid, onbeschoftheid en een asociaal gedrag vindt men bij hen die door boze geesten zijn gebonden. Zulke chnistenen kwetsen hun geloofsgenoten door hun onbezonnenheid en hun wrange en stekelige opmerkingen. Zij missen dus de gewone fatsoensnormen in de omgang. De apostel moet hier vermanen: als je je liefdemaal houdt, wees dan zo beleefd om op elkaar te wachten. De moeder met de zorg

voor het grote gezin, de man die laat van zijn werk komt en de slaaf die permissie moet vragen, kunnen niet altijd op tijd zijn. Maak er geen opmerkingen over, maar tracht je in hun situatie teverplaatsen. De armen krijgen dan verder wellicht te horen dat de liefdemaaltijd niet bedoeld is om de hongerte stillen noch om zich eens te goed te doen, want dat zou een onwaardig vervolg zijn op het avondmaal des Heren, dat een zuiver geestelijke zaak is.

Zo komt men ook niet in de gemeente bijeen om schone muziek te horen, om redevoeringen te beluisteren, om kunstuitingen te bewonderen, ook niet om de laatste modecreaties te tonen, maar om te zamen de onzienlijke wereld van het Koninkrijk Gods binnen te gaan. Daarom staat de eerste opmerking van het volgende hoofdstuk niet los van deze waarschuwing. Laat men toch alleen de dingen bedenken die boven zijn en wandelen op de weg die verder omhoog voert (12:3l).

Indien een liefdemaal gewenst is, moet het bedoeld zijn als een tafelgemeenschap die volkomen overeenstemt met het gevierde avondmaal. Het gevaar van zulk een gezellig samenzijn is duidelijk. De gesprekken en gedachten gaan zich richten op de meerdere of mindere voortreffelijkheid der spijzen, op de kosten die eraan werden besteed. De rijke ziet dan hoogmoedig rond en in de arme komt een jaloerse geest boven. Zo worden dan de maatschappelijke tegenstellingen tussen rijken en armen, heer en slaaf, ook in de gemeente zichtbaar en dit wil de Heer juist niet. Dan worden al die misschien goed bedoelde maaltijden, waaraan men uren lang bezig is geweest, voor de Heer een belemmering om Zich te openbaren.

Met de opmerking dat hij het overige wel zou regelen wanneer hijzelf kwam, beperkt de apostel zich tot de noodzakelijkste uiteenzettingen. De rest der vragen zou later nog wel behandeld worden, maar wanneer dit zou zijn, stond nog lang niet vast. Wij weten weinig van de reisplannen van de apostel, maar in 2 Corinthiërs 1:16 wijst hij erop, dat het de bedoeling was over Corinthe naar Macedonië te reizen om op de terugweg opnieuw deze stad aan te doen. Uit vers 23 blijkt evenwel dat dit plan niet doorgegaan was vanwege de nog onopgeloste kwesties. Paulus had toen al een zeer zware tijd in Asia achter de rug (2 Cor. 1:8).

HOOFDSTUK 12

1. Ten aanzien van de uitingen des geestes, broeders, wil ik u niet onkundig laten.

Na de nuchtere raadgevingen van de apostel om bij de maaltijd des Heren de fatsoensnormen in acht te nemen en daar ook niet overdadig te eten, lijkt het of hij het nu welletjes vindt en geen zin heeft om nog langer over zulke platvloerse zaken te discussiëren. De rest komt later wel, was de laatste opmerking.

In het nieuwe hoofdstuk behandelt Paulus nu een meer verheven onderwerp met de broeders, onder wie ook de zusters zijn begrepen. Ook dat stond waarschijnlijk op de vragenlijst van de Corinthiërs (7:l). Het gaat nu over het functioneren van de geestelijke begaafdheden in de gemeente in verband met haar positie in de hemelse gewesten. De elkaar bestrijdende en in partijschappen verdeelde Corinthiërs, die zelfs bij de natuurlijke uitingen scheef gingen, worden nu bepaald bij de uitingen des geestes.

Wanneer boze geesten in christenen zo werken, dat ze onbeheerst zijn en elkaar grof bejegenen, is het duidelijk dat ook bij de geestesuitingen telkens duistere machten meevibreren. Men merkt dit verschijnsel ook bij sprekers, die gezalfde woordenvan God doorgeven en die plotseling uit de toonvallen, en dan opmerkingen maken die moeten worden toegeschreven aan het vlees, dat enkele ogenblikken gebruikt wordt door geesten van onreinheid, dwaling en leugen. Zo kan men in pinksterkringen profetieën beluisteren van mensen, die kort te voren door hun driften werden opgejaagd.

Geen wonder dat zulke profeten 'doorvloeien'. Het verbaast ons daarom niet, dat de apostel het nodig vond zijn 'broeders' te onderrichten. Aan de misstanden bij het avondmaal en aan het gebrekkig functioneren der geestelijke gaven danken wij evenwel onze kennis van zaken die anders wellicht verborgen voor ons zouden zijn gebleven. Verder merkt reeds de kerkvader Chrysostomus (ong.

400 n.C.) terecht op: 'Dit gehele gebied is zeer duister. Die duisternis heeft haar oorsprong in de onkunde en het gemis van zaken welke toen veelvuldig plaats hadden, maar nu niet meer geschieden'. De kerk was aards gericht geworden.

De apostel gebruikt hier het woord 'pneumatikos', dat 'geestelijk' betekent. Wij vinden dit woord ook in Romeinen 7:14 waar staat, dat de wet 'geestelijk' is. In 1 Corinthiërs 14:37 wordt 'pneumatikos' weergegeven door 'een geestelijk mens' en in Romeinen 15:27 door 'geestelijke goederen'. In Efeziërs 6:12 wordt ons voorgehouden te strijden tegen de 'geestelijke' (legerscharen) van de boosheid in de hemelse gewesten. Wij moeten dus goed op de hoogte zijn van het geestelijke, want dit is belangrijker dan het vleselijke en het natuurlijke.

Voor 'de uitingen des geestes' heeft het Grieks: ta pneumatika, een term die in hoofdstuk 14:1 vertaald is met 'gaven van de Geest'. De apostel spreekt hier dus in het algemeen over de dingen van de geestelijke wereld zonder bijzonderheden te noemen.'

Door de doop in de Heilige Geest wordt de menselijke geest verrijkt met diens inwoning. Gods Geest heeft talenten en begaafdheden evenals des mensen eigen geest, maar rijker en meer gevarieerd. De Geest is zelf ook een gave, maar dan in de betekenis van een geschenk. In Handelingen 2:3 8 staat de belofte: 'Gij zult de gave (doréa) des Heiligen Geestes ontvangen'. Deze Geest heeft vele kwaliteiten, maar deze moeten wel in ons tot ontwikkeling komen, zoals dit ook gebeurt met de menselijke talenten.

Paulus schreef aan zijn medewerker: 'Veronachtzaam de gave (charisma) in u niet' (1 Tim. 4:14). Wie dus in de natuurlijke wereld vooruit tracht te komen, moet zijn menselijke talenten ontplooien, maar wie in de geestelijke wereld zijn plaats wil innemen, en daar wil strijden en overwinnen, zal de begaafdheden van de Heilige Geest tot ontwikkeling moeten brengen door van Hem te leren. Daarom: 'Streeft naar de gaven des Geestes' (14:l). De geestelijke uitingen zijn zeer belangrijk en men benadeelt zichzelf, indien men deze opdracht terzijde schuift.

'De uitingen des geestes' zijn dus de werkingen van de Heilige Geest die verbonden is met de menselijke geest. Zij zijn de openbaring van belde geesten, want 'die zich aan de Here hecht, is één geest met Hem'(6:17).

De Heilige Geest werkt dus niet los van de menselijke geest. De apostel wil niet dat in de gemeente hierover misverstand bestaat. Hij vindt deze geestelijke zaken zo belangrijk, dat hij een wegwijzer wil zijn om het pad doorde hemelse gewesten te wijzen, want anders zou men het spoor bijster raken (vers 3l). Zomin als de apostel wil, dat de lezers van zijn brieven 'onkundig' zouden zijn aangaande de geheimenissen van het geestelijke Israël (Rom. 11:25), of aangaande de schaduwachtige betekenis van het joodse volk (10:1), of aangaande de toekomst van de ontslapen christenen bij de wederkomst des Heren (1 Thess. 4:13), zomin wil hij, dat wij onbekend zullen zijn met de geestelijke of onzienlijke wereld. Het volk van God gaat immers verloren, wordt dus een prooi van de machten der duisternis, indien het geen kennis draagt van de onstoffelijke dingen.

Het was Jezus zelf die van stad tot stad en van dorp tot dorp een evangelie verkondigde, dat die verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen ontsluierde. Wanneer wij waarachtige volgelingen van Hem willen zijn, zullen ook wij begeren duidelijke inzichten te hebben in die onzichtbare, zintuiglijk niet waarneembare wereld, omdat zich daar de oorsprongen bevinden van goed en kwaad, van waarheid en leugen, van eeuwig geluk of eeuwige rampzaligheid. Voor wie weigert hierop in te gaan, wordt bewaarheid, dat 'een ongeestelijk mens niet aanvaardt hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is' (2:14).

Ondanks de oproep van de apostel om zich kennis te verschaffen van de geestelijke mogelijklieden en uitingen, merken wij overal in kerken en kringen een ontstellend manco op. Er is bij vele christenen niet alleen grote onkunde, maar zelfs afkeer te bespeuren van alles wat met de charismatische gaven te maken heeft.

Men hoort wel eens de opmerking dat Paulus alleen in zijn brieven tot de gemeente te Coninthe over de geestelijke gaven uitweidt, dus ook over het spreken in tongen. Men concludeert daaruit dat de geestesuitingen in de andere gemeenten niet zouden voorkomen. Men voegt er dan soms de insinuatie aan toe, dat het peil van de leden dezer gemeente zo laag was, dat zij door het gebruik der gaven met duistere praktijken zouden bezig zijn. Een ongelooflijke bewering, maar een die wel aantoont, hoe sommige uitleggers zich in allerlei bochten moeten wringen om te 'verklaren', dat de charismatische gaven voor vandaag aan de dag niet meer nodig zouden zijn.

Wij stellen voorop dat in Paulus zelf vele charismatische gaven tot ontwikkeling waren gekomen. Hij bezat de gaven van kennis en wijsheid, want hij schrijft: 'Daarnaar kunt gij bij het lezen u een begrip vormen van mijn inzicht in het geheimenis van Christus' (Ef. 3:4). Tijdens zijn toespraken deed God 'buitengewone krachten door de handen van Paulus' (Hand. 19:1 l). In Lystra genas onder zijn prediking ogenblikkelijk een man die nooit had kunnen lopen (Hand. 14:8-10). Een jongeman met name Eátychus werd door de wegtrekkende rookwalm van de vele olielampen zo bedwelmd, dat hij uit het raam viel en voor dood werd opgenomen. Toen de apostel zich op hem wierp en hem omarmde, werd de jongen weer levend (Hand. 20:8-12). In de broederkring was Paulus niet alleen een leraar, maar hij bezat ook profetische gaven (Hand. 13: l). Hoewel Paulus er verder in zijn brieven niet over rept, vertelt hij juist aan de Corinthiërs over zijn gezichten en openbaringen (2 Cor. 12:1) en hij dankt God ervoor, dat hij meer dan zij allen, in tongen sprak (14:18).

Wij kunnen er zekervan zijn dat in alle door deze apostel gestichte gemeenten, de geestelijke gaven werkzaam waren. Aan de hem onbekende gemeente te Rome schreef Paulus, dat hij verlangde deze broeders te zien 'om enige geestelijke gave mede te delen' (Rom. 1:11). De nadruk valt in deze zin op het woordje 'geestelijk'. Hij wilde dus dat ook in Rome de charismatische uitingen zouden functioneren, waaronder het spreken in tongen en de vertolking ervan. De apostel wilde hun d4s, tot 'versterking', meer geestelijk licht verschaffen, door de weg bekend te maken die 'verder omhoog voert'.

Neen, de Corinthiërs waren geen uitzondering, toen de apostel opmerkte, dat het hun aan 'geen enkele genadegave'ontbrak. Zij toch zagen uit naar de openbaring van Jezus Christus in hen (l:7). Wij kunnen ons voorstellen dat Paulus aan de andere gemeenten niet over de geestelijke gaven schreef, evenmin als hij elders rept over de avondmaalsviering. Zo vormde bijvoorbeeld de glossolalie nergens een probleem en zij functioneerde overal goed, evenals bij de apostelen zelf. Ook in onze eigen gemeente spreken wij zelden over onderwerpen als doop, avondmaal en de glossolalie. Deze zaken behoren bij het fundament, waarvan de apostel schrijft: 'Laten wij daarom het eerste onderwijs aangaande Christus laten rusten en ons richten op het volkomene' (Hebr. 6:l).

Gemeentesamenkomsten zijn geen herhalingen van evangelisatiediensten, waar men zich richt op de eerste beginselen. Uit de inhoud van de hoofdstukken 12,13 en 14 van de eerste Corinthebrief blijkt, dat de apostel de meeste aandacht moest schenken aan de plaats die de glossolalie in de gemeentesamenkomsten inneemt.

2. Gij weet dat gij toen gij nog heidenen waart, u blindelings naar de stomme afgoden liet heendrijven.

Paulus herinnert nu de gemeente aan de duistere toestand, waarin velen van hen voor hun bekering hadden verkeerd. Het merendeel der leden bestond niet uit Joden die eenmaal tot de dienstvan God waren afgezonderd, maar de apostel zegt hier: 'Gij waart heidenen', dus 'zonder Christus, uitgesloten van het burgerrecht Israëls en vreemd aan de verbonden der belofte, zonder hoop (op de heerlijkheid) en zonder (de ware) God in de wereld'. Zij wandelden dus 'overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid' (Ef. 2:1,2,12).

Toen zij heidenen waren, konden zij niet bèinvloed worden door de Geest van Christus. Reeds de psalmist sprak minachtend over de 'stomme' afgoden, die met zilver en goud waren behangen, 'het werk van mensenhanden; zij hebben een mond, maar spreken niet' (Ps.

115:4,5). Paulus bepaalt nu zijn lezers erbij, met welke verachting de Schriften spreken over deze lage vorm van religie. Die idolen zijn onbekwaam om iets goeds tot stand te brengen en vergeefs wacht de afgodendienaar op een verlossend, vertroostend of bemoedigend woord van zijn god.

Wie evenwel deze beelden aanbad en zich willoos overgaf, zich 'liet heendrijven', werd een prooi van de demonen, die zo'n afgod als blikvanger gebruiken om de aanbidders ervan in hun duistere en sinistere sfeer te trekken. Zij hadden zich 'blindelings' aan hen overgegeven, zodat zij als blinden doolden aan de verkeerde kant in de hemelse gewesten. De'stomme afgoden'hadden hen in gemeenschap gebracht met de boze geesten (10:20).

Tijdens hun tempeldiensten werden de heidenen 'geestdriftig', dit wil zeggen door geesten gedreven. Zij werden dan vol van god, dat is enthousiast. Soms stootte zo'n afgodendienaar of -dienares klanken uit, zoals de orakels dit deden. Wij denken hierbij als voorbeeld aan Delphi, dat eveneens in Griekenland lag. Daar zat een vrouw, de Pythia, op een drievoet boven een aardspleet. In een toestand van vervoering die misschien werd opgewekt door opstijgende, bedwelmende dampen, stootte zij klanken uit, die door de priesters als orakels werden vertolkt.

Terwijl het huidige christendom weinig of niets van de onzienlijke wereld weet, dringen de mystieke oosterse godsdiensten in onze westerse maatschappij snel op en zij schenken wèl de mogelijkheld aan de zoekende mens om geestelijk te worden. Zo is yoga voor velen het middel geworden om door lichamelijke versterving en door concentratiemethoden tot hogere bewustzijnstoestanden te geraken. Door zijn aandacht te richten op een beeld, of zelfs maar een boomstronk, wordt de geest van de mens 'blindelings heengedreven' en geleid op dwaalwegen van het rijk derduistemis. De natuurlijke mens wordt op deze wijze tot inactiviteit gebracht en gefixeerd, en de geestelijke mens bij de hand genomen om te dolen in de hemelse gewesten.

Ook bij het spiritisme wordt de geest losgemaakt van het natuurlijke leven en komt hij in rechtstreeks contact met de demonen. Waar op deze wijze de boze en onreine geesten in de mens komen, behoeven wij ons niet te verwonderen, dat een medium de taal van een inwonende geest overneemt en dus evenals het eerder genoemde orakel, onbekende klanken doet horen. Langs occulte weg is het dus mogelijk dat een, in zijn geest overweldigd mens, de talen van boze engelen spreekt.

De christen zal zich evenwel verre houden van elke occulte praktijk, die buiten Christus om, de mens in de onzienlijke wereld brengt. Petrus wees de weg om aan de goede zij de van het Koninknik der hemelen te komen, toen hij sprak: 'Bekeert u en een leder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen' (Hand. 2:38).

Hij geeft dan verder ook aan, hoe de gelovige in het Koninkrijk Gods blijft. Hij citeert de uitspraak van de geïnspireerde psalmist: 'Ik zag de Here te allen tijde voor mij; want Hij is aan mijn rechterhand, opdat ik niet wankelen zou'(Hand. 2:25). Wie op de hoge weg wil wandelen en in de geestelijke wereld alleen contact met God wil hebben, moet de raad van Paulus volgen: 'Laat ons oog daarbij alleen gericht zijn op Jezus, de leidsman en voleinder des geloofs' (Hebr. 12:2).

Wij stellen ons Jezus evenwel niet voor in het vlees, want zo kennen wi) Hem niet (2 Cor. 5:16). Ook zien wij niet tot Hem op door middel van een beeld, een schilderij of een plaat, want de 'Here nu - in onze tijd - is de Geest' (2 Cor. 3:17). Het woord is de openbaring en de 'uiting' van deze Geest. Wie Jezus volgen wil in de hemelse gewesten, moet Hem volgen in zijn denken en zijn woord vasthouden of bewaren. Zo alleen blijft de christen op de weg des levens.

3. Daarom maak ik u bekend, dat niemand, door de Geest Gods sprekende, zegt: Vervloekt is Jezus; en dat niemand kan zeggen. Jezus is Here, dan door de Heilige Geest.

Met het reden gevende voegwoordelijke bijwoord 'daarom' wordt de betekenis van vers 3 in verband gebracht met de geestelijke wereld, waarde gelovigen hun plaats innemenen met hun geestelijke begaafdheden gaan functioneren. Hoe moeten zij zich daar nu opstellen om niet opnieuw als blinden bij de hand genomen te worden door de demonen? Wanneer de gemeente de hemelse gewesten binnentreedt, welke kennis en gezindheid des harten moet zij dan bezitten? Op dat ogenblik immers zal zij zich ervan bewust moeten zijn, dat de overheden, de machten, de wereldbeheersers dezer duisternis en de boze geesten haar de gang op de hoge weg door het Koninkrijk Gods willen versperren.

Paulus gebruikt nu twee uitdrukkingen teneinde de verkeerde en de juiste instelling van de christenen te typeren. Hij schrijft: niemand die door de Geest Gods spreekt, zegt: 'Anathema Jezus', dat betekent:Jezus een vervloeking; en niemand kan zeggen:'Kurios Jezus', dat is Jezus is Heer, dan door de Heilige Geest.

Het woord 'anathema' betekent letterlijk 'wijgeschenk', dat ter verzoening en ter vernietiging aan de godheid prijs gegeven was. Men noemde iemand een vervloeking of banvloek, indien hij voor het algemene welzijn opgeofferd moest worden, zodat door zijn dood de vloek van land of volk afgekeerd werd. Wanneer in jozua 7 telkens sprake is van het 'gebannene' en van de 'ban', die in het midden van Israël was vanwege de zonde van Achan, vertaalt de septuagint dit in het Grieks met 'anathema', het vervloekte. In Romeinen 9:3 zegt de apostel:'Want zelf zou ik wel wensen van Christus verbannen te zijn ten behoeve van mijn broeders, mijn verwanten naar het vlees'. Zijn genegenheid tot zijn volk was zo groot, dat hij om hen te redden wel 'anathema' wilde zijn.

Aan het einde van het vonige hoofdstuk werden de Coninthiërs bepaald bij het vieren van het avondmaal. Men moest dan herdenken hoe de Zoon des mensen eenmaal een vervloeking was. Als hogepniester had Kajafas onbewust geprofeteerd dat Jezus voor het ganse volk moest sterven (Joh. 11:50-52). De Heer was door zijn Vader ter wille van de ganse mensheid als zoenoffer prijsgegeven aan de doodsmachten. Het is noodzakelijk dat een christen op gezette

tijden achterom ziet en herdenkt dat Jezus voor hem een vervloeking werd, opdat de mens Gods van schuld verlost, nu als rechtvaardige, zonder besef van kwaad mag zijn. Het is zelfs noodzakelijk zich dit offer voor ogen te stellen, indien men in zonde is gevallen (1 Joh. 2:l), of indien men ziek is, want 'de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden' (Jes. 53:5). Ook zal men bij het evangelisatiewerk steeds moeten getuigen dat Jezus eenmaal 'vervloekt' was, teneinde de schuld van de ganse mensheid weg te nemen.

Wie belijdt dat Jezus voor hem 'vervloekt' was, gaat in door de enge poort. Dat is genade en waarheid. Maar het is niet Gods bedoeling dat de christen hierbij blijft staan. Hij mag zich niet 'vastklemmen aan Golgotha's kruis, tot de Heer komt', zoals het lied zegt. Hij moet door de poort gaan om de hoge weg te betreden, die naar het doel van God voert: de volmaakte mens op de troon van God. Hij moet dus gelijkvormig worden aan het beeld van de Zoon (Rom. 8:29). Hij zal moeten getuigen: 'Maar één ding doe ik: vergetende hetgeen achter mij ligt en mij uitstrekkende naar hetgeen vóór mij ligt, jaag ik naar het doel, om de prijs der roeping Gods, die van boven is, in Christus Jezus' (Filip. 3:14).

In de rooms-katholieke kerk wordt de gedachte aan 'Jezus een vervloeking' voortdurend levend gehouden door het crucifix met de lijdende Verlosser. De 'geestelijke' leiders dragen dit symbool zelfs altijd bij zich, als onderdeel van hun gewijde kleding. Wij vragen ons af of zij met dezelfde intensiteit waarmee zij de stadia van het lijden des Heren willen overpeinzen, ook bezig zijn met Hem, die met eer en heerlijkheid gekroond is, die bekleed is met alle macht in de hemel en op aarde, en die Heer is.

De leer aangaande de verzoening van de zonden behoort tot de eerste beginselen, waarvan de apostel zegt, dat wij voor de gevorderde christen dit onderwijs kunnen laten rusten om ons te richten op het volkomene (Hebr. 6:l). In ons hoofdstuk voert Paulus zijn lezers de geestelijke wereld binnen, waar de opgestane Meester geen vervloeking meer is, maar Koning en Heer.

De Kurios-titel werd bij het hellenistische heidendom ook voor de goden gebezigd en hij werd ook opgeëist door de Romeinse keizers. In dit verband kon Paulus schrijven: 'Want al zijn er ook zogenaamde goden, hetzij in de hemel, hetzij op de aarde - en werkelijk zijn er goden in menigte en heren in menigte - voorons nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen zijn en tot wie wij zijn, en één Here Jezus Christus, door wie alle dingen zijn, en wij door Hem' (8:5,6).

Duldelijk wijst de apostel er nu op, dat men als christen bij het verkeren in de onzienlijke wereld, evenals de heidenen kan gaan dolen. Er kunnen gedachten opkomen en woorden uitgesproken worden, die wel passen bij het gaan door de poort, maar die niet voldoende zijn voor een wandel op de hoge weg. Wie streeft naar de uitingen van de geest, zal zich enkel en alleen aan de leiding van de Heilige Geest moeten toevertrouwen. Men moet zich dan terdege bewust zijn van diens aanwezigheid in zijn binnenste, Juist omdat het dan op het zuiver geestelijke aankomt. Wanneer het aan rechte onderscheiding ontbreekt, zullen de boze geesten, vooral de 'vrome', hun slag slaan, en grote verwarring veroorzaken. Wanneerdaarom in de pinksterbeweging iedere inspiratie en opkomende gedachte zonder onderscheid klakkeloos als van God komende geaccepteerd wordt, zal de chaos in het geestelijke leven ook volledig zijn.

In dit vers worden wij bepaald bij twee gedachtengangen, die zich in het christendom hebben ontwikkeld. Velen belijden Jezus als de verzoener van hun zonden, dus degene die als de Zoon des mensen voor hen aan het vloekhout der schande heeft gehangen. Zij zijn zich bewust van de waarheid dat zij nu rechtvaardigen zijn door het geloof, maar het Nieuwe Testament spreekt ook over een rijkdom van genade en over een vólle waarheid. Een echtbreker kan na belijdenis van zonde geloven dat zijn schuld vergeven is, maar hierdoor is hij nog geen overwinnaar op de onreine geesten, die voortdurend zijn gedachtenleven bezoedelen. Vele christenen moeten belijden dat zij hun zonden dagelijks meerder maken en dat zij door en door verdorven zijn. Het is dan wel duidelijk dat bij de zulken de kracht en de leiding van de Heilige Geest in hen gemist worden.

De apostel spreekt in 2 Coninthiërs 4:4 over 'het evangelie der heerlijkheid van Christus'. Wie evenals Paulus zelf in de hemelse gewesten 'met de wilde dieren' (15:32) moet strijden, bereikt er niets mee door te belijden dat Jezus Zich eenmaal vernederd heeft en gehoorzaam geweest is tot de dood. De Heilige Geest had geen deel aan het lijden van Jezus, want Hij had de Heer toen verlaten. Wie zich in de onzienlijke wereld opstelt en daar een geestelijke overwinning wil behalen op de overheden en machten, doet dwaas door te zeggen dat hij zich daar 'dekt onder het bloed'. Men moet zich als christen immers altijd van zijn schuldvergiffenis bewust zijn, want anders is men geen rechtvaardige.

Tijdens de strijd moeten wi) ons opstellen in het bewustzijn, dat Jezus, die ons gedoopt heeft met de Heilige Geest, leeft en Heer is, en dat wij overwinnen op dezelfde wijze als Hij overwonnen heeft, namelijk met gezag, en door de kracht van deze Geest. Wanneer er staat: 'En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis', zo hebbenen wij deze twee waarheden samen gebundeld. Het 'bloed van het Lam' is de basis van onze gerechtigheid en daarna volgt het geïnspireerde getuigenis dat Jezus 'Heer' is en wij met Hem, want Hij is de Koning van de koningen en de Heer van de heren. Indien Hij heerser is, regeert Hij over onderdanen die ook de koninklijke waardigheid bezitten.

In Johannes 1:52 belooft de Heer aan zijn volgelingen dat zij de hemel geopend zouden zien. Wanneer dit voorrecht Johannes op Patmos ten deel valt, ziet deze apostel Jezus bekleed met een kleed dat in bloed geverfd was en achter Hem de heerscharen die in de hemel zijn, Hem volgende op witte paarden, gehuld in wit en smetteloos fijn linnen (Openb. 19:11-15).

De apostel Paulus stelt het dus zo: wie nu blijft staan bij Jezus als een vervloeking, is niet gedoopt met de Heilige Geest of spreekt niet door deze Geest. Niet de lijdende Jezus heeft de Heilige Geest uitgestort, maar de verheerlijkte Meester, 'want de Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was' (Joh. 7:39). Een van de werken van de

Heilige Geest is om Jezus groot te maken, want Hij zal het uit het Zijne nemen en het ons verkondigen (Joh. 16:14).
Degene die gedoopt is in de Heilige Geest en wiens wandel is in de hemelse gewesten, ziet Jezus met eer en heerlijkheld gekroond als Kurlos, gezeten ter rechterhand Gods. Het kenmerk van de glossolalie is daarom steeds wat in Handelingen 2:11 door Joden en Jodengenoten werd geconstateerd: de grote werken Gods in de mens worden bekend gemaakt.

Paulus waarschuwt dus aan het begin van de hoofdstukken over de geestelijke gaven, dat wie in zijn profeteren niet zulke hoge en verheven gedachten overJezus brengt, niet gedreven wordt door de Heilige Geest, maar dat andere geesten mede werkzaam zijn, evenals bij de heidenen. De apostel geeft hier dus een eerste toetssteen tot beoordeling der ware profetie. De geestesuitingen die hij verder gaat behandelen, staan niet in verband met een lijdende Christus, maar alle komen af van een triomferende Kurios.

4. Er is verscheidenheid in genadegaven, maar het is dezelfde Geest;

Nadat de apostel de ware en de valse bron van de profetische gave duidelijk uiteengezet heeft, komt hij nu tot een bespreking van de uitingen des geestes, zoals deze in de gemeente van Jezus Christus behoren voor te komen. Hij gebruikt tot driemaal toe het woord 'verscheidenheid' en dan nogwel in het meervoud: verschillen of verdelingen der genadegaven. In de gemeente gaat het niet over enkele personen in wie de charismatische begaafdheden zouden geconcentreerd zijn, over een geestelijke elite, maar over een ruime verspreiding van deze zegen. Toch kan deze veelvormigheid in gaven, bedieningen en werkingen, herleid worden tot éénzelfde oorsprong en springader van alle geestelijke zegeningen: één Geest, één Heer en één God. De volgorde in de verzen 4,5 en 6 zijn een merkwaardige aanduiding van de godheid in haar volheid waarbij merkwaardigerwijze de Geest voorop gaat en het woordje 'God' het drietal afsluit.

De term 'genadegaven' (charismata) is een typische Paulinische uitdrukking, die buiten de brieven van deze apostel slechts nog voorkomt in 1 Petrus 4:10, waar vermaand wordt: 'Dient elkander, een ieder naar de genadegave, die hij ontvangen heeft, als goede rentmeesters over de velerlei genade Gods'. Er is verschil tussen genade (charis) en genadegaven (charismata).

De genade schenkt ons de vergeving van zonden en dus de rechtvaardigheid. Dan volgt nog een geschenk voor de rechtvaardige, namelijk de Heilige Geest. Petrus spreekt in Handelingen 2:38 over de gift of het geschenk (doréa) van de Heilige Geest. Deze Geest die zelf volmaakt begaafd is, kan de begaafdheden van de menselijke geest tot volmaakte ontwikkeling brengen en deze geest ondersteunen met zijn 'kracht van omhoog'. De geestesgaven vormen het rijke assortiment dat de Geest tot ontplooiing kan brengen en waarmee Hij Iedere gelovige wil toerusten. De genadegave (charisma, enkelvoud) kan stoffelijke goederen betreffen, maar in de bijbel ziet zij op een rijke, gevarieerde schat van geestelijke waarden.

Wanneer wij de plaatsen in het Nieuwe Testament doornemen, waar het woord 'charisma' voorkomt, lezen wij allereerst in Romeinen 1:11, dat Paulus verlangt aan zijn lezers de een of andere geestelijke gave mee te delen. In Romeinen 5:15 wordt met de genadegave het herstel van de mens bedoeld, dat heerlijker is dan de beschadiging en de vernieling die door de boze zijn aangebracht. In dit verband is de gave of het geschenk (doréa) danJezus Christus. In Romeinen 6:23 omsluit de genadegave (charisma) het eeuwige leven dat God schenkt in Christus Jezus.

De Heilige Geest maakt ons leven dus eeuwig in positieve zin. De ongeredde mens heeft immers ook eeuwig leven. Zelfs in Romeinen 11:29 gaat het niet over aardse zaken, zoals sommige uitleggers in onze tijd menen, maar de uitspraak: 'Want de genadegaven en de roeping Gods zijn onberouwelijk' zien op het feit, dat de oude beloften en zegeningen aan het joodse volk van kracht waren gebleven: de Verlosser is uit Sion gekomen en Hij heeft de goddeloosheden van Jakob afgewend!

In Romeinen 12:6-8 behandelt de apostel hoe de opbouw van de gemeente door middel van de charismatische gaven tot stand komt. Naar de genade die hem gegeven is, neemt ieder zijn plaats in, die de Heer hem in de gemeente heeft toegedacht. In zijn opsomming van de charismatische begaafdheden noemt de apostel daar: de profetie, het dienen om alles in de gemeente ordelijk en goed te doen verlopen, de bekwaamheid om onderwijs te geven, de wijsheid om te vermanen, de gave om in eenvoud van eigen goederen mee te delen, de ijver bij hen die leiding moeten geven, en de blijmoedigheid, een eigenschap waarmee zij die barmhartigheid bewijzen, moeten zijn toegerust.

In onze brief behandelden wij de algemene betekenis dergaven in hoofdstuk 1:7, het 'charisma' van de onthouding in hoofdstuk 7:7. In ons hoofdstuk wordt het woord 'charisma' behalve in vers 4, ook gebruikt in de verzen 9,28,30,31. In 2 Corinthiërs 1:11 schrijft Paulus over de genade(gave) van de uitredding, toen God de voorbede van de gemeente verhoorde en hij uit grote moeilijkheden werd verlost. In 1 Timotheüs 4:14 roept de apostel zijn jonge medewerker op om de charismatische gave niet te veronachtzamen, die deze ontvangen had krachtens een bijzondere leiding van de Heilige Geest onder oplegging van handen der gezamenlijke oudsten. In 2 Timotheüs 1:6 herinnert Paulus dezelfde evangelist eraan, de gave Gods aan te wakkeren, die door zijn handoplegging in Timotheüs was.

Uit het bovenstaande merken wij, dat er inderdaad een rijke schakering van gaven in de gemeente kan zijn, die dan over de diverse gemeenteleden verdeeld is. Alles wat opbouwt, samenbindt en herstelt, spruit voort uit de Heilige Geest, die eindeloos rijker, meer gevaneerd en sterker is dan de menselijke geest, hoewel deze van dezelfde origine is.

De Heilige Geest ontplooit de begaafdheden in grote verscheidenheid bij de christen die ernaar ijvert. Ze zijn takken van dezelfde boom. Nooit zijn in het individu álle begaafdheden hoog ontwikkeld, zomin als in één mens alle talenten zich kunnen openbaren. De geestelijk begaafden zijn niet alleen nodig om een gemeente tot ontwikkeling te brengen, maar ze zijn als eerstelingen te beschouwen, die eenmaal de gehele aarde tot haar hoge bestemming zullen voeren (Jac. 1:18). Wij

zien dus dat de charismatische gaven niet alleen uit het spreken in tongen en profeteren bestaan, maar dat zij een rijke verscheidenheid vormen ten dienste van de gemeente.

5. en er is verscheïdenheïd in bedieningen, maar het is dezelfde Heer;

Alle gaven zijn bestemd om de gemeente ermee te dienen en haar op te bouwen. Er zijn 'verdelingen' der bedieningen (diakonial), dus deze zijn oververschillende gemeenteleden verdeeld, waarbij ieder zijn eigen manier van dienen heeft. Als apostel was voor Paulus bijvoorbeeld het heerlijke resultaat van zijn 'bediening', dat hij door de heidenen tot het geloof te brengen, 'zo mogelijk de naijver van zijn vlees en bloed mocht opwekken, en enigen uit hen behouden' (Rom. 11:13, 14). Ook had de apostel de 'bediening' om 'de kennis van de heerlijkheid Gods' bekend te maken (2 Cor. 4:l). Het doel van zijn prediking was dus om de mens Gods die tot alle goed werk volmaakt toegerust is, te voorschijn te brengen. In bepaalde omstandigheden had hij de' bediening', of deel aan het 'dienstbetoon' (diakonia) om geld in te zamelen voor de armen in Jeruzalem (Rom. 15:31 en 2 Cor. 8:4). Het woord 'bediening' heeft dus een wijde strekking en is afhankelijk van de natuurlijke en geestelijke begaafdheden, die de christen het meest heeft ontwikkeld. Bi) de opsomming der gaven in Romeinen 12:3-8 schrijft de apostel 'dat God elkeen in het bijzonder heeft toebedeeld... wie dient, in het dienen'.

Er zijn vele vormen van dienstbetoon in de gemeente, soms tijdelijk, soms permanent: er zijn zaalopruimers, er is een koster, er zijn broeders die de lokaliteiten verzorgen, er is een pianist, er zijn leiders voor de leugdclubs en de zondagsschool, er is een zangkoor, een dirigent, er zijn verzorgers van het gemeenteblad, kortom het is als ineen groot gezin waar de kinderen allerlei werkjes doen ten behoeve van de huishouding. Toch heeft de apostel dit soort 'bedieningen' niet op het oog, want hij begint zijn antwoorden met de opmerking, dat hij niet wil dat men in Coninthe onbekend zou zijn met de géestesuitingen of géestelijke gaven. De hoofdzaak van het dienstbetoon ligt dus hier in de geestelijke arbeid van apostelen, herders, leraars, profeten, oudsten, maar ook van gemeenteleden, die ook uitdelers zijn van de menigerlei genade Gods (1 Petr. 4:10 St.

Vert.). De gewilligheid tot dienstbetoon ontleent men aan het voorbeeld van Jezus Christus. Letterlijk staat er in plaats van 'maar het is dezelfde Heer' én het is dezelfde Heer, naar wie men zich richt, 'want de Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te láten dienen, maar om te dienen' (Marc. 10:45). Allen zijn wij zodoende dienstknechten van 'dezelfde' Meester.

6. en er is verscheidenheid in werkingen, maar het is dezelfde God, die alles in allen werkt.

'Werkingen' (energémata) zijn verschijnselen van geestelijke energiebetoningen. Het woord 'energema' komt in de bijbel alleen voor in vers 6 en 10. Natuurlijk bedoelt de apostel niet de energiebronnen in de natuurlijke wereld, maar hij heeft het in dit hoofdstuk over de activiteiten in de wereld der geesten. Zo spreekt de bijbel bijvoorbeeld in beeldspraak over een zware 'donder', dus het gevolg van een 'werking' in de lucht. In de heidense tempeldienst werden de activiteiten ontleend aan de werking der boze geesten, maar in de gemeente des Heren zijn ze onder controle van 'dezelfde God', die zijn energie door allen doet heengaan, zoals de electriciteit uit de centrale door onze huizen heenstroomt.

Wij behoeven geen diepgaand onderscheid te verwachten tussen genadegaven, bedieningen enwerkingen. In de natuurlijke wereld is iemand bijvoorbeeld technisch 'begaafd'. Zijn 'bedieping' of dienstbetoon vindt hij dan ook in de techniek, bijvoorbeeld als ingenieur. Wanneer hij in dit beroep bezig is, kan men spreken van 'werkingen' of activiteiten. Zo heeft men in het Koninkrijk Gods ook 'begaafdheden' die bijzonder ontwikkeld zijn en die leiden tot bijzondere 'bedieningen', waarin men'actief bezig' moet zijn om resultaten te bereiken. Het is evenwel God die ons door zijn Geest toerust tot zo'n dienstbetoon, waarin de Zoon ons is voorgegaan.

7. Maar aan een ieder wordt de openbaring van de Geest gegeven tot welzijn van allen.

De openbaring (phanerosis) of de manifestatie van de Geest maakt iets zichtbaar, doet dus de begaafdheden te voorschijn komen. Zo kunnen wij in verband met de geestesuitingen denken aan: genezingen, wonderen, profetieën, het spreken in tongen, de uitlegging ervan, maar ook aan de gaven van wijsheid, kennis en het onderscheiden van geesten.

De Geest woont in ons en Hij wordt door de 'begaafden' openbaar, en wel door leder op zijn eigen wij. ze. Vergelijk deze uiteenzetting van de apostel met de werking van de levensgeest van de mens. Deze openbaart zich in het gehele lichaam en onderhoudt een oor, een oog, een teen, een nier, het hart, enzovoort. Wat de levensgeest voor het lichaam is, doet de Heilige Geestvoor het Lichaam van Christus, de gemeente. Daarom is er sprake van 'de Geest des levens' of de Levensgeest (Rom. 8:2).

Wij zien dus dat de Geest in ieder gemeentelid die de geestesdoop ervaren heeft, werkzaam wil zijn. Wanneer iemand de Heilige Geest ontvangt zonder dat er een begaafdheid merkbaar wordt, lijkt hij op de man met het ene talent die heenging, een gat groef in de grond en daar het geld van zijn heer in verborg (Matth. 25:18). De bedoeling is toch dat de nieuwtestamentische gemeente de eerstelingen vormt, die eenmaal in het duizendjarig rijk de schepping zullen herstellen en ook op de nieuwe aarde de volken onderricht zullen geven. Het werken met de geestelijke begaafdheden is dus een onderdeelvan het herstelplan van God. Zo manifesteert bijvoorbeeld een moeder de kracht van de Geest, wanneer zij de handen op haar zieke kind legt en de wetteloze machten bestraft en verdrijft in de naam van Jezus.

Ook heeft leder lid van de gemeente meer of minder de gave van wijsheid, van kennis en van geloof nodig. Ook zal iedere christen die gedoopt is met de Heilige Geest in nieuwe tongen spreken. Alle openbaringen zijn tot profijt of ten voordele van de gehele gemeente gegeven. Ook het spreken in tongen, waarbij men zichzelf sticht, zal tot algemeen nut zijn want zo'n geestelijk gezond en opgebouwd christen is ook in staat anderen verder te helpen op de weg des heils. Daarom schrijft de apostel in hoofdstuk 14:12: 'Zo moet ook gij,

omdat gij naar geestelijke gaven streeft, trachten uit te munten tot stichting van de gemeente'.

Niemand bezit dus de geestelijke gaven alleen voor zichzelf. Welke geestesuitingen de mens ook heeft, het is alleen om er goed mee te doen. Charismatische begaafdheden zijn niet om ermee te pralen, niet om opzien te verwekken tot verheerlijking van zichzelf, maar tot opbouw van anderen. In de volgende verzen begint Paulus dan met een opsomming van een aantal geestesuitingen, die klaarblijkelijk bij hun manifestaties onder de vraagstellers in de Corinthische gemeente in het geding waren. Hij noemt een negental, dat volgens de Statenvertaling gevormd wordt door: 1. het woord der wijsheid, 2. het woord der kennis, 3. het geloof, 4. de gaven der gezondmakingen, 5. werkingen der krachten, 6. profetie, 7. onderscheiding der geesten, 8. menigerlei talen en 9. uitleggingen der talen.

Het lag bij de apostel beslist niet in zijn bedoeling om de geestelijke begaafdheden tot een negental te beperken. In Romeinen 12:6-8 noemt hij bijvoorbeeld een geheel andere reeks gaven, die evenwel niet zo in het oog lopende, bovennatuurlijke manifestaties zijn. De talenten van de menselijke geest die door de Heilige Geest tot ontwikkeling gebracht worden, zijn vele. Ze zijn moeilijk te rubriceren en te systematiseren. Het spreken over'de'negen geestesgaven heeft geen schriftuurlijke grond. Ook is het foutief om te denken dat de volgorde der gaven tevens hun meerdere of mindere belangrijkheid zou aanduiden. Hier zit de gedachte achter om het spreken in tongen en de vertolking ervan tot de minste gaven te verlagen. Zo redenerende zou men volgens Marcus 16:17,18 tot de tegengestelde conclusie moeten komen, want daar staat de glossolalie op de tweede plaats.

In de opsomming van de negen geestesuitingen missen we liet spreken in tongen zelf, omdat deze gave algemeen is en er dus geen sprake is van 'een ander'. De glossolalie moet door leder lid van de gemeente beoefend worden, daar zij dient tot eigen opbouw en stichting.

Het is van groot belang om in te zien dat Paulus liet hier niet heeft over tijdelijke openbaringen van de Geest, die dus voor ons niet meer relevant zouden zijn. De geestelijke begaafdheden zijn immers latent

in ieder aanwezig. In de natuurlijke mens en in de aards gerichte christen kunnen zij evenwel niet tot ontwikkeling komen, zoals om een beeld te gebruiken een muzikale gave nooit tot ontplooiing komt, indien men geen muziekinstrument leert bespelen of muzieklessen ontvangt. De onkunde van de Corinthiërs 'ten aanzien van de uitingen des geestes' zal wel in verband moeten worden gebracht met hun ongeestelijke instelling (3:l). Zij werden hierdoor afgeremd in het gebruik van de geestelijke gaven, waarin zij toch wel geloofden. Ook voor ons geldt de vermaning om werkelijk een geestelijke koers te volgen, opdat in onze gemeenten de charismatische gaven ongehinderd kunnen worden geopenbaard. De geestesuitingen zijn immers noodzakelijk voor de opbouw van de gemeenten en tevens voor een wandel in de hemel.

8a. Want de een wordt door de Geest gegeven met wijsheid te spreken,

De eerste gave die de apostel noemt, is het vermogen om door de Geest geleid, met wijsheid te spreken, of letterlijk een'woord van wijsheid' door te geven. Allereerst merken wi) op dat de charismatische gaven aansluiten bij de begaafdheden van de menselijke geest. Deze is namelijk rechtstreeks vanuit God aan de mens geschonken: 'God blies de levensadem in zijn neus'. Wij behoeven dus niet te verwachten dat iemand een begaafdheid van God zal ontvangen, die niet overeenstemt met en aansluit bij zijn menselijke geest.

De Heilige Geest ontwikkelt door zijn beïnvloeding en onderwijs de sluimerende talenten van de menselijke geest. Hij wordt immers voorgesteld als de Leraar ter gerechtigheid. Nu is het werk van een lesgever, om hetgeen in de kinderen aanwezig is, tot ontplooiing te brengen en tot een hoger niveau. Daarom moet de leerkracht altijd meer kennis en inzicht hebben dan de leerling. Van de pupil wordt evenwel verwacht dat hij nauwkeurig acht geeft op het onderricht van de pedagoog en zich beijvert om zich zoveel mogelijk te bekwamen in hetgeen hem wordt geleerd.

Het doel van alle onderwijs van de Heilige Geest is, dat de mens Gods tot alle goed werk wordt toegerust. Er staat: 'Zijn goddelijke kracht immers heeft ons met alles, wat tot leven en godsvrucht strekt, begiftigd' (2 Petr. 1:3, vergelijk hiermee 2 Tim. 3:17). Wat is wijsheid? Ons antwoord is: het vermogen van de geest om de verworven kennis praktisch toe te passen, zodat een positief en harmonisch resultaat wordt bewerkt. De volheid van wijsheid woont in God en de woorden die Hij gesproken heeft, openbaarden zijn inzicht reeds bij de schepping, want 'de Here heeft door wijsheid de aarde gegrond, door verstand de hemelen vastgesteld' (Spr. 3:19).

Uit al Gods doen en laten blijkt ook na de zondeval in zijn plan tot wederoprichting van alle dingen door de herschepping, dat zijn wijsheid zover reikt, dat zij de volmaaktheid en de harmonie opnieuw tot openbaring weet te brengen. Is het wonder dat in Openbaring 7:12 wordt gesproken, dat ook de wijsheld van onze God Hem tot in alle eeuwigheden toekomt? Ook de geest van de natuurlijke mens heeft wijsheid', maar deze beweegt zich slechts op het vlak van de zichtbare dingen, van het zintuiglijk waarneembare. Daarom is zijn wijsheid beperkt. Bovendien wordt zij menigmaal beïnvloed door de god dezer eeuw, zoals de apostel schreef 'Bewerende wijs te zijn, zijn ze dwaas geworden' (Rom. 1:22). Jacobus concludeert tenslotte dat de aardse wijsheid bij de mens die onnut is geworden, ongeestelijk is, ja zelfs demonisch. Zij bewerkt geen positief resultaat, maar wanorde en kwade praktijken (Jac. 3:15,16).

Wanneer de Heilige Geest zijn wijsheid aan de menselijke geest meedeelt, houdt deze ook rekening met de waarheid van de onzienlijke wereld. Daarom schreef Paulus aan de Corinthiërs: 'Maar wat wij spreken, als een geheimenis, is de verborgen wijsheld Gods, die God reeds van eeuwigheid voorbeschikt heeft tot onze heerlijkheid'(2:7). De Heilige Geest 'doorzoekt alle dingen, zelfs de diepten (diepste gedachten) Gods' en wij hebben deze Geest ontvangen als opvoeder en leidsman (2:10-13).

In het oude verbond is menigmaal sprake van menselijke wijsheld. Denk bijvoorbeeld aan Bezaleël, die vervuld was met wijsheld doorde Geest van God (Ex. 31:2,3). Ook worden wij dan bepaald bij het wijze

oordeel van Salomo, toen twee vrouwen twistten over een baby. De koning maakte bij het vellen van zijn vonnis gebruik van zijn natuurlijke kennis betreffende het moederhart en zijn reacties (1 Kon. 3:16-28). Toen de veldoverste Joab de gevluchte Absalom weer bij zijn treurende vader terug wilde brengen, schakelde hij een wijze vrouw uit Tekoa in. Deze wist met haar psychologisch inzicht het hart van David zo te bespelen, dat deze het verzoek van Joab inwilligde (2 Sam. 14). Zo lezen we ook over de wijsheid van Achitofel en van Husaï, raadsheren van David (2 Sam. 16 en 17).

In het oude verbond ontbrak evenwel de grote Leraar, die de mens ook wijsheid bijbrengt in de geestelijke wereld. Jezus was de eerste die kon zeggen: 'Meer dan Salomo is hier'. Hij toonde zijn geestelijke begaafdheid, door bij de verzoeking in de woestijn steeds met een enkel woord van wijsheid de verzoeker te weerstaan en tot de aftocht te dwingen. Zo stelde Hij aan de Farizeeën de vraag: 'Wat dunkt u van de Christus? Wiens zoon is Hij? 'Op het antwoord: 'Davids zoon', bepaalde de Heer hen bij het feit, dat David zijn zoon ook Here noemde.

Van die dag af durfde dan ook niemand Hem meer iets te vragen, na dit betoon van goddelijk inzicht. Paulus bedoelt in onze tekst hier met een'woord van wijsheid', de verlichting die de Heilige Geest de gelovige op het juiste ogenblik schenkt. Zo beloofde onze Heer in tijden van vervolging aan zijn discipelen: 'Ik zal u mond en wijsheid geven, welke al uw tegenstanders niet zullen kunnen weerstaan' (Luc. 21:15). De ondervraagden behoeven zich niet vooraf te prepareren, maar zij kunnen woorden van wijsheid spreken, zodat zij hun verdrukkers kunnen weerleggen.

Jacobus raadt de gelovigen aan om in moeilijke omstandigheden te ijveren naar een woord van wijsheid: 'Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden' (Jac. 1:5). Hoe zal deze broeder des Heren bij de leiding in het zogenaamde apostelconvent niet om wijsheid hebben gebeden. Men stond daar toch vooreen beslissende fase in de christelijke kerk. En wel in de judaïstische kwestie. De vraag was of de bekeerde heiden door het

synagogepoortje moest gaan, dus de wet van Mozes moest houden, teneinde zalig te kunnen worden. Het woord van wijsheid dat hij ontving, was het schriftwoord, dat de vervallen hut van David reeds was opgebouwd in Jezus Christus, dat er een gemeente uit deJoden was, een volheid uit Israël, die tot taak had het overige deel der mensen bekend te maken met het reddingsplan van God in Jezus Christus, waarbij geenvoorwaarden aan de bekeerlingen worden gesteld, dan alleen die van geloof (Hand. 15).

In Galaten 2:11-21 zien we, hoe Paulus de apostel Petrus berispte, omdat deze met Bárnabas en nog enkele christenen Joden weigerde nog langer met de heidenen aan één tafel te gaan zitten. Met een woord van wijsheid wist Paulus de twijfelaars en vreesachtigen te overtuigen. Geen wonder dat Petrus later erkent, dat Paulus bijzondere wijsheid bezat (2 Petr. 3:15).

Dit was ook wel nodig, omdat deze apostel der heidenen, met zijn leer tegen de mening van talloze medegelovigen inging. Het getuigt ook van grote wijsheid wanneer Paulus juist in deze brief aan de Corinthiërs zoveel adviezen gaf voorallerlei praktische situaties. Hij beantwoordde vragen als: mag men wel of niet offervlees gebruiken, wanneer mag een gelovige vrouw haar ongelovige man verlaten, hoe moet het optreden van de vrouw in de samenkomsten zijn, enzovoort. Al zijn adviezen vonden hun oorsprong in de grote kennis die deze apostel bezat van het Koninkrijk der hemelen.

Ook de leden van onze gemeenten moeten een woord van wijsheld door de Geest Gods kunnen spreken. Het voorzetsel 'door' wijst erop, dat God dus de bron van de wijsheid is en de Geest de bemiddelaar. Een christen zonder enige charismatische gave van wijsheid is geestelijk onderontwikkeld. Zo moeten ook allen in zekere mate kennis hebben van de Schriften en anderen kunnen onderwijzen, ook al zijn ze dan nog geen leraars. Veronderstel dat iemand ziet dat zijn kind driftig wordt en dat het bezig is zijn speelgoed of een ander voorwerp te vernielen.

Als vader kan hij zich dan misschien kwaad maken en het kind vastpakken en toeschreeuwen: 'Ik kan ook schoppen en slaan'.

Wanneer hij dan zijn kind goed aftuigt, toont zo'n opvoeder dat hem zelfs de normale levenswijsheid ontbreekt, want dan had hij getracht allereerst het kind af te leiden en tot rust te brengen. Een vader die evenwelmet hemelsewijsheid begiftigdis, zal niet alleenzijnkind tot bedaren trachten te brengen met natuurlijke middelen, maar hij zal ook de geweldgeesten binden en verdrijven en op deze wijze zijn kind heiligen. Menselijke wijsheid is een heerlijke gave, maar een woord van wijsheid sprekendoorde Heilige Geest heeft betrekkingop de onzienlijke wereld en gaat erboven uit. Het leidt tot heerlijker resultaten, namelijk van bevrijding van het slachtoffer uit de macht der boze geesten.

Er is menselijke wijsheid nodig om een fabriek te besturen en een organisatie te leiden, maar er is goddelijke wijsheid nodig om als oudste of als herder in een gemeente te kunnen functioneren, zodat er een geestelijke groei gezien wordt en de leden in harmonie met elkaar leven. Een woord van wijsheld gaat steeds gepaard met innerlijke rusten vrede. Mensen die opgejaagd worden en gespannen zijn, kunnen nooit woorden van wijsheid spreken, ook al praten ze veel en druk. Daarom moet er in gemeentevergaderingen, in broederraden, in kerkelijke commissies, een sfeer van vriendelijkheid en liefde zijn,willen erwijze woorden worden gesproken en wijze besluiten worden genomen.

8b. en de ander met kennis te spreken krachtens dezelfde Geest;

De volgende gave die de apostel noemt, is een 'woord van kennis'. Het is onmogelijk voor ons om vooral in een hoog ontwikkeld cultuurland zonder kennis te leven. Het gevaar dreigt evenwel dat men bij het overnemen van kennis in aanraking komt met de god of de goden dezer eeuw. Zij beïnvloeden de mens en brengen hem foutieve kennis bij, ja trachtenzelfs Godevijandige stelsels ingang te doen vinden. Hoemeer een mens studeert en zijn kennis vergroot, hoe veelvuldiger de gevaren zijn waaraan hij blootgesteld wordt.

De grootste bedreiging vormen dan niet de exacte wetenschappen, die op wiskundige grondslag zijn opgebouwd of de technische studie,

hoewel daar ook voor geldt dat een rijke in kennis moeilijk het Koninkrijk der hemelen binnengaat. Het gevaar schuilt vooral in de wijsgerige opleidingen bij een theologische richting, bij filosofie, sociologie, psychologie, bij politocologie, bij literatuur en bij kunst, waar de misleidende geesten hun grootste successen boeken. Zij houden de geest van de student bezig en slepen hem mee 'door hun wijsbegeerte en doorhun ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevening der mensen, met de wereldgeesten en niet met Christus' (Col. 2:8).

Ver boven deze natuurlijke, vaak zo gedegenereerde kennis uit, staat de kennis van de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen, de kennis van de geestelijke wereld. Deze kennis berust op openbaring door het Woord van God en kan de mens zich alleen door geloof eigen maken. Deze kennis moet de mens hebben om door de Heilige Geest een 'woord van kennis' te kunnen uitspreken. Kennis (gnosis) is de term diem deze brief gebruikt wordt om een diep inzicht in de goddelijke waarheid uit te drukken, terwijl wijsheld een meer algemene uitdrukking is, die in tegenstelling met gnosis waarschijnlijk praktische wijsheid betekent' (kanttekeningen Coneybeare-bijbel). Wijsheid is de toepassing van kennis. 'Krachtens dezelfde Geest' betekent iets anders dan 'door de Geest' in vers 8a. Het gaat erover dat deze kennis geïnspireerd wordt door de kracht van de Heilige Geest in de menselijke geest. Het tegengestelde vond plaats, wanneer de Coninthiërs in de heidense tempels 'blindelings' meegevoerd of meegesleept werden door de krachten uit het nijk der duisternis. Daarwerden ze op het verkeerde pad gebracht teneinde de stomme afgoden te dienen (12:2).

In het oude verbond kende men de Here God uit zijn werken en uit zijn wet. Vanwege de geestelijke onverschilligheid en de verblinding sprak de profeet: 'Mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis. Omdat gij de kennis verworpen hebt, verwerp Ik u, dat gij geen priester meer voor Mij zult zijn' (Hos. 4:6).

Zo verweet Jezus de wetgeleerden in zijn tijd dat zij 'de sleutel der kennis' hadden weggenomen. Zij hadden namelijk door hun instellingen en verordeningen het accent op de uiterlijke dingen

gelegd, zodat het volk het godsdienstig bewustzijn ten opzichte van de hemelse zaken volkomen kwijt was. Daarom vervolgde de Heer zijn 'wee u' met de conclusie: 'Zelf zijt gij niet binnengegaan (door gebruik te maken van de sleutels van het Koninkrijk der hemelen) en hen, die trachtten binnen te gaan, hebt gij tegengehouden' (Luc. 11:52). Hetzelfde verschijnsel doet zich ook allerwegen voorbij de leidslieden in onze tijd. Zij zijn aardsgerichten hebben geen inzicht in de onzienlijke wereld.

Jezus was de prediker van de kennis van het Koninkrijk der hemelen. Hij was de grondlegger van de ware kennis. Hij kende de Vader en heeft Hem ons doen kennen. Door deze kennis veranderde Hij bijvoorbeeld de voorstelling die de mens van God had, volkomen. Daarom zien wij die het Koninkrijk der hemelen weer zijn binnengegaan, onze God weer als enkel goed en als enkel licht, als barmhartig, goedertieren en trouw aan zijn oorspronkelijke plan. Jezus nam bi) zijn volgelingen het oudtestamentische godsbeeld geheel weg. Ook nu is het nog zo, dat de christen die niet functioneert in de onzienlijke wereld, dus die de sleutel der kennis mist, dezelfde voorstelling van God heeft als de ouden die hadden.

Ook bracht Jezus kennis bij aangaande de heilige engelen die de mensen dienen, maar ook aangaande de werkingen van de boosaardige geesten, de vijanden van God en van zijn plan maar ook van de mens. Hij wees hen aan als de bewerkers van alle kwaad.

Paulus had door horen en geloven zoveel kennis verzameld, dat hij van zichzelf getuigde: 'Daarnaar kunt gij' bij het lezen u een begrip vormen van mijn inzicht in het geheimenis van Christus, dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen, zoals het nu door de Geest geopenbaard is' (Ef. 3:4,5). De apostel kende de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen, zodat zelfs de gedachten van de satan zelf en diens manier van handelen hem niet onbekend waren (2 Cor. 2:1l).

Wanneer ook in onze gemeenten een 'schriftgeleerde, die een discipel geworden is van het Koninkrijk der hemelen' (Matth. 13:52) een 'woord van kennis' doorgeeft, zal daardoor geopenbaard worden wat

zich op dat ogenblik in de geestelijke wereld afspeelt. Een 'woord van wijsheid' richt zich dus op de praktische zijde van de gemeente en haar wandel op de hoge weg, terwijl een 'woord van kennis' duidelijke inzichten verschaft in de geestelijke wereld. Jezus sprak zijn gelijkenissen uit als woorden van kennis. Hij doceerde: 'Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan...'. Het behoeft ons niet te verwonderen dat onze Heer zijn discipelen niet uit allerlei rabbijnenscholen recruteerde, noch ze ook uit de priesterkaste koos, want daar had men de sleutel der kennis weggenomen; daar miste men de radar voorde geestelijke wereld. Hij koos evenwel zijn volgelingen uit 'ongeletterde en eenvoudige mensen uit het volk' (Hand. 4:13). Door zijn woord leidde Hij hen binnen in het Koninkrijk der hemelen met zijn heerlijkheid maar ook met zijn strijd.

Van Paulus lezen we dat zijn vooropleiding hem in de weg had gestaan. Ook bij hem was de sleutel der kennis weggenomen. Daarom schreef hij: 'Om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heer; om wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn' (Fil. 3:8 St. Vert.). Welke 'Woorden van kennis' gaf de apostel niet in deze brief aan de Corinthiërs, over het mysterie van de opstanding.

Jezus voorspelde dat het evangelie van het Koninkrijk der hemelen in de gehele wereld zou worden verkondigd (Matth. 24:14). Dan zal het resultaat van deze kennis van de onzienlijke wereld gezien worden in een gemeente, die stralend en zonder vlek of rimpel of iets dergelijks zal zijn (Ef. 5:27).

Het is duidelijk dat de boodschappers van zo'n heil geen theologische of universitaire ontwikkeling nodig hebben, want ook in onze tijd moet worden geconstateerd dat men daar de sleutels van de ware kennis mist. Er is zich evenwel een generatie aan het vormen die inzicht heeft in het Woord van God en onderwezen wordt door de Heilige Geest in de kennis van het Koninkrijk der hemelen. Zij zal dit evangelie over de aarde verbreiden. Zij behoeft daarbij niet te steunen op zogenaamde vakkennis, maar op geloof in het geopenbaarde Woord Gods en de leiding en onderwijzing van de Heilige Geest. Door dit nieuwe geslacht zal eenmaal de profetie vervuld worden: 'De

aarde zal vol zijn van kennis des Heren, zoals de wateren de bodem der zee bedekken'.

9a. de een geloof door dezelfde Geest

De derde gave is die van geloof. Nog steeds zijn we bezig met de pneumatika, dus met alles wat van de menselijke geest én van de Heilige Geest is. Geloven is een functie van de geest, waardoor de mens dingen kan leren kennen die hijmet ziet. Daarom noemt men geloof wel de hand van de geest, waarmee deze zaken kan grijpen envasthouden, die de mens niet zintuiglijk heeftwaargenomen.

Geloof heeftde mens ook in zijn natuurlijke leven nodig. Hij verrijkt dan zijn kennis bijvoorbeeld met wat er verteld wordt ver landen waar hij nooit is geweest, over tijden die hij niet heeft meegemaakt, en over alles wat buiten zijn eigen waarneming is ontstaan en gebeurd. Voor de natuurlijke mens zijn dat dingen die hem zijn verteld of die hij heeft gelezen, en die hij nu als waarheid aanvaardt of als leugen afwijst.

Geloof hecht zich altijd aan een woord. In ieders leven zal het geloof moeten functioneren, wil men in het natuurlijke leven tot ontwikkeling komen. Dit begint al bij een kind dat goed moet luisteren naar wat zijn moeder zegt. Het moet haar woorden aanvaarden en er zijn voordeel mee doen.

Wil evenwel een mens zich boven het natuurlijke leven uit ontwikkelen en met zijn geest zijn plaats innemen tussen de geesten in de onzienlijke wereld, dan heeft hij maar één middel om daar te leven, namelijk zijn geloof. Zintuiglijk kan hijm de hemelse gewesten niets waarnemen. De onzienlijke wereld is een geheimenis en de bijbel spreekt over de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen. Wanneer God Zichzelf niet door zijn woord, dus door een geestesuiting, had geopenbaard, zou de mens niets bezitten waardoor hij kennis en inzicht kan verkrijgen aangaande de hemelse gewesten. God hééft evenwel gesproken: in het oude en in het nieuwe verbond door profeten, maar bovenal in de nieuwe bedeling door zijn Zoon.

In het oude verbond kon God niet duidelijk spreken, omdat de profeten niet de inwoning van de Heilige Geest bezaten. Hun profeteren was daarom slechts zeer ten dele. De Heilige Geest kwam overhen en rustte bij tijd en wijle op hen, maar zij vormden niet één geest met Hem (6:17). De Heilige Geest kon hen slechts gebruiken naar de mate van het geloof van hun menselijke geest. Zo was bijvoorbeeld Jesaia geen arme van geest,'geen ongeletterd en eenvoudig man uit het volk' (Hand. 4:13), maar een persoon met een rijk begiftigde geest welke een groot geloof bezat, en daarom door de Heilige Geest kon gebruikt worden om zulke koninklijke profetieën uit te spreken en zulke heerlijke gedachten Gods doorte geven, die hij overigens zelf niet alle begreep (1 Petr. 1:10-12).

Het leven van hen die de profeten geloofden en die zich naar hun woorden richtten, werd wel verrijkt. Af en toe grepen ze dan ook iets uit de zuiver geestelijke wereld. De Hebreeënschrijver zegt in hoofdstuk 11 dat ze een getuigenis ontvingen dat zij God behaagden op deze weg. Zo ook ontvingen deze gelovigen op aarde vaak machtige verhoringen en bevestigingen. Denk maar aan de jongelingen in de vurige oven, aan Abraham die tegen hoop op hoop geloofde dat hij een zoon zou krijgen. Verder worden geloofshelden genoemd als 'Gideon, Barak, Simson, Jefta, David en Samuël, die door geloof koninkrijken onderworpen, gerechtigheid geoefend, de vervulling der beloften verkregen hebben, muilen van leeuwen dichtgesnoerd, de kracht van het vuur gedoofd hebben, enzovoort' (Hebr. 11:32-34).

Tot hen allen kon gezegd worden: 'Groot is uw geloof, maar het was een menselijk geloof en meestal op aardse vervulling gericht. Hetzelfde geloof zien wij tegenwoordig ook bij bepaalde evangelisten en 'godsmannen', die door het geloof nieuwe gebouwen krijgen, grote geldelijke inkomsten verzamelen of kleren en schoenen voor hun kinderen op deze wijze verkrijgen. Hun geloof wordt dan op aarde gehonoreerd en niet in de hemelse gewesten, omdat zij daar geen inzicht in hebben. De totaliteit van het Koninkrijk der hemelen en de volle waarheid ontging de geloofshelden uit Hebreeën 11 en ook nu nog de oudtestamentisch ingestelde christenen. De ouden stierven allen in het geloof dat er een ander tijdperk zou komen, waarin al de

beloften van God realiteit zouden worden en vervuld zou zijn: 'Ik zal wonderen geven in de hemel'. 'In dat geloof zijn dezen allen gestorven, zonder de beloften verkregen te hebben' (Hebr. 11: 13).
In het nieuwe verbond komt het woord van God tot de mens door Jezus Christus. Hij openbaarde wèl de verborgenheden van het onzienlijke Koninkrijk der hemelen. Hij verwierf Zich geen aardse gebouwen en aardse goederen, maar wel de hoogste plaats in het Koninkrijk der hemelen. Wij krijgen daarom de raad: 'Laat ons oog daarbij alleen gericht zijn op Jezus, de leidsman en voleinder des geloofs' (Hebr. 12:2). Jezus zelf begon pas te onderwijzen, nadat Hij de Heilige Geest ontvangen had, die kennis heeft van alle dingen, de zienlijke zowel als de onzienlijke.

De Heilige Geest onderrichtte en leidde onze Heer in de volle waarheid, in het volle evangelie. Van Hem sprak de Vader: 'Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb; hoort naar Hem' (Matth. 17:5). Hij bedoelde: geloof wat Hij zegt! Het geloof is immers uit het horen, en het horen door het woord van Christus (Rom. 10: 17).

Het geloof wordt dus gestimuleerd door de prediking. Door Jezus werd de volle waarheid verkondigd, en die in zijn woord geloven en dit bewaren, dat is vasthouden, worden zijn volgelingen genoemd en worden behouden. Door het geloof van de menselijke geest kan men de woorden van Jezus aanvaarden, maar men kan zijnwoorden ook nietgeloven en ze dus als leugen verwerpen.

Sommige christenen menen dat het geloof een bijzondere gave van God zou zijn, die Hij slechts aan een kleine groep uitverkorenen geeft. Wie dit geschenk niet ontvangen heeft, is dan niet in staat het Koninkrijk Gods binnen te gaan. Zijstaven deze leer met een beroep op Efieziërs 2:8, waar staat: 'Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf- het is een gave van God'. Het woordje 'dat' ziet echter niet terug op geloof, maar op genade. Men zou hier 'door geloof' tussen haakjes kunnen zetten, want het geloof is het middel waardoor wij ons de genade toeëigenen. Dan staat er: 'Want door genade zijt gij behouden, (door het geloof), en dat niet uit uzelf het is een gave van God'. Het geloof is niet een genadegave, of een

geschenk, maar ons 'behoud' wordt ons uit ontferming geschonken. De vertaling Brouwer luidt: 'Want het is uit genade, dat gij door het geloof behouden zijt. En dat is niet aan uzelfte danken, maar het is een geschenk van God'. Let dus wel op, dat het gewone geloof geen charismatische gave is, evenmin als menselijke wijsheid en kennis hiertoe behoren.

Iedere geest bezit geloof. Zelfs van de boze geesten wordt meegedeeld dat zij geloven kunnen (Jac. 2:19). Het geloof moet zich evenwel richten op het Woord van God. De Thessalonicenzen hadden zich van de afgoden afgekeerd en van hen wordt geschreven: 'Maar allerwegen is uw geloof, dat zich op God richt, bekend geworden' (1 Thess. 1:8,9). Wanneer wij zeggen dat wij iemand geloven, moet deze eerst iets hebben gezegd. Indien iemand veel gezegd heeft en wij dus veel van hem weten, kunnen wij ook veel geloof en veel vertrouwen in hem hebben. Men hoort wel eens: 'Dat is zo'n gelovige man ofvrouw'. Dan vragen wij ons af: 'Wat geloven ze dan? 'Zulke personen zullen veel beloften en toezeggingen van onze Heer moeten kunnen vasthouden, zodat die in hun leven worden gerealiseerd. Wanneer zij de onthullingen der geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen geloven, zullen zij ook veel kennis en wijsheid opdoen.

Het is van belang zich te onderzoeken of men als christen wel in het ware geloof staat (2 Cor. 13:5) en om de strijd aan te binden tegen iedere inspiratie die niet overeenstemt met de woorden van Jezus Christus en die van zijn betrouwbare apostelen. Paulus zelf heeft deze strijd ook gekend en hij heeft tot het einde het geloof vastgehouden, ook al zag hij de volle vrucht ervan niet. Hij zegt immers: 'Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden'(2 Tim. 4:7). Door het geloof weten wij dat wij rechtvaardigen zijn en dat wij uit de macht der duisternis verlost zijn, en overgezet in het Koninkrijk van Jezus. Als rechtvaardigen zullen wij ons in dat onzienlijke rijk moeten oriënteren en daar functioneren. Dit kan alleen door geloof, zoals Habakuk 2:4 zegt: 'De rechtvaardige zal door zijn (eigen) geloof leven'. En waar zal hij leven? Het antwoord is: in de onzienlijke wereld van het Koninkrijk der hemelen, want 'het geloof nu is de zekerheid der dingen, die men hoopt, en het bewijs der dingen, die men niet ziet'(Hebr. 11: l).

Er is gradueel veel verschil onder de christenen. Sommigen wankelen in het geloof. Ze grijpen eerst de woorden van God vast en dan laten ze deze weer los. Zij twijfelen, zijn ongelovig en kunnen geen enkele hemelse zekerheid vasthouden. Hun geloof is niet bestand tegen de pressie en de misleiding van de boze geesten, die vaak uit de omstandigheden willen bewijzen dat Gods woord niet zou uitkomen. De boze geesten die op de menselijke geest van de christen aanvallen, ziet hij niet, maar ze doen wel hun destructief werk in hem door ongeloof te stimuleren en daardoor het geestelijke leven af te remmen. Maar gelukkig hebben Gods kinderen die in de Heilige Geest zijn gedoopt, ook een bijzondere ondersteuning in hun geloof. De Heilige Geest ziet men evenmin als de boze geesten met zijn natuurlijke ogen, maar deze Geest werkt ook, en wel positief.

Hij heeft immers evenals alle andere geesten ook geloof en wel een dat zeer sterk en onwankelbaar is. Hij wil door zijn geloof het geloof van de christen vermeerderen, stimuleren, opbouwen, sterk en krachtig maken. Deze werking van de Heilige Geest is een charismatische gave. Deze begaafdheid maakt het de christen mogelijk ondanks alle tegenstand, Gods Woord vast te houden en de vervulling van zijn beloften te verwachten en in alle vrede en rust te volharden. Zo'n door de Heilige Geest begiftigd persoon is met deze gave standvastig in het geloof en hij zal hierdoor 'bergen verzetten in het hart van de zee', dus boze geesten overwinnen en in de afgrond opsluiten. Dit niet alleen, maar voor zulk een geldt ook: 'Alles is mogelijk voor hem die gelooft'. Geen wonder dat er dan sprake is, dat God (de Heilige Geest) meewerkt door tekenen en wonderen en velerlei krachten.

Petrus en Johannes bezaten zo'n sterk geloof, door de Heilige Geest gestimuleerd, dat zij door het geloof in de naam van Jezus, de Heiland en hersteller, aan de verlamde bij de Schone Poort volkomen genezing schonken. Ook lezen we in Handelingen over verschillende mannen Gods, die 'vol van geloof waren' (Hand. 6:5, 11:24). Vanuit dit geloof deed Stéfanus wonderen en tekenen en bracht Bárnabas grote vertroosting in de gemeenten en werden grote scharen toegevoegd. Dank zij dit charisma van geloof kon deze discipel ook blijmoedig afstand doen van zijn akker, waarvan hij de opbrengst aan de voeten

der apostelen neerlegde. Bij de gave van het geloof wordt dus de hand van het menselijke geloof krachtig ondersteund door de Heilige Geest. Niet alle gemeenteleden hebben deze gave des geloofs. Paulüs schreef immers evenals Johannes, aan vaders, jongelingen en aan kinderen in het geloof, dus inde geestelijke wereld. Maar ieder die deze gave bezit, zal haar aanwenden ten dienste van het geheel. Gemeenteleden met de gave des geloofs mogen een bijzondere plaats innemen, want zij zullen door hun voorbeeld de zwakken in het geloof aansporen vol te houden en niet te versagen. Zij blijven de Heer verwachten en laten zich niet ontmoedigen, ook al laat het verlossend handelen van God op zich wachten.

9b. en de ander gaven van genezingen door die ene Geest;

Nu noemt Paulus de gaven der gezondmakingen (St. Vert.), of de charismata der genezingen. Dikwijls worden genezingen alleen betrokken op ziekten van het lichaam, maar het is niet alleen de uitwendige mens die ongezond kan zijn, maar ook de inwendige mens met zijn ziel kan ziek zijn. Men spreekt immers van psychisch gestoorden of zielszieken. Ook kan de geest overweldigd zijn, zodat deze zijn normale functie niet kan verrichten. Wat zijn nu de oorzaken van al de destructieve werkingen in het menselijke organisme? Het Nieuwe Testament toont ze ons als operaties van de machten der duisternis, die op de geest, de ziel en het lichaam aanvallen, deze trachten te overweldigen en te gebruiken en daarbij kwetsuren aanbrengen.

De leugenmachten beïnvloeden de geest die de drager is van de wetten Gods en van de waarheid. Al de uitingen van de geest worden hierdoor omgebogen. Het geloof van de mens wordt op een dwaalspoor gebracht, de sleutel der ware kennis wordt weggenomen, de wijsheid wordt tot dwaasheid gemaakt en het verstand wordt verduisterd. De geestkracht wordt gedoofd of in een verkeerde richting gestuwd. De bedoeling van God is het herstel of de gezondmaking. Daartoe moet eerst de leugenmachtworden lamgelegd en uitgeworpen door liet woord der waarheid. Wanneer de mens op deze wijze van de dwaalgeest verlost is, moeten zijn ogen nog worden

geopend voor de waarheid, en die zal de menselijke geest ookvrijmaken van de misleidingen, zodat van hem niet meer kan gezegd worden, dat hij horende in de natuurlijke wereld, niet hoort in de geestelijke wereld en ziende, niet ziet of opmerkt. Wanneer de menselijke geest weer gezond in de onzienlijke wereld functioneert, kan gezegd worden, dat hij geestelijk is genezen en wordt bekwaamd om in de waarheid te wandelen (Matth. 13:14,15).

Ook moet de mens genezen worden van de geestelijke verblinding, waarmee de god dezer eeuw hem heeft geslagen, zodat hij het schijnsel niet kan ontwaren van het evangelie der heerlijkheid van Christus (2 Cor. 4:4). Denk ook aan de depressies die de geesten van het occultisme veroorzaken door middel van hun verleugeningen. Zij infiltreren de mens met gedachten dat hij niets is, niets heeft en niets kan. Ook hiervan moet hij hersteld worden. Het kenmerkvan een geesteszieke is zijn verleugening! De zondemachten vallen op de ziel aan. Zij stimuleren de begeerte, zodat deze zich gaat richten op de wetteloosheid. De broeder des Heren schreef, dat de ziel langs de weg der begeerte contact zoekt met de verlokkende zondemachten. Deze onreine geesten bevruchten haar en uit deze gemeenschap wordt de zonde geboren (Jac. 1:14,15).

Het leven in de zonde maakt de ziel ziek. Zielsziekte kan ook een gevolg zijn van de doorwerking van een aangetaste geest. Een gezond gemaakte geest zal ook genezend inwerken op een beschadigde ziel. Is de aantasting van de ziel ontstaan door het leven in contact met de zondemachten, dan zullen eerst deze verbindingen moeten worden verbroken en de onreine geesten worden uitgeworpen. Zo kwam de schare tot Jezus 'om Hem te horen en genezen te worden van hun ziekte; en die gekweld werden door onreine geesten werden genezen'. Onze Heer bezat dus ook het vermogen om de ziel te genezen, want er ging kracht van Hem uit tot hun herstel (Luc. 6:18,19).

Wanneer de Heer belooft om een andere Trooster te zenden, impliceert dit dat Hijzelf ook een trooster was, en troosten betekent de beschadigingen en pijnen van het zieleleven wegnemen. Hij bezat dus niet alleen de begaafdheid om door zijn woord de geestelijk verminkten te herstellen, maar ook de zielszieken en wettelozen te

genezen. De gehele innerlijke mens werd door de Heer vernieuwd. In Lucas 4:18 (St. Vert.) lezen we, dat Jezus gekomen was om te genezen, die gebroken zijn van hart'. De Heiland heeft nooit behagen gehad in een verbroken hart, maar wel in het herstel ervan. Evenmin als de Vader in de hemel verachtte Hij 'een verbroken geest en een verbrijzeld hart'. HIJ vervulde de bede: 'Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een vaste geest' (Ps. 5 1:19,12).

Er is sprake van de gaven der genezingen. Het woord genezing staat in het meervoud. We zagen al dat er herstel van geest en ziel is, maar ook het lichaam kan ziek zijn en genezing nodig hebben.

Voor velen is het moeilijk te begrijpen dat ook de ziekte van het lichaam bewerkt en beïnvloed wordt door de kwaadaardige ziektemachten, die zich erop toeleggen de levensgeest van de mens te beletten zijn functie van opbouw en instandhouding van het lichaam goed te verrichten. Ja, soms wordt de geest door sterke ziektemachten gedwongen om tegenzijn natuur in te werken, bijvoorbeeld bij het vormen van gezwellen en afwijkingen.

Men denkt dikwijls dat bij lichamelijke ziekten geen sprake kan zijn van het bestraffen en uitdrijven van boze geesten. Aangesproken moeten evenwel worden die machten, welke speciaal aanvallen op de levensgeest, die het lichaam immers 'levend' houdt. Zo bestrafte Jezus bij de schoonmoeder van Petrus de koorts. In dit ziekteproces was dus een boze geest aanwezig, die de genezing tegenhield en aangesproken kon worden. Zo getuigde Jezus: 'Ik drijf boze geesten uit en volbreng genezingen'(Luc. 13:32). De totalltelt der genezingen naar geest, ziel en lichaam blijkt wel uit de woorden van Petrus, dat Jezus 'is rondgegaan, wel doende en genezende allen, die door de duivel overweldigd waren, want God was met Hem' (Hand. 10:38).

Wij wijzen ook op het inzicht van de hoofdman te Kapernaüm. Deze had de lessen van Jezus aangaande het Koninkrijk der hemelen op juiste wijze verwerkt. Zijn geloof was het bewijs der dingen, die men niet kan zien (Hebr. 11: l), want hierdoor werd de geestenwereld voor hem tot realiteit. Toen zijn knecht zo ernstig verlamd was dat hij dreigde te sterven, ontvouwde de centurlo zijn inzichten in dit

ziektegeval. Erwaren kwaadaardige geesten in het spel, die het leven van zijn slaaf bedreigden en die verdreven moesten worden. Jezus had hiertoe de macht, want Hij had in de onzienlijke wereld hetzelfde gezag als de hoofdman over zijn soldaten. Wanneer deze tot een ondergeschikte sprak: 'Ga!', dan moest hij vertrekken en wanneer hij riep:'Kom', dan moest hij onmiddellijk gehoorzamen. Jezus begreep deze gelijkenis terstond. Daarom sprak Hij tot de ziektegeesten die de knecht hadden overweldigd: 'Ga!' Zij gingen onmiddellijk, want de knecht genas op hetzelfde ogenblik. De Heer sprak nog zijn verwondering uit over het geestelijke onderscheidingsvermogen van deze hoofdman. Hij getuigde: 'Voorwaar, Ik zeg u, bij niemand in Israël heb Ik een zó groot geloof (in de onzienlijke wereld) gevonden (Matth. 8:513). Deze heiden was nog niet verblind zoals de leidslieden.

Het wonderlijke is, dat God de mens bij de schepping wel goed en gaaf schiep, maar toch aan de levensgeest behalve de normale functies van opbouw en onderhoud van het lichaam, ook al de mogelijkheid schonk eventuele beschadigingen van ziel en fichaam te herstellen. De genezing van een zieke geest kan alleen van buitenaf geschieden door het aanvaarden van de helende woorden van God: 'Hij zond zijn woord, Hij genas hen' (Ps. 107:20). Onze eigen gezonde geest heeft de gave van gezondmakingen voorlichaam enziel. Door medicijnen, zalven, diëten, vitaminen kan de mens niet genezen worden, maar zij kunnen nuttig zijn om de omstandigheden voor de levensgeest bij het herstelproces zo gunstig mogelijk te maken.

De Geest van God die kennis heeft van alle dingen, bezit ook de wijsheid en de kracht om herstel in de schepping aan te brengen. Wanneer Hij in de mens woont, ondersteunt Hij de menselijke geest. Er staat 'door die ene Geest', dat wil zeggen dat de Heilige Geest het krachtenveld is, waaruit de menselijke geest de ontbrekende energie kan putten. Dit houdt dus in dat de genezing niet passief over de christen komt. Hij mag niet lijdelijk afwachten en zeggen: de Heer zal het wel op zijn tijd doen. Hij moet ijveren naar de gaven der gezondmakingen. Hij moet geestelijk actief met de genezing van zijn lichaam bezig zijn, zoals hij bijvoorbeeld ook de gezondmaking van zijn ziel, die door de zonde verziekt is, moet zoeken.

Wij zien dat hierbijsprake is van 'gaven', dus van verschillende begaafdheden van de Heilige Geest die in werking moeten treden. Zo heeft men behalve de genoemde gaven van kennis, wijsheid, en kracht, nog die van geloof en vaak van onderscheiding van geesten nodig om herstel te bewerken. Bij de gaven van genezingen voegt dus de Heilige Geest zijn goddelijke begaafdheden toe aan de talenten van de menselijke geest.

Behalve van binnenuit kan het lichamelijke organisme van de mens ook van buitenaf worden beschadigd, bijvoorbeeld door vergiftiging, geweld, het steken van insekten, de inwerking van bacteriën en virussen, enzovoort. Achter deze oorzaken zit altijd het rijk der duisternis. God haat het geweld en Hij heeft ook het milieu goed geschapen. Zelfs de natuur van de wilde dieren maakte Hij niet gewelddadig of wreed. Dit zal blijken bij het wederherstel aller dingen in het duizendjarige rijk. Voor genezing zullen dus allereerst de oorzaken moeten worden weggenomen en dan zal de (levens)geest zich kunnen beijveren om herstel tot stand te brengen. Denk hierbij ook maar aan te overvloedig eten en drinken. Ook dan zal de Heilige Geest doorzijn herstelkracht de genezing bespoedigen.

Ook de gaven van genezingen ontvangt het kind van God niet alleen voor zichzelf, maar tevens om de naaste ermee te dienen, dus om met zijn begaafdheden bezig te zijn om ook anderen gezondheid toe te delen. Wanneer de gaven in werking gesteld worden, zal men eerst moeten informeren of er soms een zondemacht of een occulte geest in de lijder opereert.Jacobus zegt, dat wanneer een zieke de oudsten roept, eerst de zonden moetenworden beleden en vergiffenis moet worden geschonken. Daarna zal men de zieke claimen door hem de handen op te leggen en de ziektemachten te verdrijven. De olie waarmee de patiënt, die niet meer naar de gemeente komen kan, wordt gezalfd, is beeld van de Heilige Geest die in de gemeente woont en werkt.

Het gaat hier dus niet om paranormale mensen, die in de gemeente een aparte opdracht en bediening hebben, maar tot ziekenbezoek worden de oudsten geroepen en dezen leggen de handen op en door hén werkt

de kracht van God tot genezing. Hetzelfde zullen een vader en moeder in het geloof met een ziek kind doen. De Heilige Geest verleent de kracht aan degenen die ijveren naar de geestelijke gaven en deze willen of moeten praktiseren.

Wie de handen oplegt tot genezing streeft naar de gaven van gezondmakingen en hij kan met Petrus zeggen: 'Wat verwondert gij u hierover, of wat staart gij' ons aan, alsof wij door eigen kracht of godsvrucht dezen hadden doen lopen?' Het is op het geloof in de naam van Jezus en door de kracht van de Heilige Geest (Hand. 3:12-16). Wel is het met deze gaven zoals ook met die van kennis en wijsheid, dat ieder lid in de gemeente ernaar moet liveren en dat bij sommigen deze begaafdheden sterk zijn ontwikkeld.

Tenslotte wijzen wij erop, dat er ook genezingen tot stand komen door personen niet paranormale begaafdheden zoals magnetlseurs. Zij worden evenwel niet geleid en bekrachtigd door de Heilige Geest, maar zij zijn instrumenten van sterke, boze geesten, die de minder sterke ziektegeesten verdringen. Algeheel herstel naar lichaam, ziel en geest zal dan ook bij zulke genezers nooit bereikt kunnen worden. De Farizeeërs die zeiden dat Jezus door Beëlzebul, de overste derboze geesten, de machtenverdreef, kenden dus deze mogelijkheid. Ze misten evenwel de onderscheiding der geesten. De Heer wees hen er dan ook op, dat Hij juist het rijk der duisternis in al zijn geledingen bestreed en de boze op alle fronten aanviel (Matth. 12:24-27). Jezus bracht het Koninkrijk Gods over de totale mens in vrede, gerechtigheid en blijdschap, want wat zou het de mens baten als hij een gezond lichaam heeft, maar hij verder naar geest en ziel beschadigd is.

Wanneer een zieke iemand vraagt hem de handen op te leggen, is het wel van groot belang dat hij zich eerst op de hoogte stelt, of zo'n persoon wel werkelijk een christen is, of hij gedoopt is met de Heilige Geest en of hij een zuivere levenswandel heeft. In Corinthe werkten bij velen de gaven niet, omdat er negatieve faktoren werkzaam waren. Er was verdeeldheid, twist, tweedracht, ergerijke zonde, vleselijke gezindheid en men had weinig respect voor elkaar. Ook Jezus werd in zijn bediening gehandicapt door ongeloof en weerstand van het volk

in sommige dorpen. Dan komen slechts incidentele genezingenvooren velen blijven zwak, ziek en anderen ontslapen ontijdig. Het komt er dus opaan dat ieder voor zich en allen te zamen in de gemeente zich positief en in eensgezindheid opstellen en ijveren naar de belangrijke gaven van de gezondmakingen.

10a. de een werking van krachten,

De begaafdheid van 'werking van krachten' door de Heilige Geest wordt blijkbaar onderscheiden van die der 'gaven van genezingen'. Er is sprake van 'energèmata', of werkingen, daden, handelingen, die het resultaat zijn van krachtsopenbaringen van de Heilige Geest, energiebetoningen van krachten (energèmata dunameoon). Zo zien wij in de'gaven der genezingen'meer het volgen van een natuurproces, zoals er staat: 'Zij zullen genezen wprden' (Marc. 16:18), terwijl de 'werkingen van krachten' plotseling resultaat teweegbrengen. Het is één ding, wanneer een wond herstelt of geneest, maar een ander ding wanneer bijvoorbeeld van een snee in de huid binnen een kort ogenblik niets meer te zien is.

Een 'kracht' bewerkt een wonder; daarom hebben vele vertalingen 'wonderwerken' of 'het vermogen om wonderen te doen'. Het wonder wordt tot een 'teken', als iets spectaculairs wordt gezien, als een grote geestelijke kracht geopenbaard wordt. Bij een teken vraagt de mens: 'Wat is er toch aan de hand?' Bij het teken der vreemde talen vroegen de omstanders 'buiten zichzelf van verwondering': 'Wat wil dit toch zeggen?' In Samaria hoorde de schare Filippus, enzagen zij de tekenen die hij deed,'want van velen, die onreine geesten hadden, gingen dezen onder luid geroep (het teken) uit en vele verlamden en kreupelen werden genezen, en er kwam grote blijdschap in die stad', als teken van de aanwezigheld van de sfeer van het Koninkrijk Gods (Hand. 8:6,7). In Hebreeën 2:4 zien we, dat de woorden 'tekenen, wonderen en krachten' in één adem worden genoemd. Er staat: 'Terwijl ook God getuigenis daaraan geeft door tekenen en wonderen en velerlei krachten en door de Heilige Geest toe te delen naar zijn wil'.

Ook het rijk der duisternis openbaart 'werkingen van krachten'. De evangelist Filippus had zijn tegenpool in Simon de tovenaar. Deze magiër bracht het volk van Samaria in 'verbijstering'. Men noemde hem 'de grote kracht Gods'. Ook de antichrist werkt met krachten uit de onzienlijke wereld. Zijn komst is 'naar de werking des satans met allerlei krachten, tekenen en bedrieglijke wonderen' (2 Thess. 2:9).

Er is sprake van 'bedrleglijke'wonderen, omdat de sterke, 'occulte' geesten wel in staat zijn minder krachtige demonen te verdringen, bijvoorbeeld van ziekte of verslaving, maar niet om algeheel herstel te bewerken. Onze Heer wees er eenmaal op, dat Hij Juist het rijkvan de satan in A zijn geledingen en op ál zijn fronten bestreed. Een genezing die door Hem werd bewerkt, kon daarom nooit haar oorsprong hebben in de kracht van Beëlzebul. Wanneer Hij een demon uitwierp, werd deze niet vervangen door andere boze geesten, die sterker en meerder waren dan degene die verdreven werd. Jezus stond niet toe dat andere boosaardige geesten de plaats van een ziektemacht innamen. Hij sprak:'Indien Ik door de Geest Gods de boze geesten uitdrijf, dan Is het Koninkrijk Gods over u gekomen', dat is vrede, gerechtigheid en blijdschap (Matth. 12:28).

Een schijnchristendom werkt soms ook met bedrieglijke krachten. Velen zullen in de dag des gerichts immers zeggen: 'Here, Here, hebben wij niet in uw naam geprofeteerd en in uw naam boze geesten uitgedreven en in uw naam vele krachten gedaan?' Het openlijke antwoord van de Heer is dan: 'Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij werkers der wetteloosheid' (Matth. 7:22,23).

Zo ziet men in de charismatische beweging ook 'energiebetoningen van krachten' waarbij de naam van Jezus als de vlag de lading moet dekken. Zij resulteren evenwel hierin, dat men terugkeert naar de dwalingen en kwade praktijken van de verbasterde kerken. Dan wordt men bijvoorbeeld een betere roomskatholiek, die Maria vereert en gemeenschap zoekt met gestorven 'heiligen', om maar niet te spreken over de eucharistie, 'een verloochening van de enige offerande en van het lijden van Jezus Christus, en een vervloekte afgoderij (zondag30H.C.). Wanneer men de nieuwe wijn van Gods Geest in oude zakken wil doen, krijgt men werken der wetteloosheid.

Een werking van krachten kan ook negatieve gevolgen hebben. Van Ananias en Saffira wordt vermeld dat zij de Heilige Geest hadden bedrogen. Hoewel zij gedoopt en vervuld waren met de Heilige Geest, hadden zij contact opgenomen met vrome, misleidende geesten. Natuurlijk loerde de boze ook op hen, teneinde hen ten val te brengen. Toen Petrus de machten ontmaskerde, vielen de doodsmachten met grote kracht aan op het geestelijk onbeschermde echtpaar. Zo schreef de apostel Paulus dat de geestelijke ondersteuning van een hoereerder die in zijn kwaad volhardde, door hem werd weggenomen, zodat deze man met de kracht van de Here Jezus en in zijn naam aan de satan zou worden overgeleverd. Het resultaat was, dat deze overspeler blootstond aan de destructieve krachten van het rijk der duisternis (5:5).

Zoals er bij een atoomsplitsing scheppingsenergie vrijkomt, zo lezen we vele malen in de bijbel dat er geestelijke scheppingskrachten vrijkwamen, die spectaculaire tekenen en wonderen verrichtten. Eenmaal werd de staf van Mozes door de kracht van God tot een slang, die de slangen der tovenaars verslond, een teken dat Gods energie groter en sterker was dan die van de tovenaars van Egypte. Mozes hief deze staf op en kliefde daarmee de zee, waardoor honderdduizenden mannen, vrouwen en kinderen met de kudden droogvoets de overzijde bereikten.

De kracht tot behoud was tevens de oorzaak dat de vijand onderging. Met dezelfde staf sloeg Mozes op de rotssteen, en toen stortte deze het water op het droge land, zodat dit tot een rivier werd. Door de kracht Gods sloot Elia de hemel en opende hem weer. Hij stelde deze energie ook in werking ten behoeve van een weduwe, zodat het meel in de pot niet verminderde en de olie in de kruik niet afnam. Hij wekte door deze goddelijke gave een dode op en sloeg de wateren van de Jordaan met zijn mantel, zodat hij en Eliza er droogvoets door konden gaan. Ook in Eliza werkte de Geest van Christus. Deze greep de profeet aan, werkte door hem heen en trok zich later weer terug, want Hij was niet blijvend in hem. Doorde energiebetoningen wekte deze profeet een dode knaap op en gaf hem terug aan zijn moeder.

Ook Jezus deed vele wonderen en tekenen. Zijn reisrouten werden erdoor gemarkeerd. Hij veranderde water in wijn, waardoor het natuurlijke proces van de wijnstok, die hetzelfde doet, terzijde werd gesteld. Evenzo gebeurde dit bij de vermenigvuldiging der broden. Het graan behoefde niet te worden uitgezaaid om enkele korrels tot vele om te zetten.

ot zijn volgelingen sprak Jezus, dat zij niet zouden sterven, voordat zij het Koninkrijk Gods met kracht hadden zien komen (Marc. 9: l). En wij mogen dit in zekere zin ook op onszelf betrekken. Aan de hemelse Vader behoort immers het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. In Jezus werkten de krachten tot herstel. Dit bemerkte de vrouw die twaalf jaar aan bloedvloeiingen had geleden en die het kleed van de Heer had aangeraakt. 'En terstond droogde de bron van haar bloed op en zij bemerkte aan haar lichaam, dat zij van haar kwaal genezen was. En Jezus bemerkte terstond bij Zichzelf de kracht, die van Hem uit gegaan was' (Marc. 5:29,30). Petrus herinnerde op de Pinksterdag de Joden eraan, dat door Jezus van Nazareth 'krachten, wonderen en tekenen' in hun midden waren verricht (Hand. 2:22).

Na de genezing van de verlamde bij de Schone Poort sprak de apostel tot de menigte: 'Wat verwondert gij u hierover, of wat staart gij ons aan, alsof wij door eigen kracht of godsvrucht dezen hadden doen lopen?' (Hand. 3:12). Er is geen sprake van enige paranormale begaafdheid. De apostel was geen magiër, maar hij was een man van gelijke beweging als wij. Zo wordt ook van Elia vermeld: 'Hij was slechts een mens zoals wij en hij bad een gebed, dat het niet regenen zou, en het regende niet op het land, drie jaar en zes maanden lang; en hij bad opnieuw, en de hemel gaf regen en de aarde deed haar vrucht uitspruiten' (Jac. 5:17,18).

De verlamde aan de poort was door een bovennatuurlijke kracht hersteld. Daarom wordt opgemerkt, dat aan hem 'dit teken der genezing was verricht' (Hand. 4:22). Er is zelfs sprake van 'ongewone' krachtsopenbaringen, die dus tot de zeldzame gevallen moesten worden gerekend. In Handelingen 19:11 staat: 'En Goddeed

buitengewone krachten door de handen van Paulus, zodat ook zweetdoeken of gordeldoeken van zijn lichaam aan de zieken gebracht werden en hun kwalen van hen weken en de boze geesten uitvoeren'. In de felle strijd tegen de magie in Eféze werd aangetoond dat de goddelijke kracht sterker was. Zo veranderden ook de Egyptische tovenaars ieder hun staf in een slang, maar die van Aäron verslond hun staven. Dezelfde werking van buitengewone krachten vinden wij, wanneer men de zieken op bedden en matrassen op straat legde, opdat de schaduw van Petrus op hen zou vallen en zij zouden genezen (Hand. 5:15).

Het is wel duidelijk dat de postorderbedrijven van sommige evangelisten die gezalfde doekjes naar alle wereldeinden zenden, hun bestaan niet kunnen ontlenen aan wat de bijbel over deze zeldzame gevallen van krachtsopenbaring meedeelt. Deze tekenen behoren niet tot het lopende-bandwerk en het is wel zaak zich af te vragen of zulke evangelisten de gave van 'buitengewone krachten' in der waarheid claimen, of dat hun hele handel op bedrog berust. Het is opvallend dat de apostel hier de 'werkingen van krachten' als uitingen des geestes aan de geméénte verbindt. De Schepper wil immers thans doormiddel van de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten zijn veelkleurige wijsheid bekend maken (Ef. 3:10). Hij wil niet werken door zogenaamde mannen Gods die los staan van een gemeenteverband. Daarom zullen de leden der gemeente ook naar de begaafdheid van energiebetoningen moeten ijveren. Wat door de boze geesten in sommigen door geweld beschadigd is, zal door het geweld van Gods Geest, door werkingen der krachten, weer moeten worden hersteld.

In Hebreeën 6:5 is sprake, dat de 'krachten der toekomende eeuw' ook nu reeds worden geopenbaard. De leden der gemeente zijn immers in zekere zin eerstelingen onder Gods schepselen Gac. 1:18). Wat in het duizendjarige rijk en op de nieuwe aarde in volle heerlijkheid zal worden gezien, moet nu reeds plaats vinden in de samenkomsten van de kinderen Gods. Zij strekken zich uit naar de begaafdheden van Gods Geest, teneinde nu en in de toekomende eeuwen ingeschakeld te kunnen worden bij het herstel of de wederoprichting aller dingen (Hand. 3:2 l).

10b. de ander profetie;

In het nieuwe verbond is het een voorrecht voor de christen die gedoopt is met Gods Geest, dat twee geesten in hem wonen: de eigen menselijke geest en de Heilige Geest. Beide bezitten vele begaafdheden. Als de menselijke geest niet is afgeremd of onder pressie verkeert, kan deze de innerlijke mens tot hoge ontwikkeling brengen. Hij is dan de bron van scheppend vernuft, dat ook het aardse leven mooi en aantrekkelijk maakt en ruimte geeft. De Heilige Geest sluit Zich aan bij de menselijke geest, wordt er één mee, zoals de apostel reeds in hoofdstuk 6:17 opmerkte: 'Wie zich aan de Here hecht, is één geest'.

Er is een vel gewoon papieren een vel kostbaar en sterk papier. Op beide bevindt zich een kleefstof. Wanneer men de vellen tegen elkaar drukt, heeft men één nieuw papier dat de eigenschappen van belde vellen bezit. De menselijke geest is met de Heilige Geest verbonden als met een electrische batterij, waardoor het voltage of de capaciteit wordt opgevoerd. De Heilige 6eest stimuleert enverrijkt de mens zodanig, dat deze in het Koninkrijk der hemelen naar de wil van God kan functioneren. Hij brengt geen nieuwe begaafdheden in de mens, maar wekt de sluimerende talenten op. De begaafdheden van de geest des mensen en die van de Heilige Geest lopen parallel, 'want in Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij, ... want wij zijn óók van zijn geslacht', dus van dezelfde komaf als de Heilige Geest (Hand. 17:28).

De voornaamste uitingsmogelijkheid van de menselijke geest is het woord. Met zijn geest ontwikkelt de mens gedachten. Met zijn verstand, een 'orgaan' van zijn geestelijk lichaam, (be)grijpt hij ze, ordent ze en controleert ze, terwijl de hersenen ze tot bewustzijn brengen in de natuurlijke wereld. De hersenen veroorzaken de gedachten niet, evenmin als het gehoor het geluid doet ontstaan, maar zij vangen de gedachten op en geven die door. De woorden die daarna gesproken worden, bereiken door middel van het gehoororgaan het verstand van de lul steraar en hierdoor wordt diens innerlijke mens

positief of negatief beïnvloed, opgebouwd of beschadigd. Zo is er een onderling contact tussen de menselijke geesten.
De Heilige Geest kent de gedachten van God en inspireert ze in de mens. Het verstand is zo kunstig geschapen, dat het zelfs in staat is de gedachten van God over te nemen en door te geven aan de hersenen. Op deze wijze leert de mens God kennen en 'verstaan' met zijn verlicht verstand. De apostel sprak aangaande het functioneren van de Heilige Geest in ons: 'Dient elkander, een ieder naar de genadegave (charisma), die hij ontvangen heeft, als goede rentmeesters over de velerlei genade Gods. Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God (als godsspraken)' (1 Petr. 4:10,11).

Dit uitspreken van de gedachten van God is het charisma van de profetie. Een profeet is een mens die duidelijk de gedachten van God doorgeeft en zegt dat hij namens de Allerhoogste spreekt, dus aan Hem zijn gezag ontleent. De schoonste, rijkste en zuiverste profetie wordt ten gehore gebracht, indien het verlichte verstand en de zinnen van de profeet zo scherp zijn geoefend in het onderscheiden van goed en kwaad, dat het de eigen gedachten of de infiltraties van de boze weet te onderscheiden van de inspiraties van de Heilige Geest.Johannes waarschuwde zijn'gellefden' ervoor, dat zij de geesten moesten beproeven, of dezen uit God waren, 'want vele valse profeten zijn in de wereld uitgegaan' (1 joh. 4:l). Daarom zullen wij ook in onze gemeenten de profetieën toetsen, terwijl buitenstaanders ze moeten kunnen accepteren vanwege hun kennis, wijsheid en waarheid.

Een typisch voorbeeld van onzuivere en ongeselecteerde profetie vinden wij in Handelingen 21:4, waar staat dat enkele discipelen 'door de Geest (of geest) tot Paulus zelden, dat hij zich niet naar jeruzalem moest inschepen'. De Heilige Geest had deze mannen getoond, dat Paulus te jeruzalem gevangen genomen zou worden. In plaats van de apostel te bemoedigen en te versterken om gehoorzaam in de weg van God te blijven, adviseerdenzeal profeterende om niet naarjeruzalem te trekken. Ze reageerden dus uit een vleselijk medelijden, evenals Petrus dit eenmaal had gedaan, toen hij Jezus wilde beletten om op te gaan naar Jeruzalem om daarte lijden en te sterven. Petrus sprak toen: 'Dat verhoede God, Here, dat zal U geenszins overkomen! Doch HIJ keerde Zich om en zeide tot Petrus: Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt

Mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der (ongeestelijke) mensen'(Matth. 16:22,23).
Op dezelfde wijze werden de Thessalonicenzen in onrust gebracht door 'een geestesuiting', of 'een geest', die de waarheid Gods aangaande de komende dag des Heren, verdraaide, alsof deze dag ophanden was (2 Thess. 2:2). Deze dwaalgeest werkt ook nu nog in hen, die menen dat zij moeten roepen: 'De tijd is nabij, want de Heer zegt: 'Gaat hen niet achterna' (Luc. 21:8). De geest der profetie wil ons evenwel opbouwen en versterken, opdat wij het doel des geloofs, de volmaaktheid van de mens Gods, zullen bereiken. Hij houdt zich bezig met de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen, zoals Paulus in hoofdstuk 13:2 opmerkte: 'Al ware het, dat ik profetische gaven had, en alle geheimenissen en alles, wat te weten is, wist'.

Eenmaal schreef Mozes de Pentateuch. Hij ontving hiervoor geen visioenen of dromen, maar zijn geest was op God gedicht. Deze sprak tot hem zoals een mens spreekt tot zijn vriend. Daardoor werden voorstellingen en gedachten in Mozes gewekt, en gebruik makende van zijn intellect, kon hij Gods wegen en wetten openbaren en optekenen. Omdat hij evenwel de inwoning van de Heilige Geest miste, was hij afhankelijk van het spreken Gods tot hem van buitenaf en was het hem niet mogelijk om als geestelijk mens in het Koninkrijk Gods te leven. Wat hij van de hemelse werkelijkheld der dingen wist, ontving hij op de berg Sinai door openbaring.

De Heer maakte gebruik van de geestelijke en organisatorische bekwaamheden van Mozes om Zichzelf in de wereld te openbaren. Voor het oude verbond was dit de hoogste vorrn van profetie. Toen Aäron en Miljarn de superioriteit van de profetie, de begaafdheid van Mozes betwistten, sprak de Heer tot hen: 'Indien onder u een profeet is, dan maak Ik, de Here, Mij in een gezicht aan hem bekend, in een droom spreek Ik met hem. Niet aldus met mijn knecht Mozes, vertrouwd als hij is in geheel mijn huis. Van mond tot mond spreek Ik met hem, duidelijk en niet in raadselen, maar hij aanschouwt de gestalte des Heren' (Num. 12:6-8).

Het gezicht en de droom 'die ten deel vallen' (14:30), stellen minder eisen aan het leven en aan de begaafdheden van de profeet. Daarom

moeten de profeten in de gemeente wachten om de openbaring voorrang te geven. De geesten der profeten kunnen immers bij voortduur het contact met de Geest van God bewaren en te gelegener tijd verder spreken. Mozes had geen dromen nodig die uitgelegd moesten worden. Hij kreeg geen gezichten waarvan de betekenis verklaard moest worden en God sprak ook niet tot hem in raadselachtige gelijkenissen. Hij kon God ontmoeten zonder enige bedekking op het gelaat (2 Cor. 3:13). De Godsopenbaring was voor hemzelf niet versluierd. Daarom kon hij profeteren: 'Een profeet uit uw midden, uit uw broederen, zoals ik ben, zal de Here, uw God, u verwekken' (Deut. 18:15).

Ook Jezus ontving zijn kennis dus rechtstreeks van zijn Vader. Ook Hij aanschouwde de gestalte des Heren of het wezen van God, want Hij sprak: 'Wat Ik gezien heb bij de Vader, spreek Ik' (Joh. 8:38) en 'de Zoon kan niets doen van Zichzelf of Hij moet het de Vader zien doen; want wat deze doet, dat doet ook de Zoon evenzo' (Joh. 5:19).

Het verschil in de bediening van Mozes en Jezus was, dat bij Mozes zijn menselijke geest zodanig werd verlicht, dat hij een huis op aarde kon bouwen, terwijlJezus de Heilige Geest in Zich had, die kennis heeft van alle dingen, dus ookvan de hemelse en die kracht gaf om in deze geestelijke wereld te wandelen en daar te leven. Daarom kan onze Heer een tempel Gods in de geestelijke wereld optrekken, maar Mozes kon slechts een aardse tabernakel bouwen. Met een variatie op de vertaling van Hebreeën 3:3 zouden wij daarom willen schrijven: 'Want deze Ene is meer heerlijkheid dan Mozes waardig gekeurd, naar verhouding het huis dat Hij bouwt, meer eer heeft'. De vergelijking zoals deze in onze vertaling staat, past eigenlijk niet in het verband en gaat bovendien mank.

Ook Paulus nam, geïnspireerd door de inwonende Heilige Geest, de gedachten Gods aangaande het Koninkrijk der hemelen, over. Van de onzienlijke wereld schreef hij: 'Daar naar kunt gij bij het lezen u een begrip vormen van mijn inzicht in het geheimenis van Christus, dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen, zoals het nu door de Geest geopenbaard is aan de heiligen, zijn apostelen en profeten' (Ef. 3:5). Door middel van de

gemeente, uit Joden en heidenen bestaande, werd immers aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelkleurige rijkdom Gods bekend gemaakt. Voor de nieuwtestamentische gelovige geldt nog: 'Ik zal hem tot een God zijn' (Hebr. 8:10). Een God is een inspirator en voorwerp van verering (Ex. 4:16). Voor de profetie is een hoge mate van geloof nodig, zoals in Romeinen 12:7 staat: 'Profetie, naar gelang van ons geloof. Men moet immers beslist weten dat men de gedachten van God weergeeft, dus dat men een bewijs heeft van de onzichtbare dingen (Hebr. 11:l).

Het geloof dat zonder enige bijbedoeling zich volkomen op God richt, schenkt deze zekerheid. Naar gelang het geloof groeit en standvastiger wordt, zullen de gedachten van God duidelijker worden en groeit de profetische begaafdheid. Streeft daarom in de gemeente naar alle geestelijke begaafdheden, maar allermeest dat gij moogt profeteren! (14:1).

Wanneer men evenwel zijn geloof op dwalingen richt, zal dit merkbaar zijn in de profetie. Deze wordt dan besmet door de gedachten van de boze leugengeesten. Daarom is het nodig dat de profetie en het leven van de profeet worden beoordeeld. Ook de gave der profetie sluit aan bij de menselijke geest die vatbaar is voor de gedachten die geïnspireerd worden vanuit de geestenwereld. Onze eigen geest kan zonder de verlichting van de Heilige Geest de zintuigen van het geestelijke lichaam om te horen en te zien, niet opvoeren tot Gods niveau. De pinksterbelofte is: 'Op mijn dienstknechten en dienstmaagden zal Ik in die dagen van mijn Geest uitstorten en zij zullen profeteren'. Pinksteren en profetie zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden. Zij brengen de mens in de hemelse gewesten om hem daarte doen functioneren. In het Oude Testament verzuchtte de man Gods: 'Och, ware het gehele volk des Heren profeten'(Num. 11:29).

In hoofdstuk 14:31 wordt opgemerkt: 'Gij kunt allen één voor één profeteren'. Het is als bij het basisonderwijs. Allen hebben dit begin nodig, allen beoefenenvakken als taal en rekenen, maaronder deze leerlingen komen later door hun snelle ontwikkeling de literair en de wiskundig begaafden te voorschijn. Dezen nemen dan in het

maatschappelijke leven een vooraanstaande plaats in. Voor ieder staat de weg open en allen zullen woorden Gods moeten spreken, maar toch zal in de geméénte blijken, dat de een deze begaafdheid om te profeteren meer bezit dan de ander.

10c. de een het onderscheiden van geesten

De zevende gave die de apostel noemt, is die van de onderscheiding van geesten, of het beoordelen van geesten. Het gaat hier over een zeer belangrijke begaafdheid van de menselijke geest, die iemand in staat stelt te weten wat uit God is en wat uit het rijk der duisternis komt, wat goed en wat kwaad is. Ook voor de natuurlijke mens is deze begaafdheid van de geest onmisbaar. Een zakenman zal intuïtief aanvoelen of een relatie hem bedriegen wil of dat deze eerlijk zal handelen.

Een jonge vrouw weet door onmiddellijke innerlijke aanschouwing dat een bepaalde man niet te vertrouwen is en dat zij met hem geen omgang moet zoeken. Een kind zal door deze gave in zijn contact met vreemden positief of negatief reageren. Bij bepaalde beroepen wordt deze gave speciaal tot ontwikkeling gebracht, vooral bij personen die dikwijls met allerlei soort mensen in aanraking komen, zoals sociale werkers, vertegenwoordigers, artsen, verpleegsters, zakenlieden, opvoedkundigen en geestelijke verzorgers. Bekend is ook dat onreine geesten elkaar herkennen en opzoeken en andere boosaardige machten elkaar niet verdragen.

Het is duidelijk dat de apostel hier weer over een begaafdheid spreekt, die door de Heilige Geest geïntensiveerd wordt, opdat de mens Gods in de hemelse gewesten goed toegerust zal zijn en daar zijn plaats kan innemen. Door zijn wedergeboorte treedt de christen met zijn innerlijke mens (geest en ziel) of met zijn geestelijk lichaam het Koninkrijk Gods binnen. De Heilige Geest versterkt in hem zijn begaafdheden, opdat hij zich daar goed kan bewegen en functioneren. Hij komt in de onzienlijke wereld tevens in aanraking met allerlei vijandige en verleidende geesten, die de hoge weg waarop hij wandelt, willen blokkeren en hem er vanaf voeren. De inwendige mens moet

geestelijke ogen hebben om te zien, geestelijke oren om te horen en een tastzin om de geesten te kunnen onderscheiden. Zonder deze toerusting is de christen in de geestelijke wereld weerloos. Zo had Adam als natuurlijk mens en hoofd van de zichtbare schepping, een ontwikkeld vermogen om de geaardheid der dieren te onderscheiden. Daarom kon hij ze namen geven die bij hun wezen pasten (Gen. 2:19). Toen hij evenwel met de boze-geestenwereld in aanraking kwam, liet zijn intuïtie hem in de steek. Hij en zijn vrouw misten de onderscheiding der geesten.

Wanneer in onze tijd sommige christenen hoogmoedig beweren dat zij de charismatische gaven niet meer nodig zouden hebben en er niet meer naar behoeven te ijveren, doen zij zich wel zeer tekort en staan zij bloot aan de aanvallen van de machten der duistemis, die zij niet als zodanig herkennen. Zij worden dan een gemakkelijke prooi van de demonen, omdat zij in tegenstelling met de uitspraak van Paulus, moeten belijden dat de gedachten van de satan hun onbekend zijn. Zij moeten het dan alleen hebben van de wet uit het oudeverbond, die God schonkaan een natuurlijk en ongeestelijk volk, dat geen inzicht had in de geestelijke wereld.. Voor de Corinthiërs was de gave van het onderscheiden van geesten zeker geen overbodige luxe. Zij waren toch eenmaal heidenen geweest en waren volop in aanraking gekomen met de afgoderij, waarvan de apostel reeds eerder had opgemerkt, dat deze tot gemeenschap met de demonen had geleid (10:20).

Ze waren dus praktisch allen 'occult' gebonden geweest, maar zij hadden zich laten afwassen en waren geheiligd, dat is bevrijd van de onreine machten (6:1 l). Zo is er ook nu nog in de zogenaamde heidenlanden een duidelijker vorm en manifestatie van de boze geesten dan in het materialistische westen, hoewel deze situatie bezig is zich snel te wijzigen. Toen de charismatische gemeente van Jezus Christus te Corinthe op het occulte heidendom botste, schreef de apostel: 'Weet gij niet, dat wij over engelen oordelen zullen?' (6:3).

Dit soort opmerkingen veronderstelt wel een praktische kennis van de geestenwereld. Het oordeel of de scheiding tussen de engelen is alleen aan te brengen door middel van de begaafdheid van de onderscheiding van geesten. Ook bij het profeteren en bij de andere uitingen des

geestes was het nodig om de geestenwereld, die deze manifestaties activeerde, te beproeven. Zo schreef de apostel in hoofdstuk 14:29: 'Wat de profeten betreft, twee of drie mogen het woord voeren, en de anderen moeten het beoordelen' of onderscheiden. Ook in de heidense tempels had men orakels of godsspraken en de gave van de glossolalie was ook daar bekend. Langs deze weg werden de aanbidders blindelings tot de stomme afgoden getrokken (12:2). Een pinkstergemeente als te Coninthe moest wel bijzonder op haar tellen passen.

Zo is ook emotionaliteit een gemakkelijke toegangspoort voor de demonen. In een sfeer van religieuze overgevoeligheid en exaltatie kunnen wargeesten, dwaalgeesten en onreine geesten zich gemakkelijk openbaren. Zo kon het in onze tijd gebeuren dat iemand bij de doop in de Heilige Geest op de grond viel, zich als een slang kronkelde, terwijl zijn gelaat door allerlei vreemde trekkingen verkrampt werd. Men zag dan niet in dat zo'n persoon nog gebonden was aan duistere machten. Dezen kwamen in het geweer, toen de Heilige Geest trachtte binnen te komen. In plaats van nu zo'n persoon te bevrijden in de naam van Jezus, sprak men over werkingen van de Heilige Geest, terwijl toch de Schrift uitdrukkelijk leert dat God alleen het goede, het harmonische en het volkomene wil. Gebrek aan onderscheiding der geesten is de oorzaak geweest dat sommige gemeenten het spoor bijster raakten en dat zij hetgeen van de boze afkomstig was, als door God gegeven beschouwden.

De lastige puber roept het boos uit: 'Ik doe wat ik wil', maar de ouder die onderscheiding van geesten heeft, weet dat deze jongen op dat ogenblik juist niets meer te vertellen heeft. Hij wordt door een boze geest overheerst. Er zijn mensen die hun beschouwingen laten voorafgaan met de opmerking: 'Ik wil niet negatief zijn'. Men kan ervan verzekerd zijn dat hier de mens zelf aan het woord is. Let evenwel op hoe spoedig de negatieve geest alle goede voornemens verijdelt. Vaak ziet men niet, dat de demonen zich met de mens identificeren. Dan zeggen ze bijvoorbeeld: 'Ik ga mijn eigen gang en dat doe ik'. Wie kent niet de zwakke zielen, die altijd zichzelf beschuldigen dat zij het nooit goed doen. Zij belijden dat zij zo dom zijn, zo slecht, zo onvoorzichtig, maar ze konden beter tegen de

machten strijden, die de oorzaak zijn van hun tekortkomingen. Jezus sprak: 'Drijf de boze geesten uit', maar het is wel duidelijk dat men dan eerst wel aan hun bestaan en realiteit moet geloven.

Door gebrek aan onderscheiding van geesten komen vele christenen in hun nood terecht bij magnetiseurs, die beweren dat zij hun gave van God hebben ontvangen. Zij loochenen Jezus als de geneesheer der kranken en zoeken hun heil bij de vijand. Anderen hebben geen interesse voor de Heilige Geest die hun de toekomende dingen wil verkondigen, maar begeven zich naar de waarzeggers, of zij lezen de astrologische rubrieken in de tijdschriften om zich daarnaar te richten. Zij zien niet in dat zij op deze wijze verbondenworden met de demonen vanwege hun afgoderij.

Ook laten velen zich misleiden door dwaalgeesten, die hen altijd beletten op de hoge weg te wandelen. Zo lijkt de Israël-leer voor de natuurlijke christen bijbels gefundeerd, maar hij laat zich inspireren door geesten, die hem niet doen bedenken de dingen die boven zijn, maar die van de aarde zijn. Het vleselijke Israël trekt hem dan meer dan het geestelijke. Zo berust ook de erfzondeleer op gebrek aan kennis van het Koninkrijk der hemelen. De bewerkers van het kwade, de boze geesten, beschuldigen de christen dat hijzelf de bedrijvervan de ongerechtigheid is. Zij camoufleren zich zo, dat ze zelf buiten schot blijven en met rust worden gelaten.

Vanwege deze leer strijdt de mens niet meer tegen de boze geesten, maar tegen zichzelf. Denk ook aan de zogenaamde vromegeesten, die een schijn van godsvrucht hebben. Zij verstrikken de mens in uiterlijke vormen: het donkere gewaad, het ernstige gelaat, de sabbatsheiliging en het dwingend voorschrijven van een hoofdbedekking voor de vrouwen tijdens de godsdienstoefeningen. Deze geesten zijn erop uit om de mens klein te maken en te vernederen. Zij laten hem aanbiddend zingen: 'Heer, verbreek mij nu'. De weg naar het koningschap en naar de troon van God wordt door deze religieuze machten volledig afgesloten.

In 2 Thessalonicenzen 2:2 waarschuwde Paulus, dat er 'geestes uitingen' waren in verband met de toekomst des Heren, die de

christenen in onrust brachten. Daarom werd door hem in 1 Thessalonicenzen 5:21 aangeraden de profetieën wel niet te verachten, maar ze toch nauwkeurig te toetsen, of zij wel geheel uit God waren. Johannes schreef 'Geliefden, vertrouwt niet iedere geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn; want vele valse profeten zijn in de wereld uitgegaan' (1 joh. 4:l). In de onzienlijke wereld inspireert de valse geest en in de zichtbare wereld staat de valse profeet voor de deur. Ook voor de apostel was het haast niet te geloven dat de verleidende geesten zo verschrikkelijk hun slag zouden slaan. Toen de engel hem de hoer toònde, die de verbasterde kerk voorstelde in haar aardse rijkdom, maar ook met al haar gruwelen, verbaasde de apostel zich, toen hij haar zag, met grote verbazing (Openb. 17:6).

Toen Paulus in Filippi was, liep een slavinnetje met een waarzeggende geest achter hem. Luid riep zij uit, dat de apostel en zijn metgezellen dienstknechten waren van de allerhoogste God, die de weg tot behoud verkondigden (Hand. 16:17). De apostel kon aan de woorden die de vrouw sprak, de macht niet herkennen. Deze gedroeg zich daar als een engel des lichts, maar Paulus had het charisma van de onderscheiding van geesten en beval in de naam van Jezus deze macht uit te gaan.

Onze Heer had een groot geestelijk onderscheidingsvermogen. Hij wist wat en wie in de mens was (Joh. 2:25). Van Nathanaël zei Hij: 'Zie, waarlijk een Israëliet, in wie geen bedrog is! 'Van judas zei Hij evenwel dat deze een duivel was. Bij Petrus sprak Hij over de satan die de mond van deze discipel gebruikte om Hem van zijn voornemen naar Jeruzalem te gaan, af te brengen. Eenmaal weigerden de Samaritanen om Jezus te ontvangen. Jacobus en Johannes zagen dit en zeiden: 'Here, wilt Gij, dat wij zeggen, dat vuur van de hemel nederdale, en dezen verslinde, gelijk ook Elias gedaan heeft. Maar Zich omkerende, bestrafte Hij hen, en zeide: Gij weet niet van hoedanige 'geest' gij zijt. Want de Zoon des mensen is niet gekomen om der mensen zielen te verderven, maar om te behouden' (Luc. 9:54-56 St. Vert.).

Van groot belang is het, dat wij weten of wij met de mens of met de macht te doen hebben. De onderscheiding van geesten identificeert de boze geest in de mens. Wie deze gave heeft en haar toepast, heeft het

dan nooit moeilijk met de mens, maar hij stelt zich op tegen de macht die door de mens heen werkt. Jezus bad bij zijn kruisiging: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat ze doen'. Wat wisten de hogepriester of Pilatus en de krijgsknechten van de werkingen van de boze geesten in hen?

Zo raadde de apostel Johannes de gemeenten aan om niet iedere reizende evangelist binnen hun kring te halen. Zij moesten de geesten onderscheiden en hen die door verkeerde machten werden gèinspireerd, niet ontvangen in het huisgezin van de gemeente. Natuurlijk geeft dit strijd en wordt zo'n houding liefdeloos genoemd, maar wie valse profeten binnenhaalt, stelt zich open voor de onreine, geldzuchtige en dwaling bewerkende geesten. Wij mogen niet demonenblind zijn, maar zullen allen met wie wij als gemeente in aanraking komen, moeten oordelen naar het evangelie van Jezus Christus, naar dat van het Koninkrijk der hemelen.

10d. en de ander allerlei tongen, en weer een ander vertolking van tongen.

Wanneer wij willen weten wat met 'allerlei tongen' bedoeld wordt, kunnen wij het beste een vergelijking trekken met de begaafdheid van de menselijke geest in het natuurlijke leven, om eenzelfde gedachte in verschillende talen onder woorden te brengen. Er zijn mensen die zich slechts in de ene taal, die zij van hun moeder en van hun omgeving overnamen, kunnen uitdrukken. Dit betekent dan zelfs nog niet altijd de volledige beheersing van eigen dialect of eigen landstaal. Er zijn ook mensen die in staat zijn zich in verschillende talen meer of minder vlot uit te drukken. Sommigen hebben een speciaal talent om snel een vreemde taal te leren. Een selecte groep onder hen noemen we polygiotten of veel-talensprekers.

De Heilige Geest heeft kennis van alle talen, zowel van die van mensen als van engelen. Het spreken in tongen bestaat hierin, dat een gelovige zijn geest afstemt op de Heilige Geest en dan de taal overneemt, die de Geest doet uitspreken: 'Zij begonnen met andere tongen te spreken, zoals de Geest het hun gaf uit te spreken'(Hand.

2:4). Het valt dan op dat de meeste gelovigen die in tongen spreken, telkens weer dezelfde taal of klanken combinaties gebruiken. Het elkaar naspreken is daardoor niet mogelijk; men kan dit hoogstens enkele woorden volhouden.

Wanneer iemand in onze eigen samenkomsten in een tong begint te spreken, horen wij meestal wel aan de taal die hij gebruikt, wie het is, ook wanneer wij de spreker niet zien. De bijbel gebruikt in dit verband het woordje 'tong' of 'taal' in het enkelvoud: 'Wie in een tong spreekt' en 'heeft ieder iets: een psalm of een lering of een openbaring of een tong' (14:2,4,13 en 26). Bij andere gelovigen hoort men duidelijk dat zij in verschillende talen kunnen spreken. Dit hangt vaak af van de geestelijke situatie waarin zij zich bevinden. Tijdens een gebed voor een Indonesische zuster gebruikten wij bijvoorbeeld een geestestaal, die geheel verschilde van de tong waarin wij gewoonlijk spreken. Dit feit constateerde ook degene die meebad. Voor zover het ons bekend is, hebben wij hierin nooit meer gesproken, maar wel in andere talen.

Er zijn dus gevallen dat men van 'allerlei tongen', of van 'menigerlei talen' (St. Vert.), of van 'verschillende soorten geestestalen' (Brouwer), of van 'veelheid van talen' (Canislusvert.) zou kunnen spreken. Zo zegt de apostel van zichzelf. 'Als ik tot u kom en spreek in tongen' (14:6). Natuurlijk kon Paulus ook slechts in één taal tegelijk spreken. Vandaar dat hij schrijft: 'Indien ik bid in een tong', en niet 'in tongen' (14:14). Het is evenwel duidelijk dat hij de begaafdheid bezat om in verschillende geestestalen te spreken. Tot de bijzondere genadegaven wordt dus ook gerekend het spreken in 'allerlei tongen'. Het spreken in één tong of in één taal is voor de christen die met de Heilige Geest is gedoopt, een vanzelfsprekende zaak, maar in 1 Cor. 12:30 stelt de apostel de vraag: 'Spreken soms allen in tongen?' Dit speciale charisma viel dus niet alle gelovigen in Corinthe, die wel in één tong of in één taal spraken, ten deel.

Aan deze bijzondere begaafdheid van 'allerlei tongen' denkende, kon Paulus de mogelijkheid stellen: 'Al ware het, dat ik met de tongen der mensen en der engelen sprak (13:1). Deze apostel was waarschijnlijk een polyglot in het Koninkrijk der hemelen! Hij beschikte dan over een rijkdom aan geestes talen, die slechts sporadisch voor kwam en

die ook een oorzaak was dat hij zich gemakkelijk in de hemelse gewesten kon verheffen, evenals het ontvangen van gezichten en openbaringen van de Heer hem hiertoe mogelijkheden verschafte. Paulus kende evenwel ook nog een engel van de satan, die hem door 'smaadheden, noden, vervolgingen, benauwenissen' onder pressie zette en hem daarmee op de aarde trachtte neer te drukken (2 Cor. 12:1-10). Wij merken op dat Paulus zeer vele malen in nieuwe tongen sprak, want hij schreef 'Ik dank God, dat ik meer dan gij allen in tongen spreek' (14:18).
Door de begaafdheid van de glossolalie wordt de spreker alleen zelf opgebouwd en ook het bijzondere charisma van 'menigerlei talen' sticht de luisteraars niet. Vandaar dat de apostel verduidelijkt dat wie profeteert, dit wil zeggen de woorden Gods spreekt in voor de toehoorders verstaanbare volzinnen, meer dienstbaar is dan degene die in allerlei tongen of talen spreekt (14:5).

Wanneer wij in een samenkomst op een bekende melodie een Hollander, een Duitser, een Engelsman en een Fransman ieder *een lied zouden horen zingen in hun moedertaal, zouden we ook spreken van een zingen in vreemde talen. Zo zetten wij ook 'tongen' of 'talen' in het meervoud, wanneer verschillende gemeenteleden ieder in hun eigen geestestaal tezamen bidden, spreken of zingen. Daarom staat er: 'De gelovigen zullen in nieuwe tongen spreken' (Marc. 16:17), en 'want zij hoorden hen spreken in tongen' (Hand. 10:46) en 'zij spraken in tongen' (Hand. 19:6). Tenslotte staat in hoofdstuk 14:5: 'Ik wilde wel dat gij allen in tongen spraakt' en in vers 23: 'Indien dan de gehele gemeente bijeengekomen is en allen in tongen spreken' en in vers 27: 'Indien er in tongen spreken, laten het er twee, ten hoogste drie zijn, ieder op zijn beurt'.

Dat Paulus in zijn brief aan de Coninthiërs bij het schrijven over het spreken in tongen zulke nauwkeurige onderscheidingen maakte, wijst er wel op welk een belangrijke plaats de glossolalie in de gemeenten en bij de apostel zelf innam. Nog een bijzonder charisma is de vertolking, vertaling of uitlegging van tongen in de eigen gesproken taal. Het nut hiervan verschilt niet met die van de profetie. Zij is immers ook tot stichting, want 'wie profeteert is meer dan wie in

tongen spreekt, tenzij hij het ook uitlegt, zodat de gemeente stichting ontvangt'(14:5).

Het bijzondere charisma van de velerlei talen staat ook in de gemeente beneden de profetie, behalve indien er een vertolking is. De vraag rijst: waarom geeft dan de Geest bij een vertolking eigenlijk een vreemde taal vooraf? Het antwoord kan zijn: teneinde de geestelijke oorsprong van de woorden Gods te accentueren en de tongen tevens een teken voor de ongelovige toehoorders te doen zijn (14:22).

Wanneer een lid van de gemeente in een tong spreekt en een ander de vertolking geeft, wordt gedemonstreerd dat het één God of één inspirator is, 'die alles in allen werkt' (vers 6). De vertolking is de weergave van de glossolalie in de voor de toehoorders verstaanbare taal. Daar de uitlegging van de geestestaal moeilijker is en meer geloof vereist dan het spreken in een tong, is het mogelijk dat de weergave van de inhoud korter of langer is. Men moet immers ook de beschikking hebben over de juiste uitdrukking in eigen taalschat. Het gaat hier dus niet over een letterlijke woord-voorwoord-vertaling, maar om een vertolking of weergave van de inhoud.

Wanneer een profeet zijn woorden laat voorafgaan door een gebed in een tong, behoeft de profetie geen vertolking te zijn, maar is de glossolalie hier slechts een middel voor de profeet om zich te 'verheffen', om zich zuiverder en meer ongeremd op de Heilige Geest af te stemmen. Het spreken in een tong is dan een goede springplank' om zich op de geestelijke wereld te oriënteren.

11. Doch dit alles werkt één en dezelfde Geest, die een ieder in het bijzonder toedeelt, gelijk Hij wil.

In de gemeente ontvangt ieder lid die ernaar streeft, een charisma om de gemeente te dienen. Paulus beperkt zich hier tot de negen geestesuitingen, waarover wellicht vragen waren gesteld. In de verzen 28 en 29 gebruikt hij een andere samenstelling van gaven welke God aan de gemeente schenkt. Het is voor de apostel een vanzelfsprekende zaak dat de Heilige Geest op deze wijze als een energiebron in de

gemeente werkzaam is. Hij distribueert al deze begaafdheden naar zijn bedoeling, omdat HIJ weet wat in de mens is. Hij is als een onderwijzer die aan een klas met kinderen nuttige leerstof uitdeelt en daarbij rekening houdt met de leeftijd, de ontwikkeling, de geaardheid en de interesse van ieder kind afzonderlijk. De bekwaamheid die de Heilige Geest schenkt, past bij degene die haar ontvangt. Wanneer deze begaafdheden ontwikkeld worden, staan ze ten dienste van de gehele gemeente. Het gaat er bij de apostel niet om, het accent op de verscheidenheid te leggen, maar op de eenheid.

Alles wat de enkeling ontvangt, is een gave van de ene Geest voor de gehele gemeente. Het is als bij een lichaam waar ieder lid en ieder orgaan een eigen functie heeft ten behoeve van het geheel. De Heilige Geest wil immers de gemeente in haar geheel opbouwen en Hij doet dit door in ieder die begaafdheid tot ontwikkeling te brengen, die bij diens geestelijke structuur past. Ieder lid moet op zijn beurt zich beijveren de leerstof die hem wordt geboden, te verwerken en zijn proefwerk zo goed mogelijk te maken. De Geest voedt op in theorie en in praktijk en in onze gemeenten wil Hij dit op dezelfde wijze in praktijk doen.

12,13. Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, hoe vele ook, één lichaam vormen, zo ook Christus; want door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen, en allen zijn wij met één Geest gedrenkt.

Het is van het uiterste belang, deze verzen die Paulus hier neerschrijft, in de kontekst of samenhang te zien. De apostel begint hier met het voegwoord 'want', evenals hij dit deedin vers 8, waar hij de begaafdheden van de Heilige Geest verbond aan de opbouw van de gemeente in haar geheel. Hier heeft 'want' betrekking op 'één en dezelfde Geest, die een ieder in het bij zonder toedeelt, gelijk HIJ wil' in vers 11.

Wij mogen deze teksten dus niet verklaren buiten het verband met de charismatische gaven. Wij zijn allen 'door' of zoals de

Canislusvertaling luidt 'in' één Geest gedoopt, die wijsheid, kennis, geloof, genezingen, krachten, profetieën, onderscheiding van geesten, allerlei tongen en vertolking ervan, bewerkt ten behoeve van het lichaam van Christus. Wie de doop in de Heilige Geest accepteert, aanvaardt tegelijkertijd de gaven en uitingen die deze Geest toedeelt. Wie uit deze tekst concludeert dat ieder kind van God gedoopt is 'met' of 'in' de Heilige Geest, en tegeliJkertijd de uitingen van deze Geest zoals Paulus ze hier noemt, loochent, en van nul en gener waarde acht, kan onmogelijk een juiste verklaring van deze verzen geven. Hij koppelt dan zijn bekrompen en misleide gedachtenwereld aan de woorden van de apostel, maar verder weigert hij diens voetsporen te drukken. Door zo'n vooropgestelde mening verwerpt hij dan de klare bedoeling van de schrijver, teneinde er alleen datgene uit te halen wat ongeestelijke leiders leren en in hun kraam te pas komt.

De apostel gaat nu over tot een allegorie of een voortgezette beeldspraak, die hij ontleent aan het functioneren van het menselijke lichaam. Dit bestaat uit een aantal leden die niet een afzonderlijk bestaan kunnen leiden, maar die slechts met elkaar een levenseenheid vormen. Alles wat er in dit lichaam werkzaam is, houdt ten nauwste verband met het welzijn van het geheel. De leden vormen daarom niet een lichaam, want dit zou erop wijzen dat ze ook afzonderlijk zouden kunnen bestaan, maar ze zijn een lichaam, zoals er ook letterlijk staat (zie de St. Vert.).

De vergelijkingsbeeldspraak is nu: zoals het menselijke lichaam één is en verscheidene leden heeft, zo ook Christus. Er staat niet: zo ookde gemeente, maar Christus. Hier wordt Christus niet voorgesteld als hóófd van het lichaam, namelijk van de gemeente zoals in Eféziërs 1:22 en Colosserizen 1:18 staat, maar hier bevindt Hij Zich op de plaats van zijn volk en deelt dit zijn naam mee. Soortgelijke verwisseling vindt ook plaats bij het woord Israël, dat een persoonsnaam aanduidt, maar ook een geheel volk vertegenwoordigt dat uit de aartsvader Jakob of Israël is voortgekomen. Er staat letterlijk: zo ook de Christus, de gezalfde, waardoor de persoonsnaam in een groepsnaam overgaat (zie vert. Brouwer).

Dezelfde gedachten vinden wij ook in Openbaring 11:15, waar sprake is van 'onze Here en zijn gezalfde'. Een goede aanwijzing dat het hier gaat overeengemeente, die uit gezalfden met Gods Geest bestaat.

Alle leden van het lichaam worden in stand gehouden en functioneren door een en dezelfde levensgeest. Zo is de Heilige Geest de levensgeest of 'de Geest des levens' van het lichaam van Christus (Rom. 8:2).

Hoewel het menselijke lichaam buitengewoon veelvormig is en opgebouwd is uit vele leden, heeft het slechts één geest. Door diens kracht en wijsheid wordt ieder orgaan, cel, weefsel of lid, gevormd en onderhouden, zoals de nagel van de vinger of van de teen, de papil aan de bovenkant van de tong, de haren in de huid, of wat voor onderdeel ook. De geest geeft aan ieder lid en aan ieder orgaan de specifiekevorm, kleur, eigenschap en bestemming die liet nodig heeft. Iedere cel, ieder weefsel is doordrenkt met de levensgeest. Alles wat met de geest verbonden is, behoort ook bij het lichaam. Wat zich buiten zijn bereik bevindt of ervan losgemaakt is, gaat dood en valt af. Het heeft dan geen deel meer aan het lichaam, want zonder geest is ook ieder onderdeel van het lichaam dood (Jac. 2:26). Zo is ook het lichaam van Christus doordrenkt met de Heilige Geest.

Uitgaande van het beeld constateert de apostel dat het lichaam van Christus dus slechts één Heilige Geest bezit. Ieder mens wiens geest met deze Geest verbonden is, is dus een levend lid van het lichaam des Heren. Deze gemeenschap is een criterium in de hemelse gewesten. Er waren diepe religieuze kloven tussen Joden en Grieken en onoverbrugbare sociale verschillen tussen slaven en vrijen. Er was tussen deze groepen een 'tussenmuur van vijandschap' (Ef. 2:14), maar in de onzienlijke wereld, waarin men herboren was, maakten deze verschillen verder niets uit. Daar ging het ook niet over het verschil tussen man en vrouw of rijk en arm, en of men al of niet met natuurlijke gaven begiftigd was, maar het mystieke lichaam van Christus was opgebouwd uit leden of cellen die alle doordrenkt waren met de Heilige Geest.

In de natuurlijke wereld ontplooit de geest ieder lichaamsdeel zo, dat er een harmonisch en geordend lichaam ontstaat, toegerust met capaciteiten en mogelijkheden. Zo wordt door de Heilige Geest met zijn charismatische gaven de gemeente 'als een welsluitend geheel' tot ontwikkeling gebracht (Ef. 4:16). De openbaring van deze begaafdheden is in de plaatselijke gemeente, die bijeengehouden wordt 'door de dienst van al zijn geledingen', die harmonieus en geordend opwast, en waarvan ieder lid afzonderlijk aan het beeldvanJezus Christus, de volmaakte drager van de geestesuitingen, gelijkvormig wordt. Uit het voorgaande volgt, dat wie geen'deel heeft gekregen aan de Heilige Geest', ook geen deel heeft aan het lichaam van Christus (Hebr. 6:4).

Uit het beeld van het lichaam met de daarin werkende levensgeest leren wij, dat de doop in de Heilige Geest noodzakelijk is om tot het lichaam van Christus te behoren. Als hoofd van dit lichaam werd de Heer zelf in de Heilige Geest gedoopt, toen na zijn waterdoop, de hemelen zich openden en de Geest Gods als een duif op Hem neerdaalde (Matth. 3:16).

Jezus ontving de Heilige Geest niet bij zijn bekening of wedergeboorte, want deze ervaringen zoals wij ze kennen, waren voor Hem niet nodig. Wanneer daarom iemand zich bekeert en gereinigd wordt van zijn schuld, en uit de duisternis overgezet wordt in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde, wil dat nog niet zeggen dat hij nu ook tot het lichaam van Christus behoort, want dit vervult een bijzondere en aparte functie in het Koninkrijk van God. Ter verduidelijking voegen wij hieraan toe, dat iemand die in de Heilige Geest gedoopt is, ook in tongen kan of zal spreken, maar wij zullen dit niet omdraaien, door te zeggen, dat iemand die niet in tongen spreekt, ook niet gedoopt kan zijn met de Heilige Geest als hij er om gebeden heeft. Hij mist evenwel het teken van deze doop en is ergens afgeremd. In dit opzicht willen wij een positieve boodschap brengen en geen veroordelende.

Vele christenen menen dat zij bij hun bekering automatisch de Heilige Geest hebben ontvangen. Het is één ding wanneer aan een mens genade wordt bewezen door de vergiffenis van zijn zonden, maar het

is een andere zaak of de Vader en de Zoon door de Heilige Geest woning in hem hebben gemaakt. Dit laatste is rijkdom van genade. De vraag kan ook nu nog gesteld worden: 'Hebt gij de Heilige Geest ontvangen, toen gij tot het geloof kwaamt?' (Hand. 19:2). Daarom sprak Petrus: 'Bekeert u en een ieder van u late zich (als gelovige) dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden, en gij zult (daarna) de gave des Heiligen Geestes ontvangen' (Hand. 2:38). Van de Samaritanen wordt meegedeeld, dat zij ná hun gelovig aanvaarden van Jezus en ná hun doop in water pas de Heilige Geest ontvingen (Hand. 8:16). Hetzelfde gold voor de twaalf discipelen van johannes de Doper in Handelingen 19:1-7.

In Romeinen 8:9 wordt gezegd: 'Indien iemand echter de Geest van Christus niet heeft, die behoort Hem niet toe'. Zo'n christen behoort dus niet tot het lichaam van Christus. Het is daarom geen wonder dat bepaalde mensen gewoonlijk spreken over 'de bruidsgemeente' en hiermee het begrip 'Vrouw des Lams' negeren. Zij erkennen daarmee dat zij geen gemeenschap met Jezus Christus hebben, want het begrip 'bruid' sluit bijbels gezien uit, dat reeds gemeenschap heeft plaatsgevonden. Als gemeente zijn wij evenwel 'geroepen tot gemeenschap met de Zoon' (1:9). Er is dus iets dat Hem en ons verbindt, zoals een man met zijn vrouw is verbonden. Dit contact komt tot stand door de Heilige Geest die in ons woont en die gemeenschap heeft met onze menselijke geest, zoals er staat: 'Die zich aan de Here hecht, is één geest'(6:17). De naam 'bruidsgemeente' drukt dus wel de geestelijke armoede uit van de huidige christenheid, die nog altijd wachten moet om in ontferming als vrouw te worden aangenomen.

De Heilige Geest ontvangen wij na de bekering door ons geloof op het gebed, dus door een bewuste gerichtheid, zoals er staat: Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel temeer zal uw Vader uit de hemel de Heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden?'(Luc. 11:13).

Wanneer christenen zich niet verlangend uitstrekken naar de doop in de Heilige Geest, staan zij op hetzelfde niveau als de oudtestamentische rechtvaardigen. Daarom bidt men in zogenaamde

opwekkingskringen: 'Here, schenk ons bidders als Daniël, of profeten zoals Elia en Johannes de Doper', terwijl men moest weten dat de minste in het Koninkrijk der hemelen, dus die deel heeft aan de Heilige Geest, groter is, en geestelijk meer is ontwikkeld dan welke godsman ook uit het oude verbond.

Er zijn christenen die ten onrechte geloven, dat de gemeente bijde eerste opstanding vóór de grote verdrukking wordt weggenomen. Dan is volgens hen het tijdperk van de gemeente op aarde voorbij en wordt niemand meer bij het lichaam des Heren gevoegd. Toch leert de Openbaring in hoofdstuk 20:4 dat er nog een schare is, die uit de grote verdrukking komt. Men schrijft dan: 'Deze mensen worden zalig, doch zij zullen niet tot de gemeente van Jezus Christus behoren, omdat het volledige getal van de Bruidsgemeente dan reeds lang zal zijn bereikten de Bruid met het Lam gehuwd zal zijn. Er is dan ook eeuwig leven zonder tot de gemeente te behoren'.

Het is tragisch dat men wel aanvaardt, dat later een categonie gelovigen voorkomt, die niet tot het lichaam van Christus gerekend kan worden, terwijl men zich geen rekenschap geeft van het feit, dat juist in onze bedeling zoveel christenen op oudtestamentische basis leven.

Te midden van de burgers van een land vormt het parlement een apart lichaam met een regerende functie. Zo ontvangt het lichaam van Christus een besturende taak met haar Hoofd Jezus Christus. De gemeente is bestemd om plaats te nemen in de troon van God en met Jezus te heersen over alles wat God heeft geschapen. De Heer sprak tot zijn apostel: 'Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, gelijk ook Ik heb overwonnen en gezeten ben met mijn Vader op zijn troon' (Openb. 3:21) Jezus overwon het duivelenleger door het gebruik van de woorden Gods en door middel van de geestelijke gaven. In het geestelijke Israël vormt het lichaam des Heren 'een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap' (1 Petr. 2:9).

Vele kinderen van God zingen schone liederen over het hemelse Jeruzalem. Zij houden zich bezig niet 'de heilige stad', zoals Abraham

dit ook deed, want deze oudtestamentische rechtvaardige 'verwachtte de stad niet fundamenten, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is' (Hebr. 11:10). Al de liederenbundels die samengesteld werden door een vorige generatie, missen dan ook de verzen, die de heerlijkheid van de tempel Gods bezingen. Ook in de psalmen wordt veelvuldig de schoonheid vermeld van Jeruzalem, de welgebouwde stad Gods, maar over Het heiligdom binnen haar wallen wordt slechts sporadisch gerept, want dit was bijvoorbeeld ten tijde van David nog niet gebouwd. Het kon bij deze profeet nog geen beeld zijn voor de nieuwe bedeling.

Waar men geen oog heeft voor de vorming valt een hemelse tempel, is het tragisch dat men de tempel van het nieuwe verbond weer op aarde situeert te midden valt het natuurlijke en vleselijke Israël, en dat men dan maar weer opnieuw wacht en uitziet naar het ogenblik, dat de omstandigheden zo zijn dat aan de bouw kan worden begonnen.

God is de bouwer van liet hemelse Jeruzalem, maar Jezus formeert de tempel. Hij is dan ook de Doper met de Heilige Geest. Dit is zijn speciale opdracht. Om tot de tempel te behoren, moet men een 'levende steen' zijn, die zich bewust 'laat gebruiken voor de bouw valt een geestelijk huis, om een heilige priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus' (1 Petr. 2:5).

In het nieuwe Jeruzalem vormt het lichaam des Heren het stadsbestuur, tot heil en heerlijkheid van al haar inwoners. De uitdrukking van Petrus 'laat u gebruiken' wijst er duidelijk op, dat dit de bestemming is voor iedere gelovige in het nieuwe verbond, die gerechtvaardigd is door het bloed van Jezus Christus. Wij moeten dus met beslistheid de keuze maken om te lagen naar Gods doel. Bovendien hebben wij de opdracht om allen die op aarde zijn ingegaan in het hemelse Jeruzalem, dit 'evangelie der heerlijkheid van Christus' te prediken (2 Cor. 4:4).

De Heer wil ons gebruiken om door middel van het woord velen uit kerken, kringen en gemeenschappen in aanraking te brengen met deze rijkdom van genade, met deze volle waarheid. Dan mogen ook zij,

gedoopt met de Heilige Geest, zich als levende stencil laten invoegen in de tempel Gods, die zich in het hemelse Jeruzalem bevindt. Dan zijn ook zij door de Geest tot één lichaam gedoopt en met één Geest gedrenkt.

In Openbaring 21:22,23 lezen wij van de heilige stad: 'En een tempel zag ik in haar niet, want de Here God, de Almachtige, is haar tempel, en het Lam. En de stad heeft de zou en de maan niet van node, dat die haar beschijnen, want de heerlijkheid Gods verlicht haar en haar lamp is het Lam'. Midden in deze geestelijke stad 'van zuiver goud, gelijk zuiver glas' woont God in zijn geestelijk huis. Dit wordt gevormd door de gemeente die hier 'de heerlijkheld Gods' genoemd wordt, zoals het Lam met zijn vrijgekochten als drager van het licht, de lamp is.

Als gelovigen willen wij in het laatste der dagen, nu de spade regen valt, door de Geest worden gevormd tot geestelijke mensen. Ook willen wij radicaal het evangelie van Jezus Christus, dat van het Koninkrijk der hemelen, belijden. Dit stuit onder de vleselijk gezinde christenen op veel verzet, maar wij gaan door, want het opent nieuwe en heerlijke perspectieven voor allen die de mogelijkheden zien van het overwinnende Woord in de eindtijd. Dan wordt ook door middel van het gebruik van de uitingen des geestes op grond van de woorden Gods, het doel bereikt: 'Opdat de mens Gods volkomen zij, tot alle goed werk volkomen toegerust' (2 Tim. 3:17).

14-16. Want het lichaam bestaat toch ook niet uit één lid, maar uit vele leden. Indien de voet zeggen zou: omdat ik niet de hand ben, behoor ik niet tot het lichaam, behoort hij daarom niet tot het lichaam? En indien het oor zeggen zou: omdat ik niet het oog ben, behoor ik niet tot het lichaam, behoort het daarom niet tot bet lichaam?

Het voegwoord 'want' waarmee vers 14 aanvangt, wijst terug op hetgeen aan het begin van vers 12 staat: 'Gelijk het lichaam één is en vele leden heeft'. Allen vormen door de vervulling en doordrenking met één en dezelfde Geest één lichaam, hoewel zij door de

verscheidenheid van geestesuitingen toch ten opzichte van elkaar verschillen.

In Romeinen 1:20 lezen wij, dat uit zijn werken de eeuwige kracht en goddelijkheid van de Schepper met het verstand wordt doorzien. Het allermooiste en allerschoonste van de schepping is de mens, die naar Gods beeld en als zijn gelijkenis werd gecreëerd. Ieder kind dat geboren wordt en in wie de boze zijn slag nog niet geslagen heeft, is opnieuw het bewijs van Gods kunstenaarschap, van zijn wijsheid en van zijn kennis. Sprak de psalmist niet in verbazing uit, dat hij 'gans wonderbaar was toebereid'? (Ps. 139:14).

Het merkwaardige is evenwel dat de mens niet alleen goed functionerend wordt geschapen en door de geest tot ontwikkeling kan worden gebracht, maar dat de Schepper in hem ook reeds de mogelijkheid tot herstel heeft gelegd, wanneer eventuele beschadigingen mochten worden toegebracht. Dit lichaam wordt nu bij het onderwijs van de Heilige Geest als beeld gebruikt voor de opbouw en liet functioneren van het lichaam van Christus, de gemeente.

Het gaat hier over het mystieke lichaam van Christus in de geestelijke wereld, waarvan de gemeente op aarde de zichtbare uitdrukking is. Gemeentevorming is schriftuurlijk en absoluut noodzakelijk. Zoals in het natuurlijke lichaam ieder lid en ieder orgaan zijn plaats en inbreng heeft, en nodig is om liet geheel te doen functioneren, zo zien wij dit ook in de samenstelling en in de opbouw van de gemeente.

Zoals in het natuurlijke lichaam alles door de geest, de drager van de wetten Gods, tot stand wordt gebracht en opgebouwd, zo ontwikkelt de Heilige Geest, 'de Geest des levens' het lichaam van Christus in de onzienlijke wereld en worden de resultaten in de gemeente op aarde zichtbaar. ieder kind van God heeft daarbij als 'levende steen', of in dit beeld als 'levende cel' zijn plaats in te nemen en een werk te doen tot nut van het geheel. Ook in dit lichaam is herstel en opbouw mogelijk en noodzakelijk, want liet is Gods bedoeling dat de mens Gods volmaakt is en tot alle goed werk volkomen is toegerust.

In dit licht gaan wij de teksten die volgen, begrijpen, want ook in het lichaarn van Christus is geen eenvormigheid. Het is rijk geschakeerd en met grote kennis samengevoegd tot een eenheid. Het is niet gestileerd, niet kunstmatig, niet star en niet doods, maar in zijn opbouw en levensontplooiing komen de veelkleurige wijsheld, het speelse vernuft en de levendigheid van de Maker tot openbaring. De gezondheid van iedere cel is noodzakelijkorn het geheel harmonisch en gaaf te doen werken. Niemand in de gemeente behoeft zich te vergelijken met een ander. Niemand behoeft te denken dat hij minderwaardig is of overbodig, want het lichaam is alleen volmaakt en genuanceerd en tot zoveel dingen in staat, doordat iederonderdeel - ook het kleinste- in een behoefte voorziet.

Paulus gebruikt hiernu waarschijnlijk een bekende fabel uit de klassieke literatuur van Minenius Agrippa om alles te verduidelijken. De voet en het oor voelen zich misschien minder nuttig dan de hand en het oog, maar daarom zijn ze niet de mindere delen van hetzelfde lichaam. Geen der leden is het lichaam, maar zij vormen het met elkaar. Daarom kunnen zij het zich niet permitteren buiten het lichaam te opereren of zich ervan af te scheiden, zoals dit in Corinthe dreigde. In het lichaam van Christus zijn wel vele leden, die ieder hun eigen identiteit en taak hebben, waartoe ze door de ontwikkeling van de geestelijke gaven bekwaam zijn gemaakt. Wanneer allen op dezelfde wijze begiftigd waren, zou de gemeente geen levend organisme zijn. Het geringste lid is even zo goed een deel van het lichaam als liet voortreffelijkste, en allen zijn dierbaar voor liet hoofd Christus ei] door Hem geacht.

Merk tenslotte op dat het lichaam een beeld is. In de geestelijke wereld zijn er geen lichaam, geen stad met tempel, geen kudde, geen ranken, geen leger, geen gezin, maar al deze vergelijkingen drukken ieder afzonderlijk bepaalde eigenschappen van de gemeente uit, die daar wel reëel zijn.

17-20.Als het lichaam geheel en al oog was, waar bleef het gehoor? Als het geheel en al gehoor was, waar bleef de reuk? Nu heeft God echter de leden, elk in het bijzonder, hun plaats in het lichaam

aangewezen, zoals Hij heeft gewild. Indien zij alle één lid vormden, waar bleef het lichaam? Maar nu zijn er wel vele leden, doch slechts één lichaam.

Paulus veronderstelt enkele irreële mogelijkheden: indien het lichaam geheel en al oog was, waar zou het gehoor blijven? Indien het enkel gehoor was, waar bleef de reuk? God vergelijkt de gemeente niet met een gehooroorgaan of met een oog, maar met een geheel goed geconditioneerd lichaam. Alle onderdelen zijn evenwel noodzakelijk om goed te kunnen functioneren. Zo bestaat de geestelijke tempel uit vele levende stenen, het leger Gods uit vele krijgslieden, de kudde uit vele schapen, het huisgezin Gods uit vele broeders, en de wijnstok draagt vele ranken, het Israël Gods telt vele koningen en vele priesters. Zoals de Schepper ieder orgaan en ieder lid zijn taak en plaats heeft aangewezen, zodat het geheel als een meesterwerk functioneert, zo is het ook met de gemeente.

Door de Heilige Geest wordt ieder lid uit de gemeente toebereid voor zijn speciale roeping en plicht. Onze Heer die zijn gemeente bouwt, wil ieder de juiste plaats en de juiste functie aanwijzen, die voor hem of haar geschikt is, en dit alles is tot opbouw van het geheel. Van ons wordt alleen gevraagd dat wij ons bewust willen worden, wélke plaats wij in de gemeente innemen en dat wij ons willen laten gebruiken. Het zou toch kunnen zijn dat iemand zijn roeping en verkiezing niet vastmaakt, Omdat zijn hart niet gericht is op de Heer en zijt gemeente, maar op allerlei natuurlijke zaken, belangen en liefhebberijen. Het gevaar dreigt dan dat zo'n orgaan in het lichaam moet vervangen worden door een ander, en dat zo'n persoon tenslotte geheel buiten het lichaam geraakt en geestelijk sterft.

Verder moet ieder de gave van de ander erkennen en het eigen talent niet miskennen door te denken dat dit eigenlijk niet in tel zou zijn. Er mag geen jaloersheid of afgunst in de gemeente zijn, want ieder ontvangt zijn begaafdheid van God. Deze geeft in de gemeente ieder zijn plaats. Hier wordt voor het eerst en in vers 28 voor de tweede maal erop gewezen, dat de Heer zelf zijn gemeente bouwt en zijn dienstknechten aanstelt. Het zou niet goed zijn als in de gemeente allen dezelfde gaven hadden, maar ook niet als iemand alle

begaafdheden ten volle bezat, bijvoorbeeld de voorganger, want dan zou hij gelijk aan Jezus zijn. Van de Heer wordt gezegd: 'In Hem woont al de volheid der godheid lichamelijk'. Van ons evenwel: 'Gij licht de volheid verkregen in Hem' (Col. 2:9).

Wij bezitten niet de gehele volheid, dit wil zeggen alle eigenschappen van God in volmaaktheid. Daarom blijft Jezus de eerste en het hoofd van het lichaam. Wij hebben wel de volheid van de Heilige Geest, maar 'wij hebben gaven, onderscheiden naar de genade, die ons gegeven is (Rom. 12:6). Het is met de geestesuitillgen als niet de natuurlijke talenten. In principe hebben wij bijvoorbeeld schildersgaven en muzikale talenten, maar er springen er maar enkele uit, die tot ontwikkeling worden gebracht.

'Zoals Hij heeft gewild', dus in verband met de situatie van de gemeente. Zoek daarom de juiste plaats op, die u in de gemeente moet innemen. Murmureer niet in uzelf' en twist niet met de ander, omdat u niet op zijn plaats zit. IJver slechts naar die gaven, die ü tot ontplooiing moeten brengen. Ze zijn in u. Zo moeten wij bijvoorbeeld allen ijveren naar de gave der profetie. In ons allen ligt het vermogen om naar de gedachten Gods te luisteren en deze door te geven. Maar niet alle profetie is spectaculair en opvallend.

Het profeteren tijdens een bidstond of in de aanbiddingsdienst is maar een deel van de gehele profetie. De rijke schakering komt nog eens terug in de uitdrukking 'vele leden', wat hier de betekenis heeft van 'velerlei en verschillende soorten leden', maar alle behorende tot het ene lichaam van Christus.

21-25. En het oog kan niet zeggen tot de hand: ik heb un iet nodig of ook het hoofd tot de voeten: ik heb u niet nodig. ja, veeleer zijn die leden van het lichaam, welke het zwakst schijnen, noodzakelijk, en juist die delen van bet lichaam, welke wij minder in ere houden, bekleden wij meer eervol, en onze minder edele leden worden met groter eer behandeld, doch onze edele leden hebben dat niet nodig. God heeft even wel het lichaam zó samengesteld, dat Hij meer eer gaf

aan hetgeen misdeeld was, opdat er geen verdeeldheid in het lichaam zou zijn, maar de leden gelijkelijk voor elkander zouden zorgen.

Paulus wil het er bij de verscheurde en verdeelde Corinthiërs goed inhameren, dat zij bij elkaar horen en dat zij te zamen het lichaam van Christus vormen. Zij waren niet verdeeld vanwege allerlei valse leringen die ingeslopen waren, maar terwille van mannen Gods als Paulus, Céfas en Apollos, die allen door dezelfde Geest spraken: 'Daarom dan, ik of zij, zo prediken wij, en zó zijt gij tot geloof gekomen' (15:11).

Het is in verband met het voorgaande duidelijk dat geen enkel lid een minderwaardigheidscomplex mag hebben, maar ook blijkt nu dat niemand een meerwaardigheidsgevoel mag bezitten en zal denken, dat hij wel leven kan en tot volle ontplooiing kan komen zonder verbinding met de andere levende leden. Het principe van het nieuwe verbond is: niemand kan alleen het lichaam des Heren vormen en nooit mag men zeggen: deze man of deze vrouw ben ik liever kwijt dan rijk. Wanneer ze zich in de gemeente niet voegen willen, zullen ze er vanzelf uitvallen. Johannes schreef. 'Ze zijn van ons uitgegaan, want ze waren van ons niet'. Ze zullen zich dus van ons distantiëren. Als ze evenwel tot ons behoren willen, zullen we zulke zwakken en beschadigden meer hulp en aandacht moeten schenken.

Steeds geldt: het oog, de hand, het oor en de voet zijn niet het beeld van de gemeente, maar het gehele lichaam, en daar behoren handen, voeten, oren en ogen bij; zelfs de nagel van een teen kan moeilijk worden gemist. De gemeente moet immers volmaakt zijn: stralend en zonder vlek of rimpel.

In een natuurlijk lichaam zijn er 'zwakkere' (zoals er letterlijk staat) leden, dus die kwetsbaar zijn. Er zijn ook sterkere. Misschien denkt de apostel daarbij aan de maag, de nieren, de longen of de lever, die zwak zijn en daarom niet alleen bedekt zijn, maar ook beschermd worden door de uitwendige delen van het lichaam, die wij dan door onze kleding eer geven. De gezondheid van dat uitwendige lichaam hangt evenwel afvan de beschermde, innerlijke organen. Een zwak lid in de

gemeente eist meer zorg en aandacht, en voor een misdeeld lid wordt meer energie opgebracht dan voor een gezond lid.

Het oog met zijn ingewikkelde constructie en buitengewone taak beschouwen wij evenals het oor, als meer eervol en edel dan vele andere delen van ons lichaam. Het wonderlijke is dat wij die edele leden niet bedekken. Hoe minder een lichaamsdeel in ere wordt gehouden, hoe meer het wordt bekleed. Zo wordt het gelaat zo min mogelijk bedekt, opdat onze zintuigen niet in hun werk zouden worden belemmerd. Ook onze handen bedekken wij meestal niet, daar ze tot de meest onmisbare leden behoren. Er zijn dus edele of aanzienlijke delen van het lichaam die geen bedekking nodig hebben. Ieder mag ze zien. Er zijn ook minder eervolle of minder achtbare delen die door mooie kledij meer luister ontvangen, en er zijn onedele, oneerbare of niet toonbare leden, die uit kiesheid altijd zorgvuldig bedekt blijven. Dit al of niet bedekken van bepaalde lichaamsdelen is niet iets, wat mensen hebben bedacht, het is niet iets toevalligs, maar vindt zijn grond in het wijs bestek van God, want Hij heeft het lichaam zó samengesteld, dat Hij bijzondere eer gaf aan hetgeen misdeeld was.

Dat er onder de lichaamsdelen kwalitatief verschil is, vindt zijn oorzaak dus in de scheppingsgedachte van God. Zoals het huwelijk een beeld is van de gemeenschap tussen Christus en zijn gemeente, zo is het lichaam van de mens door zijn verscheidenheid in samenstelling, een beeld van de gemeente zelf. In zijn wijsheid heeft God de leden en organen zo verbonden en geordend, dat ze niet tegen elkaar verdeeld raken en niet van elkaar gescheiden mogen worden door het najagen van tegenstrijdige belangen. Als gemeenteleden zullen wij aan elkaar gehecht zijn, elkaars vreugde en droefheid delen en voor elkaar op de bres staan. Er mag geen verdeeldheid of tweedracht zijn en geen onachtzaamheid ten opzichte van elkaar.

Het woord 'verdeeldheid' of 'schisma' wordt in hoofdstuk 1:10 weergegeven door scheuring. God wil niet dat er schisma's in de gemeente zijn en dat de leden denken elkaar niet nodig te hebben. Zij zullen integendeel voor elkaar zorgen, want God wil dit. Wij kunnen deze wil van God herkennen aan 'het goede, welgevallige en

volkomene' (Rom. 12:2) en hiervan getuigt het menselijke lichaam. Dit is zo geschapen dat de Schepper erin kan wonen en Zich er ten volle in kan openbaren. Daarom is het geen wonder dat het lichaam hier als een allegorie gebruikt wordt om de gemeente in haar hoogste doelstelling uit te beelden.

26,27. Als één lid lijdt, lijden alle leden mee, als één lid eer ontvangt, delen alle leden in de vreugde. Gij nu zijt het licbaam van Christus en ieder voor zijn deel leden.

Het lichaam van Christus is een levend organisme. Het bestaat niet uit onsamenhangende delen, maar uit individuen die met Christus en met elkaar verbonden zijn. Zoals het in het natuurlijke lichaam gaat, zo werkt het ook in het geestelijke lichaam. Als de hand beschadigd wordt, is dit van invloed op het gehele lichaam en wordt de pijn door de gehele mens gevoeld en gedragen. Wil zien dan ook dat rondom een wond of aangetast lichaamsdeel alle cellen in actie komen om herstel te bewerken. Zo heeft God immers het lichaam gemaakt.

Hoe groter het lijden is, hoe meer delen in werking komen om het zwakke te helpen. Soms moet het gehele lichaam rust houden teneinde een ziek orgaan gelegenheid te geven om te genezen. Zo is dit ook in de gemeente van Jezus Christus. Wanneer één lid of enkele leden zwaar aangevallen worden, zullen andere leden erniet onverschillig tegenover staan, maar zij zullen zich opstellen om de machten te bestrijden en door de kracht van de Heilige Geest genezing te bewerken. Dit is geen aangename bezigheid, maar het betekent zijn leven inzetten voor zijn vrienden. In de gemeente is daarom geen plaats voor onverschilligheid, voor twist, voor haat, voor jaloersheid of voor onderlinge strijd.

Aan de andere kant is het ook zo, dat indien een lid eer of glorie ontvangt, of verheerlijkt wordt (St. Vert.), dus een overwinnig op de boze heeft behaald, hetzij in de geestelijke hetzij in de natuurlijke wereld, alle andere leden zich hierover mee verblijden en weer moed grijpen. Wanneer bijvoorbeeld een ziek oog geheel geneest, is dit tot grote blijdschap van de gehele mens en veraangenaamt en

vergemakkelijkt deze gezondmaking het leven van alle leden. 'Gij nu zijt' is een mededeling van Gods zijde. Het vormen van een gemeente is zijn werk en Hij geeft ons de naam van 'lichaam des Heren' en Hij wijst ieder in dit lichaam zijn plaats aan. In de oorspronkelijke tekst ontbreekt het lidwoord 'het'. Er staat: 'Gij zijt lichaam van Christus', dus lichaam des Heren. Hetzelfde vinden wij in de uitdrukking 'Gij zijt tempel Gods' of 'tempel van de Heilige Geest' (3:16 en 6:19). Paulus bedoelt dat in iedere gelovige de Heer als Geest aanwezig is en in hem woont: 'De Here is de Geest' (2 Cor. 3:17). Elk kind van God is dus een lichaam des Heren of een tempel Gods en te zamen vormen zij hét lichaam en dé tempel. ieder lid is slechts functioneel als deel van het gehele lichaam. Daar heeft het zijn inbreng, zijn inzet en zijn plaats, teneinde het lichaam des Heren of de gemeente volkomen en stralend te doen zijn.

28. En God heeft sommigen aangesteld in de gemeente, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leraars, verder krachten, daarna gaven van genezing, bekwaamheid om te helpen, om te besturen, en verscheidenheid van tongen.

Er is grote veelvormigheid en veelkleurigheid onder de gemeenteleden. Ieder zal moeten jagen naar eigen ontplooiing en volmaaktheid, teneinde het gehele lichaam in goede conditie te brengen. God heeft niet ieder lid dezelfde bekwaamheden en begaafdheden geschonken, maar er is grote verscheidenheid. De Heer trekt een cirkel om ieder lid, en binnen deze kring moet hij zich dan ontwikkelen. Wie buiten zijn door God gegeven opdracht en talenten gaat, komt In de cirkel terecht die om een andere broeder of zuster is getrokken. Dan ontstaan wrijvingen en twisten Johannes de Doper sprak het daarom zo scherp uit: 'Geen mens kan iets aannemen, of het moet hem uit de hemel gegeven zijn' (Joh. 3:27).

Met het woordje 'sommigen' duidt de apostel de meest opvallende functies in de gemeente aan. Zo deed hij dit ook bijde beschrijving van het lichaam als beeld van de gemeente. Daar noemde hij ook niet alle organen, hoe nodig en onmisbaar deze verder ook mogen zijn. Hij bepaalde de lezer alleen bij ogen, oren, voeten en handen, maar sprak

bijvoorbeeld niet over het hart, of de longen, die toch zeer belangrijk zijn. Deze hebben in het lichaam een meer verborgen plaats, maar zijn wel van vitaal belang.

In de eerste plaats noemt Paulus de apostelen. Dezen zijn mannen die toegerust zijn om baanbrekend werk te verrichten en ze zijn daartoe met velerlei gaven toegerust. Zij moeten het evangelie kunnen verkondigen en onderwijzen, terwijl ze een goede visie moeten hebben op de hemelse gewesten, in het bijzonder op het onzichtbare Koninkrijk van God (Matth. 13:11). Paulus zelf had een groot inzicht in de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen (Ef. 3:4). De apostelen hebben doorgaans ook de gaven van gezondmakingen, van profetie, van werking van krachten en van onderscheiding van geesten.

Het is duidelijk dat Paulus hier niet doelt op de twaalf apostelen in engere zin. De regels die hij hier immers geeft, waren niet alleen voor zijn tijd, maar betreffen de kerk van alle eeuwen. Altijd zullen er 'uitgezondenen' (apostelen) door God aangesteld worden, die pionierswerk moeten verrichten. Hoewel Paulus zich in 'deze brief zelf een geroepen apostel noemt, erkent hij dus dat buiten de kring der twaalven sommigen ook deze titel voerden. Wanneerhij in 2 Corinthiërs 11:5,13 spottend spreekt over 'onvergelijkelijke apostelen' en over 'schijn-apostelen, bedrieglijke arbeiders', kan hij nooit een van de eigenlijke apostelen bedoeld hebben. Zo wordt ook Barnabas een apostel genoemd (Hand. 14:14) en ook Andronicus en Junias (Rom. 16:7), verder Epafroditus (Filip. 2:25; apostel is hier vertaald door 'afgevaardigde') en wellicht ook Jacobus, de broeder des Heren (Gal. 1:19 en 1 Cor. 15:7). Zie ook het woordje 'afgevaardigde', dat is apostel, in 2 Cor. 8:23.

Zo zullen in een goede gemeente ook altijd profeten zijn. Er staat duidelijk dat God 'sommigen aanstelt in de gemeente', dus in de plaatselijke samenkomst ofvergadering, 'de ekklèsia'. Deze wordt immers gebouwd op de leer van de apostelen en profeten (Ef. 2:20).

Het is daarom geen wonder dat Paulus in zijn opsomming de apostelen en de profeten het eerste noemt. Deze profeten in beperkte

zin zullen bij voorkomende situaties de raad Gods voor een bepaalde tijd openbaren. Zij maken het volk van God iets indachtig. Ze doen dit tot bemoediging, vertroosting of vermaning. Plaatselijke profeten of profétessen zijn dus broeders en zusters die rechtstreeks leiding geven vanuit de hemelsegewesten. Wanneer zij spreken, ervaart men de tegenwoordigheid des Heren en men wordt geconfronteerd met een oniginele uitspraak van de Heilige Geest. Men kan deze profeten evenwel niet op één lijn stellen met de bijbelse zieners, die door hun godsspraken fundamentele waarheden optekenden. Die hebben een wereldwijde betekenis en zijnvooralle eeuwen bestemd. De plaatselijke profeten geven slechts aanwijzingen die in verband staan met de omstandigheden van het ogenblik of met toekomstige gebeurtenissen. Ze hebben ongeveer dezelfde functie als bijvoorbeeld Anna de profétes temidden van een rechtvaardig overblijfsel in Israël dat 'voor Jeruzalem verlossing verwachtte' (Luc.2:36-38).

Zo waren er in de gemeente te Antiochië profeten, door wie de Heer door zijn Geest direct een opdracht kongeven aangaande het zendingswerk van Paulus en Silas (Hand. 13:1,2). We denken ook aan de profeten van Jeruzalem, onder wie Agabus, aan wie de Heer geopenbaard had dat er een grote hongersnood zou komen. Deze profeteerde ook over de gevangenneming van Paulus (Hand. 11:28 en 2 1:11). Zo waren ook Judas en Silas profeten in engere zin (Hand. 15:32). Vergeet ook niet het opgewekte geestelijke leven in het huisgezin van de 'diaken' Filippus, dat wel mede te danken was aan het feit dat vier van zijn dochters profetessen waren(Hand. 21:9). Timotheüs werd naar aanleiding van profetische uitspraken tot evangelist aangesteld (1 Tim. 4:14).

In de kerkgeschiedenis is er een voortdurende strijd geweest tussen de profeten en de bestuurders der gemeenten, zoals voorgangers, bisschoppen, leraars en priesters. De profeten verdwenen en met hen de profetie, omdat de doop in de Heilige Geest geëlimineerd werd. Wij verheugen ons erin dat ook de gave der profetie weer in onze gemeenten is teruggekomen en dat de Heer hierdoor zijn volk ook in onze tijd weer opbouwt en aanwijzingen geeft.

Van vitaal belang is ook de leraar aan wie God in de gemeente een aparte plaats toewijst. Het woord 'leraar' als ambtsdrager komt slechts sporadisch in het Nieuwe Testament voor. We vinden het in onze tekst en ook nog in Handelingen 13:1 en in Eféziërs 4:11. Wel is er sprake van een leraar-zijn. In Hebreeën 5:12,13 merkt de apostel op, dat de gemeenteleden nog met melkspijzen moesten gevoed worden, terwijl ze naar de tijd gerekend al leraars behoorden te zijn. ZIJ zouden dan allen in staat zijn geweest geïnteresseerde buitenstaanders, pas bekeerden of achterop geraakte gemeenteleden bij te werken en verder te helpen. Dit leraar-zijn is dus een geweldige opdracht voor iedere gevorderde broeder en zuster, die de verkondigde boodschap heeft begrepen en verwerkt.

De eigenlijke leraar is een ambtsdrager, die de geopenbaarde leer zelfstandig verwerkt en op een geëigende wijze naar de behoeften en naar het bevattingsvermogen van de gemeenteleden doorgeeft. HIJ is onmisbaar, want door zijn onderwijs komen de gelovigen niet bloot te staan aan 'allerlei wind van leer', die door dwaalgeesten en onvaste zielen ingang tracht te krijgen. De leraar bouwt dus aan de leervan de gemeente, zodat de kennis aangaande het Koninkrijk der hemelen wordt vermeerderd en het volk niet verloren gaat. Door hem 'zal de kennis vermeerderen'. Hij behoort tot 'de verstandigen die zullen stralen als de glans van het uitspansel' en tot hen 'die velen tot gerechtigheid hebben gebracht' en die zullen zijn 'als de sterren voor eeuwig en altoos' (Dan. 12:3).

Het is merkwaardig dat Paulus in dit vers niet spreekt over: evangelisten, herders, oudsten en opzieners. Deze aanduidingen komen trouwens niet in deze brief voor. Wij staan hier aan het begin van een kerkformatie. Waarschijnlijk hadden de verschillende namen nog geen vaste en afgeronde inhoud. Het ging toch allereerst om de zaak zelf, om de begaafdheden die sommigen bezaten, en die wellicht in de ene gemeente anders benoemd werden dan in de andere. Hetzelfde gebeurt ook in onze nieuwe volle evangelie gemeenten, waar de leidende figuren vaak allerlei bedieningen in één en dezelfde persoon verenigen. Wel blijkt uit de gevarieerdheid van de opsomming, dat het niet in de bedoeling van de Heer kan gelegen hebben, dat het alleen maar bij huisgemeenten zou blijven, want deze

zouden nooit vanwege hun beperkt aantal leden, zoveel leidinggevende figuren kunnen opleveren.

Paulus vervolgt nu zijn brief, door nog een vijftal schijnbaar willekeurig opgesomde gaven te noemen, die hoe onsamenhangend ze ook mogen lijken, toch te zamen functioneren zoals de leden van het lichaam.

'Krachten' zijn broeders, die speciaal met kracht naar de inwendige mens zijn toegerust. Zij werpen duivelen uit of bestrijden ze en verrichten wonderen. Bij Jezus was sprake van 'krachten die door zijn handen geschiedden' (Marc. 6:2). In Mattheüs 11:20-23 worden de wonderen die onze Heer in Kapernaüm, Chorazin en Bethsaida had verricht, 'krachten' genoemd. Nauw hierbij aansluitend worden ook hier evenals in de verzen 9 en 10 de gaven van genezingen genoemd. Waarom de Nieuwe Vertaling nu spreekt over 'genezing' in het enkelvoud, is ons niet duidelijk, daar het woord ook hier in het meervoud staat. Let erop dat de Heer de openbaringvan kracht en de gaven der gezondmakingen aan de plaatselijke gemeente wil schenken. De gaven zijn immers tot opbouw van de gemeente. Dit is dus een zaak om naar te ijveren, zodat het herstel der ekklèsla plaats kan vinden.

De zesde in het rijtje is de (bekwaamheid) om te helpen of van de hulpbetoningen, dus van helpers die in allerlei moeilijke situaties en in noodgevallen bijspringen. Dit woord komt alleen in dit vers voor en verder niet. Men kan de betekenis ervan niet beperken tot diakens en of diakonessen, maar het ziet op allerlei hulpbetoon. Zo hadden Prisca en Aquila als medearbelders hun hals gewaagd voor het leven van Paulus (Rom. 16:3). Wij denken ook aan medewerkers als Urbánus en anderen (Rom. 16:9, 1 Cor. 16:16 en 2 Cor. 1:11,24).

Dan komen de 'bestuurders', die de gemeente in het natuurlijke en geestelijke leven op de goede weg weten te houden. Paulus kan hier zeer wel mee bedoelen de oudsten met de voorganger, die goede leiding geven (1 Tim. 5:17). Het gaat immers niet om het woordje 'oudste', maar om de zaak. Zo spreken wij wel van oudsten, echter niet van een oudstenraad, maar van een broederraad, anderen van een

kerkeraad of van het bestuur der gemeente, om niet in verwarring te komen met gemeentebestuur of gemeenteraad.

De 'kubernesis', ook een woord dat hier alleen voorkomt, is oorspronkelijk de stuurman van een vaartuig. Het woord in zijn afleiding heeft te maken met wijsheid en kennis, met 'in overleg te werk gaan' en met onderscheiding der geesten. Voor de oudsten zijn deze gaven van groot belang.
Tenslotte eindigt de bonte ni met 'verscheidenheid van tongen'. Het woordje 'gloossa' heeft de betekenis van tong als lichaamsdeel en ook van taal. Hier gaat het weer over bovennatuurlijke uitingen in vreemde talen, die voor de spreker verder onbekend zijn. Ook hier moet vermeld worden dat God deze gave in het midden van de gemeente heeft gelegd.

Het spreken in tongen of in menigerlei talen is een aparte begaafdheid naast die van het gewone spreken in één 'vreemde' taal. Paulus noemt in het volgende hoofdstuk zelfs het spreken in talen van mensen en van engelen. Ook deze geestesuiting zal moeten worden beoefend tot stichting van het individu en daarmee tot opbouw van de gemeente. Voordat de apostel nader ingaat op het spreken in tongen, heeft hij deze gave ingepast in het gehele pakket van begaafdheden dat aan de gemeente wordt geschonken. Het is alsof hij wil zeggen: broeders, de glossolalie hoort erbij, maar zij moeten passen in het gehele raam van geestesuitingen en werkzaamheden van de gemeente.

29,30. Zijn zij soms allen apostelen? Allen profeten? Allen leraars? Allen krachten? Hebben soms allen gaven van genezing? Spreken soms allen in tongen? Vertolken zij soms allen?

Nadat de apostel enkele functies heeft opgesomd, waarin God sommigen in de gemeente heeft gesteld, rekening houdende met hun geestelijke begaafdheden, neemt Paulus nu weer het beeld van het lichaam op. Niet ieder lid heeft dezelfde taak. Om een harmonisch organisme te vonnen moeten er vele leden zijn met gedifferentieerde talenten. Zoals het lichaam nietgeheeloog, oor, voet of hand is, zo zijn in het lichaam des Heren niet allen apostelen, niet allen profeten en

niet allen leraars. Niet allen openbaren bijzondere krachten of hebben wondennacht, niet allen hebben speciale begaafdheden die genezingen tot stand brengen.

In verband met de 'verscheidenheid van tongen' in vers 28 schrijft de apostel nu: 'Spreken soms allen in tongen?' Hij bedoelt dus niet het 'spreken in een tong', in één taal (14:4), maar de geestesuiting van 'menigerlei talen'(St. Vert.), die een speciale begaafdheid is. Het gaat dus hier over 'tongensprekers' met meer dan één taal, bijvoorbeeld 'talen der mensen en der engelen'. Van ieder kind van God dat gedoopt is in de Heilige Geest, wordt verwacht dat hij minstens in één tong of vreemde taal spreekt: 'Ik wilde wel, dat gij allen in tongen spraakt' (14:5), of 'Indien dan de gehele gemeente bijeengekomen is en allen in tongen spreken', dus ieder in één taal, want tegelijkertijd in meer dan één taal spreken is onmogelijk (14:23).

Ook heeft niet ieder de bekwaamheid om de vreemde taal die hijzelf uitspreekt of die hij van een ander hoort, te vertolken of te interpreteren in een taal, die voor alle toehoorders verstaanbaar is. Elk lid van het lichaam moet dus zijn eigen plaats innemen en zijn eigen werk doen. Allen moeten elkaar dienen en het welzijn van het gehele lichaam bevorderen, zonder jaloersheid of minachting, en zonder verwaarlozing of misbruik van eigen gaven.

31. Streeft dan naar de hoogste gaven. En ik wijs u een weg die nog veel verder omhoog voert.

Opgeroepen wordt om naar de hoogste of beste (St. Vert.) gaven te ijveren. Bedoelt de apostel nu dat allen moeten jagen naar die begaafdheden, die de meeste waarde in zichzelf hebben? Sommige verklaarders menen dat daarom de gave van de glossolalie en de vertolking ervan achteraan staan, omdat zij de minste waarde zouden hebben (Korte Verklaring bij vers 3 la). Dan zou men dus dientengevolge moeten ijveren naar het apostelambt, of naar het profeet zijn, of naar het leraarschap, die het eerst worden genoemd, en die dan de beste gaven zouden zijn. Maar de apostel bedoelt juist in dit verband, dat niet allen naar dezelfde gaven moeten streven, want dan

ontstaat er disharmonie in het lichaam des Heren. In het begin van zijn brief had Paulus geschreven, dat de Corinthische gemeente 'ten aanzien van geen enkele genadegave tekort kwam' (l:7). Hij verheugde zich erin dat zij in ieder opzicht rijk was geworden: in alle woord en kennis (l:5).

Het gaat bij Paulus evenwel om een optimale openbaring van die gave in de christen, die God hem heeft toebedeeld, om een'groter' charisma, zoals er letterlijk staat. Het woord 'groot' kan betekenen: uitgegroeid, ontwikkeld of volwassen. De comparatief 'groter' wijst dus op een toename in de ontwikkeling. Het houdt dus verband met de 'uitgelezen' gaven die God voor de christen heeft bestemd. 'Veracht de gave in u niet' schreef de apostel aan Timotheüs. Deze jonge werker moest zich immers oefenen en bekwamen en 'toeleggen op het voorlezen, het vermanen en het leren' (1 Tim. 4:13,14).

Een gemeente moet ernaar streven om goede apostelen 'uit te zenden', zoals de gemeente te Antiochië dit deed (Hand. 13:1,2). Een profeet moet ijveren om zuiver boodschappen door te geven, die de diepste gedachten van God vertolken. De leraar moet zich inspannen om een goede leraar te zijn, 'een schriftgeleerde die een discipel geworden is van het Koninkrijk der hemelen'(Matth. 13:52).

Degene die de beschikking over kracht gekregen heeft, zal zich steeds meer moeten uitstrekken naar het betoon van 'geest en kracht'. Zo moet men bij de gaven van genezingen steeds hoger grijpen, zodat ook de ernstigste zieken herstel ontvangen. Wie de gaven van menigerlei talen heeft, zal zich steeds intenser hiermee bezig moeten houden, omdat ook in het spreken in allerlei tongen een bijzondere zegen is. De vertolker zal ijveren naar de meest juiste weergave van het gesprokene, opdat de gemeente erdoor stichting ontvangt.

Het is voor ieder persoonlijk heel mooi om in de gemeente zo zijn gaven tot volle ontwikkeling te brengen, maar teneinde de gemeente in haar geheel daarmee te dienen en omhoog te voeren, wordt nog iets anders vereist. Er is ook een goddelijke gezindheid, een vrucht van de Geest voornodig, namelijk de liefde. Zij wijst de weg om met de begaafdheden te werken en ze in dienst te stellen van de gemeente.

Het wordt dan: het geloof en de gaven, door de band der liefde werkende! Deze weg door de onzienlijke wereld, deze hoge weg, wordt bewandeld door hen die bij het gebruik van hun geestelijke begaafdheden door de liefde worden geleid. Met de Heilige Geest is ook de liefde van God uitgestort in onze harten. Deze vrucht moet óók tot rijpheid komen.

HOOFDSTUK 13

1. Al ware het, dat ik met de tongen der mensen en der engelen sprak, maar had de liefde niet, ik ware schallend koper of een rinkelende cimbaal.

Wanneer wij een verklaring van dit vers trachten te geven, zijn we ons terdege bewust, dat wij de deur van de natuurlijke wereld achter ons moeten sluiten, teneinde geheel bezig te zijn in de geestelijke wereld. Het is bijvoorbeeld veel gemakkelijker om kanttekeningen te schrijven bij de Jacobusbrief, dan door te dringen in het wezen van de glossolalie, en het nut van deze gave voor de christen aan te tonen. De gedachten van de broeder des Heren kunnen wij immers toetsen aan het leven van de christenen in de zichtbare wereld. Zo zegt Jacobus onder andere dat het geloof pas volkomen wordt uit de werken, dat wil zeggen dat men in de zichtbare wereld de uitwerking ziet van het op zichzelf onzichtbare geloof.

Verder lezen we in die brief over lofzangen, met olie zalven, en dergelijke. Ook negatieve zaken komen aan de orde, zoals laster, aanzien des persoons, dood geloof. Hoewel het ene punt duidelijker aan de dag treedt dan het andere, kunnen we dergelijke zaken begrijpen en beredeneren, want we zien ze in het leven van alledag bij de christenen. Het spreken in tongen behoort evenwel tot een totaal andere dimensie; het gaat buiten het verstand om, zowel van degene die het beoefent als van degene die het hoort. De apostel Paulus was iemand met veel inzicht in de geestelijke wereld. Dit blijkt wel als hij hier, vanuit zijn eigen rijke ervaring, de glossolalie niet alleen associeert met menselijke talen, maar ook met die van de engelenwereld. Steeds weer verbazen we ons over het diepe inzicht van de apostel in het Koninkrijk Gods.

In de uitdrukking 'met de tongen der mensen en der engelen' kan het woord 'tongen' vervangen worden door 'talen'. Op de pinksterdag wordt van de in tongen sprekende apostelen gezegd, dat men ieder van hen hoorde spreken in zijn eigen 'taal'(dialektos). We denken hier aan

de uitdrukking 'elke stam en taal (tong) en volk en natie'(Openb. 5:9). De meeste vertalingen hebben daarom ook het woord 'tongen' door 'talen' weergegeven.

Toen de Heilige Geest op de Pinksterdag neerdaalde, bracht Hij allen een sluimerend, geestelijk talent in werking, namelijk het vermogen om in andere talen te kunnen spreken. Wij kunnen de glossolalie dus definiëren als de geestelijke begaafdheid van de mens om de taal van een inwonende geest over te nemen. Dit betekent dus voorde christen die bevrijd is van boze, inwonende machten, en in wie de Heilige Geest woont, dat hij de taal van deze Geest kan overnemen. Hij kan Hem weliswaar niet met zijn natuurlijk oor beluisteren, maar dat is ook niet nodig. Wij hebben immers zelf ook het vermogen om onhoorbaar in onze eigen taal te denken, en zinnen en woorden te vormen. Bij de glossolalie hoort men dus de Heilige Geest 'spreken' en men brengt deze taal in de natuurlijke wereld in klanken over. Zo lezen wi) van de apostelen: 'En zij begonnen te spreken met andere talen (tongen), zoals de Geest hun gaf uit te spreken'.

Wanneer wij een vreemde taal leren, gebruiken wij ons verstand, maar iedereen weet dat men een taaal pas goed beheerst, wanneer men met de geest ook het taaleigen overneemt. Wie deze laatste begaafdheid mist, zal altijd moeite hebben om zich in een vreemde taal uit te drukken. Op deze laatste wijze neemt men bij het spreken in tongen door middel van de eigen geest de taal over waarvan de Heilige Geest Zich bedient.

Nu heeft God kennis van alle dingen, dus ook van alle talen. Hij kent 'de talen der mensen en der engelen'. Zomin als men bij het spreken in tongen de aardse talen rechtstreeks van mensen overneemt, zomin neemt men de talen der engelen direct over. Men luistert slechts welke taal de Heilige Geest gebruikt, hetzij die van mens en hetzij die van engelen. De goede engelen zijn immers geen inwonende geesten. De regel blijft dus altijd: 'Zoals de Geest geeft uit te spreken' of 'door de Geest spreekt hij' geheimenissen'. Naarmate iemands vermogen om geestelijk te horen en over te nemen groter is, en zijn geest zich meer ontwikkelt, naar die mate zal hij zich ook gemakkelijker in tongen kunnen uitdrukken. Hoe meer de christen in de geestelijke wereld

vertoeft en hoe meer hij de gemeenschap met God zoekt door de Heilige Geest, des te sneller zal zijn geest zich in de hemelse gewesten ontwikkelen en des te gemakkelijker zal hij de taal van de Heilige Geest uitspreken. De apostel getuigde daarom, dat hij meer dan anderen in tongen sprak (14:18). Een navolgenswaardige gewoonte voor iedere geestelijke christen!

Op de Pinksterdag spraken de discipelen in talen van mensen. Wij weten niet of ook de begaafdheid van 'veelheld van talen' bij hen voorkwam (12:10 Canislusvert.). Het is heel goed mogelijk dat zij telkens in een andere taal overgingen, maar met elkaar was het een bonte verscheidenheid van buitenlandse dialecten en tongvallen. Zélf begrepen zij niet wat zij zeiden, want hun 'verstand was onvruchtbaar' (14:14). Zij spraken alleen tot God (14:2).

Zij brachten Hem lofprijzingen, verkondigden zijn grote werken en werden hierdoor zelf opgebouwd. De verrassende bijkomstigheld was evenwel, dat de omstanders deze 'tongentaal' herkenden als hun moedertaal. De Heilige Geest liet dus deze kinderen Gods spreken in de taal van de buitenlandse bezoekers. Hiermee was het spreken in tongen tegelijkertijd op bijzondere wijze ook een teken voor de ongelovigen geworden (14:22).

De spotters beschuldigden immers deze 'tongensprekers' dat zij teveel zoete wijn zouden hebben gedronken en daardoor wartaal uitsloegen. Dezelfde profane en platvloerse spot met deze goddelijke begaafdheid komt ook nu nog wel voor bij hen die wel christen zijn, maar die geen inzicht hebben in de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen. Het gehele conglomeraat van nationaliteiten dat zich in de tempel bevond, getuigde evenwel dat hier sprake was van nonnale talen, want 'zij hoorden hen in hun eigen taal van de grote daden Gods spreken'. Wie op bijbelse wijze in tongen spreekt, stoot geen dierlijke klanken uit, maar spreekt talen van mensen of van engelen.

Het is dus niet zo dat de Heer de glossolalie gaf in dienst van de zending, want de aanwezige Joden en proselieten spraken allen de Griekse taal en de toespraak van Petrus werd door allen gevolgd. Het spreken in tongen was ook op de Pinksterdag tot stichting van de

gelovigen en tot een 'teken voor de ongelovigen' (14:22), zoals dit charisma het ook nu nog is, want ook nu komt het voordat de hoorder de glossolalie als een hem bekende taal herkent en zich verwondert hoe correct deze gesproken wordt. Tijdens een opbouwweek op het conferentie-oord Beukenstein werd met een eenvoudige Nederlandse broeder gebeden voor de doop met de Heilige Geest. Ik was daarbij aanwezig. Plotseling begon hij in zuiver Italiaans de liefde van God en zijn grootheid te verkondigen. Een Italiaanse broeder, tot de vergadering der gelovigen behorende, kwam door dit fenomeen radicaal tot verandering. Belde broeders zijn mij bekend.

De apostel had ontdekt, dat hij door middel van het charisma der tongen ook in een engelentaal kon spreken. Wel een bewijs dat hij een bijzonder geestelijk christen was. Hij hoorde vanuit de Heilige Geest klanken uit de 'onhoorbare' wereld en hij kon de talen der engelen zelfs in woorden omzetten. Wat de talen der engelen betreft, merken wij op dat zijzelf geen zintuiglijk waarneembare klanken kunnen voortbrengen. Zij missen immers een spraakorgaan. Jezus sprak ten aanzien van dit verschil tussen mens en engel, alsook met betrekking tot zijn eigen verheerlijkt lichaam: 'Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat Ik heb' (Luc. 24:39).

Ook van God staat er dat Hij geest is. God kan wel gedachten in ons leggen, maar Hij heeft de tong van de profeten nodig om ze verstaanbaar te maken. We laten verder buiten beschouwing dat God door een wonder, dus door een bijzonder ingrijpen, een enkele maal rechtstreeks met menselijke stem hoorbaar uit de onzienlijke wereld sprak, terwijl dit soms voor buitenstaanders als het geluid van een donderslag klonk. Het spreken van engelen onderling kan derhalve alleen maar door rechtstreekse overdracht van gedachten plaatsvinden.

Dat engelen onderling communicatie hebben, blijkt uit Judas 9, waar staat dat Michaël, de aartsengel, in een twistgesprek gewikkeld was met de boze. Een dergelijke vorm van woordeloze communicatie kennen mensen soms ook wel, wanneer ze een nauwe, geestelijke gemeenschap met elkaar hebben. Ze begrijpen elkaar, verstaan elkaars gedachten, zonder dat zij spreken. We denken hier ook aan christenen

die voor hun rechters moesten verschijnen. Hun geloofsgenoten schaarden zich dan zoveel mogelijk om hen heen, teneinde door hun aanwezigheid, de broeders en zusters moed in te 'spreken'. De gedachtenoverbrenging of de telepathie zoals deze in de wereld beoefend wordt, is evenwel te veroordelen, omdat de ene menselijke geest daarbij de andere gaat overheersen. De sterke geest geeft dan opdrachten die de zwakkere geest moet volvoeren. God wil dit 'amusement' niet, want in de geestenwereld stelt Hij alle mensen ten opzichte van elkaar gelijk, en voor christenen geldt: 'GIJ zijt allen broeders'. Zelfs tot de oudsten zegt de Schrift dat zij geen heerschappij mogen voeren over de kudde. Wij mogen alleen heersen over de boze geesten in de hemelse gewesten.

De engelen denken in woorden en zinnen evenals de mensen dit doen. Ze hebben daarvoor hun eigen taal die door de Heilige Geest wordt verstaan en dan wordt overgebracht op de menselijke geest, die deze engelentaal vertolkt met tong en mond. De boze geesten daarentegen brengen hun gedachten rechtstreeks overop de mens en deze spreekt dan hun onheilige leugentaal uit. Heilige engelen evenwel volvoeren het woord van God en luisteren naar de 'klank' van zijn woord (Ps. 103:20).

Slechts in bijzondere gevallen worden zij gebruikt om met mensen te spreken. Dan lezen wij dat zij dezen benaderen in een droom of in een gezicht, dus ook in feite van buitenaf. Zo werden de engelen in Eftata's velden visionair door de herders waargenomen en gehoord. Eliza in Dothan zag wel de engelen, maar bij zijn knecht moesten eerst hiervoor de ogen worden geopend (2 Kon. 6:17). Daniël zag 'een man' en hoorde hem spreken, terwijl degenen die bij hem waren niets zagen (Dan. 10:7). Het boek Openbaring geeft vele voorbeelden van zulk visionair zien en horen.

Paulus gaat van de mogelijkheid uit, dat men door middel van de glossolalie niet alleen de talen kan spreken die de mensen gebruiken, maar ook die waarmee de engelen communiceren. Aangezien de goede engelen alleen dienende geesten zijn van de kinderen Gods, en zij dus te maken hebben met de denkwereld en talen der verschillende volken, hebben zij het vermogen zich aan te passen bij' de geestelijke

statuur van de mens onder wie zij gesteld zijn. Zo is er ook bij hen verscheidenheid in 'spraak'.

De Heilige Geest kent niet alleen de talen der mensen, maar ook die van de heilige engelen. Hij draagt deze engelentaal over op de christen in wie Hijwoont. Deze vertolkt de taal der engelen dan in klanken, die overeenkomen met de gedachtenwereld der engelen. De mens kent de inhoud ervan niet, want zijn verstand is ook nu weer onvruchtbaar, De klanken die hij uitspreekt, stijgen op tot God. De glossolalie is dus niet een voortbrengen van louter dierlijke en ongearticuleerde geluiden, maar de klanken hebben inhoud en zin, want deze zijn dragers van gedachten, ook al begrijpt de mens die niet. De hoorder, God, verstaat ze echter wél, 'want wie in een tong spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand verstaat het; door de Geest spreekt hij 'geheimenissen' (14:2).

Op deze wijze brengt de christen zijn lofoffer, namelijk de vrucht van zijn lippen. De tongenspreker ervaart hierdoor het klimaat van het Koninkrijk Gods en die van de reine enzelenwereld. Zo wordt hij in zijn geest ongetrokken tot Gods troon.

Tenslotte wijst de apostel erop, dat bij het gebruik van de glossolalie deze gave gepaard moet gaan met de liefde (agapè). Allereerst de, liefde tot God. Men spreekt immers niet tot mensen en richt zich niet tot zichzelf, maar tot de hemelse Vader. Deze liefde betekent evenwel ook de positieve gerichtheid ten opzichte van de mede gelovige. Wanneer iemand in de gemeente in tongen spreekt, zal hij ook rekening moeten houden met zijn broeders en zusters, want die moeten ook stichting ontvangen. Het schallend koper en de rinkelende cimbaal geven uitdrukking aan het ongevoelige en koude klimaat, dat een tongenspreker verspreidt, wanneer hij in een gemeentesamenkomst bezig is alleen zichzelf te stichten, daar hij zich niet voegt in het harmonische verband met zijn broeders en zusters.

Hiermee veroordeelt Paulus het spreken in tongen niet, maar hij accentueert dat ook de begaafdste tongens, preker naar de eis der liefde moet uitmunten tot opbouw van het gehele lichaam van Christus. Ook schept de apostel geen valse tegenstellingen, zoals men

wel hoort: 'Jullie zoeken het spreken in tongen en wij jagen naar de liefde'. Ook dit charisma behoort door de liefde te werken. Trouwens moet opgemerkt worden dat liefde op zichzelf niet bestaat. Om tot uiting te komen en zichtbaar te worden, moet zij altijd gepaard gaan met gaven.

Onze Heer realiseerde zijn goddelijke liefde doorgebondenen te bevrijden, zieken te genezen en allen te herstellen die door de boze beschadigd waren. Hij bezat zoveel gaven dat Hij aller dienstknecht kon zijn, allen kon helpen en zo allen liefde kon bewijzen. Zonder geestelijke gaven is er geen schenkende liefde mogelijk. Liefde en geestesuitingen behoren bij elkaar in de gemeente van jezus Christus (14:l).

Het is duidelijk dat het spreken in tongen buiten de agapè of buiten de actieve liefde, in Corinthe voorkwam. Deze geestesuiting stond indegemeentedan nietin dienstvande medechristenen door voorbede in tongen, of als een introductie voor een profetische uitspraak. Het ging er dan evenwel om dat de tongenspreker in extase wilde komen. Men kende dit nog vanuit de heidense tempels, waar men dan dikwijls gebruik maakte van muziekinstrumenten, zoals het 'schallend koper of een rinkelende cimbaal', dus van blaasinstrument of slaginstrument. Op deze wijze wilde men buiten zichzelf treden en loskomen van de beperktheid van het alledaagse leven om in een wereld van hogere werkelijkheid en verheven verlangens en lusten te komen.

Men voelde zich dan los van de gewone realiteit met zijn chaotische lasten van allerlei herinneringen, en opgenomen in een onsamenhangende wereld waar men zich gelukkig voelde. Zo trokken eenmaal de vrouwelijke aanhangers van de god Dionysios in de wintertijd naar de bergen, waar ze bij fakkellicht onder opzwepende muziek wilde reidansen uitvoerden. De climax van razernij bereikten ze, wanneer ze in extase een wolvewelp grepen en die verscheurden om hem levend te verslinden. Zo meende men enthousiast of vol van zijn god te worden. Men at zijn god op teneinde tot een volledige vereniging met hem te komen. Dit verhaalt ons Euripides, een treurspeldichter in Griekenland (485-406 v.C.). In onze tijd gebruikt men allerlei slaginstrumenten, zoals drums en bekkens bij de pop- en

undergroundmuziek, die een orgie of overdaad van geluiden voortbrengen, teneinde de luisteraars 'high' of uitzinnig te maken. Sommige pinksterchristenen trachten dit effect ook te bereiken door hard in tongen te spreken. Men kan dan evengoed een cimbaal nemen of de meer bij ons bekende tamboerijn. De glossolalie wordt dan een show. De apostel wijst al deze individualistische uitingen in het midden van de gemeente van de hand. je kunt een prachtige voet zijn of een mooie hand, maar buiten het lichaam ben je niets waard. Het lichaam is het beeld van de gemeente op aarde, die in de zichtbare wereld het onzienlijke lichaam des Heren concretiseert. Alleen het lichaam bezit leven en niet de hand ofvoet afzonderlijk. In het lichaam is 'de Geest des levens van Jezus Christus'.

De liefde is in dit lichaam 'de band der volmaaktheid' (Col. 3:14). De gaven hebben geen waarde, indien ze niet in het lichaam en ten bate van het lichaam functioneren.

Bij het naderen tot God maken ook wij gebruik van psalmen, lofzangen en geestesliederen of gezangen in nieuwe tongen, die meestal instrumentaal begeleid worden. Het gaat daarbij evenwel in de eerste plaats niet om het ritme of de intensiteit van het geluid, maar om de gedachten die wij bewust of onbewust voor het aangezicht des Heren brengen, 'want wie lof offert, eert Mij', en baant de weg, dat Ik hem Gods heil doe zien' (Ps. 50:23).

Wij naderen tot God met de geïnspireerde woorden van psalmen en gezangen en onze Heerbelooft, dat Hij dan tot ons zal naderen en ons zal vervullen met zijn Geest (Ef. 5:18).

2. Al ware het dat ik profetische gaven had, en alle geheimenissen en alles, wat te weten is, wist, en al het geloof had, zodat ik bergen verzette, maar had de liefde niet, ik ware niets.

De profetische gave is wel de hoogste geestesuiting. Paulus was wel een rijk begiftigd mens, dat hij kon schrijven: 'Al spreek ik in de talen van mensen en engelenen', 'al heb ik de gave der profetie' en 'al bezit ik alle geheimen en kennis' (Canisiusvert.). Hij was een door en door

geestelijk christen, een hoog begenadigde in de onzienlijke gewesten. Hij kende de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen, waarvan Jezus eenmaal sprak: 'Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen' (Matth. 13:11).

Hij wist van de 'griosis' of kennis, namelijk van de gedachten van God, die in het vleesgeworden Woord tot uitdrukking waren gekomen. Hij bezat de gaven van wijsheid en kennis, die in het vorige hoofdstuk door hem vermeld waren (12:8). Hij spreekt dus nu over hoogst belangrijke zaken in het leven van de christen. Deze wetenschap wordt nog vergezeld door de kostelijke begaafdheid van het geloof, als hij eraan toevoegt: 'Al heb ik het vólle geloof, dat ik bergen verzet'. 'Bergen verzetten' betekent dat men door het geloof dat werkzaam is in de onzienlijke wereld (Hebr. 11:l), grootvorsten uit het rijk der duisternis kan overwinnen en uitbannen. Dan zegt men tot zo'n berg: 'Word opgeheven en in de zee geworpen'(Marc. 11:23 St. Vert.). Paulus was dus een koploper tussen de geestelijk begaafden. Moest er ooit geroemd worden, hij had rijke stof. Ook gezichten en openbaringen des Heren waren hem niet onbekend (2Cor.12:1).

Niemand in Corinthe kon met hem in enige begaafdheid wedijveren. Toch zouden deze charismata waardeloos zijn, indien hij niet de actieve en schenkende liefde van God bezat ten opzichte van zijn broeders en zusters. Niet de gave van het profetische woord, niet de doorgronding van de mysteries van het Koninkrijk der hemelen, niet de geloofskracht om over de demonenwereld te triumferen, bepaalt de plaats en de functie van de christen in de gemeente. Ook niet de liefde alleen, zoals velen denken dat Paulus hier bedoelt, want zonder begaafdheden is zij ook waardeloos en machteloos en slechts een natuurlijke en sentimentele uiting, veelvuldig gebruikt door ongeestelijke, zwakke christenen.

Met de gaven en de liefde afzonderlijk kan men het Koninkrijk Gods niet binnengaan. Dan zou de Heer kunnen zeggen: 'Ik ken u niet'. Hij kent alleen degene, die doorde liefdeband met Hem en daardoor met de andere gemeenteleden is verbonden, en die deze liefde manifesteert door de werken te doen diejezus zelf eenmaal op aarde deed. Doorde

geestelijke gaven kunnen de heiligen rechtvaardige daden doen en hierdoor weven zij hun blinkend en smetteloos fijn linnen kleed (Openb. 19:8).

De slotsom is dan ook: 'Zonder liefde ben ik niets' (Canisiusvert.). Slechts in het lichaam des Heren, dus verbonden met mijn broeders en zusters als leden van hetzelfde lichaam, kan ik functioneren. Buiten dit lichaam ben ik waardeloos en krachteloos. Nogmaals vestigen wil' de aandacht erop, dat men niet mag stellen zoals ergens een exegeet schreef. 'Wie de genoemde begaafdheden zou missen en wél de liefde zou hebben, is dan ook niet onder de maat'. De apostel stelt even wel niet: heteen óf het ander, maar: het een én het ander, zoals de Statenvertaling heeft: alware het dat ik alle geestesuitingen had én de liefde niet had, zoware ik niets'.

3. Al ware het, dat ik al wat ik heb tot spijs uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn lichaam gaf om te worden verbrand, maar bad de liefde niet, het baatte mij niets.

Nog steeds is de apostel bezig de weg te tonen die nog veel verder omhoog voert. Ook hetgeen in hoofdstuk 13 meegedeeld wordt, moet in verband gezien worden met het functioneren van de charismatische gaven in de gemeente. In vers 1 ging het over tongen van mensen en van engelen. In vers 2 over de profetische gaven met de kennis van de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen, en over de gave van hetgeloofwaarmee men bergen kan verzetten, dat is boze geesten uitdrijven. In dit vers gaat de apostel van de veronderstelling uit, dat hij zijn gehele vennogen of bezit tot spijze zou uitdelen. Letterlijk staat er, 'dat ik mijn goederen in stukjes in de mond zousteken', dus broksgewijze verdelen. Wanneer de apostel bedoelde dat hij het offer van zijn bezit in de natuurlijke wereld zou brengen, evenals Barnabas dit destijds gedaan had(Hand. 4:36,37), moet worden opgemerkt dat bij maar weinig te verdelen had. Hij moest zelfs dag en nacht werken om in zijn onderhoud te voorzien (1 Thess. 2:9 en 2 Thess. 3:8).

In verband met de context lijkt het ons dat de apostel hier meer denkt aan de geestelijke spijze, die hij gedurende zijn veelvuldige prediking

uitdeelde. Iemand die zo als de apostel vervolgd werd, behoorde tot de bezitlozen, maar hij kon roemen op zijn geestelijke begaafdheden van kennis en wijsheid, van gezondmakingen, van krachten en van onderscheiding dergeesten. Daarmee diende hij de gemeente en met deze talenten was hij een uitdeler van de menigerlei genade van God. Maar wanneer het hem er niet om te doen was om mensen te winnen en te behouden, maar alleen om zijn kennis en begaafdheden te etaleren, was hij verwerpelijk. Dan zou hij, na anderen gepredikt te hebben, zelf worden afgewezen (9:27).

Wanneer hij verder schrijft 'indien ik mijn lichaam overgeef om verbrand te worden', wijst ook deze uitdrukking ons inziens op het brengen van een geestelijk offer. Paulus behoefde niet bang te Zijn dat mensen hem op de brandstapel zouden brengen, want deze straf kenden de Romeinen niet en bovendien mocht een Romeins burger alleen maar onthoofd worden. Zij die geen Romeinen waren, konden volgens de wet worden verbannen zoals Johannes, of te werk worden gesteld in de mijnen waar vele gevangenen stierven, of zij werden bijijvoorbeeld 'ad bestias', dat is voor de wilde dieren geworpen, zoals Ignatius, bisschop van Antiochië in Syrië. Wat de apostel concreet voor ogen stond, zal wel duister blijven. Over het algemeen is de conclusie van de uitleggers, dat het woordje 'verbrand' letterlijk in de natuurlijke wereld moet worden genomen.

Paulus leed evenwel onder de rechtstreekse aanvallen van een engel van satan, die hem met vuisten sloeg (2 Cor. 12:7). Op velerlei wijzen werd door de boze zijn lichaam beschadigd: door geselingen, steniging, schipbreuk, gevaren van volksgenoten en van heidenen, gevaar in de woestijn, nachten zonder slaap, honger en dorst, koude en naaktheid enz. (2 Cor. 11:23-29). In hoofdstuk 15:32 vermeldt hij dan nog, dat hij in Efeze met de wilde dieren had gevochten. Zoals deze wilde dieren beeld zijn van boze geesten, zo is ook dit in aanraking komen met vuur,'het verbranden', beeld van de aantasting door demonen. Paulus heeft evenwel onder al zijn lijden, ook waar zijn goede naam en eer werden aangetast, steeds verdraagzaamheid, geduld en volharding betoond. Hij heeft dus innerlijk standgehouden, niettegenstaande zijn uitwendige mens werd beschadigd of tot verval kwam (2 Cor. 4:16). De genoemde deugden van zijn innerlijke mens

vormden zijn schatten in de hemel, maar deze geestelijke rijkdommen zijn van geen enkele waarde, wanneer ze niet in dienst worden gesteld van de naaste. Paulus bewees dus dat hij de geloofsweg tot het einde ging terwille van de redding en het behoud van zijn broeders.

Wij verwerpen hiermee ook de gedachte dat de apostel het erover zou hebben, dat een christen zichzelf door verbranding zou kunnen offeren om zo de aandacht op zijn evangelie te vestigen, zoals in onze tijd soms politieke of religieuze fanatiekelingen dit wel doen. Het lijden, de smaadheden, de noden, de vervolgingen en de benauwenissen waren dus het rechtstreekse gevolg van het ingrijpen van een boze macht in het leven van Paulus. Hij accepteerde dit lijden, deze doop in vuur, terwille van de prediking van het evangelie. Zijn grote liefde werd dus openbaar, doordat hij zijn leven voor zijn broeders inzette. Hiervoor zette hij alles op het spel. Het gaat hier dus niet om menselijke of natuurlijke liefde, maar om de goddelijke die jezus ook bezat. Deze wordt met de Heilige Geest uitgestort in de harten van zijn volk (Rom. 5:5). Zij is de vrucht van de Heilige Geest (Gal. 5:22).

4. De liefde is lankmoedig, de liefde is goedertieren, zij is niet afgunstig, de liefde praalt niet, zij is niet opgeblazen.

Met vers 4 begint Paulus een opsomming te geven van de eigenschappen der goddelijke of schenkende liefde, de agapè. Deze heeft niets te doen met de zogenaamde vergeldingsleer, welke verbonden is met uitspraken als: wie kaatst, moet de bal verwachten. Voor wat, hoort wat. Boontje komt om zijn loontje. Wie wind zaalt, zal storm oogsten. De vergeldingstheorie hanteert de weegschaal van de goddelijke wraak als straf op het bedrevene. Ellende, ziekte, oorlog, rampen en eeuwige verlorenheid zijn hiervan het gevolg. De uitdrukking van de goddelijke liefde is evenwel de gezindheid van Christus.

'De liefde is lankmoedig', dus geduldig en verdraagzaam. Zij tracht de mens zélf vast te houden. Men heeft geestelijk inzicht, kennis en onderscheiding van geesten nodig om steeds lankmoedig te zijn. Liefde is een wezenseigenschap van God ten opzichte van de mens.

Hij is lankmoedig en groot van goedertierenheid. Natuurlijke liefde spreekt soms: 'Nu is het welletjes'. Zij is begrensd, maar de ware liefde kent geen beperkingen. Ondanks geleden onrecht wordt zij niet vervuld met wrok en barst ook nimmer uit in verwijten. Zij wacht geduldig af om te zien wat haar uitwerking is, wanneer zij de geesten scheidt. Zij schenkt de zondaar ruimte om zich te bekeren en te herstellen.

De liefde is goedertieren of ontfermend. Zij scheidt de mens van de macht en laat de persoon zelf niet los, hoewel de boze machten briesen. Zij verdraagt dus iemands negatieve eigenschappen, omdat zij de ware bewerker van de ongerechtigheid kent. Zij is daarom barmhartig en vriendelijk ten opzichte van de mens. Zij zal iedere gelegenheid aangrijpen om de naaste goed te doen. 'Zij is niet afgunstig' of jaloers op het goede en mooie dat een ander bezit, maar staat er positief tegenover. Zij verheugt zich er zelfs in, wanneer het een ander goed gaat. De voorspoed van de naaste kan haar nimmer grieven en zij zal ook nooit iemand kwaad toewensen.

De liefdevolle mens kent zijn eigen plaats, zijn eigen taak en zijn eigen talent en zijn eigen opdracht en hij verlangt ook dat een ander in stoffelijk en in geestelijk opzicht vooruitkomt. 'De liefde praalt niet'. Pralen is pronken. Zij loopt niet te koop met de gaven die zij bij de geboorte heeft gekregen, of heeft verworven door arbeid, of kreeg toegeworpen doorvoorspoed, of die zij ontving door de Heilige Geest. Zij pronkt nimmer met de charismatische begaafdheden en somt nooit eigen goede kwaliteiten op. Zij zegt niet: 'Dit héb ik en zo ben ik'. Zij maakt dus geen aanspraak op eer van mensen en doet geen ding uit ijdel eerbejag, maar in ootmoedigheid acht zij leder ander uitnemender dan zichzelf (Filip. 2:3).

'Zij is niet opgeblazen', maar zoekt de eenheid van het menselijke geslacht, zodat allen broeders kunnen heten en zijn. Zij vergroot zichzelf niet door te willen domineren, door te willen opvallen, door luidruchtigheid of door de aandacht te willen trekken in een gezelschap. In Coninthe had de apostel dit kwaad menigmaal gesignaleerd en hij had Apóllos en zichzelf als voorbeelden gesteld voor de gemeente,'opdat niemand uwer zich vóór de een en tegen de

ander op blaze'(4:6). Bij zijn komst zou hij zich vergewissen, niet van het woord der opgeblazen gemeenteleden, maar van hun kracht' (4:19).

Opgeblazenen willen altijd een rol spelen die hun niet toekomt. Zij spreken gaarne van hun prestaties, van hun scherp inzicht, dikwijls vanuit een verborgen minderwaardigheidsgevoel. De liefde behoedt evenwel de mens ervoor zichzelf te verheffen en zij zal ook de medemens nimmer een minderwaardigheidsgevoel opdringen. De liefde tot de broeders behoedt de christen voor hoogmoed en minderwaardigheidsgevoelens.

5. Zij kwetst niemands gevoel, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij rekent het kwade niet toe.

'Zij kwetst niemands gevoel' of letterlijk: zij gedraagt zich niet ongemanierd. Christenen die hun broeder kwetsen, menen dikwijls ronduit iets te moeten opmerken, maar ze zijn meestal niet eerlijk ten opzichte van zichzelf. Jezus sprak ten aanzien van zulke 'vrome' geesten: 'Wat ziet gij de splinter in het oog van uw broeder, maar de balk in uw eigen oog bemerkt gij niet?'(Matth. 7:3).

De agapè is nooit honds of onbeschoft en niet geneigd tot dwarsdrijverij of tot tegenspraak. Zij doet alles om de goede sfeer in de gemeente te bewaren, want zij staat positief tegen elk lid. Zij respecteert de medemens en laat hem dit ook merken in de omgangsvormen. Een christen is een beschaafd mens en bespreekt de moeilijkheden die hij met de broeder heeft onder vier ogen en niet in een gezelschap. Christenen zijn wel-gemanierd!

'Zij zoekt zichzelf niet'. Dit is een wezenseigenschap van de liefde. Deze is niet geconcentreerd op zichzelf, maar op de andere. Zij zoekt niet het eigen gerief, het eigen gemak, het eigen welzijn, maar zij verlangt naar een hechte bundeling van geesten teneinde te zamen op te wassen en het doel van God met de mens, te bereiken. Zij zoekt daarom niet in de eerste plaats de ontplooiing van het natuurlijke leven, maar zij zoekt het pad te begaan doorde hemelse gewesten,

waarop de christen het beeld van de volmaakte mens navolgt. Zij zoekt daarom geen eigen eer, geen eigen roem, geen eigen voordeel en geen eigen genoegens, maar zij heeft de naaste lief, omdat zij deze aan zichzelf gelijk acht. Zij zal zich daarom nimmer ten koste van de ander verrijken of bevoordelen, maar altijd het belang van de gemeenschap zoeken, want er staat letterlijk: zij zoekt niet de dingen van haarzelf. Zo schreef ook de apostel eenmaal aan de Corinthiërs: 'Zoals ook ik allen in alles ter wille ben, niet om mijn eigen belang te zoeken, maar dat van zeer velen, opdat zij behouden worden'(10:33).

'Zij wordt niet verbitterd', dus mist de geest van ergernis en van afbrekende kritiek. Zij maakt geen ruzies en tracht geen kwesties op te werpen. Zij laat de negatieve dingen en de boze inspiraties niet op zich inwerken. Daarom is er in haar geen plaats voor wraakgevoelens en voor vergelding. Hetzelfde werkwoord komt ook voor in Handelingen 17:16a, waar staat dat de geest van Paulus in hem 'geprikkeld' werd, toen deze in Athene zoveel afgodsbeelden zag. Zijn gemoed kwam in opstand. Paulus werd evenwel geen beeldenstormer, maar 'daarom' begon hij op de markt te evangeliseren en de Atheners er liefdevol op te wijzen, dat deze beeldendienst een gevolg was van hun onwetendheid (vers 30).

'Zij rekent het kwade niet toe'. De liefde benadert de mens altijd op positieve wijze, ook al heeft deze kwaad gedaan. Zij weet immers dat het kwade altijd door de boze bewerkt wordt. De christen velt wel een oordeel, want hij maakt in zijn denken scheiding tussen de mens als slachtoffer en de macht als bewerker van het kwaad. De liefde blijft de mens aanvaarden, want zij is uit God. Van deze staat geschreven, dat Hij in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was 'door hun hun overtredingen niet toe te rekenen' (2 Cor. 5:19).

Dit was de goddelijke vergelding! De liefde ergert zich niet aan het afgedwaalde, want zij weet dat de leugengeesten de mens verleiden en dat dezen de bewerkers zijn van de ongerechtigheid. Zij misleiden de mens. Zo kon de eerste martelaar ontslapen met de woorden:'Here, reken hun deze zonde niet toe' (Hand. 7:60). Jezus bad voor zijn vijanden: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen' (Luc. 23:34).

6. Zij is niet blijde over ongerechtigheid, maar zij is blijde met de waarheid.

De ware liefde verheugt zich niet over het verkeerde, over de leugen, over de zonde of over de wetteloosheid. De agapé ontspringt immers uit God en richt zich op het herstel van de mens, zodat deze naar de geestelijke volwassenheid kan groeien. Niet alleen de vrede, maar ook de waarheid kust de gerechtigheid, wanneer ze haar ontmoet (Ps. 85:11). De apostel der liefde schreef. 'het heeft mij zeer verblijd, dat ik onder uw kinderen gevonden heb, die in de waarheid wandelen'(2 Joh. 4). Goddelijke liefde kan niet samengaan met leugenleringen of dwalingen.

Men kan ook lezen dat de liefde zich niet verblijdt, wanneer een ander tegenslag heeft, wanneer het met hem verkeerd gaat, wanneer hij gestraft wordt of leed ondergaat. De liefde wenst niemand iets kwaads toe. De fouten, de zonden, de misdragingen van de anderzijn eerdervoorhaar een bron van droefheid. De liefde verheugt zich er nooit in, wanneer een medemens zondigt. De waarheid is de gerechtigheid en de wetmatigheid. Jezus kwam om daarvan te getuigen. De waarheid is het plan van God met de mens tot redding en verlossing uit de macht van de duisternis, uit de greep van de duivel die een leugenaar is van den beginne. De liefde verheugt zich in de zegepraal van de waarheid of van het Woord Gods. Als dit uitgaat en overwint, is het met de mens in orde en is de liefde verblijd. Dan nemen immers het geloof, de godsvrucht, de trouw, de gerechtigheid en de vrede toe.

7. Alles bedekt zij, alles gelooft zij, alles hoopt zij, alles verdraagt zij.

Met haar mantel bedekt de liefde een menigte van zonden (1 Petr. 4:8). Zij neemt bij haar houding ten opzichte van een persoon het bedreven kwaad niet in aanmerking. Zij tracht immers de zondaar te winnen en zijn ziel te behouden (Jac. 5:20). De liefde maakt de fouten die een ander doet, niet overal bekend, maar werpt haar sluier erover heen. Zo doet ook de ouder ten opzichte van het kind dat zich misging. De liefde legt de zonde van een ander in een gezelschap niet

bloot, maar bedekt deze. Zij geeft ook nimmer de slechtste voorstelling van zaken, maar brengt altijd nog het goede dat erin zit, naar voren. Zij bespreekt de zonde van iemand met hem onder vier ogen, maar stelt ze in een gezelschap niet openlijk ten toon (Matth. 18:15). De liefde handelt met de fouten van de medemens als met die van zichzelf. Zij bedekt 'alles', dit wil zeggen dat ze onbegrensd is en niet zegt: nu is het genoeg, nu maak ik zijn kwaad bekend. In het gezin en in de gemeente behoeven de lelijke dingen van een medelid niet onverbloemd bekend te worden gemaakt, want door de liefde is de behoefte aan roddelen en kwaadspreken of aan negativisme niet meer aanwezig. Door de fijngevoeligheid van de leden van een gezin of van een gemeente ontstaat op deze wijze een hartelijke en ontspannen sfeer, die weldadig aandoet.

De liefde gelooft alles ten behoeve van wie zij op de bres staat. Zij is immers positief gericht. Zij gelooft dat de Heilige Geest machtig is om veranderingen teweeg te brengen. Zij gelooft onvoorwaardelijk in herstel, in genezing, in bevrijding, en in het bereiken van het doel van God in de mens: de volmaaktheid. Daarom zal de liefde nimmer zeggen, dat de mens zondaar blijft tot de dood, dat hij het voorgestelde doel niet kan bereiken, dat hij ongeneeslijk ziek blijft, of zal sterven. Ook is de liefde nooit cynisch, nooit wantrouwend, nooit ongelovig, nooit gereserveerd, maar zij is onbevangen, spontaan, blijmoedig en ontspannen. Zij laat zich echt niet alles wijsmaken, maar stelt zich eenvoudig altijd positief op en grijpt de dingen die nog niet gezien worden. Het geloof is een bewijs voor haar dat alles in orde zal komen. Zij zal altijd een ongunstige mening of opmerking met behoedzaamheid benaderen en zich ertegen verzetten.

De liefde leeft niet uit geloofsexplosies, waardoor men zich plotseling geroepen voelt om bijzondere verantwoordelijkheid voor bepaalde mensen op zich te nemen die God niet opgelegd heeft. Dan merkt men later dat men zich aan bepaalde gevallen 'vertild' heeft. De liefde werkt evenwel constant en zonder luidruchtigheld binnen de cirkel die de Heer om iemand heeft getrokken. Een gevolg van het geloof is, dat de liefde ook kan hopen. Het geloof is namelijk de grond van de hoop. De liefde ziet uit naar de realisatie van hetgeen zij gelooft. Daarom is de liefde niet passief maar actief. Zij werkt mee om de belofte van

God aanzijn te geven. Zij verwacht de vervulling van zijn toezeggingen met volharding. De liefde heeft een God der hope, dat is een God die door de inwonende Geest hoop en leven, vreugde en vrede schenkt. de liefde is immers sterker dan de dood, machtiger dan de laatste vijand. Zij ziet hunkerend uit naar de voltooiing en naar het einde van het herstelproces aller dingen, wanneer de schepping bevrijd zal zijn van de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid en zich zal verheugen in de vrijheid en ontspannenheid van de heerlijkheid der kinderen Gods. De liefde acht nooit een geval hopeloos, maar blijft haar claim leggen op het voorwerp dat zij bemint. Zij blijft zich verzetten tegen de machten die ontbindend en ontwrichtend werken, altijd hopende op de overwinning.

Paulus schreef aan de gemeente te Coninthe, waar tweedracht, scheuring, verdeeldheid, ege;isme, wanordelijkheid en liefdeloosheid vielen op te merken. De apostel schrijft nu op, dat de liefde 'alles' verdraagt teneinde het doel te bereiken: de redding en heelmaking van de ander, om zo te krijgen een stralende gemeente, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zó, dat zij heilig en onbesmet is (Ef. 5:27).

Alleen wanneer de gemeente eensgezind is, vol van positieve liefde, kan zij verder komen. Door de goddelijke liefde in haar is er geen plaats voor onverdraagzaamheid, maar wel voor de stellige verwachting dat alle dingen medewerken ten goede voor hen die God liefhebben. De gemeente groeit evenwel niet, als haar leden hoofd voor hoofd de liefde niet najagen en niet positief blijven staan tegenover de broeder en zuster, ook al worden die gebruikt door de machten der duisternis om moeilijkheden te veroorzaken. In een gemeente heerst de liefde in zoverre haar leden positief ten opzichte van elkaar zijn opgesteld en het goede, het welgevallige en het volmaakte voor zichzelf en voor elkaar zoeken.

8. De liefde vergaat nimmermeer; maar profétieën, zij zullen afgedaan hebben; tongen, zij zullen verstommen; kennis, zij zal afgedaan hebben.

De liefde is een eigenschap van God zelf. Voor de mens is zij het hoogste symptoom van zijn wezen. Zij is ook de gezindheid van Jezus Christus. God is liefde. Liefde behoort tot het wezen van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest. Er is sprake van de liefde des Vaders (1 Joh. 2:15). Dezewil niet dat sommigen verloren gaan, doch dat zij allen tot bekering komen. Tot de Corinthiërs zegt de apostel: 'Want de liefde van Christus dringt ons'(2 Cor. 5:14). Door de Zoon wordt het plan van God gerealiseerd. Hij maakte de redding mogelijk. Deze schenkende en reddende liefde is door de Heilige Geest ook in onze harten uitgestort. Zij ondersteunt onze natuurlijke liefde, evenals de Heilige Geest onze menselijke geest te hulp komt. Zij behoort tot de gezindheid van Christus in onze harten. Daarom is zij onveranderlijk, standvastig en trouw.

In Romeinen 15:30 schrijft de apostel: 'Ik vermaan u bij de liefde des Geestes'. Wanneer Gods Geest in ons woont, is een van zijn vruchten of van zijn openbaringen, de liefde. Zij geeft nieuwe kracht, die niet moede en mat wordt en die nieuwe kleur aan het leven geeft. Zij openbaart zich als een positieve instelling tegenover alle mensen en zoekt voor hen het goede en het welzijn: 'Schraagt door de godsvrucht de broederliefde en door de broederliefde de liefde jegens allen' (2 Petr. 1:7).

Merkop dat de liefde hier steeds gepersonifieerd wordt. De liefde, een wezenseigenschap van de Vader, van de Zoon en van de Heillge Geest, wordt zo als het ware tot een persoonlijkheid die in de mens binnendringt, zich met hem verbindt en door hem heen werkt. Deze liefdesband mag nimmer verbroken worden. Menselijke liefde houdt op bij de dood en misschien al ervoor. Zij schiet dikwijls te kort. De goddelijke liefde is bestand tegen iedere situatie. Menselijke liefde is tijd gebonden, maar de goddelijke liefde blijft eeuwig. Door haar vragen wij niet, maar schenken. Letterlijk staat er, dat de liefde nimmer 'valt', zoals haar Schenker, in wie zij haar oorsprong heeft. Wat er ook op haar afkomt, wat haar ook bedreigt, altijd komt zij als overwinnaar in Gods schepping te voorschijn. Zij is eeuwig, omdat zij een eigenschap van de Eeuwige is.

Het profeteren, het spreken in tongen en de kennis zullen niet altijd blijven. Het profeteren dient tot opbouw van de gemeente en het spreken in tongen tot stichting van de christen zelf. Zij staan dus in dienst van het opwassen der kinderen Gods tot volwassenheid. De profetieën worden alle vervuld. De kennis zal door de inzichten aangaande het Koninkrijk der hemelen volgens Daniël 12:4 zo vermeerderen, dat de verstandigen zullen stralen als de glans van het uitspansel. De kennis evenwel die eeuwen lang de christenen heeft beziggehouden aangaande bekering, wedergeboorte, doop in de Heilige Geest, en die in verband met herstel, genezing, bevrijding, verlossing en vervulling, zal terzijde worden geschoven, overbodig worden en daarom afgeschaft. Wanneer de gemeente haar volmaaktheid bereikt, zal er een kennis zijn die alles te boven gaat. Dan zal de christenzijn Heer kennen gelijk Hij is. Het verzamelen van kennis zal dan ophouden.

Wij zien dus dat de profetieën die betrekking hebben op het herstel aller dingen, hun vervulling krijgen en eenmaal 'afgedaan' zullen hebben. Ook het spreken in tongen zal eenmaal ophouden. De glossolalie is immers het spreken in bestaande talen, maar het feit van de verscheidenheid hiervan is een gevolg van de zonde, zoals uit Genesis 11 blijkt. De talen waren nodig om een barricade op te werpen tegen de doorwerking van het occulte kwaad.

De volkomen gemeente, die geheel één is en onbevlekt, wordt ook verlost van de taalbarrière die de geestenwereld scheidt. De kinderen Gods zullen weer als vóór de torenbouw van Babel, één van taal en spraak zijn, want ze zijn voor eeuwig onafscheidelijk met God verbonden. Ze zijn de goddelijke natuur volmaakt deelachtig en zullen dan ook één zijn met Gods gedachten en de taal van hun Vader overnemen, zoals een kind dit doet van zijn moeder. Nu is nog zó, dat de Heilige Geest door hun mond talen van mensen en engelen verklankt, maar dan zullen zij de gedachten van hun hemelse Vader door middel van de Heilige Geest in de eigen taal van God kunnen overnemen en verklanken. Het spreken in de geest is dan volmaakt geworden.

Wanneer de apostel schrijft: 'Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God', is dit ten dele, want wij kennen zijn gedachten slechts onvolkomen en bovendien Is het voor ons moeilijk zijn gedachten in onze eigen taal uit te drukken (1 Petr. 4:11). Onze woorden schieten hierin te kort en ze zijn te weinig genuanceerd. Het is immers ook moeilijk om een technisch boekom te zetten in de taal van de Papoea's, daar dezen voor verschillende zaken en begrippen geen woorden bezitten. Wat hebben de bijbelvertalers niet een moeite om de gedachten die in Gods Woord zijn vervat, uit te drukken in de talen en dialecten van de primitieve volken, en hoe geven de verschillende vertalingen in onze eigen spraak al blijk, dat de overzetters moesten worstelen om een juiste weergave van de oorspronkelijke tekst te verkrijgen.

De taal van God die wij eenmaal zullen spreken 'als het volmaakte komt', heeft voor iedere gedachte van Hem het juiste woord en de eigen verklanking. Het was voor Adam mogelijk leder dier naar zijn wezen te kennen en een naam te geven naar zijn aard. Deze kennis van Adam en zijn taal betroffen alleen de zienlijke wereld. De woorden die in de hof van Eden uitgesproken werden, waren onvoldoende om de hemelse zaken aan te duiden. Vandaar dat wij nu nog bij het spreken overde onzienlijke wereld gebruik moeten maken van beelden. We lezen van God die 'op de troon zit', wiens 'ogen' de ganse aarde doorlopen, van de gemeente als een 'tempel', als een 'lichaam', als een 'stad', als een 'leger' en als een 'tuin'. De geestelijke werkelijkheid zelf kunnen wij evenwel niet weergeven. De volmaakt geestelijke mens zal zowel de onzienlijke als de zienlijke wereld naar haar wezen kennen, en woorden bezitten om die kennis uit te drukken.

Het is natuurlijk dwaas om uit de tekst: tongen, zij zullen verstommen, af te leiden dat in onze tijd deze charismatische gave niet meer zou behoeven te functioneren, maar dat zij slechts bedoeld zouzijnvoorde tijd vlak na de Pinksterdag, toende Heilige Geest werd uitgestort. Onze gedeeltelijke kennis heeft immers ook nog niet afgedaan, zomin als de profetie geen waarde meer zou hebben. Integendeel zegt de apostel dat wij de profetieën niet zullen verachten en dat wij acht zullen geven op de godsspraken in het Oude en in het Nieuwe Testament, want zij zijn als lampen die in duistere plaatsen schijnen (1

Thess. 5:19 en 2 Petr. 1:19). Tot in onze tijd spreekt God door zijn knechten de profeten. Zo zullen de tongen eerst verstómmen, als het volmaakte is gekomen.

9. Want onvolkomen is ons kennen en onvolkomen ons profeteren.

Ten opzichte van de komende eeuw en eeuwen zijn onze kennis en het uitspreken van profetieën slechts 'gedeeltelijk', 'stukwerk' of 'ten halve'. Achter ons ligt het oude verbond. Te midden van een mensheid die van Hem volkomen vervreemd was, had God Zich toen een eigen natie afgezonderd, een volk van ongeestelijke kinderen die Hij bij de hand moest nemen om ze te leiden (Hebr. 8:9). Israël leefde in 'de bediening des doods', dus in een tijdperk waarin het volk voortdurend werd geconfronteerd met de 'wet der zonde en des doods', die ook door de wereldgeesten zoals de overheid gebruikt wordt (2 Cor. 3:7; Rom. 8:2). Daarom lag bij dit ongeestelijke volk een bedekking op het hart of op de innerlijke mens (2 Cor. 3:15). Het vertoefde in een mist, zodat het de zon van Gods genade slechts 'ten dele' of 'onvolkomen' opmerkte.

Wel was de wet door Mozes gegeven, maar deze had te maken met zonde en dood', terwijl de waarheid, of werkelijkheid door Jezus Christus geworden is, of werd geopenbaard. Johannes schreef aangaande allen die in het oude verbond leefden: 'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen' (Joh. 1:7,18). De kennis was toen slechts zeer beperkt. Zelfs de grootste profeten spraken 'ten dele' of 'onvolkomen', want zij begrepen de volle betekenis van hun eigen godsspraken niet eens. Zij zochten en vorsten naar het einddoel des geloofs en profeteerden over de voor ons bestemde genade, terwijl zij wisten dat zij zelf er geen deel aan hadden, maar slechts ons dienden (1 Petr. 1:10-12).

Om de afstand tot het nieuwe verbond te verduidelijken, sprak jezus: 'Voorwaar, Ik zeg u, onder hen, die uit vrouwen geboren zijn, is er niemand opgestaan, groter dan johannes de Doper, maar de kleinste in het Koninkrijk der hemelen is groter dan hij (Matth. 11:11). In Israël

nam het ongeestelIjke volk genoegen met de bedekking. Het meende dat het voorhangsel nodig was om hen te scheiden van de heerlijkheid van God. De Vader der lichten woonde voor hen in het verborgene.
Wij leven in een tijd dat de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen weer ontsluierd worden door de prediking van het evangelie ván Jezus Christus. Wij zien dat de geestelijke mens bezig is te voorschijn te komen. De wet van de Heilige Geest, die van het eeuwige leven, heeft ons nu vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods (Rom. 8:2). Wijhebben deel gekregen aan de Heilige Geest, en het góede woord Gods en smaken de krachten der toekomende eeuw (Hebr. 6:4,5).

Ons profeteren en ons kennen richten zich nu op de mysteries van het Koninkrijk Gods, want wij willen zijn geheimenissen kennen (vers 2). Wij zijn dus bezig het natuurlijke denken in te wisselen tegen het geestelijke kennen. Ook wijgeven,evenwel de gedachten Gods nog niet volkomen weer. Er is nog een manco in onze kennis van God en dit tekort halen wij in door 'in Christus' te leven en ons in Hem te bewegen, dus door voortdurend zijn manier van denken over te nemen, zoals een leerling dit doet van zijn leraar. Zo constateren wij dat de profeten van het oude verbond de raad Gods dienden voor hun tijd en onze profeten doen dit weer voor ónze bedeling en samen wijzen zij naar een toekomstbeeld, waarin de geopenbaarde zonen Gods de gedachten van de Vader volkomen zullen kennen en realiseren.

De profeten moeten zich aanpassen aan het niveau van hun luisteraars, terwijl zij profeteren naar de mate van hun geloof. Indien zij de gedachten van God in zuiver geestelijke taal weergeven konden, zou dit voor de toehoorders onbegrijpelijk zijn en als abracadabra overkomen. Maar het geestelijke vermogen der profeten is daartoe ook nog niet in staat. Slechts de volwassen geestelijke mens kan de gedachten Gods volledig verstaan en uitspreken. Dan zijn zijn woorden evenals die van Jezus: geest en leven. Wij merken op dat wanneer Jezus in beelden sprak, Hij dit niet deed voor zichzelf, maar ter wille van zijn toehoorders.

10. Doch, als het volmaakte komt, zal hei onvolkomene afgedaan hebben.

Het is gemakkelijker een commentaar te schrijven bij bijvoorbeeld de perikopen over het huwelijk en over de viering van het avondmaal, dus over zaken in de natuurlijke wereld, dan over de zuiver geestelijke dingen waarover de apostel hier spreekt, namelijk over het volmaakte leven dat door de kinderen Gods bereikt moet worden. Het volmaakte (Grieks: telelos) is de eindfase, het bereikte doel. De charismata en de gedeeltelijke kennis hebben dan hun taak van herstel en opbouw vervuld.

Velen menen dat deze 'volmaakte kennis' pas na het sterven ons ten deel valt. Een groelproces is daarbij uitgesloten. In de kanttekeningen van de Statenvertaling staat: 'Hetwelk eens zal wezen in het toekomende leven'. De 'Korte Verklaring' merkt in dit verband op: 'Wij moeten daarbij denken aan het tijdstip, waarop Christus komt op de wolken des hemels'. Wij ontkennen dit laatste niet, maar merken op dat men dan wel de juiste volgorde in acht moet nemen. Het volmaakte komt niet als Christus komt, maar eerst zal de Heer 'de gemeente voor Zich plaatsen, stralend, zonder vlek en rimpel of iets dergelijks, zó dat zij heilig is en onbesmet' (Ef. 5:27). Jezus sprak tot de scharen vanaf de berg: 'Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaaKl is (Matth. 5:48).

Hij sprak in de bergrede tot mensen in deze wereld over dingen die de verborge nmens des harten betroffen, zoals bijvoorbeeld liefde en haat, gerechtigheid en ongerechtigheid. Hij gaf daarbij voorbeelden hoe de volmaaktheid in de praktijk wordt omgezet. Hij sprak niet over een situatie na het sterven. Paulus schreef in Eféziërs 4:11-13, dat God zowel apostelen als profeten gegeven heeft, zowel evangelisten als herders en leraars, om dit doel te bereiken: de eenheid des geloofs, de volle kennis van de Zoon van God, de mannelijke rijpheid (de volwassen of complete mens, voor wie hij ook hier het woord telelos gebruikt), de maat van de wasdom der volheid van Christus, dat is de mannemaat van de volmaakte Heer. Dan wordt niemand meer heen en weer geslingerd onder invloed van allerlei wind van leer.

De opvoeding door middel van de door God aangestelde dienstknechten zal dit volmaakte bewerken en daarmee zal vanzelfsprekend het 'stukwerk' of 'onvolkomene' verdwijnen. God zal dan door de Heilige Geest het hoogste onderwijs kunnen geven, zodat de gemeente zich daarnaar richtende, volmaakt en heilig wordt.

11. Toen ik een kind was, sprak ik als een kleind, voelde ik als een kind, overlegde ik als een kind. Nu ik een man ben geworden, heb ik afgelegd wat kinderlijk was.

Paulus gaat nu ter vergelijking in gedachten terug naar de periode in zijn leven, die hij met de kinderleeftijd aanduidt. In Mattheüs 21:16 is het woord 'neplos' door klein kind vertaald. Voor de apostel betekent dit het tijdperk toen hij nog tot de geestelijk 'onmondigen' behoorde, zoals in hoofdstuk 3:1 'riepios'is weergegeven. Hij denkt dus aan eigen verleden. In Galaten 4:1 en 3 schrijft hij over zulk een 'onmondigheid', toen hij nog onderworpen was aan de wereldgeesten, dus aan de ordenende menselijke geesten die de wet van zonde en van dood nodig hebben om de wetteloze machten te weerstaan teneinde orde en rust te handhaven. Als zo'n klein kind kreeg hij onderricht van rabbijnen en schriftgeleerden. Het natuurlijke jeruzalem was toen 'de schoot van zijn moeder'(Gal. 1:15).

God had hem evenwel hiervan'afgezonderd' of 'gescheiden'. Hij kreeg toen een andere moeder, namelijk 'het hemelse jeruzalem', dat hem losmaakte van de invloed der wereldgeesten en dat hem in de vrijheid bracht (Gal. 4:26). Daar kon hijopwassen tot de mannelijke rijpheid.

Nog behorende tot het oude verbond, tot een volk dat als een lastig en moeilijk kind aan de hand voortgeleid moest worden door middel van allerlei geboden en inzettingen, sprak de apostel als een kind, dacht hij als een kind en oordeelde hij als een kind. Hij leefde toen buiten het Koninkrijk van God en behoorde tot hen, die zelf niet ingingen en bovendien hen die trachtten in te gaan, tegenhielden (Matth. 23:13). Zijn overleggingen waren daarom overeenkomstig de natuurlijke godsdienst van het oude bondsvolk. Zijn vreugde bestond enin God door uitwendigheden en vormen te behagen.

Na zijn krachtige bekering kon Paulus zeggen:'Nu ik een man ben geworden', nu ik het kinderlijke radicaal heb afgelegd. Zijn kinderlijke trots werd ingeleverd, toen hij sprak: 'Indien een ander meent op vlees te kunnen vertrouwen, ik nog meer: besneden ten achtsten dage, uit het volk Israël, van de stam Benjamin, een Hebreeër uit de Hebreeën, naar de wet een Farizeeër, naar mijn ijver een vervolger van de gemeente, naar de gerechtigheid der wet onberispelijk. Maar alles wat mij winst was, heb ik om Christus' wil schade geacht' (Filip. 3:5-7).

Paulus wist het: van kind tot man, van schaduw tot werkelijkheid, van het natuurlijke Jeruzalem naar het hemelse, van slaaf tot vrije. Velen van ons kunnen deze beeldspraak van Paulus voor eigen leven overnemen. Wat hen vroeger bezighield, wat het 'vrome' vlees voldoening gaf, hebben zij ingeruild voor een geestelijk Koninkrijk, waar zij nu wandelen, strijden, overwinnen en schatten verzamelen.

12. Want nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen, doch straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, zoals ik zelf gekend ben.

Nu Paulus een man is geworden met een scherp onderscheidingsvermogen, is hij ook in staat op te merken wat er bij hem nog ontbreekt. Hij had dus wel een geheel andere geestelijke instelling dan de zelfgenoegzame Farizeeën. Hij durft te erkennen: ik ben nog niet waar ik zijn wil. Hij had al het oude prijsgegeven, omdat dit een plafond vormde dat hem belette omhoog te stijgen. Nu heeft hij evenwel de weg ontdekt, 'die nog veel verder omhoog voert'. In Filippenzen 3:12 schreef hij hierover: 'Niet, dat ik het reeds zou verkregen hebben of reeds volmaakt zou zijn, maar ik jaag ernaar, of ik het ook grijpen mocht, omdat ik ook door Christus Jezus gegrepen ben'.

Als man wist de apostel dat hij nog een ontwikkelingsfase moest ondergaan. Hij wenste immers naar lichaam, ziel en geest een onberispelijk geestelijk mens te zijn. Teneinde zijn situatie uit te drukken en ook zijn verlangen het allerhoogste te verwerven, gebruikt de apostel nu het beeld van een handspiegel, die meestal van brons,

zilver of goud gemaakt was. Wie in een spiegel kijkt, ziet niet de werkelijkheid maar een beeld, dat meer of minder duidelijk is, naarmate de spiegel goed of minder goed gepolijst is. 'In een spiegel zien' was een uitdrukking die de rabbijnen hadden ontleend aan de astrologie. Zij bedoelden ermee: profetisch zien. Met de toevoeging 'in raadselen' bedoelt de apostel, dat daarbij niet altijd een klaar en duidelijk inzicht werd verkregen. Zo verbergt een rebus door beelden, tekens en lettergroeperingen een woord of zin. Men heeft scherp inzicht nodig, hem op te lossen. Men moet dan niet lezen wat er staat, maar men moet verstaan wat men leest! Ongetwijfeld zinspeelt Paulus hier op Numeri 12:8, waar de Heer aan Aäron en Mirjam meedeelt, dat Hij tot Mozes van mond tot mond sprak, duidelijk en niet in raadselen, zoals Hij dit wél bij de andere profeten deed. Mozes was daarom een type van Christus als profeet, want hij aanschouwde voor zijn bedeling 'de gestalte des Heren', dus het wezen van God.

Een raadsel verbergt een waarheid en slechts een goede opmerker begrijpt zijn inhoud. Zo verbergen de visioenen, de profetieën en de gelijkenissen de geheimenissen van het Koninkrijk Gods in beelden. Denk bijvoorbeeld aan de gelijkenissen van jezus, aan het boek van de Openbaring, of ook aan de praktijk in onze gemeenten waar veel gezichten met uitleg zijn. Men moet dan n let alleen lezen wat er staat, maar als geestelijk mens ook de sleutels van het Koninkrijk der hemelen hanteren om te verstaan wat men leest of hoort. Van Daniël wordt in dit verband opgemerkt, dat hij 'raadselen verklaarde' (Dan. 5:12 St. Vert.). Jezus sprak van Zichzelf tot zijn discipelen: 'Dit heb Ik in beelden tot u gesproken; er komt een ure, dat Ik niet meer in beelden tot u zal spreken, maar u vrijuit over de Vader spreken zal' (Joh. 16:25,29).

De apostel bedoelt in onze tekst: nu staat ons het wezen van God nog niet duidelijk voor ogen. Zijn gedachten en bedoelingen zijn nog vaak gesluierd, de profetieën worden nog niet altijd voor honderd procent begrepen, maar de tijd komt dat we alles volledig zullen begrijpen. Ons onvolledig kennen, onze beperkte inzichten zullen plaats maken voor een klaar en helder begrip. Wij zullen onze Schepper kennen zoals Hij zijn maaksel kent. Zo schreef Johannes: 'Wij weten dat als Hij (of 'het')zal geopenbaard zijn (in de zonen Gods), wij Hem gelijk

zullen wezen, want wij zullen Hem zien (dus ook kennen), gelijk Hij is'(1 Joh. 3:2). Er is een 'heerlijkheid, die over ons zal geopenbaard worden' (Rom. 8:18).

Al de geheimen van de goddelijke liefde, van de agapé, en die van zijn genade zullen eenmaal volledig worden begrepen. Wij zullen Hem ten volle kennen, zodat elke schemering, elk raadsel, elke onduldelijkheid zal verdwijnen. Wij doen er dus goed aan, op de profetieën acht te geven als op een lamp, die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in onze harten (2 Petr. 1:19). De morgenster is de eerste voorbode van de dag. Haar opgaan wijst op een toenemende kennis. Zij die op deze wijze verlicht zijn, denken nooit dat zij genoeg weten, maar zij 'groeien, zich aan de waarheid houdende, in liefde in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus' (Ef. 4:15).

13. Zo blijven dan: Geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de meeste van deze is de liefde.

Het is duidelijk dat er een tijd komt, dat de begaafdheden van de Heilige Geest zich ten volle hebben ontwikkeld en de geestelijke mens volmaakt is. Deze werkt dan met de vruchten van de charismata, zoals iemand die een school heeft doorlopen, en die verder arbeidt met de verworven kennis, wijsheid, onderscheiding en vaardigheden die hem bijgebracht werden.

Maar waarom blijft geloof? Het geloof is de hand waarmee men de geestelijke, onzienlijke zaken grijpt en verwerft. De vastigheid in het Koninkrijk der hemelen komt altijd door geloof tot aanzijn. Daarom is het geloof altijd durende. Alleen de gelovige, dat is de geestelijke mens, blijft uiteindelijk in Gods schepping over. Deze wandelt in de hemelse gewesten, waar hij de dingen grijpt dievoor het natuurlijke oog onzichtbaar zijn, die voor het natuurlijke oor onhoorbaar zijn en die voorde natuurlijke hand niet te tasten zijn. Wanneer er staat dat de rechtvaardige door zijn geloof zal leven, wordt bedoeld dat alleen een rechtvaardige een geestelijk mens kan worden. Deze kan immers alleen existeren door geloof in het woord van God. Wie daarin blijft,

zal eeuwig leven. Zou een geestelijk mens het vermogen om te geloven verliezen, dan zal hij onherroepelijk terugzakken naar de natuurlijke wereld met haar vergankelijk leven.

Wij merken op dat er rekening mee moet worden gehouden, dat ook na het sterven het geloof blijft. Wie in het lichaam van Christus volledig zijn intrek genomen heeft, leeft daarin voort door liet geloof alleen. Door geloof blijft hijmet Christus en met diens opstandingskracht verbonden. Ook zal hij in geloof bezig moeten zijn als medearbeldervan God in de geestelijke wereld tot herstel en ontplooiing van de mensheid en van de schepping, want wie leeft, is actief.

Nu wij ons nog op aarde bevinden, zijn wij door geloof als medearbeiders van God bezig met het herstel en de opbouw van de inwendige mens, terwijl het lichaam er de zegen van ervaart, zoals er staat: 'Zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden'. Dit werk des geloofs gaat door totdat God alles in allen is, onafhankelijk of wij nog in het natuurlijke lichaam of alleen in Christus buiten het lichaam zijn. Maar ook wanneer God eenmaal alles in allen zal zijn, zullen er steeds nieuwe woorden van Hem komen om in te geloven en ernaar te handelen, want de eeuwige Schepper blijft eeuwigcreatief. Ons geloof in zijn woorden zal nooit een limiet of een begrenzing kennen. De geestelijke mens zal door zijn geloof eeuwig blijven functioneren en niemand weet wat deze mens, door het geloof levend, in de kosmos nog tot stand zal kunnen brengen.

Ook de hoop blijft, namelijk die op het geloof in het woord van God is gebaseerd en die de beloften en de toezeggingen van God aangrijpt. De Schepper blijft altijd de God der hope, want hoop doet leven! (Rom. 15:13). Hij zal niet alleen onze hoop vervullen in de verlossing van ons vernederd en sterfelijk lichaam (Rom. 8:23), maar als de grote Creator steeds weer nieuwe verwachtingen opwekken. Steeds zullen wij nieuwe gedachten van God leren kennen, terwijl wij uitzien naar de realisering ervan. Het leven van de geestelijke mens zal in alle eeuwigheid nimmer hopeloos zijn. Door de hoop is ons leven in de

hemelse gewesten veilig en vast verankerd (Hebt. 6:19). Daar alleen zijn onze eeuwige zekerheden.

Wanneer wij als christenen onze eeuwige erfenis in de hemel verworven hebben, zullen wij dus nimmer zonder geloof in God en in zijn Zoon, dus in het Woord van God zijn. Ook zijn wij nimmer zonder hoop in deze nieuwe wereld. Het geloof van de christen richt zich op God; zijn hoop verhéft hem tot God, maar de liefde verbindt hem met God, want God is liefde. Door de agapé die met de Heilige Geest in onze harten uitgestort is, krijgen wij deel aan de hoogste wezenselgenschap van de Schepper, dus aan zijn liefde. Deze liefde is ookde bandvan devolmaaktheid tussen de volmaakten (Col. 3:14).

Wanneerwij in de liefde blijven en ons aan de waarheid houden, groeien wij op naar het beeld van Christus. De liefde die het geloof richt, is de positieve instelling ten opzichte van God en van de naaste, want geloof is werkzaam door de liefde (Gal. 5:6). Toen de Thessalonicenzen zich bekeerden, maakten zij hun geloof los van de afgoden en richtten zij dit op God, want zij hadden Hem liefgekregen (1 Thess. 1:8,9). Als men iemand werkelijk liefheeft, gelóóft men ook in hein en vertrouwt men hem. Keert zich de liefde evenwel van iemand af, of gaat men iemand haten, dan zal het geloof en het vertrouwen zich van zo'n persoon afwenden.

Wanneer nu de apostel schrijft dat het geloof blijft, volgt hieruit dat toch zeker de liefde ook moet blijven. Die band met God mag nimmermeer worden verbroken, maar zal steeds hechter worden. Moeten wij bovenal liefde tot God hebben, een vereiste is ook de positieve band met de naaste. Door de band der liefde vormen wij één geheel met de broeders en zusters en wij richten te zamen ons geloof op God en op zijn Zoon. Dit laatste is Gods bedoeling, omdat Hij één wil zijn met de menselijke geest; dus God wil alles in állen zijn. Wij kunnen in het lichaam van Christus niet als losse individuen naast elkaar staan, maar vormen door de liefde één organisme. Dit zal ook altijd zo blijven. Tenslotte wordt ook verwacht dat wij ons door de liefde positief zullen instellen op hen, die nog niet tot het lichaam van Christus behoren, teneinde als medearbeiders van God hen te winnen en te behouden, want dat is de bedoeling van God. Wanneer wij God

liefhebben, zullen wij ook zijn plan en zijn bedoelingen liefhebben, dus zijn gezindheid openbaren. Een eerste vereiste om in het Koninkrijk Gods te leven en te werken, is de onderlinge liefde en de onderlinge samenhang. De liefde is de vervulling van de wet van God en de voedingsbodem voor de herstelde mensheid en tevens haar leefklimaat. Daarom is zij de meeste onder de geestelijke kwaliteiten waardoor wij blijvend met God verbonden zijn. Anders gezegd: liefde is de gezindheid waarin God de mens tegemoet treedt, zijn woorden tot hem richt en zijn beloften aan hein schenkt. Liefde is ook de gezindheid waarin de mens tot God kan naderen, in geloof diens woorden aangrijpt en hoopt op de vervulling van zijn belofte. Daarom is en blijft de liefde de meeste!

HOOFDSTUK 14

1. Jaagt de liefde na en streeft naar de gaven des Geestes, doch vooral naar het profeteren.

De liefde en de gaven behoren te zamen te gaan. Natuurlijke talenten komen het beste tot hun recht, wanneer ze in dienst gesteld worden van de naaste. Zo behoren ook de geestelijke begaafdheden verbonden te zijn met de goddelijke liefde. Haar najagen betekent letterlijk haar achtervolgen of achternazitten. Men moet dus buitengewoon veel moeite doen om deze geestesgesteldheid te verwerven, maar zij is het waard, omdat zij het wezenskenmerk van het Koninkrijk Gods openbaart. Wie volmaakt wil zijn zoals de hemelse Vader dit is, zal de weg der zelfverloochenende liefde moeten gaan.

Tegelijkertijd moet de christen streven of begerig verlangen naar de 'pneumatika', in hoofdstuk 12:1 vertaald door 'de uitingen des geestes' en hier door 'geestelijke gaven', dus naar de zaken uit de geestelijke wereld. Deze zijn voor de christen niet onbereikbaar, hij behoeft ze niet af te wachten en ze vallen hem niet 'ten deel' zoals visioenen, maar ze zijn alle latent in de met de Heilige Geest gedoopte gelovige aanwezig. Ze moeten dus in hem ontwikkeld worden. Het werkwoord 'streven' sluit iedere lijdelijkheid uit. De charismata zijn onontbeerlijk in de stijd die wij hebben tegen de overste van deze wereld, die met zijn wet van zonde en dood in déze bedeling heerschappij uitoefent. Door het gebruik van de geestelijke begaafdheden kunnen wij de overwinning behalen op de onzienlijke vijanden en zo de gemeente Gods stichten en bouwen. Door middel van de geestelijke gaven verzamelen wij ons schatten in de hemel en hierdoor wordt de statuur van ons geestelijke lichaam of onze innerlijke mens bepaald.

Als de allerbelangrijkste gave wordt hier de profetie genoemd. Natuurlijk wordt dan de vraag gesteld: waarom? De apostel had juist het vorige hoofdstuk beëindigd met te wijzen op de hoge en blijvende waarde van het geloof en de hoop. Tot in de eeuwen der eeuwen zal de

geredde mens blijven geloven en hopen. Wij weten dat voor onze tijd het geloof zich hecht aan het gepredikte woord van God, zoals dit vanouds door de profeten en door de apostelen is overgeleverd. Ook wordt evenwel ons geloof gebouwd door hetgeen de Heilige Geest door middel van de hedendaagse profeten openbaart. Ook hiervoor geldt dat het geloof uit het horen is door het woord van Christus (Rom. 10:17). De profetie voedt dus het geloof, en daar de geestelijke mens moet leven van geloof, is zij van de hoogste waarde. Indien het geloof blijvend is, zullen er ook altijd woorden Gods en uitingen van zijn plan en zijn beloften moeten zijn.

Ook de eeuwige hoop zal zich vast blijven hechten aan de toezeggingen van God. Geloven en hopen zijn dus verbonden met het profetische woord. Wanneer God alles in allen is, zullen in de mens steeds de gedachten van God geopenbaard worden door de geest der profetie.

2. Want wie in een tong spreekt spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand verstaat het; door de Geest spreekt hij geheimenissen.

Een van de heerlijkste gaven die God aan de menselijke geest geschonken heeft, is het vermogen om met andere geesten en zelfs met God te communiceren en te converseren, dit wil zeggen gemeenschap te hebben en gedachten uit te wisselen. Onze geest creëert gedachten en kan deze doorgeven door middel van de taal. De gedachten worden door het verstand via de hersenen tot woorden en zinnen gemaakt en dan in de natuurlijke wereld gebracht, waar ze door anderen kunnen worden opgevangen, opgetekend of op een band vastgelegd. De mens gebruikt daarbij klanken die op zichzelf geen betekenis hebben, maar die systematisch geordend de gedachten vertolken. Zoals de regels bij het schaken een oneindig aantal mogelijkheden bieden aan het spel der deelnemers, zo zijn deze klanken een soort code om in telkens nieuwe combinaties over nieuwe onderwerpen bij andere mensen voorstellingen op te roepen.

Het taalgebruik is dus een functie van de hogere geestenwereld, evenals bijvoorbeeld het geloof. Daarom kunnen ook engelen met

elkaar spreken, maar dieren en planten niet. Dieren kunnen slechts klanken voortbrengen om aan hun gevoelsleven uitdrukking te geven. Dit komt bijde mens ook voor, bijvoorbeeld wanneer hij schrikt, pijn heeft of blij is.

De engelen, die alleen tot de onzienlijke wereld behoren, kunnen zich natuurlijk niet hoorbaar uitdrukken, maar zij brengen hun gedachten rechtstreeks over. Wij laten hier de mogelijkheid buiten beschouwing, dat zij zich zichtbaar manifesteren, zoals bijvoorbeeld bij Abraham, Gideon, Manoah of op de velden van Eftatha. Zo kunnen leugengeesten of dwaalgeesten de mens béinvloeden door onhoorbaar hun gedachten te infiltreren. Wie hier geen inzicht in heeft, meent dat deze gedachten door hemzelf zijn voortgebracht, maar Johannes schreef waarschuwend: 'Beproeft de geesten, of zij uit God zijn' (1 Joh. 4:l). Ook de Heilige Geest wil onze menselijke geest en daarmee ons gedachtenleven inspireren, zodat wij in staat zijn de woorden Gods uit te spreken (1 Petr. 4:11).

Er staat: 'Zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en begonnen met andere tongen te spreken, zoals de Geest het hun gaf uit te spreken' (Hand. 2:4). Bij de doop in de Heilige Geest wordt in geloof en vertrouwen de menselijke geest met de goddelijke Geest verbonden. Deze laatste neemt dan bij de mens zijn intrek. Onze geest is niet door en door verdorven; maar gereinigd door het bloed van Christus, is hij een waardige partner van de Heilige Geest, zoals er staat: 'Die Geest getuigt met onze geest' (Rom. 8:16). Vanaf dat ogenblik zal de christen zich moeten leren bewegen in de geestelijke wereld van het Koninkrijk der hemelen. Er gaat een nieuwe wereld voor hem open en dit vereist dat zijn geestelijk oor en zijn geestelijk oog, organen van zijn geestelijk of inwendig lichaam, beginnen te functioneren en zich verder ontwikkelen. De natuurlijke mens moet een geestelijke mens worden.

Nu leert de natuur dat de ontwikkeling van de menselijke geest begint bij het gebruik van de taal. De baby neemt de woorden van moeder over en reproduceert deze al pratende, hoewel hij van de inhoud niets begrijpt. Op gelijksoortige wijze vangt de ontplooiing van het geestelijke kind van God aan, doordat het in de onzienlijke wereld het

spreken van God in een vreemde taal hoort en reproduceert. Na de ontplooiing van de natuurlijke mens behoort die van de geestelijke mens te volgen, want 'het geestelijke komt niet eerst, maar het natuurlijke, en daarna het geestelijke' (15:46).

De gelovige neemt dus de klanken en woorden in gehoorzaamheid over, en door ze uit te spreken brengt de menselijke geest ze in de natuurlijke wereld, hoewel hijzelf niets verstaat van de zin, van de inhoud en van de bedoeling ervan, 'want wie in een tong spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand verstaat het; door de Geest spreekt hij verborgenheden'.

Doordat tussen de onontwikkelde geest van het kleine kind en zijn moeder een verbinding gelegd wordt, kan de laatste bouwen aan de geestelijke groei van haar kleine. Indien zij niet tot het kind praat, kan zij de ontplooiing van zijn geestje niet stimuleren. De peuter begrijpt aanvankelijk niets van wat zijn moeder vertelt, maar deze tracht toch contact met haar kind te krijgen. Hoe heerlijk is het dan voor haar, wanneer zij bij de kleine de eerste spontane reacties waarneemt. Zij bemerkt dan dat haar kind zich op haar afgestemd heeft, haar hoort en haar gaat napraten. Hierdoor bouwt de kleine zichzelf op!

In dit vers wordt een contrast genoemd tussen de glossolalie en de profetie. De glossolalie richt zich niet op mensen, maar op God. Geen mens begrijpt de inhoud van het gesprokene, ook de tongenspreker zelf niet. Hij verklankt slechts in onverstaanbare woorden wat de Heilige Geest hem geeft uit te spreken. Men kan ook met de Lutherse vertaling lezen: 'In de geest spreekt hij verborgenheden'. 'Pneumati' kan ook opgevat worden als: door de geest van de spreker. Dit betekent dat de tongenspreker met zijn geest bezig is in het Koninkrijk der hemelen. Door het spreken in tongen wordt de andere broeder of zuster in de gemeente niet opgebouwd en niet geholpen. Alleen God verstaat de bedoeling en inhoud ervan. De mens heeft daarbij gedachten van lof, aanbidding, droefheid, dankzegging en strijd; terwijl Gods Geest de woorden vormt. In de geestelijke wereld spreekt de mens 'mysteria' of geheimenissen uit, want deze zijn voor hem verborgen en ze behoren tot de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen.

3,4. Maar wie profeteert, spreekt voor de mensen stichtend, vermanend en bemoedigend. Wie in een tong spreekt, sticht zichzelf, maar wie profeteert, sticht de gemeente.

De profetie geeft de gedachten van God door aan mensen. Hierdoor worden zij gesticht of 'opgebouwd', zoals er letterlijk staat. De hoorders moeten dus wel het gesprokene verstaan, anders kunnen zij er niet door gezegend worden. In de tekst ontbreekt in het Grieks het lidwoord 'de' voor 'mensen'. Wij kunnen dus in verband met het voorgaande lezen: 'Want wie met een tong spreekt, spreekt niet tot mensen', maar wie profeteert, spreekt (wel) tot mensen.

Wie het profetische woord in zich opneemt, wordt vernieuwd in zijn denken. Het proces van de wedergeboorte gaat dus in hem verder. De profeten van en in de eigen gemeente vermanen, vertroosten en bemoedigen, want God is immers rijk aan barmhartigheid en ontferming Oac. 5:11). Profeten die de leden van de gemeente angst aanjagen, die hen terneerdrukken, die de blijdschap, de vrede en de rust roven, zijn geen goede herders der kudde, of zij behoren er niet toe.

Zo waarschuwde Paulus in 2 Thessalonicenzen 2:2 voor geestesuitingen in verband met de nabije komst des Heren, die de hoorders hun bezinning deden verliezen. God is altijd vol liefde en Hij staat altijd positief ten opzichte van zijn volk. Bij vermaning geldt altijd nog, dat haar doel is: liefde die voortspruit uit een rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof (1 Tim. 1:5).

Bij de profetie zal zij dus bewerken dat bij eventuele zonden of struikelingen der leden, de gemeenschap met God wordt hersteld en dat het klimaat van het rijk Gods, dat resulteert in vrede, gerechtigheid en blijdschap, weer gevonden wordt. Het lichaam des Heren wordt niet sterk en groot, dus niet opgebouwd, door striemende verwijten die als zweepslagen neerkomen, niet door schrikaanjagende eindtijdvoorspellingen, maar door een harmonieus samengaan van opbeurende beloften, terechtwijzende vermaningen en hellrijke uiteenzettingen. De profetie in de gemeente is als een fontein van levend water, die uit het binnenste van de profeet opbruist. De

godsspraken markeren de heilsweg, zodat de gemeente zich kan oniënteren op nieuwe aanwijzingen voor een komende tijd, die haar hogerop voert bij het beklimmen van de berg Sion. De nieuwtestamentische profetie is werkzaam in de gemeente en niet er buiten. Zij is niet in de eerste plaats bedoeld voor het individu, voor een bevoorrecht persoon, maar zij staat in dienst van het gehele lichaam van Christus dat geopenbaard is in een plaatselijke gemeente. Als zij zich een enkele maal richt tot de enkeling, staat dit altijd nog in verband met het geheel van de gemeente en met de komstvan het Koninkrijk Gods. De profetie mag niet door en doods zijn, maar zij moet sprankelen van geest en leven, want zij wordt voortgebracht door de Geest van de creatieve God en daarom zullen de broeders en zusters de profeet of de profetes met hun gebed ondersteunen, wanneer hij of zij de woorden Gods uitspreekt.

In de profetie hebben Gods gedachten vorm gekregen, krijgen zij vorm en zullen zij tot het einde toe vorm krijgen. De profeet openbaart aan de gemeente voor onze tijd en voor onze situatie het plan van God. Zijn profetie kan ook gericht zijn op het persoonlijke leven van een lid der gemeente en zelfs op dat van een aanwezige buitenstaander in een samenkomst. De profetie die zich tot de gemeente beperkt, is over het algemeen niet universeel, zij brengt ook geen nieuwe leringen en omvat ook geen grote lijnen. Een enkele maal zal zij als 'Weissagung' of voorspelling doorkomen, bijvoorbeeld bij het uitzenden van zendelingen, bij het aankondigen van moeilijke tijden en verdrukkingen, of van tijden van verademing. Zelfs een toekomstig wereldgebeuren kan aangekondigd worden, want 'Voorzeker, de Here Here doet geen ding, of Hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten' (Amos 3:7).

De profeet behoort tot hen die aan de gemeente leiding geven, want hij openbaart de gedachten van God. Daarom gelden voor hem dezelfde voorwaarden als voor een opziener. Hij moet zijn onbesproken, de man van één vrouw, (of andersom), nuchter, bezadigd, beschaafd, gastvrij, bekwaam om te onderwijzen (door middel van profetieën), niet aan de wijn verslaafd, niet opvliegend, maar vriendelijk, niet strijdlustig of geldzuchtig, een goed bestierder van zijn eigen huis, die met alle waardigheid zijn kinderen onder tucht

houdt; indien echter iemand zijn eigen huis niet weet te bestieren, hoe zal hij voor de gemeente Gods zorgen? Hij mag niet een pas bekeerde zijn, opdat hij niet door opgeblazenheld in het oordeel des duivels valle. Hij moet ook gunstig bekend zijn bij de buitenstaanders, opdat hij niet in opspraak kome en in een strik des duivels valle' (1 Tim. 3:2-7). Ook voor de profeet die aan deze voorwaarden voldoet, geldt: indien hij naar het profétenambt ijvert, begeert hij een voortreffelijk werk.

Wanneer een profeet in bepaalde sectoren van zijn leven gebonden is, zullen de machten der duisternis ongetwijfeld tijdens zijn profeteren meevibreren en verwarring verwekken. Daarom moet men niet toestaan dat labiele personen profeteren. Profetie is de hoogste gave, want men vertegenwoordigt een sprekende God.

5a. Ik wilde wel, datgij allen in tongen spraakt,

Men heeft vaak beweerd dat het spreken in tongen bij de kinderleeftijd van de kerk behoorde. Men schrijft daarom: 'Nu de kerk volwassen geworden is, hebben wij dit spreken in tongen niet meer nodig'. Onder deze volwassenheid verstaat men dan de ouderdom der kerk van bijna twintig eeuwen en haar uitbreiding over een groot deel der wereld. Het christendom is een groot lichaam geworden, maar dit wil niet zeggen dat al haar leden nu ook geestelijk volwassen zouden zijn. Al is de akkergroot, dan zal toch iedere aar afzonderlijk tot rijpheid moeten komen. In de natuurlijke wereld kan ook een debiele mens een volwassen lichaam hebben, terwijl zijn geest is achtergebleven. Het is evenwel noodzakelijk dat leder lid de geestelijke volwassenheid bereikt en zich ontplooit tot een mens Gods, die tot alle goed werk volkomen is toegerust (2 Tim. 3:17).

Tot deze geestelijke opbouw heeft ieder het spreken in tongen nodig, teneinde niet te verachteren in de genade,'want wie in een tong spreekt, sticht zichzelf'. Hij keert door het gebruik van dit charisma telkens weer terug tot God in de onzienlijke wereld en wordt zich ervan bewust dat hij door de Heilige Geest met Hem is verbonden. Daarom kon de apostel in verband met deze opbouwende werking,

schrijven: 'Ik wens u allen toe dat gij in talen moogt spreken' (Canisiusvert.).

Het spreken in tongen komt voort uit de begaafdheid van de mens om hetgeen zijn geest in de onzienlijke wereld verneemt, hoorbaar in de natuurlijke wereld te brengen. Dit is dus geheel iets anders dan het vermogen van de inwendige mens om zelf in de geestelijke wereld gedachten te produceren en deze door middel van de taal door te geven, dus het gewone spreken. Er staat: 'En begonnen met andere tongen te spreken, zoals de Géést het hun gaf uit te spreken' (Hand. 2:4). Bij het spreken in tongen richt de christen zich op God en zijn geest begint te luisteren naar wat de Heilige Geest tot hem spreekt. Ook hier geldt: 'Wie een (geestelijk) oor heeft, die hore wat de Geest zegt'. Door dit luisteren en spreken komt de christen in het klimaat van het Koninkrijk Gods, dat resulteert in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap. Deze bediening van de Geest is vanwege deze sfeer immers overvloedig in heerlijkheid (2 Cor. 3:8,9).

Er zijn ontzaglijk veel dingen die de mens van God aftrekken, rnaar doorde begaafdheid van de glossolalie bezit hij een middel, dat bewust in werking kan gesteld worden om de natuurlijke wereld enige tijd los te laten teneinde zichzelf op te bouwen in de geestelijke wereld, want 'wie geestes-taal spreekt, sticht zichzelf` (vert. Brouwer). Dit betekent dus een innerlijke of geestelijke versterking, een bekrachtiging van de inwendige mens, zoals er staat: 'Opdat Hij u geve, naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens' (Ef. 3:16).

Op deze wijze heeft de Heilige Geest gemeenschap met de mens, en kan Hij in hem werken en zijn gaven aan hem meedelen, doordat de gelovige zich aan zijn leiding toevertrouwt. Zo is de christen op weg zich te ontplooien tot de mens Gods die tot alle goed werk volkomen is toegerust. Deze samenwerking van de menselijke geest met de goddelijke Geest gaat van de mens uit. Teneinde in tongen te spreken nadert hij tot God en deze nadert tot hem Oac. 4:8). Ook dan geldt: Wie tot God komt, moet geloven, dat Hij bestaat en een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken' (Hebr. 11:6).

De glossolalie is het eerste zogenaamde charisma om zich in de hemelse gewesten te bewegen. Ieder kind van God moet daarom dit 'pinksteren' beleven, want voor alle gelovigen geldt: 'In nieuwe tongen zullen zij spreken' (Marc. 16:17). Dit spreken is niet zinloos, maar heeft een bedoeling. Wij willen enkele punten noemen om aan te tonen hoe belangrijk de glossolalie is.

Men verheerlijkt God. In Handelingen 2:11 wordt aangaande het spreken in tongen met betrekking tot de discipelen opgemerkt: 'Wij horen hen in onze eigen taal van de grote daden Gods spreken'. In Handelingen 10:46 staat: 'Zij hoorden hen spreken in tongen en God grootmaken'. Hoe is dit mogelijk? Doordat de christen door deze begaafdheid zich kan losmaken van de zuigkracht van het natuurlijke leven; zó kan hij zijn hart of zijn inwendige mens tot God verheffen. Hij bouwt zichzelf op in deze gemeenschap en erkent God als zijn God, dit wil zeggen als zijn inspirator en voorwerp van verering. Dan komt het klimaat van het Koninkrijk Gods over hem; dit verschaft hem de vreugde om God te loven en te pnijzen voor alles wat Hijvoor de mens gedaan heeft en nog doet. 'In tongentaal' kan de geest nu zeggen: 'Ik laat een loflied horen en vertel uw wonderen' (Ps. 26:7). Dan wordt waarheid: 'De tong der stamelaars zal in staat zijn tot duidelijk spreken' Oes. 32:4).

'Wie talen spreekt, spreekt niet voor mensen, maar voor God, want niemand verstaat het, maar in geestverrukking spreekt hij geheimzinnige woorden uit' (vers 2 Canisiusvert.). Wanneer een zuigeling met zelf geproduceerde, onverstaanbare klanken God kan loven, omdat hij in de natuurlijke wereld aan het doel van zijn Schepper beantwoordt(Ps. 8:3), dan mag het kind van God door vreemde talen zijn Herschepper grootmaken, omdat in hem het rijk Gods existeert.

Men baant de weg tot profetie. Profeteren is het doorgeven van de gedachten Gods in de eigen taal van de hoorders, hoewel het niet altijd zeker is dat zij de inhoud ervan direct goed begrijpen. Vaak geldt in dit geval: gij zult het na deze verstaan. Het is dan zaak de geprofeteerde woorden in het hart te bewaren, teneinde er later winst mee te doen. Ook degene die de profetie uitspreekt, begrijpt niet altijd

ogenblikkelijk de dingen waarover hij het heeft. Evenals bij het spreken in tongen kan zijn verstand ook bij het profeteren 'vruchteloos' zijn. Later zal hij kunnen naspeuren op wie en op welke tijd de Geest van Christus in hem doelde (1 Petr. 1:10, 11). De profetieën worden dikwijls voorafgegaan door het spreken in tongen en ze kunnen aanvangen met de woorden: 'Zo spreekt de Heer'.

Door middel van de glossolalie stelt de profeet zich volkomen in op de Heilige Geest, die Zich door hem wil openbaren en aan de hoorders een vermaning, een vertroosting of een bemoediging wil geven. De profetie is dus, in tegenstelling met de glossolalie, opbouwend voor de gemeente, opdat de luisteraars Gods gedachten kunnen vernemen.
Opmerkelijk is dat het spreken in tongen van de discipelen op de Pinksterdag voor de buitenlandse Joden en jodengenoten óverkwam als profetie, want zij hoorden hen in hun eigen taal de grote werken Gods verkondigen. Bij deze profetie gold evenals bij het spreken in tongen, dat de menselijke geest wel bezig was om de gedachten Gods over te brengen, maar dat het verstand niet werkzaam was.

Het spreken in tongen is dus voor de profetie een introductie, want hierdoor wordt de geest van de profeet in bijzondere mate op God gericht en begint hij te luisteren. De weg tot de profetie wordt hiermee geëffend, want de geest raakt los van zijn omgeving en van de natuurlijke situatie en gaat zich geheel afstemmen op de Heilige Geest. In deze sfeeris het mogelijk zondervermenging met eigen gedachten of inspiratie van vreemde geesten, rechtstreeks de gedachten van God te vertolken, want de schapen kennen de stem van de goede Herder en zij zullen de stem van de vreemde zeker niet volgen. In Handelingen 19:6 wordt gezegd: 'Zij spraken in tongen en proféteerden'. Wij merken in dit verband op, dat bij velen de glossolalie de springplank is tot profeteren. Beide gaven functioneren dus op dezelfde wijze, maar de glossolalie bouwt alleen de spreker op, terwijl de profetie door de gehele gemeente wordt verstaan en haar leden sticht.

Profeteren is het spreken van de woorden Gods. Dit kan bijvoorbeeld ook geschieden in een toespraak, waarin de Geest tot de gemeente spreekt. Hierbij is evenwel het verstand niet onvruchtbaar. God sprak

dan door zijn Woord en door zijn Geest tot de voorgaande broeder en deze verwerkte de goddelijke gedachten met zijn verstand, begreep ze en bracht ze al sprekende over op zijn hoorders. De spreker zelf is volledig bij het gesprokene betrokken. Voor hem geldt dan in het bijzonder: 'Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God'. Zulk een 'profétie' kan in de binnenkamer wel voorafgegaan zijn door tongentaal, maar in het openbaar wordt zij niet aldus geuit.

Men kan onder verdrukkingen lot de Heerroepen. Als men in moeilijkheden verkeert, of wanneer men de noden van anderen tot Hem brengt, kan men in verstaanbare woorden zijn gedachten en gevoelens uitdrukken, maarmen kan dit ook doen doorm tongen te spreken. In Romeinen 8:26,27 schrijft de apostel: 'En evenzo komt de Geest onze zwakheid te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen naar behoren, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij, die de harten doorzoekt, weet de bedoeling des Geestes, dat Hij namelijk naar de wil van God voor heiligen pleit'.

Uiteraard spreekt de Geest altijd in 'woordenloze' taal tot ons. In zijn zuchten verlangt Hij evenals wijzelf, naar de volledige openbaring van het zoonschap Gods in ons, hetgeen de boze tegenwerkt. Daarom 'komt Hij onze zwakheid te hulp', dat is: Hij neemt deel aan onze zwakheid, of Hij tilt ons op uit onze zwakheid; in onze zwakheid openbaart zich irnmers eerst ten volle zijn kracht (2 Cor. 12:9). De Geest zucht, omdat Hij in een aarden vat woont, in een sterfelijk lichaam. Hij woont liever in een onverderfelijk en onaantastbaar opstandingslichaam dan in een vergankelijk vlees, dat zwak en verleidbaar is, dat aangevallen wordt en onder pressie van de demonen staat.

Bidden is bezig zijn in de onzienlijke werelden de Geest bidt daar voor ons, opdat wij zullen standhouden en het doel van God, de volkomenheid, zullen bereiken. Door in tongen te spreken is het mogelijk deze onhoorbare verzuchtingen van Gods Geest over te riemen met onze geest, en door middel van de glossolalie in de natuurlijke wereld openbaar te maken; hoorbaar maar niet verstaanbaar. Een mens zucht teneinde ruimte te verkrijgen als er

pressie op hem wordt uitgeoefend. Deze druk wil hij afwentelen en bovendien in dit verband, aan de hoop op de volkomenheid een grotere plaats geven. De Geest ondersteunt onze geest in deze strijd teneinde de druk van de machten te weerstaan. God ziet wat zich innerlijk in ons afspeelt en Hij kent het verlangen van de Geest als pleitbezorger en trooster, want het is zijn eigen begeerte. Het kind van God zucht immers naar het zoonschap, en de Geest zucht mee, omdat dit naar de wil van God is.

De Geest pleit, dus Hij geeft bijstand, omdat de mens in nood verkeert en het de wil van God is, hem te helpen en uit te redden. De Geest kent 'het gemaakt bestek' van God voor de mens en Hij kent ook de diepste gedachten van God. In onze benauwdheden bidt Hij mee, opdat wij door zijn ondersteuning het doel zullen bereiken. In deze worsteling tegen de boze geesten gebruikt de Heilige Geest de taal als wapen van Godswege en voor zijn aangezicht. Neemt de mens haar als tongentaal over, dan geldt wel in het bijzonder: 'Wie in tongen spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand verstaat het; door de Geest spreekt hij 'geheimenissen'.

In Eféziërs 6:18 vermaant de apostel in verband met de strijd in de hemelse gewesten: 'En bidt daarbij' met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de geest, daartoe wakende met alle volharding en smeking voor alle heiligen'. Men moet zich als christen nimmer laten verleiden om op het natuurlijke terrein de strijd voort te zetten, hetzij door lichaamskracht te gebruiken, hetzij door redeneringen, hetzij door gevoelsargumenten.

Wanneer men werkelijk de goede strijd des geloofs strijdt, moet men het natuurlijke leven buiten de worsteling houden en zijn vrede en blijdschap onder geen beding laten roven. Tijdens dit aanhoudend bidden moet in de inwendige mens de smeekbede zijn: 'Verschaf mij' recht tegenover mijn tegenpartij; Heer, toon wie Gij zijt en dat uw woord met zijn beloften de waarheid is, waarvoor de vijand wijken moet'. Voortdurend en onafgebroken moet men dus in de geestelijke wereld zijn verwachting op God en zijn Woord gericht houden . De mogelijkheid bestaat immers dat men de geestelijke strijd opgeeft en staakt, en agressief in het vlees verder gaat met het zoeken van de

oplossing, óf depressief en nalatig geworden, door matheid van ziel verslapt.

Wij merken op, dat de worsteling in de geest, door de ondersteuning van de Heilige Geest niet vermoeit, omdat de ziel in rust en vrede blijft. Een gelovige strijdt dan in de onzienlijke wereld met gezag en zekerheid. Om deze kamp te winnen moet men wakker zijn en de ogen en de oren open hebben in de geestelijke wereld, teneinde het contact met God vast te houden en een juiste visie op de vijand te hebben. Op deze wijze waken en strijden wij niet alleen voor onszelf, maar voor alle heiligen en voor liet gehele huisgezin Gods.

Bij het bidden of bezig zijn in de geestelijke wereld is het spreken in tongen een aparte genadegave. Onze noden en zorgen vertrouwen wij aan God toe en dan bidt de Heilige Geest voor ons en door ons op de juiste wijze. Wij mogen deze goddelijke gebeden immers opvangen en door middel van de glossolalie hoorbaar weergeven. Zonder deze gave gaat het bidden van de inwonende Geest buiten ons om en hebben wijzelf er geen deel aan. Wanneer wij naar deze woorden luisteren en ze door middel van de glossolalie uiten, hebben wij de absolute zekerheid dat wij bidden naarde wil van God. Op deze wijze kunnen wij ook voor anderen op de bres staan: voor onze kinderen, onze zendelingen, onze zieken en onze mede-gemeenteleden.

Men kan onder het spreken in tongen duivelen weerstaan of uitdrijven. Jezus sprak aangaande de gelovigen: 'In mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken' (Mare. 16:17). Alle ziekte, verslaving, afwijking, gebondenheid, gedeprimeerdheid, leugen en angst, komen voort uit de activiteiten van boze geesten. In Jesaja 54:15 getuigt God van Zichzelf: 'Valt men heftig aan, dan gaat dat van Mij niet uit'. Ook hier geldt de waarheid uit Hebreeën 11:3, dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit het waarneembare, maar dat zij uit de onzienlijke wereld tot ons komen.

Wie aangevallen wordt door boze geesten, onder pressie komt van doodsmachten, overmeesterd wordt door angst, of wie zonde moet doen hoewel hij dit niet wil, moet zich allereerst van de gedaclite bevrijden, dat deze wetteloosheid in zijn eigen geest, ziel of lichaam

zou zijn ontstaan. Hij zal te allen tijde de boze als verwekker, de schuld moeten geven, ook al is hij mede verantwoordelijk, omdat hij evenals Kain de deur voor de vijand opende. Wie deze geestelijke realiteit inziet, zal de strijd tegen de vijand van God en van de mens aanbinden. Daarom moet men voor zulk een strijd niet aan de aarde zijn gekluisterd, maar men zal zijn geest moeten verheffen naar het terrein van de oorlog, namelijk naar de hemelse gewesten. Daar zijn ook de helpers: de Vader in de hemel die groot is van barmhartigheid Jezus Christus die gezeten is op de troon van de Vader en daar voor ons pleit, de Heilige Geest die van de Vader en van de Zoon uitgezonden wordt om ons te versterken en te troosten, en tenslotte de heilige engelen die uitgezonden worden ten dienste van degenen die de zaligheid zullen beërven.

Door het bidden in tongen verplaatst men zich naar de onzienlijke wereld; men spreekt niet meer tot mensen, maar richt de aandacht op God. Al sprekende in tongen, bouwt men zich op in zijn geloof. Veronderstel dat u op een lange rit in de auto door onreine demonen wordt aangevallen. Als christen wilt u dit niet, maar uw gedachten cirkelen steeds om dat ene punt. Wilt u hiervan loskomen, dan moet u zich eerst bewust zijn dat u met een geestenwereld te maken hebt, die uw gedachtenleven wil infiltreren.

Daarna zult u het wapen mogen gebruiken dat God u geschonken heeft bij de doop in de Heilige Geest. U gaat bewust in tongen bidden. U neemt daarbij de gedachten van de Heilige Geest over, en u zult bemerken, dat de boze ermee moet ophouden uw aandacht in beslag te nemen. Doordat men zich geconcentreerd op de inspiratie van de Heilige Geest afstemt, worden de ingevingen van de onreine geest afgesneden. Niemand kan tegelijkertijd twee heren dienen! Wij willen immers onze leden, maar ook ons gedachtenleven, Gode ten dienste stellen tot heiliging. Door middel van dit charisma kunt u de boze weerstaan en verdrijven met woorden van kracht en gezag.

Wanneer wij geroepen worden om anderen in de geestelijke strijd terzijde te staan, mogen wij gebruik maken van de glossolalie. Door het overnemen van de gezaghebbende gedachten van de Heilige Geest weten wij ons sterk tegenover de bozegeesten en het krachtige gebed

van de rechtvaardige dat erop volgt in de eigen taal, zal de machten der duisternis verdrijven, de gebondene vrijmaken en de zieke genezing brengen. Zo staat er van Jezus dat Hij de geesten uitdreef met zijn woord (Matth. 8:16). Het is dan als op een schoolplein waar een jongen door een grotere knaap op de grond wordt geworpen. Eerst zal hij zich nog verzetten, maar hij is niet sterk genoeg. Hij wordt 'overweldigd'. Dan komt de onderwijzer hem te hulp en scheidt met het woord van zijn gezag de aanvaller en de aangevallene. Het is voor de jongen op dat ogenblik niet meer nodig zelf te vechten, maar hij moet zijn vertrouwen volkomen stellen op de autoriteit die van zijn meester uitgaat. Wanneer iemand voor zich laat bidden en zich de handen laat opleggen, wordt van hem op dat ogenblik alleen geloof gevraagd. Het is dan niet beslist nodig dat hij mee in tongen bidt. Soms kan dit zelfs storend en verwarrend werken. Een gegeven regel is er evenwel niet voor.

In de strijd tegen de boze geesten geldt ook voor de zonen Gods, dat zij met de Heilige Geest en met kracht gezalfd zijn, en dat zij hen zullen bevrijden, die doorde duivel zijn overweldigd (Hand. 10:38). Wanneer na het behalen van de overwinning de Heer in nieuwe tongen geprezen wordt, zal de bevrijde daar van harte aan kunnen meedoen.
Over het bidden, zingen en dankzeggen in nieuwe tongen spreekt de apostel in vers 15 en 16. Wij hebben de grote geestelijke waarden van de glossolalie gezien. Zij is niet 'voor de kinderkamer bestemd', maar voor hen die naar de volmaaktheid jagen.

Het valt op dat de apostel hier schrijft: 'Ik wilde wel, dat gij állen in tongen spraakt'. Men meent uit de context te kunnen afleiden, dat Paulus hier slechts een (vrome) wens uitte. Vandaar de invoeging van het modale bijwoord 'wel'. De Statenvertaling heeft dit woordje evenwel cursief gedrukt, omdat het er niet staat. We mogen dus lezen: 'En ik wil dat gij allen in tongen spreekt'. Jezus gebruikte hetzelfde werkwoord, toen Hij tot de melaatse sprak: 'Ik wil het, word rein'(Matth. 8:3).

De apostel gaat in vers 23 ook van de situatie uit, dat in de gemeentelijke samenkomst 'állen in tongen spreken'. Al invoegende zouden wij dan óók kunnen lezen: Ik wil natuurlijk wel, dat gij allen

in tongen spreekt, zoals ik dit zelf ook doe, maar meer nog dat gij moogt profeteren.

De gereformeerde 'Korte Verklaring' maakt bij vers 4 en 5 nog de volgende merkwaardige opmerking, die wij volledig kunnen beamen: 'Het spreken in glossolalie is het bewijs, het teken, dat iemand de Heilige Geest ontvangen heeft' en 'Paulus zou wel willen, dat allen in tongen spraken - wat ze blijkbaar niet deden -want dan hadden allen het bewijs, dat ze de Geest bezaten'.

5b. maar liever nog, dat gij profeteerdet. Wie profeteert, is meer dan wie in tongen spreekt, tenzij hj het ook uitlegt, zodat de gemeente stichting ontvangt.

Bij het profeteren bouwt de profeet de gemeente op met de woorden van God. Dit mogen allen doen, evenals allen in tongen mogen spreken. Allen hebben de gave van de profetie latent in zich. Ze moet evenwel tot ontwikkeling worden gebracht: er moet naar worden geijverd. 'Allen' betekent slaven en vrijen, niet alleen mannen maar ook vrouwen, want ook dezen mogen bidden en profeteren in de gemeente (11:5). Later zullen we de betekenis van vers 34 bezien en merken, dat de uitspraak aldaar niet tegen deze regel ingaat.

In de gemeente is het profetische woord het belangrijkste, hetzij dit direct door een profeet wordt uitgesproken, hetzij dit indirect wordt doorgegeven en verklaard door de leraar. Liefde tot God betekent gehecht zijn aan de waarheid. Het profetische woord zal over de gehele wereld moeten worden gepredikt en het zal uitgaan 'overwinnende en om te overwinnen'.

Wat de glossolalie betreft, zou het wenselijk zijn dat ieder zijn eigen tongentaal kon vertolken, want zij bevat immers geestelijke gedachten die op God gericht zijn. Het is evenwel ook mogelijk in verband met de Griekse taal, dat Paulus bedoelt te zeggen evenals in vers 13: 'Tenzij iemand het uitlegt'. De vertolking is dan niet aan een bepaalde persoon of aan de tongenspreker zelf gebonden, maar er kunnen telkens verschillende uitleggers zijn.

De vertolking van de tongentaal is geen precieze overzetting, geen nauwkeurige vertaling, maar zij is een interpretatie of een verklaring van het gesprokene. Zo vinden we dit woord terug in Lucas 24:27, waar staat: 'En Hij begon bij Mozes en bij al de profeten en legde hun uit, wat in al de Schriften op Hem betrekking had'. Men kan daarom een goede uitlegging niet afmeten naar het aantal woorden of zinnen die de tongenspreker heeft gebruikt.

Een lofprijzing in tongen komt voort uit de menselijke geest, die bekrachtigd is en ondersteund wordt door de Heilige Geest die een bepaalde tongentaal schenkt. Beide geesten brengen de Vader en de Zoon lof toe, want de Heilige Geest 'zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het mijne (mijn woord) nemen en het u verkondigen' (Joh. 16:14).

Op de Pinksterdag verstonden de toehoorders de glossolalie van de apostelen. Dezen spraken in de dialecten van de tempelbezoekers. Men kan begrijpen dat de Heilige Geest, die de discipelen de woorden in de mond legde, ook wel in staat was deze lofprijzingen aangaande de grote werken Gods in het Grieks door te geven, zodat de apostelen zelf hadden begrepen wat ze zelden. Zou dit gebeurd zijn, dan hadden de apostelen toen ook de gave van de uitleg gehad. Het geestelijke klimaat waarin de gemeenteleden vertoeven, kan zo zuiver zijn, dat de Heilige Geest de harten van andere broeders of zusters de inhoud van het gesprokene doet begrijpen. De lofprijzing of verzuchting kan dan worden overgenomen in verstaanbare zinnen. Steeds zal dus het karakter, het geëigende van de tongentaal, bij de vertolking moeten worden weergegeven, zodat de gemeente gesticht wordt.

Het is duidelijk dat voor de begaafdheid van vertolking meer geloof wordt vereist dan voor het spreken in tongen. De tegenstander zal zo'n uitlegger ook al gauw benaderen met de influistering: die weergave maak je zelf! Voor de hoogste gaven is het grootste geloof nodig!

6. En nu broeders als ik tot u kom en spreek in tongen, wat nut zal ik u brengen, als ik mij niet tot u richt, of met openbaring, of met kennis, of met profétie, of met onderricht?

Wanneer Paulus in de gemeente in tongen sprak, wist hij ook de uitleg of de verklaring van het gesprokene. Voor hem had de tongentaal op dat ogenblik de bedoeling hem zo op te bouwen, dat hij onder inspiratie van de Heilige Geest, een openbaring, een woord van kennis, een godsspraak of een belangrijke uiteenzetting kon geven. Met de aanvang van de zin 'en nu' bedoelt hij: want veronderstel, of zeg nu zelf. Wellicht spraken vele leden in de samenkomst in tongen zonder dat er een vertolking was. Zij verwachtten evenwel van Paulus dat hij iets zinnigs zou zeggen.

Zo zagen zij uit naar een 'apokalupsis' of een goddelijke openbaring. Wij denken hierbij aan wat de apostel schreef in Romeinen 16:25 over 'de openbaring van het geheimenis' van het Koninkrijk der hemelen. We kunnen ons levendig voorstellen hoe de gemeenteleden naar zulke nieuwe gedachtenwerelden uitzagen. Vanuit de zware problemen en zorgen van het dagelijkse leven werden zij gevoerd in een geheel nieuwe dimensie, die hen tot hemelburgers maakte. Een voorbeeld van zo'n openbaring vinden we in hoofdstuk 15:51, waar de apostel in verband met de opstanding uit de doden, schreef: 'Zie, ik deel u een geheimenis mede'. Zo had hij ook een openbaring ontvangen aangaande het hemelse paradijs (2 Cor. 12:1-4).

Trouwens berustte zijn gehele prediking op openbaringen van Jezus Christus (Gal. 1:11, 12). We kunnen ons voorstellen hoe de apostel bij de ontsluiering van zoveel mysteries, zichzelf eerst in het geloof opbouwde door de gave der tongen. Bij het spreken 'met kennis' (gnosis) denken wij aan hetgeen wij behandelden bij hoofdstuk 12:8b. Ook deze kennis betreft de geestelijke wereld, want de Heilige Geest heeft kennis van alle dingen, ook van die in de hemelse gewesten. Zo had Paulus tijdens zijn verblijf in Thessalonica bijvoorbeeld meerdere malen met kennis van zaken gesproken over de openbaring van de antichrist (2 Thess. 2:5). Door bovennatuurlijke kennis wist Petrus dat Jezus de Messias was. Vlees en bloed hadden hem dit niet geopenbaard, maar de Vader die in de hemelen is (Matth. 16:17).

De profetie is het openbaar maken van de gedachten van God en dient tot stichting, vertroosting en vermaning der gemeenteleden. De onderwijzing of lering (didachè) bedoelt het onderricht aangaande de

onzienlijke wereld en richt zich ook op de manier van leven van de christen op aarde. De onderwijzing verruimt de kennis van de Schrift. Zo schrijft de apostel bijvoorbeeld in hoofdstuk 10:1, dat hij het op prijs stelde, indien de broeders de geschiedenissen van het oude volk goed kenden, want dit zou hen bij het juiste inzicht behoeden voor veel kwaad. De leer is de bekendmaking van de kennis. 'Openbaring' en 'kennis' wijzen op de oorsprong en op de inhoud van hetgeen door 'profetie' en 'lering' wordt meegedeeld. De volgorde dezer woorden is dus logisch.

Terecht heeft men de conclusie getrokken, dat ook een toespraak in de gemeente niet zo ingewikkeld mag zijn, dat de toehoorders er niets meer van begrijpen. Wat de luisteraars niet bevatten kunnen, zal nooit tot hun opbouw zijn. De prediker moet zich dus instellen op het geestelijke niveau van zijn hoorders. Zo sprak onze Heer: 'Nog veel heb Ik u te zeggen, maar gij kunt het thans niet dragen' (Joh. 16:12). Zo schreef Paulus aan de Hebreeën: 'Want hoewel gij, naar de tijd gerekend, leraars behoordet te zijn, hebt gij weer nodig, dat men u de eerste beginselen van de uitspraken Gods leert, en gij hebt nog melk nodig en geen vaste spijs' (Hebr. 5:12). In onze gemeenten is de moeilijkheid dat de voorganger onder zijn gehoor mensen heeft, die al jaren goede leerlingen zijn geweest, maar ook nieuwe bekeerlingen, die nog weinig kennis en inzicht bezitten waarbij de prediker kan aansluiten.

7-9. Hoe toch zal men zelfs bij onbezielde dingen, die geluid geven, fluit of citer, als zij geen verschil in toon doen horen, te weten komen wat op de fluit of de citer gespeeld wordt? Immers, indien de bazuin een onduidelijk geluid geeft, wie zal zich gereedmaken tot de strijd? Evenzo,indien gij met uw tong geen verstaanbare volzin spreekt,boe zal men het gesprokene begrijpen? Gij zoudt immers in de lucht spreken?

Na de uiteenzetting in het vorige vers, waarin gezegd werd dat de glossolalie in de gemeente vergezeld moet gaan van de gaven van openbaring, kennis of profetie, geeft de apostel nu enkele illustraties om zijn gedachten te verduidelijken. Hij merkt op dat zelfs onbezielde

dingen bij het gebruik aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen. Wanneer iemand op een fluit speelt of op een citer, een zevensnarig muziekinstrument, en deze slechts één enkele toon ontlokt, mist men een melodie en wordt er geen gedachte aan een lied opgewekt. Het instrument mag ook geen 'verwarde geluiden voortbrengen' (Canisiusvert.). Wanneer iemand in tongen spreekt, worden er bij de omstanders geen betekenisvolle gedachten opgewekt. De vreemde taal komt tot hen over als een aantal onsamenhangende klanken en ze wordt dus niet begrepen. Zo komt het wel eens voor dat men tijdens een aanbiddingsdienst een buitenlander in zijn eigen taal hoort bidden. Voor de omstanders is er dan geen 'verschil in toon', dus in betekenis, en zij worden niet gesticht.

De bazuin gafverschillende signalen: korte of lange stoten, of slepende tonen. Deze duidden bijvoorbeeld de aanvang of het einde van de krijg aan. Zij was een gebogen blaasinstrument, wellicht oorspronkelijk uit een ramshoorn vervaardigd en daarom ook hoorn genoemd. De gewone Hebreeuwse naam is sjofar, vanwege de heldere en doordringende toon. Paulus gebruikt hier de Griekse vertaling: salpinx. Zij is onderscheiden van de trompet. De sjofar werd in de oorlog gebruikt tot het geven van signalen, zoals bij Jozua, Ehud, Gideon en Joab (zie verder Job 39:28; Jer. 4:5; 6:1 Joz. 6:4,20).

Evenals kerkklokken werd de hoorn bij hoogtijdagen gebruikt, zoals bij het jubeljaar (Lev. 25:9), of bij gewijde plechtigheden als een troonsbestijging (2 Sam. 15: 10), of hij begeleidde de lofzang aan God (Ps. 150:3; 98:6). Ook wordt de bazuin vermeld bij de profetische aankondigingvan degerichtsdag. Denk aan de zeven bazuinen in Openbaring (vergelijk Zef. 1:16). Denk ook aan de bazuinstoot in de geestelijke wereld, waarover 1 Thessalonicenzen 4:16 spreekt. Hij is daar het teken dat de ontslapenen zullen opstaan en dat hemel en aarde worden bewogen. Nog steeds wordt de bazuin in de synagogedienst gebruikt, want op de 1e van Tisjri, 'de dag des geklanks', wordt er op de sjofar geblazen (Lev. 23:23,24).

Het is dus niet voldoende als er een geluid wordt gemaakt, maar het moet ook iets te kennen geven, het moet 'duidelijk' zijn. De bazuinstoten moeten met het verstand onderscheiden kunnen worden.

Zo behoort men in de gemeente een verstaanbare taal te gebruiken, zodat het een 'eusèmos' of 'helder teken' of 'verstaanbare volzin' is. Dit gebeurt bij de vertolking. De tongentaal gaat dan aan de profetie of lofprijzing vooraf, omdat men zich door de glossolalie eerst heeft losgemaakt van de béinvloeding van buitenaf. Het gaat dan om 'te weten te komen' of 'om te begrijpen', anders spreekt ieder 'in de lucht', maar waarschijnlijk is deze uitdrukking gevormd naar aanleiding van 'in de lucht slaan', dit is tevergeefs iets doen en zonder resultaat (9:26). De leden van de gemeente hebben aan de tongentaal van een broeder niets, want de vreemde talen bestaan voor hen slechts uit onsamenhangende klanken. Misschien heeft Paulus met 'in de lucht spreken' bedoeld, dat de taal alleen in de geestelijke wereld door God werd verstaan.

10,11. Er zijn wie weet boe vele soorten van klanken in de wereld en niets is zonder zijn eigen klank. Indien ik nu de betekenis van een klank niet ken, zal ik voor iemand, die spreekt, een vreemde zijn en de spreker zal voor mij een vreemde zijn.

De wereld zit vol geluiden en 'niets is klankloos'. Elk geluid heeft zijn eigen betekenis en zijn eigen kracht (dunamis). Het rinkelen van glas overtuigt de huisvrouw, dat iemand het heeft stuk laten vallen. Het klappen van een band veroorzaakt gevaar en oponthoud voor de automobilist. Het knarsen van een deur in de nacht vertelt de moeder, dat haar kind uit zijn bed is gegaan. De logé kent de betekenis van dit geluid niet en slaapt rustig door. Alleen de eigenaar van de auto wordt opmerkzaam gemaakt op het mankement dat achter het 'rammeltje' steekt. Het geluid van de wind zegt de vissersvrouw meer dan de secretaresse op het handelskantoor. Een zachte of hardeklop op de deur is duidelijke taal voor hem die binnen is. Sprak onze Heer niet, dat de wind blaast en men zijn geluid hoort?

Judas hoorde het tinkelen van de dertig zilverlingen, en vele 'discipelen' na hem luisteren begerig naar het ritselen van het bankpapier. Op de Pinksterdag was er een geluid van een geweldige windvlaag, die van beslissende betekenis was voor de volgelingen van onze Heer. Er is een bulderen van zee en branding, zodat de mensen

die het 'horen', bezwijken van angst. Er is een stem van vele wateren en een stem van zware donder in de hemelse gewesten, maar er komt ook een geluidsstilte van een half uur. Wie kent nauwkeurig de betekenis ervan? Er is een gezang van de 144.000, van de losgekochten der aarde. Wie hoort het? Ook is er een zuchten van de ganse schepping en wie kent de omvang ervan?

Elk geluid heeft zijn eigen toonhoogte en inhoud, maar voor velen is het moeilijk de betekenis van de klanken te onderscheiden. In onze moderne tijd worden we immers overstroomd door een kakofonie, dat is een mengeling van wanklanken, die het de mens onmogelijk maken nauwkeurig te luisteren en nog iets in de natuurlijke of geestelijke wereld te identificeren.

Paulus beperkt zich verder tot de veelheid van talen die de mensen spreken. Zij willen hierdoor iets meedelen, maar als men de betekenis man niet kent, zijn de bedoelingen en de gedachten van de spreker niet te begrijpen. Tussen spreker en hoorder moet een bepaalde taalgemeenschap bestaan, anders moet men met een schouderophalen van elkaar gaan. Wie geen Grieks verstond, werd een 'barbaros' genoemd, in de nieuwe vertaling weergegeven door 'vreemdeling'.
Alle stemmen willen iets meedelen of bekend maken. Zij willen effect sorteren. Zo wil de Heilige Geest door middel van de tongenspreker kracht ontwikkelen in de onzienlijke wereld. Voor de buitenstaander of toehoorder in de natuurlijke wereld is zo'n tongenspreker echter een 'barbaar', die hij niet volgen kan: 'phonaal, aphonaal', dat is een stem en toch geen stem.

12,13. Zo moet ook gij, omdat gij naar geestelijke gaven streeft, trachten uit te munten tot stichting van de gemeente. Derhalve moet hij, die in een tong spreekt, bidden, dat hij het moge uitleggen.

De apostel begint met het constateren dat de Corinthiërs 'ijveraars' (zèlootai) waren naar 'geesten', zoals er letterlijk staat. Dit was dan wel een gevolg van de prediking van de apostel over het Koninkrijk der hemelen. Dit dan in felle tegenstelling met het verleden van Paulus, want toen was hij een 'hartstochtelijk ijveraar of zeloot voor de

voorvaderlijke tradities' (Gal. 1:14). Wij herinneren ons dat de Corinthiërs in geen enkele genadegave te kort kwamen (l:7). Het is duidelijk dat het spreken in tongen zuiver een geestelijke zaak is, waarmee men ook de 'geesten' kan bèinvloeden. Sprak onze Heer niet: 'In mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken'? (Marc. 16:17). Het spreken in 'talen der engelen' wijst wel op een contact met de goede en heilige geestenwereld.

De glossolalie is geen zaak van de natuurlijke wereld, maar de plaatselijke gemeente is dit wèl. Deze wordt opgebouwd door het verstaanbare woord. De geestelijke gaven in hoofdstuk 12:6-10 werken vanuit de onzienlijke wereld in op de zienlijke. Het spreken in tongen functioneert alleen in de geestelijke wereld. Paulus zegt nu dat de gemeenteleden wel hun geestelijke begaafdheden ontwikkelen, maar dat zij terwille van de liefde, tegelijkertijd moeten jagen naar de groei en het welzijn van het lichaam van Chrisrus, want in de samenkomst van de gemeente moeten állen worden opgebouwd en verkwikt.

Dit doel moet altijd prevaleren, ook bij het gebruik van de gaven, en daarom moet degene die in een tong spreekt, om de uitlegging ervan bidden. Paulus had er in vers 6 reeds op gewezen, dat de glossolalie gepaard moet gaan met openbaring, met kennis en met profetie. Door de vertolking kunnen deze dingen naar voren komen. Men moet hiervoor bidden, dat wil zeggen ermee bezig zijn in de hemelse gewesten, door zich op God te richten, opdat de tongenspreker of wellicht iemand anders de vreemde taal kan interpreteren of het goddelijke antwoord erop kan geven, zoals de psalmist zegt: 'Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft'.

De christen die in een samenkomst van de gemeente in tongen begint te spreken, komt als het ware in een spanningsveld, want deze zuiver geestelijke, persoonlijk gerichte gave die werkzaam is tussen God en de mens, moet nu ten dienste staan van de medechristenen. De tongenspreker weet: ik of iemand anders moet een vertolking geven van mijn tongentaal, of haar doen volgen door een openbaring, door kennis of door profetie. Dit laatste komt veelvuldig voor in de volle-evangeliegemeenten en gewoonlijk weet de tongenspreker al vooraf,

dat hij een openbaring of godsspraak heeft. Wij merken evenwel op dat een vertolking van de tongentaal zelf, onder ons weinig voorkomt. Wij hebben hiergeen ervaring mee, en waar wij het ooit hoorden, heeft het ons niet bevredigd. Merkwaardig is het dat dit in Corinthe waarschijnlijk ook het geval was, want waarom moest anders het advies aan de tongenspreker gegeven worden, te bidden om een interpretatie? Het is in dit verband ook wel duidelijk dat de gave der tongen niet een kennis is van vreemde talen, die op het zendingsveld nodig zou zijn, want dan behoeft men niet om de uitleg ervan te vragen. Men moet bidden om de uitleg.

Men kan dus niet naar eigen verkiezing beginnen met vertolken. De bijbel spreekt niet over een, uitstappen in geloof zoals sommigen dit doen. Wel is de profetie en de uitleg van tongen naar de mate van het geloof, maar dit betekent dat iemand die weinig geloof heeft, armzalige profetieën heeft, en degene die rijk is aan geloof, diepgaande profetieën uitspreekt. Het gaat dus om een christelijk gelóófsleven. Sommigen veronderstellen echter dat God altijd spreken móet en dat Hij door iedereen spreken wil. Zij behoeven dan niet te wachten of te bidden. Echter niet wij drijven de Heilige Geest, maar door de Heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken' (2 Petr. 1:21). Wie bidt, ontvangt! Hij krijgt dus de uitleg op zijn gelovig gebed. In een samenkomst mag men dus verwachten dat God zo nodig ook door middel van vertolking van tongen wil spreken.

14. Want indien ik bid in een tong bidt mijn geest wel maar mijn verstand blijft onvruchtbaar.

Paulus komt nu tot het wezen van de glossolalie. De tongenspreker bidt met zijn geest, en zijn verstand neemt geen deel aan dit zich bewegen in de hemelse gewesten. Het spreken in tongen is dus een begaafdheid van de menselijke geest, die de inhoud van de gedachten rechtstreeks omzet in woorden en daarbij geen gebruik maakt van het verstand. De tongenspreker zelf is zich dus niet bewust wat hij eigenlijk zegt, maar zijn geest en de Heilige Geest weten wat in de mens leeft (2:10,11). Het kan een uiting zijn van lof, dank of aanbidding, maar ook een roepen om hulp in de strijd, een voorspraak

voor een zieke, een gebed in gevaar of een roep om uitredding of kracht. In deze gevallen richt de geest zich rechtstreeks tot God, terwijl de Heilige Geest hem hierin leidt, ondersteunt en de woorden vormt. Het is de kortste weg om tot God te naderen in de geestelijke wereld. Gaan anders de gedachten via het verstand door middel van de hersenen naar de mond, nu gaan ze rechtstreeks van de geest via de hersenen naar de spraakorganen, zonder dat de gedachten in de hersenen tot bewustzijn komen en verwerkt worden. Zo regelt in de natuurlijke wereld de geest verschillende onwillekeurige spierbewegingen in het lichaam buiten de controle van het verstanden het bewustzijn om.

15. Hoe staat het dan? Ik zal bidden met mijn geest, maar ook bidden met mijn verstand; ik zal lofzingen met mijn geest, maar ook lofzingen met mijn verstand.

De vraag wordt gesteld: wat volgt nu uit het bovenstaande? Zullen wij het spreken in tongen nu maar als een onnodige en overbodige begaafdheid beschouwen en ons ervan distantiëren? Misschien zelfs zeggen dat zij niet uit God zou zijn of bewerkt wordt door de demonen? De Heer behoede ons voor zo'n bijbeluitleg en zoveel verblindheid. Het antwoord van de apostel des Heren is: ik zal beide doen, namelijk bidden met de geest en bidden met het verstand. De bijbelgetrouwe christen zal dus Paulus als voorbeeld nemen en zich op tweeërlei wijze in de hemelse gewesten bewegen. Merk op dat de apostel hier het spreken in tongen voorop stelt en vervolgt: en óók met het verstand. Door middel van de glossolalie nadert men immers rechtstreeks tot God en dit is toch wel zeer belangrijk. Bidden met het verstand betekent: zijn gedachten omzetten in begrijpelijke woorden, en dat is in de eerste plaats nodig, indien men zich tussen broeders en zusters bevindt.

Paulus bad in tongen, dus met zijn geest luisterde hij naar de stem van de Heilige Geest die in hem woonde. Hij bad dan in een taal, die de Geest hem deed uitspreken. De Heilige Geest die alle dingen doorzoekt en alle dingen kent, was niet alleen op de hoogte van de moeite, destrijd en de zorgenvan de apostel, maar ook van diens

vreugde en vrede. Wanneer hij aan de gemeenten dacht, kon hij, geleid door de Heilige Geest, door middel van de tongentaal de noden en de zorgen van zijn broeders tot God brengen, maar hij kon ook dankzeggingen en lofprijzingen uitspreken vanwege de voortgang van het volle evangelie door zijn prediking. Volgens zijn eigen woorden was het bidden in tongen of het bidden in de geest, een essentieel deel geworden van zijn gemeenschap met God en dit betekende voor hem innerlijke, geestelijke opbouw, dus het met kracht versterkt worden naar de inwendige mens. Op deze wijze was het de apostel, als instrument van de Heilige Geest, vergund, om het gebed van de Geest voor de troon van God, in de natuurlijke wereld te openbaren. Zo kon hijzelf met aandacht luisteren naar de woorden en de zinnen die in hem gevormd werden, zoals een musicus op zijn orgel de klankencombinaties weergeeft, die in zijn eigen menselijke geest worden geproduceerd.

Wij kunnen ons voorstellen dat Paulus met zijn metgezellen op zijn lange voetreizen veel in tongen bad. Zo konden zij ook reeds slag leveren in de hemelse gewesten, voordat zijeen heidense stad binnenkwamen. Wij herinneren ons bijvoorbeeld uit eigen ervaring, hoe wij eens gedrongen werden voor een bepaalde persoon geruime tijd in nieuwe tongen te worstelen. Wij verlieten deze persoon en gingen naar huis. De volgende dag ontvingen wij bericht waarin deze persoon vertelde, dat hij ternauwernood aan een dodelijk gevaar was ontkomen.

Het gebed in tongen kon bij de apostel overgaan in het lofzingen met zijn geest. In Efeziërs 5:18,19 roept hij de gemeente op dit ook te doen. Hij schrijft daar: 'Wordt vervuld met de Geest, en spreekt onder elkander in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zingt en jubelt de Here van harte'. Deze geestelijke liederen zijn geen verzen uit onze zangbundels naast de psalmen en gezangen der kerk, maar geestesliederen, gezongen in nieuwe tongen. In vele gemeenten zingt men tegenwoordig op de melodieën van bekende hymnen in nieuwe tongen, ieder dus in een taal die de Geest geeft uit te spreken. Wij vertrouwen er dan op dat de Heilige Geest het ritme en de klank van ieders eigen tongentaal aanpast bij het zingen van een wijs, die wij allen kennen. De Heilige Geest heeft het vermogen om het proza in

poëzie te veranderen. Dit is bijbels verantwoord. Daar ieder in de samenkomst zichzelf sticht, wordt de gehele gemeente opgebouwd, terwijl door muziek en zang ook de zielen verkwikt worden. Wanneer het mogelijk is dat in een gemeente allen in tongen spreken (vers 23), is het zeer zeker ook geoorloofd dat allen in tongen zingen. Hoewel de broeders en zusters de geestesliederen niet verstaan, worden zij er toch door opgebouwd. Ditzelfde geldt vergelijkenderwijs ook vaak, wanneer men bijvoorbeeld vierstemmig een canon zingt. Voor de meeste leden vraagt dit zoveel aandacht en inspanning, dat zij ook niet meer aan de inhoud van hetgeen zij zingen, kunnen denken. Het verstand is dan óók 'vruchteloos', doordat men zich niet meer realiseert wat de inhoud is. Toch wordt het zieleleven door zulk gezang verkwikt.

Vele kinderen Gods zingen in nieuwe tongen wanneer zij alleen zijn. Misschien doen zij dit op melodieën die de Geest erbij geeft, maar wellicht ook op bekende wijzen. Soms komt het voor dat in de gemeente een lid in nieuwe tongen een solo zingt. Soms geeft ook de Geest een meerstemmig lied dat zuiver klinkt. Het is een manier om de Heer groot te maken, en: wie lof offert, baant de weg dat God hem zijn heil doet zien!

Wanneer de apostel getuigt dat hij met zijn geest in tongen God loofde, ligt het voor de hand te denken dat Paulus en Silas in de kerker te Filippi te middernacht ook in tongen God verheerlijkten. Juist in deze situatie was het nodig volkomen in de geestelijke wereld te vertoeven, teneinde de duivel te verhinderen hen te deprimeren en te beangstigen. De engel des satans sloeg de twee mannen hard met vuisten, opdat zij zich niet meer zouden verheffen, maar de liederen in nieuwe tongen voerden hen weer hogerop tot in de onmiddellijke nabijheid van Gods troon. Is het vreemd dat er toen wonderen gebeurden en God zijn heil deed zien? 'Maar omstreeks middernacht baden Paulus en Silas en zongen Gods lof, en de gevangenen luisterden naar hen. Doch plotseling kwam er een zware aardbeving, zodat de grondvesten der gevangenis schudden; en terstond gingen alle deuren open en de boelen van allen raakten los' (Hand. 16:25-27). Ook in de lofprijzing en in het zingen in tongen heeft de nieuwtestamentische gemeente er een dimensie bij gekregen om haar

Heer groot te maken. Laten wij dan deze mogelijkheid benutten en ons houden aan het bijbelse patroon en luisteren naar wat de apostel zei, teneinde niet verstrikt te raken in allerlei negatieve benaderingen door een theologie, die in haar verblindheid en kortzichtigheid bewust deze goddelijke waarheden en zegeningen loochent en verwerpt.

16,17. Want anders, indien gij een zegen uitspreekt met uw geest, hoe zal iemand, die als toehoorder aanwezig is, op uw dankzegging zijn amen spreken? Hij weet immers niet, wat gij zegt. Want gij dankt wel goed, doch de ander wordt er niet doorgesticht.

Men kan in tongen een zegen of een dankzegging uitspreken. Men is bijvoorbeeld dankbaar voor een redding, een genezing of een uitkomst. Men uit zijn vreugde, omdat Gods Geest krachtig in de gemeente werkzaam is. De geest van de mens wil hiertoe een dankzegging of een zegen uitspreken. Zo sprak Zacharias bij de geboorte van zijn zoon: 'Geloofd (of 'gezegend') zij de Here, de God van Israël, want Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft het verlossing gebracht' (Luc. 1:68). Bij de intocht van onze Heer in Jeruzalem riep de schare: 'Hosanna de Zoon van David, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren' (Matth. 21:9). Zo zullen wij bijvoorbeeld ook zegenen wie ons vervolgen (Rom. 12:14). Bij het avondmaal zegenen wij 'de beker der dankzegging' (10:16).

Zegenen is het overbrengen van Gods heil. Een persoon komt dan in aanraking met de heerlijkheden en de weldaden des Heren. Men kan ook God zegenen door Hem te erkennen als degene die nooit verbonden is met het kwade, maar altijd met het goede. Hiermee heiligt men zijn naam en erkent de grootheid en heerlijkheid van zijn wezen. De dankzegging is de 'eucharistia'. De eerste christenen gebruikten dit woord om God te danken voor de gave van brood en wijn. Deze dankzegging had dus ook in tongen kunnen geschieden, maar de 'toehoorder' werd er niet door gesticht. Natuurlijk waren er daarnaast andere gelegenheden om te danken. Wanneer de Geest in 'woordeloze' taal kan zuchten naarde openbaring van de zonen Gods, kan Hij eveneens op dezelfde wijze danken en zegenen. Door het spreken in tongen is het mogelijk deze dankzeggingen en zegeningen

overte nemen, en in hoorbare maar niet verstaanbare talen, in de gemeente over te brengen.

Terwille van de andere gemeenteleden is het nodig zulk een dankzegging te vertolken, want de tongenspreker wordt er wel door verkwikt en opgebouwd, maar de buitenstaander kan er geen 'amen' op zeggen. Deze 'toehoorder' is de 'idiootès', de man die apart staat. Zo is de beunhaas onder de vaklieden de 'idiootès'; tegenover de bestuurders is de' idiootès' de gewone burger; tegenover het staatsbestel is hij het individu; tegenover de priester is hij de leek. Degene die de tongentaal niet verstaat, kan geen amen zeggen, dat is zijn instemming betuigen. Hij kan niet zeggen dat het gesprokene 'vast en zeker' is. Ieder gemeentelid moet aan een zegen of dankzegging deel kunnen nemen. De eerste christenen bevestigden hun instemming met een gebed of dankzegging door een luid 'amen'. Dit was een onmogelijkheid wanneer in tongen gedankt werd. 'Gij spreekt weliswaar een voortreffelijk dankgebed uit, maar de ander wordt er niet door gesticht' (vert. Brouwer). Merk op dat er sprake is van een 'voortreffelijke' dankzegging, want het is immers overgenomen van de Heilige Geest.

Wat men door het verstand gecontroleerd en geformuleerd kan uitspreken, kan men ook uiten door de glossolalie. De Heilige Geest wekt bij ons in de innerlijke mens geen vreemde elementen op. Wanneer bijvoorbeeld de Heilige Geest in ons zucht, wordt ook de innerlijke mens geprikkeld om naar de volkomenheid te verlangen. Wanneer de Heilige Geest zegent of dankzegt, worden ook onze eigen geest en ziel in de sfeer van de lofprijzing gebracht. Bij het spreken in tongen inspireert immers de Heilige Geest onze geest en wij stemmen ons met onze gehele persoonlijkheid op Hém af.

Het spreken in tongen is geen nieuwe begaafdheid die in de mens wordt gebracht, maar door de doop in de Heilige Geest begint dit sluimerende talent te ontwaken en zich te ontwikkelen om in dienst gesteld te worden van de Heer. Men kan in verstaanbare talen: bidden, zingen, profeteren, onderwijzen, vermanen of zichzelf opbouwen, maar men kan dit ook doen in tongen. Slechts één ding is voor de christen die zijn geloof op God richt, niet mogelijk: hij kan niet in

tongen sprekende, vloeken of de naam van Jezus ontheiligen, want 'daarom maak ik u bekend, dat niemand, door de Geest Gods sprekende, zegt: Vervloekt is Jezus' (12:3). Onze Heer was slechts eenmaal een vervloeking, toen Hij prijsgegeven werd aan de machten der duisternis.

18,19. Ik dank God, dat ik meer dan gij allen in tongen spreek; maar in de gemeente wil ik liever vijf woorden met mijn verstand spreken, om ook anderen te onderwijzen, dan duizenden woorden in een tong.

De glossolalie is beslist niet voor de 'kinderkamer' zoals men wel spottend heeft gezegd. De apostel, die van zichzelf sprak: 'Nu ik een man geworden ben, heb ik afgelegd wat kinderlijk was', getuigt nu: 'Gode zij dank, meer dan gij allen spreek ik in geestestalen' (vert. Brouwer). Dit charisma was voor Paulus een 'eucharistia' of dankzegging waard. Hij bezat deze begaafdheid in hoge mate en daaraan ontleende hij zijn gezag om corrigerend in Corinthe op te treden. Paulus had niet het talent om allerlei talen te kunnen spreken ten behoeve van zijn zendingsopdracht, maar hij sprak 'in talen'. Om te prediken had hij genoeg aan zijn Grieks en Aramees, want daarmee kon hij overal terecht. Hij dankte God voor de glossolalie, omdat deze gave hem dichter bij God bracht. Zij was een middel om zich te 'verheffen'. De boze moet wel een bijzondere afkeer van het spreken in tongen hebben, daar hij alle eeuwen door deze charismatische begaafdheid bij de christenen heeft kunnen weren en in discrediet brengen, ondanks het feit dat de apostel zich hier zo positief en duidelijk over uitlaat.

Paulus was mede dank zij zijn inzichten in het Koninkrijk der hemelen en het gebruik van de tongentaal tot een geestelijk mens geworden, want de frequente beoefening van de glossolalie berust niet op natuurlijke overwegingen, maar op geloof in de dingen die men niet ziet. Waarschijnlijk sluit zijn opmerking ook in, dat hij de gave van 'menigerlei talen' bezat, zodat hij in de wisselende situaties zich op velerlei wijzen kon uitdrukken in talen van mensen en van engelen. Het ligt ook voor de hand dat Paulus tijdens zijn zware beproevingen, zoals gevangenschap, geselingen, steniging, schipbreuk,

moordaanslagen, slapeloze nachten, honger, koude en zijn talrijke zorgen voor de gemeenten, deze gave gebruikte om zich telkens weer in de geestelijke wereld te verplaatsen.

Toch sprak hij in de gemeenten liever vijf woorden met zijn verstand dan duizenden in een tong. Dit in verband met zijn 'katèchéo', zijn catechiseren of onderricht geven. Zo gaf ook Apollos zijn instructies of onderwijzingen omtrent de weg des Heren (Hand. 18:25).

Bij het telwoord 'vijf' schrijft de 'Sprachliche Schlüssel': 'vijftal als stilistisch motief. Wie hier dit getal letterlijk opvat, zal moeten erkennen dat ook een zin van vijf woorden niet veel kan uitdrukken. De apostel had zich dan bijvoorbeeld te Jeruzalem kunnen introduceren met de woorden: 'Ik ben een christen geworden'. Ons dunkt evenwel dat hij bij het woord 'pente', dat is vijf (denk aan 'pink' of vijfde vinger), dacht aan een beperkt aantal woorden, aan een 'handvol'. Vergelijk: is er op het land een handvol koren. Zo zegt de Heer: 'Van nu aan zullen er vijf in één huis verdeeld zijn' (Luc. 12:52).

Een man zegt: 'Ik heb vijf span ossen gekocht' (Luc. 14:19). In Openbaring 9:5 staat: 'En hun werd gegeven, dat de mensen zouden gepijnigd worden, vijf maanden lang'. Ook het telwoord 'duizenden' of 'tienduizend' kunnen wij hier niet letterlijk opvatten, evenmin als wij bij de uitdrukking 'duizendjarig rijk' aan een precieze tijdsduur denken. Met 'duizenden' worden véél woorden bedoeld.

Wij merken op dat in dit hoofdstuk de helft van alle verzen bedoeld is om duidelijk uiteen te zetten, dat de samenkomsten van de gemeente altijd ten algemenen nutte moeten zijn en niet gericht mogen zijn op de belangen van de enkeling.

20. Broeders, weest geen kinderen in het verstand, maar in de boosheid; wordt in het verstand volwassenen.

Paulus richt zich nu weer tot de 'adelphol', een woord waarmee niet alleen broeders maar ook zusters kunnen bedoeld zijn. Hun spreken in tongen vereist geen intelligentie, maar de apostel wil dat zij hun

verstand in de gemeente ten volle in dienst van God stellen. Zijn verstand stelt de mens altijd ergens aan ten dienste. Daarom staat er ook, dat men God zal liefhebben met zijn gehele verstand. Nergens spreekt de Schrift erover, dat de christen zijn verstand zou moeten 'inleveren'. Met het natuurlijke begrip kan de mens immers Gods eeuwige kracht en goddelijkheid uit zijn werken doorzien (Rom. 1:20). Met het verlichte verstand kan men ook de hemelse dingen duidelijk leren kennen. Het gaat hier dus over het verstandelijk spreken in de gemeente.

De meer nauwkeurige Statenvertaling luidt: 'Broeders! wordt geen kinderen in het verstand; maar zijt kinderen in de boosheid, en wordt in het verstand volwassenen'. Paulus noemt dan drie fasen op van het menselijke leven: l. 'neplazo', dat zijn de kleine kinderen, die wel geluiden kunnen maken, maar die niet kunnen meedelen wat ze denken en voelen. Ze kunnen nog niet spreken, maar ook niet zondigen. 2. 'Palda' zijn schoolkinderen, die hun eerste lessen krijgen. Ze moeten zich nog beperken tot de eerste beginselen. 3. De 'teleiol' zijn de mannen, volwassen in leeftijd en rijp van gedachten. De inhoud van de tekst wordt dan als volgt: weest geen schoolkinderen in het verstand, maar wel kleine kinderen die nog niets van zonde weten en die vrij van boosheid zijn. Weest evenwel in het verstand rijpe, volwassen mannen.

21,22. In de wet staat geschreven: Door lieden van een andere taal en door lippen van vreemden zal Ik tot dit volk spreken, en toch zullen zij naar Mij niet luisteren, zegt de Here. Derhalve zijn de longen een teken niet voor hen, die geloven, maar voor de ongelovigen; de profetie echter is niet voor de ongelovigen, maar voor hen, die geloven.

De naam 'wet' was oorspronkelijk een aanduiding van de boeken van Mozes. Later werd dit woord ook voor de overige geschriften van het Oude Testament gebruikt. Zo citeert Jezus in Johannes 10:34 een vers uit Psalm 82 en zegt hierbij, dat dit in de wet was geschreven. De plaats door Paulus vrij aangehaald uit Jesaia 28:11, luidt: 'Welzeker! Met brabbeltaal en vreemde tongval zal Hij spreken tot dit volk!...

Maar ze wilden niet horen' (Can. vert.). De profeet des Heren sprak daar het oordeel uit over de onheilige, door drank versufte en benevelde priesters en profeten in de tempel, die daar onverstaanbare klanken lalden. Zij zouden met het volk door de Assyriërs en Babyloniërs in ballingschap worden weggevoerd. Daar zouden ze voor hen onverstaanbare talen moeten aanhoren. Zo waarschuwde Mozes: 'De Here zal tegen u doen aanrukken een volk, dat van verre komt, van het einde der aarde, zoals een arend aanzweeft: een volk, waarvan gij de taal niet verstaat' (Deut. 28:49).

De 'vreemde talen' waren dus voor de ongehoorzame Joden een teken, dat zij onder het gericht en de straf lagen. In het nieuwe verbond zijn de tongen een teken van de werking van de Heilige Geest voor de ongelovige buitenstaanders, die er niets van begrijpen. De glossolalie is ook een teken voor de doop in de Heilige Geest voor degenen, die nog niet kunnen geloven, dus nog niet zeker weten, dat zij deze doop ontvangen hebben. Bij de doop in de Heilige Geest van Cornelius met zijn gezin, was de glossolalie het teken voor Petrus en de 'ongelovige' 'gelovigen uit de besnijdenis die met de apostel waren meegekomen', dat God ook de gave van de Heilige Geest over de heidenen had uitgestort (Hand. 10:44-48). Voor hen die werkelijk geloven, is het spreken in tongen slechts een gevolg van de doop in de Heilige Geest. Voor hen geldt: 'Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken' (2 Cor. 4:13).

Wanneer bij de doop in de Heilige Geest de Geest van God in zijn tempel komt, wil Hij ook voortdurend in gemeenschap zijn met de menselijke geest. Hij wil met deze spreken en hem beïnvloeden. Hij wil ook de menselijke geest leren 'luisteren'. Om deze bedoeling en het wezen van de glossolalie duidelijk te maken, gebruikte Paulus het woord 'luisteren'. Door de invasie van de Assyriërs en Babyloniërs die met een barbaarse tongval spraken, wilde God eenmaal iets tot zijn volk zeggen, maar het weigerde te 'luisteren' en het reageerde niet naar Gods wil. Zo spreekt de Heilige Geest in de onzienlijke wereld van het hart, tot de geest van de mens. De gelovige die 'hoort' spreekt deze klanken en woorden in gehoorzaamheid na.

Het spreken in tongen is de eerste reactie van de in de Heilige Geest gedoopte christen. Deze spreekt dan 'geheimenissen' vanuit dit contact. Geen wonder dat de glossolalie een opbouwende begaafdheid is voor het persoonlijke leven, want 'wie in een tong spreekt, sticht zichzelf'.

Het kind dat zijn moeder napraat, leert luisteren, horen en weergeven. Het ontwikkelt zich op deze wijze. Het leert zijn moeder naspreken in de beslotenheid van eigen huis en het herkent haar stem. De Heilige Geest woont in ons 'huis' en er is zelfs sprake van zijn tempel; daarom spreken wij Hem ook na.

Soms zijn de ouders tweetalig en dan leert het kind twee talen spreken. De Heilige Geest heeft kennis van alle dingen en kent alle talen, zowel van de mensen als van de engelen. Daarom is het mogelijk dat de christen 'de tongen der mensen en der engelen' van de Heilige Geest als het ware opvangt en overneemt. Paulus schrijft dan over de gave van 'allerlei' tongen (12:10).

Voor dit spreken in tongen moet het kind van God leren zich op de Heerte oriënteren, naar Hem te 'luisteren' en te reageren door zijn woorden weer te geven. Wanneer een kind naar zijn moeder luistert en haar naspreekt, leert het ook het klimaat te onderscheiden dat van zijn moeder uitgaat. De liefdevolle sfeer maakt de kleine blij. Op deze wijze leert het kind van God, in tongen sprekende, het klimaat van de Heilige Geest kennen en zich daarin verblijden. Paulus schreef niet voor niets: 'Ik dánk God, dat ik meer dan gij allen in tongen spreek'. Ook hier geldt bij het luisteren naar de stem van de Heilige Geest: 'Wie een oor heeft, die hore'.

Wij merken op dat degene die zich in tongen gaat uiten, dus geen broeder of zuster mag náspreken, maar zich in geloof moet richten op de Geest, die woning in hem gemaakt heeft. Wanneer de menselijke geest zich op deze wijze aan de Heilige Geest hecht en met Hem verbonden is, zal hij zich ook koesteren in het klimaat van het Koninkrijk Gods en daardoor vertroost en opgebouwd worden. Het spreken in tongen voert ons in de gemeenschap en in de nabijheid van God. Zoals een kind rustig speelt en intussen zijn moeder nababbelt,

zo kan de gelovige steeds in tongen spreken, ook al moet hij zijn natuurlijke bezigheden verrichten. Men kan al sprekende in tongen de auto besturen, de vaat wassen, de kamer stoffen, de akker ploegen en de koelen melken, maar men kan niet in tongen spreken en tegelijkertijd geestelijk werk doen, zoals onderwijs geven of creatieve arbeid verrichten.

Tenslotte wijzen wij op een merkwaardige interpretatie van Jesaia 28:11 naar luid van de Statenvertaling. Daar staat: 'Daarom zal Hij door belachelijke lippen en door een andere tong tot dit volk spreken'. De kanttekenaren merken hierbij op: 'Dat is, met vreemde talen, want men is gewoon diegenen te belachen, die men niet verstaat'. In bepaalde pinksterkringen maakt men evenwel onderscheid tussen het spreken in vreemde talen en het spreken in belachelijke lippen. Hier zou geen sprake zijn van parallellisme, maar de belachelijke lippen zouden een primitief teken zijn van een zogenaamde zálving met de Heilige Geest, terwijl het spreken in talen dan het waarmerk is van de dóóp in de Heilige Geest.

Toen wij iemand eens vroegen of hij al in vreemde talen sprak, was het antwoord: 'Neen, maar wel in belachelijke lippen'. Men spreekt dan snel een aantal gelijkluidende korte lettergrepen uit, bijvoorbeeld ti,ti,ti,ti. Hier is dus geen sprake van een mensen- of engelentaal. De oorzaakvan dit surrogaat van de glossolalie moeten wij wellicht zoeken in een afremming van het werk van de Heilige Geest door occulte beïnvloeding, vaak vanuit oosterse godsdiensten. Dezelfde soort machten die in werking komen bij de doop in de Heilige Geest en die iemand ter aarde werpen, hem doen kronkelen en doen sissen, bewerken dit spreken met belachelijke lippen. Waarmen deze uitwassen tegenkomt, doet men goed zulke slachtoffers te helpen door hen te bevrijden in de naam des Heren.

De profetie is alleen van belang voor degene die gelooft werkelijk met woorden Gods te doen te hebben, die door de Heilige Geest zijn geïnspireerd en door mensen Gods worden uitgesproken. He tis duidelijk dat ook wij niet alles geloven wat als profétie wordt aangediend en daarvoor wil doorgaan. Daarom heeft de Heer ook duidelijk gezegd, dat de godsspraken beoordeeld moeten worden. Wij

doen dit dan op grond van de Heilige Schrift onder leiding van de Heilige Geest en ook naar de betrouwbaarheid en integriteit van de profeet. Voordit laatste is het daarom belangrijk de profeet te kennen. Wijaanvaarden alleen profeten uitons eigen midden of hen die onder ons bekend zijn.

23. Indien dan de gehele gemeente bijeen gekomen is en allen in tongen spreken, en er komen toehoorders of ongelovigen binnen, zullen zij niet zeggen, dat gij wartaal spreekt?

Evenals in hoofdstuk 11:20 spreekt de apostel over een samenkomst van de gehele gemeente. Men vergaderde immers ook wel groepsgewijze in huizen, zoals dit in verschillende gemeenten ook nu nog wel gebeurt. Uiteraard is op zo'n bidstond of bijbelstudie meer vrijheid van spreken en handelen dan in een grote vergadering, waar men rekening moet houden met buitenstaanders. Denk ook aan het bidden met zwaar gebondenen en het uitdrijven van machten in de naam des Heren. In een openbare samenkomst moet men rekening houden met de 'Idiootès' (zie vers 16), die binnen komt lopen, of met de ongelovige die door vrienden of kennissen werd geïnviteerd. Uit vers 25 blijkt duidelijk dat de toehoorder of ongelovige geen lid der gemeente is, maar een bezoeker.

Paulus gaat hier van de concrete mogelijkheid uit, dat zo'n vreemde juist binnenkomt als de gehele gemeente bezig is God groot te maken in nieuwe tongen, of misschien wel in tongen aan het zingen is. Ook weer een situatie die in onze kringen kan voorkomen. Wij merken op dat de apostel hiervan de veronderstelling uitgaat, dat het een normale zaak is, wanneer een christen in tongen spreekt: allen spreken in geestestalen! Ieder kan nagaan hoever de christelijke kerken en vrije kringen van dit bijbelse patroon zijn afgeweken.

Het spreken in tongen moet voor de 'ongelovigen' een teken zijn, dat God aanwezig is en dat de Heilige Geest krachtig onder de leden werkt. Maar evenals de Israëlieten niet tot het geloof kwamen , toen de Assyriërs en Babyloniërs met hun vreemde tongval de waarheid van Jesaja's woorden bevestigden, zo zullen evenmin de ongelovigen

of buitenstaanders door de glossolalie tot geloof komen. Het geloof wordt immers alleen opgewekt door het horen van het begrijpelijke, verstaanbare, gepredikte woord (Rom. 10:17). Wellicht zal het dan gaan zoals op de Pinksterdag, waar sommigen die de vreemde talen der apostelen niet onderscheidden, spottend opmerkten dat de discipelen dronken waren. Men zal zeggen dat de pinkstermensen 'wartaal' spreken of 'waanzinnig' zijn (vert. Brouwer en Canisius). Het werkwoord 'manomai' betekent: razen, zich als krankzinnige gedragen (vergelijk manie, maniak). Deze diskwalificatie moest Jezus ook van de Joden aanhoren, want men sprak: 'Hij is bezeten en waanzinnig' (Joh. 10:20).

Ook de stadhouder Festus gebruikte dit woord, toen hij zei: 'Gij spreekt wartaal, Paulus, uw vele studie brengt u in de war' (Hand. 26:24). Beide voorbeelden hadden evenwel geen betrekking op het spreken in tongen, waarover het in onze tekst gaat. De apostel wijst hier op het negatieve effect, dat de glossolalie bij buitenstaanders kan opwekken. Hij is evenwel de laatste die daarom het spreken in tongen zou willen verbieden. Hij bedoelt: de gemeenteleden ontvangen wel allen stichting (vers 4), maar er wordt geen rekening gehouden met de mensen die men nog voor de Heer wil winnen. Voor hen is het nodig liever vijf woorden met het verstand te spreken teneinde hen te onderwijzen, dan duizenden woorden in tongen te spreken of te zingen (vers 19).

Voor de ongelovige, natuurlijke mens is de tongentaal een door God gewilde verberging van het heil, evenals dit ook de gelijkenissen waren die Jezus uitsprak en waarvan Hij' tot de discipelen zei: 'U is gegeven het geheimenis van het Koninkrijk Gods, maar tot hen, die buiten staan, komt alles in gelijkenissen, dat zij ziende zien en niet bemerken, en horende horen en niet verstaan' (Marc. 4:11,12).

Wanneer in onze volle-evangeliegemeenten waar vrijwel allen in tongen spreken, te zamen in tongen gebeden of gezongen wordt, is dit dan toegestaan? Het antwoord luidt: ja, want ieder sticht zichzelf en men wordt met elkaar opgebouwd. Wanneer allen in tongen spreken, worden ook allen gezegend. Daarom spreken of zingen wij ook gezamenlijk in vreemde talen. Maar als er dan buitenstaanders komen

of ongelovigen? Het antwoord is: dezen horen tijdens de dienst vele honderden woorden in het Nederlands en zij mogen zelfs de geestesliederen meezingen in hun eigen taal, zodat zij in niets tekort komen. In de paar minuten dat wij in tongen spreken of zingen, kunnen zij, wanneer zij een goede instelling hebben, onze geestelijke eenheid in Christus ervaren. Maar als zij misschien zeggen dat wij' 'uitzinnig' zijn en niet goed bij het verstand? Dat is voor ons onbelangrijk: wij richten ons immers, geïnspireerd door de Heilige Geest, eenparig tot God! Zij bevinden zich als gasten in de samenkomst van een volle-evangeliegemeente, de kerk van Jezus Christus.

Wij vragen ons af of zulke 'toehoorders' zich ook zouden ergeren, indien zij een gezongen mis in de Latijnse taal zouden beluisteren in de rooms-katholieke kerk. Bovendien is het mogelijk dat evenals op de Pinksterdag sommigen moeten zeggen: 'Wij horen hen in onze eigen taal van de grote daden Gods spreken'. Wij hebben meegemaakt dat iemand in tongen God begon te loven en dat een aanwezige Italiaan die hem goed kon volgen, verwonderd was en tot ver andering kwam. Wanneer in een dienst met zieken gebeden wordt, wanneer demonen bestraft en uitgeworpen worden, zal er misschien ook verzet komen van 'toehoorders en ongelovigen', maar dit mag nooit de reden zijn dat wij onze diensten essentieel gaan wijzigen terwille van hen die geen inzicht in de hemelse zaken hebben, hoewel wij met hen wel rekening houden. De oprechte kinderen Gods die nog niet in tongen spreken, zullen misschien tijdens het gebruik van de glossolalie ernaar gaan ijveren, want dan geldt hier, dat het geloven erin, uit het horen is.

Wanneer enkele honderden mensen tijdens een samenkomst van de gemeente met opgeheven handen in talen van mensen en engelen God lof toebrengen, doen zij iets dat volkomen in overeenstemming is met het bijbelse patroon. Dan gebeurt er iets in de hemelse gewesten en de gehele gemeente wordt opgebouwd. Wanneer de apostel spreekt over 'wartaal', denken wij ogenblikkelijk aan de spraakverwarring in Babel. Oorspronkelijk waren er geen vreemde talen, want 'de gehele aarde nu was één van taal en één van spraak' (Gen. 11: l).

Wij weten evenwel dat deze eenheid gebruikt werd door de demonen. Men bouwde zelfs een 'zikkurat', die als opgerichte ladder ten hemel zou voeren. Babel betekent 'poort Gods' en men zocht naar een 'poort des hemels', teneinde contact te krijgen met de geesten door middel van het bedrijven van occultisme. Dit was het begin van hun streven om langs de weg van de onzienlijke wereld der duisternis, het onmogelijke, mogelijk te doen zijn.

Wij kunnen ervan verzekerd zijn, dat hun paranormale krachtsontplooiing op een gegeven ogenblik ook de chaos in hun denken en in hun taal heeft bewerkt. De mensen hebben daar krachten ontketend, die zij niet meer in de hand konden houden. God heeft dit kwaad echter gebruikt om het eenheidsstreven der volken te beletten. Na de spraakverwarring bracht de taalbarrière een verhindering, want de dwaalleringen, valse godsdiensten en occulte zonden werden geblokkeerd en beperkt door de taalgrenzen. De eenheid van denken werd in Babel verbroken en leder volk en ledere natie begon eigen afgoden te dienen, en hun godsdiensten stonden meestal vijandig tegenover elkaar. Het merkwaardige is dan, dat als In een land verdeeldheid heerst in denken en in geloof, dit de kinderen Gods juist vrijheid van godsdienst verschaft.

Babel staat tegenover pinksteren. Stel u nu in onze tijd een gemeente voor, waar allen in vreemde talen spreken. De plaatselijke gemeente is dan beeld van de ware kerk van Jezus Christus over de aarde. Daar kan worden gebeden en gezongen in talen van volken, die de Heer nog niet kennen en in wier spraak nog nimmer de ware God geloofd en geprezen werd. Dit gebeurt dan in een volle-evangeliegemeente waarvan de leden in de natuurlijke wereld vaak alleen hun moedertaal spreken. Zij loven, bidden en strijden onder andere in talen van volken die zij niet kennen, maar uit wie God Zich ook een gemeente wil verzamelen. Daarbij komt nog de taal van de engelenwereld. De stad Gods heeft immers in zich de vertegenwoordigers van alle volken, maar binnen haar poorten wonen ook de heilige engelen (Openb. 21:12).

De onderscheiden talen verbreken de eenheid van de gemeente niet, maar alle leden weten dat dit spreken en zingen geïnspireerd wordt

door dezelfde Geest, en allen zijn met deze ene Geest gedrenkt. Het is één Geest die alles in allen werkt! Ook op deze wijze wordt vervuld: 'Opdat thans door middel van de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid Gods bekend zou worden, naar het eeuwig voornemen, dat Hij In Christus Jezus, onze Here, heeft uitgevoerd' (Ef. 3:10).
Wanneer een gehele gemeente in tongen bidt of zingt, doet zij dit krachtens het geloof aan het woord van God: de glossolalie behoort immers tot de leer der apostelen. Zij maakt deel uit van een heil dat allereerst verkondigd is door de Heer- want Hij voorspelde: in nieuwe tongen zullen zij spreken - en dat voorts door hen die het gehoord hebben, op betrouwbare wijze ons is overgeleverd, terwijl ook God daaraan getuigenis geeft door tekenen en wonderen en velerlei krachten, en door de Heilige Geest toe te delen naar zijn wil (Hebt. 2:3,4).

In Openbaring 14:1-5 schildert Johannes de voltooiing van de ware kerk, die het beeld van de Zoon gelijkvormig werd. Met het Lam staan haar leden op de top van de berg Sion. In het nieuwe verbond zijn bergen beeld van geestelijke machten, en de Sion is symbool van de Heilige Geest. Deze berg is volgens Jesaia 2:2 in de laatste dagen in de geestelijke wereld verheven boven de hoogste der bergen. Een hogere 'berg' bestaat er niet en het is het voorrecht van de gemeente in de eindtijd om zijn top te bereiken. Al haar leden hebben op hun voorhoofden de naam van de Vader en die van de Zoon geschreven; dit betekent dat de godheid woning in hen heeft gemaakt, zoals de Heer sprak:'Wij zullen tot hem komen en bij hem wonen' (Joh. 14:23).

De voltooide gemeente die gereed staat om in een punt des tijds van de aarde te worden weggenomen, zingt op de berg Sion een lied, dat in geen enkele zangbundel voorkwam en voor zal komen. Het is een geesteslied. Het zingen met de geest in menigerlei talen is een begaafdheid van de menselijke geest, die door de inwonende Heilige Geest wordt gebruikt. Als geruis van talrijke wateren en het daveren van geweldige donder klinkt de hymne van de losgekochten der aarde, dit wil zeggen van hen wierwandel tijdens hun verblijf op aarde geheel in de hemel is. Hun lichamelijke transfiguratie is nabij en ook nu nog zingen zij een lied met de geest, zoals Paulus dit deed en ook

wij dit doen. Nooit werd op aarde evenwel zo'n lied in nieuwe tongen gezongen, want er klinkt een nieuw gezang. De grote schare zingt het overwinningslied, de verwoording in menigerlei talen van een volkomen zegepraal. Het was één lied, en de stem van vele wateren ziet op de vele geestestalen, die representatief zijn voor vele volken (vergelijk Openbaring 7:9 en 17:15).

Neen, het bidden en het zingen met de geest zijn niet zinloos, maar dit behoort tot een hemelse dimensie, die men met schoolse wijsheid niet kan bevatten. Wat Johannes in visioenen zag en hoorde, zal vervuld worden en iedere ware gemeente zal ernaarjagen de top van de berg Sion te bereiken en de voorspelde heerlijkheld te realiseren.

24,25. Maar als allen profeteren en er komt een ongelovige of toehoorder binnen, dan wordt hij door allen weerlegd, wordt hij door allen doorgrond, het verborgene van zijn hart komt aan het licht en hij zal zich ter aarde werpen, God aanbidden en belijden, dat God inderdaad in uw midden is.

Paulus was het hoofdstuk begonnen met de oproep om vooral te ijveren naar de profetische gave. Ieder kind van God dat gedoopt is met de Heilige Geest heeft deze gave latent in zich. Zijn geest is immers verbonden met de Heilige Geest die hem in alle waarheid wil en kan onderwijzen, zodat hijwoorden Gods spreekt. Zei Mozes niet: 'Och, ware het gehele volk des Heren profeten, doordat de Here zijn Geest op hen gave!' (Num. 11:29).

Dit is geen vrome wens, maar dit is verbonden met de pinksterzegen, want allen, ook de zonen en de dochters, de dienstknechten en de dienstmaagden zullen profeteren (Hand. 2:17,18). Het hier door Paulus gebruikte woord profeteren duidt een ruim begrip aan, namelijk het uitspreken van woorden Gods. De apostel had reeds aan het begin van dit hoofdstuk opgemerkt dat wie profeteert, meer is dan wie in tongen spreekt. Door de gave der glossolalie bouwt men zichzelf op, en het is nuttig dat dit voorafgaat aan het profeteren, waarbij-men de gemeente sticht. De profetie spruit voort uit de liefde tot Gods Woord en tot zijn heilsplan. Waarom zouden in een

gemeente met gerijpte christenen niet allen profeteren, even zo goed als alle gelovigen boze geesten moeten kunnen uitdrijven. Wij mogen het woord profeteren dus niet beperken tot hen die in de gemeente als profeet een aparte taak hebben.

Natuurlijk is de profetie voor de gelovigen, maar omdat de ongelovige of toehoorder de woorden en zinnen verstaat, daar zij in de gewone taal uitgesproken worden, hebben zij ook voor hem betekenis. Het effect op de 'Idiootès' of buitenstaander kan zelfs groot zijn. Wanneer een ongelovige de samenkomst der gemeente bezoekt, zal hij ongetwijfeld voor of na de dienst met sommige leden een gesprek hebben. Er moet dan geen twistgesprek gevoerd worden, want zo iets heeft weinig of geen nut, maar de gelovige broeder of zuster stelt zich bewust onder de leiding van de Geest die in hem of haar woont.

De Geest kan dan bepaalde levensgeheimen openbaren, zodat de buitenstaander capituleert en zich gewonnen geeft. Hij wordt 'weerlegd' of bestraft of aan de kaak gesteld. Vervolgens wordt hij 'doorgrond' of aan zichzelf ontdekt, zodat de diepste roerselen van zijn hart worden blootgelegd. Het masker dat hij draagt, wordt door deze openbaringsgave afgerukt. De wetsgetrouwe Jood wordt bepaald bij zijn overtredingen en de verwijdering die er is tussen hem en de ware God. De heiden wordt bepaald bij de ware aard van het occultisme en bij zijn natuurlijke of geestelijke ontucht. Op dezelfde wijze werden eenmaal Ananias en Saffira als bedriegers ten toon gesteld. Paulus doorzag het innerlijk van Elymas, de tovenaar, die hij aansprak met: zoon des duivels, vol van list en allerlei streken, vijand van de gerechtigheid.

Ik herinner mij dat iemand in een samenkomst om genezing naar voren kwam. Toen ik hem de handen oplegde, openbaarde de Heer mij, dat door deze man overspel was gepleegd. De man erkende deze zonde en ging toen samen met zijn vrouw naar een zijkamer, waar hij het met haar in orde maakte. Een andere keer was er een man die met mij trachtte te redetwisten over de leer van het duizendjarige rijk. De Heer openbaarde mij dat deze bezoeker tegennatuurlijke ontucht had bedreven.

Door middel van de profetie in het midden van de gemeente horen sommigen de verborgen gedachten van hun hart, opdat zij zich tot God zouden bekeren. Hoewel het niet frequent voorkomt, weten wij dat in onze gemeenten de mogelijkheid van zulke onverwachte openbaringen bestaat. Zulke voorvallen als de apostel hier beschrijft, komen ook bij ons voor. Niet allen geven zich gewonnen, want sommigen verharden zich. Anderen zullen evenwel God loven en prijzen en 'zich ter aarde werpen', zoals de oosterling dit deed voor zijn koning: op de knieën rustend boog hij dan het bovenlichaam naar de grond, totdat hij met zijn gezicht de aarde raakte. Deze houding getuigde dan van verering en onderworpenheid. De vreemdeling belijdt, of beter 'verkondigt openlijk' dat God inderdaad in het midden der gemeente tegenwoordig is. Hij heeft zijn aanwezigheid ervaren. Hoewel de profétie voor de gelovige bestemd is, kan zij op deze wijze voor de buitenstaander een kracht tot behoud zijn. Als gemeenten zullen wij, ernaar jagen dat allen profeteren, want er zijn zeer rijke beloften aan deze gave verbonden.

Natuurlijk kan ook in de normale prediking profetie aanwezig zijn, zodat iemands geweten begint te spreken, wanneer hij de voorgaande broeder de Schrift hoort uitleggen. Zo'n persoon kan zelfs in de mening verkeren, dat de leidende broeder iets van hem afweet. Het gebeurt menigmaal dat op deze wijze het hart van een buitenstaander wordt aangeraakt.

26. Hoe staat het dan, broeders? Telkens als gij samenkomt, heeft ieder iets: een psalm of een lering of een openbaring of een tong of een uitlegging; dat alles moet tot sticbting geschieden.

Wat is nu de juiste orde van dienst, indien de gemeente samenkomt? Wat volgt nu uit het voorgaande dat geschreven werd in hoofdstuk 12,13 en 14? De nieuwtestamentische gemeente naar bijbels model moet rijk zijn aan geestelijke begaafdheden en men moet ze niet verhinderen (vers 39). Het gaat niet om de stem van de 'ene' voorganger, maar om de inbreng van de 'adelphol', van alle broeders en zusters. Let erop dat de apostel hier uitgaat van een gemeente, die

ten aanzien van geen enkel charisma te kort kwam (l:7). Allen konden in meerdere of mindere mate door de Heilige Geest worden gebruikt.
De vertaling 'heeft ieder iets' gaf in bepaalde kringen aanleiding tot de gedachte, dat iedere aanwezige geroepen zou zijn om iets te berde te brengen, onverschillig of hij oud of Jong is, geestelijk of vleselijk, ervaren of onervaren, reeds geruime tijd lid of een 'nieuwkomer'. Ieder zou zijn of haar zegje moeten doen. Het resultaat van deze uitlegging is, dat dan juist de vleselijken, de onbedachtzamen, de onervarenen en de eigenwijzen de leiding in handen nemen.

Om te spreken moet iemand 'iets (goeds) hebben'. In dit verband schreef Paulus in Romeinen 12:3: 'Koestert geen gedachten, hoger dan u voegen, maar gedachten tot bedachtzaamheid, naar de mate van het geloof dat God elkeen in het bijzonder heeft toebedeeld'. De Statenvertaling luidt: 'Een iegelijk van u, heeft hijeen psalm (een door de Heilige Geest geïnspireerd lied), heeft hij een leer, heeft hij een openbaring, heeft hij een uitlegging, laat alle dingen geschieden tot stichting'. Het gaat hier dus duidelijk om de werking van de charismatische gaven in de orde van de dienst, maar nu niet die van genezingen, van krachten of gaven des geloofs.

De apostel bedoelt dus beslist niet, dat een broeder of zuster een stichtelijke psalm van David zou voorlezen, want dan had hij beter kunnen spreken over een Schriftlezing uit wet en profeten. De 'Korte Verklaring' merkt op dat iemand 'door de Geest bekwaam werd om een psalm te dichten of te zingen. Hierbij bedenke men, dat de Coninthiër niet met een psalmboekje in de kerk kwam. Misschien had de gehele gemeente slechts één, misschien zelfs geen enkel psalmboek. Dan is het hebben van een psalm door de genade des Geestes iets bijzonders'.

Het gaat hier om een geïmproviseerd loflied of een hymne, waar van de apostel sprak: 'Ik zal lofzingen met mijn geest'(vers 15). Wij kunnen hierbij ook denken aan Efeziërs 5:19 en Colossenzen 3:16 waar de psalmen, lofzangen en geestesliederen ook in ver band staan met het vervuld worden met de Geest. Het is bekend dat in kringen waar Gods Geest krachtig werkt, altijd een spontane inspiratie gevonden wordt tot het maken van nieuwe liederen. Zij worden

'geboren' in het klimaat van het Koninkrijk Gods. Het 'hij heeft' betekent, dat zo'n persoon weet dat de Geest in hem werkt. Dan gaat hij naar de leidinggevende broeder en deze kan nu de volgorde van de dienst regelen, 'tot stichting van de gemeente'. Zo kan iemand bij de werkzaamheid van de Heilige Geest ook een 'didachè' hebben, een woord dat in verband staat met didactiek, dit is een methode om les te geven. Door een leer of onderwijzing werpt hij dan licht op een verborgenheid van het Koninkrijk der hemelen. Wij denken hierbij ook aan de gave van wijsheid en kennis. Door zo'n geïnspireerd woord wil de Heer dikwijls de gemeente attenderen op het geestelijke tijdsgewricht waarin men leeft. Voor de groei en de ontwikkeling van de gemeente zijn zulke profetische aanduidingen onmisbaar.

Dan komt de 'apokalupsis' of de openbaring. Door haar kan een verrassend licht worden geworpen op de dingen van het heden, maar zij geeft ook de ontsluiering van de toekomende zaken. Door het charisma van de openbaring is het bijvoorbeeld menigmaal voorgekomen, dat verborgen zonden aan het licht kwamen.

In zijn boek 'The Pentecostal Movement' geeft Donald Gee een voorbeeld. Dit vond plaats tijdens de eerste wereldpinksterconferentie te Amsterdam in 1921. 'Allen werden opgeschrikt, toen de Duitse profeet plotseling sprak, dat hij' in een visioen een van de voornaamste voorgangers van deze conferentie bezig zag uit vijf pijpen tegelijk te roken. Hij voegde erbij dat dit op onreinheid van het zieleleven wees. De vergadering verwierp unaniem deze interpretatie, hoewel de ziener in zijn eigen kringen hoog aangeschreven stond'. Donald Gee vervolgt dan: 'Het tragische feit was dat slechts een paar jaar later bewezen was, dat deze persoon schuldig stond aan ernstige onreinheid, die hij ook persoonlijk beleed'. Korte tijd daarna stierf deze broeder, in de zekerheid dat zijn zonden waren vergeven, maar zijn misstap had trieste gevolgen voor de pinksterbeweging in Nederland! Zo kunnen er ook dromen en gezichten worden doorgegeven, die een gemeentelid vanuit de hemel heeft ontvangen (Hand. 2:17).

In augustus 1939 hoorde ik in Amsterdam de volgende openbaring: 'Mijn kinderen, heft uw hoofden opwaarts en zie niet op de verschrikking rondom u. Al zou het nog donkerder en duisterder

worden, al zou uw land gebombardeerd worden, zo zou Ik mijn gemeente bewaren'. In dezelfde tijd hoorde ik ook in een profetie de merkwaardige uitspraak, dat 'groot-Duitsland kleinDuitsland zou worden'. Dit was ruim een half jaar voordat ons land in de tweede wereldoorlog betrokken werd. Deze openbaringen waren voor mij een bijzondere bemoediging in de oorlogsdagen, toen ik als militair in de frontlinie was gestationeerd. Deze profetieën behoedden mij er tevens voor om te geloven dat het Romeinse rijk door Hitler en Mussolini zou worden hersteld.

Ook het spreken in tongen met de vertolking heeft zijn plaats in de gemeente. Aan de bijbelgetrouwe christenen de vraag: waarom functioneren deze gaven niet in uw midden? Waarom zijn er gelovigen geirriteerd of hebben zij kritiek wanneer in onze gemeenten dit bijbelse patroon wordt nagejaagd? Laten wij daarom vasthouden aan de apostolische raadgevingen, want de charismata bouwen de gemeenten op en verblijden de ziel van de gelovigen. Bij dit alles geldt dat men niet impulsief te werk gaat, maar zich eerst afvraagt of iets nuttig is en opbouwend voor de gemeente.

27. Indien er in tongen spreken, laten het er twee, ten hoogste drie zijn, ieder op zijn beurt, en laat één uitleggeven.

Van al de charismata die de apostel behandelt, functioneren de gaven van tongen en de vertolking ervan exclusief in het nieuwe verbond. In het oude verbond komt men ze niet tegen. Ze zijn uiteraard nauw met elkaar verbonden, maar toch weer niet zo dat de glossolalie zonder uitleg nutteloos zou zijn. De vertolking van de tongentaal is evenwel nooit een op zichzelf staande begaafdheid en daarom is zij uniek. Het spreken in tongen zonder uitleg heeft zijn eigen waarde, want het bouwt de individuele christen op. Wanneer wij evenwel in de gemeentesamenkomst zijn, behoren wij deze opbouw uit te breiden tot allen, en tot dit doel is de gave van interpretatie van tongen gegeven, want wij moeten 'trachten uit te munten tot stichting van de gemeente' (vers 12). De ander moet 'amen' kunnen zeggen op het gesprokene (vers 16).

De interpretatie van tongen is een begaafdheid van de Heilige Geest, die de betekenis van het gesprokene in tongen, weergeeft. De vertolking is geen gevolg van een natuurlijk begrijpen van de vreemde taal, maar het verlichte verstand verstaat de bedoeling des Geestes die door de tongentaal wordt verwoord. De vertolker kent deze taal niet en het is ook zijn taak niet om een gelijkwaardige vertaling ervan te geven. Een vertaling van de ene taal in de andere berust op het gebruik van gelijkwaardige woorden en dezelfde grammaticale vormen. Een vertolking houdt zich bezig met 'de betékenis' (vers 11).

Het Griekse woord voor 'uitleg' betekent: iets duidelijk verklaren, maar nietvertalen. Zo gafjezus een verklaring van de inhoud van zijn gelijkenissen. Wij zouden kunnen spreken van een parafrase van de tongentaal, dat is een toelichtende omschrijving. Dit verklaart dan dat sommige vertolkingen veel korter zijn van inhoud dan de overeenkomende tongentaal. De Heilige Geest verklaart de bedoeling ervan door het wonder van de interpretatie. Natuurlijk kan de Heilige Geest ook een letterlijke vertaling dicteren. Theoretisch is het mogelijk dat de tongenspreker in een vreemde taal spreekt, die een der aanwezigen 'toevallig' kent. Deze zou dan in staat zijn om de uitleg ervan te controleren aan de hand van de letterlijke inhoud. Hun die in een tong spreken, wordt aangeraden om te bidden om de uitleg (vers 13).

God wil dus blijkbaar dat in de gemeente de glossolalie haar eigen plaats en functie heeft. Hijwil niet dat deze gave beperkt blijft tot een privé aangelegenheid, maar dat ook anderen er voordeel van zullen hebben. Daarom zegt Paulus: 'Zo moet ook gij', omdat gij naar geestelijke gaven streeft, trachten uit te munten tot stichting van de gemeente. Derhalve moet hij die in een tong spreekt, bidden, dat hij het moge uitleggen'(vers 12,13).

In ons vers spreekt de apostel over een persoon, die de gave van uitleg heeft, zoals in hoofdstuk 12:10 staat: 'Weer een ander vertolking van tongen'. Let erop dat de apostel het spreken in tongen in de samenkomst van de gemeente niet verbiedt of zelfs afraadt, maar hier corrigerend optreedt. Er werd 'in de samenkomst' te veel in tongen gesproken en dit dikwijls zonder uitleg. Wat zijn persoonlijke leven

betrof, dankte de apostel evenwel dat hij meer dan alle Corinthiërs in tongen sprak (vers 18). Tongen zijn ook nodig als 'teken', zelfs in de gemeente, en dit charisma verheft de bijeengekomen christenen in de hemelse gewesten.

De apostel adviseert dan: 'Indien er in geestestaal spreken, laten het telkens twee of hoogstens drie zijn, en wel de een na de ander; en laat één vertolken' (vert. Brouwer). Wanneer twee of drie tegelijkertijd in tongen spreken, is immers geen vertolking mogelijk en het gaat in de gemeente juist om de uitleg 'laat één uitleg geven'. Eén is hier geen telwoord zoals twee en drie in hetzelfde vers. Het is een naamwoord dat ook 'iemand' kan betekenen. 'En iemand verklaren wat hij zegt' (Goodspeed: The New Testament). 'Laat iemand de bedoeling ervan doorgeven'(The New Testament in Basic English). 'Laat iemand de interpretatie ervan geven 5 (Moffatt translation).

De uitlegger is dan de spreker zelf of iemand anders die dit charisma bezit. De Heer wil dus dat in de samenkomst van de gemeente dezelfde vrijheid zal zijn om te vertolken als om in tongen te spreken. Tot een aantal van drie zullen de tongensprekers met de uitleggers een zegen verspreiden, indien zij hun gaven in werking stellen, want 'heeft ieder iets: ... een tong of een uitlegging; dat alles moet tot stichting geschieden'. Wij leren hieruit dat elk onderdeel van de dienst zijn eigen waarde heeft en dat men geen enkel gedeelte te lang moet aanhouden of moet overaccentueren: de zangdienst, het getuigenis, de aanbidding, de profetie, het spreken of zingen in tongen, de toespraak, het bidden met zieken en het avondmaal. 'God is geen God van wanorde' (vers 33).

De apostel beperkt noch het maken van een lied, noch het doorgeven van een leer, noch de gaven van openbaring, noch die van tongen of van de uitlegging van tongen, tot één bepaaldepersoon. In sommige pinkstergemeenten is het de gewoonte dat de voorganger alléén de interpretatie van de tongentaal heeft, maar dit ligt niet in de bedoeling van de Heer. Wel moet opgemerkt worden dat de gave van uitleg op hetzelfde niveau staat als die van profetie en daarom beperkt moet blijven tot 'beproefde' personen, vooral als het grote samenkomsten betreft. Men meent wel dat men in tongen alleen tot Gód spreekt en

niet tot mensen en dat daarom geen vertolking nodig zou zijn. Dan kunnen wij verwijzen naar de Pinksterdag, waar vele godvruchtige Joden uit allerlei landstreken de apostelen ieder in hun eigen taal de grote daden Gods hoorden spreken. Op deze wijze kan de zegen, de dankzegging, de lofprijzing, de voorbede, de vermaning en de geestelijke strijd doorgegeven worden aan de ganse gemeente.

Voor de gave van vertolking is evenveel geloof nodig als voor die van profetie, want de vijand zal altijd trachten te suggereren dat men 'het zelf verzint'. Maar beweert hij ook niet bij de bekering, dat men zichzelf maar wijsmaakt dat men een kind van God is geworden? En zegt de bijbel daarentegen niet dat de Geest met onze menselijke geest getuigt, dat wij kinderen Gods zijn? Daarom zullen wij het charisma van vertolking niet veronachtzamen, maar elkaar opwekken ernaar te ijveren, want door mensen met een andere taal en vreemde lippen zal God een boodschap spreken.

28. Is er echter geen uitlegger dan moet men zwijgen in de gemeente, maar tot zichzelf en tot God spreken.

De tongenspreker moet zich wel vergewissen of er een uitlegger in de samenkomst aanwezig is. Van zichzelf kan hij natuurlijk wel weten of hij tot een vertolking in staat is, evenals de profeet weet dat hij een godsspraak heeft. Door het gebruik van de charismatische gaven in een gemeente weet de tongenspreker meestal ook wel of bepaalde broeders of zusters de gave der vertolking bezitten. Het is dan een kwestie van geloof en vertrouwen, geestelijk contact met zo'n 'gavedrager', dat deze op dat ogenblik er ook toe gedisponeerd is.

Er zijn predikers die hun toespraken 'verlevendigen' door persoonlijke uitingen in tongen, die zij al sprekende vertolken. Het moet hun evenwel niet bevreemden dat dan bepaalde toehoorders in tongen mee gaan vibreren. Wij geloven niet dat de glossolalie op deze wijze moet gebruikt worden om als spreker zichzelf te stimuleren. De opbouw van de toespraak wordt erdoor geschaad en men komt in een chaotisch denken en tot een inhoudloos 'opwekkend' woord. Wij moeten

evenwel ruim veertig jaren in onze herinnering teruggaan om ons zulke situaties voor te stellen.

Duidelijk blijkt uit het voorschrift van de apostel dat het spreken in tongen onderworpen is aan de wil van de tongenspreker. Hij wordt niet gedwongen om in tongen te spreken. Waar dit wel gebeurt, kan men overtuigd zijn dat een verkeerde macht over iemand is gekomen. De gemeente wordt dan niet opgebouwd, maar raakt in spanning.

De tongenspreker spreekt of zwijgt naar eigen verkiezing, rekening houdende met de mogelijkheden en de omstandigheden. Hij weet de juiste gelegenheid af te wachten. De leiding van de dienst ligt trouwens niet bij hem, maar bij de voorgaande broeder. De tongenspreker kan wel zacht of zelfs onhoorbaar in de geest zijn charisma beoefenen. Hij doet dit dan 'voor' of 'tot nut van' zichzelf. Hij kan ook tot God spreken om Hem te aanbidden of te loven of om bijvoorbeeld het gebed voor de zieken of voor de zendelingen te ondersteunen. Een tot God sprekende gemeente bij 'bedieningen' is een kracht tot herstel. Tenslotte staat naast dit voorschrift om te zwijgen ook nog de mogelijkheid open dat de gehele gemeente in tongen bidt of zingt. Dan behoeft er geen uitlegger te zijn, maar de gehele samenkomst wordt gesticht, doordat allen in tongen spreken.

29. Wat de proféten betreft twee of drie mogen het woord voeren en de anderen moeten het beoordelen.

De geest der profetie (Openb. 19:10) kan over allen komen, met het gevolg dat allen profeteren en zelfs buitenstaanders worden overtuigd. Dan brengen dus alle leden der gemeente geïnspireerde woorden voort. Maar niet allen zijn profeten (12:29). Dezen hebben een aparte bediening, omdat zij in de vergadering der gelovigen regelmatig gebruikt worden door de Heilige Geest (12:10 en Rom. 12:7).

Het Nieuwe Testament noemt profeten. Bijvoorbeeld Agabus in Jeruzalem (Hand. 11:28 en 21:10). In Antiochië waren 'in de gemeente aldaar profeten' (Hand. 13:l). Het apostelconvent zond de profeten Judas en Silas naar Antiochië in verband met de bekendmaking van

enkele genomen besluiten (Hand. 15:32). Ook waren de vier ongehuwde dochters van Filippus profetessen (Hand. 21:9). Het profetenambt was een erkende bediening, welke hoog genoteerd stond, want 'God heeft zowel apostelen als profeten gegeven' (Ef. 4:1l). 'God heeft sommigen aangesteld in de gemeente, ten eerste apostelen, ten tweede profeten' (12:28).

Het is duidelijk dat niemand een profeet is, omdat hij zich zo noemt. Ook niet omdat hij als profeet door een bepaalde kring is aangesteld, maar wel omdat hij zijn gave van God heeft ontvangen en ze in Zijn dienst gebruikt. De gemeente stelt ook de profeten niet aan, maar de Heer, en Hij heeft de vrijheid om dan weer de ene en dan weer de andere profeet te gebruiken. In sommige kringen zoals in de apostolische kerken en de spaderegengroepen, heeft men officieel aangestelde profeten.

Het gevaar bestaat dat dit voortkomt uit een machtsstreven, dat blinde gehoorzaamheid eist; want wie de profeet wederstaat, zondigt dan tegen de Heilige Geest. Men moet ook niet ijveren naar een gevestigde profetenpositie, maar wel streven naar het profeteren. Wij verwerpen daarom een kerkregering die gebaseerd is op uitspraken van profeten. Dezen hebben een geestelijke taakom op te bouwen, te bemoedigen, te vermanen en zij geven daardoor leiding in de geestelijke wereld. De verantwoordelijkheid en algehele leiding dragen evenwel de oudsten. Profeten worden rechtstreeks door God aangesteld en oudsten worden door de gemeente geroepen.

Profeten moeten personen zijn met een groot en standvastig geloof, die dus niet leder ogenblik heen en weer zwalken (Rom. 12:7). Men moet daarom geen labiele personen als profeet accepteren. Wij erkennen geen gezag in de gemeenten toe aan zogenaamde landelijke profeten of over de wereld rondreizende 'profeten', die menen gezag te kunnen uitoefenen in gemeenten die zij niet gesticht hebben. De profetie staat ónder de prediking, want deze behandelt de woorden van de Heer zelf of die van zijn apostelen en hierdoor ontvangt men het brood des levens. De profetie is hieraan onderworpen. Daarom wil de apostel Paulus geen gemeente die van profetieën leeft en geen samenkomsten die ermee gevuld worden. Vandaar de oproep om in de

samenkomst niet meer dan twee of drie profeten aan het woord te laten.

De Schrift leert dat waar de gave der profetie werkzaam is, ook misbruik van deze begaafdheid aanwezig kan zijn. Men kan wel spreken: 'Zo zegt de Heer', maar daarmee wordt de verantwoordelijkheid niet van de leiding in de gemeente weggenomen. De aposteljohannes schreef: 'Geliefden, vertrouwt niet iedere geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn; want vele valse profeten zijn in de wereld uitgegaan' (lJoh. 4:l). In 1 Thessalonicenzen 5:19-21 waarschuwt Paulus: 'Dooft de Geest niet uit, veracht de profetieën niet, maar toetst alles en behoudt het goede'. Zo toetste deze apostel de discipelen, die door de Geest tot hem spraken, dat hij zich niet naar Jeruzalem moest inschepen (Hand. 21:4). In 2 Thessalonicenzen 2:2,3 vermaant deze apostel de gemeente in Thessalonica zich niet door een ongebreidelde profetie of geestesuiting te laten 'misleiden'.

De gemeente wordt niet uitgeleverd aan het profetische charisma, maar de profeten staan ten dienste van de gemeente. Vandaar ook dat 'de anderen' de godsspraken moeten beoordelen. Deze 'anderen' zijn zij, die de verantwoordelijkheid dragen voor de gemeente, dus in de eerste plaats de oudsten. Het spreekt vanzelf dat dezen dus geestelijk één lijn trekken. Oudsten die een andere koers dan de voorganger en de medeoudsten varen, brengen verdeeldheid aan en ondermijnen het lichaam van Christus. Zij zijn dan de oorzaak dat God de gemeente niet verder kan brengen en dat er zieken en zwakken zijn, die geen genezing kunnen vinden. Het is natuurlijk ook wenselijk dat zij die een oordeel over profetieën vellen, zelf ook meer of minder bekend zijn met de gave der profetie, want anders oordelen zij als een blinde over de kleuren. Vaak spreken zulke broeders dan ook een te hard oordeel uit over hen in wie deze gave bezig is zich te ontwikkelen.

In hoofdstuk 12:10 gebruikt de apostel het woord 'diakrisis', het zelfstandig naamwoord dat vertaald is door 'onderscheiding' der geesten. Hier wordt het werkwoord 'diakrinoo', oordelen genoemd en het ligt dan wel voor de hand, dat voor beoordeling de gave van onderscheiding der geesten noodzakelijk is. De basis van iedere

beoordeling is uiteraard het geschreven Woord Gods en niet allerlei positieve of negatieve gevoelsargumenten. Indien de vertolking van tongen of de profetie niet harmonieert met de bijbel, is zij vals en spreekt de persoon vanuit het eigen hart of wordt hij gedreven of geïnspireerd door boze geesten. De profeten moeten zo nodig gecorrigeerd worden in hun profeteren.

30. Maar indien aan een ander, die daar gezeten is, een openbaring ten deel valt, moet de eerste zwijgen.

Profetie is een woord met een ruim begrip en zij dient hoofdzakelijk tot stichting, vertroosting en vermaning van de gemeente. Een openbaring is wel de hoogste vorm van profetie, omdat zij de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen ontsluiert. De gemeente leeft in tumultueuze tijden en er zijn zorgen en strijd om staande te blijven. Men heeft te kampen tegen de herhaaldelijke aanvallen van de vijand. Deze toestand is geen uitzondering maar veelal regel in de demonische eindtijd. Ook sprak de Heer dat wij in de wereld verdrukkingen zullen lijden. De gemeente heeft daarom het oog gericht op de toekomst. In benauwende tijden klinkt het woord: 'Heft uw hoofden omhoog, want uw verlossing genaakt' (Luc. 21:28).

Is het wonder dat de ware gemeente uitziet naar een goddelijke openbaring, die licht doet stralen in de duisternis en vol blijde perspectief. Hoe heeft de openbaring van het geheimenis van het Koninkrijk der hemelen, waarover Paulus schreef in Efeziërs 3:3-5, ook nu velen nieuwe kracht en vreugde geschonken. Wij hebben kennis gekregen van zaken die 'ten tijde van vroegere geslachten niet bekend waren'. Wij ontvingen nieuwe gedachtenwerelden die ons werkelijk tot hemelburgers maakten. Zo had Paulus openbaringen, waarvan hij zeggen kon: 'Zie, ik deel u een geheimenis mee' (15:51). Zo zien ook wij uit naar de volkomen openbaring van het geheimenis van God, gelijk Hij zijn knechten de profeten, heeft verkondigd (Openb. 10:7).

In Johannes 16:13 belooft de Heer dat de Geest der waarheid ons de toekomst zal verkondigen. Deze hoogste vorm van profetie heeft

voorrang in de gemeente. Wanneer aan een broeder of zuster een openbaring ten deel valt, moet de eerste groep profeten verder zwijgen, opdat de volle aandacht valt op de ontsluiering van de verborgenheden Gods. Zoals een profeet zeggen kan: 'De Heer toont mij een gezicht', zo zal de charismatisch begaafde broeder of zuster weten, dat de Heer door hem of haar iets gaat openbaren. Zei Paulus niet: 'Maar ik zal komen op gezichten en openbaringen des Heren'? (2 Cor. 12:l). In de openbaring die ten deel valt, ontvouwt de Heer zijn plan tot redding en herstel voor de gemeente in een bepaald tijdsbestek en tot oplossing van noden in een bepaalde situatie. Wij hebben deze werking van de Heilige Geest ook nodig, omdat 'onze vaderen in de woestijn' niet bij machte waren de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen naar waarheid te verstaan en uit te leggen, noch om deze toe te passen voor eigen tijd.

Sommige uitleggers menen dat hier bedoeld zou zijn, dat iemand die het gesproken woord van een profeet aan het beoordelen was, werd geopenbaard dat de inhoud ervan niet overeenkomstig de bedoeling van de Heilige Geest zou zijn. Wij geloven niet dat dit de exegese van onze tekst is, want de apostel houdt zich bezig met het opruimen van wanordelijkheden in de gemeente. Hij gaat daarom verder:

31-33. Want gij kunt allen één voor één profeteren, opdat allen lering en allen opwekking erdoor ontvangen. En de geesten der profeten zijn aan de profeten onderworpen, want God is geen God van wanorde, maar van vrede, zoals in alle gemeenten der heiligen.

Met het woordje 'allen' bedoelt de apostel natuurlijk de profeten. In vers 29 spreekt hij immers over 'wat de profeten betreft'. Onder 'allen' zijn ook begrepen de profetessen, de vrouwen die hun plaats in de gemeente ingenomen hebben. In hoofdstuk 11:5 was immers sprake van vrouwen die baden of profeteerden. Vergelijk ook Handelingen 2:16-21. De profetie kan een openbaring inhouden en heeft dan voorrang, maar zij kan ook onderwijzing of lering zijn, want de Heilige Geest 'zal u de weg wijzen tot de volle waarheid' (Joh. 16:13).

Zij kan ook de gemeente vertroosten, want er is sprake van 'de Trooster, die Ik u zenden zal' (Joh. 15:26). Een leraar moet zich eerst door studie de dingen eigen maken. De Heilige Geest wil evenwel ook rechtstreeks vanuit de hemelse gewesten door de profetische gave onderwijzen: 'Zij zullen allen van God geleerd zijn' (Joh.6:45). Natuurlijk kunnen het charisma van leraar en dat van profeet heel goed in één persoon te zamen voorkomen.

Alle geestesmanifestaties zijn onderworpen aan de wil van het individu. Sommige profeten beweren dat zij moeten spreken, omdat de Heilige Geest hen hiertoe zou dwingen. Zij menen dat zij door te zwijgen de Heilige Geest zouden bedroeven of zelfs blussen (Ef. 4:30 en 1 Thess. 5:19).

Deze opvatting leidt tot verwarring en chaos in de gemeente. De profeten worden niet zo door de Geest gegrepen dat zij ten koste van alles moeten profeteren en daardoor de samenkomst in de war zouden sturen. Hun eigen geest wil en moet altijd meewerken. De Heergebruikt een vrijwillig volk. Men is nooit verplichtte profeteren endaarom behoeft men ook nimmer de orde van dienst te verstoren. Godwil geen wanorde of tumult. Wie van deze regel afwijkt, en dus gedwongen wordt om te profeteren, wordt geïnspireerd door boze geesten, die de mens zijn vrijheid van handelen ontnemen.

Ook al zou de profeet in een extatische toestand verkeren, in geestvervoering voor God (2 Cor. 5:13), dan sluit dit niet zijn zelfbeheersing en persoonlijke verantwoordelijkheid uit voor hetgeen hij zegt en doet. De tongenspreker en de profeet moeten zichzelf altijd in bedwang hebben en zichzelf altijd het zwijgen kunnen opleggen. De Conybeare Bible vertaalt: 'De gave van de profetie ontneemt de profeten niet de controle over hun eigen geesten'.

Het woord 'wanorde' wordt in de Nieuwe Vertaling in 2 Corinthiërs 12:20 weergegeven door 'ongeregeldheden' en in Lucas 21:9 door 'onlusten'. 'God is niet de auteur van de verwarring', luidt de King James Version. God haat elke vorm van wetteloosheid, losbandigheid en disharmonie, ook wanneer men zich in de gemeente niet voegt naar de gestelde regels. Ook de fatsoensnormen zal men in acht moeten

nemen, want God is een God van vrede. Hij wordt genoemd 'de God des vredes' (Rom. 15:33; 16:20 en 1 Thess. 5:23). In de gemeente heeft God de leiding in handen gegeven van geroepen mensen en dezen behoren haar niet over te geven aan rusteloze geesten, die altijd iets anders zoeken of die menen voorrang te moeten hebben vanwege een of andere gave. De God des vredes wil bovenal een goede sfeer en Hij wil geen grofheid, geen verdeeldheid, geen chaos of onrust. Daarom is het nodig dat de leidende broeders vooral nauwkeurig letten op wat zij zeggen en hoé zij de dingen zeggen. Zij mogen niemand krenken of kwetsen en moeten steeds voorkomend en vriendelijk blijven, want ook hun vriendelijkheid moet aan alle leden van de gemeente bekend zijn (Filip. 4:5).

Zij moeten alles wat met de welvoeglijkheid in strijd is, uitbannen. Mannen en vrouwen Gods zijn edele mensen met de nodige zelfbeheersing, die nooit ongepaste opmerkingen maken. De samenkomsten moeten zo zijn, dat de buitenstaander getroffen wordt door de harmonie, ordelijkheid, rust, vrede en zelfbeheersing van de leden der gemeente.

Tenslotte merken wij op dat wij het eerste gedeelte van het volgende vers 'zoals in alle gemeenten der heiligen' voegen bij het slot van vers 33. Zo hebben dit ook de Statenvertaling en de Canisiusvertaling, terwijl de Leidse vertaling dit doet, door er vers 33b bij te voegen. De gemeente te Corinthe mocht geen uitzondering zijn tussen de andere gemeenten. Het zou schandelijk zijn, indien zij de zustergemeenten in het gebruik der charismata overtrof en tegelijkertijd een aanfluiting was vanwege haar wanordelijke toestanden. Door de volgorde te wijzigen komen wij ook tot een betere verklaring van vers 34.

34,35. De vrouwen moeten in de gemeenten zwijgen; want het is haar niet vergund te spreken, maar zij moeten ondergeschikt blijven, zoals ook de wet zegt. En als zij iets willen te weten komen, moeten zij thuis haar man om opheldering vragen; want het staat lelijk voor een vrouw te spreken in de gemeente.

Wanneer wij deze verzen bezien, merken wij allereerst op dat de apostel in hoofdstuk 11 schreef over de overleveringen, die hijzélf aan de gemeenten had gegeven. Daar vinden wij dan dat de vrouwen in de gemeente wél spreken mogen. Ze baden en profeteerden evenals de mannen. God had ook aan de vrouwen een geestelijke wapenrusting geschonken en ook hen toegerust met geestelijke begaafdheden. Voor Hem bestaat er immers in dit opzicht geen man of vrouw. Daarom zullen ook de vrouwen duivelen uitdrijven, in nieuwe tongen spreken en op zieken de handen leggen! Door hun profeteren mogen ook zij de gemeente stichten, vermanen en bemoedigen. Het is wel merkwaardig dat velen menen dat de vrouwen tijdens het gebed iets op het hoofd moeten hebben, en dat zij tegelijkertijd op grond van de uitspraak die hier gedaan wordt, de zusters toch willen beletten in de gemeente te spreken.

Maar de apostel schrijft in vers 31 dat állen kunnen profeteren, dus vrouwen zowel als mannen, en dat allen lering en állen opwekking hierdoor ontvangen. Nu zal het in Corinthe evenals in onze kerken en kringen wel zo zijn geweest, dat er tijdens de diensten meer vrouwen dan mannen aanwezig waren. Bovendien was er nog geen zondagse rustdag, zodat vele mannen verplicht waren te werken. Het is de boze op deze wijze gelukt om het merendeel der leden van de gemeente van Jezus Christus in de dienst als onvolwaardigen uit te schakelen door hun het zwijgen op te leggen.

Opvallend is dat hier gezegd wordt, dat op grond van de wet het de vrouw niet zou zijn toegestaan in de gemeente te spreken en dat zij ondergeschikt zou moeten blijven. Uit het verband blijkt dat deze onderworpenheid hier niet te maken heeft met een erkenning dat de man het hoofd van zijn vrouw is (11:3), maar dat de vrouw een ondergeschikte positie en functie in de geméénte zou hebben. De vraag rijst dan ogenblikkelijk welke wet dit dan wel was, en wie de vrouwen het spreken had verboden. Het Oude Testament schrijft op geen enkele plaats voor, dat de vrouwen zouden moeten zwijgen. Nergens is zo iets te vinden dan alleen in deze tekst in de Corinthebrief.

In het Oude Testament merken wij zelfs, dat meerdere malen de vrouwen in samenkomsten op de voorgrond traden. In Numeri 27 lezen wij van de dochters van Zelaféad, die bij de ingang van de tabernakel voor een gehele volksvergadering spraken tot de invloedrijkste personen in Israël. Er wordt bij vermeld dat de Here zelf hen in het gelijk stelde. Mirjam was een erkende profetes, die met haar vrouwen na de uittocht het koor zong bij het lied van Mozes (Ex. 15).

De profétes Debora richtte het volk Israël en hield zitting onder de Debora-palm (Richt. 4:4,5). In 2 Koningen 22:14 wordt de profetes Hulda genoemd, die met groot gezag in de naam des Heren sprak. God had aan Heman veertien zonen en drie dochters geschonken, die allen in de tempel profeteerden en zongen (1 Kron. 25:5,6). In Ezechiël 13:17 moet de profeet waarschuwen voor de dochters van het volk, die naar eigen inzicht profeteerden. Zij werden niet berispt, omdat zij spraken, maar omdat zij het volk misleidden.

In het Nieuwe Testament lezen wij over een bekende profétes Anna (Luc. 2:36-38). Zo worden ook enkele vrouwen door Jezus genoodzaakt in het publiek te spreken (Luc. 13:13 en Joh. 8:11). Op de Pinksterdag wordt voorspeld dat de tijd aangebroken was, dat zonder enige discriminatie de dochters zouden profeteren en Gods Geest zou vallen op de dienstmaagden (Hand. 2:17,18). Denk ook aan de vier profeterende dochters van de diaken en evangelist Filippus (Hand. 21:9). Het is merkwaardig dat zij, die alles zo letterlijk lezen, dit beslist niet doen, wanneer de apostel schrijft dat het voor de ongehuwden goed is om niet meer te trouwen (7:8,34,35).

In Habakuk 2:20 staat, dat de ganse aarde voor God moet zwijgen. Waarom is dit ook niet van kracht voor de mannen in de gemeente? Geldt niet voor álle bedelingen: 'De boodschapsters (niet boodschappers) van goede tijding waren een grote schare'? (Ps. 68:12). In Filippenzen 4:2,3 schrijft de apostel over Euódia en Syntyche, dat deze vrouwen met hem in de prediking van het evangelie gestreden hadden. Denk ook aan de vrouwen die genoemd worden in Romeinen 16.

In Corinthe vertoefde Paulus geruime tijd in het gezin van Aquila en Priscilla. Het merkwaardige is dat na achttien maanden Priscilla de vrouw, in verband met de prediking het eerst wordt genoemd. Zo legden Priscilla en Aquila aan Apóllos de weg Gods nauwkeuriger uit (Hand. 18:2 en 26). Vergelijk ook Romeinen 16:3 waar Prisclla en Aquila medearbelders van Paulus worden genoemd. Priscilla en Aquila reisden met Paulus van Coninthe naar Syrië (Hand. 18:18).

Zou de aanwezigheid van Priscilla als reisgenote in Corinthe aanstoot hebben gegeven, zodat Paulus zich moest verdedigen met de woorden: 'Hebben wij geen bevoegdheid om een zuster (in de Heer) als vrouw (van Aquila) mee te nemen?'(9:5). Moest ook voor haar nu geld uitgetrokken worden? Een vrouw in de arbeid werd door de Joods gezinde richting niet geaccepteerd. In verband met het profeteren en bidden van de vrouwen in de gemeente kan de apostel nooit bedoeld hebben, dat voor haar een zwijgverbod zou gelden.

Nu is het woord 'spreken' de vertaling van 'lalein' dat ook babbelen of lallen kan betekenen. Sommigen concluderen hieruit dat Paulus zou bedoelen, dat de vrouwen tijdens de dienst niet zouden mogen 'kletsen'. Het is waar dat dit woord deze betekenis kan hebben, maar in dit hoofdstuk gebruikt de apostel ditzelfde woord drieëntwintig maal voor de uitingen van de Heilige Geest. Zo ook in de verzen 27 en 29. In 1 Petrus 4:11 vinden wij dit woord terug in de zin: 'Als iemand spreekt, die spreke als de woorden Gods'. Neen, het gaat hier in dit hoofdstuk niet over 'babbelen' maar over het spreken in tongen en over het profeteren, tot in de laatste verzen toe.

Nu wijst de zinsnede 'want het is haar niet vergund ('toegelaten'in de St. Vert.) te spreken' er wellicht op, dat er reeds een verbod tot spreken was. De vraag is: welke wet heeft dit dan verboden? Er zijn uitleggers die menen dat dit verbod in verband moet worden gebracht met Genesis 3:16, waar gezegd wordt, dat de man over de vrouw zal heersen. Dit wordt evenwel na de zondeval gezegd en nergens staat, dat dit de wil van God zou zijn. Ook is daar geen sprake van een zwijggebod. Wel vermaant de apostel Petrus, dat de mannen hun vrouwen eer moeten bewijzen, daar zij ook medeerfgenamen zijn van de genade des levens (1 Petr. 3:7).

Al spreekt de Schrift nergens van een zwijgplicht der vrouw, buiten de bijbel om waren er ook nog tal van wetten bij de Joden, en wij vinden hier een heenwijzing naar de traditie, maar niet naar de overlevering zoals Paulus ze had overgegeven (11:2). De gewoonte en zeden der Joden verboden de vrouw in de synagoge te spreken. De apostel citeert hier eenvoudig wat de Judaiserende broeders te Corinthe hadden onderwezen. Paulus schreef later over deze 'schijnapostelen', die niet meer het evangelie van Jezus predikten (2 Cor. 11:4,13). Dezen hadden in de jonge gemeente geleerd dat de vrouwen moesten zwijgen, omdat de Joodse overlevering zulks leerde. Wij zouden daarom vers 34 en 35 tussen aanhalingstekens willen zetten, even zo goed als de vertalers dit bijvoorbeeld terwille van het zinsverband deden in Job 42:3,4. In de Talmud, het belangrijkste Joodse schriftwerk naast de Tenach of het Oude Testament, staan voorschriften als: 'Het is een schande voor een vrouw om haar stem tussen de mannen te laten horen'.

De religieuze wereld van de wet is meestal nog harder dan de areligieuze wereld zonder wet. De diskwalificatie van de vrouw kende geen grenzen: de verboden moest zij alle houden, de geboden niet alle. In het ochtendgebed der synagoge dat te vinden is in 'Dagelijkse gebedenboek der Nederlandse Israëlieten voor het gehele jaar'(1882) spreekt de gemeente der wet: 'Geloofd zijt Gij, Eeuwige, onze God, die mij niet als heiden hebt doen geboren worden, die mij niet als slaaf hebt doen geboren worden, die mij niet als vrouw hebt doen geboren worden'. (Ontleend aan de brief aan de Galaten van Dr. P.A.Stempvoort).

Wij concluderen nu dat de apostel hier niet bezig is om een eigen standpunt uiteen te zetten, maar dat hij de uitspraken van de Judaïsten aanhaalt, teneinde deze te beantwoorden. Hijis immers bezig om een serie vragen te bespreken en hij zet als het ware boven elk onderdeel een tussenkopje, dat hij uit de vragenlijst citeert. In hoofdstuk 6:12 horen wij de 'sterken', die niet onder de wet maar onder de genade leven, zeggen: 'Alles is mij geoorloofd', dus een uitdrukking die Paulus zelf meermalen gebruikte. Prompt antwoordt de apostel hierop: 'Maar niet alles is nuttig', of 'maar niet alles bouwt op' (10:23). In 8:8 is het antwoord op de opmerking van de sterken, 'het eten of het niet

eten brengen ons niet bij God', dat wiij daarbij de zwakken niet tot aanstoot mogen zijn. In hoofdstuk 15 schrijft hij, dat sommigen te Corinthe leerden, dat er geen opstanding der doden was. Zo behandelde hij de kwesties over het huwelijk, over het recht zoeken bij ongelovigen, over de onderlinge twisten en over de geestelijke gaven, alle naar aanleiding van de aan hem gestelde vragen.

De Judaisten hadden dus geleerd dat in alle gemeenten de vrouwen behoorden te zwijgen. Zij moesten tijdens de diensten ondergeschikt blijven en als zij gehuwd waren, eventuele kwesties maar met hun eigen mannen thuis bespreken. Dat er vele geschillen waren, blijkt wel uit het aantal vragen die het huwelijks- en het gemeenteleven betroffen. De orthodoxe Jood vond het doodeenvoudig onbetamelijk of schandelijk dat een vrouw in de discussie en bij het bespreken van problemen, zich op één lijn stelde met de man. Het evangelie dat Paulus bracht, stelde evenwel in de gemeente de gelijkheid vast tussen heren en knechten, tussen Grieken en barbaren, tussen mannen en vrouwen.

Wij geloven dat de taal van de judaïserende broeders dus was: 'Laat de vrouwen in de gemeente zwijgen, want het is haar volgens de joodse traditie ook niet toegelaten in de synagoge te spreken. Wanneer ze beslist iets willen weten, moeten zij dit dan maar thuis aan hun eigen mannen vragen. Het is immers voor een vrouw onbetamelijk in de gemeente te spreken'. De woorden 'het is niet vergund' of 'het is niet toegelaten' wijzen op een regel van buiten af en niet vanuit de Schriften. Hier wordt ons dus door Paulus meegedeeld dat de christenen' niet het oor zullen lenen aan Joodse verdichtsels en geboden van mensen, die zich van de waarheid afkeren' (Tit. 1:14).

Het is in dit verband noodzakelijk ook nog een korte verklaring te geven van 1 Timotheüs 2:11-15. Daar staat: 'Een vrouw moet zich rustig, in alle onderdanigheid, laten onderrichten, maar ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden'. Volgens het evangelie dat Paulus verkondigde, is de vrouw de gelijke van de man en dit zette de Joodse traditie op haar kop. De apostel bedoelt te zeggen: Ga nu niet te ver: de vrouwen moeten zich zonder veel ophef laten onderrichten en als zij onderricht

géven, moet er ook geen drukte over gemaakt worden. De christelijke emancipatie van de vrouw gaat niet ineens, maar zij heeft een rustig verloop nodig. In de Talmud staat: 'je kunt beter de wet verbranden dan haar aan een vrouw toevertrouwen' en 'wie zijn dochter in de wet onderwijst, is als iemand die haar tot zonde brengt'. Daarom moest men maar liever niet rondbazuinen dat bij de christenen ook de vrouwen onderwijs ontvingen. Dit geschiedde dan dikwijls door vrouwen (Titus 2:3,4).

Maar ook mannen kregen wel van vrouwen onderricht: Timotheüs was door zijn grootmoeder en moeder onderwezen. Let erop dat Priscilla als helpster van Paulus steeds vóór haar man wordt genoemd. Zij was de voornaamste persoon bij het onderricht aan Apóllos (Hand. 18:26). Prisca en Aquila waren de medearbelders van Paulus (Rom. 16:3). Gezien de verhoudingen in die dagen liet de apostel het evenwel niet toe, dat de vrouwen openlijk aan mannen onderricht gaven of autonitelt overhen hadden. Van een absoluut gebod was evenwel geen sprake. Het zou toch al te dwaas zijn, dat een gelovige vrouw haarongelovige man niet zou mogen onderrichten. Daarom schreef de apostel: 'Want hoe kunt gij' weten, vrouw, dat gij uw man zult redden?' (7:16).

Natuurlijk gold voor een vrouw die onderricht ontving, dat zij onderdanig moest zijn aan haar lesgevers of lesgeefsters. Ook voor haar gold: 'Stelt u dan ook onder zulke mensen, en onder ieder, die medewerkt en arbeidt' (16:16). In Hebreeën 13:7 staat ook voor de vrouw: 'Houdt uw voorgangers in gedachtenis, die het woord Gods tot u hebben gesproken'.

De verzen 13-15 geven dan nog een verduidelijking van het voorafgaande: 'Want eerst is Adam geformeerd, en daarna Eva. En Adam heeft zich niet laten verleiden, maar de vrouw is door de verleiding in overtreding gevallen'. Er staat hier niet dat Adam eerst werd geschapen, maar er wordt een woord gebruikt, dat kneden, modelleren, gestalte geven, betekent. Wij vinden het Griekse werkwoord 'plasso' terug in ons woord 'plastisch'. Wij zouden kunnen lezen: Adam was eerder ontwikkeld dan Eva. Toen Eva er nog niet was, had Adam al een vormingsproces achter de rug. Paulus bedoelt:

zo gaat het ook met de emancipatie van de vrouw. Deze is eeuwen en eeuwen tegengehouden, maar de vrouw zal tot gelijke hoogte komen als de man, want in Christus is er geen verschil. Hij schrijft: 'Eerst Adam, dan Eva! 'Wat een belofte! De orthodoxe theologie zegt evenwel: dat nooit!

Verder merkt de apostel op dat Adam zich niet heeft laten verleiden, want deze zondigde opzettelijk, tegen beter weten in. Eva kon evenwel verleid of bedrogen worden. Zij werd 'door en door bedrogen'(The New Testament in Modern Speech van Richard Francis Weymouth). 'Zij' werd geheel bedrogen' (The Emphasized New Testament: A New Translation door J.B.Rotherham). Daarom is Adam beslist niet de meerdere van Eva.

Tot troost van de vrouw wordt tenslotte naar de meest letterlijke vertaling opgemerkt: 'De vrouw wordt gered door het Kind te baren' (The Centenary Translation: The New Testament in Modern English). Geen vrouw wordt behouden vanwege haar moederschap, want hoe zou het er dan voorstaan met onze ongehuwde zusters? Het Zaad der vrouw is evenwel Jezus Christus. Dit geweldige voorrecht heeft de vrouw gehad en niet de man. Dit alles indien zij - evenals Maria - blijft in geloof, liefde en heillging, met ingetogenheid.

36. Of is het woord Gods bij u begonnen? Of heeft het alleen u bereikt?

Het bevel dat de vrouwen zouden moeten zwijgen in de gemeente was inlijn rechte tegenstelling met de opvatting van Paulus. Daarom komt nu het antwoord aan de judaiserende broeders, die de overlevening der Joden voor uitspraken van God hielden: Is het woord Gods soms van jullie uitgegaan? Is het soms alleen tot jullie doorgedrongen? De boodschapsters van goede tijding zijn een grote menigte, indien men haar tenminste niet functioneel terzijde stelt. Het woord van God komt tot hen doormiddel van de profetie en werkt ook in hen door de tongentaal. Het woord van God is geen kerkelijke traditie, maar deze uitdrukking impliceert een opdracht, zoals er staat: 'Het woord van God kwam tot Johannes, de zoon van Zacharias, in de woestijn' (Luc.

3:2). Het woord van God ging later uit van Jeruzalem naar Judéa en Samaria tot de uitersten der aarde. Dit woord van God wordt tenslotte geïdentificeerd met Jezus Christus, die gevolgd wordt door de heerscharen, die in de hemel zijn (Openb. 19:13).

Het gaat uit om te doen wat God behaagt en te volbrengen alles waartoe Hij het zendt. Het bereikt niet alleen mannen maar ook vrouwen. Het woord van God is niet verkondigd door een christendom onder de wet met allerlei inzettingen en menselijke verordeningen, maar wel door hen die leven naar de koninklijke wet, die der vrijheid, ook voor de vrouw (Gac. 1:25 en 2:8). Dit woord van God kon op de Pinksterdag zijn loop vervolgen door honderdtwintig personen, onder wie 'enige vrouwen en Maria, de moeder van Jezus' (Hand. 1:14). Dit woord Gods komt tot mannen en vrouwen. Vandaar het protest van de apostel tegen de broeders, die een oude lap wilden zetten op een nieuw kleed.

37,38. Indien iemand meent een profeet of geestelijk mens te zijn, laat hij dan wèl weten, dat het geen ik u schrijf, een gebod des Heren is. Maar als iemand hiermede niet rekent, dan wordt met hem niet gerekend.

De apostel verkondigt het evangelie van het Koninkrijk der hemelen, een zuiver geestelijke zaak. Dat heeft niets te doen met gewijde kleding, een doekje of hoedje op het hoofd, het eten of niet eten van spijzen, het houden van ceremoniën, sabbatsrust of voorgeschreven zondagsheiliging, of met de discriminatie van de vrouw. Een profeet heeft de aandacht op de onzienlijke wereld gericht.

Daar ontvangt hij zijn visioenen en hoort hij wat de Geest tot de gemeente zegt. Een 'geestelijk mens' is een geestelijk begaafde, een pneumatikos, dus ook een tongenspreker. Hij zal moeten inzien dat de prediking van de apostel de gehele raad Gods ontvouwt. Er is hier sprake van een gebod des Heren in tegenstelling met de geboden en inzettingen van mensen, die alle zich bezighouden met de uitwendige en zienlijke dingen. Het gaat hier natuurlijk in het bijzonder over de Joodse instellingen die niet verbonden konden worden met hetgeen

Jezus had geleerd. Jezus zelf had al gewaarschuwd tegen de zuurdesem van de Farizeeën en schriftgeleerden, die geboden en lasten oplegden, die te zwaar waren om te dragen en die leningen van mensen verkondigden.

Een ware profeet en een geestelijk begaafde moeten door Gods Geest weten, dat hetgeen de judaiserende broeders leerden, ongeestelijk was. Dezen werden geleid door de wereldgeesten, die evenals de aardse gezagsdragers slechts kunnen ordenen en bij elkaar houden door regels en geboden uit te vaardigen. De apostel schreef in Colossenzen 2:20-23 over het zich bezig houden met ,raak niet, smaak niet, roer niet aan; dit alles zijn dingen, die door het gebruik teloor gaan, zoals het gaat met voorschriften en leringen van mensen'. Hij sprak in dit verband van een eigendunkelijke godsdienst, schijnbare nederigheid, kastijding van het lichaam door onthouding en vasten, alles zonder waarde, maar slechts dienende om het vrome, religieuze vlees te bevredigen. De ware aanbidders dienen evenwel de Vader in geest en in waarheid. Dit doen ook de zusters in de gemeente en zij worden door onze Heer op geen enkele wijze achtergesteld.

'Maar indien iemand onwetend is, die zij onwetend' luidt de Statenvertaling, die het oorspronkelijke het letterlijkste weergeeft. Paulus weet heel goed, dat mensen aan wie het evangelie van het Koninkrijk der hemelen verkondigd is en die toch aan het oude blijven vasthouden, niet te bereiken zijn. Ze moeten dan maar achterblijven. Ze blijven onwetend aangaande de geestelijke wereld. Ze hebben alleen in de zienlijke wereld een inbreng. Zo kon ook de Heer de blinde leidslieden niet doorzijn prediking tot het ware licht brengen. Aan hen werd vervuld: 'Met het gehoor zult gijhoren en gij zult geenszins verstaan, eu ziende zult gijzien en gij zult geenszins opmerken'(Matth. 13:14).

39,40. Zo dan, mijn broeders, streeft ernaar te profeteren, en belemmert het spreken z'n tongen niet. Laat alles betamelijk en ingoede orde geschieden.

Wij zagen al eerder dat het woord 'adelphos' zowel op broeders als op zusters kan zien. De 'broeders' zijn hier allen de geest-'verwanten' in de Heer, dus mannen en vrouwen. Wanneer de apostel werkelijk had bedoeld, dat de vrouwen in de gemeente moesten zwijgen, zou hij hier niet schrijven, dat de glossolalie niet belemmerd mocht worden. Nu hij evenwel duidelijk uiteengezet had, dat de vrouwen wél mochten bidden, profeteren en in tongen spreken, volgt de logische conclusie dat men dan het spreken in tongen aan niemand mocht verbieden en dat allen mochten profeteren.

Allen worden hier opnieuw opgewekt om naar de gave der profetie te streven, want deze is de hoogste geestesuiting (12:30 en 14:1). Het woord 'streven' wijst alle passiviteit van de christen van de hand. Deze gave is latent in ieder pneumatisch of geestelijk mens aanwezig. Ze moet slechts tot ontwikkeling worden gebracht, zoals ook de natuurlijke talenten niet vanzelf openbaar worden. Men kan deze ontplooien door er voortdurend mee bezigtezijn. Menleest immers alles over zijn studievak en oefent zich zoveel mogelijk. Wie profeteren wil, zal voortdurend bezig moeten zijn met de dingen die boven zijn. Hij zal het Woord Gods moeten bestuderen om hierin de leidraad en toetssteen te vinden voor zijn godsspraken. Hoe beter de profeet in de Schriften is gefundeerd, hoe zuiverder zijn profetieën kunnen zijn. De ware profeet zal deze innerlijke drangvan de Geest bezitten, want deze wil hem onderwijzen in de gedachten van onze Heer. Jezus zei immers: 'Hij (de Geest) zal het uit het mijne (mijn Woord) nemen en het u verkondigen' (Joh. 16:14).

Nu zou men kunnen zeggen dat niet leder muzikaal is of technisch begaafd, maar ieder ontwikkeld mens moet wel kunnen lezen en zijn gedachten onder woorden kunnen brengen. Zo komt de geestelijke mens tot volwassenheid, indien hij zich bezighoudt met het plan en de gedachten van God en leert deze in woorden en zinnen te uiten. 'Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God' (1 Petr. 4:11).

De profeet is een christen, die niet alleen tijdens de gemeentesamenkomst geestelijk denkt, maar die zijn gehele leven hierop heeft gericht. Wanneer ongeestelijke mensen profeteren, zal de onvruchtbaarheid er van opgemerkt worden. De gemeente zal door

zijn profetieën niet opgebouwd, vermaand of bemoedigd worden. Bovendien loopt zo'n vleselijke profeet het gevaar, dat hij zijn profetieën misbruikt om mensen met wie hij in twist leeft - en dat komt bij ongeestelijken veelvuldig voor - op hun nummer te zetten en openlijk of bedekt aan te vallen.

Eenmaal liet de Heer zijn Geest die op Mozes rustte, ook neerdalen op zeventig oudsten. Jozua was bang dat hierdoor het gezag van Mozes zou geschaad worden. Hij durfde er evenwel niet veel van te zeggen, omdat alles langs de wettelijke en ordelijke weg in de tabernakel had plaats gevonden. Twee van de oudsten waren evenwel op dat ogenblik in de legerplaats beginnen te profeteren. Jozua vernam dit en zag het als een doorbreking van de gestelde regels en hij sprak: 'Mijn heer, belet het hun'. Mozes merkte evenwel volgens de septuaginta op: 'Zijt gij afgunstig om mijnentwille? En wildet gij dat al het volk des Heren profeten waren, wanneer de Heer zijn Geest op hen gelegd heeft?' (Num. 11:29). Mozes profeteerde hier evenals Joël later van een algemene uitstortingvan Gods Geest over 'alle vlees', zoals de Heer dit bedoelde voor ónze bedeling. Mannen zowel als vrouwen zullen in de gemeente naar de gave der profetie streven, 'want gij kunt allen één voor één profeteren' (vs 31).

De judaisten in Coninthe waren geprikkeld en jaloers dat de pinksterzegen zo algemeen in de gemeente voorkwam. Zij wilden het christendom terugvoeren naar de beperkingen van het Jodendom. Zij waren 'de valse apostelen' die langs deze weg de gemeente dreigden te verscheuren. Anderen waren eerlijk, maar zij waren ondanks hun betere motieven ook op het verkeerde pad. De goddelijke regel die de apostel evenwel bekend maakte, was, dat de vrouw zowel als de man deel had aan de opbouwvan de gemeente. De betamelijkheid was die van de antiekewereld.

Zo staat bijvoorbeeld in de 'Regel der gemeenschap' in de rollen van de Dode Zee: 'De priesters zitten op de eerste rang, de oudsten op de tweede en de overigen van het volk ieder op zijn rang. Men mag niet voor zijn beurt en voor zijn rang spreken'. Paulus bedoelt dat men in de samenkomst van de gemeente niet de gewone fatsoensnormen met voeten mag treden onder de slogan 'waar de Geest des Heren is, is

vrijheid'. Met de 'goede orde' worden de regels bedoeld, waaraan ook bijvoorbeeld het politieke, staatkundige en sociale leven onderworpen zijn. Zo behoren deze twee woorden de charismatische gaven te begeleiden. Men mag geen chaos toelaten, 'want God is geen God van wanorde, maar van vrede' (vs 33).

HOOFDSTUK 15

1,2. Ik maak u bekend, broeders, bet evangelie, dat ik u verkondigd heb, dat gij ook ontvangen hebt, waar in gij ook staat, waardoor gij ook behouden wordt, indien gij het zó vasthoudt, als ik het u verkondigd heb, en lever geefs tot geloof zoudt gekomen zin.

Vanuit de besprekingen over de geestelijke gaven wordt ons zonder enige inleiding of overgang een nieuw onderwerp gepresenteerd. Dat de apostel hier zo uitvoerig over de opstanding der doden spreekt, was wellicht naar aanleiding van het feit, dat sommigen dit belangrijke leerstuk niet onderschreven (vs 12). Zijn uitvoerige bespreking van dit vraagstuk berust geheel op zijn zienswijze op de geestelijke wereld en op zijn leer van het Koninkrijk der hemelen. Hij begint erop te wijzen, dat het geloof in de opstanding nietalleen een onderdeel was van zijn prediking, maar tevens een hoogtepunt. Hij had van meet af aan het evangelie gebracht van Jezus en van de opstanding (Hand. 17:18,32).

Enkele vrije vertalingen beginnen daarom met de woorden: 'Ik herinner u aan het evangelie, dat ik heb gepredikt'. De uitspraak 'lk maak u bekend' betekent dan dat de apostel uitvoeriger dan ooit te voren over dit onderwerp gaat uitweiden. Deze uitdrukking loopt parallel met die in 1 Thess. 4:13. Wie geen inzicht heeft in de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen, zal weinig begrijpen van de toestand van de mens na diens sterven en ook nietvan deoverwinning op de dood door de opstanding. Voor een goed begrip kunnen wij' ons zeker niet op het Oude Testament oniënteren, want de horizon van de gelovige in de oude bedeling bleefvrijwel beperkt tot die van de zichtbare wereld.

Velen noemen wel enkele teksten in het Oude Testament die op een opstanding der doden zouden wijzen, maar die toch op de keper bezien niet ter zake dienende zijn. Zo noemt men Ezechiël 37:1-4, maar daar is sprake van het herstel van het Israël Gods, uitgebeeld door het bijeenkomen van de dorre doodsbeenderen. In job 19:25-27 spreekt Job over een op handen zijnde genezing, die zijn geschonden

huid van binnen uit zou ondergaan: 'Dat ik mij zal oprichten achter mijn huid'. Er is daar sprake van een 'Verlosser' die leeft en die hem het goede zou doen aanschouwen. Aan Jobs leven werden daarom nog honderdveertig jaren toegevoegd. Er is hier dus wel sprake van een herstel, maar niet van een opstanding. In Psalm 73:24 staat: 'Gij zult mij leiden door uw raad, en daarna mij in heerlijkheid opnemen'. Hier wordt toch ook slechts vaag de opstanding aangeduid. Wanneer het licht van het nieuwe verbond erop schijnt, zou men aan het ontwaken der doden kunnen denken. Duidelijker is in dit opzicht jesaia 26:19, waar we lezen: 'Herleven zullen uw doden - ook mijn lijk - opstaan zullen zij. Ontwaakt en jubelt, gij, die woont in het stof! Want uw dauw is een dauw van licht; en de aarde zal aan de schimmen het leven geven'. Daniël 12:2 geeft nog de scherpste omschrijving van de opstanding: 'Velen van hen die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken, dezen tot eeuwig leven en genen tot versmading, tot eeuwig afgrijzen'.

Abraham geloofde dat God machtig was om zijn zoon uit de doden op te wekken (Hebr. 11: 19). Daar is dus sprake van een eerste heenwijzing in het oude verbond naar de opstanding. Martha geloofde ook in de opstanding, want zij beleed aangaande haar gestorven broer: 'Ik weet, dat hij zal opstaan bij de opstanding ten jongsten dage' (Joh. 11:24). De Farizeeën beleden de opstanding en de Sadduceeën loochenden haar (Marc. 12:18 en Hand. 23:8). Jezus sprak over de opstanding der rechtvaardigen (Luc. 14:14).

In Johannes 5:29 is sprake van een opstanding ten leven en van een opstanding ten oordeel. Dit lezen wij ook in Openbaring 20:12,15, evenals in Daniël 12:2. In 1 Thessalonicenzen 4:16,17, Romeinen 14:9 en in 1 Corinthiërs 15 blijkt, dat bij Paulus het heil zijn hoogtepunt vindt in de opstanding der doden. Men ontvangt dan een volkomen lichaam, dat evenwel geestelijk is, dus behoort tot de onzienlijke wereld. Er is dan ook geen huwelijk en ook geen gezin. Het geestelijke lichaam bezit evenwel de macht om een stoffelijke en zichtbare verschijningsvorm aan te nemen en het is onsterfelijk.

Aangaande het evangelie worden hier vijf opmerkingen gemaakt:

1. Het moet 'verkondigd' of gepredikt worden: 'Gaat dan heen in de gehele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganse schepping , (Marc. 16:15).

2. Het moet 'ontvangen' of geloofd worden: 'Doch allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij' macht gegeven om kinderen Gods te worden' (Joh. 1:12).

3. Men moet erop 'staan', erop steunen en het gehoorzamen: 'Om gehoorzaamheid des geloofs te bewerken'(Rom. 1:5).

4. Men wordt erdoor 'behouden': 'Het is een kracht Gods tot behoud voor een ieder die gelooft'(Rom. 1: 16).

5. Men moet het 'vasthouden': 'Laten wij de belijdenis van hetgeen wij hopen, onwankelbaar vasthouden'(Hebr. 10:23).

De Corinthiërs zullen wel bij het aanhoren van deze woorden op het driemaal herhaalde ook hun amen hebben geroepen. Ook zij hadden het ontvangen, ook zij hadden er hun steun in gevonden en ook zij waren erdoor gered, evenals de andere christenen waar ook ter wereld vertoevende. De grote voorwaarde was evenwel om het zo vast te houden als de apostel het had verkondigd. Het gaat hier dus in het bijzonder om het evangelie van het Koninkrijk dat door Paulus niet was vermengd met Joodse zuurdesem. Deze unieke boodschap die het denken vernieuwt, maakt ook geheel andere mensen.

Elke afwijking ervan belet de doorwerking ot het volle behoud en doet het doel missen. Paulus schreef zelfs, dat men bij afwijking van zijn evangelie tevergeefs had geloofd en hij vervloekte in Galaten 1:8,9 een ieder, die een andere boodschap verkondigde. Dwalingen zijn gevaarlijk. je kunt en moogt niet met Gods Woord marchanderen of er een loopje mee nemen. Alleen langs de weg van de waarheid wordt men gered. 'Tevergeefs' geloofd hebben is een verschrikkelijke zaak, want er is een afval der heiligen! Dit gold in dit verband voor de Judaïsten, maar ook voor sommigen die de opstanding der doden loochenden.

3,4. Want vóór alle dingen heb ik u overgegeven, hetgeen ik zelf ontvangen heb: Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften, en Hij is begraven en ten derde dagen opgewekt, naar de Schriften,

'Vóór alle dingen' betekent: in de eerste plaats, als het belangrijkste, als de hoofdsom, of als beginsel. De opstanding is immers een zeer belangrijk leerstuk. Dit was niet in het denken van Paulus opgekomen, maar de broop gekomen, maar de broeders en zus opgekomen, maar de broeders en zusters die hem het evangelie op betrouwbare wijze overgeleverd hadden, geloofden erin. Hij. had deze kennis niet alleen nauwkeurig ontvangen, maar ook volkomen verwerkt en daarna doorgegeven. De apostel vat nu de hoofdzaak van de zekerheid der opstanding in vier punten samen:

a. Christus is gestorven. b. Hij is begraven. c. Hij is opgewekt. d. Hij is verschenen.

Let wel dat de apostel niet zegt Jezus is gestorven, maar wel Christus is gestorven. In de Schriften waarop hij een beroep doet, gaat het niet allereerst over de mens Jezus van Nazareth, maar over de Messias of de Christus, dat is de Gezalfde met de Heilige Geest. In Hem is de gemeente begrepen. Christus is het hoofd van de nieuwe mensheid en in Hem neemt deze haar plaats in de onzienlijke wereld in. Met Hem is zij samengegroeid in zijn dood en met Hem is zij opgestaan. Dat de mens Jezus ook de Christus was, had God zelf in het nieuwe verbond geopenbaard en valt dus buiten de eigenlijke bewijsvoering van de apostel (Matth. 16:17).

Verder worden de profetieën der Schriften pas helder, wanneer het licht van het nieuwe verbond erop schijnt. Daarom moest Jezus de Emmaüsgangers de ogen openen, opdat zij konden geloven wat Mozes en de profeten over zijn lijden en opstanding hadden gesproken. Zo lezen wij bijvoorbeeld in Psalm 16:8-11 in de septuagint: 'Ik zag de Here te allen tijde voor mij; want Hij is aan mijn rechterhand, opdat ik niet wankelen zou. Daarom is mijn hart verheugd en mijn tong verblijd, ja, ook mijn vlees zal nog een schuilplaats vinden in hope,

omdat Gij mijn ziel niet aan het dodenrijk zult overlaten, noch uw heilige ontbinding doen zien. Gij hebt mij wegen ten leven doen kennen; Gij zult mij vervullen met verheuging voor uw aangezicht'. Petrus citeerde op de Pinksterdag deze teksten als bewijs dat de Christus moest sterven en opstaan (Hand. 2:25-28). Paulus beriep zich op de Schriften, toen hij te Antiochië tot de 'mannen van Israël en vereerders van God' sprak: 'Wij verkondigen u, dat God de belofte, die aan de vaderen geschied is, aan ons, hun kinderen, vervuld heeft door Jezus op te wekken, gelijk in de tweede psalm geschreven staat: 'Mijn zoon zijt Gij; Ik heb U heden verwekt'.

Wat het verzoenend lijden en sterven van Christus betreft, vinden wij in jesaia 53:12 geprofeteerd: 'Omdat hij zijn leven heeft uitgegoten in de dood, en onder de overtreders werd geteld, terwijl hij toch veler zonden gedragen en voor de overtreders gebeden heeft'. Van zijn begrafenis zegt dan deze profeet in vers 9: 'Men stelde zijn graf bij de goddelozen; bij de rijke was hij in zijn dood'. Indirect vinden wijin Hosea 6:2 ook een heenwijzing naar de opstanding van Christus: 'Hij* zal ons na twee dagen doen herleven, ten derden dage zal Hij ons oprichten'. Toenjezus stierf, werd zijn geest weer verenigd met de Heilige Geest, die Hem verlaten had. Hij herleefde dus in de geestelijke wereld, toen Hij' stierf. In het dodenrijk behaalde Hij als levende zijn triomfen en Hij stond ten derden dage op in de zichtbare wereld. Zo is ónze opstanding ook een proces van herleving dat in de inwendige mens aanvangt.

Wij denken ook aan schaduwachtige typen als Jona, wiens verblijf in de vis een profetische aanduiding was. Jezus sprak dienaangaande: 'Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten in de buik van het zeemonster was, zo zal de Zoon des mensen in het hart der aarde zijn, drie dagen en drie nachten' (Matth. 12:40). Zo ook sprak de apostel dat Abraham zijn zoon Izak bij wijze van spreken door de opstanding uit de doden had teruggekregen (Hebr. 11:18,19).

Ook de verzoening der zonden was naar de Schriften, want de bloedige, schaduwachtige offers wezen alle op de schulddelging. Dit alles overziende, sprak Johannes de Doper aan het einde van de óude

bedeling: 'Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt' (Joh. 1:29).

Tussen het begraven en het opgewekt worden, ligt de tijdsruimte waarin de gebeurtenissen zich zuiver in de geestelijke wereld afspeelden; dus die kunnen niet als bewijs worden aangevoerd. De prediking van Jezus tot de geesten in de gevangenis wordt daarom niet vermeld (1 Petr. 3:19). Bij het woord 'opwekken' kunnen wij denken aan een slapende die wakker wordt gemaakt door een ingrijpen van buiten af. Wie slaapt, leeft wel, maar is onttrokken aan de activiteiten van de zichtbare wereld. Jezus vertoefde na zijn sterven naar de inwendige mens in het dodenrijk en werd door de Geest van God opgewekt (Rom. 8:1 l). Toen stond Hij op om met een verheerlijkt lichaam ook in de zichtbare wereld aanwezig te kunnen zijn.

5,6. en Hij is verschenen aan Céfas daarna aan dé twaalven. Vervolgens is Hij verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, van wie het merendeel thans nog in leven is, doch sommigen zijn ontslapen.

Hoewel niemand getuige was geweest van de opstanding zelf, hadden velen de verschijning van Christus gezien. Allereerst wordt hier dan Céfas of Petrus genoemd. In Corinthe had deze apostel immers groot gezag, want er waren er die zich naar hem hadden genoemd. Het evangelie van Lucas verhaalt, dat de discipelen zekerheid van de verrijzenis kregen, doordat de Heer 'aan Simon was verschenen'. Paulus schrijft niet dat de Heer het eerst aan Céfas was verschenen, maar deze is de kroongetuige, de primus inter pares, dat is de eerste onder zijns gelijken. De vrouwen worden niet vernoemd, want de woorden van Maria van Magdala, Johanna en Maria, de moeder van Jacobus, kwamen als 'zotteklap' over. Het getuigenis van een vrouw was niet geldig, wel een bewijs hoe de verhoudingen ten opzichte van de vrouw in die tijd nog waren. Wanneer Petrus evenwel zijn ervaringen vertelt, wordt de opstanding van de Heer voor de andere discipelen een vaststaand feit (Luc. 24:34).

Na Petrus komt het getuigenis van de andere apostelen, die hier met 'de twaalven' worden aangeduid. Daar Matthias ná de hemelvaart als apostel gekozen werd, ziet deze verschijning misschien op die 'aan de élven zelf, terwijl ze aanlagen'. Paulus vat de verschijningen aan de discipelen zonder Judas en zonder Thomas, en later weer met Thomas, waarschijnlijk samen met die in de andere evangeliën (Joh. 20:19-29, Marc. 16:14, Luc. 24:37).

De verschijning aan meer dan vijfhonderd broeders en zusters (adelphol) wordt in de evangeliën nergens venneld. Misschien ziet deze gebeurtenis op de mededeling in Mattheüs 28:10,16, waar jezus de 'broeders' op een berg in Galiléa om Zich wil verzamelen. Wellicht zijn daar ook de ontslapen heiligen uit Mattheüs 27:52,53 tegenwoordig geweest, want er staat dat dezen na hun opstanding in de heilige stad, het nieuwe jeruzalem, kwamen, 'en verschenen aan velen' (letterlijke vertaling). Dan zouden hun verschijningen niet opeenvolgend zijn geweest, maar tegelijkertijd. Zo zal de Heer bij zijn komst opnieuw aan velen verschijnen, als Hij geopenbaard zal worden 'en zij Hem zullen zien, gelijk Hij is' (1Joh. 3:2). Hier is dus sprake van een verschijning aan gewone gemeenteleden, zoals die ook onder de honderdtwintig in de opperzaal aanwezig waren.

Het woordje 'verschenen' wordt ook in vele vertalingen weergegeven door 'gezien'. Dit laatste betekent allereerst een zien met het natuurlijke oog. Jezus was na zijn opstanding geen geestverschijning, want Hij at en dronk met zijn discipelen. Nu was het mogelijk dat men met het natuurlijke oog Jezus 'zag' zonder dat men Hem herkende: Hij verscheen soms in een andere gedaante (Marc. 16:12).

Denk aan de Emmaüsgangers en aan Maria van Magdala bij het graf Bij verschijnen denken we ook aan een wezensherkenning in de geestelijke wereld. Zo schreef Johannes: 'wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd'. Wanneerde apostel spreekt over de vijfhonderd broeders, van wie de meesten nog in zijn tijd leefden, moeten wij wel veronderstellen dat hij verschillenden van deze getuigen kende. De meest sceptische lezers moesten daarom dit getuigenis als vaststaand aanvaarden. Er was dus een rijkdom van bronnenmaterlaal om het opstandingsfeit te bevestigen. Het kruislijden van jezus op Golgotha

wordt meestal gedateerd op 29 n.C. Paulus schreef zijn brief aan de Corinthiërs omstreeks 55 n. C. Er was dus ruim een kwart eeuw voorbijgegaan, zodat gemeld kon worden dat enkelen waren ontslapen in het geloof aan de opgestane Heer en in het geloof aan hun eigen toekomstige opstanding. Wie ontslaapt, is niet dood, maar slechts onttrokken aan het natuurlijke leven, evenals iemand die slaapt. Hij moet alleen maar wakker worden gemaakt en opstaan.

7. Vervolgens is Hij verschenen aan Jacobus, daarna aan al de apostelen;

Met Jacobus moet bedoeld zijn de halfbroeder van Jezus. Paulus noemt hem in de Galatenbrief, de broeder des Heren. Zijn andere broers waren: Jozef, Simon en Judas (Matth. 13:5 5). Aanvankelijk geloofden zij niet in Jezus, maar later vinden wij hen terug in de opperzaal onder de honderdtwintig (Joh. 7:5 en Hand. 1:14).

Jacobus wordt dan de belangrijkste figuur in de gemeente te Jeruzalem en hij behoorde met Petrus en Johannes tot de drie steunpilaren van de kerk in de apostolische tijd. Hoogstwaarschijnlijk presideerde hij het apostelconvent te Jeruzalem en na zijn toespraak besloot men, dat de heidenen zich niet aan de joodse wetten en ceremoniën behoefden te onderwerpen. Hij is ook de schrijver van de brief van Jacobus. Ongetwijfeld heeft het onderhoud dat de Heer na zijn opstanding met hem had, een gunstige omkeer in zijn leven bewerkt, die hem tot apostel maakte.

Onder de apostelen die nu verder genoemd worden, kunnen wij dus ook Jacobus rekenen. Wat Petrus was In de rij der twaalven, was Jacobus voor de grote groep dienstknechten des Heren, die ook de naam van apostel, afgezant of gezondene droegen. Zo is er sprake van 'apostelen of afgevaardigden der gemeente' (2 Cor. 8:23, Fil. 2:25).

Ook Barnabas wordt in Handelingen 14:4,14 apostel genoemd. Hij was een leviet enwoonde te Jeruzalem, waar hij een akker bezat en deze verkocht ter wille van de zaak des Heren. Ongetwijfeld behoorde hij ook tot hen, die de verschijningen van Jezus hadden meegemaakt.

Hij behoorde dan tot hen, die 'getuigen van Christus' opstanding' waren geweest (Hand. 1:22). Het is ook mogelijk dat we moeten lezen: daarna is Hij gezien door Jacobus alleen, vervolgens door de apostelen tezamen, toen Hij werd opgenomen van de Olijfberg naar de hemel. Dan verwijst Paulus ons naar de apotheose (schitterend slotstuk) van zijn opstanding: de hemelvaart, want Jezus zit dan voortaan op de troon des Vaders en heeft alle macht in hemel en op aarde.

8,9. maar het allerlaatst is Hij ook aan mij verschenen, als aan een ontijdig geborene. Want ik ben de geringste der apostelen, niet waard een apostel te heten, omdat ik de gemeente Gods vervolgd heb.

Op het allerlaatste nippertje werd Paulus toegevoegd. Hij kwam ook in de rij der apostelen die Jezus hadden gezien, maar op een tijdstip dat men dit niet meer kon verwachten. Hij was tussen de apostelen 'de'(en niet'een'), ontijdig geborene, dus de misdracht. Vele Engelse vertalingen hebben 'abortion'. Zij gebruiken het latijnse woord abortus, dus de miskraam in de periode, waarin het foetus nog niet buiten de moederschoot kan leven.

De apostelen hadden Jezus gezien, nadat zij in het Koninkrijk Gods waren geboren, maar Paulus zag Hem, toen hij nog een 'ongelovige' was, een mens zonder leven. Hij was immers toen nog geen 'kind' van God en toch kon hij in deze brief zeggen: 'Ben ik geen apostel? Heb ik niet Jezus, onze Here, gezien?' (9:l). Een misgeboorte werd door de Joden veracht. Jobs bittere klacht was: 'Waarom was ik niet als een misgeboorte, die weggestopt wordt, als kinderkens, die het licht niet aanschouwden?' (Job 3:16). Psalm 58:9 spreekt over 'de misdracht van een vrouw, die de zon niet heeft gezien'.

Paulus had Jezus gezien, niet in een visioen of in een droom, maar de Heer was Hem verschenen, zoals ook aan de apostelen na zijn opstanding. Zijn gedaante was al veranderd en zijn gelaat straalde schitterender dan de glans der zon, Dit gebeurde op de weg naar Damascus, toen hij de gemeente Gods als een roofzuchtig dier ten

bloede toe vervolgde. Hij stond dus wel onderaan op de lijst der apostelen. Hij was als een brandhout uit het vuur gerukt. Hij had geen rijpings- of groeiproces gekend. Hij was een dood en onvoldragen kind, dat de naam mens niet waard is. God had hem wel met geweld moeten 'halen', niet normaal zoals de andere apostelen die Jezus vrijwillig waren gevolgd. Maar de Heer had tot deze dode gezegd: 'Leef.

10,11. Maar door de genade Gods ben ik, wat ik ben, en zijn genade aan mij is niet tevergeefs geweest, want ik heb meer gearbeid dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is. Daarom dan, ik of zij, zo prediken wu, en zo zijt gij tot geloof gekomen.

Paulus kon alleen maar roemen in de genade die hem bewezen was. Deze genade was wel bijzonder overvloedig geweest. God had hem immers in de bediening gesteld, hoewel hij vroeger een godslasteraar en een vervolger en een geweldenaar was. Hem was evenwel ontferming bewezen, omdat hij het in zijn onwetendheid en uit ongeloof had gedaan (1 Tim. 1:13,14).

Paulus roemde erop dat de Heer Zich niet had vergist, toen Hij hem op de weg naarDamascus hadgeroepen. De Meesterwistwat de diepste verlangens in deze fanatieke ijveraarwaren: honger en dorst naar gerechtigheid en de wil om God volkomen te dienen. Paulus jaagde als zovelen in Israël een wet ter gerechtigheid na, maar hij kwam niet aan de wet toe, omdat hij niet uitging van geloof, maar van vermeende werken (Rom. 9:31,32). Hij had een geweldige ijver, maar zonder verstand.

Toen evenwel het juiste inzicht kwam, werd hij een rechtvaardige door het geloof in de vergiffenis van zijn zonden. Toen werd zijn ijver genicht op de arbeid in dienst vanJezus Christus en van de gemeente. Paulus had meer gearbeid dan anderen. Het werkwoord 'arbeiden' betekent hier dat hij zich had afgetobd, zodat hij er moe van was geworden. Wij vinden hetzelfde woord ook in Johannes 4:6, waar staat, dat Jezus 'vermoeid was' van de tocht. Paulus had zwaar werk te verrichten, want het resultaat was dat hij getuigen kon: 'In moeiten

veel vaker, in gevangenschap veel vaker, in slagen maar al te zeer, in doodsgevaar menigmaal'(2 Cor. 11:23-29). Dezelfde genade die hem op de weg naar Damascus betoond werd, maakte hem ook sterk in zijn strijd tegen de boze machten, en tegen de engel van satan die hem in duizenden verdrukkingen als met vuisten sloeg. Had de Heer hem niet herinnerd aan deze genade, toen Hijsprak: 'Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid'? (2 Cor. 12:9).

Paulus was de geringste in de rij der apostelen, omdat hij buiten de gewone orde om was geboren, maar hij was ook een buitenbeentje vanwege de vervolgingen, de geselslagen, de noden en de verdrukkingen die hij moest verduren. 'De genade van God met mij' betekent: de genade Gods samen met mij. Het woordenboek wijst in verband met het voorzetsel 'met' op Johannes 21:3, waar staat, dat de discipelen 'samen met' Petrus gingen vissen. Paulus was dus niet uitgeschakeld door de genade, maar deze werkte nauw met hem samen. De genade kan immers in de verkondiging van het woord niet alleen werken. Te zamen met de mens is de genade in staat heerlijke resultaten te bereiken. De genade is de volle rijkdom, bestaande in vergeving der zonden, in aanneming als kind van God, in de doop met de Heilige Geest en in de ontplooiing van de geestelijke gaven. Vandaar dat er sprake is van rijkdom van genade en menigerlei genade.

Hoe verschillend de apostelen ook in het verleden waren, allen brachten zij op deze wijze het evangelie der genade en predikten zij dezelfde opstanding van Christus. Allen die tot het geloof komen, hebben dit te danken aan de genade, die samenwerkt met de mens, want deze is Gods medearbelder. Daarom verkondigen ook alle geroepen predikers die door dezelfde Geest worden gedreven, dat Jezus Christus uit de doden is opgestaan. Vanuit deze basisgedachte benadert nu de apostel in de volgende perikoop het algemeen christelijke geloof in de opstanding der doden, die aanvangt niet de wedergeboorte en triomfeert door het functioneren van een geestelijk lichaam.

12. Indien nu van Christus gepredikt wordt, dat Hij uit de doden is opgewekt, hoe komen sommigen onder u ertoe te zeggen, dat er geen opstanding der doden is?

Er is nog een laatste probleem dat moet worden opgelost en dat in verband staat met de prediking van het evangelie van Jezus Christus. Hoewel door apostelen en leraars duidelijk als fundamentele waarheid 'in alle gemeenten der heiligen' gepredikt was, dat Jezus uit de dood was verrezen, waren er leden te Corinthe, die de opstanding slechts als een eenmalig feit zagen. Zo zullen ook wel Hymenaéüs en Philétus hebben geleerd, dat met de opstanding van Jezus, 'de opstanding reeds had plaats gehad' (2 Tim. 2:18). Voor hen was de wedergeboorte het wandelen in nieuwheid des levens (Rom. 6:4). Zong men niet: 'Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden' en zag dit niet op een herstel naar de inwendige mens (Ef. 5:14). Men begreep dus niet, dat de opstanding een proces is, dat eenmaal zijn hoogtepunt zal bereiken in de overwinning van het geestelijke lichaam op de stof, of in het veranderen van het vernederde lichaam in een verheerlijkt lichaam, in een punt des tijds.

In Corinthe was geen loochening van het geestelijke leven, geen rationalistische beschouwing, die alleen met de Stof rekent, maar een ingeslopen dwaling uit de Griekse filosofie. Paulus was op zijn tweede zendingsrels al te Athene hiermee in conflict gekomen, toen men na zijn prediking over de opstanding, spottend sprak: 'Wij zullen u hierover nog wel eens horen' (Hand. 17:32).

Het verkrijgen van een opstandingslichaam was voor de Grieken geen aantrekkelijke zaak, want volgens hun gedachten kwam het kwaad zoals honger, pijn en smart, juist vanuit het lichaam voort. Men begon pas werkelijk te leven als men niet meer aan de stof was gebonden. Men leerde dat bij het sterven, de ziel uit de gevangenschap van het lichaam wordt verlost, zoals een vlinder uit haar cocon. De broeders in Corinthe leerden dus: je krijgt het echte leven pas door de dood heen. Voor hen was de dood een afsterven van zonden en ziekten en 'een doorgang tot het eeuwige leven' (zondag 16 Catechismus). Bij deze begrippen is de dood dus niet de laatste vijand, maar een verlosser. Er waren sommige gemeenteleden die meenden, dat het hogere leven

zich slechts ontplooien kon, indien het niet meer gebonden was aan plaats en tijd. Een juist inzicht in een verheerlijkt, geestelijk opstandingslichaam hadden zij dus niet.

13,14. Indien er geen opstanding der doden is, dan is ook Christus niet opgewekt. En indien Christus niet is opgewekt, dan is immers onze prediking zonder inhoud, en zonder inhoud is ook uw geloof.

Paulus begint nu vanuit deze dwaling een aantal logische consequenties te noemen en hij toont daarbij aan tot welke absurditeiten men dan komt. Paulus zet deze 'christen-Sadduceeërs' niet uit de gemeente. Hun valse leer had haar oorsprong in het heidense, wijsgerige denken. Schreef hij later niet dat hijzelf ook in zijn onwetendheid had gehandeld? (1 Tim. 1:13).

Hij kon daarom begrip opbrengen voor afwijkingen die men van huis uit mee had gekregen. Daarom wilde de apostel beiden, joden en heidenen, overtuigen van de waarachtigheid van de leer van het Koninkrijk der hemelen. Hij wist dat hij hun volkomen nieuwe begrippen moest bijbrengen. Er was wel een opstanding uit de doden, maar zij lag op een ander vlak dan men toen dacht en nu ook veelal denkt. In de mens komen immers hemel en aarde, dat is het geestelijke en het stoffelijke, te zamen. Ook moest de vraag worden beantwoord, wát eigenlijk zal opstaan. Bij Christus leek dit vrij eenvoudig, want zijn niet ontbonden lichaam verrees. Hoe is dit evenwel bij hen, wier lichamen reeds lang vergaan zijn?

De apostel begint nu met een bewijs uit het ongerijmde aan te voeren. Hij schrijft: indien de opstanding der doden dan een onmogelijke zaak zou zijn, hoe kan men dan ooit geloven aan de verrijzenis van onze Heer? Daarmee wordt dan toch de grote fundamentele waarheid van het christendom geloochend. De Corinthiërs moeten deze verschrikkelijke gevolgtrekking van hun leer maar goed onder de ogen zien. Dit zou dan betekenen dat de prediking van de apostel zinloos was geweest, zonder inhoud, leeg en krachteloos. Men zou dan bij een hersenschim leven. Elke eeuwige vastigheid zou dan weggeslagen zijn. Men geloofde dus wel aan een geestelijke opstanding, maar niet

aan die van de mens naar geest, ziel en lichaam, waardoor het doel van God dat Paulus predikte, ten volle zou worden gerealiseerd. De woning van God zou immers bij de mens zijn. Jezus had als méns de heerlijkheid verkregen en Hij wilde dat zijn volgelingen dezelfde heerlijkheid zouden ontvangen.

15,16. Dan blijken wij ook valse getuigen van God te zijn, want dan hebben wij tegen God in getuigd, dat Hij de Christus opgewekt heeft, die Hij toch niet heeft opgewekt, in dien er geen doden opgewekt worden. Immers, indien er geen doden opgewekt worden, dan is Christus ook niet opgewekt,

De volgende consequentie is, dat de apostelen niet meer betrouwbaar zouden zijn, doch als leugenaars moesten worden gebrandmerkt. Zij doen dan wel alsof zij van de waarheid getuigen en hun prediking wordt wel gevolgd door de voorspelde tekenen van herstel waarmee God zijn woord bevestigt, maar de voornaamste pijler van het geloof was ondeugdelijk.

Dit maakte hen tot onnutte dienstknechten. Waarom zouden zij dan zoveel moeite en gevaren trotseren, wanneer hun geloof in het evangelie op zulke wankele grondslag rustte? Paulus moet er niet aan denken hoe hij dan zijn hemels loon bij God had verspeeld. Hij zou immers een valse getuige van God zijn, dus dingen voorgesteld hebben als uit het plan van God met de mens voortkomende, die in wezen door de vader der leugen waren geïnspireerd. Hij had dan tegen God in getuigd. Zijn getuigenis van hetgeen op de weg naar Damascus gebeurd was, zou dan op zelfbedrog, suggestie of hallucinatie berusten. Een der voorwaarden tot het apostelambt is immers, dat men getuige moet zijn geweest van de verrijzenis van Christus (Hand. 1:21,22).

Deze kon hem niet verschenen zijn, indien er geen opstanding der doden is. Wanneer Paulus dit alles overweegt, moet hij wel fel van leer trekken tegen deze grove dwaling. Men mag niet zeggen: dit is maar een leerstuk waarvan wij later de waarheid wel zullen zien en ervaren. De opstanding van Christus is het bewijs van God dat door

Jezus de scheiding of het oordeel op aarde tot stand zal komen (Hand. 17:31). Een prediking zonder inhoud betekent dat de Heer nog steeds dood is, en dat Hij geen overwinnaar is. Dan zou de laatste vijand, de dood, het toch nog gewonnen hebben.

17,18. En indien Christus niet is opgewekt dan is uw geloof zonder vrucht, dan zijt gij nog in uw zonden. Dan zijn ook zij, die in Christus ontslapen zijn, verloren.

Er bestaat een onverbrekelijke eenheid tussen Christus en de leden van zijn gemeente. Het is ondenkbaar dat Hij als hoofd van zijn lichaam zou zijn verrezen terwijl dit lichaam Hem niet zou volgen in de gelijkheid van zijn opstanding. Wie deze samenhang niet aanvaardt, heeft een geloof zonder inhoud, leeft dus in een droomwereld, die met de werkelijkheid in strijd is (vers 14). Maar hij heeft dan ook een geloof zonder vrucht, dat dus nooit als concrete werkelijkheid wordt geopenbaard. Wij ontvangen immers de Heilige Geest vanwege het feit, dat onze Heer is opgestaan uit de doden en door de Vader verheerlijkt is. Jezus sprak tot zijn discipelen: Het is beter voor u, dat Ik heenga. Want indien Ik niet heenga, kan de Trooster niet tot u komen, maar indien Ik heenga, zal Ik Hem tot u zenden' (Joh. 16:7).

Wanneer onze Heer niet was opgestaan uit de doden, zouden wij ook de vrucht van de Heilige Geest missen en werd het leven van Jezus nooit in ons openbaar in liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing (Gal. 5:22).

Dan waren wij ook niet gereinigd van onze zonden, want Hij is opgestaan tot onze rechtvaardiging (Rom. 4:25). De Heer werd overgeleverd om onze ongerechtigheden, dit wil zeggen prijsgegeven aan de machten der duisternis, terwille van onze zonden. 'Om onze overtredingen werd Hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld'oes. 53:5). Uit zijn opwekking bleek dat het offer voor de schulddelglng aanvaard was. Onze schuld is geboet. Wij zijn behouden, doordat Christus leeft! (Rom. 5:10). Daarom mag de opengehouden hand des geloofs de gerechtigheid aanvaarden.

Het loon van de zonde is de dood en dit loon werd door de boze aan Jezus uitbetaald. Als Hij nog in de dood is, is Hij geen overwinnaar en heeft het leven niet gezegevierd en kan dus het licht niet schijnen. Dan zijn ook zij die in Christus ontslapen zijn, nog in de dood. Zij zijn dan verloren, omdat er geen schuldvergeving had plaats gevonden. Zij zijn dan niet in het paradijs, maar in het dodenrijk. Maar de ontslapenen mogen dan gescheiden zijn van hun lichaam, dat tot stof vergaat, hun inwendige mens is in Christus. Ze zijn niet verloren, maar behouden en gered. Hun geestelijk lichaam zal bij de wederkomst des Heren opstaan, dit wil zeggen kunnen functioneren in de stoffelijke en zichtbare wereld. Wie evenwel de opstanding der doden in zijn heilsverwachting loochent, moet de leden van het lichaam des Heren wel prijsgeven aan de dood en aan de ontbinding. Dan zouden de ontslapenen na dit aardse leven in dezelfde toestand verkeren als allen, die de verschijning van Jezus niet hadden liefgehad.

Het woord 'ontslapen', dat is beginnen te slapen, is een beeld. Wie in slaap valt, wordt onttrokken aan de zichtbare en natuurlijke wereld. Hij is niet dood, maar leeft voort in een droomwereld, waarin hij toch van alles kan ervaren. Zo is het ook met hen, die in Christus gestorven zijn. Dezen zijn onttrokken aan de zichtbare en natuurlijke wereld, maar zij leven naar de inwendige mens verder. In de onzienlijke wereld volgen hun werken hen na, dit wil zeggen dat zij als 'levenden' voor God, actief blijven in het Koninkrijk der hemelen.

19. Indien wij alleen voor dit leven onze hoop op Christus gebouwd hebben, zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen.

Als verdere consequentie noemt Paulus nu het feit, dat de ontslapenen als mens in het geheel niet kunnen voortleven zonder lichaam. De genade zou dan alleen van kracht zijn voor het aardse bestaan. In dit leven evenwel ondervindt de christen meer dan de wereldling smaad en vervolging. Jezus heeft immers voorspeld dat zijn volgelingen door vele verdrukkingen het Koninkrijk Gods zullen binnengaan. Er is sprake van lijden ter wille van zijn naam. De duivel is de overste dezer wereld en hij keert het loon der zonde: de smart, het lijden, de

verdrukking en de dood bijvoorkeur uit aan hen die niet voor hem willen werken. Hij is immers volkomen wetteloos. Dit ondervond ook Job, die zonder oorzaak in een zee van ellende werd gedompeld. De christen staat voortdurend bloot aan de haat van de vorst der duisternis, die ook mensen gebruikt om zijn vijandschap te manifesteren. De engel des satans, die Paulus met vuisten sloeg, deed dit maar al te vaak door middel van smaadheden, vervolgingen en benauwenissen. Hij was de oorzaak dat Paulus vijf maal de veertig-min-één-slagen ontving en drie maal gegeseld werd. Hij deed hem stenigen, schipbreuk lijden en hij hitste de Joden tegen deze dienstknecht van God op.

Indien de hoop van de christen binnen de begrenzing ligt van dit aardse leven, is hij in veel slechtere toestand dan het overige deel van de mensheid. Daarom is de hoop van de christen niet zozeer op de tegenwoordige wereld gericht, maar op de toekomende. In dit leven hoopt hij de geestelijke volwassenheid te bereiken, namelijk het zoonschap. Daar leeft hij naar toe. Dan verwacht hij zo doende het ogenblik mee te maken, waaroverde apostel in vers 51,52 schrijft, namelijk dat hij in een ondeelbaar ogenblik veranderd zal worden. Dit feit zal dan worden voorafgegaan door de opstanding uit de doden van hen, die reeds ontslapen zijn.

Het is voor de christen een grote dwaasheid om te veronderstellen dat er geen toekomend leven is. Door zijn geloof is hij immers voor de wereld gekruisigd en wat zou hij dan nog van haar verwachten? Daarom interesseren hem de wereldse vermaken niet meer, want hij heeft het geestelijke leven lief. Hij tracht ook geen invloed uit te oefenen in politieke of maatschappelijke zin, want hij weet zich een vreemdeling in een vreemd land. Hij is slechts aandeelhouder in het lijden van Christus, teneinde ook met Hem verheerlijkt te worden. Hij ziet niet meer op het zichtbare, maar op het onzichtbare. Hij weet dat de verandering van het lichaam in een punt des tijds, of de opstanding van zijn geestelijk lichaam, de voltooiing in het eeuwige leven garandeert. Daarmee is niet alle geluk van de christen naar de toekomst verplaatst, want zijn wandel en burgerschap is nu reeds in de hemel en hij verblijdt zich reeds nu in de schatten die hij daar bezig is

te verzamelen. Deze garanderen het gelukkige bezit aan vrede, gerechtigheid en blijdschap door de Heilige Geest.

20. Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, als eersteling van hen, die ontslapen zijn.

Er is een juichtoon in het hart van de apostel. Waarom nog langer gediscussieerd? Het is immers een onomstotelijk feit dat Christus uit de doden verrezen is, en de leer over de opstanding der doden wordt in alle gemeenten verkondigd en aanvaard. Daarmee gaat het christendom zijn eigen weg te midden van allerlei filosofieën en religies van heidenen en joden. Wij hebben een levende Heer, die bemoedigend sprak: 'En zie, Ik ben met u al de dagen, tot aan de voleinding der eeuw' (Matth. 28:20). Vanuit deze positieve voorstelling benadert nu Paulus de opstanding der gelovigen. Hij schrijft nu niet meer: 'Indien niet, dan', maar trekt nu zijn conclusies uit een concreet gegeven. Niet alleen Jezus maar ook allen die in Hem ontslapen zijn, zullen opstaan, want Hij is de eersteling onder hen.

Op de tweede dagvan het Paasfeestwerd een garf rijp koren, die de gehele oogst moest vertegenwoordigen, als beweegoffer bij de priester gebracht (Lev. 23: 10,11). Tot op die dag was het verboden van de nieuwe oogst te eten. De vergelijking is duidelijk: zoals de ene garf de gehele oogst representeert en heiligt, zo zijn in de opstanding van Christus allen die in Hem geloven, begrepen. Is de eersteling heilig, dan is ook het deeg Hem toegewijd (vergelijk Rom. 11:16).

De rijpe oogst zijn zij die deel hebben aan de eerste opstanding. Hij wordt eenmaal gevormd door de eerstelingen onder Gods schepselen. 'Zij zijn gekocht uit de mensen als eerstelingen voor God en het Lam' (Jac. 1:18 en Openb. 14:4). Christus is immers nooit los te maken van zijn mystiek lichaam, 'want indien wij samengegroeid zijn met hetgeen gelijk is aan zijn dood, zullen wij het ook zijn met hetgeen gelijk is aan zijn opstanding' (Rom. 6:5).

Christus is de eerste uit de opstanding der doden (Hand. 26:23). Door de opstanding van Christus uit de doden zijnwij duswedergeboren

ofveranderdvan denken tot een levende hoop voor de toekomst (1 Petr. 1:3). Let erop dat Paulus hier niet spreekt over een algemene opstanding, zoals in Openbaring 20:13, Daniël 12:2 en Johannes 5:29 bedoeld wordt.

21,22. Want dewijl de dood er is door een mens, is ook de opstanding der doden door een mens. Want even als in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden.

Paulus licht nu het vorige vers toe door een vergelijking te maken tussen Adam en Christus. Hij zal dit later in dit hoofdstuk opnieuw doen in de verzen 45-49, waar de eerste Adam gesteld wordt tegenover de laatste. Ook in Romeinen 5:12-21 werkt hij deze tegenstelling tussen Adam en Christus uit. Het gaat hier dus over hetgeen de mens dooreen mens verloren heeft en hetgeen hij door een mens verkregen heeft. Adam is de oorzaak van de dood en Christus is door zijn opstanding de bron van het leven.

Adam was een levende ziel en een natuurlijk mens. Door zijn val werd hij in zijn ontwikkeling tot geestelijk mens gestuit. De dood drong toen ook tot hem door, evenals dit het geval is bij planten en dieren. Het was Gods bedoeling dat Adam bij het ouder worden niet zou aftakelen en dat hij niet zou sterven, maar dat zijn inwendige mens dan tot een heerlijke, geestelijke ontplooiing zou komen. Door Adams schuld is evenwel de dood als koning gaan heersen en deze heeft de verdere ontwikkeling van de geestelijke mens tegengestaan en belet. Hij is ook doorgedrongen tot hen, die niet op gelijkewijze als Adam hebben gezondigd (Rom. 5:14). Het loon der zonde wordt immers door de wetteloze overste dezer wereld ook uitgekeerd aan rechtvaardigen en soms ook aan kinderen die nog geen enkel kwaad hebben gedaan.

De opstanding der doden, dus de overwinning op de dood, is te danken aanJezus Christus, die tot een volkomen geestelijk mens ontwikkeld was. Hij schenkt nu aan allen die tot zijn lichaam behoren, een vernieuwde geest en doopt hen dan verder met de Heilige Geest, die hen in staat stelt deel te hebben aan het eeuwige leven.

Adam is het hoofd van het natuurlijke, menselijke-geslacht. 'In Adam' zijn allen, die alléén deel hebben aan het natuurlijke leven, dat na de val in de greep van de dood ligt. Deze ontbindt, dit wil zeggen maakt een scheiding tussen het lichaam en de inwendige mens. Het lichaamverteert, en ziel en geestworden bijhet sterven afgevoerd naar het dodenrijk, een gevangenis of bewaarplaats. Zij worden daar niet ontbonden. Dit geschiedt pas aan het einde door de tweede dood, de poel des vuurs genoemd. Dan blijft van de mens alleen 'zijn worm' over, dat is het verschrompelde, het naakte, het ontledigde of het restant van hetgeen eenmaal zijn wezen was. 'De worm die niet sterft' is beeld van de ontluistering van ziel en geest, waarvan geen enkele grootheid of aanzien overblijft.

Christus is evenwel hoofd van een geestelijk menselijk geslacht van nieuwe of liever vernieuwde mensen. 'In Christus zijn'betekent dan: levend gemaakt zijn, en deel hebben aan een innerlijk proces van omvorming. Bij het sterven wordt het lichaam van de christen gescheiden van zijn inwendige mens. Deze laatste komt niet in het rijk van de dood, maar blijft in het mystieke lichaam van Christus. Bij de opstanding blijkt dat deze inwendige mens met zijngeestelijk lichaam de kracht heeftom ookin de stoffelijke wereld te functioneren. Wij merken nog op dat het eerste woordje 'allen' hier ziet op 'allen' In Adam en het tweede op 'allen' in Christus. Dit is beslist geen heenwijzing naar een opstanding van alle mensen ten leven!

23,24. Maar ieder in zijn eigen rangorde: Christus als eersteling, vervolgens die van Christus is bij zijn komst; daarna het einde, wanneer Hij het koningschap aan God de Vader overdraagt, wanneer Hij alle heerschappij, alle machten kracht onttroond zal hebben.

Er is een tijdsorde in de opstanding. De apostel gebruikt hier een militaire term, die rangorde of afdeling soldaten kan betekenen. De hoogste rang heeft Christus en deze gaat als Vorst, dat is voorste, voorop. Bij het leger der ontslapenen vormt Hij de voorhoede, de speerpunt van de heilsarmee. Hij is immers, om het beeld uit vers 20 vast te houden, de eerste schoof van een rijpe oogst der aarde.

Dan volgt zijn komst, de parousia of de bijzondere tegenwoordigheid des Heren in zijn volk. Dit is het tijdperk waarin Hij verheerlijkt wordt in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd wordt in allen, die tot geloof gekomen zijn' (2 Thess. 1:10).

In deze eindfase van onze bedeling zullen de zonen Gods, over wie Paulus in Romeinen 8:19 schreef, worden geopenbaard. In deze parousia wordt voor de gemeente op aarde vervuld, dat geest, ziel en lichaam der gelovigen in hun geheel onberispelijk zijn bewaard door de kracht van de Heilige Geest. De Heer is immers trouw aan zijn beloften en Hij zal het ook doen! (1 Thess. 5:23,24).

De vertaling Brouwer luidt in dit verband: 'Vervolgens zij die Christus toebehoren, bij zijn intocht als koning'. Het gaat dus om het uiteindelijke koningschap van Christus in zijn volk, teneinde het mogelijk te maken de zuchtende schepping door hen te herstellen. Deze periode vindt haar climax wanneer de ontslapenen zullen verrijzen en met de levend overgeblevenen, die in een punt des tijds de overwinning van het geestelijke lichaam op het vernederde stoffelijke lichaam ervaren, verenigd worden. Te zamen met hun Heer beginnen zij dan aan het herstel aller dingen in het duizendjarige rijk.

Dan volgt het 'einde' (telos), dat is de voltooiing van het werk van Jezus Christus. Hij is immers 'geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels zou verbreken'. Na het vredenijk en na de allerlaatste opstand, waarbij de volkeren der aarde verleid worden tot de laatste oorlog tegen de stad Gods en de legerplaats der heiligen, worden de vijandige engelen-overheden onttroond en wordt de laatste vijand, de dood en het dodenrijk, in de poel des vuurs geworpen. Het 'einde' betekent dan de voleinding, de overwinning op alle vijanden van God en de mens.

Het duizendjarige rijk met de vernieuwing van de aarde en het allerlaatste herstel van de mensheid op deze vernieuwde aarde leiden naar de bruiloft van de vrouw des Lams met de hemelse Vader. Ten opzichte van God zelf is op dit ogenblik de gemeente met haar Hoofd nog de bruid. Daarom staat er: 'Ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams'(Openb. 21:9). Het koningschap van Jezus is de macht die Hij met zijn gemeente bezit in hemel en op aarde, en die Hij uitoefent om

de vijanden van het rijk Gods te verslaan en de schepping te herstellen en tot voltooiing te brengen.

25,26. Want Hij moet als koning heersen, totdat Hij al zijn vijanden onder zijn voeten gelegd heeft. De laatste vijand, die onttroond wordt, is de dood.

Het koningschap van Jezus moet worden gevestigd, want hiertoe heeft Hij een opdracht van de Vader ontvangen. Daarom moest de Zoon eerst lijden en daarna moest Hij uit de doden worden opgewekt.

Zoals de boze een mens vanaf de geboorte steeds onder zijn heerschappij tracht te krijgen, zo werkt ook de Heer door zijn Geest in de harten van zijn volk teneinde steeds meer terrein te winnen, opdat Hij door hen heen zijn koningschap kan uitoefenen. Zijn macht en autoriteit is erop gericht om de overweldigde mens te redden van diens vijanden en te verlossen uit de hand vanallen die hem haten (Luc. 1:71).

Het eerste doel is om de tegenstanders onder de voeten te krijgen, want zij betwisten het absolute gezag van de Zoon des mensen. Deze strijd zal uitlopen op een onvoorwaardelijke overgave en een algehele nederlaag van de boze geesten. Wanneer de hemel de troon van de Zoon is, vormt de aarde de voetbank voor zijn voeten. Naar oudtestamentische voorstelling bevindt zich de afgrond onder de aarde. Dit betekent dus in dit verband dat de demonen in de afgrond worden geworpen en dan onder de voeten van koning Jezus zijn. Daar worden zij gepijnigd, dat wil zeggen inactief gemaakt vóór de tijd. Hun uiteindelijke bestemming is immers de poel des vuurs.

Het opmerkelijke is, dat de Heer deze opdracht van zijn Vader aan de gemeente delegeert. Jezus zit aan de rechterhand van God, 'voorts afwachtende, totdat zijn vijanden gemaakt worden tot een voetbank voor (onder) zijn voeten' (Hebr. 10:13). Zo zegt ook Paulus in Romeinen 16:20, dat de God des vredes de satan weldra onder onze voeten zal vertreden. De apostel citeert Psalm 110:1, die ook door de Heer in Mattheüs 22:44 wordt aangehaald en toegepast, waar staat:

'De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten gelegd heb'.

Alle overheden, machten, heerschappijen en krachten, zullen door hen die in de voetsporen van de Meester treden, ontwapend en openlijk ten toon gesteld worden. Dit is de enige manier om over hen te zegevieren. Alle duistere machten zullen dan buiten spel gezet worden (Col. 2:15). 'En de dood is de laatste vijand, die vernietigd wordt' (Can. vert.). Ook dit rijk dat het langste weerstand biedt, zal in elkaar storten en in de tweede dood worden geworpen.

Wij wijzen erop, dat het koningschap van Jezus een zuiver geestelijke heerschappij is. Hij zelf heeft gezegd: 'Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld' (Joh. 18:36). Zij is er op gericht om de onzienlijke tegenstanders volkomen uit te schakelen. Hier is geen sprake van een zogenaamd aards koningschap over een natuurlijk volk Israël, want het Koninkrijk Gods is van hen weggenomen en gegeven aan een volk, dat de vruchten ervan opbrengt, dus aan een koninklijk priesterschap, aan een heilige natie, aan een volk Gode ten eigendom, dat van het nieuwe verbond. Ook hier is het oude voorbijgegaan en het nieuwe gekomen (Matth. 21:43 en 1 Petr. 2:9).

27,28. Want alles heeft Hij aan zijn voeten onderworpen. Maar wanneer Hij zegt, dat alles onderworpen is, is blijkbaar Hij uitgezonderd, die Hem alles onderworpen heeft. Wanneer alles Hem onderworpen is, zal ook de Zoon zelf Zich aan Hem onderwerpen, die Hem alles onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen.

Jezus heeft alle macht in hemel en op aarde en Hem is alles onderworpen. In dit 'alles' is zelfs de dood met zijn rijk begrepen. Wie daarom tot het lichaam van Christus behoort, zal de dood niet smaken noch zien. Gods herstelplan in Christus zal doorgaan, totdat de dood met zijn machten in de poel des vuurs is geworpen, en de eerste dood er niet meer zal zijn (Openb. 21:4). Zoals er bij de zondeval een sterfproces ontstond, zo ligt er in de overwinning van Jezus in zijn opstanding een levensproces. Dit vangt aan bij de inwendige mens en eindigt, wanneer elke vorm van ziekte en dood is overwonnen. Het

woordje 'alles' heeft een zwaar accent, want er zijn dan ook geen vijandelijke krachten, machten, heerschappijen en tronen meer. Allen hebben dan het onderspit moeten delven.

Paulus herinnert ons nu aan de glorie en heerlijkheid van de mens die in Psalm 8 wordt beschreven. Hij is daar een machtige koning die over de werken van Gods handen regeert: 'Alles hebt Gij onder zijn voeten gelegd'. Typerend voor het oude verbond is, dat dit gezag zich alleen uitstrekt overal wat op aarde leeft: schapen, runderen, dieren des velds, vogelen des hemels en vissen der zee. Deze heerschappij is de vervulling van de uitspraak in Genesis 1:28, dat de natuurlijke mens de aarde zal vervullen en dat deze met al wat erop leeft, aan hem onderworpen is.

Het 'alles hebt Gij onder zijn voeten gelegd' heeft dus in de oude bedeling slechts betrekking op de zichtbare wereld. De leer van Jezus over het Koninkrijk der hemelen reikt evenwel verder en brengt de mens als heerser ook in een nieuwe dimensie, namelijk in de geestenwereld. Ook in die sferen strekt zijn gezag zich uit. De Heer sprak immers: 'Ik heb u macht gegeven om op slangen en schorpioenen te treden en tegen de gehele legermacht van de vijand' (Luc. 10:19). In dit 'alles' is Jezus zelf weer de eerste, en zij die in Hem zijn en zijn naam gebruiken, volgen Hem in dit koningschap. Vanzelfsprekend weten zij ook dat de heilige engelen hun tot dienende geesten zijn gegeven. De natuurlijke mens tracht zijn gezag op aarde te vestigen, maar de geestelijke mens begint in de hemelse gewesten autoniteit uit te oefenen. Hebben de zonen Gods eenmaal alle tegenstand overwonnen, dan volgt het herstel van de zichtbare schepping onder hun heerschappij vanzelf. Eerst komt er dus een vernieuwde hemel en dan volgt de vernieuwde aarde.

Let erop dat er geen sprake van is, dat de ene mens zal heersen over de andere of dat het ene ras boven het andere zou zijn geplaatst. De bedoeling van God is, dat de geestelijk volwassen mens eenmaal Zijn tent zal vormen, waarin Hij resideert. Dan zijn alle zonen Gods elkaars broeders en de meeste onder hen is degene die dient, dus die in staat is het meeste te schenken en de zwaarste en meest verantwoordelijke taak uit te voeren.

'Wanneer Hij zegt' wijst niet op een in het verleden of heden gedane uitspraak, maar op een toekomstige proclamatie, waarin de zegepraal wordt bevestigd. De vertaling Brouwer heeft: 'Wanneer Hij nu het woord zal spreken: alle dingen zijn onderworpen'. Heel duidelijk valt dan onder de machten die aan Christus zijn onderworpen, niet de Vader zelf. Het gaat er immers om dat de mens die van God is vervreemd, weer door de laatste Adam in de rechte verhouding tot zijn Schepper komt. Dit geschiedt alleen wanneer alle rebelse en wetteloze geesten zullen vluchten voor Hem die op de grote witte troon zit. De mensJezus, dat is de redder en verlosser, is altijd dezelfde: gisteren en heden en tot in eeuwigheid. Door zijn naam is Hij geïdentificeerd, want altijd zal deze in verband worden gebracht met het grote reddings- en verlossingsplan van de hemelse Vader. Tenslotte zal de Zoon zijn macht, die Hij van de Vader heeft ontvangen en aan deze heeft ontleend, weer teruggeven. Het rijk van koning Jezus zal dan plaats maken voor het Koninkrijk des Vaders. Jezus leerde zijn discipelen immers al bidden: 'Uw Koninkrijk kome!'

God is geest en Hij zoekt Zich een woning en deze zal in een verloste, herstelde en verheerlijkte mensheid zijn. Daarom is blijkbaar Hij uitgezonderd, want alles wat de nieuwe mensheid denkt en doet, zal géinspireerd zijn door God die geest is. De menselijke geest en de Geest van God zijn voor eeuwig voor elkaar bestemd. Bij de hemelse Vader zullen steeds nieuwe plannen opkomen en nieuwe werken worden bedacht, want Hij is de eeuwig levende geest. Het ene heil na het andere zal worden geopenbaard en de oneindige kosmos zal ruimte verschaffen voor een eeuwige, vreugdevolle arbeid.

In dit oniginele plan van de Vader zal de Zoon des mensen evenwel steeds de eerste zijn. Hij zal immers koning zijn in alle eeuwigheden (Openb. 11:15). 'Hij zal als koning over het huis van Jakob heersen tot in eeuwigheid, en zijn koningschap zal geen einde nemen' (Luc. 1:33). Verder zal onder de zonen Gods de ene ster in grootte verschillen van de andere. Zo zal eenmaal de onzichtbare en zichtbare schepping geleid en bestuurd worden door de mensheid, welke geheel zal vervuld zijnmetcleGeestvan God, met al diens kennis en wijsheid, met al diens kracht, liefde, heerlijkheid en luister.

Bij deze woorden van de apostel heeft de inhoud van dit hoofdstuk zijn hoogtepunt bereikt. Hoger en verder kan het niet, en Paulus stijgt daarbij in zijn denken uit boven alle andere bijbel schrijvers. Slechts Johannes spreekt in beelden over deze apotheose, wanneer hij het heeft over de vrouw des Lams, die na haar toebereiding, bruiloft zal vieren met God zelf. Zo zal zij de eeuwige hulpe zijn voor God die geest is.

De uitdrukking 'God alles in allen' of 'alles in alles' is geen ondersteuning van het pantheïsme (pan betekent alles en theos is God). Deze religieuze geesteshouding vervaagt met die woorden immers de grenzen tussen Schepper en schepping. God zou dan ondergaan in het Al, of al wat er is gaat dan op in God. Tegenover deze zienswijze neemt het christendom een volstrekt afwijzende houding aan. Paulus verbindt het wezen van God alleen met de mens 'in Christus Jezus' zijnde. Wanneer wij geloven dat in de mens twee geesten vertoeven: de Heilige Geest en de menselijke geest, dan zal de Geest van God steeds de hoofbewoner moeten zijn. Daarom schreef Paulus in hoofdstuk 11:3: 'Het hoofd van iedere man is Christus ... en het hoofd van Christus is God'.

29,30. Wat zullen anders zij doen, die zich voor de doden laten dopen? Indien er in het geheel geen doden opgewekt worden, waarom laten zij zich nog voor hen dopen? Waarom zijn ook wijzelf van uur tot uur in gevaar?

Paulus keert nu vanuit de heerlijkheid van het toekomstbeeld terug tot de harde werkelijkheid van het leven hier op aarde, speciaal voor de ware christen, die te kampen heeft met de overste dezer wereld. Hij had al opgemerkt dat allen die Jezus toebehoren, hun verwachtingen niet moeten richten op dit tegenwoordige leven, want dan zijn zij de ellendigsten onder de mensen. Door deze gedachte weer op te nemen, vervolgt hij nu zijn betoog met de opmerking: 'Wat toch zullen zij aanvangen, die zich voor de doden laten dopen? 'en hij voegt hieraan toe: 'Waarom zijn ook wijzelf van uur tot uur in gevaar?' De meeste uitleggers gaan niet uit van deze samenhang, die nog versterkt wordt door het woordje 'ook'. Wij kunnen dus allereerst drie vragen stellen:

wie zijn zij die zich voor anderen laten dopen? Wat betekent hier het voorzetsel 'voor'? Wie zijn die doden? En verder: waarom begeven zij die zich laten dopen zich in gevaar, evenals de apostel dit óók doet?
Hoewel de Lutherse vertaling ook heeft 'vóór de doden', was de uitlegging van deze reformator, dat hiermee bedoeld zou zijn, dat sommige christenen zich 'over de graven' of 'boven de graven der doden' lieten dopen. Dit zou dan een soort getuigenis moeten zijn dat de dood een overwonnen vijand was. Zo'n gebruik heeft echter geen geschiedkundige achtergrond en zijn vertaling is slechts een poging om aan de harde tekst 'vóór de doden' te ontsnappen. De vertalers van de Statenbijbel zeggen in hun kanttekeningen onder andere, dat de dopeling betuigt gemeenschap te hebben met de dood van Christus en 'dat wij als voor doden en voor afgestorvenen der wereld willen gehouden zijn'. Een ons inziens gekunstelde verklaring.

De kanttekeningen bij de Nieuwe Vertaling (Kok) spreken over een doopgewoonte, waarbij men zich nog eens laat dopen ten gunste van verwante afgestorvenen. De mormonen hebben deze tekst dan ook op grond van dezelfde verklaring gebruikt om zich voor hun gestorven voorouders te laten dopen. Dit wijst dan wel op een zeer bijgelovige handeling en het zou vreemd zijn, indien de apostel dit stilzwijgend zou voorbijgaan.

Anderen menen dat ernstig zieken en ouden van dagen, die de dood verwachtten, zich nog op hun sterfbed lieten dopen, hoewel ze de cursus voor catechumenen nog niet hadden doorlopen. Wij zelf stelden het vroeger zo voor, dat er ter dood veroordeelde christenen waren, die nog niet gedoopt waren. Er was dan wel een broeder of zuster die zich voor zo'n gevangene liet dopen als een getuigenis van hetgeen in de onzienlijke wereld met de ter dood veroordeelde was geschied.

Er zijn uitleggers die naar het verhaal in 2 Makkabeeën 12:38-46 verwijzen. Toen Judas de Makkabeeër de lijken van zijn gesneuvelde soldaten begraven wilde, ontdekte men onder de kleren van alle gesneuvelden, amuletten van afgoden, die hen tegen verwondingen moesten beschermen. Judas liet onder zijn soldaten een collecte houden en hij zond dit geld naar Jeruzalem om een offer voor deze

zonde op te dragen. De schrijver merkt op: 'Dit was een goede gewoonte en edele daad, daar Judas aan de verrijzenis dacht. Want als hij niet had verwacht, dat de gesneuvelden zouden opstaan, zou het nutteloos en dwaas zijn geweest voor de doden te bidden... Daarom liet hij voor de doden een zoenoffer opdragen, opdat zij van hun zonde zouden worden verlost'. Wij wijzen erop dat het bidden voor de doden ook in de rooms-katholieke traditie voorkomt. Men draagt dan een mis op voor de rust van de overledene. De apostel zou dan op een analoge handeling van de eerste christenen door middel van een doop voor de doden zinspelen. De afkeuring van deze gewoonte zou hij dan in zijn eerste brief hebben geschreven (5:9). Wel een originele verklaring die bevredigend lijkt.

De Conybeare-bijbel merkt op, dat de Griekse tekst alleen maar kan bedoelen dat de ene persoon zich liet dopen voor een andere die niet gedoopt was. Alle vermelde verklaringen missen evenwel het verband met het volgende vers: 'Waarom begeven ook wij ons ieder uur in gevaar?' (vert. Brouwer). Let er ook op dat de apostel in de volgende verzen zijn lijden beschrijft. Wij willen nu onze mening doorgeven:

Laten wij de gedachte aan de waterdoop nu eens loslaten, en ons realiseren dat er in het Nieuwe Testament ook nog sprake is van een doop in de Heilige Geest en een doop in vuur. Wij geloven dat deze laatste doop voor de exegese van deze tekst een vingerwijzing is. Johannes de Doper voorspelde dat Jezus zijn volgelingen 'met' of 'in' vuur zou dopen. Het vuur is in dit verband beeld van de ontbindende en vernietigende macht der demonen.

Allen die gedoopt zijn met de Heilige Geest moeten weten, dat zij omringd zullen worden door vijandige machten, die het op hun ondergang hebben gemunt. Wij weten dat de duivel en zijn trawanten rondgaan om te zoeken wie zij kunnen verslinden. Zij willen de mens steeds dieper in het koninkrijk van de satan binnenvoeren. Bij de prediking van het evangelie van Jezus Christus is het de bedoeling om de geestelijk dode mens te bevrijden uit de macht van de duivel. De goede predikers en evangelisten trachten de prooi van de demonen uit hun klauwen te halen. Het resultaat kan zijn dat dan de dode mens tot leven komt en verlost wordt, maar tevens ook dat de machten zich

gaan wreken en door bedreiging en pressie de dienstknechten van God krachteloos willen maken. In deze vuurdoop is Jezus ons nu voorgegaan. Na zijn doop in de Heilige Geest werd Hij naar de woestijn geleid om verzocht te worden door de duivel. Deze aanvallen bleven voortduren. Wie nu ook er op uit is om aan gevangenen loslating te prediken en aan gebondenen bevrijding, moet wel weten dat hem hetzelfde lijden te wachten staat. Hij wordt dan op gelijke wijze verzocht als zijn Heer (Hebr. 4:15). Wanneer er in de hemel oorlog uitbreekt, is dit een gevolg van het feit, dat de zonen Gods de strijd hebben aangebonden. Jezus sprak: 'Vuur ben Ik komen werpen op de aarde en wat is mijn wil, als het reeds ontstoken is?' Hij vervolgde: 'Ik moet gedoopt worden met een doop, en hoe beklemt het Mij, totdat het volbracht is' (Luc. 12:49,50). Jezus werd terwille van hen die dood waren in zonde en misdaden, gedoopt in vuur. Zijn lijden had te maken met het levend gemaakt worden van hen die dood waren door de overtredingen en zonden (Ef. 2:1,5).

Waarom was ook Paulus ieder uur in gevaar? Waarom die engel van de satan die hem met vuisten sloeg? Waarom werd hij gegeseld, gestenigd, leed hij schipbreuk, was hij in gevaar door volksgenoten en heidenen, waarom had hij tal van nachten dat de slaap van hem week, waarom leed hij honger en dorst, was hij zonder eten en was hij in koude en naaktheid? Het antwoord is: alles ter wille van de prediking van het evangelie, dat doden tot leven brengt. Op de vraag: 'Waarom zijn ook wijzelf van uur tot uur in gevaar?' is het antwoord: 'Zeer gaarne zal ik dus in zwakheden nog meer roemen, opdat de kracht van Christus over mij kome. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, smaadheden, noden, vervolgingen, benauwenissen ter wille van Christus, want als ik zwak ben, dan ben ik machtig' (2 Cor. 12:9,10). De opstanding verbindt de mens met de eeuwigheid.

Wanneer een christen de opdracht van Jezus aanvaardt om het evangelie te verkondigen 'aandoden', zoals er in 1 Petrus 4:6 staat, en als hij daarbij nog boze geesten uitdrijft en zieken geneest, dan zal hij ervaren dat de doop in vuur hem niet bespaard blijft! Hij wordt gedoopt in vuur, dat is omringd door machten, die hem het leven moeilijk maken.

De vraag van de apostel is dus: waarom accepteren zoveel christenen en ook ik deze vuurdoop ten behoeve van geestelijk dode mensen, indien het beloofde heil slechts voorbijgaand zou zijn, indien een mens toch geen deel krijgt aan een eerste opstanding? Ja, waarom zal ik dan een koploper zijn in het lijden en van uur tot uur blootstaan aan de aanvallen der demonen, indien dit alles alleen maar te maken heeft met dit moeilijke en aangetaste leven? Terwille van de doden droeg de apostel de littekenen van Jezus in zijn lichaam (Gal. 6:17). Hij wist immers, dat indien wij aandeelhouders zijn in zijn lijden, wij ook aandeelhouders zullen zijn in zijn heerlijkheid (Rom. 8:17).

31. Zo waar als ik, broeders, op u roem draag in Christus Jezus, onze Here, ik sterf elke dag.

Bij het laatste avondmaal sprak Jezus tot zijn discipelen: 'In de wereld lijdt gij verdrukking, maar houdt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen' (Joh. 16:33). Voor de slotfase van deze bedeling voorspelde de Heer zelfs 'een grote verdrukking, zoals er nog niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal' (Matth. 24:21).

Dit wijst dan op een zware geestelijke pressie, waarbij zelfs dood en dodenrijk direct betrokken zijn. Paulus getuigt hier dat hij elke dag de dood van nabij zag. Hij onderging immers de vuurdoop voor de doden, die hij door zijn prediking wilde redden. De Corinthiërs moesten niet menen dat de apostel zich aan overdrijving schuldig maakte. De vertaling Brouwer luidt: 'Dag aan dag zie ik de dood in het aangezicht; ik verzeker het u, broeders, zowaar als ik mij op u beroem'. Voor de waarheid van deze mededeling staat hij in met de uitdrukking: 'Zo waar' of 'ik verzeker u'. Soortgelijke versterkingen van zijn beweringen gebruikt hijook in zijn 2e Coninthebrief. 'Ik roep God aan tot getuige', 'wij spreken voor Gods aangezicht', 'zo zeker als de waarheid van Christus in mij is' en 'wij spreken voor het aangezicht van God in Christus' (1:23; 2:17; 11:10 en 12:19).

Terwille van de gemeenten ondergaat de apostel de vuurdoop of 'de doop voor de doden'. Wanneer hij daarbij ziet wat in Corinthe

allemaal gebeurd is, wordt hij vervuld met lof en dank. Men moet immers niet altijd zien wat de mensen in de gemeente nog niet zijn, maar wat ze vroeger waren en nu zijn. Ze zijn dan nog wel niet volmaakt, ze kampen nogmet gebreken en hebben nog veel strijd, maar welk een afstand is er al bij hen tussen het verleden en het heden. De Corinthiërs met hun lek en gebrek waren Gods akker en Paulus met zijn metgezellen waren Gods medearbelders geweest.

Zij waren 'in Christus Jezus', dat is in zijn lichaam, zij hadden zijn woorden bewaard en zij handelden in zijn naam en in zijn opdracht. Ook al waren er dwalingen binnengeslopen, ook al leefden sommigen berispelijk, en ook al bestreed de apostel de mening van sommigen over de opstanding, allen zijn de adelphol, de broeders en de zusters, met wie hij zich één weet in het huisgezin van God. Paulus spreekt zijn geloof uit in de gemeente, die gebouwd is op het ware fundament. Hij houdt geen boetepredikatics met onheilsvoorspellingen, maar hij is trots op hetgeen de Heer door zijn prediking reeds heeft bereikt.

32. Indien ik te Efeze, naar de mens, met wilde dieren gevochten heb, wat baat het mij? Indien er geen doden worden opgewekt, laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij'.

Zijn vuurdoop voor de doden, die nutteloos zou zijn indien er geen doden worden opgewekt, gaat Paulus nu nog illustreren met een recent voorbeeld. Hij had namelijk met de wilde dieren te Eféze gevochten. Er zijn uitleggers die deze kamp letterlijk in de natuurlijke wereld opvatten. Dit zou dan betekenen dat de apostel in de arena voor de wilde dieren was geworpen. Het zou dan wel een groot wonder zijn geweest, indien hij het er levend had afgebracht, want het was de gevangenen niet vergund wapens te gebruiken. Verder bezat Paulus het Romeinse burgerrecht en dat verbood een Romein 'tot de beesten' te veroordelen. Bovendien maakt Lucas in zijn reisbeschrijvingen over de lotgevallen van Paulus, nergens melding van dit merkwaardige voorval. Ook de apostel zelf laat het weg bij de opsomming van zijn verdrukkingen in 2 Cofinthiërs 11:24-29. Men zou de wilde beesten figuurlijk kunnen zien, dus mensen voorstellende.

Zo staat in Titus 1: 12 dat de Cretenzen (wilde) beesten waren. Paulus zou dan te Eféze met bruut geweld van mensen te maken hebben gehad, zodat hij bijna in stukken was gereten door een furieuze menigte. Sprak ook de psalmist niet over boosdoeners, die op hem afkwamen om zijn vlees te eten? (Ps. 27:2). Het verhaal in Handelingen 19 in verband met het tumult der zilversmeden kan hier evenwel niet op slaan, want de discipelen verhinderden daar de apostel zich onder de menigte te begeven (vers 30). Het ligt daarom voor de hand om deze 'wilde beesten' ook niet figuurlijk te nemen, maar ze te vergeestelijken, dit wil zeggen ze te zien als boze geesten, die roofachtige eigenschappen en instincten bezitten zoals ook de wilde dieren die openbaren. Paulus had immers naar eigen zeggen geen strijd tegen vlees en bloed, maar tegen de boze geesten in de hemelse gewesten. De duivel gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden (1 Petr. 5:8).

Ook in de Openbaring aan Johannes is sprake van 'de wilde dieren der aarde' in verband met het oprukkende leger der duivelen (6:8). Zo is daar Babylon een woonplaats van onrein en verfoeid gevogelte, van jakhalzen, uilen, struisvogels en wilde honden (Openb. 18:2 en Jes. 13:21,22). Het (wilde) beest uit de afgrond is een boze macht die uit het dodenrijk opstijgt (Openb. 11:7; 17:8, enzovoort). Jezus sprak over slangen en schorpioenen, en reeds in Job 40:10-19 worden in de septuagint 'de wilde beesten' beschreven. Vers 14 luidt daar: 'Het (wilde beest) is het eerste van Gods werken behorende tot (de engelen), gemaakt om er zijn (heilige) engelen mee te laten spelen', dat is: het te bespotten.

Het is bekend dat Paulus een doorn in het vlees had. Er was een engel des satans die hem met vuisten sloeg (2 Cor. 12:7). Ook hier hebben wij te maken met beeldspraak om zijn worsteling tegen de boze geesten te beschrijven. Dezen vielen of rechtstreeks op hem aan, of door middel van mensen, die zij tegen hem ophitsten. Hun voortdurende intimidaties, de kwellingen en pressies vergeleek hij met het steken van een doorn, of het slaan met vuisten. In zijn brief aan de Eféziërs spreekt hij van 'vurige pijlen' die doorde vijand worden afgeschoten. Gezien de zware strijd van de apostel behoeven wij ons er niet over te verwonderen dat hij meer dan iemand anders in nieuwe

tongen bad. Hoevelen van Gods kinderen hebben ook in meer of mindere mate zulke worstelingen gehad tegen de duistere machten, die ze in dierlijke gestalten waarnamen? Sprak de profeet David niet in Psalm 22, toen hij het lijden van zijn Heer beschreef: 'Vele stieren hebben mij omringd, buffels van Basan hebben mij omsingeld, zij sperren hun muil tegen mij open... een verscheurende, brullende leeuw... Want honden hebben mij omsingeld'.

De uitdrukking 'naar de mens' wijst er al op, dat de apostel hierop een andere wijze schrijft dan hij gewend was. Zo sprak hij ook 'op menselijke wijze' dat God zijn toorn doet voelen (Rom. 3:5). Wij zouden kunnen zeggen dat 'op menselijke wijze' hier betekent: in beeldspraak (vergelijk ook Gal. 3:15; 1 Cor. 9:8).

Een merkwaardigheid is dat Paulus de plaatsnaam vermeldt. Hij schreef immers zijn brief uit Efeze (16:8). Misschien schreef hij wel uit een woning die in een nabijzijnd gehucht lag of in een randgebied van Efeze. Waarom waren nu al dit lichamelijke lijden en deze geestelijke worstelingen nodig, indien dit zware, aardse leven, niet werd gevolgd door een algehele overwinning van de geestelijke mens bij de opstanding der doden? Indien dit niet het geval was, kon men beter een goed leventje leiden. De uitdrukking 'laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij' is ontleend aan Jesaia 22:13.

De profeet typeerde met deze woorden de brutale levenshouding van de Jeruzalemmers, wier stad met de ondergang was bedreigd en die in plaats van te wenen en te zuchten, joelden en dartelden en feestvierden. In 'Het boek der wijsheid' lezen we in hoofdstuk 2 van een soortgelijke mentaliteit: 'Want zeggen ze tot elkaar in valse waan: ons leven is maar kort en vol verdriet. Geen redmiddel als het einde van de mens is gekomen. Nooit heeft men van iemand gehoord, die uit het dodenrijk redt... ja, ons leven is een vluchtige schaduw, en ons einde kan niet worden herroepen; want het wordt verzegeld, en niemand keert terug. Komt dan, laat ons profiteren van het goed dat wij hebben, en flink van de wereld genieten, zolang wij nog jong zijn'.

Slechts de hoop op een eeuwig heerlijke toestand stelt de christen in staat zijn kruis op aarde vrijwillig op te nemen. Hij weet dat daarbij

zijn goede werken voor hem het kleed weven der gerechtigheid en dat dit zijn altoos durende statuur aangeeft. Wie met Jezus op zijn troon wil zitten, zal evenals Hij moeten strijden en overwinnen. Toen Jacobus en Johannes hun Meester vroegen of zij aan zijn rechter- en linkerzijde mochten zitten in zijn heerlijkheid, was de vraag: 'Kunt gijde beker drinken, die Ik drink, of met de doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt word? Zij zeiden tot Hem: Wij kunnen het. Jezus zeide tot hen: De beker, die Ik drink, zult gij drinken en met de doop, waarmede Ik gedoopt word, zult gij gedoopt worden, maar het zitten aan mijn rechterzijde of linkerzijde, staat niet aan Mij te geven, maar het is voor hen, die het bereid is' (Marc. 10:35-40).

33,34. Misleidt uzelf niet; slechte omgang bederft goede zeden. Komt tot de rechte nuchterheid en zondigt niet langer, want sommigen hebben geen besef van God. Tot uw beschaming moet ik dit zeggen.

Achter de twijfel aan de opstanding der doden ziet de apostel de verleidende geesten van zijn tijd. De heidenwereld loochende immers de herrijzenis. Denk maar aan de reactie van de wijsgeren te Athene (Hand. 17:32).

Toen dezen van de opstanding der doden hoorden, begonnen zij te spotten. De Corinthiërs waren met deze filosofie besmet. De apostel citeert nu een gevleugeld woord van de Griekse blijspeldichter Menander: 'Kwade samensprekingen bederven goede zeden' (St. Vert.). Het gevolg van deze misleiding aangaande de opstanding was, dat sommige gemeenteleden deze verkeerde levenswijze der heidenen met hun 'laat ons eten en drinken' hadden vastgehouden of hadden overgenomen. Denk maar eens aan de beschreven misbruiken bij het avondmaal.

De Corinthiërs worden nu door Paulus gewaarschuwd zich niet te laten verleiden en zich niet op het verkeerde pad te laten voeren om een goed leventje te gaan leiden. Zij waren bedorven door het slechte voorbeeld van en door de omgang met hun heidense buren. Hetzelfde geldt ook voor de christenen in onze tijd. Dezen behoren zich ook te onttrekken aan de zuigkracht van allerlei demoraliserende en zedeloze

gewoonten, die op hen afkomen vanuit hun omgeving, en door de lectuur die zich aan hen opdringt, of door de beïnvloeding van radio en televisie. De christenen moeten ook nu zich ontworstelen aan het levenspatroon van hun tijdgenoten die gebroken hebben met christelijke deugd en godsvrucht.

Paulus adviseert zijn lezers ernstig om hun nuchterverstand te gebruiken. Dit niet door met beide benen in de natuurlijke wereld te gaan staan, maar door kennis te verkrijgen van de geestelijke wereld, die ons de dingen toont zoals ze werkelijk zijn. Petrus schreef. 'Wordt nuchter en waakzaam. Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw'. Onze geestelijke ogen en geestelijke oren moeten functioneren. Ook schreef deze apostel: 'Komt tot bezinning en wordt nuchter, opdat gij kunt bidden'. Wie de ware nuchterheid bezit, kan bidden, dat is bezig zijn in de hemelse gewesten. Hij zal dan niet meer zondigen, dat is in genieenschap leven met bozegeesten, maar in de onzienlijke wereld de naam des Heren aanroepen en breken met de ongerechtigheid (2 Tim. 2:19).

Indien er geen opstanding der rechtvaardigen is en een toekomstig leven in volmaakte heiligheid, zullen wij ons niet overgeven aan ijdele levensbeschouwingen, die geïnspireerd zijn door de overste dezer wereld, en ons ook niet laten verleiden tot lichtzinnigheid en wetteloosheid. Zo staat er: 'Bedrinkt u niet aan Wijn, waarin bandeloosheid is, maar wordt vervuld met de Geest, en spreekt onder elkander in psalmen, lofzangen en geestesliederen', dus in tongen (Ef. 5:18,19).

Paulus zegt liet dan zonder omwegen: 'Zondigt niet'. Het woordje 'langer' is ingevoegd (zie bijvoorbeeld de St. Vert.). Houdt u dus verre van de ongerechtigheid. Hij wijst ook op het grote gevaar dat sommigen onwetend zijn doordat zij geen kennis (gnosis) bezitten van de ware God (St. Vert.). Ze dreigen verloren te gaan door onkunde (agnosia), dit wil zeggen door gebrek aan kennis met boze geesten verbonden te raken (Hos. 4:6). Ze hebben ook geen 'besef' van God die onzichtbaar is en die ons met de eeuwigheid confronteert. Zij hebben dus geen inzicht in de hemelse zaken, in eeuwigheid en onsterfelijkheid. Zij loochenen dat de mens naar ziel, geest en

(geestelijk) lichaam eeuwig leven zal. Ze missen de sleutel der kennis evenals dit met de wetgeleerden het geval was geweest (Luc. 11:52).

Dit gemis aan kennis van het raadsplan van God leidde bij de Corinthiërs tot de ontkenning van de opstanding en van het eeuwig durende leven. Het was wel beschamend voor een gemeente waar Paulus het fundament van het geloof had gelegd, dat als een der pijlers 'de opstanding der doden' heeft (Hebr. 6:1,2).

Het betrof evenwel een kleine groep in de gemeente, want voor het merendeel van deze charismatische leden gold: 'Want in elk opzicht zijt gij rijk geworden in Hem, in alle woord en alle kennis'. Paulus wilde evenwel het vergif der dwaalleer uitzuiveren, want niemand mag de opstanding der doden loochenen. Aan de rechtzinnige christenen zouden wij evenwel de vraag kunnen stellen: is jullie geloof in de opstanding alleen maar een aangeleerd begrip, of is dit iets wat jullie echt innerlijk beleven? Woont de Christus van ná Pasen in jullie hart en is Hij dezelfde die vóór Pasen rondging, weldoende, en allen genezende, die door de duivel overweldigd waren? (Hand. 10:38).

35. Maar zal iemand zeggen, hier worden de doden opgewekt? En met wat voor lichaam komen zij?

Eenmaal sprak Jezus: 'De ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar mijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel' (Joh. 5:28,29). De Zoon des mensen heeft dus macht gekregen om allen die gestorven zijn, te doen opstaan. In Daniël 12:2 staat: 'Velen van hen die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken, dezen tot eeuwig leven en genen tot versmading, tot eeuwig afgrijzen'.

Paulus begint nu de gedachten van de loochenaars van de opstanding te formuleren. Zij zeggen: 'Hoe kan dit nu? 'Hoe', dat is op welke wijze verrijzen de doden en met wat voor soort lichaam komen zij terug? Hoe kan nu een lichaam dat volkomen verteerd is, dat

misschien verbrand is, waarvan de as over de akker werd uitgestrooid, hoe kan dat nu weer gaan leven? Inderdaad is het dwaas te geloven dat een volkomen vergaan lichaam, dat al lang tot stof is weergekeerd, opnieuw tot leven zal komen. Paulus zal wel meerdere malen deze vraag hebben horen stellen en hij had hier natuurlijk over nagedacht. De leer van de opstanding was niet alleen voor vele heidenen onaanvaardbaar, maar ook voor vele joden. Denk maar aan de sekte der Sadduceeën, die de opstanding loochenden. Toen Paulus voor de Raad gebracht werd, maakte hij handig gebruik van deze tegenstelling tussen Farizeeën en Sadduceeën. Hij riep het uit: 'Mannen broeders, ik ben een Farizeeër, een zoon van Farizeeën, ik sta terecht om de hoop en de opstanding der doden. En toen hij dit zeide, kwam er tweedracht tussen de Farizeeën en de Sadduceeën en de menigte werd verdeeld' (Hand. 23:6,7).

Ook snijdt de apostel de vraag van de twijfelaars aan, of het opstandingslichaam wel dezelfde vorm en dezelfde gestalte met dezelfde eigenschappen zou hebben als de mens van nature bezit. Over dit laatste kan opgemerkt worden, dat 'vlees en bloed' het Koninkrijk Gods niet kunnen beërven, dus uitgesloten zijn van het verrijzingsproces. Vlees en bloed karakteriseren het sterfelijke en vernederde lichaam. Wat verder te zeggen van de vraag of zo'n lichaam uit de graven opkomt, terwijl er misschien zelfs in het geheel geen sprake was van een begrafenis?

36-38. Dwaas! Wat gij zelf zaait wordt niet levend of het moet gestorven zijn, en als gij zaait, zaait gij niet het toekomstige lichaam, maar slechts een korrel, bijvoorbeeld van koren, of van iets anders. Maar God geeft er een lichaam aan, gelijk Hij dat gewild heeft, en wel aan elk zaad zijn eigen lichaam.

Het antwoord van de apostel begint met: 'Gij dwaas! 'Onverstandig en dom is de mens, die geen geestelijk inzicht heeft en die slechts vanuit zijn natuurlijk denken redeneert. Voor hem geldt: 'Bewerende wijs te zijn, zijn ze dwaas geworden' (Rom. 1:22). De opstanding is een geestelijke zaak, die de inwendige mens betreft. De rechtzinnigen in Israël, die geen kennis hadden van het Koninkrijk der hemelen,

geloofden wel in een opstanding, maar verbonden haar met het herstel van het vergankelijke en stoffelijke. Vandaar dat ze hun doden zo zorgvuldig begroeven, liefst farmliegewijze, opdat bij de opstanding de natuurlijke geslachten te zamen op dezelfde plaats zouden herrijzen en weer verenigd worden. Men werd tot zijn vaderen verzameld. Ook de christenheid spreekt op een oudtestamentische wijze van een opstanding des vlezes. Daarom hecht zij veelal waarde aan graftomben, aan familiegraven, aan het begraven worden in gewijde aarde, aan kerkhoven met zerken waarop de namen en data vermeld staan van de overledenen. Men weet daarom geen raad met hen wieras als mest was uitgestrooid op het gras, dat later door het vee zou worden afgegraasd. Paulus had evenwel gebroken met deze oud-joodse voorstellingen en had krachtens zijn kennis van de geestelijke wereld het mysterie der opstanding ontdekt.

Paulus geeft nu een voorbeeld uit de natuur. Een zaadje valt op de akker en er begint zich een nieuw leven in te ontwikkelen. Dit nieuwe leven groeit en ontplooit zich en krijgt een gestalte welke verschilt van de korrel die op de aarde was gevallen. Door de ontwikkeling van de nieuwe plant wordt de korrel gedeeltelijk verslonden en de rest wordt verteerd. De plant is het nieuwe lichaam dat gaat leven. Men zaait geen groene blaadjes, stengel of bloem, maar een korrel. Als het zaad sterft, geeft God er een lichaam aan, en wel aan elk zaad zijn geëigend lichaam. God heeft deze vaste regel van de aanvang af bepaald. Het zaadgevend gewas draagt naar zijn eigen aard vrucht (Gen. 1:11).

Wie tarwe zaalt, zal tarwe oogsten. Zo brengt men bijvoorbeeld een aardappel in de grond. Deze sterft en de nieuwe plant die opwast, heet ook aardappel, maar gelijkt toch niet op de knol die gepoot was. Zo ook draagt de graanplant dezelfde naam als de korrel.

De natuurlijke mens is op deze aarde als een zaadkorrel. Bij zijn wedergeboorte verschijnt een geestelijk mens met een geestelijk lichaam, hoe klein dit ook moge zijn. Dit geestelijk lichaam moet uitgroeien tot volwassenheid. Wanneer het geestelijk lichaam zich begint te ontwikkelen, vervalt de oude mens van dag tot dag (2 Cor. 4:16).

De oude mens is dat gedeelte van het leven dat door de boze geesten wordt misbruikt en bespeeld. Dit wordt afgelegd, en de vernieuwde mens met zijn geestelijk lichaam absorbeert of neemt in zich op datgene wat in het oude leven nog goed was. Dit gaat zo door tot bij het sterven van de christen ook de laatste resten van zijn vergankelijk leven, dat is zijn lichaam, tot stof terugkeren.

Paulus merkt in 2 Corinthiërs 5:1,2 op, dat wij als christenen bij het sterven 'een gebouw van God hebben, in de hemelen, niet met handen gemaakt, een eeuwig huis'. Wij bezitten dus nu reeds dit eeuwige huis of lichaam. De nieuwe mens behoort zich tijdens zijn aardse leven te ontwikkelen en zich een nieuwe statuur te vormen, die na zijn sterven rechtstreeks haar intrek neemt bij zijn Heer. Deze statuur of dit geestelijk lichaam is reëel, hoewel voor het natuurlijke oog onzichtbaar, evenals de ziel en de geest dit zijn. Ziel en geest worden 'bekleed' met het geestelijk lichaam. Dit wordt opgebouwd uit de 'goede werken', want deze vormen 'het blinkend en smetteloos fijn linnen kleed'(Openb. 19:8).

Het sterven is dus de scheiding tussen het geestelijk en het natuurlijk lichaam, tussen de onvergankelijke en de vergankelijke mens, tussen het eeuwige en het tijdelijke. Men gebruikt in dit verband dikwijls de tekst uit Johannes 12:24: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf, maar indien zij sterft, brengt zij veel vrucht voort'. Dit vers heeft evenwel alleen betrekking op het leven van Jezus. Hij had immers zonder sterven in een punt des tijds kunnen worden veranderd, waarbij zijn stoffelijk lichaam verzwolgen zou zijn in de overwinning van zijn geestelijk lichaam. Hij stierf evenwel om naar de innerlijke mens het dodenrijk binnen te gaan en om hierdoor velen te behouden en de weg naar het zoonschap te openen.

39-41. Alle vlees is niet hetzelfde, maar dat van mensen is anders dan dat van beesten, en het vlees van vogels weer anders dan dat van vissen. Er zijn hemelse en aardse lichamen, maar de glans der hemelse is anders dan die der aardse. De glans der zon is anders dan

die der maan en der sterren, want de ene sterverschilt van de andere in glans.

Er is vlees van mensen, van vissen, van vogels en van beesten. Dit geldt ook voor de variëteiten in groenten en vruchten. Smaak en geur verschillen. Er is dus grote verscheidenheid in al deze soorten, maar alle zijn 1 vlees aan wie God een eigen lichaam schonk. Dit laatste woord zouden we kunnen vervangen door verschijningsvorm. Een lichaam is een vorm om in te existeren. Zo heeft het rupskoolwitje op aarde een andere verschijningsvorm dan het vlinderkoolwitje in de lucht. Paulus schrijft hier niet als een bioloog of scheikundige, maar als een waarnemer die heeft opgemerkt, dat het vlees aangepast is aan het bestaan van een bepaalde soort. Ieder beest, iedere vogel en vis heeft een eigen verschijningsvorm.

Wij zouden verder kunnen opmerken, dat het vlees van baby's anders is dan dat van teen-agers, en dit weer anders dan dat van bejaarden. Evenzo is er verschil tussen mannen en vrouwen. Een ieder heeft zijn of haar geëigende vorm, gestalte en structuur. Zo heeft ook elk hemellichaam zijn aparte lichtglans en zijn plaats en stand aan het hemelgewelf. Met hemellichamen bedoelt de apostel dus niet de engelenwereld, want de namen van zon, maan en sterren sluiten deze opvatting uit.

De apostel komt hierna tot de conclusie, dat het geestelijk lichaam heerlijker en voortreffelijker is dan het natuurlijk lichaam. Een geestelijk of hemels lichaam is ingesteld op een leven in de onzienlijke wereld, en een natuurlijk of aards lichaam is aangepast aan de elementen van de aarde en aan de manier van leven in de zichtbare wereld.

Zo zijn (als beeld) de hemellichamen aangepast voor hun functie in het uitspansel, waar zij verschillen in grootte en lichtsterkte. Tussen deze lichamen zijn er grote verschillen in structuur. Zo staat er ook, dat 'de verstandigen zullen stralen als de glans van het uitspansel, en die velen tot gerechtigheid hebben gebracht als de sterren, voor eeuwig en altoos' (Dan. 12:3). In de geestelijke wereld is geen democratie, maar ook onder de geestelijke mensen is een hiërarchie

van hen, die op aarde door hun goede werken en rechtvaardige daden zich een blinkend en smetteloos fijn linnen kleed weefden, het geestelijk lichaam; van hen die aller dienstknecht wilden zijn, teneinde het hemelse loon en de hemelse kroon te verwerven (Openb. 19:8). Zo verscheen de Zoon des mensen in de gestalte van een dienstknecht en zijn verschijningsvorm of lichaam was aangepast 'in een vlees, aan dat der zonde gelijk' (Rom. 8:3). Het geestelijk lichaam van de mens is aangepast aan de onzienlijke wereld waar bijvoorbeeld geen vermenigvuldiging meer is, dus waar men niet meer huwt.

42-44a. Zo is het ook met de opstanding der doden. Er wordt gezaaid in vergankelijkheid, en opgewekt in onvergankelijkheid; er wordt gezaaid in oneer, en opgewekt in heerlijkheid; er wordt gezaaid in zwakheid, en opgewekt in kracht. Er wordt een natuurlijk lichaam gezaaid, en een geestelijk lichaam opgewekt.

Het is met de opstanding der doden als met het graan. Er wordt gezaaid, dat wil zeggen dat er een ontwikkelingsproces op gang wordt gebracht van een nieuwe plant en een afstervingsproces plaatsvindt van de oude graankorrel. Het nieuwe leven gaat ten koste van het oude. Dit laatste is vergankelijk, corrupt, aan het verderf (St. Vert.) of aan het bederf (Can. Vert.) onderhevig.

Het woord betekent letterlijk: vernietiging, verwoesting, ondergang. Het doelt dus op een proces van teniet gaan, waaraan leder natuurlijk lichaam is onderworpen. In het opstandingsproces ontwikkelt zich de innerlijke mens met zijn onzichtbaar, geestelijk lichaam, en wordt de uitwendige mens afgebroken. In 2 Corinthiërs 4:16 spreekt de apostel over het verval van de uitwendige mens zoals deze zich in de zichtbare wereld presenteert met zijn macht, invloed, eer, aanzien, religie en rijkdom. De inwendige mens met zijn geestelijk lichaam wordt daarentegen 'van dag tot dag vernieuwd'. Het opgewekt worden in onvergankelijkheid of onverderfelijkheid ziet dus op het geestelijk, onzichtbaar lichaam dat geheel compleet wordt en dat dan ook in de stoffelijke wereld kan functioneren. Het woord 'onvergankelijk' wordt als een kenmerkende eigenschap van God zelf genoemd (1 Tim. 1:17).

In 2 Corinthiërs 5:1 wijst Paulus erop, dat de christen bij zijn sterven reeds een gebouw van God in de hemelen of onzienlijke wereld heeft. Bij zijn herrijzenis wordt hij met dit huis 'overkleed' en kan hij er ook mee in de stoffelijke wereld verschijnen. Het geestelijk lichaam is dan in staat een stoffelijke verschijningsvorm aan te nemen, want de geest is zo krachtig, dat hij zich kan materialiseren. Wij zien dit bijvoorbeeld na zijn opstanding bij Jezus zelf. Hij 'verscheen in een andere gedaante aan twee van hen op de weg' (Marc. 16:12). Hij at en dronk met deze Emmaüsgangers, maar kon ook weer uit hun midden verdwijnen met zijn onzichtbaar, geestelijk, gedematerialiseerd lichaam. Bij een geestelijk lichaam kan bij de opstanding kracht worden omgezet in stof, en stof in kracht. Zo'n lichaam kan met 'vlees en beenderen' tegen een muur leunen, maar ook ontbonden in kracht, door een muur heengaan.

Het oneervolle of onaanzienlijke is ons sterfelijke, onder de heerschappij van de boze vernederd lichaam. In Athene was iemand oneervol, als hij zijn burgerrechten had verloren. Hij was dan eerloos en kon geen enkel beroep meer doen op de rechten en voorrechten van de burgers. Het oneervolle blijft uiteindelijk bij het sterven achter zoals de restanten van de rups met de cocon verschrompelen, wanneer de vlinder zich verheft in liet luchtruim. Zo scheiden bij het sterven het geestelijk lichaam en het natuurlijk lichaam van elkaar. Het geestelijk lichaam trekt zich terug in de hemelse gewesten, teneinde later in heerlijkheid te worden opgewekt. Paulus schreef dat hij bij het sterven 'bij de Here zijn intrek nam.

Wanneer iemand slaapt, is hij onttrokken aan de zichtbare wereld. Hij is evenwel niet dood, maar is alleen bezig in de onzienlijke wereld. Wanneer hij gewekt wordt, betekent dit dat hij begint te functioneren in de natuurlijke wereld. Bij de opstanding gaat het geestelijk lichaam zich op stoffelijke wijze manifesteren en wordt de heerlijkheid, dat is de onvergankelijkheid en de onverderfelijkheld, zichtbaar. Heerlijkheid is ook weer kenmerkend voor God en zijn rijk. Zij wijst op macht, onaantastbaarheid en glans.

De uitwendige mens was ook zwak, dat is kwetsbaar, en onderworpen aan de beïnvloeding van zonde, ziekte en dood. Bij de opstanding van

het geestelijk lichaam blijkt dat de nieuwe mens onttrokken is aan al de negatieve en ontbindende invloeden van het rijk der duisternis. Het geestelijk lichaam wordt opgewekt in kracht (dunamis), dat wil zeggen dat het volkomen onttrokken is aan elke wetteloosheid. Het is sterk door zijn verbinding met de kracht van de Heilige Geest, want er is een enorme kracht nodig om met een geestelijk lichaam zich te manifesteren in de stoffelijke wereld en zich daar dan ook weer aan te kunnen onttrekken.

Het is wel duidelijk dat de apostel hier alleen spreekt over de opstanding van hen die 'In Christus' ontslapen zijn. Er wordt hier dus niet gezegd: het lichaam van vlees en bloed wordt ter aarde besteld en dit vlees zal eenmaal worden opgewekt en dan opstaan, maar er staat: er wordt een ziele-lichaam (soma psuchikon) gezaaid, dus waarin de ziel overheerst. Het natuurlijk lichaam is het ziele-lichaarn, waarvoor de aardse wetten van tijd en plaats functioneren, zoals dit ook voor de dieren als levende zielen het geval is. In het Oude Testament is dan sprake van de levensadem die in iemands neusgaten is. Daar is dan de 'nèfesj' of de adem die aan het lichaam het leven schenkt. Bij het sterven blaast de mens dan de laatste adem uit. Het Oude Testament werkt dus met begrippen uit de stoffelijke wereld. Hoe zou het ook anders kunnen, daar het evangelie van het Koninkrijk der hemelen dat Jezus verkondigde, nog onbekend was.

Er staat niet: het natuurlijk lichaam wordt gezaaid en dit staat ook op, maar: ér wordt gezaaid en ér wordt opgewekt. Het geestelijk lichaam (soma pneumatikon) functioneert naar geestelijke wetten en is bijvoorbeeld niet gebonden aan tijd en plaats, aan voedsel en drank of aan zuurstof. De ziel van de gelovige met haar wil en gevoelsleven is nu reeds bezig zich in de onzienlijke wereld schatten te verzamelen. Daarom moet de ziel van de christen niet al te zeer met de natuurlijke wereld zijn verbonden, maar zich richten op de geestelijke wereld.

Een geestelijk lichaam wordt opgewekt, dus niet het lichaam dat in het graf ligt of gelegen had. De geestelijke mens, de inwendige mens, dat is de ziel met de geest in zijn geestelijk lichaam, verrijst. Dit lichaam gaat in de zichtbare wereld functioneren. Vanaf de dag der opstanding

kan dus door de geestelijke mens met zijn geestelijk lichaam ook aardse arbeid worden verricht!

44b-45. Is er een natuurlijk lichaam, dan bestaat er ook een geestelijk lichaam. Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel; de laatste Adam een levendmakende geest.

Het denken en spreken over het natuurlijk lichaam geeft weinig problemen. Dit ontstaat in de moederschoot na bevruchting, groeit daar, en bij de geboorte manifesteert het kind zich in de zichtbare wereld. De levensgeest houdt het lichaampje in stand en brengt liet tot ontwikkeling. Zo groeit het naar de volwassenheid toe, naar liet beeld van de eerste Adam.
Met de lichamelijke ontwikkeling groeit ook de ziel mee: kennis, wijsheid, verantwoordelijkheld en incasseringsvermogen nemen toe. Wanneer de duivel er niet was, zou de mens gelijkvormig worden aan Adam vóór zijn val, zoals deze geschapen was: rechtvaardig en bekwaam om te heersen over alles wat op aarde leeft en over de dode stof uit het mindere leidt de apostel nu het meerdere af: 'Gelijk er een zielelichaam bestaat, zo bestaat er ook een geesteslichaam'. Er is ook een tweede mens, dit wil zeggen een vernieuwde mens, uit de hemel (vers 47). God had een hoger doel dan dat de mens alleen wèl toegerust zou heersenop aarde. Hij zou ook een koning zijn in de geestenwereld. Adam had dit doel gemist. Zijn geestelijke ontplooiing werd abrupt afgebroken vanwege de zondeval. De boze blokkeerde niet alleen zijn geestelijke ontwikkeling, maar remde ook zijn natuurlijke groei af door ziekte en dood.

Vanwege zijn zonde kwam de mens niet onder de pressie van de boze vandaan en daarom doet hij wat hij niet wil, en wat hij wel wil, kan hij niet. Bij ziekte wordt ook maar al te vaak de geestelijke groei gestagneerd, doordat deze hem voortdurend bezig houdt met zijn natuurlijk lichaam.

In het nieuwe verbond schenkt God weer de mogelijkheid om een geestelijk mens te worden. Deze is immers bij zijn wedergeboorte overgeplaatst naar het hemelse paradijs, waar hij mag eten van de

Boom des levens, dus gemeenschap met Christus mag hebben door de Heilige Geest.

Hoe ontstaat nu het geestelijk lichaam? Zijn aanvang en zijn ontwikkeling lopen parallel met die van het natuurlijk lichaam. De geest van de natuurlijke mens wordt bevrucht door het zaad van het Woord van God. Door deze gemeenschap wordt de kiem gelegd van de nieuwe mens. Het leven van de mens en het leven van het Woord dat geest en leven is, vormen samen een nieuw leven. De mens gaat anders denken en handelen. De (weder)geboorte manifesteert dit nieuwe leven. Er is een geestelijk lichaampje te voorschijn gekomen en men kan de nieuwgeborene waarnemen door zijn manier van leven. De nieuwe mens is dus voortgebracht door het woord der waarheid en hij mag daardoor in zekere zin een eersteling heten onder Gods schepselen (Jac. 1:18).

Wij zijn 'wedergeboren niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God'(1 Petr. 1:23). De wedergeboorte kan men zien aan het nieuwe leven in het rijk van God. Daar ontwikkelt zich het geestelijk lichaam dat ziel en geest omhult. Deze nieuwe, wedergeboren mens is een rechtvaardige, en in zijn lichaam wil God wonen. Deze vindt er zijn behuizing of zijn tempel. De Heer sprak: 'Wij zullen komen en bij hem wonen' (Joh. 14:23). Gods Geest verbindt Zich dan met onze geest, want God is geest. Hij woont in het nieuwe geestelijke lichaam, en zijn Heilige Geest stimuleert nu het ontwikkelingsproces totdat de christen geheel volwassen is.

Wij merken op dat de geestelijke mens in deze tijdsbedeling twee lichamen en twee geesten heeft: een natuurlijk lichaam met een geestelijk lichaam en een menselijke geest met de Heilige Geest. Het geestelijk lichaam heeft oren om te horen wat de Geest zegt en ogen om te zien, ten einde de bewoners van de geestelijke wereld te onderscheiden, of zij goed zijn of slecht, of zij licht zijn of duisternis. Hij heeft voeten om te wandelen op 'de hoge weg'. Hij heeft handen om iets uit de onzienlijke wereld naar zich toe te halen. Wij spreken danvande hand des geloofs. Met haar heffen wij ook het schild des geloofs omhoog.

Natuurlijk wil de boze niet dat de nieuwe mens zich naar (geestelijk) lichaam, ziel en geest ontwikkelt. Daarom tracht hij hem door pressie, leugen of dwaling te beschadigen. Wanneer de geestelijke mens evenwel de waarheid vasthoudt, groeit hij naar de volwassenheid of volkomenheid toe, dat is naar Christus (Ef. 4:15). Wij zijn ons ervan bewust dat het geestelijk lichaam zich in een aarden vat bevindt. Wordt dit aangetast, dan heeft dit zijn terugslag op het geestelijk lichaam. Daarom moet het sterfelijk lichaam de vernieuwing ook ervaren, want de Geest die Jezus Christus uit de doden opgewekt heeft, zal niet alleen het geestelijk lichaam intact houden, maar 'óók uw sterfelijke lichamen levend maken door zijn Geest, die in u woont' (Rom. 8:11). Het herstel van het vernederd lichaam begint van binnen uit!

De bijbel spreekt niet over een geestelijk lichaam bij kinderen. Zij moeten zich primair in de natuurlijke wereld ontwikkelen, terwijl zij in de geestelijke wereld beschermd en bewaakt worden door hun ouders in wie ze geheiligd zijn. Alleen een volwassen mens kan een geestelijk leven leiden. Door de wetteloze toestanden in onze tijd worden de kinderen evenwel vaak te vroeg rijp en dan hebben zij, wanneer de ouderlijke bescherming te kort schiet, ook de Heilige Geest nodig, opdat ze niet als het groene gras zullen verbranden (Openb. 8:7).

Om nu de tegenstelling tussen de natuurlijke en de geestelijke mens duidelijk te illustreren, noemt de apostel het essentiële verschil tussen Adam en Christus. Adam is hier het hoofd van de natuurlijke mensheid, van de eerste ofoude schepping en Christus is hier het hoofd van de geestelijke mensheid, van de tweede ofnieuwe schepping. Adam was ook voor zijn val geen geestelijk mens, maar een levende ziel met een natuurlijk leven. Zo stond er reeds in Genesis 2:7 volgens de septuagint geschreven: 'En de mens werd een levende ziel' (psuchè). Christus is de laatste Adam, dat wil zeggen: de tweede (vers 47) of de definitieve mens, die geheel ontwikkeld is naar het natuurlijke zowel als naar het geestelijke. Een andere mens, een derde of vierde, is niet te verwachten; daarom staat er: de laatste Adam.

Zoals Adam het biologische leven doorgaf, zo is Christus een levendmakende geest of een eeuwig leven gevende geest, of een 'levenverwekkend geesteswezen' (vert. Brouwer). Het leven dat Hij schenkt, gaat boven het natuurlijke leven uit. Jezus sprak: wie in de Zoon gelooft, dat is wie zijn woord aanvaardt en bewaart -heeft ééuwig leven (Joh. 3:36).

Hij maakt de ziel levend, dit wil zeggen dat Hij haar verheft tot een hogere dimensie, dat Hij haar verbindt met het geestelijke leven. Hij verlicht door zijn Geest het verstand en vernieuwt de gedachten, zodat de mens de geestelijke wereld leert kennen en verstaan. Door het leven dat de laatste Adam schenkt, ontwikkelen zich ook de geestelijke begaafdheden, die het de mens mogelijk maken zijn plaats in de hemelse gewesten in te nemen en zich daar waar te maken. Daar domineert zijn geest verbonden met de levendmakende Heilige Geest, die door de laatste Adam aan de mens wordt geschonken. Deze Geest ondersteunt de menselijke geest als leermeester en als kracht. Zo ontwikkelt de natuurlijke mens zich ook niet vanzelf, maar hij moet van buiten af worden gevoed, geholpen en begeleid. De inwonende Geest begeleidt de mens bij zijn geestelijke ontwikkeling tot de maat van de wasdom van Christus. De ziel wordt hogerop gevoerd en de Geest houdt ook het vernederde lichaam levend, dus intact, zodat het functioneren kan naar de wil van de Schepper.

In vers 22 was sprake van 'in Adam' zijn en sterven, òf 'in Christus' zijn en levend gemaakt worden. Wij zijn dus eenswezens met de eerste Adam òf eenswezens met de laatste Adam, die het hoofd is van een geestelijk geslacht. In Hem hebben wij deel aan een geestelijke omvorming, een metamorfose, een wedergeboorte. Wij worden zelf ook leven gevend, zodat stromen van levend water uit ons binnenstevloelen (Joh. 7:38). Wij geven dan de gedachten en woorden van God door.

De natuurlijke mens geeft in zijn kinderen het leven doorin de natuurlijke wereld. De geestelijke mens geeft het zaad Gods door, dat is Zijn woord. Hierdoorworden erkinderen Gods in de geestelijke wereld geboren. Daarom gelden de woorden: 'weest vruchtbaar en vermenigvuldigt u' ook voor ongehuwden. Wanneer de geestelijke

mens ook naar zijn lichaam verandert (vers 52), houdt het doorgeven van het biologische leven op. Hij huwt niet meer, maar is in dit opzicht gelijk aan de engelen in de hemel (Matth. 22:30).

46. Doch het geestelijke komt niet eerst, maar het natuurlijke, en daarna het geestelijke.

Gods scheppingswet is, dat eerst het natuurlijke lichaam tot ontwikkeling komt en daarna het geestelijke. De natuurlijke mens ontwikkelt zich dus eerst. Men ziet dit bij een kind. Zijn ziel en geest richten zich allereerst op het natuurlijke leven en op het zichtbare. Daarom mag men bij zuigelingen niet spreken van een veronderstelde wedergeboorte', teneinde ze op deze grond te kunnen dopen. De wedergeboorte is immers de verandering van een natuurlijk denken in een geestelijk, en dit geschiedt alleen door de aanvaarding van de woorden Gods (Jac. 1:18 en 1 Petr. 1:23).

De natuurlijke mens ontwikkelt eerst zijn lichaam, zijnverstand, zijn gevoelsleven, zijn wil, alles op aards niveau. Indien hij niet verkeerd beïnvloed wordt en de boze zijn slag nog niet geslagen heeft, zal zijn geest, die de drager is van de wetten Gods, hem ook moreel doen opwassen. Zoals een postduif luistert en handelt naar de ingeschapen natuurwetten en terugkeert naar zijn nest, zo houdt de onbeschadigde mens zich intuïtief aan de zedelijke normen en ontwikkelt hij zich goed naar geest en ziel. De bijbel schrijft over heidenen, die nog niet door de boze zijn overweldigd, dat ze 'van nature doen wat de wet gebiedt' (Rom. 2:14). Deze wet is ingeschreven in hun hart. Zo veronderstelde Abraham dat er zelfs in Sodom nog rechtvaardigen zouden kunnen zijn.

Het geestelijk lichaam begint zich te ontwikkelen bij de wedergeboorte. Dan gaat men horen en zien, en door de Geest Gods geleid, functioneren in de onzienlijke wereld. Wanneer sprake is van 'verlichte ogen uws harten', wordt de ziel verlicht (Ef. 1:18). Wanneer 'het verstand wordt geopend', wijkt de geestelijke verduistering (Luc. 24:45; Ef. 4:18) en krijgt de mens het juiste inzicht in de realiteiten van het Koninkrijk der hemelen. In Hebreeën 6:4 wordt erover

gesproken, dat er mensen zijn, die eens verlicht waren, van de hemelse gave hadden genoten, deel gekregen hadden aan de Heilige Geest en aan het goede, nieuwtestamentische woord Gods, de krachten der toekomende eeuw hadden gesmaakt en daarna afgevallen waren. Zij waren dus geestelijk ingestelde christenen geweest, maar waren teruggevallen. Zij werden geestelijk dus 'kinds'.

Een mens moet eerst het natuurlijke leren verstaan. Hij wordt onwetend geboren en moet veel bijleren. Hij mag niet onderontwikkeld blijven. De duivel wil dit ontwikkelingsproces blokkeren. Hij houdt sommigen in hun lichamelijke groei tegen, anderen remt hij af in hun zielecapaciteiten, hij verminkt hun gevoelsleven, verduistert hun verstand en verlamt hun wil. 'Vrome' geesten hebben eeuwen lang meisjes verhinderd te studeren. Dit zou voor vrouwen niet nodig zijn, evenmin als dezen een plaats mochten innemen in de gemeente. Geestelijk gestoorden hebben meestal geen interesse voor de gewone natuurlijke dingen. Zij zien bijvoorbeeld niets van de schoonheid der schepping.

Vele christenen worden geestelijk afgeremd. Zij hebben geen belangstelling voor het Woord van God. Zij kunnen de prediking niet volgen, grijpen of vasthouden. Zij kunnen niet bezig zijn met geestelijke zaken, hoewel ze in het natuurlijke leven goed bij de tijd zijn. De geestelijke mens is niet gebouwd op domheid, gebondenheid, remmingen, beschadigingen, ook niet naar het lichaam. Daarom wil de Heer dat de mens gezond is, dat het hem in alles wèl gaat, gelijk het zijn ziel wèl gaat (3Joh. 2). God wil dat geest, ziel en lichaam, zowel natuurlijk als geestelijk, bij de komst van onze Here Jezus Christus blijken in hun geheel onberispelijk bewaard te zijn, dus dat zijzich onbelemmerd ontwikkeld hebben (1 Thess. 5:23). De christen moet ook de nieuwe indrukken vanuit de hemelse gewesten ongeremd kunnen verwerken.

47-49. De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk, de tweede mens is uit de hemel. Gelijk de stoffelijke is, zijn ook de stoffelijken, en zoals de hemelse zijn, zijn ook de hemelsen. En gelijk het beeld van de stofflijke gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse dragen.

De eerste mens, de natuurlijke, was uit de elementen der aarde geformeerd. Hij leefde door zijn menselijke geest die verbonden was met de stof en die deze levend maakte. Ookzijn'levende ziel'existeerde alleen op aarde. De tweede mens, de geestelijke, de nieuwe schepping, behoort tot de hemel, dat is de onzichtbare wereld. Hij is de Here Jezus Christus. Zoals 'uit de aarde' de uitdrukking is van vergankelijkheid en tijdelijkheid, zo is 'uit de hemel' verbonden met onvergankelijkheid en eeuwigheid. De uitdrukking 'de tweede mens is uit de hemel' wil niet de gedachte opwekken, dat Jezus voor zijn geboorte een hemels bestaan zou hebben gehad. Het Woord van God had in Hem vlees aangenomen en Hij was de mensen in alles gelijk, uitgezonderd dan dat Hij nooit contact heeft opgenomen met de zondemachten. Na zijn doop in de Heilige Geest werd Jezus overgezet in de hemelse gewesten als geestelijk mens en kon Hij zeggen: 'De Zoon des mensen die in de hemel is' (Joh. 3:13 St. Vert.).

In het ontwikkelingsproces zijn de aardsen of stoffelijken vergankelijk. Daarom voedt de natuurlijke mens zich alleen met stoffelijke spijzen of aards brood. De hemelse mens is evenwel onstoffelijk en onvergankelijk. Hij voedt zich met het hemelse brood, het woord van God. Zijn aardse bestaan blijft evenwel van de stoffelijke voeding afhankelijk. Wanneer de apostel opmerkt dat wij de gestalte van de aardse hebben gedragen, bedoelt hij hiermee niet Adam na zijn val, maar vóór diens val. Al zijn wij bij onzegeboorte onbeschadigd en vrij van zonde, wij kunnen als Adam verleid, onderdrukt en overweldigd worden. De mens begint immers onschuldig, maar hij krijgt schuld als hij door de duivel geknecht en misbruikt wordt.

De hemelse mens Jezus Christus werd van een gave, natuurlijke man, na zijn doop in de Heilige Geest tot een volmaakt geestelijk mens. Zo ontwikkelen ook wij, want wij veranderen naar hetzelfde beeld van heerlijkheid tot heerlijkheid, immers door de Here, die Geest is' (2 Cor. 3:18). Eerst moeten wij dus weer onschuldige mensen worden en wij zijn dit door het bloed van het Lam. Vanuit deze rechtvaardigheid ontwikkelt zich de geestelijke mens. In en door deze mens werken de krachten van de Heilige Geest, zodat het beschadigde van het zieleleven en van het lichaam kan worden genezen. Het evangelie van

Jezus Christus voorziet in het herstel van de inwendige en de uitwendige mens. Wij hebben het beeld van de aardse gedragen, helaas ook in zijn ongehoorzaamheid. Wij zijn evenwel begraven en opgestaan als een nieuwe schepping. Het oude is voorbij en het is alles nieuw geworden. De herschapen mens groeit - wanneer hij in het geloof deze waarheid of gedachte van God vasthoudt - in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus (Ef. 4:15).

Het is daarom de taal van het geloof, indien wij zeggen: 'Wij zullen het beeld van de hemelse dragen' of 'wij zullen Hem gelijk wezen' (1 joh. 3:2). Dit proces gaat door totdat het geestelijke lichaam het natuurlijke lichaam vervangt, dat is wanneer het vernederde lichaam bij het sterven wordt prijsgegeven aan de ontbinding om tot stof terug te keren, of wanneer het vernederde lichaam verzwolgen wordt in de overwinning van het volmaakte en volgroeide geestelijke lichaam in een punt des tijds. Dan is ook de gehele geestelijke mens voltooid. Aan het einde van deze perikoop over het 'opstandingslichaam' willen wij ons nog even bezinnen op het ontstaan van het geestelijk lichaam. De menselijke geest die het aardse lichaam tot ontwikkeling brengt en zorgt voor de natuurlijke ontplooiing en instandhouding van het zieleleven, bezit bovendien nog het vermogen de mens tot ontwikkeling te brengen als geestelijk wezen, met een geestelijk, onsterfelijk lichaam. Het is als bij een rups die in zich het vermogen heeft om een vlinder te vormen. Bij zijn bekering maakt de mens zijn geest los van het contact met de boze geesten en richt hij zijn geest op God en op het woord van Christus (Rom. 10:17).

Door dit contact wordt zijn geest bevrucht en een nieuw levensbeginsel vangt aan. Er ontstaat een nieuwe schepping, een nieuwe mens of een tweede mens, die in de geestelijke wereld leeft en bij de wedergeboorte zich manifesteert in een geestelijk lichaampje. Dit lichaampje moet zich ontwikkelen door zich te voeden met het brood des levens, dit wil zeggen door steeds meer van het woord van Christus en de beloften van God in geloof tot zich te nemen en te realiseren in goede werken. Een opgroeiende christen heeft dus een aardse tent, een aards omhulsel of een aards kleed, maar zijn innerlijke mens is ook bezig een hemels gebouw, een hemels omhulsel of een hemels kleed tot ontwikkeling te brengen, opdat wanneer zijn aardse

huis wordt afgebroken, hij een gebouw in de hemel heeft, een woonstede voor God in de geestelijke wereld. Een geestelijk mens met een geestelijk lichaam ontstaat alleen door het geloof in het evangelie van Jezus Christus. Hij alleen is de laatste Adam. Hij is de Boom des levens door wie de geestelijke mens ontstaat en gevoed wordt. Wij wijzen er op dat 'het kleed der gerechtigheid' behoort bij een ander beeld, namelijk bij dat van de vrouw des Lams (Openb. 19:8).

Een onwedergeborene mist een geestelijk lichaam. Hij is van de aarde, aards. Hij is dus bij zijn sterven niet overkleed maar naakt, dat is zonder geestelijk lichaam. Zijn mens-zijn is dus nooit tot volle wasdom gekomen. De Schrift spreekt dan van 'zijn worm' in de geestelijke wereld; een bestaansvorm die niet sterft maar ook niet tot wasdom is gekomen. In de poel des vuurs mist de verlorene dus niet alleen een natuurlijk lichaam maar ook een geestelijk lichaam. In dit opzicht is hij dan gelijk aan de duivel en zijn engelen met wie hij eenswezens is geworden (Joh. 6:70).

50. Dit spreek ik evenwel uit, broeders: vlees en bloed kunnen het Koninkrijk Gods niet beërven en bet vergankelijke beërft de onvergankelijkheid niet.

Na de uiteenzettingen aangaande de opstanding met een geestelijk lichaam komt er tenslotte nog een onderwerp aan de beurt: hoe zal het gaan met hen die de wederkomst des Heren meemaken? Zullen die ook sterven, of zullen deze gelovigen dan gewoon in hun vernederd lichaam voortleven, teneinde met hun Heer op aarde de heerschappij te delen? Dit was waarschijnlijk de gedachte geweest van de discipelen, toen de Heer bij zijn verschijning aan het meer van Tiberlas, aangaande Johannes sprak: 'Indien Ik wil, dat hij blijft, totdat Ik kom, wat gaat het u aan? Dit gerucht ging dan uit onder de broeders, dat die discipel niet sterven zou' (Joh. 21:22,23).

Paulus zet nu uiteen dat deze opvatting wel een kern van waarheid bezat, maar dat het tegelijkertijd een onmogelijke zaak is, dat de mens eeuwig zou kunnen voortleven in zijn natuurlijk lichaam. Vlees en bloed zijn immers van de aarde en behoren tot de zichtbare wereld en

'het zichtbare is tijdelijk, maar het onzichtbare is eeuwig' (2 Cor. 4:18). Hoe wordt dit probleem nu opgelost?

Vlees en bloed is een uitdrukking voor de zichtbare, natuurlijke mens. Deze houdt in zijn denken rekening met de zintuigliJk waarneembare dingen. Jezus sprak tot Petrus, dat vlees en bloed hem niet hadden geopenbaard, dat de Meester de Christus was, de Zoon van de levende God. De natuurlijke ogen van de mensen zagen in Jezus wel een groot profeet, maar dat Hij de Gezalfde Gods was, gedoopt met de Heilige Geest, en een Zoon Gods die naar de bedoeling van de Vader tot volmaaktheid was opgegroeid, kon zintuiglijk niet worden waargenomen. Dat was een zaak van de geestelijke wereld.

Paulus gebruikte in Romeinen 11:14 volgens de nieuwe vertaling de uitdrukking 'vlees en bloed' in verband met zijn natuurlijk geslacht: 'Dat ik zo mogelijk de naijver van mijn vlees en bloed mocht opwekken, en enigen uit hen behouden'. In Galaten 1:16 deelt hij mee, dat hij niet te rade was gegaan met 'vlees en bloed', dus met de gedachten en overleggingen van zijn volksgenoten.

Het gaat in onze tekst over het beërven van de koninklijke waardigheid in de hemelse gewesten, over het verkrijgen van het 'Koninkrijk' Gods. Daar heeft de natuurlijke mens geen deel aan, maar alleen de geestelijke mens. Voor hem alléén is dit Koninkrijk Gods. Alleen de inwendige, wedergeboren mens, de nieuwe schepping, wordt in zijn geestelijk lichaam overgezet uit het rijk der duisternis in het Koninkrijk des Vaders. De natuurlijke mens of ook wel de uitwendige mens blijft op deze aarde en deze heeft daar zijn verdrukkingen en vervalt, terwijl de innerlijke mens in de vrede en de gerechtigheid van het Koninkrijk Gods van dag tot dag vernieuwd wordt (2 Cor. 4:16-18).

Het Koninkrijk Gods is niet van de zichtbare wereld. Jezus bevestigde tegenover Pilatus deze waarheid, toen Hij getuigde: 'Mijn Koninkrijk is niet van hier' (Joh. 18:36). Het onvergankelijke ligt niet in het verlengde van het vergankelijke, maar is er duidelijk van onderscheiden. Het gaat hier over twee dimensies, die in de mens slechts tijdelijk bij elkaar gebracht zijn in zijn aardse leven. Bij het

sterven worden deze twee voor eeuwig gescheiden. Het vergankelijke keert terug naar de aarde en het onvergankelijke, de inwendige mens van de christen - zijn ziel en geest in een geesteslichaam -leeft voort in het onzienlijke Koninkrijk Gods.

Paulus spreekt hier nu iets uit. Hij verzekert de broeders en zusters (adelphol), dat de natuurlijke mens, dat is de mens zoals hij op aarde functioneert, het Koninkrijk Gods niet kan beërven of er aan deelhebben. Hij bedoelt hier niet de mens met zijn zondige bindingen, of met vlees en bloed als het terrein waar de boze geesten opereren, maar slechts de mens die zijn ontwikkelingsstadium van natuurlijk tot geestelijkwezen nog niet bereikt heeft. Hij gaat van de grondgedachte uit, dat de natuurlijke mens eerst een geestelijk mens moet worden en dat het stoffelijke afgelegd wordt bij het sterven. Maar daarnaast openbaart hij nu dat er ook nog een mogelijkheid van verandering is. Het gaat hier dus niet om een vereniging of een harmonische samenwerking tussen hemel en aarde, maar over een overwinning van het onvergankelijke op het vergankelijke. Het rijk Gods blijft altijd van een hemelse orde. Het vergankelijke lichaam moet verdwijnen, indien niet door het sterven, dan op een andere wijze.

De gedachte aan een opstanding van de vergankelijke stof, van het vlees zoals wij dit nu hebben, is verwerpelijk. Vlees en bloed staan in verband met het tijdelijke en ze zijn ongeschikt om de hemelse heerlijkheid te omvatten en te dragen. Toen de verhoogde Heer sprak dat Hij 'vlees en beenderen' had, toonde Hij daarbij dat de overwinnende geestelijke mens in staat is en de kracht bezit, zich met vlees en beenderen te bekleden en zich zo te manifesteren. Zelfs bleek de Heer in staat telkens in een andere gedaante te verschijnen (Luc. 24:39; Marc. 16:12). Zo is er nooit een rups die zich in de lucht kan verheffen. Zij zal eerst een metamorfose moeten ondergaan en haar vel achterlaten om als vlinder op te stijgen en te leven in het luchtruim.

51. Zie, ik deel u een geheimenis mede. Allen zullen wij niet ontslapen, maar allen zullen wij veranderd worden,

Ook aan Paulus was het gegeven om 'de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen' en deze aan het licht te brengen (Matth. 13:11). Hij hanteert hier opnieuw de sleutels van het Koninkrijk, wanneer hij bezig is met een bespreking van dood en opstanding, en met het mysterie hoe de christenen ten tijde van de parousie, dat is de tegenwoordigheid des Heren in zijn volk, uiteindelijk zullen veranderen in zuiver geestelijke wezens. Alle christenen zullen niet sterven, maar allen zullen wel veranderd worden.

Dat een mens veranderen moet teneinde het doel van God te berijken, is wel voor de christen een vanzelfsprekend begrip. Hij moet immers eerst wedergeboren worden. Hij moet overgeplaatst worden in het Koninkrijk Gods. Hijmoet zich laten dopen en vervuld worden met de Heilige Geest. Hij moet worden bevrijd, ge nezen en hersteld. Al deze veranderingen geschieden door het woord van Christus te aanvaarden en zo in geloof de gedachten van God over te nemen. De christen wordt een nieuwe mens in zijn denken. Zijn overwegingen houden zich bezig met de dingen die 'boven' zijn, dus met de geestelijke zaken. Zo wordt eerst zijn denken vernieuwd en daardoor ook zijn zieleleven en zijn handelen. Door zijn goede werken weeft hij aan zijn nieuwe kleed, of met andere woorden bouwt hij zijn geestelijk lichaam op. Op deze wijze wordt de nieuwe, geestelijke mens gevormd naar het beeld van Jezus Christus van heerlijkheid tot heerlijkheid (2 Cor. 3:18).

Zo komt hij 'in de gestalte Gods' evenals Jezus Christus dit was. Zo wordt hij dus de mens die God van eeuwigheid bedoelde. Er staat: 'Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was, die, in de gestalte Gods zijnde, het Gode gelijk zijn niet als roof heeft geacht' (Filip. 2:5,6). Letterlijk staat er: denk (gebiedende wijs) precies als Christus Jezus dacht (The New Testament in the language of today). De King james Version heeft: laat die gedachte of mening in u zijn. Wij moeten dus in onze gedachten bezig zijn met ons koning- en priesterschap, met de macht en de autoriteit die we in de onzienlijke wereld bezitten. Wij behoren ons bewust te zijn dat wij zonen Gods zijn, want 'God heeft de Geest zijns Zoons uitgezonden in onze harten, die roept: Abba, Vader'. Indien wij ons hiervan bewust zijn, zijn wij

ook erfgenamen Gods en medeërfgenamen van Jezus Christus (Gal. 4:6,7). Op aarde zullen wij de minste moeten zijn, de gestalte van een dienstknecht hebben, maar in de onzienlijke wereld zal de heerschappij op onze schouders rusten en zullen wij hoog van onszelf denken, omdat wij Gods gedachten jegens ons overnemen. Wij zijn in het Koninkrijk Gods geen dorpelwachters, geen vloermatjes, maar kroonpretendenten. Deze verandering van denken voert ons uiteindelijk naar de volmaaktheid, en indien wij levend overblijven, naar de overwinning van ons geestelijk lichaam, dat op de dag van Jezus' wederkomst opgewekt wordt om met de Heer te gaan functioneren op aarde. Degenen die bij de wederkomst des Heren nog op aarde in hun sterfelijk lichaam wonen, maar innerlijk geheel vernieuwd zijn, zullen niet ontslapen.

Er zal in hen geen scheiding worden gemaakt tussen hun innerlijke en uiterlijke mens, maar hun geestelijk lichaam absorbeert het stoffelijk lichaam. Hun geestelijk lichaam is dan hun omhulsel of omkleding. Het sterfelijke is dan overwonnen door het onsterfelijke van de innerlijke mens, die steeds krachtiger wordt in de Here, dit wil zeggen doorhet geloof in zijnwoord en doorhetbeden ken van wat des Geestes is'.

Merkwaardig is dat de apostel in de wij-vorm spreekt. Hij weet zich dus één met alle christenen vanaf het begin tot aan de opname van de gemeente. Hij gaat er allereerst van uit, dat ook hij zou kunnen ontslapen. In Filippenzen 1:20 houdt hij ernstig rekening met een dood door het martelaarschap. Ook overweegt hij de mogelijkheid tot die categorie van bloedgetuigen te behoren, waarvan Openbaring 11:7-11 spreekt: 'Of ik aan zijn dood gelijkvormig wordende, zou mogen komen tot de opstanding uit de doden' (Filip. 3:10). Dan zou hij bij de wederkomst des Heren meemaken dat zijn dode lichaam, evenals bij Jezus zelf, na dn"e dagen éérst zou opstaan, en dán verzwolgen zou worden in de overwinningskracht van het volwassen geestelijk lichaam. Vervolgens rekent hij er ook mee, dat hij de parousie zou kunnen beleven met allen die levend zouden achterblijven.

De apostel moet wel intens over het wezen van dood, opstanding en gelijkvormigheid aan Jezus hebben nagedacht en zijn geïnspireerd om tot al deze gevolgtrekkingen te kunnen komen. De Heilige Geest leerde hem de diepste gedachten van God kennen en verstaan en maakte hem de toekomende dingen bekend (2:10 en joh. 16:13).

52. in een ondeelbaar ogenblik, bij de laatste bazuin, want de bazuin zal klinken en de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden en wij zullen veranderd worden.

Het gaat nog steeds over de vraag uit vers 35: wat voor lichaam zullen wij eenmaal bezitten en over die uit vers 49: hoe zullen wij het beeld van de hemelse dragen?

De genoemde overgang van vergankelijkheid naar onvergankelijkheid zal in een 'ondeelbaar ogenblik' plaatsvinden. Let op de versterking van het woord 'ogenblik' met 'ondeelbaar' of 'onsplijtbaar' (een atomol). De Statenvertaling spreekt over 'een punt des tijds', een tijdsfractie die niet meer in onderdelen kan worden gemeten. Deze korte duurkomt overeen met die van een bliksemschicht, welke zich plotseling ontlaadt met een felle glans. Dan wordt de kracht van de parousie of van de tegenwoordigheid van de Zoon des mensen in de zonen Gods openbaar: 'Zo zal de komst van de Zoon des mensen zijn' (Matth. 24:27).

Er is eerst een ontkiemen van het zaad, een langzaam ontwikkelingsproces dat de rijpe vrucht voortbrengt, maar dan komt plotseling de voleinding: 'Eerst een halm, daarna een aar, daarna het volle koren in de aar. Wanneer dan de vrucht rijp is, laat hij er terstond de sikkel in slaan, omdat de oogsttijd aangebroken is'(Marc. 4:28,29).

Volgens de Openbaring van Johannes worden in de onzienlijke wereld de laatste perioden die de komst des Heren voorafgaan, telkens ingeleid door bazuinstoten. Zij kondigen de fasen aan van de oorlog in de hemelse gewesten, die de zonen Gods met het leger van de antichrist voeren. Het schallen der bazuinen wijst op bepaalde tekenen der tijden, die ieder waarachtig christen in de eindtijd zal

onderscheiden. Deze bazuinen zijn signalen in de grote verdrukking. Bij de laatste of zevende bazuin staan allen op die in Christus zijn ontslapen. Zij die dus reeds in onvergankelijkheld waren, worden opgewekt. Wij lezen dus: de doden zullen in onvergankelijkheid zijnde, worden opgewekt. De dan nog levende kinderen Gods veranderen in een punt des tijds. Op dat ogenblik bereiken ook de laatste zonen Gods op aarde hun voltooiing. Zij worden volledig bevrijd van 'de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid' (Rom. 8:21). Deze zonen Gods hadden reeds de mannelijkheld of volmaaktheid bereikt, die het einddoel van het geloof is. Zij droegen evenwel de schat nog in een aarden vat, evenals de Meester dit deed toen Hij op aarde rondwandelde. Deze had ook in een punt des tijds kunnen veranderen, toen Hij bad: 'En nu, verheerlijk Gij Mij, Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was'(Joh. 17:5). Vanwege zijn opdracht om de schuld der wereld te verzoenen verkoos Hij evenwel eerst te lijden en te sterven.

In een 'ondeelbaar ogenbllk' wordt bij allen die levend achterblijven hun sterfelijk lichaam geabsorbeerd door hun geestelijk lichaam, dat gelijkvormig is aan het verheerlijkte lichaam van hun opgestane Heer. Hun geestelijk lichaam heeft dan zo'n enorme kracht dat deze verandering in een punt des tijds mogelijk is. Op bijzondere wijze wordt vervuld: 'Opdat Hij u geve, naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens en Hem nu, die blijkens de kracht, welke in ons werkt, bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen' (Ef. 3:16,20).

Hier is dus sprake van de eerste opstanding: 'Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding' (Openb. 20:6). Deze verrijzenis begint bij de wedergeboorte of manifestatie van het geestelijk lichaam en vindt haar voltooiing en kroon in de opstanding uit de doden en in de verandering van hen die niet sterven, maar in een oogwenk worden veranderd en weggevoerd. In 1 Thessalonicenzen 4:15-17 deelt Paulus ons mee, dat de aartsengel die deelneemt aan de strijd - dus ongetwijfeld Michaël -een krijgsgeschreeuw aanheft (Grieks: keleusma), teneinde tot deze grootste krachtsinspanning te komen. Op dit 'veldgeroep' of 'commando' verrijzen dan de ontslapenen. Zij worden opgewekt zoals iemand die slaapt, wakker wordt gemaakt en

die dan zelf opstaat. De ontslapenen verrijzen dan; dat betekent dat zij in de zichtbare wereld gaan functioneren door de kracht van de Heilige Geest die in hen is. De nog levenden, die achterbleven worden door dezelfde kracht, die in de parousie of tegenwoordigheid des Heren een enorme climax bereikt, in een oogwenk veranderd. Zij hebben dan een lichaam dat niet meer onderworpen is aan de wetten van de natuur, maar alleen aan de geestelijke wetten van het Koninkrijk Gods. Met elkaar voegen ze zich bij de Heeren zijn heilige engelen.

53. Want dit vergankelijke moet onvergankelijkbeid aandoen en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen.

Het leven van de apostel was verre van gemakkelijk. Vanwege zijn geweldige opdracht om het evangelie te prediken, moest hij veel lijden en enorme tegenstand overwinnen. Wilde hij zich naar de hemelse gewesten verheffen, dan was er altijd nog een engel van satan, die hem dit wilde beletten. De boze deed dit door middel van de vele verdrukkingen, die hem bij de zwakheid van zijn sterfelijk lichaam bepaalden. Gevangenschappen, slagen, doodsgevaren, geselingen, steniging, schipbreuk, woestijnreizen, slapeloze nachten, honger, dorst en koude, waarvan hij melding maakte, trokken hem omlaag en trachtten zijn vrede en vreugde te roven. Het was na veel gebed en vertroosting door de Heilige Geest, dat Paulus tenslotte 'een welbehagen had in zwakheden, smaadheden, noden, vervolgingen en benauwenissen' (2 Cor. 11:23-29 en 12:7- 10).

Het is daarom geen wonder dat hij nu het volle accent legt op het werkwoord 'moeten', waarmee de zin eigenlijk begint. Het is alsof de schrijver zijn lichaam, dat bedekt is met littekens, beziet, en opmerkt: dit bederfélijke moet met het ónbederfelijke worden bekleed en dit sterfelijke met onsterfelijkheid. Paulus is een hemelburger die uitziet naar het in bezit nemen van de ganse erfenis. In het sterfelijke lichaam kan immers ook nog bij de christen de zonde als koning heersen (Rom. 6:12). Van daar de worsteling tegen de boze geesten in de hemelse gewesten. Ook kan het sterfelijke lichaam belemmerd worden

in zijn functioneren door ziektemachten, waarbij dan de Heilige Geest telkens moet ingrijpen (Rom. 8:11).

Het lichaam moet zodanig worden veranderd, dat hetgeen nu nog vergaat, wat nu nog kan ondergaan en worden beschadigd, niet meer aangetast kan worden. Wat van het menszijn nog kan sterven, wat nog onderworpen is aan de tijdelijke dood, moet zo veranderen, dat de dood er geen heerschappij meer over kan laten gelden en dat het aan de dood onttrokken is. De inwendige mens wordt bij zijn wedergeboorte reeds onttrokken aan de eeuwige dood, want hij wordt overgeplaatst uit het rijk derduisternis in het Koninkrijk van Jezus Christus.

De onvergankelijkheid en de onsterfelijkheid moeten worden 'aangedaan', een uitdrukking die doet denken aan de uitspraak van Paulus in 2 Coninthiërs 5:2,3, waar hij zijn verlangen uitdrukt om met zijn woonstede uit de hemel overkleed te worden, teneinde niet naakt te worden bevonden. Paulus schreef daar: 'Want ook in deze (woontent) zuchten wij, verlangende met onze woonstede die uit de hemel is, overkleed (aangedaan) te worden' (St. Vert.). De inwendige mens naar zijn ziel en geest heeft dit omhulsel of deze bedekking nodig. Daardoor blijft hij waarlijk mens. Zijn geest, ziel en geestelijk lichaam zijn dan bij de komst van Jezus Christus ongerept bewaard en onberispelijk (1 Thess. 5:23).

De gedachte dat ons natuurlijk lichaam zonder vlek en rimpel zou kunnen zijn ondanks het ouder worden, lijkt ons niet geloofwaardig. Onder hen die levend achterblijven tot de komst des Heren zullen er ongetwijfeld ook zijn, die evenals Paulus de littekenen van Jezus in hun lichaam dragen, dus de stigma's of merktekenen van het lijden terwille van de naam van Jezus Christus.

Het geestelijke lichaam dient als bescherming, zodat alleen de eigen geest van de mens die in hem is en Gods Geest die ook in hem is, weten wat in de mens is (1 Cor. 2:11). Is de mens zonder geestelijk lichaam dan is hij naakt en alle dingen in hem liggen dan niet alleen open en bloot voor de ogen van God, maar ook voor de ogen van de geestenwereld (Hebr. 4:13). De verlorenen in de poel des vuurs

verliezen dan ook iedere vorm van privacy. De machten der duisternis hebben dan de vrije toegang tot hen.

54. En zodra dit vergankelijke onvergankelijkheid aangedaan heeft, en dit sterfelijke onsterfelijke aangedaan heeft, zal het woord werkelijkheid worden, dat geschreven is: De dood is verzwolgen in de overwinning.

Paulus spreekt van een overwinning op de dood en herhaalt dit in vers 55 en 57. Verder komt dit woord 'nikos' ook nog voorin Mattheüs 12:20. Het impliceert een strijd van het leven tegen deze laatste vijand. Er is een verandering van heerlijkheid tot heerlijkheld naar het beeld van Jezus, welke gepaard gaat met een worsteling tegen de destructieve machten. De leugengeesten, de zondemachten, de ziekteverwekkers hebben hun greep op de geopenbaarde zonen Gods verloren en deze overwinning culmineert in de zegepraal op de engel des doods. Het vergankelijke en het sterfelijke worden door het eeuwige en onvergankelijke leven verslonden (2 Cor. 5:4).

De apostel verklaart dat bij de wederkomst des Heren een schriftwoord uit Jesaia 25:6-8 in vervulling zal gaan. De profetie zal dan realiteit worden: 'Hij zal de dood verslinden tot overwinning' (St. vert.). De profeet had een visioen van komend heil: de meedogenloze onderdrukker, die stromen van tranen uit de ogen doet vloeien, wordt verslonden in de victorie van het volk van God: 'De Here Here zal de tranen van alle aangezichten afwissen'. De sluier die alle volken bedekte, van christenen en niet-christenen, zal op de berg Gods, beeld van de kracht van de Heilige Geest, verscheurd worden. Deze bedekking heeft ook het gedachtenleven der christenen verduisterd, zodat ook zij het schijnsel niet ontwaren van het evangelie van de heerlijkheid van Christus, die liet beeld van God is (2 Cor. 4:4).

Wanneer de bedekking weggenomen is, zien de ogen niet langer meer op de wereld met haar begeerlijkheden en ook niet meer op de zichtbare dingen. Ze zijn dan gericht op de geestelijke waarden van het zoonschap, want de mens Gods koestert gedachten die

overeenstemmen met die van Jezus. Hij is de oudste en voorgaande broeder, die nu een naam heeft boven alle naam in hemel en op aarde. Niemand wordt als een rechtvaardige geopenbaard, indien hij niet eerst door het geloof aanvaardt en belijdt dat hij een rechtvaardige is. Niemand wordt ook als zoon van God geopenbaard, indien hij niet eerst de geest van het zoonschap in zich belijdt. Deze Geest maakt de christen tot erfgenaam van God.

Het woord 'verzwolgen' (katapino) vinden we ook in Mattheüs 23:24, 2 Corinthiërs 2:7, 5:4; Hebreeën 11:29; 1 Petrus 5:8 en Openbaring 12:16. Het betekent eigenlijk: tot de bodem leegdrinken. De overwinning op de dood is dus een proces, waarin de destructieve machten successievelijk ten toon worden gesteld en ontwapend, en waarin tenslotte ook de dood tenietgedaan wordt. Ook bij Jezus zelf werd de dood verzwolgen in de overwinning. Zijn gestorven maar niet ontbonden lichaam werd opgenomen en volledig geabsorbeerd doorzijn levend geestelijk lichaam. Het sterfelijke is datgene wat onder beïnvloeding en onder pressie staat van de doodsmachten. Het onsterfelijke valt buiten het machtsgebied van de dood. In het rijk Gods voert de dood geen heerschappij en is het leven eeuwig. Bij de wedergeboorte was er al een aanvankelijke overwinning op de dood door een geestelijke opstanding, maar bij de parousie is deze zegepraal volledig.

55. Dood waar is uw overwinning? Dood waar is uw prikkel?

Aan het einde van zijn bespreking over dood en opstanding, komt de apostel nu tot een climax in zijn gedachtenontwikkeling. In Romeinen 5:12-14 wordt opgemerkt dat de dood tot alle mensen was doorgegaan. Hij had het dus altijd nog gewonnen. Hij had zelfs als koning geheerst over de rechtvaardigen, zoals Abraham en job, of over kleine, onschuldige kinderen, die niet op gelijke wijze als Adam ongehoorzaam waren geweest. De dood is immers volkomen wetteloos. Alle mensen hadden dus hun leven lang reden tot angst voor de dood, aan wie ze als in slavenbanden onderworpen waren (Hebr. 2:15).

De overwinning die de dood behaalt, bestaat hierin, dat hij tenslotte scheiding maakt tussen ziel en geest enerzijds en het natuurlijk lichaam anderzijds. De inwendige mens die niet wedergeboren is, wordt dan meegevoerd naar het dodenrijk of de gevangenis, waar hij inactief is. Daar moet hij wachten tot de oordeelsdag, terwijl het lichaam tot stof wederkeert.

Paulus gebruikt hier telkens het woord 'thanatos', dat het proces van de dood aanduidt, dat naar de hades of het dodenrijk voert. De apostel citeert hier nog een ander profetenwoord dan in het voorgaande vers, namelijk Hosea 13:14 naar de septuagint: 'Ik wil ze bevrijden uit de macht van de hades, en ze verlossen van de dood: waar is uw zondeloon (of rechtsmacht), o dood? O, hades, waar is uw prikkel?' Deze belofte wijst er dus op, dat door onze Heer Jezus een volkomen overwinning op de dood zou worden behaald. De dood zou voor eeuwig verdwijnen uit de sferen van het Israël Gods. Jezus heeft belet dat de dood zijn volk zou verslinden, maar deze vijand zelf zal worden verzwolgen. Het jubellied wordt dan gehoord: Graf, waar is uw zegepraal, want de prikkel des doods is weggenomen. De dood is ontwapend en Gods volk is buiten zijn bereik. Het behoeft niets meer te vrezen, want de gevangenis is gevangen genomen en de macht van de dood is vernietigd.

Merk op dat de dood in twee betekenissen kan voorkomen: hij is een koning met een rijk, en hij is een toestand van ontbinding, waarin de mens verkeert. Door de zonde is de doodstoestand onder het regiem van de duivel tot ons gekomen en wordt de mens afgescheiden van het leven. De dood grijpt de inwendige mens aan met zijn destructieve kracht en daarna volgt het sterven. Overeenkomstig hiermee is het herstelproces dat ookvan binnen uit aanvangt. Bij zijn wedergeboorte wordt de mens overgezet uit de dood in het leven. De overwinning op de dood vangt daarmee aan. De christen ontslaapt zolang deze zege nog niet volledig is. Zijn inwendige mens heeft evenwel reeds de onsterfelijkheid of onvergankelijkheid aangedaan. De opstanding neemt dus een bepaalde tijdsperiode in beslag, evenals de doodstoestand dit doet. Het overwinningsproces is voltooid, wanneer de ontslapenen die reeds de onsterfelijkheid bezitten, op aarde gaan

functioneren in hun geestelijk lichaam, of wanneer het vernederde lichaam in een oogwenk wordt geabsorbeerd in het geestelijk lichaam.

56. De prikkel des doods is de zonde en de kracht der zonde is de wet.

Paulus spreekt hier over de prikkel des doods. Een prikkel is een voorwerp waarmee gestoken wordt. Wij denken bijvoorbeeld aan Handelingen 26:14, waar verhaald wordt hoe de Heer tot Paulus op de weg naar Damascus, zegt: 'Het valt u zwaar tegen de prikkels achteruit te slaan'. Dit spreekwoord was ontleend aan het landbouwbedrijf. Bij het ploegen gebruikte men een lange stok, die maar aan de ene kant een scherp ijzer had, waarmee men de ploeg van aarde reinigde, aardkluiten uiteensloeg, ofwortels doorsneed.

Aan de andere kant was een ijzeren punt of prikkel, waarmee men de ossen aandreef of bij onwilligheid tot gehoorzaamheid dwong. Het was dus voor de dieren niet geraden tegen de prikkel te slaan. Zo was het bijvoorbeeld voor Paulus een onbegonnen werk zich tegen de genade te verzetten. In ons vers is de prikkel de zonde, die de mens opjaagt en in de macht van de dood voert. Verder is elk instrument waarmee gestoken wordt, een 'kentron , bijvoorbeeld een angel van een wesp, of die van een schorpioen (Openb. 9:10). De dood beschikt dus over een wapen, dat de mens tot zijn prooi maakt. Onder leiding van de overste dezer wereld fungeert de boze-geestenwereld met haar verleidingen en pressie als giftige angel. De zondemachten jagen de zondaar in de eeuwige dood en de ziektemachten werken naar zijn sterven toe.

De wet is een kracht, die de zondemachten opdrijft. Paulus schreef in Romeinen 7:9 vanuit zijn eigen ervaring: 'Toen echter het gebod kwam, begon de zonde te leven'. Hoewel het gebod ten leven leiden moest, heeft het bij gebonden mensen juist een averechtse uitwerking. De wet zegt immers: 'Doe dit en gij zult leven', maar de demonen die de mens in bepaalde sectoren van zijn leven in de houdgreep hebben, verzetten zich tegen de inspanningen van de goedwillende, overweldigde mens. Zij dwingen hem dingen te doen, die hij niet wil

(Rom. 7:19). In een korte zin wijst de apostel hier dus op de samenhang tussen zonde en dood.

57. Maar Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door onze Here Jezus Christus.

De overwinning op de zonde en de dood geschiedt door de kracht die er in de wet des Geestes is. 'Want wat de wet niet vermocht, omdat zij zwak was door het vlees', dat geen stand kan houden tegen de verleidingen en de druk van de vijand, wordt nu bereikt door hen dienaar de Geest wandelen (Rom. 8:3,4). Let er op dat de christen zelf door zijn strijd de overwinning moet behalen, en wel op de wijze en met de methode zoals God deze heeft bekend gemaakt door de wet van de Geest. Deze bepaalt ons bij de schuldvergeving, de verlossing en bevrijding, de doop in de Heilige Geest en de ontwikkeling van de geestelijke begaafdheden. Hierdoor zijn wij deelgenoten van de hemelse roeping, die ons de zegepraal schenkt of ons er deelgenoten van maakt.

Onze Here Jezus Christus opende de weg en Hij gaf ons het voorbeeld hoe wij moeten strijden en overwinnen. Wie gelooft in de kracht van zijn bloed tot vergeving van zonden en vertrouwt op het werk van de Heilige Geest in hem, 'zal de dood in eeuwigheid niet aanschouwen, noch smaken' (Joh. 8:51,52). De poorten van het dodenrijk kunnen de gemeente van Jezus Christus niet overweldigen. Wij zullen er niet doorheen gaan (Matth. 16:18). Bij ons sterven zijn wij dan ook niet meer in de vreemde, ver van de Heer', maar als volmaakt rechtvaardigen nemen wij bij Hem onze intrek (2 Cor. 5:6-8).

Op de dag van de opstanding zal de zegepraal in de gemeente van uitverkorenen volkomen gerealiseerd zijn. Zoals Hij overwonnen heeft, zijn zij overwinnaars geworden. Het lijden, het sterven en de opstanding van de Heer hebben dit alles mogelijk gemaakt. Daarom zullen de loffiederen voor eeuwig het koor herhalen: 'Gode zij dank door Jezus Christus, onze Here!'(Rom. 7:25).

58. Daarom, mijn geliefde broeders, weest standvastig onwankelbaar, te allen tijde overvloedig in het werk des Heren, wetende, dat uw arbeid niet vergeefs is in de Here.

Omdat er een volledige overwinning is, loont het de moeite zich de gedachtenwereld van Jezus eigen te maken. Dan is er een zegepraal op alle vijanden, zelfs over de laatste vijand, de dood. Daarom moeten de geliefde broeders en zusters het woord van God bij geen enkele moeilijke situatie loslaten, maar onwrikbaar blijven als een rots. Zij moeten voortdurend beseffen dat de zichtbare wereld niet het ware leven schenkt. Zij zullen vaststaan in het geloof in het evangelie dat Paulus predikte en dat zij hadden aangenomen, namelijk dat Christus was gestorven voor hun zonden en dat Hij was begraven en ten derden dage was opgewekt naar de Schriften. De opstanding behoort tot het fundament van het geloof en zij behoorden standvastige belijders te zijn van deze waarheid en mochten haar nooit loslaten.

De gelovigen in Corinthe moesten onbeweeglijk zijn of onwankelbaar. Daarom moesten zij zich niet oriënteren op het vergankelijke van deze wereld, maar op de onvergankelijkheid van het Koninkrijk der hemelen. Ze moesten zich niet laten bewegen of laten intimideren door de schrikaanjagende machten. Zij moesten de troostvolle en gezegende hoop niet loslaten, ook niet wat hen betrof die ontslapen waren, opdat zij niet bedroefd zouden Zijn, zoals de andere mensen die geen hoop hebben (1 Thess. 4:13). De verwachting dat zij het onverderfélijke en onsterfelijke zouden aandoen, was als een anker der ziel, het welk veilig en vast is.

Tenslotte roept de apostel de gemeenteleden op 'te allen tijde overvloedig te zijn in het werk des Heren'. Ze zijn immers omgevormd of herschapen om goede werken te doen. Wat is arbeid in het werk des Heren? In de eerste plaats zichzelf opbouwen naar de innerlijke mens, terwijl men ernaar ijvert weltoegeruste en vakbekwame arbeiders te worden. Dan kan men ook ingeschakeld worden in het werk des Heren, dat is in de bouwvan de gemeente, hetzij als verkondiger van het evangelie, hetzij als leraar om te onderrichten, of als herder om de kudde te voeren in grazige weiden en aan waterstromen des levens, of als oudste of opziener om mede terecht te wijzen, te vertroosten, te

helpen of te ondersteunen in de strijd. Ieder heeft een gave uit de menigerlei genade Gods om uit te delen en bij te staan.

Zo werkt ieder lid mee om de gehele gemeente tot uitbreiding en tot volmaaktheid te brengen. Voor dit werk ten dienste van de Heer kan loon worden verwacht, want de arbeider is zijn loon waard. Zo worden schatten in de hemel verzameld, die blijvend en onaantastbaar zijn. Of om het anders uit te drukken: zo weeft de gelovige door goede werken te doen aan zijn smetteloos wit kleed, dat zijn statuur tot in alle eeuwigheden zal bepalen. Men arbeidt voor de Heer niet tevergeefs; vooral wanneer men ijverig en overvloedig en te allen tijde daarmee bezig is, zal het loon groot zijn in de hemelen (1 Cor. 3:8).

HOOFDSTUK 16

1,2. Wat nu de inzameling voor de heiligen betreft, doet ook gij evenals ik in de gemeenten van Galatië geregeld heb: elke eerste dag der week legge ieder uwer naar vermogen thuis iets weg, en hij spare dit op, op dat er niet eerst na mijn komst inzamelingen moeten gehou den worden.

In het laatste gedeelte van zijn brief beantwoordt de apostel nog de vraag, hoe men in Corinthe het beste een inzameling voor de gemeente te Jeruzalem kon organiseren. De gelovigen of heiligen aldaar waren tot grote armoede vervallen door de voortdurende vervolgingen. Zo schreef Paulus dat de gemeente in Saloniki hetzelfde te verduren had gehad van hun eigen volksgenoten, als de gemeente Gods in Judéa van de Joden (1 Thess. 2:14). Erwas daar zelfs sprake van een vervolging 'tot liet uiterste'. De apostel wilde zelf geen geld hebben, maar wel voor zijn arme Joodse broeders. Hij vraagt hier de hulp van niet vele invloedrijken, niet vele aanzienlijken' (1:26).

Men moet geen giften beloven of schenken in een opwelling of onder pressie. Sommige evangelisten in onze tijd sturen hier op aan, teneinde op die wijze grote sommen geld binnen te halen. Paulus gebruikt de gemeenten van Galatië als voorbeeld voor de Corinthiërs. Dezen zijn dan weer exempel voor de Macedoniërs (2 Cor. 9:2) en die weer voor de Romeinen (Rom. 15:26). Het blijkt dus met elkaarwel een enorme actie te zijn geweest, waar alle gemeenten in Europa en klein-Azië bij waren betrokken. Uit Galaten 2:10 merken we dat deze collecte gehouden werd op een eerder gedaan verzoek van enkele apostelen: Jacobus, Petrus en Johannes; een verzoek waar Paulus met grote ijver aan voldeed. Het woord 'regelen' wijst op de autoriteit van Paulus. Dit werkwoord is in hoofdstuk 7:17 weergegeven door 'voorschrijven' en in 9:14 door 'de regel stellen'. Het gaat dus niet over een onderlinge afspraak der gemeenten, maar over de uitvoering van een door de apostel gegeven opdracht.

De eerste dag der week (Luc. 24:1) of de zondag blijkt reeds een aparte dag te zijn geweest, anders had Paulus kunnen schrijven, dat ieder gemeentelid elke week wat van zijn weekloon of elke dag wat van zijn dagloon moest wegleggen. De gemeenten waar Paulus gezag over had, moesten de zondag als 'spaardag' houden. De christelijke 'sabbat' is bij uitstek een dag, waarop het de gelovigen vergund is 'goed te doen' en 'een leven te redden' (Luc. 6:9). In Handelingen 20:7 lezen wij dat Paulus met de gemeente te Troas, waar hij zeven dagen doorbracht, de eerste dag der week uitkoos om avondmaal te vieren en een toespraak te houden (zie ook Joh. 20:1,19 en 26). Daaris dus duidelijk sprake van een dienst der gemeente op zondag. De apostel was geen sabbatist, want hij schrijft: 'Laat dan niemand u blijven oordelen ... op het stuk van een feestdag, nieuwe maan of sabbat' (Col. 2:16).

Bij zijn komst zou de apostel deze 'inzamelingen' in ontvangst nemen. Hij weet uit ervaring dat men hiermee niet moet wachten tot op het laatste ogenblik, want dat zou de opbrengst natuurlijk minder doen zijn of men zou zelf in financiële moeilijkheden komen. Deze regel legde hij alle gemeenteleden op. Men behoefde het opgespaarde bedrag niet wekelijks af te dragen, maar moest wel een systeem erop nahouden, dat een hoge opbrengst garandeerde. Paulus stelt hier dus een regel die ook in onze gemeenten behoort te worden toegepast: geef een vaste bijdrage, 'ieder naar zijn vermogen', zodat de dienst voor de Heer niet afhangt van allerlei situaties en complicaties, die zich in een gezin kunnen voordoen. Het bedrag stelt iemand naar eer en geweten zelf vast, en: 'God heeft de blijmoedige gever lief!' Ook deze bijdrage viel onder de oproep van hoofdstuk 15:58, dat men te allen tijde overvloedig moet zijn in het werk des Heren, wetende dat ook de giften aan de gemeente, aan hulpbehoevende broeders, aan zendelingen, aan evangelisten en aan de voorganger door de Heer niet worden vergeten, maar worden beloond.

3,4. Wanneer ik dan aangekomen ben, zal ik hen, die gij daarvoor geschikt acht, met brieven zenden om uw liefdegave te Jeruzalem af te dragen. Mocht het echter van belang zijn, dal ik ook de reis maak, dan zullen zij met mij reizen.

Alles moest ordelijk en verantwoord zijn. De gevers behoefden het geld niet aan Paulus over te dragen, want deze vermijdt zelfs de schijn van het kwaad. Wie bij de mensen erop aandringt een bepaalde arbeid in de dienst des Heren te steunen, moet niet menen dat hij dan geen verantwoording behoort af te leggen, dus ongecontroleerd het geld voor het goede doel bestemd, in eigen zak kan laten glijden of voor persoonlijke uitgaven bestemmen. Er moet rekening en verantwoording zijn. Daarom is het ook af te keuren dat een voorganger alléén over de collecte gaat, zonder dat dit bedrag door de aanwezige oudsten geteld is en dezen weten wat ermee gebeurt. Ook de mensen die hun bijdragen schenken, hebben er recht op te weten waar hun geld blijft.

De Corinthiërs moesten zelf de mensen maar uitzoeken die het geld naar Jeruzalem zouden brengen. De apostel zou hun dan wel aanbevelingsbrieven meegeven, zodat men in Jeruzalem zou weten dat men met betrouwbare christenen te doen kreeg, die ook nog een woord van vertroosting en bemoediging in het huis Gods konden uitspreken (vergelijk 2Joh. 10). Men spreekt in dit verband wel van credentiebrieven of geloofsbrieven, dat zijn schriftelijke bewijzen, vertrouwensbrieven die voorkómen dat verkeerde personen zouden kunnen binnendringen.

In 2 Corinthiërs 8:18-21 komt Paulus in die brief terug op het 'Palestine Relief Fund'. Zo merkt de apostel daar op, dat de gemeenten Titus en een ongenoemde broeder als reisgenoten voor dit liefdewerk hadden aangewezen. Hij schrijft: 'Hierdoor voorkomen wij verdachtmakingen bij deze overvloedige opbrengst, die door onze handen gaat; want wij zijn bedacht op hetgeen behoorlijk is, niet alleen voor het oog des Heren, maar ook voor dat der mensen'. De apostel ging dus niet van het standpunt uit: God weet wel dat ik eerlijk ben en ik trek mij van de mensen verder niets aan. Hij achtte het evenwel gepast dat de gevers controle uitoefenden, zodat er niets aan de strijkstok zou blijven hangen.

Of Paulus zelf zou meereizen of niet, stond nog niet vast: 'Indien het de moeite waard is, dat ook ik de reis onderneem staat er (vert.

Brouwer). Wij geloven niet dat de apostel zijn bereidwilligheid om mee te reizen, zou laten afhangen van de grootte der fondsen die bij elkaar werden gebracht. Daar zullen wel andere redenen voor zijn geweest. In Romeinen 15:31 hoopt hij bijvoorbeeld, dat dit dienstbetoon van de heidenapostel en zijn gemeenten, die radicaal het judaïsme hadden afgezworen, 'gunstig zou worden opgenomen door de heiligen' in Jeruzalem, dus dat ze deze ondersteuning niet door fanatieke geloofsijver gedreven, zouden weigeren. In principe was het niet het werk der apostelen om 'de tafels te bedienen', maar wel om zich te wijden aan het gebed en de bediening van het woord' (Hand. 6:2-4). Toch zou Paulus niet achterblijven dit werk van barmhartigheid voort te helpen, indien daartoe de noodzaak bestond.

5,6. En ik zal tot u komen, wanneer ik Macedonië door gereisd ben, want ik zal de reis door Macedonië doen, maar dan zal ik mij mogelijk bij u langer ophouden, misschien wel de winter door brengen, zodat gij mij kunt voort helpen, wanneer ik verder reis.

In Handelingen 19:21,22 lezen we, dat Paulus zich voorgenomen had uit Efeze door Macedonlë in Griekenland en door Achájc, het zuidelijke deel van dit land waar Corinthe lag, naar Jeruzalem te reizen. De Heer had hem duidelijk gemaakt dat hij vandaaruit naar Rome zou gaan: 'Als ik daar geweest ben, moet ik ook Rome zien'. Geen wonder dat de apostel vooraf nog eens al de door hem gestichte gemeenten wilde bezoeken. Hij zond Timótheüs en Erastus al vast vooruit naar Macedonië, terwijl hijzelf nog een tijd lang in Asia (Klein-Azië) bleef.

Blijkens 2 Corinthiërs 1:15,16 was het reisplan om eerst vanuit Eféze overzee een kort bezoek aan Corinthe te brengen, dan naar Macedonië te gaan en langs een lange omweg terug te keren naar Corinthe, om vervolgens de grote reis naar Jeruzalem te maken. In die tussentijd heeft hij misschien nog een bliksembezoek vanuit Efeze aan Coninthe gebracht, waarbij hij veel strijd te voeren had. Hij dacht er later met grote droefbeid aan (2 Cor. 1:23 en 2:l).

Na zijn reis door Macedonië hoopte de apostel nog een tijd lang te Corinthe te blijven en daar zelfs de winter door te brengen. Dan lag het scheepvaartverkeer in dat gedeelte van de Middellandse Zee praktisch stil vanwege de winterregens (vergelijk Titus 3:12). Het is in dit verband opmerkelijk, dat Paulus - afkomstig uit een stad als Tarsus, met een klimaat, dat's winters aangenaam was -zijn plaatsen voor langdurig oponthoud zo goed als altijd koos in streken met milde en zachte lucht en nooit in gure uithoeken. Hij verwachtte ook dat de gemeenteleden het op prijs zouden stellen hem voort te helpen.

Zij konden dan een schip bespreken, over het reisgeld onderhandelen, een route vaststellen en hem uitgeleide doen. Wellicht zouden zij de reis kunnen betalen en dan zouden ze opnieuw moeten gaan sparen. Het blijft immers de opdracht voor een gemeente de dienstknechten van God zo te helpen, dat ze geen gebrek lijden. Zij moesten hen voorthelpen, gelijk het Gode waardig is' (3 joh. 6). Zo schreef de apostel aan Titus: 'Help Zénas, de wetgeleerde, en Apóllos met alle ijver voort, opdat hun niets ontbreke. En laten ook de onzen leren vóór te gaan in goedewerken, ter voorziening in hetgeen noodzakelijk is, opdat zij niet onvruchtbaar zijn' (Titus 3:13,14).

Paulus had de eerste maal anderhalf jaar te Corinthe doorgebracht (Hand. 18:11). Hij had daar zoveel gearbeid en zoveel zegen op zijn werk gezien en was zo verknocht aan deze gemeente, dat hij graag zo lang mogelijk bij hen wilde blijven.

7-9. Want ik wil u thans niet in het voorbijgaan bezoeken, want ik hoop enige tijd bij u te blijven, als de Here bet toestaat. Maar ik zal nog tot Pinksteren te Eféze blijven; want mij is een grote en machtige deur geopend en er zijn veel tegenstanders.

Nu zal het geen kort of overhaast bezoek worden zoals de vorige maal, maar een langdurig, 'Indien de Heer het toelaat'. Het leven van de apostel stond onder de leiding van de Heilige Geest, maar dat sloot niet uit dat zijn reisplannen geboren werden vanuit zijn gezond verstand. Hij werd beslist niet in al deze zaken door de Geest van God geïnspireerd. Daarom moest hij rekenen met wisselende situaties en

kon hij met Jacobus zeggen: 'Indien de Heer wil, zullen wij leven en dit of dat doen' (Jac. 4:15). Ook bij het houden van zijn toespraken had hij wel een schets, maar zijn voorbehoud blijft: 'Dat zullen wij doen, indien God het ons vergunt' (Hebr. 6:3).

Wanneer men de apostel in de synagoge van Eféze verzoekt nog wat te blijven, is zijn antwoord: 'Zo God wil, kom ik bij u terug'(Hand. 18:2 l). Zo had hij al eerder in deze brief aan de Corinthiërs geschreven: 'Ik zal spoedig tot u komen, zo de Heer wil'. Hij ging zelfs van de mogelijkheid uit dat de duivel zijn plannen kon dwarsbomen: 'Wij, of liever: ik, Paulus, heb namelijk een en andermaal tot u willen komen, doch de satan heeft het ons belet' (1 Thess. 2:18).

Ook verhinderde de Heilige Geest Paulus het woord in Asia te spreken, teneinde zijn reisroute te verleggen naar Europa (Hand. 16:6). Uit deze voorbeelden blijkt wel dat de christen niet automatisch door de Heilige Geest gedirigeerd wordt, maar dat er altijd onzekere factoren zijn, die hem nopen te erkennen: 'Gij weet, dat ik dikwijls het voornemen heb opgevat tot u te komen - waarin ik tot nu toe verhinderd ben' (Rom. 1:13). Vrome geesten 'beschuldigdende apostel van lichtvaardigheid. Wanneer hij van zijn plannen terugkwam, zeiden ze, dat het bij Paulus ja en neen tegelijkertijd was' (2Cor. 1:17,18).

In Eféze was er ruime gelegenheid tot de arbeid in dienst van de Heer, maar er was ook veel tegenstand, zoals wel uit het tumult der zilversmeden bleek. De uitdrukking 'een deur openen' komt nogal eens voor. Meestal wordt bedoeld dat God voor bepaalde apostelen en evangelisten gunstige omstandigheden schiep om te arbeiden (Hand. 14:27,2 Cor. 2:12, Col. 4:3 en Openb. 3:8).

De deur spreekt natuurlijk van een toegang voor de prediking van het evangelie. Deze deur was in Efeze niet alleen groot maar ook machtig. Vélen werden daar christen 'en God deed buitengewone krachten door de handen van Paulus, zodat ook zweetdoeken of gordeldoeken van zijn lichaam aan de zieken gebracht werden en hun kwalen van hen weken en de boze geesten uitvoeren' (Hand. 19:11,12).

Paulus blijft dan in Eféze wat langer, omdat hij daar een grote zegen op zijn werk had. Ook dit langer blijven gebeurde dus uit verstandelijke overwegingen. De tegenstand van zijn vijanden was voor hem geen ontmoediging, maar eerder een aanvuring om door te zetten. Als de vijand actief wordt, is dit immers een bewijs dat God een grote zegen wil geven.

10,11. Wanneer Timótheüs komt zorgt er dan voor dat hij bij u niet afgeschrikt wordt, want hij doet het werk des Heren evenals ik; laat niemand hem dan geringschatten. Maar helpt hem voort in vrede, opdat hij 'tot mij' komen kan, want ik wacht op hem met de broeders.

Paulus schreef zijn brief vanuit Eféze en zond deze waarschijnlijk overzee naar Corinthe. Timótheüs had de opdracht om met Erastus naar Macedonië te reizen en dan over Corinthe terug te komen. De brief kon dus eerder in Cofinthe zijn dan Timótheüs (Hand. 19:22).

De jeugdige medewerker van de apostel moest vriendelijk worden ontvangen, zodat hij zich te Corinthe thuis zou voelen en niet afgeschrikt zou worden. Wellicht was hij wat schuchter en stond de gemeente als lastig bekend. Men moest zich dus van scherpe opmerkingen en beledigingen onthouden, want de apostel achtte Timótheüs hoog en had reeds eerder in zijn brief geschreven, dat hij erg op hem gesteld was en dat Timótheüs ook een van God geschonken bevoegdheid bezat om de gemeente te onderwijzen, evenals de apostel zelf (4:17).

Timótheüs was waarschijnlijk geen dominerende persoonlijkheid, maar hij bezat toch wel een geestelijke begaafdheid, die aanwijsbaar was (1 Tim. 4:14 en 2 Tim. 1:6). Men moet hierbij niet vergeten dat in de Corinthische gemeente felle tegenstanders van de apostel waren, die hij later schijn-apostelen en bedrieglijke arbeiders noemde (2 Cor. 11:13).

Paulus stelde dus de gehele gemeente verantwoordelijk voor de houding, die men jegens zijn medewerker zou innemen. Duidelijk wordt meegedeeld dat Timótheüs hetzelfde 'werk des Heren' verrichtte

als de apostel zelf (zie voor deze uitdrukking het vorige hoofdstuk, het laatste vers). Timótheüs is ook deelgenoot van de hemelse roeping, en wie hem ontving, ontving Paulus, en wie deze apostel ontving, ontving Hem, die hem gezonden had (Matth. 10:40). Wie Timótheüs krenkte, beledigde niet alleen Paulus, maar bedroefde tevens de Heilige Geest onder wiens leiding deze jonge dienstknecht stond. Wel een aanwijzing om hen die in de dienst des Heren geroepen zijn en die hun roeping trouw vervullen, met eer en respect te behandelen. Paulus voegt er nog aan toe, dat men deze jonge werker in vrede uitgeleide moest doen (vert. Brouwer).

Hij zag uit naar zijn terugkomst, in de hoop positieve berichten te horen. Wie de broeders waren over wie hij aan het einde van vers 11 spreekt, is niet duidelijk. Waarschijnlijk de aan Paulus bekende broeders, onder wie Erastus. De Canisiusvertaling heeft evenwel: 'Ik en de broeders (dus in Efeze) wachten op hem'. Ook kan hij bedoelen: ik wacht op hem met de broeders die uit Corinthe zijn overgekomen, namelijk Stéfanas, Fortunátus en Archaïcus (vers 17).

12. En wat broeder Apollos aangaat hem heb ik herhaaldelijk verzocht met de broeders tot u te gaan, doch hij wenste bepaald niet nu te gaan, maar hij zal gaan, zodra het hem gelegen komt.

Wellicht nog een antwoord op de allerlaatste vraag van de partij-genoten van Apóllos, of deze weer een keer Corinthe wilde aandoen. Hieruit blijkt dat deze begaafde spreker tijdens het schrijven van de brief bij Paulus in Efeze vertoefde.

Bij hoofdstuk 1:11, 12 schreven wij al iets over de Alexandrijn Apóllos, die in de tentenmakerswoning van Aquila en Priscilla meer licht ontving over het evangelie van het Koninkrijk der hemelen. Deze gloedvolle redenaar was voor het vergriekste publiek in Corinthe de geliefde spreker en men had zelfs een partij gevormd, die met zijn naam verbonden was. Paulus was ruim genoeg om het werk van deze leraar te waarderen, want hij schreef in hoofdstuk 3:6 hierover: 'Ik heb geplant, Apóllos heeft begoten' en in 3:10 vergelijkt hij zichzelf met een fundamentlegger, terwijl 'een ander', wat op Apóllos en andere

mede-arbeiders ziet, hierop voortbouwde. Hoe ze dit dan deden, moesten ze maar voor God verantwoorden: 'Maar een ieder zie wel toe, hoe hij daarop bouwt'.

Wanneer de deputatie uit Coninthe de klachten, vragen, problemen en ook verdachtmakingen met de apostel bespreekt, die de zorg van zo vele gemeenten op zijn schouders torste, komt ook het verzoek aan Apóllos ter sprake, of deze naar Corinthe wil oversteken. Zijn aanhangers, de meelevenden en zelfs de buitenstaanders horen deze welsprekende prediker zo graag. Het is een evenement voor deze christenen, die veelal niet tot de welgestelden of intellectuelen behoorden. De apostel zegt dan tot Apóllos: 'Ga maar rustig ernaartoe, ik vind het niet erg, want ik respecteer je'. Letterlijk staat er: 'Ik heb hem dringend vermaand naar Corinthe te gaan'.

Paulus is overtuigd dat Apóllos zijn aanzien en de eerbied voor hem niet zou aantasten, maar hooghouden onder de broeders. Trouwe dienstknechten zijn niet jaloers of naijverig op elkaar! Het antwoord van de opkomende, jonge prediker tot de oude leider is dan: 'In deze omstandigheden wacht ik liever. Ik wens niet tegen u uitgespeeld te worden. Ik wil ook niet aan het hoofd van een partij staan en daardoor de twisten en scheuringen laten voortduren'.

Paulus schrijft nu: 'Hij' heeft volstrekt geweigerd om thans te vertrekken' (Can. vert.). Hij merkt dan op, dat Apóllos misschien later nog eens komt. Wel een bewijs van de grootheid van ziel van beide leiders in het Koninkrijk Gods. Zij' benijdden elkaar niet, maar gingen te rade met elkaar. De broeders zouden zonder Apóllos moeten terugkeren. Wij zien uit dit verhaal dat Apóllos in een andere verhouding tot Paulus stond dan bijvoorbeeld Timótheüs of Titus, die opdrachten van de apostel ontvingen om reizen te maken.

13,14. Blijft waakzaam, staat in het geloof, weest manlijk, weest sterk! Laat alles bij u in liefde toegaan.

Nu volgen vijf adviezen: Weest waakzaam tegen béinvloeding van valse leringen en boze geesten. Waakzaam staat tegenover indutten en

slapen. Wij zijn immers kinderen van de dag of van het licht en wie slapen, slapen des nachts, dat is leven in de duisternis. Hoevele malen heeft Jezus zijn discipelen niet gewaarschuwd om te waken, in het bijzonder in de tijd van de parousie, wanneer de Heer komt om zijn volk geheel te vervullen met zijn Geest, 'om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen' (2 Thess. 1:10). De gelijkenis van de wijze en de dwaze maagden eindigt daarom met de waarschuwing: 'Waakt dan, want gij' weet noch de dag noch het uur' (Matth. 25:13).

Onze brief wordt afgesloten met: 'Maranatha!' Ook dat is een heenwijzing naar de komst des Heren. Op die grote dag kan de gemeente het zich niet permitteren om zorgeloos of onoplettend te zijn. Zij is te allen tijde in gevaar, maar in het bijzonder wanneer zij moet trekken door de zee van glas met vuur vermengd. In de eindtijd maken de demonen zich op om met grote kracht aan te vallen en zij gebruiken dan al hun sluwheid om zelfs de uitverkorenen te verleiden.
Tot ieder die dreigt te verslappen, gevaar loopt vadsig te worden, wordt gezegd: staat onwankelbaar in het geloof in het evangelie. 'Heft dan de slappe handen op en strekt de knikkende knieën, en maakt een recht spoor met uw voeten' (Hebr. 12:12,13).

'Door het geloof staat gij vast' schrijft de apostel in zijn volgende brief (2 Cor. 1:24). Het geloof wordt tot het uiterste beproefd, en 'wie meent te stáán, zie toe, dat hij niet valle' (10:12). Zullen alle woorden Gods aan ons vervuld worden, of zullen wij bezwijken onder de druk en de onophoudelijke aanvallen van de boze? Weest daarom krachtig in de Here. Stelt u op, schreef Paulus aan de Eféziërs, wanneer hij de strijd in de hemelse gewesten schildert. Wie zich zwak voelt, zegge in het geloof- ik ben een held. Laat hij zingen: ik ben een koning, ik overwin! Want wie met ons is, is sterker dan wie tegen ons gekeerd is. Belijd dus datgene wat God zegt, dat je bent. Door dit geloof aan ons koningschap, ons priesterschap, ons zoonschap, overwinnen wij de wereld, of deze dreigt, vleit, verzoekt of tracht te verschrikken.

'Weest manlijk, weest sterk!' Het begrip man wordt in de bijbel blijkbaar verbonden met flinkheid, kracht en moed. Er is een felle worsteling met de vijand gaande en er zijn verdrukkingen. Er is een heilige oorlog en van de manhaftige zonen Gods wordt opgemerkt: 'Ik

heb u geschreven, jongelingen, want gij zijt sterk en het woord Gods blijft in u en gij hebt de boze overwonnen' (1 joh. 2:14). Wie sterk is, volhardt dus in de goede strijd des geloofs. Door telkens te overwinnen wordt de christen langzamerhand vol kracht. De Heer wil hem zo sterk maken, dat hij de vijand kan weerstaan en dat deze zijn levenshuis niet meer kan binnendringen. Jezus sprak hierover: 'Wanneer een sterke, goed gewapende man zijn eigen hof bewaakt, is zijn bezit in veiligheid' (Luc. 11:21).

In al de ontmoetingen met de vijand moet hij zijn geloof verdedigen en met helderheid de geesten onderscheiden. Zwakke christenen moeten steeds worden geholpen om de vijand te pareren, maar sterke christenen kunnen ook anderen helpen. Jezus sprak daarom, dat het zaliger is om te geven, dus te helpen, dan om te ontvangen. Dit is een wet in het Koninkrijk der hemelen. Vele malen roept de Schrift de mannen Gods op om sterk te zijn in de strijd. Zo sprak de Heer tot Jozua: 'Elke plaats die uw voetzool betreden zal, geef Ik ulieden ... Niemand zal voor u standhouden al de dagen van uw leven. Ik zal u niet begeven en u niet verlaten. Wees sterk en moedig, want gij zult dit volk het land doen beërven' (Joz. 1:3-7). Daarom zingen wij: 'De Heer is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik vrezen?' en 'Wacht op de Here, wees sterk, uw hart zij onversaagd; ja, wacht op de Here' (Ps. 27:1,14).

Ieder moet zich dus afvragen: ben ik als een riet dat heen en weer wordt bewogen, of ben ik een rotsman op wiens getuigenis de Heer zijn gemeente kan bouwen? De bede die wij allen opzenden, is: opdat Hij ons geve, naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens (Ef. 3:16).

Tenslotte de oproep: 'Laat alles bij u in liefde toegaan'. De liefde is de positieve houding ten opzichte van de naaste. Na in hoofdstuk 13 en 14:1 uitvoerig over de liefde te hebben uitgeweid, gebruikt Paulus in dit laatste gedeelte van zijn brief nog driemaal dit woord: hij spreekt over de liefde tot elkaar, over de liefde tot God, en over zijn persoonlijke liefde tot de gemeente (vers 22,23).

Het gaat hier weer over de ágapè, het nieuw testamentische woord voor de zichzelf gevende liefde, die volgens Romeinen 5:5 door de Heilige Geest in onze harten is uitgestort. De vermaning die de apostel hier de verscheurde gemeente te Corinthe voorhoudt, is universeel en geldt alle gemeenten van Jezus Christus. Alles wat daar gebeurt, moet staan in het teken van deze schenkende liefde. Ieder lid moet erop gespitst zijn, zijn broeder of zuster te dienen en zijn lichaam te stellen tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer. Dit is zijn redelijke eredienst, of hetgeen hij bewust en met zijn verstand toepast (Rom. 12:1).

De ware christen gebruikt zijn aardse leven niet om aan genot eruit te halen wat erin zit, maar om zich toe te leggen op dienstbetoon. Het gaat in de gemeente immers om de opbouw van alle leden en ieder heeft hiervoor 'iets'. Elke negatieve gedachte, elk verbitterd woord of cynische opmerking, elke vorm van geweld, elke uiting van heerszucht, elke vorm van roddel, elke onverschilligheid ten opzichte van een medelid, tast de eenheid van het lichaam des Heren aan. De liefde is het klimaat van het rijk Gods en dit moet overal merkbaar zijn en moet alles beheersen. De goddelijke liefde moet niet alleen aanwezigzijn in de harten, maar zij moet ook uitstralen, want ons geloof werkt alleen door de liefde (Gal. 5:6).

In dit verband kan ook gezegd worden: 'Uw vriendelijkheid zij' alle mensen bekend' (Filip. 4:5). Norsheid, ruwheid en geïrriteerdheid vinden hun oorsprong in het rijk der duisternis, maar mildheid, grootheid van hart en welwillendheid kenmerken de ware christen.

15,16. Nog een verzoek, broeders: gij weet van het huis van Stefanas, dat het een eersteling van Acháje is en dat zij zich ten dienste van de heiligen gesteld hebben. Stelt u dan ook onder zulke mensen, en onder ieder, die medewerkt en arbeidt.

Het huis, het gezin of de slavenstaat van Stéfanas was waarschijnlijk door Paulus tot het geloof gekomen en door de apostel zelf gedoopt (1 Cor. 1:16). Speciaal wordt er nog aan toegevoegd, dat zij de eerste bekeerlingen uit Acháje waren. In deze Romeinse provincie lag ook

Corinthe. Op zijn tweede zendingsrels was Paulus in Filippi geweest in Macedonië en daar had hij Lydia, de purperverkoopster, met haar huis gedoopt. Daarna volgde de stokbewaarder met de zijnen. Langs de kust van de Egeïsche Zee trekkende, kwamen Paulus en Silas in Thessalonica en Beréa waar velen zich lieten overtuigen. Vervolgens kwam Paulus te Athene aan, waar ook verschillenden tot het geloof kwamen, 'onder wie ook Dionysius, de Areopagiet, en een vrouw, genaamd Dámaris, en anderen met hen' (Hand. 17:34). Nu ligt Athene wél in Acháje. Men kan dus veronderstellen dat Stéfanas in Athene werd gedoopt, dus dat hij behoorde tot 'en anderen met hen'. Paulus, die daar alleen arbeidde, had hem dan het eerst gedoopt. Het is evenwel waarschijnlijker dat de apostel hier bedoelt: de eersteling van de hoofdstad van Acháje, dus van Corinthe. Zo was Epénctus de eersteling voor Christus uit Asia (Rom. 16:15).

Het woord 'eersteling' staat in verband met oogst. Het huisgezin van Stéfanas was 'een' of liever 'de' eerste garf van Acháje. Deze oogst wordt zeer groot, want de aarde is des Heren, mits gaders haar volheid, dat is haar rijpe en totale vrucht. De apostel verwacht dus dat na deze eerstelingen nog velen zullen worden toegevoegd. Zoals de eerstelingen zijn, zullen ook de komende garven zijn. Met hun Heer geven zij dus het voorbeeld. Met het binnenhalen van de eerstelingen uit Asia en Europa, had Paulus de grondslag gelegd van een wereldwijde zendingsvisie, die ook wij als gemeenten moeten delen. Deze eerstelingen vormden 'de offergave der heldenen' van de apostel (Rom. 15:16). Zo waren immers de eerstelingen van de oogst in Israël een schaduwvan de eerste bekeerlingen waaruit de gemeente zou worden gevormd. Deze eerstelingen zouden gevolgd worden door een schare die niemand tellen kan, uit alle volk, taal en natie. De eerstelingen in Israël waren aan God gewijd (Deut. 18:4 en 26:2).

Het gezin van Stéfanas had zich ten dienste van de gemeente gesteld. Zij hadden dus hun lichamen gesteld tot 'een levend, heilig en Gode welgevallig offer' (Rom. 12:1). Zij gebruikten hun lichamen niet om uit dit aardse leven winst te slaan, maar om aan de gemeente dienstbaar te zijn, zoals er staat, dat de heiligen behoren toegerust te zijn tot dienstbetoon (Ef. 4:12). Daarmee verzamelde dit huisgezin ook schatten in de hemel. Hun 'redelijke' eredienst bestond uit het

dienen van de gemeente te Corinthe. Dit deden ze dus met hun verstandelijke vermogens. Op welke wijze zij dit deden, wordt niet vermeld. Misschien wijst het advies: 'Stelt u dan ook onder zulke mensen' of 'weest ook gij gehoorzaam aan zulke mensen' erop, dat zij tot de oudsten van Corinthe werden gerekend, of dat zij een huisgemeente hadden. In Corinthe waren er trouwens nog meer 'die medewerkten en arbeidden' in allerlei takken van gemeente-arbeld. Zij offerden daarbij vrijwillig hun tijd en geld op om de gemeente te dienen.

17,18. Ik verblijd mij over de komst van Stéfanas, Fortunátus en Acháicus, want hetgeen van uw kant nog ontbrak, hebben dezen aangevuld; want zij hebben mijn geest en de uwe verkwikt. Erkent dan zulke mensen.

De apostel verheugt zich over de 'parousie', dat is de aanwezigheid of de tegenwoordigheid van de drie afgevaardigden van de gemeente te Corinthe. Zij hadden hem de brief met vragen overhandigd (7:1). Natuurlijk was de apostel reeds door de huisgenoten van Chloë op de hoogte van de verwarrende situatie in Corinthe, maar nu had hij hierover gelukkig mondelinge gesprekken kunnen voeren. Hij merkt nu op dat die zeer gunstig waren verlopen en dat de gemeente goede vertegenwoordigers had gezonden, die zijn gemis aan blijdschap hadden vergoed, omdat hijzelf verhinderd was geweest de gemeente op te zoeken. Wat hij aldus tekort kwam, hadden zij door hun overkomst gecompenseerd.

De naam Stéfanas, dezelfde als in vers 15, is een afkorting van het Griekse woord Stéfanoforus, dat is kransdragend. Fortunátus is een Latijnse naam en betekent de gelukkige. Men veronderstelt dat deze broeder Paulus vele jaren heeft overleefd. In de eerste brief van Clemens schrijft de bisschop van Rome omstreeks het jaar 96, ongeveer veertig jaar later, een vermanende brief aan de Corinthiërs. Aan het slot verzoekt hij of men enkele broeders onder wie Fortunátus, terug wil zenden om hem mee te delen, of men in Corinthe tot de 'gewenste vrede en eensgezindheid' was gekomen, opdat hij zich dan daarover kon verheugen. De geschiedenis heeft zich dus wel in

Corinthe herhaald! Achaicus is een Griekse naam, die de landstreek aanduidt vanwaar deze broeder afkomstig was, namelijk Acháje.

De drie vertegenwoordigers uit Corinthe hadden de geest van de apostel verkwikt. Het stellen van de vele vragen hield natuurlijk al een erkenning van de apostel in. Ook hadden zij hem kunnen wijzen op de vele positieve dingen, die er óók nog in de gemeente vielen op te merken. Daarom kon Paulus de eerste brief beginnen met de uiting: 'Ik dank God te allen tijde over u, vanwege de genade Gods, die u in Christus Jezus geschonken is' (1:4). Door de verhelderende gesprekken wist Paulus zeker dat deze broeders bij hun terugkeer de Corinthiërs zouden opbeuren en bemoedigen. Ze hadden zich voortreffelijk van hun taak gekweten. Bovendien zouden ze ook de eerste Corinthebrief meenemen.

Paulus herhaalt nog de vermaning uit vers 16 om dit soort mannen in waarde te houden en hen te respecteren als mannen Gods, want ze waren zulke goede representanten van de gemeente. Het getuigt van een goede, christelijke gezindheid en smaak om waardevolle leden der gemeente openlijk te erkennen en te eren om hun verrichte werkzaamheden. Men moet hen die zich op een bepaald terrein inspannen, die de heiligen dienen, die vrede stichten, die de gemeente naar buiten hooghouden, achten en liefhebben.

19-21. U groeten de gemeenten van Asia. Vele groeten in de Here van Aquila en Prisca en van de gemeente bij hen aan huls. U groeten al de broeders. Groet elkander met de heilige kus. Een eigenhandige groet van mij, Paulus.

Het valt ons op dat er zo'n nauwe band tussen de verschillende gemeenten was. Ondanks de grote afstanden en de beperkte reismogelijkheden zocht men elkaar veelvuldig op. De gemeenten in Asia zoals die te Colosse en Hiërápolis (Col. 4:13), maar ook de gemeenten die in de Openbaring van Johannes worden genoemd: Efeze, Smyrna, Pérgamum, Thyatira, Sardes, Filadélfia en Laodicéa, hadden contact met elkaar en ook met de broeders en zusters in Acháje.

Vele groeten, of de allerhartelijkste groeten doet Paulus namens Aquila en Priscilla die door Paulus meestal Prisca werd genoemd. Zij hadden in Corinthe gewoond en daar aan Paulus tijdens zijn verblijf aldaar, onderdak verleend (Hand. 18:3). Ook in Efeze, hun nieuwe woonplaats, was dit echtpaar actief, want er was bij hen een huisgemeente, misschien gevormd door medewerkers in hun beroep, door huisgenoten, kennissen en vrienden. Daar had bijvoorbeeld Apóllos van geprofiteerd, want in Handelingen 18:24-28 wordt meegedeeld dat deze Joodse schriftgeleerde bij hen thuis de weg Gods nauwkeuriger had leren kennen. De uitdrukking 'vele groeten in de Here' wijst wel op de reden van deze verknochtheid.

De apostel besluit dan zijn brief met het overbrengen van de groeten van allerlei broeders (adelphol), onder wie dus ook de zusters te Efeze waren begrepen. In deze belangrijke brief waar zoveel geestelijke onderwerpen aan de orde komen, wordt toch nog door de apostel ruimte gemaakt voor de eisen van de burgerlijke beleefdheid. De ware christen is immers een beschaafd en hoffelijk mens, die zijn belangstelling toont voor zijn vrienden en kennissen. Onbeschaafde en onvriendelijke christenen zijn in de wereld slechte vertegenwoordigers van hun Meester.

De heilge kus was onder de christenen een bekende gewoonte (Rom. 16:16; 2 Cor. 13:12; 1 Thess. 5:26; 1 Petr. 5:14). Hij wordt heilig genoemd, omdat hij slechts uitdrukking bedoelde te zijn van de gemeenschap der heiligen. In 1 Petr. 5:14 is sprake van een kus der liefde, dus ook een uitdrukking van hechte verbondenheid in Christus. Ook in het Oude Testament leest men dat personen van dezelfde sekse elkaar kusten. Tot op zekere hoogte kwam dit ook voor bij personen van verschillend geslacht. De bekende kus op de wang is een bewijs van respect of een begroetingsceremonie, die in het Midden-Oosten en ook in Vele landen in de westerse wereld, in zwang is.

Wij lezen dat Judas de Heer met een 'vrienden'-kus benaderde. De mogelijkheid dat vrouwen ook mannen kusten, mag niet buitengesloten worden, want de zondares in het huis van Simon de Farizeeërkuste de voeten van Jezus. Deze handeling gaf geen aanstoot, maar wel het feit dat zij als een slechte vrouw bekend stond. De

begroetings kus was een symbool van liefde en gemeenschap en ze is ook nu nog in gebruik in tal van kerken en kringen. Waarom de gemeenteleden te Corinthe elkaar bij het doorgeven van deze groeten moesten kussen, ziet op een ritueel dat wij niet meer kennen.

Wat het kussen betreft, kunnen we nog het volgende opmerken: in Arabië kussen de vrouwen en kinderen de baard van de echtgenoot en van de vader. De meerdere beantwoordt deze begrocting met een kus op het voorhoofd. In Egypte kust de mindere de hand van de meerdere, gewoonlijk op de rug, maar soms als speciale gunst op de palm. Als blijk van onderwerping en om een gunst te vragen worden dikwijls de voeten gekust. Men kan bijvoorbeeld ook de inzettingen en wetsrollen van een monarch eerbiedig kussen, of ook wel de grond, als teken van onderwerping (1 Sam. 24:9; Ps. 72:9). Kussen is in de bijbel ook nog een bewijs van eerbied voor de afgoden (1 Kon. 19:18; Hos. 13:2). Denk ook aan het kussen van heiligenbeelden, relikwieën, en de voeten van de paus!

Tenslotte volgt nog een eigenhandige groet. Het is bekend dat Paulus zijn brieven niet zelf schreef, maar ze dicteerde. Uit de brief aan de Romeinen weten we zelfs dat Tertius de schrijver was. Wanneer men aan zijn vrienden zo'n gedicteerde brief schreef, was het de gewoonte om zelf enige woorden met eigen hand geschreven, eraan toe te voegen. Zo'n onderschnift diende als bewijs van echtheid. Paulus ondertekende zijn brieven niet, want dit was niet de gewoonte, maar hij bedoelde eenvoudig te zeggen: zo ziet mijn schrift er uit. Waarschijnlijk schreef hij met vrij grote letters, want in Galaten 6:11 merkt hij op: 'Ziet met hoe grote letters ik u eigenhandig schrijf'. Wat er dus nog volgt werd door hemzelf geschreven en dit vraagt dus nog extra aandacht.

22-24. Indien iemand de Here niet lief heeft, hij zij vervloekt. Maranatha! De genade van de Here Jezus zij met u. Mijn liefde is met u allen in Christus Jezus.

Hoe zal nu de apostel deze brief beëindigen? Met een loflied op God, zoals in de Romelnenbrief? Met een heenwijzing naar de stigmata van

zijn lijden terwille van de prediking van het evangelie, zoals in de Galatenbrief? Met een verzoek om voor hem te bidden, zoals in de eerste brief aan de Thessalonicenzen? Te midden van zijn vrienden daar in Eféze, die zo'n vriendelijke en rustige sfeer om zich verspreiden, ziet hij plotseling de gemeente te Corinthe met haar lief en leed, met haar spontaniteit en charismata, maar ook met haar schisma's en haar op zichzelf geconcentreerde leden.

Hij is de geestelijke vader van deze labiele en nog zo onmondige kinderen. Dan inspireert hem de Heilige Geest opnieuw voor de laatste zinsneden, waarbij hij een Grieks woord verbindt met een Aramees: indien onder u iemand wordt gevonden, die de Heer Jezus niet van harte liefheeft, of die de weg die verder omhoog voert, niet ten einde toe verkiest te gaan, laat hem anathema zijn of een vervloeking. Maranatha! Wie Jezus niet liefheeft, bewaart ook diens woorden niet en dan heeft Hij ook God niet lief. Joden en heidenen moeten beseffen dat men God alleen kan liefhebben 'in Christus' zijnde, dus als de innerlijke mens zijn gedachten overneemt. Paulus gebruikte het woord anathema reeds eerder in deze brief (12:3).

Wanneer over een mens het anathema was uitgesproken, werd hij prijs gegeven aan de machten der duisternis of aan het verderf. Zo schreef de apostel aan de Galaten, dat wie een ander evangelie brengt dan dat van Jezus Christus over het hemelse Koninkrijk, een vervloeking is (Gal. 1:8). Er is maar één weg tot behoud. Men moet Jezus liefhebben, dat is één zijn met zijn gedachten en woorden, want die drukken het wezen van de eeuwige God uit.

Dan volgt de plechtig klinkende Syrische of Aramese zegswijze: maranatha, een uitdrukking die met enkele andere woorden zoals halleluja, amen en abba uit de Aramees sprekende gemeenten in Palestina in de Grieks converserende wereld was binnengekomen.

De vertaling ervan is niet zeker. De keuze is tussen: onze Heer, kom! en: onze Heer is gekomen. Omdat Paulus hier de Corinthiërs waarschuwt voor een gespleten levenshouding, is de bede om de komst van de Heer niet op haar plaats. Het gaat hier immers om een accentuering van het anathema.

Onze Heer is in zijn gemeente gekomen doorde Heilige Geest, en wel om te oordelen, dat is om een scheiding te maken tussen goed en kwaad. Hij zal dit oordeel tenslotte tot overwinning brengen. De tijden der onwetendheid zijn voorbij en God heeft nu een dag of tijdperk bepaald, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door Jezus Christus (Hand. 17:30,31). Dit oordeel begint bij het huis Gods. Als het daar begint, wat zal dan het einde zijn van hen die ongehoorzaam blijven, dus die bewust het evangelie dat in de gemeente gepredikt wordt, verwerpen (1 Petr. 4:17). Wie de Zoon ongehoorzaam is, dus opzettelijk zijn woorden weerstaat, zal het leven niet zien, maar de toorn van God -dat zijn de verdrukkende en de stelende machten der duisternis -blijft op hem (Joh. 3:36).

De bede van de apostel is dan verder: de genade van de Heer Jezus zij met u. Moge dus het gehele pakket van Gods gunstbewijzen, de ganse hemelse erfenis, waarvan de inbezitneming begint bij de wedergeboorte en bij de doop in de Heilige Geest, uw deel zijn. Wat de apostel betreft, hij heeft allen lief die evenals hij, in Christus Jezus zijn. Zijn verbondenheid is met allen die de Heer toebehoren en die in gemeenschap met Hem leven. Zij vormen immers de ware tempel van God, waarvan Christus Jezus de uiterste hoeksteen is.